

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-92-17

Druk nr 1781

Warszawa, 21 sierpnia 2017 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o dystrybucji ubezpieczeń z projektami
aktów wykonawczych.

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rozwoju i Finansów.

Z poważaniem

(-) Beata Szydło

U S T A W A

z dnia

o dystrybucji ubezpieczeń^{1), 2)}

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady wykonywania działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń osobowych i majątkowych oraz dystrybucji reasekuracji.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o państwach członkowskich Unii Europejskiej, należy przez to rozumieć także państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Art. 3. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej, których zawarcia lub wykonania dotyczą czynności dystrybucji ubezpieczeń, są zawierane jako uzupełnienie dostarczanych przez dostawcę towarów lub świadczonych usług i pokrywają następujące ryzyka:
 - a) zniszczenia, utraty lub uszkodzenia tych towarów lub nieskorzystania ze świadczonej przez niego usługi, lub

¹⁾ Niniejsza ustawa wdraża:

- 1) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 26 z 02.02.2016, str. 19);
- 2) w zakresie swojej regulacji dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającą dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 349, Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 175 z 30.06.2016, str. 8, Dz. Urz. UE L 188 z 13.07.2016, str. 28, Dz. Urz. UE L 273 z 08.10.2016, str. 35 oraz Dz. Urz. UE L 64 z 10.03.2017, str. 116).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym, ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym, ustawę z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, ustawę z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym, ustawę z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, ustawę z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, ustawę z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz ustawę z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

- b) uszkodzenia lub utraty bagażu oraz inne ryzyka związane z usługami w zakresie podróży dostarczanych przez tego dostawcę;
- 2) wysokość składki należnej z tytułu umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej nie przekracza kwoty stanowiącej równowartość 600 euro, obliczanej proporcjonalnie w wymiarze rocznym.

2. Przepisów ustawy nie stosuje się również do przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, w przypadku gdy umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej, których zawarcia lub wykonania dotyczą czynności dystrybucji ubezpieczeń, są zawierane jako uzupełnienie usług świadczonych przez dostawcę, oraz spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej pokrywa ryzyko nieskorzystania z usług świadczonych przez dostawcę lub ryzyka, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b;
- 2) czas trwania danej usługi nie przekracza trzech miesięcy;
- 3) wysokość składki należnej z tytułu umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej w odniesieniu do jednego ubezpieczonego nie przekracza kwoty stanowiącej równowartość 200 euro.

3. W przypadku wykonywania działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń przez przedsiębiorcę, o którym mowa w ust. 1 lub 2, zakład ubezpieczeń zapewnia:

- 1) udostępnienie klientowi, przed zawarciem umowy ubezpieczenia, informacji o firmie, pod którą wykonuje działalność ubezpieczeniową, adresie siedziby oraz o możliwości złożenia reklamacji i wniesienia skargi;
- 2) stosowanie obowiązków i wymogów, o których mowa w art. 8, art. 9 ust. 3 i art. 12;
- 3) przekazanie klientowi, przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, dokumentu, o którym mowa w art. 9 ust. 4.

4. Zakład ubezpieczeń udziela przedsiębiorcom, o których mowa w ust. 1 i 2, w formie pisemnej pod rygorem nieważności, pełnomocnictwa do zawierania w jego imieniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych.

5. Zakład ubezpieczeń prowadzi ewidencję przedsiębiorców, o których mowa w ust. 1 i 2, posiadających pełnomocnictwo do zawierania w jego imieniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych, zawierającą co najmniej dane identyfikujące przedsiębiorców oraz zakres udzielonego pełnomocnictwa.

6. Zakład ubezpieczeń przechowuje przez okres 10 lat od dnia rozwiązania umowy agencyjnej dokumenty dotyczące jego współpracy z przedsiębiorcami, o których mowa w ust. 1 i 2, w szczególności umowę agencyjną, pełnomocnictwo, o którym mowa w ust. 4, oraz dokumenty dotyczące wynagrodzenia.

7. Równowartość wyrażonych w euro kwot, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 3, oblicza się w złotych według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w tabeli kursów nr 1 każdego roku.

Art. 4. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające – przedsiębiorca wykonujący działalność agencyjną na podstawie umowy agencyjnej zawartej z zakładem ubezpieczeń, wpisany do rejestru agentów, niebędący instytucją kredytową w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń, zakładami reasekuracji i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1252) ani firmą inwestycyjną w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, z późn. zm.³⁾), który za wynagrodzeniem prowadzi dystrybucję ubezpieczeń jako działalność uboczną, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
 - a) podstawową działalnością przedsiębiorcy nie jest działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń,
 - b) przedsiębiorca dystrybuje wyłącznie ubezpieczenia uzupełniające dostarczane towary lub świadczone usługi,
 - c) dystrybucja ubezpieczeń nie odnosi się do umowy ubezpieczenia na życie lub umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, chyba że taka umowa jest uzupełnieniem dostarczanych towarów lub świadczonych usług w ramach podstawowej działalności przedsiębiorcy;

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 208 z 02.08.2013, str. 68, Dz. Urz. UE L 321 z 30.11.2013, str. 6, Dz. Urz. UE L 165 z 04.06.2014, str. 31, Dz. Urz. UE L 11 z 17.01.2015, str. 37, Dz. Urz. UE L 143 z 09.06.2015, str. 7, Dz. Urz. UE L 328 z 12.12.2015, str. 108, Dz. Urz. UE L 151 z 08.06.2016, str. 4, Dz. Urz. UE L 171 z 29.06.2016, str. 153, Dz. Urz. UE L 336 z 10.12.2016, str. 36, Dz. Urz. UE L 20 z 25.01.2017, str. 4 oraz Dz. Urz. UE L 144 z 07.06.2017, str. 14.

- 2) agent ubezpieczeniowy – przedsiębiorca, inny niż agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, wykonujący działalność agencyjną na podstawie umowy agencyjnej zawartej z zakładem ubezpieczeń i wpisany do rejestru agentów;
- 3) bliskie powiązania – bliskie powiązania w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1170, 1089 i ...), zwanej dalej „ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej”;
- 4) broker reasekuracyjny – osoba fizyczna albo osoba prawna, posiadająca wydane przez organ nadzoru zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji, wpisana do rejestru brokerów;
- 5) broker ubezpieczeniowy – osoba fizyczna albo osoba prawna, posiadająca wydane przez organ nadzoru zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń, wpisana do rejestru brokerów;
- 6) duże ryzyka – duże ryzyka w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;
- 7) dystrybutor reasekuracji – zakład reasekuracji, zakład ubezpieczeń lub broker reasekuracyjny;
- 8) dystrybutor ubezpieczeń – zakład ubezpieczeń, agent ubezpieczeniowy, agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające lub broker ubezpieczeniowy;
- 9) EIOPA – Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych, ustanowiony na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylecia decyzji Komisji 2009/79/WE (Dz. Urz. UE L 331 z 15.12.2010, str. 48, z późn. zm.⁴⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 1094/2010”;
- 10) klient – w przypadku:
 - a) umów ubezpieczenia – poszukujący ochrony ubezpieczeniowej, ubezpieczający lub ubezpieczony,

⁴⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 153 z 22.05.2014, str. 1.

- b) umów gwarancji ubezpieczeniowych – poszukujący gwarancji ubezpieczeniowej, zlecniodawca gwarancji ubezpieczeniowej lub beneficjent gwarancji ubezpieczeniowej;
- 11) oddział – każda forma stałej obecności na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej pośrednika ubezpieczeniowego mającego siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, w tym oddział w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829, z późn. zm.⁵⁾);
- 12) organ nadzoru – Komisja Nadzoru Finansowego;
- 13) pośrednictwo ubezpieczeniowe – prowadzenie dystrybucji ubezpieczeń lub dystrybucji reasekuracji przez pośredników ubezpieczeniowych;
- 14) pośrednik ubezpieczeniowy – agent ubezpieczeniowy, agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, broker ubezpieczeniowy oraz broker reasekuracyjny, którzy prowadzą dystrybucję ubezpieczeń albo dystrybucję reasekuracji za wynagrodzeniem;
- 15) przyjmujące państwo członkowskie Unii Europejskiej – inne niż Rzeczpospolita Polska państwo członkowskie Unii Europejskiej, na terytorium którego pośrednik ubezpieczeniowy wpisany do rejestru pośredników ubezpieczeniowych wykonuje działalność przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług;
- 16) rejestr agentów – rejestr agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające;
- 17) rejestr brokerów – rejestr brokerów ubezpieczeniowych i brokerów reasekuracyjnych;
- 18) trwały nośnik – trwały nośnik w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2017 r. poz. 683);
- 19) właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej – organ właściwy w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej do sprawowania nadzoru nad dystrybucją ubezpieczeń lub organ prowadzący w tym państwie odpowiedni rejestr pośredników;
- 20) wskaźnik kosztów dystrybucji – wyrażony procentowo z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku iloraz przyjętych przy tworzeniu produktu kosztów akwizycji, o których mowa w przepisach dotyczących rachunkowości zakładów ubezpieczeń, dla danej

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1948, 1997 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 460, 819 i ...

umowy ubezpieczenia oraz sumy należnych składek ubezpieczeniowych z tytułu danej umowy ubezpieczenia w rekomendowanym minimalnym okresie trwania umowy;

- 21) wskaźnik kosztów prowizji – wyrażony procentowo z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku iloraz przyjętych przy tworzeniu produktu kosztów prowizji agenta ubezpieczeniowego albo brokera ubezpieczeniowego, albo osoby wykonującej czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń z tytułu danej umowy ubezpieczenia oraz sumy należnych składek ubezpieczeniowych z tytułu danej umowy ubezpieczenia w rekomendowanym minimalnym okresie trwania umowy;
- 22) wynagrodzenie – prowizja, honorarium, opłata lub inna płatność, w tym korzyść ekonomiczna jakiegokolwiek rodzaju lub inna korzyść lub zachęta finansowa lub niefinansowa, oferowane lub przekazywane w związku z działalnością w zakresie dystrybucji ubezpieczeń;
- 23) zasady dobra ogólnego – podstawowe normy prawne dotyczące wykonywania dystrybucji ubezpieczeń lub dystrybucji reasekuracji na terytorium danego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, przeznaczone dla podmiotów mających siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, zainteresowanych wykonywaniem dystrybucji ubezpieczeń lub dystrybucji reasekuracji przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, na terytorium tego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Art. 5. 1. Dystrybucja ubezpieczeń oznacza działalność wykonywaną wyłącznie przez dystrybutora ubezpieczeń polegającą na:

- 1) doradzaniu, proponowaniu lub wykonywaniu innych czynności przygotowawczych zmierzających do zawierania umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych;
- 2) zawieraniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych w imieniu zakładu ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz klienta albo bezpośrednio przez zakład ubezpieczeń;
- 3) udzielaniu pomocy w administrowaniu i wykonywaniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych, także w sprawach o odszkodowanie lub świadczenie.

2. Dystrybucja ubezpieczeń polega również na udzielaniu informacji dotyczących jednej lub większej liczby umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych na podstawie kryteriów wybranych przez klienta za pośrednictwem stron internetowych lub innych mediów oraz opracowywaniu rankingu produktów ubezpieczeniowych obejmującego

porównanie cen i produktów lub składki z tytułu umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, w przypadku gdy klient jest w stanie pośrednio lub bezpośrednio zawrzeć umowę ubezpieczenia lub umowę gwarancji ubezpieczeniowej za pośrednictwem stron internetowych lub innych mediów.

3. Agent ubezpieczeniowy oraz agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, w ramach prowadzonej działalności agencyjnej, wykonują czynności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń w imieniu lub na rzecz zakładu ubezpieczeń, zwane dalej „czynnościami agencyjnymi”.

4. Broker ubezpieczeniowy, w ramach prowadzonej działalności brokerskiej, wykonuje czynności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń w imieniu lub na rzecz klienta, zwane dalej „czynnościami brokerskimi w zakresie ubezpieczeń”.

5. Zakład ubezpieczeń może wykonywać bezpośrednio czynności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń przez uprawnionego przez ten zakład ubezpieczeń pracownika, zwane dalej „czynnościami dystrybucyjnymi zakładu ubezpieczeń”.

6. Dystrybucja ubezpieczeń polega również na organizowaniu i nadzorowaniu czynności agencyjnych u agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające oraz czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń u brokera ubezpieczeniowego.

7. Dystrybucję ubezpieczeń w zakresie grupy 3 działu I ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej może wykonywać wyłącznie agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń.

Art. 6. 1. Dystrybucja reasekuracji oznacza działalność wykonywaną wyłącznie przez dystrybutora reasekuracji polegającą na:

- 1) doradzaniu, proponowaniu lub wykonywaniu innych czynności przygotowawczych zmierzających do zawierania umów reasekuracji;
- 2) zawieraniu umów reasekuracji w imieniu zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji albo bezpośrednio przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji;
- 3) udzielaniu pomocy w administrowaniu i wykonywaniu umów reasekuracji.

2. Broker reasekuracyjny, w ramach prowadzonej działalności brokerskiej, wykonuje czynności w zakresie dystrybucji reasekuracji w imieniu lub na rzecz zakładu ubezpieczeń albo zakładu reasekuracji, zwane dalej „czynnościami brokerskimi w zakresie reasekuracji”.

3. Zakład ubezpieczeń i zakład reasekuracji mogą wykonywać bezpośrednio czynności w zakresie dystrybucji reasekuracji przez uprawnionego przez ten zakład ubezpieczeń lub

zakład reasekuracji pracownika, zwane dalej „czynnościami dystrybucyjnymi zakładu reasekuracji”.

4. Dystrybucja reasekuracji polega również na organizowaniu i nadzorowaniu czynności brokerskich w zakresie reasekuracji u brokera reasekuracyjnego.

Art. 7. Za dystrybucję ubezpieczeń lub za dystrybucję reasekuracji nie uznaje się:

- 1) okazjonalnego dostarczania klientowi informacji w związku z prowadzoną przez przedsiębiorcę działalnością gospodarczą inną niż działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń lub dystrybucji reasekuracji, w przypadku gdy:
 - a) przedsiębiorca nie podejmuje jakichkolwiek dodatkowych działań mających pomóc w zawarciu lub wykonywaniu umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej lub
 - b) celem tej działalności nie jest pomoc w zawarciu lub wykonywaniu umowy reasekuracji;
- 2) obsługi roszczeń kierowanych do zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji, wyceny szkód i sporządzania ekspertyz związanych z tymi szkodami;
- 3) przekazywania agentom ubezpieczeniowym, brokerom ubezpieczeniowym, brokerom reasekuracyjnym, zakładom ubezpieczeń lub zakładom reasekuracji danych i informacji na temat potencjalnych klientów, jeżeli przedsiębiorca nie podejmuje jakichkolwiek dodatkowych działań mających pomóc w zawarciu umowy ubezpieczenia, umowy gwarancji ubezpieczeniowej lub umowy reasekuracji;
- 4) przekazywania potencjalnym klientom informacji na temat umów ubezpieczenia, umów gwarancji ubezpieczeniowych lub umów reasekuracji, agenta ubezpieczeniowego, brokera ubezpieczeniowego, brokera reasekuracyjnego, zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji, jeżeli przedsiębiorca nie podejmuje jakichkolwiek dodatkowych działań mających pomóc w zawarciu umowy ubezpieczenia, umowy gwarancji ubezpieczeniowej lub umowy reasekuracji.

Art. 8. 1. Dystrybutor ubezpieczeń, wykonując dystrybucję ubezpieczeń, postępuje uczciwie, rzetelnie i profesjonalnie, zgodnie z najlepiej pojętym interesem klientów.

2. Sposób wynagradzania dystrybutora ubezpieczeń oraz osób, przy pomocy których wykonywane są czynności agencyjne lub czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń, oraz osób, przez które wykonywane są czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń, nie może być sprzeczny z obowiązkiem działania zgodnie z najlepiej pojętym interesem klientów,

w szczególności dystrybutor ubezpieczeń nie może dokonywać ustaleń dotyczących wynagrodzeń, celów sprzedaży lub innych kwestii, które mogłyby stanowić zachętę do proponowania klientowi określonej umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, w sytuacji gdy dystrybutor ubezpieczeń mógłby zaproponować inną umowę, która lepiej odpowiadałaby potrzebom klienta.

3. Wszystkie informacje, w tym informacje o charakterze reklamowym i marketingowym, kierowane przez dystrybutora ubezpieczeń do klienta są:

- 1) jasne, rzetelne i niewprowadzające w błąd;
- 2) sporządzone w języku urzędowym państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej jest zawierana, lub w innym języku, na który wyrażą zgodę strony umowy.

4. Informacje o charakterze reklamowym lub marketingowym są wyraźnie oznaczone.

Art. 9. 1. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej dystrybutor ubezpieczeń określa, na podstawie uzyskanych od klienta informacji, wymagania i potrzeby tego klienta oraz podaje mu w zrozumiałej formie obiektywne informacje o umowie ubezpieczenia lub umowie gwarancji ubezpieczeniowej, w celu umożliwienia mu podjęcia świadomej decyzji.

2. Informacje o umowie ubezpieczenia lub umowie gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 1, uwzględniają złożoność tej umowy oraz rodzaj klienta.

3. Proponowana umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej powinna być zgodna z wymaganiami i potrzebami klienta w zakresie ochrony ubezpieczeniowej lub ochrony gwarancyjnej.

4. Informacje o proponowanej umowie ubezpieczenia lub o umowie gwarancji ubezpieczeniowej, których przedmiotem są ryzyka wymienione w dziale II załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, są przekazywane w postaci ustandaryzowanego dokumentu zawierającego informacje o tej umowie, sporządzanego przez zakład ubezpieczeń, brokera ubezpieczeniowego lub agenta ubezpieczeniowego, którzy tworzą produkt ubezpieczeniowy.

5. Dokument, o którym mowa w ust. 4:

- 1) jest krótkim i odrębnym dokumentem;
- 2) posiada przejrzysty układ i strukturę ułatwiające jego czytanie, a wielkość użytej czcionki zapewnia jego czytelność;

- 3) w przypadku wydrukowania lub skopiowania go w wersji czarno-białej jest nie mniej zrozumiały od jego oryginału sporządzonego w kolorze – jeżeli oryginał tego dokumentu został sporządzony w kolorze;
- 4) sporządza się w języku urzędowym państwa członkowskiego, w którym umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej jest proponowana, lub w innym języku, na który wyrażą zgodę klient i zakład ubezpieczeń;
- 5) jest dokładny i nie wprowadza w błąd;
- 6) zawiera na górze pierwszej strony oznaczenie: „Dokument zawierający informacje o umowie ubezpieczenia” lub „Dokument zawierający informacje o umowie gwarancji ubezpieczeniowej”;
- 7) zawiera stwierdzenie, że pełne informacje podawane przed zawarciem umowy i informacje dotyczące umowy podane są w innych dokumentach.

6. Dokument, o którym mowa w ust. 4, zawiera:

- 1) informacje o grupie i rodzaju ubezpieczenia;
- 2) krótki opis ochrony ubezpieczeniowej lub ochrony gwarancyjnej, obejmujący główne rodzaje ubezpieczanego ryzyka, sumę ubezpieczenia lub sumę gwarancyjną, a w uzasadnionych przypadkach zakres terytorialny oraz krótki opis ryzyka nieobjętego ubezpieczeniem;
- 3) sposób opłacania składek i okresy płatności;
- 4) główne wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń;
- 5) obowiązki na początku umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej;
- 6) obowiązki w czasie trwania umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej;
- 7) obowiązki w przypadku zgłoszenia roszczenia;
- 8) okres trwania umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, w tym dzień rozpoczęcia i zakończenia trwania umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej;
- 9) sposób rozwiązywania umowy.

Art. 10. 1. Dystrybutor ubezpieczeń przekazuje klientowi informacje:

- 1) o umowie ubezpieczenia lub umowie gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 4,

- 2) o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 2–6 i ust. 2–4 albo w art. 25, albo w art. 34 ust. 1 pkt 1, 2 i 5–8 oraz ust. 2, a także dotyczące umów ubezpieczenia, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

– w postaci papierowej, nieodpłatnie i w języku, o którym mowa w art. 8 ust. 3; informacje te są jasne, rzetelne i nie wprowadzają w błąd.

2. Informacje, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 4, broker ubezpieczeniowy przekazuje klientowi w formie pisemnej, nieodpłatnie oraz w języku, o którym mowa w art. 8 ust. 3. Informacje te są jasne, rzetelne i nie wprowadzają w błąd.

3. Informacje, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być przekazane za pomocą innego trwałego nośnika:

- 1) na żądanie klienta, pod warunkiem że dystrybutor ubezpieczeń zapewnił mu wybór między informacjami w postaci papierowej a informacjami na innym trwałym nośniku, a w przypadku informacji, o których mowa w ust. 2 – pod warunkiem że dystrybutor ubezpieczeń zapewnił mu wybór między przedstawieniem ich w formie pisemnej a przedstawieniem ich na innym trwałym nośniku, oraz
- 2) w przypadku innego trwałego nośnika wymagającego dostępu do Internetu – jeżeli klient posiada regularny dostęp do Internetu.

4. Informacje, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być przekazane za pośrednictwem strony internetowej, jeżeli:

- 1) są skierowane bezpośrednio do klienta lub
- 2) zostały spełnione następujące warunki:
 - a) klient wyraził zgodę na przekazanie tych informacji za pośrednictwem strony internetowej,
 - b) klient posiada regularny dostęp do Internetu,
 - c) klient został powiadomiony drogą elektroniczną o adresie strony internetowej oraz miejscu na tej stronie, gdzie zostały udostępnione te informacje,
 - d) dystrybutor zapewni dostępność tych informacji na stronie internetowej w okresie, w którym klient może, w normalnych okolicznościach, mieć potrzebę zapoznania się z nimi.

5. W przypadku przekazania informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, w sposób, o którym mowa w ust. 3 lub 4, dystrybutor ubezpieczeń, na żądanie klienta, przekazuje mu je

nieodpłatnie, w postaci papierowej, a w przypadku informacji, o których mowa w ust. 2 – przekazuje je nieodpłatnie, w formie pisemnej.

6. Za dowód posiadania przez klienta regularnego dostępu do Internetu uznaje się w szczególności podanie przez niego, na potrzeby danej transakcji, adresu poczty elektronicznej.

7. W przypadku dystrybucji ubezpieczeń za pomocą środków porozumiewania się na odległość, do przekazywania informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta o umowach dotyczących usług finansowych zawieranych na odległość.

Art. 11. W przypadku umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej obejmującej duże ryzyko dystrybutor ubezpieczeń nie ma obowiązku przekazania klientowi informacji, o których mowa w art. 10 ust. 1, oraz porady i wyjaśnienia, o których mowa w art. 10 ust. 2.

Art. 12. 1. W przypadku gdy umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej proponowana jest w pakiecie wraz z towarem lub usługą uzupełniającą, które nie są ubezpieczeniem lub gwarancją ubezpieczeniową, dystrybutor ubezpieczeń informuje klienta, czy istnieje możliwość odrębnego zawarcia poszczególnych umów, a jeżeli możliwość taka istnieje, przekazuje odpowiedni opis poszczególnych umów składających się na pakiet, a także osobne zestawienie kosztów i opłat dla każdej umowy.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli ryzyko lub zakres ubezpieczenia lub gwarancji proponowanych w pakiecie różnią się od ryzyka lub zakresu związanych z poszczególnymi umowami oddzielnie, dystrybutor ubezpieczeń przekazuje odpowiedni opis poszczególnych umów składających się na pakiet i wskazuje, w jaki sposób ich wzajemne związki wpływają na ryzyko lub zakres ubezpieczenia lub gwarancji.

3. W przypadku gdy umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej proponowana jest w pakiecie jako uzupełnienie towaru lub usługi, które nie są ubezpieczeniem lub gwarancją ubezpieczeniową, dystrybutor ubezpieczeń proponuje klientowi możliwość odrębnego zawarcia umowy dotyczącej zakupu tego towaru lub świadczenia usługi.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się, w przypadku gdy umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej jest uzupełnieniem:

- 1) usług, o których mowa w art. 69 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1636, z późn. zm.⁶⁾);
- 2) umowy o kredyt hipoteczny, o której mowa w art. 3 ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami (Dz. U. poz. 819);
- 3) rachunku płatniczego w rozumieniu art. 2 pkt 25 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1572 i 1997 oraz z 2017 r. poz. 1089).

5. W przypadku gdy w pakiecie, o którym mowa w ust. 1 i 3, proponowana jest umowa ubezpieczenia, o której mowa w dziale I w grupie 3 załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, pakiet w całości powinien być odpowiedni do potrzeb klienta.

Art. 13. 1. Zakład ubezpieczeń, broker ubezpieczeniowy oraz agent ubezpieczeniowy, którzy tworzą produkt ubezpieczeniowy, stosują odpowiedni proces zatwierdzania produktu ubezpieczeniowego oraz istotnych zmian dokonywanych w dystrybuowanym produkcie ubezpieczeniowym przed wprowadzeniem go do obrotu, a także dokonują przeglądu tego procesu.

2. Proces zatwierdzania produktu ubezpieczeniowego jest proporcjonalny i odpowiedni do charakteru tego produktu.

3. W procesie zatwierdzania produktu ubezpieczeniowego zakład ubezpieczeń, broker ubezpieczeniowy oraz agent ubezpieczeniowy, którzy tworzą produkt ubezpieczeniowy:

- 1) określają rynek docelowy produktu;
- 2) zapewniają ocenę ryzyk dla określonego rynku docelowego;
- 3) zapewniają adekwatność zamierzonej strategii dystrybucji do określonego rynku docelowego;
- 4) podejmują działania zapewniające dystrybucję produktu na określonym rynku docelowym.

4. Zakład ubezpieczeń, broker ubezpieczeniowy oraz agent ubezpieczeniowy, którzy tworzą produkt ubezpieczeniowy, dokonują regularnego przeglądu funkcjonowania produktu ubezpieczeniowego, uwzględniając istotne zdarzenia mające wpływ na ryzyko dla

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1948 i 1997 oraz z 2017 r. poz. 724, 768, 791, 1089 i

określonego rynku docelowego, mając na celu co najmniej ocenę, czy produkt nadal odpowiada potrzebom określonego rynku docelowego oraz czy zamierzona strategia dystrybucji jest nadal odpowiednia.

5. Zakład ubezpieczeń, broker ubezpieczeniowy oraz agent ubezpieczeniowy, którzy tworzą produkt ubezpieczeniowy, udostępniają dystrybutorom ubezpieczeń prowadzącym dystrybucję danego produktu odpowiednie informacje o tym produkcie oraz o procesie jego zatwierdzania, w tym informacje na temat określonego rynku docelowego tego produktu.

6. Dystrybutor ubezpieczeń dysponuje odpowiednimi rozwiązaniami zapewniającymi uzyskanie od twórcy produktu ubezpieczeniowego informacji, o których mowa w ust. 5.

7. Dystrybutor ubezpieczeń posiada wiedzę o produkcie ubezpieczeniowym oraz określonym rynku docelowym tego produktu.

8. Przepisów ust. 1–7 nie stosuje się w przypadku produktu ubezpieczeniowego obejmującego duże ryzyka.

Art. 14. 1. Osoby wykonujące czynności agencyjne, osoby wykonujące czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń, osoby wykonujące czynności brokerskie w zakresie reasekuracji, osoby wykonujące czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń oraz osoby wykonujące czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji są obowiązane doskonalić umiejętności zawodowe, w tym przez odbywanie co najmniej 15 godzin szkolenia zawodowego rocznie z wybranych tematów określonych w załączniku do ustawy.

2. Obowiązek odbycia szkolenia zawodowego powstaje z pierwszym dniem roku kalendarzowego następującego po roku, w którym osoba wykonująca czynności agencyjne, osoba wykonująca czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub osoba wykonująca czynności brokerskie w zakresie reasekuracji została wpisana do rejestru pośredników ubezpieczeniowych, a w przypadku osoby wykonującej czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń lub osoby wykonującej czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji – z pierwszym dniem roku kalendarzowego następującego po roku, w którym osoba taka faktycznie rozpoczęła wykonywanie takich czynności. Pierwsze szkolenie zawodowe w wymiarze, o którym mowa w ust. 1, odbywa się nie później jednak niż w ciągu 18 miesięcy od dnia:

- 1) wpisu do rejestru pośredników ubezpieczeniowych osoby wykonującej czynności agencyjne, osoby wykonującej czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub osoby wykonującej czynności brokerskie w zakresie reasekuracji;

2) rozpoczęcia wykonywania czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń lub czynności dystrybucyjnych zakładu reasekuracji przez osoby wykonujące takie czynności.

3. Wymiar szkolenia zawodowego nie może przekraczać 8 godzin dziennie.

4. Szkolenie zawodowe uwzględnia charakter proponowanych umów ubezpieczenia, umów gwarancji ubezpieczeniowych lub umów reasekuracji, rodzaj dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji oraz zakres wykonywanych czynności.

5. Zakład ubezpieczeń, zakład reasekuracji, agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny zapewniają przeprowadzenie szkolenia, o którym mowa w ust. 1, jego odpowiedni poziom oraz przeprowadzenie go przez osoby posiadające wykształcenie lub doświadczenie zawodowe odpowiednie do jego zakresu tematycznego.

6. Szkolenie zawodowe jest prowadzone w formie zapewniającej efektywne przekazanie treści, w szczególności w formie wykładów, seminarium lub e-learningu.

7. W przypadku szkoleń prowadzonych w formie e-learningu wymagane jest zaliczenie testu obejmującego zakres tematyczny szkolenia. Test może odbyć się w formie elektronicznej.

8. Po odbyciu szkolenia zawodowego podmiot przeprowadzający szkolenie wystawia dokument poświadczający jego odbycie, zawierający:

- 1) datę i miejsce wystawienia dokumentu;
- 2) datę i miejsce przeprowadzenia szkolenia;
- 3) imię i nazwisko oraz datę urodzenia uczestnika szkolenia;
- 4) zakres tematyczny szkolenia i jego wymiar godzinowy;
- 5) dane podmiotu organizującego szkolenie, obejmujące jego imię i nazwisko lub firmę, oraz jego adres;
- 6) imiona i nazwiska osób odpowiedzialnych za przeprowadzenie lub przygotowanie szkolenia, ich wykształcenie i doświadczenie zawodowe;
- 7) imię i nazwisko oraz podpis osoby wystawiającej dokument.

9. W przypadku szkoleń prowadzonych w formie e-learningu dokument poświadczający odbycie szkolenia zawiera:

- 1) datę wystawienia dokumentu;
- 2) imię i nazwisko oraz datę urodzenia uczestnika szkolenia;
- 3) zakres tematyczny szkolenia i jego wymiar godzinowy;

- 4) dane podmiotu organizującego szkolenie, obejmujące jego imię i nazwisko lub firmę, oraz jego adres;
- 5) imiona i nazwiska osób odpowiedzialnych za przygotowanie szkolenia, ich wykształcenie i doświadczenie zawodowe;
- 6) imię i nazwisko oraz podpis elektroniczny osoby wystawiającej dokument.

10. Obowiązek odbycia szkolenia zawodowego obejmuje również:

- 1) agentów ubezpieczeniowych będących osobami fizycznymi, brokerów ubezpieczeniowych będących osobami fizycznymi oraz brokerów reasekuracyjnych będących osobami fizycznymi;
- 2) w przypadku agentów ubezpieczeniowych będących spółkami nieposiadającymi osobowości prawnej – osoby, o których mowa w art. 21 ust. 3 pkt 2;
- 3) w przypadku agentów ubezpieczeniowych będących osobami prawnymi – członków zarządu, o których mowa w art. 21 ust. 3 pkt 3;
- 4) w przypadku brokerów ubezpieczeniowych będących osobami prawnymi oraz brokerów reasekuracyjnych będących osobami prawnymi – członków zarządu spełniających warunki, o których mowa w art. 36 ust. 4 pkt 1 lit. e i f albo ust. 8 lub 9.

11. Do osób, o których mowa w ust. 10, przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

12. Przepisów ust. 1–10 nie stosuje się do osób wykonujących czynności agencyjne u agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające oraz do agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające.

Art. 15. Pośrednictwo ubezpieczeniowe jest działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Art. 16. Sumy pieniężne przekazane z tytułu umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej przez:

- 1) ubezpieczającego lub ubezpieczonego z umowy ubezpieczenia albo zleceniodawcę z umowy gwarancji ubezpieczeniowej pośrednikowi ubezpieczeniowemu uznaje się za wpłacone zakładowi ubezpieczeń;
- 2) zakład ubezpieczeń pośrednikowi ubezpieczeniowemu nie uznaje się za przekazane ubezpieczającemu, ubezpieczonemu, uposażonemu lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia albo zleceniodawcy lub beneficjentowi z umowy gwarancji ubezpieczeniowej, do czasu ich faktycznego otrzymania przez te podmioty.

Art. 17. 1. Agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń wykonujący dystrybucję ubezpieczeń, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, posiadają rozwiązania organizacyjne służące zapobieganiu konfliktom interesów, tak aby nie miały one negatywnego wpływu na interesy klientów.

2. Agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń zapewniają proporcjonalność rozwiązań organizacyjnych, o których mowa w ust. 1, do prowadzonej działalności i proponowanych umów ubezpieczenia oraz rodzaju dystrybutora.

3. Agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy i zakład ubezpieczeń podejmują działania w celu identyfikacji konfliktu interesów między nimi, w tym między ich członkami zarządu, prokurentami, pracownikiem albo innymi powiązanymi z nimi osobami, a ich klientami, lub też między ich klientami, powstające w trakcie prowadzenia działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

4. Jeżeli rozwiązania organizacyjne, o których mowa w ust. 1, nie są wystarczające, aby zapewnić uniknięcie ryzyka naruszenia interesów klienta, agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń przed zawarciem umowy ubezpieczenia ujawniają klientowi ogólny charakter lub źródła konfliktu interesów, w tym w szczególności informują klienta, czy uzyskiwana prowizja z tytułu umowy ubezpieczenia jest uzależniona od wolumenu zawartych umów ubezpieczenia.

5. Agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy i zakład ubezpieczeń przekazują informacje, o których mowa w ust. 4, na trwałym nośniku.

6. Informacje, o których mowa w ust. 4, obejmują odpowiednie dane i informacje uwzględniające rodzaj klienta oraz umożliwiające klientowi podjęcie świadomej decyzji co do działalności dystrybutora ubezpieczeń, w odniesieniu do którego zaistniał konflikt interesów.

Art. 18. 1. Zakład ubezpieczeń jest obowiązany udzielić odpowiedzi na reklamację klienta będącego osobą prawną lub spółką nieposiadającą osobowości prawnej w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem.

2. Broker ubezpieczeniowy, a także agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wykonujący czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do

ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, są obowiązani udzielić odpowiedzi na reklamację klienta będącego osobą prawną lub spółką nieposiadającą osobowości prawnej w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania w zakresie niezwiązanym z udzielaną ochroną ubezpieczeniową. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem.

3. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 1 i 2, zakład ubezpieczeń, broker ubezpieczeniowy, agent ubezpieczeniowy albo agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, o których mowa w ust. 1 i 2, w informacji przekazywanej klientowi, który wystąpił z reklamacją:

- 1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia;
- 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
- 3) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.

4. Jeżeli zakład ubezpieczeń, broker ubezpieczeniowy, agent ubezpieczeniowy albo agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, o których mowa w ust. 1 i 2, nie udzielił odpowiedzi na reklamację w terminie, o którym mowa w ust. 1 i 2, uważa się, że uznali oni reklamację.

5. Odpowiedź na reklamację przekazuje się klientowi w postaci papierowej lub na innym trwałym nośniku.

Rozdział 2

Agent ubezpieczeniowy, agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, osoby wykonujące czynności agencyjne, osoby wykonujące czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń oraz osoby wykonujące czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji

Art. 19. Agentem ubezpieczeniowym ani agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające nie może być przedsiębiorca prawomocnie pozbawiony prawa prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z art. 373 lub art. 374 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 2171, 2260 i 2261 oraz z 2017 r. poz. 791), w czasie trwania orzeczonego zakazu.

Art. 20. Działalność agencyjna powinna być wykonywana z zachowaniem staranności określonej w art. 355 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459, 933 i 1132) oraz dobrych obyczajów.

Art. 21. 1. Czynności agencyjne, czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń oraz czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji mogą być wykonywane wyłącznie przez osobę fizyczną, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo:
 - a) przeciwko życiu i zdrowiu,
 - b) przeciwko wymiarowi sprawiedliwości,
 - c) przeciwko ochronie informacji,
 - d) przeciwko wiarygodności dokumentów,
 - e) przeciwko mieniu,
 - f) przeciwko obrotowi gospodarczemu,
 - g) przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi,
 - h) skarbowe;
- 3) daje rękojmię należytego wykonywania tych czynności;
- 4) posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe;
- 5) zdała egzamin przeprowadzony przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji.

2. Czynności agencyjne mogą być wykonywane przez osobę fizyczną po wpisaniu jej do rejestru agentów.

3. Warunki, o których mowa w ust. 1, powinni spełniać również:

- 1) agenci ubezpieczeniowi oraz agenci oferujący ubezpieczenia uzupełniające będący osobami fizycznymi;
- 2) w przypadku agentów ubezpieczeniowych oraz agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające będących spółkami nieposiadającymi osobowości prawnej:
 - a) wspólnicy tych spółek, o ile są osobami fizycznymi,
 - b) w przypadku gdy wspólnikami tych spółek są osoby prawne – co najmniej połowa ich członków zarządu;
- 3) w przypadku agentów ubezpieczeniowych oraz agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające będących osobami prawnymi – co najmniej połowa ich członków zarządu.

4. Agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, niebędący osobami fizycznymi, mogą wykonywać działalność agencyjną, jeżeli udziały, o których mowa w art. 57 ust. 2 pkt 8, oraz bliskie powiązania, o których mowa w art. 57 ust. 2 pkt 9, nie uniemożliwiają organowi nadzoru skutecznego sprawowania nadzoru.

5. W przypadku osób mających wykonywać czynności agencyjne u agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, osób, o których mowa w ust. 3, osób mających wykonywać czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji oraz osób mających wykonywać czynności agencyjne w bankach, spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych jedynie w odniesieniu do umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych zawieranych przez te podmioty lub za ich pośrednictwem, egzamin, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, przeprowadza się w ograniczonym zakresie. Przeprowadzenie egzaminu w ograniczonym zakresie może w szczególności polegać na ograniczeniu zakresu obowiązujących tematów egzaminu.

6. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, tryb przeprowadzenia egzaminu, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, w tym egzaminu przeprowadzanego w ograniczonym zakresie, oraz zakres obowiązujących tematów egzaminu, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia odpowiedniego poziomu kwalifikacji osób, o których mowa w ust. 1, 3 i 5.

Art. 22. 1. Za szkodę wyrządzoną przez agenta ubezpieczeniowego lub przez agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające w związku z wykonywaniem czynności agencyjnych odpowiada zakład ubezpieczeń, na rzecz którego taki agent działa, z zastrzeżeniem ust. 2. Przepisu art. 429 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny nie stosuje się.

2. Agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wykonujący czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, odpowiadają za szkody powstałe z tytułu wykonywania tych czynności wyrządzone klientowi lub osobie uprawnionej z umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej.

3. W zakresie odpowiedzialności za szkody powstałe z tytułu wykonywania działalności agencyjnej agent ubezpieczeniowy wykonujący czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej.

4. W zakresie odpowiedzialności za szkody powstałe z tytułu wykonywania działalności agencyjnej agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wykonujący czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń,

zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, jest obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej.

5. Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej i umowa gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3 i 4, obejmują szkody wyrządzone przez agenta ubezpieczeniowego albo przez agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające w związku z działalnością wykonywaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych państw członkowskich Unii Europejskiej.

6. Zakład ubezpieczeń obowiązany jest ustalić, czy przedsiębiorca, z którym zamierza zawrzeć umowę agencyjną:

- 1) zawarł uprzednio umowę agencyjną z innym zakładem ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;
- 2) został wpisany do rejestru agentów jako wykonujący działalność agencyjną w imieniu lub na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń wykonującego działalność w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

7. W przypadku ustalenia, że występuje którakolwiek z okoliczności, o których mowa w ust. 6, zawarcie z przedsiębiorcą umowy agencyjnej może nastąpić, jeżeli przy jej zawieraniu przedsiębiorca okaże dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3 i 4. W przypadku gdy zawarcie umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3 i 4, nie jest ujawnione w rejestrze agentów, wniosek o wpis agenta do rejestru agentów zawiera również wniosek o wpis danych dotyczących zawartej przez agenta umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej.

8. Agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, którzy nie spełnili obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3 i 4, są obowiązani wnieść opłatę na rzecz budżetu państwa za każdy rok kalendarzowy pozostawania bez ochrony ubezpieczeniowej lub gwarancyjnej. Wniesienie opłaty nie zwalnia z obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej.

9. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 8, jest uzależniona od okresu pozostawania agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające bez ochrony ubezpieczeniowej lub gwarancyjnej w każdym roku kalendarzowym i wynosi:

- 1) równowartość w złotych kwoty 200 euro – w przypadku gdy okres ten nie przekracza 3 dni;
- 2) równowartość w złotych kwoty 500 euro – w przypadku gdy okres ten przekracza 3 dni, ale nie przekracza 14 dni;
- 3) równowartość w złotych kwoty 1000 euro – w przypadku gdy okres ten przekracza 14 dni.

10. Równowartości w złotych podanych w ust. 9 kwot oblicza się według średniego kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w tabeli kursów nr 1 w roku, w którym organ nadzoru dokonał wezwania, o którym mowa w ust. 12.

11. Do przeprowadzania kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3 i 4, jest uprawniony organ nadzoru.

12. W przypadku gdy organ nadzoru stwierdzi, że agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające podlega obowiązkowi zawarcia umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3 i 4, a zakład ubezpieczeń nie przedłożył wraz z wnioskiem o wpis do rejestru lub o zmianę wpisu w rejestrze oświadczenia o posiadaniu dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej przez tego agenta, organ nadzoru wzywa takiego agenta, aby w terminie 30 dni:

- 1) przedstawił dokumenty potwierdzające terminowe zawarcie umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3 i 4;
- 2) w razie braku dokumentów, o których mowa w pkt 1, uiścił opłatę, o której mowa w ust. 8, oraz okazał dokumenty potwierdzające późniejsze zawarcie umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej.

13. Opłata, o której mowa w ust. 8, podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

14. Do podmiotu, o którym mowa w art. 44 ust. 1, wykonującego działalność agencyjną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, który wykonuje czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie

z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej stosuje się przepisy ust. 2–5, chyba że na podstawie przepisów obowiązujących w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej posiada ustanowione w tym państwie członkowskim Unii Europejskiej ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej lub inną równoważną gwarancję, której wysokość odpowiada co najmniej minimalnej sumie gwarancyjnej albo minimalnej sumie gwarancji ubezpieczeniowej, określonej w przepisach wydanych odpowiednio na podstawie ust. 15 albo 16. W przypadku podmiotu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej i umowa gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3 i 4, nie obejmują szkód wyrządzonych przez ten podmiot w związku z działalnością wykonywaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych państw członkowskich Unii Europejskiej w zakresie, w jakim zakład ubezpieczeń w imieniu lub na rzecz którego podmiot taki działa ponosi pełną odpowiedzialność za jego działania. Za działalność podmiotu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, w przypadku gdy wykonuje on działalność agencyjną na rzecz tylko jednego krajowego zakładu ubezpieczeń w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 18 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, odpowiedzialność ponosi ten zakład ubezpieczeń.

15. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 3 i 4, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanej działalności, zakres realizowanych zadań oraz wzrost europejskiego indeksu cen konsumpcyjnych.

16. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, minimalną wysokość sumy gwarancji ubezpieczeniowej, o której mowa w ust. 4, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanej działalności oraz wzrost europejskiego indeksu cen konsumpcyjnych.

Art. 23. 1. Zakład ubezpieczeń udziela agentowi ubezpieczeniowemu oraz agentowi oferującemu ubezpieczenia uzupełniające upoważnionym do zawierania w jego imieniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych, w formie pisemnej, pod rygorem nieważności, pełnomocnictwa do dokonywania czynności agencyjnych w imieniu tego zakładu.

2. Pełnomocnictwo, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) zakres działalności agenta ubezpieczeniowego oraz agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, ze wskazaniem działu i grup ubezpieczeń;

- 2) wysokość maksymalnej sumy ubezpieczenia lub sumy gwarancyjnej, na jaką agent ubezpieczeniowy oraz agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające mogą zawrzeć jedną umowę ubezpieczenia lub jedną umowę gwarancji ubezpieczeniowej;
- 3) obszar działalności agenta ubezpieczeniowego oraz agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające.

3. Zakład ubezpieczeń przechowuje dokumenty dotyczące jego współpracy z agentem ubezpieczeniowym lub agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające, w szczególności umowę agencyjną, pełnomocnictwo do zawierania w jego imieniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych, dokumenty dotyczące wynagrodzenia agenta oraz dokumenty dotyczące obowiązkowych szkoleń zawodowych, przez okres 10 lat od dnia rozwiązania umowy agencyjnej.

4. Pełnomocnictwo udzielone przez zakład ubezpieczeń nie może zawierać upoważnienia do udzielania dalszych pełnomocnictw.

5. Jeżeli agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające zawarł z osobą fizyczną spełniającą wymogi określone w art. 21 ust. 1 umowę dotyczącą wykonywania czynności agencyjnych, umowa ta nie jest uważana za umowę agencyjną.

Art. 24. 1. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające są obowiązani:

- 1) udostępnić klientowi przy pierwszej czynności należącej do zakresu działalności agencyjnej dokument pełnomocnictwa, o którym mowa w art. 23 ust. 1;
- 2) powiadomić klienta, czy agent działa na rzecz jednego czy wielu zakładów ubezpieczeń, oraz poinformować go o firmach zakładów ubezpieczeń, na rzecz których wykonuje działalność agencyjną;
- 3) poinformować klienta o firmie (nazwie), pod którą agent wykonuje działalność agencyjną, adresie siedziby oraz o fakcie bycia agentem ubezpieczeniowym albo agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające;
- 4) poinformować klienta o numerze wpisu do rejestru agentów, adresie strony internetowej, na której rejestr jest dostępny, oraz o sposobie sprawdzenia wpisu do rejestru;

- 5) poinformować klienta o charakterze wynagrodzenia otrzymywanego w związku z proponowanym zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, w szczególności poinformować, czy agent otrzymuje:
 - a) honorarium płacone bezpośrednio przez klienta,
 - b) prowizję dowolnego rodzaju uwzględnioną w kwocie składki ubezpieczeniowej,
 - c) inny rodzaj wynagrodzenia,
 - d) wynagrodzenie stanowiące połączenie rodzajów wynagrodzenia, o których mowa w lit. a–c;
- 6) poinformować klienta o możliwości złożenia reklamacji, wniesienia skargi oraz pozasądowego rozwiązywania sporów.

2. Agent ubezpieczeniowy, przed zawarciem umowy ubezpieczenia na życie, o której mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, informuje klienta również o wysokości:

- 1) wskaźnika kosztów dystrybucji,
 - 2) wskaźnika kosztów prowizji agenta ubezpieczeniowego
- związanych z proponowaną umową.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 5 lit. a, agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające informują klienta o wysokości honorarium, a w przypadku gdy jest to niemożliwe, o metodzie jego wyliczenia.

4. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej agent ubezpieczeniowy jest obowiązany poinformować klienta również o posiadanych akcjach albo udziałach zakładu ubezpieczeń uprawniających co najmniej do 10% głosów na walnym zgromadzeniu oraz, w przypadku agenta będącego osobą prawną, o akcjach lub udziałach agenta posiadanych przez zakład ubezpieczeń, uprawniających co najmniej do 10% głosów na walnym zgromadzeniu albo zgromadzeniu wspólników.

5. Agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające są obowiązani:

- 1) udostępniać klientowi na każde żądanie dokument pełnomocnictwa, o którym mowa w art. 23 ust. 1;
- 2) niezwłocznie zwrócić zakładowi ubezpieczeń dokument pełnomocnictwa, o którym mowa w art. 23 ust. 1, oraz wszystkie wydane mu druki, materiały i inne dokumenty oraz rozliczyć się z zainkasowanych składek, jeżeli jego pełnomocnictwo wygasło lub zostało cofnięte;

- 3) zachować w tajemnicy wszystkie informacje uzyskane w związku z wykonywaniem czynności agencyjnych, dotyczące zakładu ubezpieczeń, drugiej strony umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej oraz klienta; obowiązek ten ciąży na agencie ubezpieczeniowym i agencie oferującym ubezpieczenia uzupełniające również po rozwiązaniu umowy agencyjnej.

6. Osoba fizyczna wykonująca czynności agencyjne przy pierwszej czynności jest obowiązana udostępnić dokument upoważniający do działania w imieniu agenta ubezpieczeniowego albo agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające.

Art. 25. 1. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej zakład ubezpieczeń informuje klienta o:

- 1) firmie zakładu ubezpieczeń oraz adresie jego siedziby;
- 2) charakterze wynagrodzenia otrzymywanego przez osoby wykonujące czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń w związku z proponowanym zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej;
- 3) możliwości złożenia reklamacji, wniesienia skargi oraz pozasądowego rozwiązywania sporów.

2. Zakład ubezpieczeń, przed zawarciem umowy ubezpieczenia na życie, o której mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, informuje klienta również o wysokości:

- 1) wskaźnika kosztów dystrybucji,
- 2) wskaźnika kosztów prowizji osoby wykonującej czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń

– związanych z proponowaną umową.

Art. 26. Określenia wskazujące na wykonywanie działalności agencyjnej lub czynności agencyjnych mogą być używane w nazwie lub reklamie oraz do oznaczenia działalności wyłącznie przez podmiot wpisany do rejestru agentów oraz przez podmiot wykonujący działalność agencyjną lub czynności agencyjne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z art. 44 ust. 1.

Art. 27. Agent ubezpieczeniowy, agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, osoba wykonująca czynności agencyjne, członek zarządu lub rady nadzorczej agenta ubezpieczeniowego, członek zarządu lub rady nadzorczej agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, wspólnicy, o których mowa w art. 21 ust. 3 pkt 2 lit. a, członkowie zarządu,

o których mowa w art. 21 ust. 3 pkt 2 lit. b, akcjonariusz lub udziałowiec agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające oraz osoba wykonująca czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń nie mogą wykonywać działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń, czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń, posiadać akcji lub udziałów brokera ubezpieczeniowego z wyjątkiem akcji dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym, a także pozostawać w innych relacjach, które mogłyby zagrażać wykonywaniu działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń z zachowaniem wymogów określonych w art. 8 ust. 1.

Art. 28. Nadzór nad działalnością agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające sprawuje zakład ubezpieczeń, na rzecz którego działa agent, z zastrzeżeniem art. 64 ust. 2 pkt 2.

Rozdział 3

Broker ubezpieczeniowy, broker reasekuracyjny, osoby wykonujące czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń oraz osoby wykonujące czynności brokerskie w zakresie reasekuracji

Art. 29. 1. Klient udziela brokerowi ubezpieczeniowemu, w formie pisemnej, pełnomocnictwa do wykonywania czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń w imieniu klienta.

2. Broker ubezpieczeniowy udostępnia zakładowi ubezpieczeń przy pierwszej czynności należącej do czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń dokument pełnomocnictwa, o którym mowa w ust. 1.

Art. 30. 1. Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny z tytułu wykonywania działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej, obejmującemu odpowiednio szkody wyrządzone klientowi, osobie uprawnionej z umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, zakładowi ubezpieczeń lub zakładowi reasekuracji, w tym także szkody wyrządzone przez osoby fizyczne, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy lub reasekuracyjny wykonuje czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji, oraz przez podmioty, o których mowa w art. 33.

2. Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w ust. 1, obejmuje szkody wyrządzone przez brokera ubezpieczeniowego lub brokera

reasekuracyjnego w związku z działalnością wykonywaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych państw członkowskich Unii Europejskiej.

3. Do podmiotu, o którym mowa w art. 44 ust. 1, wykonującego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność brokerską przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, posiadającego ustanowione w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej lub inną równoważną gwarancję, której wysokość odpowiada co najmniej minimalnej sumie gwarancyjnej określonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 4, przepisu ust. 1 nie stosuje się.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanej działalności, zakres realizowanych zadań oraz wzrost europejskiego indeksu cen konsumpcyjnych.

Art. 31. 1. Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny mogą wykonywać czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji wyłącznie przy pomocy osób fizycznych, które spełniają wymogi określone w art. 36 ust. 4 pkt 1 lit. a–e oraz są wpisane do rejestru brokerów.

2. Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny składają, wraz z niezbędnymi dokumentami, wniosek o wpisanie do rejestru brokerów osób fizycznych, o których mowa w ust. 1.

Art. 32. 1. Broker ubezpieczeniowy nie może:

- 1) wykonywać działalności agencyjnej, czynności agencyjnych, czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń ani czynności dystrybucyjnych zakładu reasekuracji;
- 2) pozostawać w jakimkolwiek stałym stosunku umownym z zakładem ubezpieczeń, zakładem reasekuracji, agentem ubezpieczeniowym lub agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające;
- 3) być członkiem organów nadzorczych lub zarządzających zakładu ubezpieczeń, zakładu reasekuracji, agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające;

- 4) posiadać akcji lub udziałów zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji, z wyjątkiem akcji dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym;
- 5) posiadać akcji lub udziałów agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, z wyjątkiem akcji dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym;
- 6) pozostawać w innych relacjach, które mogłyby zagrażać wykonywaniu działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń z zachowaniem wymogów określonych w art. 8 ust. 1.

2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy:

- 1) umowy ubezpieczenia, na podstawie której broker ubezpieczeniowy jest ubezpieczonym lub ubezpieczającym;
- 2) umowy zawartej przez brokera ubezpieczeniowego z zakładem ubezpieczeń, dotyczącej sposobu wzajemnego rozliczania się z tytułu wykonywania czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń.

3. Broker reasekuracyjny nie może:

- 1) wykonywać działalności agencyjnej, czynności agencyjnych, czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń ani czynności dystrybucyjnych zakładu reasekuracji;
- 2) pozostawać w jakimkolwiek stałym stosunku umownym z zakładem ubezpieczeń, zakładem reasekuracji, agentem ubezpieczeniowym lub agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające;
- 3) być członkiem organów nadzorczych lub zarządzających zakładu ubezpieczeń, zakładu reasekuracji, agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające;
- 4) posiadać akcji lub udziałów zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji, z wyjątkiem akcji dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym;
- 5) posiadać akcji lub udziałów agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, z wyjątkiem akcji dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym;
- 6) pozostawać w innych relacjach, które mogłyby zagrażać wykonywaniu działalności w zakresie dystrybucji reasekuracji z zachowaniem obowiązku postępowania uczciwie, rzetelnie i profesjonalnie; przepis art. 8 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

4. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, nie dotyczy:

- 1) umowy ubezpieczenia, na podstawie której broker reasekuracyjny jest ubezpieczonym lub ubezpieczającym;
- 2) umowy zawartej przez brokera reasekuracyjnego z zakładem ubezpieczeń lub zakładem reasekuracji, dotyczących sposobu wzajemnego rozliczania się z tytułu wykonywania czynności brokerskich w zakresie reasekuracji;
- 3) zlecenia brokerom reasekuracyjnym zawierania umów reasekuracji, w zakresie cedowania ryzyka z umów ubezpieczenia i umów gwarancji ubezpieczeniowych;
- 4) zlecenia brokerom reasekuracyjnym zawierania umów retrocesji, w zakresie cedowania ryzyka z umów reasekuracji.

5. W przypadku nabycia lub posiadania akcji, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5 i ust. 3 pkt 4 i 5, broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny są obowiązani powiadomić o tym organ nadzoru.

6. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do członków organów brokera ubezpieczeniowego będącego osobą prawną, oraz do osób, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy wykonuje czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń, wykonujących te czynności na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło lub innej umowy o podobnym charakterze.

7. Przepisy ust. 3 stosuje się odpowiednio do członków organów brokera reasekuracyjnego będącego osobą prawną, oraz do osób, przy pomocy których broker reasekuracyjny wykonuje czynności brokerskie w zakresie reasekuracji, wykonujących te czynności na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło lub innej umowy o podobnym charakterze.

8. Przepis ust. 1 pkt 1 stosuje się także do pracowników brokera ubezpieczeniowego zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, niebędących osobami, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy wykonuje czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń.

9. Przepis ust. 3 pkt 1 stosuje się także do pracowników brokera reasekuracyjnego zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, niebędących osobami, przy pomocy których broker reasekuracyjny wykonuje czynności brokerskie w zakresie reasekuracji.

Art. 33. 1. Broker ubezpieczeniowy może zlecić wykonywanie czynności wymagających specjalistycznej wiedzy innym podmiotom, z wyłączeniem prawa składania i przyjmowania oświadczeń woli w imieniu klientów.

2. Do brokerów reasekuracyjnych przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 34. 1. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej broker ubezpieczeniowy jest obowiązany:

- 1) poinformować klienta przy pierwszej czynności o firmie, pod którą wykonuje działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń, adresie jego siedziby oraz fakcie bycia brokerem ubezpieczeniowym;
- 2) poinformować klienta przy pierwszej czynności o numerze wpisu do rejestru brokerów, adresie strony internetowej, na której rejestr jest dostępny, oraz o sposobie sprawdzenia wpisu do rejestru;
- 3) okazać zakładowi ubezpieczeń i klientowi przy pierwszej czynności zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń;
- 4) udzielić porady, w oparciu o rzetelną analizę dostępnych na rynku umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych w liczbie wystarczającej do opracowania rekomendacji najwłaściwszej umowy, oraz wyjaśnić podstawy, na których opiera się rekomendacja, uwzględniając złożoność umowy ubezpieczenia i rodzaj klienta, chyba że klient pisemnie oświadczy o rezygnacji z udzielenia porady;
- 5) poinformować klienta przy pierwszej czynności o posiadanych akcjach albo udziałach zakładu ubezpieczeń uprawniających co najmniej do 10% głosów na walnym zgromadzeniu oraz, w przypadku brokera ubezpieczeniowego będącego osobą prawną, o akcjach albo udziałach brokera ubezpieczeniowego posiadanych przez zakład ubezpieczeń, uprawniających co najmniej do 10% głosów na walnym zgromadzeniu albo zgromadzeniu wspólników;
- 6) poinformować klienta o charakterze wynagrodzenia otrzymywanego w związku z proponowanym zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, w szczególności, czy broker otrzymuje:
 - a) honorarium płacone bezpośrednio przez klienta,
 - b) prowizję dowolnego rodzaju uwzględnioną w kwocie składki ubezpieczeniowej,
 - c) inny rodzaj wynagrodzenia,
 - d) wynagrodzenie stanowiące połączenie rodzajów wynagrodzenia, o których mowa w lit. a–c;
- 7) poinformować klienta o wysokości honorarium, a w przypadku gdy jest to niemożliwe, o metodzie jego wyliczenia – w przypadku, o którym mowa w pkt 6 lit. a;
- 8) poinformować klienta o możliwości złożenia reklamacji, wniesienia skargi oraz pozasądowego rozwiązywania sporów.

2. Broker ubezpieczeniowy, przed zawarciem umowy ubezpieczenia na życie, o której mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, informuje klienta również o wysokości:

- 1) wskaźnika kosztów dystrybucji,
- 2) wskaźnika kosztów prowizji brokera ubezpieczeniowego

– związanych z proponowaną umową.

3. Broker ubezpieczeniowy jest obowiązany:

- 1) zachować w tajemnicy wszystkie informacje uzyskane w związku z wykonywaniem czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń; obowiązek ten ciąży na brokerze ubezpieczeniowym również po rozwiązaniu stosunku umownego ze zleceniodawcą;
- 2) okazywać zakładowi ubezpieczeń i klientowi na każde żądanie zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń;
- 3) prowadzić rejestr skarg i reklamacji;
- 4) przechowywać dokumentację dotyczącą wykonywanej działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń, w szczególności pełnomocnictwa do wykonywania czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń w imieniu klienta oraz dokumenty dotyczące wynagrodzenia brokera, przez okres 10 lat od dnia zakończenia współpracy z klientem.

4. Osoby fizyczne wykonujące czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń przy pierwszej czynności są obowiązane okazywać dokument upoważniający do działania w imieniu brokera ubezpieczeniowego.

5. Do brokera reasekuracyjnego przepisy:

- 1) ust. 1 pkt 1–3 oraz ust. 3 pkt 1, 2 i 4 stosuje się odpowiednio;
- 2) ust. 1 pkt 5 stosuje się odpowiednio, z tym że obowiązek, o którym mowa w tym przepisie, dotyczy także akcji lub udziałów zakładu reasekuracji posiadanych przez brokera reasekuracyjnego, uprawniających co najmniej do 10% głosów na walnym zgromadzeniu tego zakładu, oraz akcji lub udziałów brokera reasekuracyjnego będącego osobą prawną, posiadanych przez zakład reasekuracji, uprawniających co najmniej do 10% głosów na walnym zgromadzeniu albo zgromadzeniu wspólników brokera reasekuracyjnego.

6. Do osób fizycznych wykonujących czynności brokerskie w zakresie reasekuracji przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 35. Określenia wskazujące na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji mogą być używane w nazwie lub reklamie oraz do oznaczania

działalności wyłącznie przez podmiot posiadający wydane przez organ nadzoru zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń albo w zakresie reasekuracji albo przez podmiot wykonujący działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z art. 44 ust. 1.

Art. 36. 1. Zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń albo w zakresie reasekuracji, zwane dalej „zezwoleńiem”, wydaje organ nadzoru w drodze decyzji.

2. Organ nadzoru odmawia wydania zezwolenia w drodze decyzji.

3. Ten sam podmiot może posiadać zezwolenie zarówno na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń, jak i na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji.

4. Zezwolenie wydaje się na wniosek:

1) osoby fizycznej, która:

a) ma pełną zdolność do czynności prawnych,

b) nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo:

- przeciwko życiu i zdrowiu,
- przeciwko wymiarowi sprawiedliwości,
- przeciwko ochronie informacji,
- przeciwko wiarygodności dokumentów,
- przeciwko mieniu,
- przeciwko obrotowi gospodarczemu,
- przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi,
- skarbowe,

c) daje rękojmię należytego wykonywania działalności brokerskiej odpowiednio w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji,

d) posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe,

e) zdała egzamin przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych odpowiednio do zakresu działalności albo uzyskała odpowiednie zwolnienie z egzaminu,

f) posiada co najmniej dwuletnie doświadczenie zawodowe odpowiednio w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji zdobyte w okresie 8 lat bezpośrednio poprzedzających złożenie wniosku o uzyskanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej,

- g) zawarła umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej odpowiednio w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji;
- 2) osoby prawnej:
- a) której wszyscy członkowie zarządu spełniają warunki, o których mowa w pkt 1 lit. a–d, przy czym co najmniej połowa z nich dodatkowo spełnia warunki określone w pkt 1 lit. e i f albo w ust. 8 lub 9,
 - b) która spełnia warunek określony w pkt 1 lit. g,
 - c) jeżeli udziały, o których mowa w art. 61 ust. 2 pkt 8, oraz bliskie powiązania, o których mowa w art. 61 ust. 2 pkt 9, nie uniemożliwiają organowi nadzoru skutecznego sprawowania nadzoru.

5. Brokerem ubezpieczeniowym ani brokerem reasekuracyjnym nie może być przedsiębiorca prawomocnie pozbawiony prawa prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z art. 373 lub art. 374 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe, w czasie trwania orzeczonego zakazu.

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, zawiera:

- 1) firmę przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres;
- 2) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym, o ile przedsiębiorca taki numer posiada, oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 3) określenie zakresu działalności brokerskiej, na którą ma być udzielone zezwolenie;
- 4) w przypadku osoby prawnej – także wskazanie imion i nazwisk członków zarządu.

7. Do wniosku, o którym mowa w ust. 4, dołącza się dokumenty potwierdzające spełnienie warunków niezbędnych do uzyskania zezwolenia.

8. Warunku zdania egzaminu przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych oraz warunku, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 lit. f, nie stosuje się do osób fizycznych ubiegających się o zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń, członków zarządu osoby prawnej, która ubiega się o takie zezwolenie, oraz osób fizycznych, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy będzie wykonywać czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń, jeżeli osoby takie:

- 1) co najmniej przez 5 lat wykonywały u jednego lub więcej brokerów ubezpieczeniowych czynności bezpośrednio związane z czynnościami brokerskimi w zakresie ubezpieczeń w okresie 10 lat bezpośrednio poprzedzających złożenie wniosku;

- 2) posiadają pozytywne opinie brokerów ubezpieczeniowych, pod kierunkiem których wykonywały czynności, o których mowa w pkt 1.

9. Warunku zdania egzaminu przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych oraz warunku, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 lit. f, nie stosuje się do osób fizycznych ubiegających się o zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji, członków zarządu osoby prawnej, która ubiega się o takie zezwolenie, oraz osób fizycznych, przy pomocy których broker reasekuracyjny będzie wykonywać czynności brokerskie w zakresie reasekuracji, jeżeli osoby takie:

- 1) co najmniej przez 5 lat wykonywały u jednego lub więcej brokerów reasekuracyjnych czynności bezpośrednio związane z czynnościami brokerskimi w zakresie reasekuracji w okresie 10 lat bezpośrednio poprzedzających złożenie wniosku;
- 2) posiadają pozytywne opinie brokerów reasekuracyjnych, pod kierunkiem których wykonywały czynności, o których mowa w pkt 1.

10. Komisja Egzaminacyjna dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, na wniosek jednostek organizacyjnych uczelni uprawnionych do nadawania stopnia naukowego doktora nauk ekonomicznych lub doktora nauk prawnych, stwierdza uznanie studiów wyższych ukończonych w Rzeczypospolitej Polskiej lub zagranicznych studiów wyższych uznawanych w Rzeczypospolitej Polskiej za równorzędne, jeżeli zakresem kształcenia obejmują one zakres tematów egzaminu dla brokerów ubezpieczeniowych lub zakres tematów egzaminu dla brokerów reasekuracyjnych.

11. Komisja Egzaminacyjna dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, na wniosek osoby fizycznej, zwalnia ją z egzaminu, jeżeli osoba ta ukończyła uznane przez Komisję studia wyższe, o których mowa w ust. 10, oraz zdała egzaminy na tych studiach przeprowadzone w formie pisemnej, a od ukończenia studiów nie upłynęło więcej niż 3 lata.

12. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, wykaz dokumentów, które dołącza się do wniosku, o którym mowa w ust. 4, z uwzględnieniem w szczególności konieczności przedstawienia pełnej informacji o podmiotach ubiegających się o wydanie zezwolenia.

Art. 37. Zezwolenie określa:

- 1) imię lub imiona i nazwisko oraz adres zamieszkania osoby fizycznej oraz firmę, pod którą osoba fizyczna wykonuje działalność gospodarczą, a w przypadku osoby prawnej – firmę przedsiębiorcy, siedzibę i adres;

2) zakres działalności.

Art. 38. 1. W przypadku utraty dokumentu zezwolenia, broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny mogą wystąpić do organu nadzoru z pisemnym wnioskiem o wydanie jego duplikatu.

2. Organ nadzoru wystawia duplikat na podstawie posiadanych dokumentów.

3. Duplikat wystawia się na druku odpowiadającym dokumentowi zezwolenia. Na pierwszej stronie u góry należy umieścić wyraz „DUPLIKAT”. Pod tekstem należy dodać wyrazy „oryginał podpisali” i wymienić nazwiska osób, które podpisały oryginał zezwolenia, albo stwierdzić nieczytelność podpisów oraz zamieścić datę wydania duplikatu i opatrzyć okrągłą pieczęcią urzędową. Duplikat podpisuje osoba upoważniona przez organ nadzoru.

4. Informację o wydaniu duplikatu zezwolenia umieszcza się w aktach.

Art. 39. Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny są obowiązani informować organ nadzoru o wszystkich zmianach stanu faktycznego i prawnego dotyczących ich i wykonywanej przez nich działalności w zakresie art. 36, w terminie 7 dni od dnia zaistnienia zmiany.

Art. 40. Przepisy art. 36 ust. 8 i 9 stosuje się odpowiednio do członków zarządu brokera ubezpieczeniowego oraz brokera reasekuracyjnego będącego osobą prawną.

Art. 41. 1. Organ nadzoru cofa zezwolenie, w drodze decyzji:

- 1) jeżeli broker ubezpieczeniowy albo broker reasekuracyjny przestali spełniać wymogi niezbędne do wykonywania działalności brokerskiej odpowiednio w zakresie ubezpieczeń albo w zakresie reasekuracji, określone ustawą;
- 2) na wniosek brokera.

2. Organ nadzoru może cofnąć zezwolenie, jeżeli broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny wykonują działalność z naruszeniem przepisów ustawy lub w rażący sposób naruszają interesy zleceniodawcy.

3. Podmiot, któremu cofnięto zezwolenia z przyczyn określonych w ust. 2, przez 3 lata od dnia cofnięcia zezwolenia nie może ubiegać się o ponowne wydanie takiego zezwolenia.

4. W przypadku gdy z przyczyn określonych w ust. 2 cofnięto zezwolenie:

- 1) osobie fizycznej – nie może ona, w okresie, o którym mowa w ust. 3, być członkiem organów zarządzających lub nadzorczych osoby prawnej prowadzącej działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji ani osoby prawnej

ubiegającej się o zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji;

- 2) osobie prawnej – członek organów zarządzających lub nadzorczych takiej osoby prawnej nie może, w okresie, o którym mowa w ust. 3, być członkiem organów zarządzających lub nadzorczych osoby prawnej prowadzącej działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji albo osoby prawnej ubiegającej się o zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji ani ubiegać się o zezwolenie na wykonywanie takiej działalności.

5. Zezwolenie wygasa z chwilą śmierci brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego lub z chwilą wykreślenia go z rejestru przedsiębiorców lub ewidencji działalności gospodarczej.

Art. 42. 1. W skład Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, zwanej dalej „Komisją”, wchodzi:

- 1) przewodniczący;
- 2) zastępca przewodniczącego;
- 3) sekretarz;
- 4) dwóch członków.

2. Osoby wchodzące w skład Komisji powinny posiadać wyższe wykształcenie oraz wyróżniać się wysokim poziomem wiedzy z dziedziny ubezpieczeń osobowych i majątkowych.

3. Osoby wchodzące w skład Komisji powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw instytucji finansowych na wniosek organu nadzoru.

4. Osobom wchodzącym w skład Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w egzaminie, opracowanie pytań testowych, przygotowanie testów egzaminacyjnych oraz udział w posiedzeniu Komisji.

5. W pracach Komisji może brać udział dwóch obserwatorów wyłonionych wspólnie przez ogólnopolskie organizacje brokerów.

6. Osoba przystępująca do egzaminu ponosi opłatę egzaminacyjną.

7. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) regulamin działania Komisji;
- 2) wysokość wynagrodzenia dla osób wchodzących w skład Komisji;
- 3) sposób przeprowadzania egzaminu, w tym terminy przyjmowania zgłoszeń;
- 4) zakres obowiązujących tematów egzaminu;

- 5) sposób i tryb uznawania studiów wyższych zgodnie z art. 36 ust. 10;
- 6) sposób i tryb zwalniania z egzaminu;
- 7) wysokość opłaty egzaminacyjnej i sposób jej uiszczania.

8. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 7, uwzględni:

- 1) konieczność zapewnienia odpowiedniego sprawdzianu wiedzy kandydatów i sprawnego przeprowadzenia egzaminu oraz działania Komisji w sposób sprawny i skuteczny;
- 2) aby wysokość wynagrodzenia dla osób wchodzących w skład Komisji, mając na uwadze nakład ich pracy i zakres obowiązków, nie była wyższa niż:
 - a) 50% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym przeprowadzenie egzaminu, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383 i 1386), zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem” – za udział w egzaminie,
 - b) 10% przeciętnego wynagrodzenia – za udział w posiedzeniu Komisji oraz za przygotowanie testów egzaminacyjnych,
 - c) 2% przeciętnego wynagrodzenia – za opracowanie pytania testowego;
- 3) aby wysokość opłaty egzaminacyjnej nie była wyższa niż 20% przeciętnego wynagrodzenia;
- 4) konieczność przeprowadzania egzaminu nie rzadziej niż dwa razy w roku;
- 5) możliwość weryfikacji przez Komisję uznania studiów wyższych, o którym mowa w art. 36 ust. 10.

Rozdział 4

Prawo przedsiębiorczości i swoboda świadczenia usług w zakresie wykonywania działalności agencyjnej i działalności brokerskiej

Art. 43. 1. Agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, wpisani do rejestru agentów, mogą wykonywać działalność agencyjną na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług.

2. Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny, posiadający zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji,

wydane przez organ nadzoru, i wpisani do rejestru brokerów, mogą wykonywać działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług.

3. Działalność pośredników ubezpieczeniowych w zakresie, o którym mowa w ust. 1 i 2, podlega nadzorowi organu nadzoru, z wyjątkiem działalności wykonywanej na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział w zakresie obowiązków i wymogów określonych w art. 8–13, art. 17, art. 24 ust. 1 pkt 2–6 i ust. 2–4 oraz art. 34 ust. 1 pkt 1, 2, 4–8 i ust. 2, a także innych obowiązków i wymogów dotyczących umów ubezpieczenia, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Art. 44. 1. Podmiot mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej może wykonywać działalność agencyjną albo działalność brokerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, jeżeli jest wpisany do odpowiedniego rejestru pośredników w tym państwie.

2. Wykonywana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział działalność podmiotu, o którym mowa w ust. 1, podlega nadzorowi organu nadzoru w zakresie obowiązków i wymogów określonych w art. 8–13, art. 17, art. 24 ust. 1 pkt 2–6 i ust. 2–4 oraz art. 34 ust. 1 pkt 1, 2, 4–8 i ust. 2, a także innych obowiązków i wymogów dotyczących umów ubezpieczenia, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Art. 45. 1. Warunkiem podjęcia działalności agencyjnej przez oddział na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podmiot mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej jest otrzymanie przez organ nadzoru od właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania tego podmiotu, odpowiednich danych i informacji, zawierających:

- 1) firmę (nazwę), adres oraz numer z odpowiedniego rejestru pośredników, do którego jest wpisany na podstawie przepisów państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 2) wskazanie Rzeczypospolitej Polskiej jako państwa, na terytorium którego ma być utworzony oddział;

- 3) adres oddziału na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) rodzaj podmiotu oraz firmę i siedzibę zakładu ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz którego podmiot ten ma wykonywać czynności agencyjne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) informację o grupach ubezpieczeń, w których wykonuje działalność;
- 6) imiona i nazwiska osób upoważnionych do reprezentowania oraz kierowania sprawami tego podmiotu w zakresie jego działalności przez oddział, ze wskazaniem sposobu reprezentacji.

2. Organ nadzoru niezwłocznie potwierdza otrzymanie informacji, o których mowa w ust. 1.

3. Organ nadzoru przekazuje właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania podmiotu, o którym mowa w ust. 1, informacje o zasadach dobra ogólnego obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz o ich dostępności na stronie internetowej organu nadzoru, w terminie miesiąca od dnia otrzymania przez organ nadzoru informacji, o których mowa w ust. 1. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, może rozpocząć wykonywanie działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział po otrzymaniu od właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej informacji o zasadach dobra ogólnego obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i pod warunkiem ich przestrzegania.

4. W przypadku gdy organ nadzoru nie przekaże informacji, o których mowa w ust. 3, właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania podmiotu, o którym mowa w ust. 1, w terminie określonym w ust. 3, podmiot ten może rozpocząć wykonywanie działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział po upływie miesiąca od dnia otrzymania przez organ nadzoru informacji, o których mowa w ust. 1.

Art. 46. 1. Warunkiem podjęcia działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji przez oddział na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podmiot mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej jest otrzymanie przez organ nadzoru od właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania tego podmiotu, odpowiednich danych i informacji, zawierających:

- 1) firmę (nazwę), adres oraz numer z odpowiedniego rejestru pośredników, do którego jest wpisany na podstawie przepisów państwa członkowskiego Unii Europejskiej;

- 2) wskazanie Rzeczypospolitej Polskiej jako państwa, na terytorium którego ma być utworzony oddział;
- 3) rodzaj podmiotu;
- 4) informację o grupach ubezpieczeń, w których wykonuje działalność w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji;
- 5) adres oddziału na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) imiona i nazwiska osób upoważnionych do reprezentowania oraz kierowania sprawami tego podmiotu w zakresie jego działalności przez oddział, ze wskazaniem sposobu reprezentacji.

2. Organ nadzoru niezwłocznie potwierdza otrzymanie informacji, o których mowa w ust. 1.

3. Organ nadzoru przekazuje właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania podmiotu, o którym mowa w ust. 1, informacje o zasadach dobra ogólnego obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz o ich dostępności na stronie internetowej organu nadzoru, w terminie miesiąca od dnia otrzymania przez organ nadzoru informacji, o których mowa w ust. 1. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, może rozpocząć wykonywanie działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział po otrzymaniu od właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej informacji o zasadach dobra ogólnego obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i pod warunkiem ich przestrzegania.

4. W przypadku gdy organ nadzoru nie przekaże informacji, o których mowa w ust. 3, właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania podmiotu, o którym mowa w ust. 1, w terminie określonym w ust. 3, podmiot ten może rozpocząć wykonywanie działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział po upływie miesiąca od dnia otrzymania przez organ nadzoru informacji, o których mowa w ust. 1.

Art. 47. 1. Agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, którzy zamierzają podjąć działalność agencyjną na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział, mają obowiązek powiadomić o tym organ nadzoru.

2. W powiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wskazują:

- 1) państwo członkowskie Unii Europejskiej, na terytorium którego ma być utworzony oddział;
- 2) adres oddziału agenta w państwie członkowskim Unii Europejskiej, na terytorium którego ma być utworzony oddział;
- 3) firmę i siedzibę zakładu ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz którego agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające zamierzają wykonywać czynności agencyjne w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej;
- 4) imiona i nazwiska osób upoważnionych do reprezentowania oraz kierowania sprawami agenta w zakresie jego działalności przez oddział, ze wskazaniem sposobu reprezentacji.

3. Organ nadzoru, w terminie miesiąca od otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, przekazuje właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające zamierzają wykonywać działalność przez oddział, informacje, o których mowa w ust. 2, wraz z firmą (nazwą), adresem agenta, numerem wpisu do rejestru agentów oraz określeniem rodzaju agenta i informacją o grupach ubezpieczeń, w których agent wykonuje działalność, a także informuje o tym agenta, którego to dotyczy.

4. Organ nadzoru, w terminie miesiąca od otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, może odmówić, w drodze decyzji, przekazania właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające zamierzają wykonywać działalność przez oddział, informacji, o których mowa w ust. 2 i 3, jeżeli, przy uwzględnieniu planowanej działalności oddziału:

- 1) sytuacja finansowa agenta nie pozwala na utworzenie oddziału;
- 2) struktura organizacyjna oddziału nie zapewnia prawidłowego wykonywania działalności.

5. Organ nadzoru niezwłocznie informuje agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające o otrzymaniu przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym agent zamierza wykonywać działalność przez oddział, informacji, o których mowa w ust. 2 i 3.

6. Organ nadzoru przekazuje agentowi ubezpieczeniowemu i agentowi oferującemu ubezpieczenia uzupełniające informacje o zasadach dobra ogólnego obowiązujących

w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej, ich dostępności na stronie internetowej właściwego organu tego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, do którego odesłanie zostało zamieszczone na stronie internetowej EIOPA, a także informację, że mogą oni rozpocząć wykonywanie działalności w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej pod warunkiem przestrzegania tych zasad.

7. Agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające mogą ustanowić oddział na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej:

- 1) jeżeli po przekazaniu informacji zgodnie z ust. 3 otrzymają od organu nadzoru informacje, o których mowa w ust. 6, albo
- 2) w przypadku nieotrzymania od organu nadzoru informacji, o których mowa w ust. 6 – po upływie miesiąca od dnia otrzymania przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym agent zamierza wykonywać działalność przez oddział, informacji przekazanych zgodnie z ust. 3.

8. O zamiarze zmiany danych lub informacji, o których mowa w ust. 2 lub 3, agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające informują organ nadzoru co najmniej na miesiąc przed ich wprowadzeniem. Organ nadzoru informuje o tej zmianie właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej nie później niż w ciągu miesiąca od dnia otrzymania o niej informacji.

Art. 48. 1. Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny, którzy zamierzają podjąć działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział, mają obowiązek powiadomić o tym organ nadzoru.

2. W powiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny wskazują:

- 1) państwo członkowskie Unii Europejskiej, na terytorium którego ma być utworzony oddział;
- 2) adres oddziału brokera w państwie członkowskim Unii Europejskiej, na terytorium którego ma być utworzony oddział;
- 3) imiona i nazwiska osób upoważnionych do reprezentowania oraz kierowania sprawami brokera w zakresie jego działalności przez oddział, ze wskazaniem sposobu reprezentacji.

3. Organ nadzoru, w terminie miesiąca od otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, przekazuje właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny zamierzają wykonywać działalność przez oddział, informacje, o których mowa w ust. 2, wraz z firmą (nazwą), adresem brokera, numerem wpisu do rejestru brokerów oraz określeniem rodzaju brokera i zakresu zezwolenia, a także informuje o tym brokera, którego to dotyczy.

4. Organ nadzoru, w terminie miesiąca od otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, może odmówić, w drodze decyzji, przekazania właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny zamierzają wykonywać działalność przez oddział, informacji, o których mowa w ust. 2 i 3, jeżeli, przy uwzględnieniu planowanej działalności oddziału:

- 1) sytuacja finansowa brokera nie pozwala na utworzenie oddziału;
- 2) struktura organizacyjna oddziału nie zapewnia prawidłowego wykonywania działalności.

5. Organ nadzoru niezwłocznie informuje brokera ubezpieczeniowego i brokera reasekuracyjnego o otrzymaniu przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym broker zamierza wykonywać działalność przez oddział, informacji, o których mowa w ust. 2 i 3.

6. Organ nadzoru przekazuje brokerowi ubezpieczeniowemu i brokerowi reasekuracyjnemu informacje o zasadach dobra ogólnego obowiązujących w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej, ich dostępności na stronie internetowej właściwego organu tego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, do którego odesłanie zostało zamieszczone na stronie internetowej EIOPA, a także informację, że mogą oni rozpocząć wykonywanie działalności w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej pod warunkiem przestrzegania tych zasad.

7. Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny mogą ustanowić oddział na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej:

- 1) jeżeli po przekazaniu informacji zgodnie z ust. 3 otrzymają od organu nadzoru informacje, o których mowa w ust. 6, albo
- 2) w przypadku nieotrzymania od organu nadzoru informacji, o których mowa w ust. 6 – po upływie miesiąca od dnia otrzymania przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym broker zamierza wykonywać działalność przez oddział, informacji przekazanych zgodnie z ust. 3.

8. O zamiarze zmiany danych lub informacji, o których mowa w ust. 2 lub 3, broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny informują organ nadzoru co najmniej na miesiąc przed ich wprowadzeniem. Organ nadzoru informuje o tej zmianie właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej nie później niż w ciągu miesiąca od dnia otrzymania o niej informacji.

Art. 49. 1. Podmiot mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej może wykonywać działalność agencyjną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, po otrzymaniu przez organ nadzoru od właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania tego podmiotu, odpowiednich danych i informacji, zawierających:

- 1) firmę (nazwę), adres oraz numer z odpowiedniego rejestru pośredników, do którego jest wpisany na podstawie przepisów państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 2) wskazanie Rzeczypospolitej Polskiej jako państwa, na terytorium którego ma być wykonywana działalność agencyjna;
- 3) rodzaj podmiotu oraz firmę i siedzibę zakładu ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz którego podmiot ten ma wykonywać czynności agencyjne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) informacje o grupach ubezpieczeń, w których wykonuje działalność.

2. Organ nadzoru niezwłocznie potwierdza otrzymanie informacji, o których mowa w ust. 1.

Art. 50. 1. Podmiot mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej może wykonywać działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, po otrzymaniu przez organ nadzoru od właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania tego podmiotu, odpowiednich danych i informacji, zawierających:

- 1) firmę (nazwę), adres oraz numer z odpowiedniego rejestru pośredników, do którego jest wpisany na podstawie przepisów państwa członkowskiego Unii Europejskiej;

- 2) wskazanie Rzeczypospolitej Polskiej jako państwa, na terytorium którego ma być prowadzona działalność brokerska w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji;
- 3) rodzaj podmiotu;
- 4) informacje o grupach ubezpieczeń, w których wykonuje działalność w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji.

2. Organ nadzoru niezwłocznie potwierdza otrzymanie informacji, o których mowa w ust. 1.

Art. 51. 1. Agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, którzy zamierzają podjąć działalność agencyjną na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, mają obowiązek powiadomić o tym organ nadzoru.

2. W powiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wskazują:

- 1) państwo członkowskie Unii Europejskiej, na terytorium którego ma być wykonywana działalność agencyjna;
- 2) firmę i siedzibę zakładu ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz którego agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające zamierzają wykonywać czynności agencyjne w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej.

3. Organ nadzoru, w terminie miesiąca od otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, przekazuje właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające zamierzają wykonywać działalność, informacje, o których mowa w ust. 2, wraz z firmą (nazwą), adresem agenta, numerem wpisu do rejestru agentów oraz określeniem rodzaju agenta i informacją o grupach ubezpieczeń, w których wykonuje działalność.

4. Organ nadzoru niezwłocznie informuje agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, że właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej otrzymał informacje, o których mowa w ust. 2 i 3, oraz że mogą oni rozpocząć wykonywanie działalności na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

5. Wraz z informacją, o której mowa w ust. 4, organ nadzoru informuje agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające o zasadach dobra ogólnego obowiązujących w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej, ich

dostępności na stronie internetowej właściwego organu tego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, do którego odesłanie zostało zamieszczone na stronie internetowej EIOPA, a także informuje o możliwości rozpoczęcia działalności w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej pod warunkiem przestrzegania tych zasad.

6. O zamiarze zmiany danych lub informacji, o których mowa w ust. 2 lub 3, agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające informują organ nadzoru co najmniej na miesiąc przed ich wprowadzeniem. Organ nadzoru informuje o tej zmianie właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej nie później niż w ciągu miesiąca od dnia otrzymania o niej informacji.

Art. 52. 1. Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny, którzy zamierzają podjąć działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, mają obowiązek powiadomić o tym organ nadzoru.

2. W powiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny wskazują państwo członkowskie Unii Europejskiej, na terytorium którego ma być wykonywana działalność brokerska w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji.

3. Organ nadzoru, w terminie miesiąca od otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, przekazuje właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny zamierzają wykonywać działalność, informację, o której mowa w ust. 2, wraz firmą (nazwą), adresem brokera, numerem wpisu do rejestru brokerów oraz określeniem rodzaju brokera i zakresu zezwolenia.

4. Organ nadzoru niezwłocznie informuje brokera ubezpieczeniowego i brokera reasekuracyjnego, że właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej otrzymał informacje, o których mowa w ust. 2 i 3, oraz że mogą oni rozpocząć wykonywanie działalności na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

5. Wraz z informacją, o której mowa w ust. 4, organ nadzoru informuje brokera ubezpieczeniowego i brokera reasekuracyjnego o zasadach dobra ogólnego obowiązujących w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej, ich dostępności na stronie internetowej właściwego organu tego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, do którego odesłanie zostało zamieszczone na stronie internetowej EIOPA, a także informuje o możliwości rozpoczęcia działalności w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej pod warunkiem przestrzegania tych zasad.

6. O zamiarze zmiany danych lub informacji, o których mowa w ust. 2 lub 3, broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny informują organ nadzoru co najmniej na miesiąc przed ich wprowadzeniem. Organ nadzoru informuje o tej zmianie właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej nie później niż w ciągu miesiąca od dnia otrzymania o niej informacji.

Art. 53. Organ nadzoru informuje właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykreśleniu z rejestru pośredników ubezpieczeniowych pośrednika ubezpieczeniowego wykonującego działalność na terytorium tego państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, nie później niż w ciągu miesiąca od dnia jego wykreślenia.

Rozdział 5

Rejestr pośredników ubezpieczeniowych

Art. 54. 1. Agent ubezpieczeniowy, agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, broker ubezpieczeniowy oraz broker reasekuracyjny podlegają wpisowi do rejestru pośredników ubezpieczeniowych.

2. Rejestr pośredników ubezpieczeniowych składa się z:

- 1) rejestru agentów;
- 2) rejestru brokerów.

3. Rejestr pośredników ubezpieczeniowych jest prowadzony przez organ nadzoru w systemie rejestracji internetowej, z zastrzeżeniem art. 60.

4. Rejestr agentów jest jawny w zakresie aktualnych danych, o których mowa w art. 57 ust. 1–3, z wyłączeniem informacji o osobach fizycznych obejmujących numer PESEL, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, oraz miejsce zamieszkania.

5. Informacje z rejestru agentów dotyczące danych historycznych udzielane są na wniosek agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, a także innej osoby prawnej lub osoby fizycznej, których informacje dotyczą.

6. Informacja, czy z przedsiębiorcą rozwiązano umowę agencyjną z powodu wykonywania przez agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające działalności z naruszeniem przepisów prawa, umowy agencyjnej, staranności lub dobrych obyczajów, ze wskazaniem zakładu ubezpieczeń, który rozwiązał umowę

agencyjną, oraz informacja, o której mowa w art. 59 ust. 4 i 5, udzielane są na wniosek zakładu ubezpieczeń lub przedsiębiorcy, którego informacja dotyczy, złożony do Polskiej Izby Ubezpieczeń.

7. Informacji określonych w ust. 6 udziela Polska Izba Ubezpieczeń.

8. Rejestr brokerów jest jawny w zakresie aktualnych danych, o których mowa w art. 61 ust. 1, 2 i ust. 3 pkt 1, z wyłączeniem informacji o osobach fizycznych obejmujących numer PESEL, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, oraz miejsce zamieszkania.

9. Informacje z rejestru brokerów dotyczące danych historycznych oraz informacje, o których mowa w art. 61 ust. 3 pkt 2 i 3, udzielane są na wniosek brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego albo innej osoby fizycznej lub prawnej, których informacje dotyczą.

10. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb prowadzenia rejestru pośredników ubezpieczeniowych, w tym uzyskiwania dostępu do tego rejestru, sposób współpracy organu nadzoru i Polskiej Izby Ubezpieczeń w zakresie dotyczącym udzielania informacji określonych w ust. 6, a także sposób udostępniania informacji z tego rejestru, uwzględniając w szczególności konieczność zapewnienia sprawnego funkcjonowania rejestru pośredników ubezpieczeniowych.

Art. 55. Zakład ubezpieczeń składa, wraz z niezbędnymi dokumentami, wniosek o wpisanie do rejestru agentów podmiotu, z którym zawarł umowę agencyjną, niezwłocznie po jej zawarciu, jednak nie później niż w terminie 14 dni.

Art. 56. 1. Organ nadzoru dokonuje wpisu do rejestru agentów na podstawie wniosku złożonego przez zakład ubezpieczeń, w terminie 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku, oraz informuje o tym zakład ubezpieczeń.

2. Organ nadzoru może odmówić wpisu do rejestru agentów, jeżeli osoby fizyczne, przy pomocy których mają być wykonywane czynności agencyjne, nie spełniają wymogów określonych w art. 21 ust. 1, lub agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające nie spełniają warunku, o którym mowa w art. 21 ust. 3 lub 4. Odmowa wpisu następuje w drodze decyzji.

3. Jeżeli wniosek zakładu ubezpieczeń dotyczy agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wykonującego już działalność agencyjną na rzecz

innego lub innych zakładów ubezpieczeń i wpisanego do rejestru agentów, organ nadzoru uzupełnia dane, o których mowa odpowiednio w art. 57 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 3. Jeżeli agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające podlega obowiązkowi zawarcia umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w art. 22 ust. 3 i 4, zakład ubezpieczeń do wniosku o wpis do rejestru lub o zmianę wpisu w rejestrze dołącza oświadczenie o posiadaniu dokumentu potwierdzającego zawarcie takiej umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, sposób składania wniosków o wpis albo o zmianę wpisu w rejestrze agentów oraz wykaz dokumentów dołączanych do takich wniosków, mając w szczególności na uwadze zapewnienie sprawnego funkcjonowania rejestru oraz pełnej informacji o osobach, których dane są wpisywane do rejestru.

Art. 57. 1. Rejestr agentów zawiera, w odniesieniu do agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, będących osobami fizycznymi:

- 1) numer wpisu do rejestru;
- 2) dane osobowe, obejmujące:
 - a) imię lub imiona i nazwisko,
 - b) numer PESEL lub, gdy ten numer nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - c) miejsce zamieszkania,
 - d) numer identyfikacji podatkowej (NIP),
 - e) firmę (nazwę), pod którą wykonuje działalność gospodarczą,
 - f) siedzibę i adres;
- 3) firmę lub firmy zakładów ubezpieczeń, na rzecz których działa agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, oraz zakres pełnomocnictw, o których mowa w art. 23 ust. 1;
- 4) rodzaj agenta;
- 5) wykaz osób fizycznych, przy pomocy których agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wykonuje czynności agencyjne wraz z nadanym w rejestrze numerem, zawierający ich dane osobowe, obejmujące:
 - a) imię lub imiona i nazwisko,
 - b) numer PESEL lub, gdy ten numer nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,

- c) miejsce zamieszkania;
- 6) w przypadku agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wykonującego czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, numer polisy potwierdzającej zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w art. 22 ust. 3 i 4, termin obowiązywania tej umowy oraz nazwę zakładu ubezpieczeń, z którym zawarto tę umowę.

2. Rejestr agentów zawiera, w odniesieniu do agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, niebędących osobami fizycznymi:

- 1) numer wpisu do rejestru;
- 2) dane dotyczące podmiotu, obejmujące:
 - a) firmę (nazwę) agenta,
 - b) siedzibę i adres,
 - c) numer w rejestrze przedsiębiorców,
 - d) informację, czy agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające jest bankiem lub spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową, w przypadku których, zgodnie z art. 21 ust. 5, egzamin, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 5, zdawany przez osoby mające wykonywać czynności agencyjne, przeprowadza się w ograniczonym zakresie;
- 3) firmę lub firmy zakładów ubezpieczeń, na rzecz których działa agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, oraz zakres pełnomocnictw, o których mowa w art. 23 ust. 1;
- 4) rodzaj agenta;
- 5) wykaz osób fizycznych, przy pomocy których agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wykonuje czynności agencyjne wraz z nadanym w rejestrze numerem, zawierający ich dane osobowe, obejmujące:
 - a) imię lub imiona i nazwisko,
 - b) numer PESEL lub, gdy ten numer nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - c) miejsce zamieszkania;

- 6) w przypadku agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wykonującego czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, numer polisy potwierdzającej zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w art. 22 ust. 3 i 4, termin obowiązywania tej umowy oraz nazwę zakładu ubezpieczeń, z którym zawarto tę umowę;
- 7) wykaz członków zarządu agenta będącego osobą prawną oraz wspólników agenta będącego spółką nieposiadającą osobowości prawnej, obejmujący – w przypadku wspólników będących osobami prawnymi – członków ich zarządu, zawierający dane osobowe takich osób, obejmujące:
 - a) imię lub imiona i nazwisko,
 - b) numer PESEL lub, gdy ten numer nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - c) miejsce zamieszkania;
- 8) tożsamość akcjonariuszy lub udziałowców posiadających co najmniej 10% udziału w kapitale zakładowym agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające oraz wysokość tych udziałów;
- 9) tożsamość osób, które mają bliskie powiązania z agentem ubezpieczeniowym lub z agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające.

3. Rejestr agentów, w przypadku agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające wykonujących działalność agencyjną na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, zawiera dodatkowo:

- 1) wykaz państw członkowskich Unii Europejskiej, w których działalność jest wykonywana przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług;
- 2) adres oddziału agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające w państwie członkowskim Unii Europejskiej, w którym wykonuje działalność przez oddział;

3) firmę i siedzibę zakładu ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz którego agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wykonuje działalność agencyjną w państwie członkowskim Unii Europejskiej.

4. Tożsamość podmiotów, o których mowa w ust. 2 pkt 8 i 9, w odniesieniu do osób fizycznych obejmuje ich dane osobowe, o których mowa w ust. 1 pkt 2, a w odniesieniu do przedsiębiorców niebędących osobami fizycznymi – dotyczące ich dane, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit a–c.

Art. 58. 1. Zakład ubezpieczeń jest obowiązany zapewnić zgodność danych dotyczących agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające wpisanych na jego wniosek do rejestru agentów ze stanem faktycznym.

2. Wszelkie zmiany danych objętych wpisem do rejestru agentów zakład ubezpieczeń zgłasza niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia powzięcia przez zakład ubezpieczeń wiadomości o ich zaistnieniu.

3. Organ nadzoru dokonuje zmiany wpisu w rejestrze agentów na podstawie wniosku złożonego przez zakład ubezpieczeń wraz z niezbędnymi dokumentami.

4. Organ nadzoru może odmówić dokonania zmiany wpisu w rejestrze agentów, jeżeli osoby fizyczne, przy pomocy których mają być wykonywane czynności agencyjne, nie spełniają wymogów określonych w art. 21 ust. 1 lub agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające nie spełnia warunków, o których mowa w art. 21 ust. 3 lub 4. Odmowa dokonania zmiany wpisu w rejestrze następuje w drodze decyzji.

Art. 59. 1. Z chwilą rozwiązania umowy agencyjnej zakład ubezpieczeń jest obowiązany niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni, wystąpić do organu nadzoru z wnioskiem o wykreślenie agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające z rejestru agentów.

2. Jeżeli wniosek dotyczy agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wykonującego działalność agencyjną na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń, organ nadzoru zmienia dane, o których mowa odpowiednio w art. 57 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 3.

3. Jeżeli przyczyną rozwiązania umowy agencyjnej jest wykonywanie przez agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające działalności z naruszeniem przepisów prawa, umowy agencyjnej, staranności lub dobrych obyczajów, zakład ubezpieczeń informuje o tym organ nadzoru, a informacja o przyczynie rozwiązania

umowy agencyjnej, ze wskazaniem zakładu ubezpieczeń, który rozwiązał tą umowę, jest odnotowywana w rejestrze agentów.

4. W przypadku powzięcia przez zakład ubezpieczeń informacji, że przedsiębiorca, z którym rozwiązano umowę agencyjną z przyczyny określonej w ust. 3, wystąpił na drodze sądowej lub innej właściwej o stwierdzenie wadliwości rozwiązania umowy agencyjnej przez zakład ubezpieczeń, zakład ubezpieczeń niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu 7 dni od dnia powzięcia wiadomości o wystąpieniu przez agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające na drogę sądową lub inną właściwą, informuje o tym organ nadzoru, a okoliczność ta jest odnotowywana w rejestrze agentów.

5. O prawomocnym rozstrzygnięciu przez sąd lub inny właściwy organ w przedmiocie prawidłowości albo wadliwości rozwiązania umowy agencyjnej z przyczyn określonych w ust. 3 zakład ubezpieczeń niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu 7 dni od dnia uprawomocnienia się takiego rozstrzygnięcia, informuje organ nadzoru. W takim przypadku wykreśla się z rejestru informacje, o których mowa w ust. 3 lub 4.

6. Odpowiedzialność za zgodność ze stanem faktycznym informacji, o których mowa w ust. 3–5, oraz ich wykorzystanie przez podmioty, którym takie informacje zostały udostępnione, ponosi zakład ubezpieczeń, który przekazał te informacje.

7. Dane dotyczące agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wykreślonego z rejestru agentów są przechowywane w tym rejestrze przez 10 lat.

Art. 60. 1. Organ nadzoru, z urzędu, dokonuje wpisu do rejestru brokerów z dniem wydania zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji.

2. W przypadku wydania zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji osobie fizycznej, organ nadzoru z urzędu wpisuje ją do rejestru brokerów jako osobę, przy pomocy której broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny wykonuje czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji.

3. W przypadku wydania zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji osobie prawnej, organ nadzoru z urzędu wpisuje jako osoby, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny wykonuje czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji,

członków zarządu spełniających warunki określone w art. 36 ust. 4 pkt 1 lit. e i f albo w ust. 8 lub 9.

4. Organ nadzoru, z urzędu, dokonuje wpisu do rejestru brokerów informacji o egzaminach przeprowadzanych przez Komisję, o osobach, które zdały egzamin przed Komisją, o osobach, o których mowa w art. 36 ust. 8 i 9, oraz o osobach, które zostały zwolnione z egzaminu zgodnie z art. 36 ust. 11.

Art. 61. 1. Rejestr brokerów zawiera, w odniesieniu do osób fizycznych:

- 1) numer wpisu do rejestru;
- 2) dane osobowe, obejmujące:
 - a) imię lub imiona i nazwisko,
 - b) numer PESEL lub, gdy ten numer nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - c) miejsce zamieszkania,
 - d) siedzibę i adres,
 - e) numer identyfikacji podatkowej (NIP),
 - f) firmę (nazwę), pod którą prowadzi działalność;
- 3) numer i datę wydania zezwolenia;
- 4) datę i przyczynę cofnięcia zezwolenia;
- 5) w przypadku brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego wykonującego działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług:
 - a) wykaz państw członkowskich Unii Europejskiej, w których czynności są wykonywane przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług,
 - b) adres oddziału brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego w państwie członkowskim Unii Europejskiej, w którym wykonuje działalność przez oddział;
- 6) rodzaj działalności brokerskiej;
- 7) wykaz osób fizycznych, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny wykonuje czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji, zawierający ich dane osobowe, obejmujące:
 - a) imię lub imiona i nazwisko,

- b) numer PESEL lub, gdy ten numer nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - c) miejsce zamieszkania;
- 8) numer dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w art. 30 ust. 1, termin obowiązywania tej umowy ubezpieczenia oraz nazwę zakładu ubezpieczeń, z którym zawarto tę umowę.

2. Rejestr brokerów zawiera, w odniesieniu do osób prawnych:

- 1) numer wpisu do rejestru;
- 2) dane dotyczące brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego, obejmujące:
 - a) firmę (nazwę),
 - b) numer w rejestrze przedsiębiorców,
 - c) dane osobowe osób wchodzących w skład zarządu, obejmujące:
 - imię lub imiona i nazwisko,
 - numer PESEL lub, gdy ten numer nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - miejsce zamieszkania,
 - d) siedzibę i adres podmiotu,
 - e) numer i datę wydania zezwolenia;
- 3) datę i przyczynę cofnięcia zezwolenia;
- 4) w przypadku brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego wykonującego działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług:
 - a) wykaz państw członkowskich Unii Europejskiej, w których czynności są wykonywane przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług,
 - b) adres oddziału brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego w państwie członkowskim Unii Europejskiej, w którym wykonuje działalność przez oddział;
- 5) rodzaj działalności brokerskiej;

- 6) wykaz osób fizycznych, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny wykonuje czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji, zawierający ich dane osobowe, obejmujące:
 - a) imię lub imiona i nazwisko,
 - b) numer PESEL lub, gdy ten numer nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - c) miejsce zamieszkania;
- 7) numer dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w art. 30 ust. 1, termin obowiązywania tej umowy ubezpieczenia oraz nazwę zakładu ubezpieczeń, z którym zawarto tę umowę;
- 8) tożsamość akcjonariuszy lub udziałowców posiadających co najmniej 10% udziału w kapitale zakładowym brokera oraz wysokość tych udziałów;
- 9) tożsamość osób, które mają bliskie powiązania z brokerem.

3. Rejestr brokerów zawiera także:

- 1) datę i rodzaj egzaminu przeprowadzonego przez Komisję;
- 2) dane osobowe osób, które zdały egzamin przed Komisją, obejmujące:
 - a) imię lub imiona i nazwisko,
 - b) numer PESEL lub, gdy ten numer nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - c) miejsce zamieszkania,
 - d) datę i miejsce urodzenia oraz imię ojca;
- 3) dane osobowe osób, o których mowa w art. 36 ust. 8 i 9, oraz osób, które zostały zwolnione z egzaminu zgodnie z art. 36 ust. 11, obejmujące:
 - a) imię lub imiona i nazwisko,
 - b) numer PESEL lub, gdy ten numer nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - c) miejsce zamieszkania.

4. Dane dotyczące brokera ubezpieczeniowego i brokera reasekuracyjnego wykreślonego z rejestru brokerów są przechowywane w rejestrze przez 10 lat.

5. Tożsamość podmiotów, o których mowa w ust. 2 pkt 8 i 9, w odniesieniu do osób fizycznych obejmuje ich dane osobowe, o których mowa w ust. 1 pkt 2, a w odniesieniu do osób prawnych – dotyczące ich dane, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a, b i d.

Art. 62. Organ nadzoru dokonuje wykreślenia brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego z rejestru brokerów w przypadku:

- 1) cofnięcia zezwolenia;
- 2) wygaśnięcia zezwolenia.

Art. 63. 1. W przypadku każdej zmiany danych, objętych wpisem do rejestru brokerów, broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia zaistnienia tej zmiany, jest obowiązany złożyć do organu nadzoru wniosek o dokonanie zmian treści wpisu wraz z niezbędnymi dokumentami.

2. Organ nadzoru może odmówić dokonania zmian treści wpisu do rejestru brokerów, jeżeli osoba fizyczna lub prawna nie spełnia warunków określonych w art. 36. Odmowa następuje w drodze decyzji.

3. Organ nadzoru może odmówić wpisu do rejestru brokerów, jeżeli osoby fizyczne, przy pomocy których mają być wykonywane czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji, nie spełniają wymogów określonych w art. 36 ust. 4 pkt 1 lit. a–e. Odmowa następuje w drodze decyzji.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, sposób składania wniosków o zmianę treści wpisu do rejestru brokerów oraz wykaz dokumentów dołączanych do takich wniosków, w szczególności mając na uwadze zapewnienie sprawnego funkcjonowania rejestru oraz pełnej informacji o osobach, których dane są wpisywane do rejestru.

Rozdział 6

Nadzór nad dystrybucją ubezpieczeń i dystrybucją reasekuracji

Art. 64. 1. Organ nadzoru sprawuje nadzór nad wykonywaniem działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń i dystrybucji reasekuracji, z zastrzeżeniem art. 43 ust. 3 i art. 44 ust. 2.

2. Organ nadzoru sprawuje nadzór nad:

- 1) zakładem ubezpieczeń w zakresie korzystania z usług agentów ubezpieczeniowych, agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające oraz przedsiębiorców, o których mowa w art. 3;
- 2) działalnością agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające w zakresie, o którym mowa w art. 71, art. 82 pkt 2, art. 85 ust. 2, art. 86, art. 87 i art. 89;

3) działalnością brokerów ubezpieczeniowych i brokerów reasekuracyjnych.

Art. 65. Organ nadzoru monitoruje rynek produktów ubezpieczeniowych, które są wprowadzane do obrotu, dystrybuowane lub sprzedawane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 66. 1. Jeżeli główne miejsce wykonywania działalności przez podmiot mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, wpisany do odpowiedniego rejestru pośredników w tym państwie, wykonujący działalność agencyjną albo działalność brokerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, organ nadzoru, na podstawie wspólnego uzgodnienia z właściwym organem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym podmiot ten ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, może zostać wyznaczony jako organ sprawujący nadzór nad tym podmiotem w zakresie określonym ustawą, z wyjątkiem rozdziałów 4 i 5.

2. Jeżeli główne miejsce wykonywania działalności przez pośrednika ubezpieczeniowego, wpisanego do rejestru pośredników ubezpieczeniowych, znajduje się w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, organ nadzoru, na podstawie wspólnego uzgodnienia z właściwym organem przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, może wyznaczyć ten właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej jako organ sprawujący nadzór nad tym pośrednikiem w zakresie określonym ustawą, z wyjątkiem rozdziałów 4 i 5.

3. Przed podjęciem wspólnego uzgodnienia, o którym mowa w ust. 2, organ nadzoru przekazuje pośrednikowi ubezpieczeniowemu informacje o:

- 1) zamiarze podjęcia wspólnego uzgodnienia,
- 2) projektowanej treści wspólnego uzgodnienia,
- 3) procedurach odwoławczych od rozstrzygnięć organu wyznaczanego do sprawowania nadzoru nad pośrednikiem

– umożliwiając pośrednikowi ubezpieczeniowemu wyrażenie opinii.

4. Organ nadzoru niezwłocznie informuje pośrednika ubezpieczeniowego oraz EIOPA o podjęciu wspólnego uzgodnienia, o którym mowa w ust. 2, a także informuje o dniu, od którego wspólne uzgodnienie będzie przez organ nadzoru oraz właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej stosowane.

5. Główne miejsce wykonywania działalności oznacza miejsce, z którego zarządzana jest główna działalność.

Art. 67. 1. Jeżeli organ nadzoru stwierdzi, że podmiot mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, wpisany do odpowiedniego rejestru pośredników w tym państwie, wykonujący działalność agencyjną albo działalność brokerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, przy wykonywaniu tej działalności nie przestrzega przepisów prawa polskiego, organ nadzoru informuje o tym właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym podmiot ten ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, z zastrzeżeniem art. 44 ust. 2.

2. Jeżeli mimo zastosowania środków przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej wobec podmiotu, o którym mowa w ust. 1, środki te okażą się niedostateczne lub nie zostaną one zastosowane, a podmiot, o którym mowa w ust. 1, w dalszym ciągu narusza przepisy prawa polskiego, organ nadzoru, po poinformowaniu właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym podmiot ten ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, może:

- 1) zastosować odpowiednie uprawnienia przysługujące mu zgodnie z ustawą w stosunku do pośrednika ubezpieczeniowego, aby zapobiec dalszym naruszeniom prawa;
- 2) złożyć wniosek o pomoc do EIOPA o wydanie rozstrzygnięcia zgodnie z art. 19 rozporządzenia 1094/2010.

3. Organ nadzoru w ramach stosowania uprawnień, o których mowa w ust. 2 pkt 1, może również zakazać wykonywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalności agencyjnej albo działalności brokerskiej przez podmiot, o którym mowa w ust. 1.

4. Organ nadzoru może zastosować uprawnienia, o których mowa w ust. 2 pkt 1, bez konieczności uprzedniego informowania właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, jeżeli stwierdzi, że podmiot, o którym mowa w ust. 1, przy wykonywaniu działalności agencyjnej albo działalności brokerskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, nie przestrzega przepisów prawa polskiego i natychmiastowe działanie jest niezbędne do ochrony interesów klientów.

5. O przypadkach i przyczynach zastosowania środków, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i ust. 4, organ nadzoru informuje podmiot, wobec którego środki te zastosowano, a także

właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym podmiot ten ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, EIOPA i Komisję Europejską.

6. Organ nadzoru, po otrzymaniu od właściwego organu przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej informacji, że pośrednik ubezpieczeniowy wpisany do rejestru pośredników ubezpieczeniowych, wykonujący działalność agencyjną albo działalność brokerską na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, narusza obowiązujące w tym państwie przepisy prawa:

- 1) podejmuje działania lub wydaje decyzję zgodne z rozstrzygnięciem EIOPA – w przypadku gdy właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej złożył wniosek o pomoc do EIOPA o wydanie rozstrzygnięcia zgodnie z art. 19 rozporządzenia 1094/2010;
- 2) może zastosować odpowiednie uprawnienia przysługujące mu zgodnie z ustawą w stosunku do pośrednika ubezpieczeniowego, aby zapobiec dalszym naruszeniom przepisów prawa obowiązujących w tym państwie – w przypadkach innych niż określone w pkt 1; organ nadzoru informuje właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej o podjętych środkach.

Art. 68. 1. Organ nadzoru niezwłocznie przekazuje EIOPA informacje z rejestru pośredników ubezpieczeniowych dotyczące pośredników ubezpieczeniowych wykonujących działalność agencyjną albo działalność brokerską na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług.

2. Organ nadzoru na swojej stronie internetowej zamieszcza odesłanie do rejestru EIOPA zawierającego wykaz podmiotów, które wykonują działalność w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej niż państwo, w którym znajduje się ich siedziba lub miejsce zamieszkania.

Art. 69. Organ nadzoru informuje Komisję Europejską o trudnościach, jakie napotykają dystrybutorzy ubezpieczeń i dystrybutorzy reasekuracji przy wykonywaniu działalności w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej.

Art. 70. 1. Organ nadzoru może przeprowadzić kontrolę działalności zakładu ubezpieczeń w zakresie korzystania z usług agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające.

2. W ramach kontroli, o której mowa w ust. 1, badaniu podlega zgodność działalności z przepisami prawa. Kontrola obejmuje w szczególności:

- 1) prawidłowość zawierania umów agencyjnych, postanowienia umów agencyjnych oraz postanowienia udzielanych pełnomocnictw;
- 2) terminowość składania wniosku o wpisanie do rejestru agentów podmiotu, z którym została zawarta umowa agencyjna;
- 3) terminowość składania wniosku o dokonanie zmiany wpisu w rejestrze agentów;
- 4) terminowość występowania do organu nadzoru z wnioskiem o wykreślenie podmiotu z rejestru agentów;
- 5) prawidłowość danych dotyczących agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, przekazanych do organu nadzoru przez zakład ubezpieczeń wraz z wnioskiem o wpis do rejestru, zmianę wpisu w rejestrze albo wykreślenie z rejestru;
- 6) przestrzeganie przez agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające wymogu wykonywania czynności agencyjnych przez osoby fizyczne spełniające warunki określone w art. 21 ust. 1;
- 7) w przypadku korzystania przez zakład ubezpieczeń z usług podmiotów, o których mowa w art. 45 ust. 1 lub art. 49 ust. 1 – sprawdzenie, czy podmioty te wykonują działalność agencyjną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie odpowiednio z art. 45 lub art. 49;
- 8) przestrzeganie przez agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające wymogu określonego w art. 21 ust. 3 i 4.

3. Organ nadzoru może przeprowadzić kontrolę działalności zakładu ubezpieczeń w zakresie korzystania z usług przedsiębiorców, o których mowa w art. 3.

4. W ramach kontroli, o której mowa w ust. 3, sprawdzeniu podlega zgodność działalności z wymogami określonymi w art. 3.

5. W przypadku zakładu ubezpieczeń mającego siedzibę w państwie członkowskim Unii Europejskiej innym niż Rzeczpospolita Polska, wykonującego działalność ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie przepisów rozdziału 8 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, na potrzeby kontroli i nadzoru nad

działalnością tego zakładu ubezpieczeń w zakresie korzystania z usług agentów ubezpieczeniowych, agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające oraz przedsiębiorców, o których mowa w art. 3, stosuje się odpowiednio art. 214 oraz art. 333 ust. 4–8 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Art. 71. 1. Organ nadzoru może przeprowadzić kontrolę działalności agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające.

2. W ramach kontroli, o której mowa w ust. 1, badaniu podlega zgodność działalności z przepisami ustawy.

3. Organ nadzoru może nałożyć sankcje, o których mowa w art. 85 ust. 2, w przypadku odmowy poddania się kontroli lub utrudniania czynności kontrolnych.

Art. 72. 1. Organ nadzoru może przeprowadzić kontrolę działalności brokera ubezpieczeniowego i brokera reasekuracyjnego.

2. W ramach kontroli, o której mowa w ust. 1, badaniu podlega zgodność działalności z przepisami prawa oraz stan majątkowy.

3. Organ nadzoru może nałożyć sankcje, o których mowa w art. 85 ust. 3, w przypadku odmowy poddania się kontroli lub utrudniania czynności kontrolnych.

Art. 73. 1. Kontrolę przeprowadza zespół inspekcyjny składający się co najmniej z dwóch inspektorów po okazaniu legitymacji służbowej oraz doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli wydanego przez organ nadzoru.

2. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) wskazanie podstawy prawnej;
- 2) oznaczenie organu kontroli;
- 3) datę i miejsce wystawienia;
- 4) imię i nazwisko inspektora uprawnionego do wykonania kontroli oraz numer jego legitymacji służbowej;
- 5) firmę (nazwę) przedsiębiorcy objętego kontrolą;
- 6) określenie zakresu przedmiotowego kontroli;
- 7) wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywanego terminu zakończenia kontroli;
- 8) podpis osoby udzielającej upoważnienia z podaniem zajmowanego stanowiska lub funkcji;
- 9) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego zakładu ubezpieczeń, agenta ubezpieczeniowego, agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, brokera

ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego, zwanych dalej „podmiotami kontrolowanymi”.

3. Kontrola jest przeprowadzana w siedzibie lub w miejscu wykonywania działalności oraz w godzinach pracy lub w czasie faktycznego wykonywania działalności przez podmiot kontrolowany.

4. Kontrola lub poszczególne czynności kontrolne, za zgodą podmiotu kontrolowanego, mogą być przeprowadzane również w siedzibie organu, jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli.

5. Czynności kontrolne powinny zostać przeprowadzone w terminie nie dłuższym niż 60 dni od dnia rozpoczęcia kontroli.

Art. 74. 1. Inspektor podlega wyłączeniu od udziału w kontroli, jeżeli ustalenia kontroli mogłyby oddziaływać na jego prawa lub obowiązki albo prawa lub obowiązki jego małżonka lub osoby pozostającej z nim faktycznie we wspólnym pożyciu, krewnych i powinowatych do drugiego stopnia albo osób związanych z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli.

2. Inspektor może być wyłączony również w razie stwierdzenia innych przyczyn, które mogłyby wywołać wątpliwości co do jego bezstronności.

3. Jeżeli okoliczności, o których mowa w ust. 1 i 2, ujawnią się w toku kontroli, inspektor powstrzymuje się od dalszych czynności i zawiadamia o tym niezwłocznie organ nadzoru.

4. Wyłączony inspektor powinien podejmować jedynie czynności niecierpiące zwłoki, ze względu na interes publiczny lub ważny interes podmiotu kontrolowanego.

5. O wyłączeniu od udziału w kontroli postanawia organ nadzoru z urzędu albo na wniosek podmiotu kontrolowanego lub na wniosek inspektora. Organ nadzoru, postanawiając o wyłączeniu inspektora, uzupełnia skład zespołu inspekcyjnego, a także zmienia odpowiednio upoważnienia do przeprowadzenia kontroli oraz niezwłocznie doręcza upoważnienia podmiotowi kontrolowanemu.

6. Z ważnych przyczyn organ nadzoru może zmienić skład osobowy zespołu inspekcyjnego także w przypadkach innych niż określone w ust. 1 i 2. Zdanie drugie ust. 5 stosuje się odpowiednio.

Art. 75. 1. Podmiot kontrolowany zapewnia zespołowi inspekcyjnemu warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzania kontroli.

2. Inspektorzy tworzący zespół inspekcyjny, w zakresie ustalonym w upoważnieniu do przeprowadzenia kontroli, mają prawo do:

- 1) wstępu do wszystkich pomieszczeń podmiotu kontrolowanego;
- 2) w miarę możliwości, swobodnego dostępu do oddzielnego pomieszczenia biurowego oraz środków łączności;
- 3) wglądu do wszelkich dokumentów podmiotu kontrolowanego oraz wymaganych kopii, odpisów i wyciągów z tych dokumentów;
- 4) wglądu do danych zawartych w systemach informatycznych oraz wymaganych kopii lub wyciągów z tych danych, w tym również w postaci elektronicznej;
- 5) w przypadku kontroli zakładu ubezpieczeń – wglądu do wszelkich dokumentów dotyczących agenta ubezpieczeniowego, agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające i przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 3, znajdujących się w jego posiadaniu oraz wymaganych kopii, odpisów i wyciągów z tych dokumentów;
- 6) uzyskania wyjaśnień ustnych lub pisemnych od podmiotu kontrolowanego lub jego pracowników, a w przypadku kontroli zakładu ubezpieczeń – agentów ubezpieczeniowych, agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające i przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 3, w tym, w miarę możliwości, w postaci elektronicznej;
- 7) sporządzenia niezbędnych danych na żądanie inspektorów, w tym, w miarę możliwości, w postaci elektronicznej;
- 8) zabezpieczenia dokumentów i innych dowodów.

3. W okresie trwania kontroli podmiot kontrolowany jest obowiązany niezwłocznie wypełniać obowiązki, o których mowa w ust. 2.

4. Materiały sporządzane przez podmiot kontrolowany na potrzeby przeprowadzanej kontroli powinny być podpisane przez osoby upoważnione do ich sporządzania. W przypadku odmowy dokonania tych czynności inspektor sporządza stosowną adnotację na tych materiałach.

Art. 76. 1. Ustaleń kontroli dokonuje się na podstawie dowodów.

2. Do dowodów zalicza się w szczególności:

- 1) dokumenty;
- 2) dane i informacje umieszczone w systemach informatycznych podmiotu kontrolowanego;
- 3) dowody rzeczowe;

- 4) oświadczenia, informacje i wyjaśnienia złożone przez upoważnionych pracowników zakładu ubezpieczeń, pośredników ubezpieczeniowych lub ich upoważnionych pracowników;
- 5) oświadczenia osób trzecich;
- 6) opinie ekspertów;
- 7) wyniki oględzin;
- 8) inne materiały będące przedmiotem kontroli, które mogą przyczynić się do stwierdzenia stanu faktycznego w zakresie objętym kontrolą.

3. Organ nadzoru przed podpisaniem protokołu, o którym mowa w art. 77 ust. 1, zapewnia podmiotowi kontrolowanemu możliwość zapoznania się oraz ustosunkowania się do materiałów będących dowodami w kontroli, które nie zostały uzyskane w toku kontroli.

4. Dowody uzyskane w toku kontroli są przechowywane w sposób uniemożliwiający dostęp do nich bez zgody inspektora kierującego zespołem inspekcyjnym. Ograniczenie to nie dotyczy inspektorów wchodzących w skład zespołu inspekcyjnego.

5. Zebrane w toku kontroli dowody mogą być zabezpieczane przez:

- 1) oddanie na przechowanie za pokwitowaniem zarządowi zakładu ubezpieczeń, upoważnionemu przez zarząd pracownikowi zakładu ubezpieczeń, a w przypadku podmiotu wykonującego działalność agencyjną lub działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji – przedsiębiorcy prowadzącemu taką działalność lub upoważnionemu przez niego pracownikowi;
- 2) przechowanie w siedzibie podmiotu kontrolowanego w oddzielnym, zamkniętym i opieczętowanym pomieszczeniu;
- 3) zabranie z siedziby podmiotu kontrolowanego za pokwitowaniem.

Art. 77. 1. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół.

2. Protokół kontroli zawiera:

- 1) nazwę i siedzibę podmiotu kontrolowanego;
- 2) datę i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli oraz jego zmiany;
- 3) miejsce i datę przeprowadzania czynności kontrolnych;
- 4) w przypadku kontroli zakładu ubezpieczeń – wskazanie jednostek organizacyjnych objętych kontrolą;
- 5) imiona i nazwiska inspektorów przeprowadzających kontrolę;
- 6) określenie zakresu kontroli;

- 7) imiona i nazwiska oraz stanowiska służbowe osób składających oświadczenia oraz udzielających informacji i wyjaśnień w toku kontroli;
- 8) opis dokonanych czynności oraz ustalenia stanu faktycznego;
- 9) wzmiankę o poinformowaniu podmiotu kontrolowanego o przysługujących mu prawach i obowiązkach;
- 10) wykaz załączników z podaniem nazwy i cech każdego załącznika;
- 11) miejsce i datę sporządzenia protokołu.

3. Protokół kontroli sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden egzemplarz inspektor kierujący zespołem inspekcyjnym lub w jego zastępstwie inny inspektor wchodzący w skład zespołu inspekcyjnego przeprowadzającego kontrolę doręcza brokerowi ubezpieczeniowemu, brokerowi reasekuracyjnemu, agentowi ubezpieczeniowemu lub agentowi oferującemu ubezpieczenia uzupełniające albo przekazuje zakładowi ubezpieczeń.

4. Przed doręczeniem lub przekazaniem protokołu podmiotowi kontrolowanemu inspektor kierujący zespołem inspekcyjnym podpisuje oba egzemplarze protokołu kontroli.

5. Do doręczenia protokołu kontroli działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji oraz działalności agencyjnej stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257) dotyczące doręczeń.

6. Osoba upoważniona przez zakład ubezpieczeń potwierdza odbiór protokołu kontroli na jednym egzemplarzu protokołu podpisanym przez inspektora kierującego zespołem inspekcyjnym. Osoby te parafują każdą stronę protokołu.

7. Jeżeli zakład ubezpieczeń odmawia lub uchyla się od odebrania protokołu kontroli, organ nadzoru wzywa go na piśmie do odebrania protokołu, wyznaczając termin nie krótszy niż 7 dni do dokonania tej czynności. W przypadku bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu protokół uważa się za doręczony z upływem ostatniego dnia tego terminu.

Art. 78. 1. Po podpisaniu protokołu kontroli nie dokonuje się w protokole żadnych poprawek i dopisków, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Oczywiste omyłki pisarskie prostuje inspektor kierujący zespołem inspekcyjnym, parafując sprostowania. Organ nadzoru informuje pisemnie podmiot kontrolowany o sprostowaniu oczywistych omyłek pisarskich.

Art. 79. 1. W terminie 14 dni od dnia doręczenia lub przekazania protokołu kontroli podmiot kontrolowany może zgłosić organowi nadzoru pisemne zastrzeżenia i uwagi do treści protokołu oraz wyjaśnienia w sprawach objętych zakresem kontroli.

2. O sposobie rozpatrzenia zastrzeżeń organ nadzoru informuje podmiot kontrolowany w terminie 14 dni od dnia doręczenia zastrzeżeń.

3. Informacje o sposobie rozpatrzenia zastrzeżeń załącza się do protokołu kontroli.

Art. 80. Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Art. 81. 1. Organ nadzoru publikuje na swojej stronie internetowej informacje o zasadach dobra ogólnego mających zastosowanie przy wykonywaniu dystrybucji ubezpieczeń i dystrybucji reasekuracji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, podlegają aktualizacji.

Art. 82. Organ nadzoru może żądać wyjaśnień i informacji:

- 1) od zakładu ubezpieczeń – dotyczących działalności agencyjnej agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, a także dotyczących działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń przedsiębiorców, o których mowa w art. 3, wykonujących czynności na rzecz lub w imieniu danego zakładu ubezpieczeń;
- 2) od agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające – dotyczących ich działalności agencyjnej;
- 3) od brokera ubezpieczeniowego i brokera reasekuracyjnego – dotyczących ich działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji i gospodarki finansowej.

Art. 83. 1. Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny przedstawiają organowi nadzoru sprawozdanie z działalności brokerskiej do celów nadzoru.

2. Sprawozdanie z działalności brokerskiej obejmuje również podstawowe informacje finansowe w zakresie wykonywanej działalności brokerskiej.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres, częstotliwość, formę i sposób sporządzania sprawozdania z działalności brokerskiej oraz termin i sposób jego przedstawiania organowi nadzoru, mając na względzie umożliwienie organowi nadzoru efektywne przetwarzanie i analizowanie tych danych.

Art. 84. Organ nadzoru może zakazać, w drodze decyzji, zakładowi ubezpieczeń korzystania z usług agenta ubezpieczeniowego, agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające lub przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 3, w razie niezachowania przez nich należytej staranności, o której mowa w art. 355 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, lub dobrych obyczajów. W takim przypadku zakład ubezpieczeń jest obowiązany niezwłocznie rozwiązać umowę z agentem lub przedsiębiorcą oraz cofnąć mu pełnomocnictwo, o którym mowa odpowiednio w art. 23 ust. 1 lub art. 3 ust. 4.

Art. 85. 1. Organ nadzoru może, w drodze decyzji, nałożyć na zakład ubezpieczeń karę pieniężną, o której mowa w art. 362 ust. 1 pkt 2 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, jeżeli zakład ubezpieczeń:

- 1) nie składa w terminie wniosku o wpisanie do rejestru agentów podmiotu, z którym zawarł umowę agencyjną;
- 2) nie zgłasza w terminie wniosku o dokonanie zmiany wpisu w rejestrze agentów;
- 3) nie występuje w terminie do organu nadzoru z wnioskiem o wykreślenie z rejestru agentów przedsiębiorcy, z którym rozwiązał umowę agencyjną;
- 4) odmawia udzielenia wyjaśnień i informacji, o których mowa w art. 82 pkt 1;
- 5) narusza zakaz, o którym mowa w art. 84.

2. W razie odmowy udzielenia wyjaśnień lub informacji, o których mowa w art. 82 pkt 2, organ nadzoru może nałożyć, w drodze decyzji:

- 1) na członka zarządu lub prokurenta agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające będących osobami prawnymi, a w przypadku agenta będącego spółką nieposiadającą osobowości prawnej na członka zarządu wspólnika takiej spółki będącego osobą prawną – karę pieniężną do wysokości dziesięciokrotności ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw;
- 2) na agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające będących osobami prawnymi – karę pieniężną do wysokości trzykrotności prowizji uzyskanej za ostatnie 3 miesiące przed nałożeniem kary, a w przypadku gdy agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające nie uzyskali prowizji lub nie przekazali informacji o wysokości uzyskanej prowizji – do wysokości 100 000 złotych;
- 3) na agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające będących osobami fizycznymi, a w przypadku agenta będącego spółką nieposiadającą

osobowości prawnej na wspólnika takiej spółki będącego osobą fizyczną – karę pieniężną do wysokości dziesięciokrotności ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw.

3. W razie odmowy udzielenia wyjaśnień i informacji, o których mowa w art. 82 pkt 3, organ nadzoru może nałożyć, w drodze decyzji:

- 1) na członka zarządu lub prokurenta brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego będących osobami prawnymi – karę pieniężną do wysokości dziesięciokrotności ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw;
- 2) na brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego będących osobami prawnymi – karę pieniężną do wysokości trzykrotności prowizji uzyskanej za ostatnie 3 miesiące przed nałożeniem kary, a w przypadku gdy broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny nie uzyskali prowizji lub nie przekazali informacji o wysokości uzyskanej prowizji – do wysokości 100 000 złotych;
- 3) na brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego będących osobami fizycznymi – karę pieniężną do wysokości dziesięciokrotności ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw.

4. Środki, o których mowa w ust. 3, organ nadzoru może zastosować także w przypadku stwierdzenia naruszenia przez brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego innych przepisów ustawy.

Art. 86. 1. W przypadku naruszenia obowiązków i wymogów, o których mowa w art. 8–13, art. 17, art. 24, art. 25 i art. 34, lub naruszenia innych obowiązków lub wymogów dotyczących umów ubezpieczenia, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, organ nadzoru może, w drodze decyzji:

- 1) wydać publiczne oświadczenie wskazujące osobę odpowiedzialną za naruszenie prawa oraz charakter tego naruszenia;
- 2) nakazać dystrybutorowi ubezpieczeń lub dystrybutorowi reasekuracji zaprzestanie naruszania prawa oraz powstrzymanie się od jego ponownego naruszania;
- 3) zawiesić w czynnościach członka zarządu dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji będącego osobą prawną, odpowiedzialnego za dokonanie naruszenia prawa, na okres nieprzekraczający 6 miesięcy;

- 4) nałożyć na dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji będących osobami prawnymi karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej:
 - a) 21 827 500 złotych lub
 - b) 5% rocznych przychodów netto ze sprzedaży towarów i usług oraz operacji finansowych albo – w przypadku zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji – 5% składki przypisanej brutto, wykazanych w ostatnim sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy, zatwierdzonym przez organ zatwierdzający dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji, lub
 - c) dwukrotności kwoty uzyskanych korzyści lub unikniętych strat w wyniku naruszenia, jeżeli możliwe jest ich ustalenie;
- 5) nałożyć na dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji będących osobami fizycznymi karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej:
 - a) 3 055 850 złotych lub
 - b) dwukrotności kwoty uzyskanych korzyści lub unikniętych strat w wyniku naruszenia, jeżeli możliwe jest ich ustalenie;
- 6) cofnąć zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej podmiotowi wykonującemu tę działalność, dokonującemu naruszenia prawa, lub wykreślić z rejestru agentów agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające dokonującego naruszenia prawa.

2. W przypadku naruszenia obowiązków i wymogów, o których mowa w art. 14, art. 16, art. 21 ust. 1, art. 22 ust. 3 i 4, art. 30 ust. 1 i art. 36 ust. 4, uzyskania z naruszeniem przepisów ustawy wpisu do rejestru pośredników ubezpieczeniowych lub innego naruszenia przepisów ustawy organ nadzoru może wobec dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji, w drodze decyzji:

- 1) nakazać zaprzestanie naruszania prawa oraz powstrzymanie się od jego ponownego naruszania;
- 2) cofnąć zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej podmiotowi wykonującemu tę działalność, dokonującemu naruszenia prawa, lub wykreślić z rejestru agentów agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające dokonującego naruszenia prawa.

3. Przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 1 i 2, organ nadzoru może wydawać zalecenia w stosunku do dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji.

4. Zawieszenie w czynnościach, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, polega na wyłączeniu z podejmowania decyzji za dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji, w tym w zakresie jego praw i obowiązków majątkowych.

5. W przypadku gdy dystrybutor ubezpieczeń lub dystrybutor reasekuracji, o których mowa w ust. 1 pkt 4, są jednostką dominującą albo jednostką zależną jednostki dominującej, która ma obowiązek sporządzać skonsolidowane sprawozdania finansowe zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 61, 245, 791 i 1089), karę pieniężną, o której mowa w ust. 1 pkt 4 lit. b, ustala się na podstawie przychodów netto ze sprzedaży towarów i usług oraz operacji finansowych albo – w przypadku zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji – składki przypisanej brutto, wykazanych w ostatnim rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, zatwierdzonym przez organ zatwierdzający jednostki dominującej.

Art. 87. Organ nadzoru, wydając decyzję w przedmiocie nałożenia na zakład ubezpieczeń, zakład reasekuracji lub na pośrednika ubezpieczeniowego środka, o którym mowa w art. 85 lub art. 86 ust. 1 lub 2, przy wyborze rodzaju i wysokości środka bierze pod uwagę wszelkie istotne okoliczności, w tym:

- 1) wagę naruszenia i czas jego trwania;
- 2) stopień odpowiedzialności dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji;
- 3) sytuację finansową dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji;
- 4) skalę uzyskanych korzyści lub unikniętych strat – w przypadku gdy możliwe jest jej ustalenie;
- 5) wysokość strat poniesionych przez klientów i inne osoby w związku z naruszeniem – w przypadku gdy możliwe jest ich ustalenie;
- 6) gotowość dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji do współpracy z organem nadzoru;
- 7) środki podjęte przez dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji w celu zapobiegnięcia ponownemu naruszeniu prawa;
- 8) wcześniejsze naruszenia dokonane przez danego dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji.

Art. 88. Wpływy z tytułu kar pieniężnych, o których mowa w art. 85 i art. 86 ust. 1, stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 89. 1. Organ nadzoru niezwłocznie podaje do publicznej wiadomości, przez zamieszczenie na swojej stronie internetowej, informację o wydaniu ostatecznej decyzji o zastosowaniu środków, o których mowa w art. 84, art. 85 ust. 1–3 lub art. 86 ust. 1 lub 2.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) dane dotyczące ukaranego podmiotu;
- 2) wskazanie rodzaju nieprawidłowości;
- 3) określenie rodzaju zastosowanego środka, a w przypadku kary pieniężnej także jej wysokość.

3. Informacja, o której mowa w ust. 1, nie może zawierać informacji o osobach fizycznych, obejmujących numer PESEL, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, a także miejsce zamieszkania.

4. W przypadku gdy jest to niezbędne ze względu na stabilność rynku finansowego lub toczące się postępowanie lub gdy organ nadzoru, na podstawie indywidualnej oceny przeprowadzonej w odniesieniu do proporcjonalności podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w ust. 1, uzna podanie takiej informacji za nieproporcjonalne, organ nadzoru może odroczyć podanie do publicznej wiadomości takiej informacji, zaniechać podania jej do publicznej wiadomości lub podać do publicznej wiadomości taką informację z pominięciem danych pozwalających na identyfikację podmiotu, na który zostały nałożone środki, o których mowa w ust. 1.

5. Informacja podana do publicznej wiadomości zgodnie z ust. 1 podlega aktualizacji.

6. Organ nadzoru informuje EIOPA o podaniu do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w ust. 1, o odroczeniu lub zaniechaniu podania jej do publicznej wiadomości lub o jej podaniu do publicznej wiadomości z pominięciem danych, o których mowa w ust. 4, oraz o każdej aktualizacji takiej informacji dokonanej zgodnie z ust. 5.

Art. 90. Organ nadzoru corocznie informuje EIOPA o zastosowanych w danym roku środkach, o których mowa w art. 84, art. 85 ust. 1–3 i art. 86 ust. 1 i 2.

Rozdział 7

Przepisy karne

Art. 91. 1. Kto wykonuje:

- 1) działalność agencyjną z naruszeniem wymogów podejmowania tej działalności określonych w ustawie,
- 2) czynności agencyjne, nie będąc do tego upoważnionym,

- 3) działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji bez wymaganego zezwolenia,
- 4) czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji, nie będąc do tego upoważnionym

– podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2.

2. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się czynu określonego w ust. 1 pkt 1 i 3, działając w imieniu osoby prawnej.

Art. 92. 1. Kto, nie będąc dystrybutorem ubezpieczeń, dystrybutorem reasekuracji lub podmiotem, o którym mowa w art. 44 ust. 1, używa określeń wskazujących na wykonywanie dystrybucji ubezpieczeń lub dystrybucji reasekuracji w nazwie, reklamie lub do oznaczania własnej działalności gospodarczej, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do roku.

2. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się czynu określonego w ust. 1, działając w imieniu osoby prawnej.

Rozdział 8

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 93. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 477) w art. 17 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Komisja:

- 1) udziela właściwym organom innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich Unii Europejskiej informacji w sprawach dystrybucji ubezpieczeń i dystrybucji reasekuracji, w szczególności dotyczących zastosowanych środków, o których mowa w art. 86 ust. 1 i 2 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...), oraz informacji w zakresie art. 21 ust. 1 pkt 3 i 5 i art. 36 ust. 4 pkt 1 lit. e i f albo ust. 8 lub 9 tej ustawy;
- 2) może występować do właściwych organów innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich Unii Europejskiej o udzielenie informacji w sprawach dystrybucji ubezpieczeń i dystrybucji reasekuracji, w szczególności dotyczących zastosowanych przez te organy środków w zakresie analogicznym do środków, o których mowa w art. 86 ust. 1 i 2 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń, oraz informacji w zakresie spełniania przez osoby wykonujące w tych państwach działalność w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego wymogów dotyczących

posiadania przez nie dobrej reputacji oraz wiedzy fachowej i kompetencji zawodowych.”.

Art. 94. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 2077 oraz z 2017 r. poz. 60) po art. 6a dodaje się art. 6b i art. 6c w brzmieniu:

„Art. 6b. 1. Pośrednik ubezpieczeniowy, wykonując czynności agencyjne albo czynności brokerskie w zakresie umów ubezpieczenia, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej, postępuje uczciwie, rzetelnie i profesjonalnie, zgodnie z najlepiej pojętym interesem osób poszukujących ochrony ubezpieczeniowej lub klientów.

2. Pośrednik ubezpieczeniowy przekazuje wszystkie informacje w zakresie umów ubezpieczenia, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej, w tym informacje o charakterze reklamowym i marketingowym, poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej lub klientowi w sposób jasny, dokładny i zrozumiały.

3. Informacje o charakterze reklamowym lub marketingowym są wyraźnie oznaczone.

Art. 6c. 1. Pośrednik ubezpieczeniowy, wykonując czynności agencyjne albo czynności brokerskie w zakresie umów ubezpieczenia, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej, posiada rozwiązania organizacyjne służące zapobieganiu konfliktom interesów, tak aby nie miały one negatywnego wpływu na interesy klientów.

2. Pośrednik ubezpieczeniowy podejmuje działania w celu identyfikacji konfliktu interesów między nim, w tym członkami jego zarządu, jego prokurentem i pracownikiem albo inną powiązaną z nim osobą, a jego klientami, lub też między jego klientami, powstające w trakcie wykonywania czynności agencyjnych albo czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

3. Jeżeli rozwiązania organizacyjne, o których mowa w ust. 1, nie są wystarczające, aby zapewnić uniknięcie ryzyka naruszenia interesów klienta, pośrednik ubezpieczeniowy przed zawarciem umowy ubezpieczenia ujawnia poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej lub klientowi ogólny charakter lub źródła konfliktu interesów, w tym w szczególności informuje poszukującego ochrony ubezpieczeniowej

lub klienta, czy uzyskiwana prowizja z tytułu umowy ubezpieczenia jest uzależniona od wolumenu zawartych umów ubezpieczenia.”.

Art. 95. W ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829, 1948, 1997 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 460 i 819) w art. 71 w ust. 1 pkt 23 otrzymuje brzmienie:

„23) ustawy z dnia o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...);”.

Art. 96. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1636, z późn. zm.⁷⁾) w art. 98 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Kapitał założycielski domu maklerskiego, który nie prowadzi działalności, o której mowa w art. 69 ust. 4 pkt 1, i który prowadzi jeden rodzaj lub kilka rodzajów działalności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1, 2, 4 i 5, będąc jednocześnie agentem ubezpieczeniowym, agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające, brokerem ubezpieczeniowym albo brokerem reasekuracyjnym w rozumieniu ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...), wynosi co najmniej równowartość w złotych 25 000 euro.”.

Art. 97. W ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 196, 724, 791, 819 i 1089) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w ust. 2 w pkt 3 wyrazy „ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 2077 oraz z 2017 r. poz. 60)” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...)”;
- 2) w art. 6 w ust. 2 w pkt 1 wyrazy „ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym” zastępuje się wyrazami „ustawie z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń”;
- 3) w art. 6b w ust. 1 w zdaniu pierwszym wyrazy „art. 47 i art. 48 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym” zastępuje się wyrazami „art. 91 i art. 92 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń”.

Art. 98. W ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1827 oraz z 2017 r. poz. 624 i 1273) w części I załącznika ust. 34 i 35 otrzymują brzmienie:

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1948 i 1997 oraz z 2017 r. poz. 724, 768, 791 i 1089.

	34. Dokonanie wpisu do rejestru agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające	110 zł	
	35. Zmiana wpisu do rejestru agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające: 1) jeżeli zmiana nastąpi na wniosek zakładu ubezpieczeń w związku z zawarciem umowy agencyjnej z agentem ubezpieczeniowym lub agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające, który został wpisany do rejestru na uprzedni wniosek innego zakładu ubezpieczeń 2) pozostałe zmiany	110 zł 55 zł	zmiana wpisu do rejestru agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające obejmująca: 1) imiona i nazwisko, numer PESEL lub, gdy ten nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, adres zamieszkania, numer identyfikacji podatkowej (NIP), numer w rejestrze przedsiębiorców, firmę przedsiębiorcy, pod którą wykonywana jest działalność gospodarcza, siedzibę i adres – w przypadku agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające będącego osobą fizyczną 2) nazwę podmiotu lub firmę, siedzibę i adres, numer w rejestrze przedsiębiorców – w przypadku agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej

3) imiona i nazwisko, numer PESEL lub, gdy ten nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, adres zamieszkania – w przypadku osób fizycznych, przy pomocy których agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wykonuje czynności agencyjne

4) numer polisy potwierdzającej zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, datę obowiązywania tej umowy oraz nazwę zakładu ubezpieczeń, z którym zawarto tę umowę – w przypadku agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające działającego na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1170, 1089 i ...)

5) wykreślenie agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia

		uzupełniające na wniosek zakładu ubezpieczeń

Art. 99. W ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1910, z późn. zm.⁸⁾) w art. 3 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Celem kas jest gromadzenie środków pieniężnych wyłącznie swoich członków, udzielanie im pożyczek i kredytów, przeprowadzanie na ich zlecenie rozliczeń finansowych oraz wykonywanie dystrybucji ubezpieczeń na zasadach określonych w ustawie z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...).”.

Art. 100. W ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 892 i 1823 oraz z 2017 r. poz. 245 i 819) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) w pkt 1 w lit. d średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. e w brzmieniu:

„e) będącego osobą fizyczną klienta brokera ubezpieczeniowego albo będącego osobą fizyczną klienta agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, w rozumieniu ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...), wykonujących czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1170, 1089 i ...) w zakresie niezwiązanym z udzielaną ochroną ubezpieczeniową;”.

b) w pkt 3:

– lit. f otrzymuje brzmienie:

„f) krajowy zakład ubezpieczeń, zagraniczny zakład ubezpieczeń, główny oddział i oddział w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;”.

– w lit. i średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. j w brzmieniu:

„j) brokera ubezpieczeniowego, a także agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wykonujących czynności

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1948 i 1997 oraz z 2017 r. poz. 60, 85, 245, 768 i 1089.

agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej w zakresie niezwiązanym z udzielaną ochroną ubezpieczeniową;”;

- 2) w art. 24 w ust. 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) organizacji konsumenckich – w zakresie dotyczącym dystrybucji ubezpieczeń w rozumieniu ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń.”.

Art. 101. W ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1170 i 1089) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4:

- a) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) zawieranie i wykonywanie umów reasekuracji czynnej i umów retrocesji lub zlecanie zawierania umów retrocesji brokerom reasekuracyjnym w rozumieniu ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz....), zwanej dalej „ustawą o dystrybucji ubezpieczeń”, a także wykonywanie tych umów;”;

- b) w ust. 7 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) zawieranie umów ubezpieczenia, umów gwarancji ubezpieczeniowych lub zlecanie ich zawierania uprawnionym pośrednikom ubezpieczeniowym w rozumieniu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, a także wykonywanie tych umów;

2) zawieranie umów reasekuracji lub zlecanie ich zawierania brokerom reasekuracyjnym w rozumieniu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, a także wykonywanie tych umów, w zakresie cedowania ryzyka z umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych (reasekuracja bierna);”;

- 2) w art. 18 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Przed przystąpieniem do umowy ubezpieczenia grupowego, o której mowa w ust. 3, ubezpieczający przekazuje poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej informacje o:

- 1) firmie zakładu ubezpieczeń oraz adresie jego siedziby;

- 2) charakterze wynagrodzenia, w rozumieniu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, otrzymywanego w związku z proponowanym przystąpieniem do umowy ubezpieczenia grupowego;
- 3) możliwości złożenia reklamacji, wniesienia skargi oraz pozasądowego rozwiązywania sporów.

5. Do ubezpieczającego, w zakresie umów ubezpieczenia grupowego, o których mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio art. 8 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń.”;

- 3) w art. 20 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W przypadku gdy zakład ubezpieczeń zobowiązał się do przekazywania, w określonych okresach, oceny, o której mowa w art. 22 ust. 2 pkt 7, informacja, o której mowa w ust. 3, zawiera również ocenę odpowiedności umowy ubezpieczenia na życie, jeżeli jest związana z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, do potrzeb ubezpieczającego.”;

- 4) w art. 21 po ust. 5 dodaje się ust. 5a–5c w brzmieniu:

„5a. Informacje, o których mowa w ust. 3–5, przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub wyrażeniem przez ubezpieczonego zgody na objęcie ochroną ubezpieczeniową, zakład ubezpieczeń przekazuje ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu na piśmie lub, jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony wyrazi na to zgodę, na innym trwałym nośniku.

5b. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia lub wyrażenia przez ubezpieczonego zgody na objęcie ochroną ubezpieczeniową za pomocą środków porozumiewania się na odległość, które uniemożliwiają uprzednie dostarczenie informacji, o których mowa w ust. 3–5, zakład ubezpieczeń może je przekazać ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu na piśmie lub, jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony wyrazi na to zgodę, na innym trwałym nośniku, niezwłocznie po zawarciu umowy ubezpieczenia lub wyrażeniu zgody na objęcie ochroną ubezpieczeniową, jeżeli:

- 1) ubezpieczający lub ubezpieczony wyraził zgodę na otrzymanie tych informacji niezwłocznie po zawarciu umowy lub wyrażeniu zgody na objęcie ochroną ubezpieczeniową oraz
- 2) zakład ubezpieczeń umożliwił ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu późniejsze zawarcie umowy lub wyrażenie zgody na objęcie ochroną ubezpieczeniową, aby mógł on otrzymać te informacje przed takim zawarciem umowy lub wyrażeniem takiej zgody.

5c. W przypadku, o którym mowa w ust. 5b, ubezpieczający lub ubezpieczony może odstąpić od umowy ubezpieczenia bez podania przyczyn, a jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na cudzy rachunek – ubezpieczony może wystąpić z umowy ubezpieczenia ze skutkiem odstąpienia od tej umowy bez podania przyczyn składając oświadczenie na piśmie, w terminie 30 dni od dnia potwierdzenia otrzymania informacji, o których mowa w ust. 3–5. Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem oświadczenie zostało wysłane. Ubezpieczający lub ubezpieczony nie ponosi kosztów związanych z odstąpieniem od umowy ubezpieczenia.”;

- 5) w art. 22 w ust. 2 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) informację, czy zakład ubezpieczeń będzie przekazywał ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu, w określonych okresach, ocenę odpowiedniości ubezpieczenia do jego potrzeb.”;

- 6) art. 30 otrzymuje brzmienie:

„Art. 30. 1. Zawiadomienia i oświadczenia składane w związku z zawartą umową ubezpieczenia lub umową gwarancji ubezpieczeniowej agentowi ubezpieczeniowemu lub agentowi oferującemu ubezpieczenia uzupełniające w rozumieniu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń uznaje się za złożone zakładowi ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz którego agent działa, o ile zostały złożone na piśmie lub na innym trwałym nośniku.

2. Zakład ubezpieczeń nie może wyłączyć ani ograniczyć upoważnienia agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające do odbierania zawiadomień i oświadczeń, o których mowa w ust. 1.”;

- 7) w art. 46:

- a) w ust. 1 w pkt 4 w lit. d kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 i 6 w brzmieniu:

„5) spełniania obowiązków, o których mowa w art. 14, i wymogów określonych w art. 21 ust. 1–3 i 5 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, przez osoby, o których mowa w tych przepisach;

- 6) spełniania obowiązków, o których mowa w art. 14, i wymogów określonych w art. 21 ust. 1 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, przez osoby wykonujące w tym zakładzie czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji w rozumieniu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zasady, o których mowa w ust. 1, określają również:

- 1) stanowiska nadzorujące w zakładzie ubezpieczeń lub zakładzie reasekuracji inne kluczowe funkcje, w tym co najmniej funkcje należące do systemu zarządzania;
- 2) stanowisko odpowiedzialne za wprowadzenie w życie zasad, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6.”.

Rozdział 9

Przepisy epizodyczne, przejściowe i dostosowujące

Art. 102. 1. W okresie od dnia 3 stycznia 2018 r. do dnia 22 lutego 2018 r. zakład ubezpieczeń, zawierający umowy ubezpieczenia, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, inaczej niż za pośrednictwem pośredników ubezpieczeniowych w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 94:

- 1) postępuje uczciwie, rzetelnie i profesjonalnie, zgodnie z najlepiej pojętym interesem osób poszukujących ochrony ubezpieczeniowej lub klientów;
- 2) przekazuje wszystkie informacje dotyczące tych umów, w tym informacje o charakterze reklamowym i marketingowym, poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej lub klientowi w sposób jasny, dokładny i zrozumiały; informacje o charakterze reklamowym lub marketingowym są wyraźnie oznaczone;
- 3) obowiązany jest posiadać rozwiązania organizacyjne służące zapobieganiu konfliktom interesów, tak aby nie miały one negatywnego wpływu na interesy klientów.

2. W okresie, o którym mowa w ust. 1, zakład ubezpieczeń obowiązany jest podejmować działania w celu identyfikacji konfliktu interesów między nim, w tym członkami jego zarządu, jego prokurentem, pracownikiem, pośrednikiem ubezpieczeniowym albo inną powiązaną z nim osobą, a jego klientami, lub też między jego klientami, powstające w trakcie wykonywania czynności związanych z zawarciem, inaczej niż za pośrednictwem pośredników ubezpieczeniowych, umowy ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1. Jeżeli takie rozwiązania organizacyjne nie są wystarczające, aby zapewnić uniknięcie ryzyka naruszenia interesów klienta, zakład ubezpieczeń przed zawarciem umowy ubezpieczenia ujawnia poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej lub klientowi ogólny charakter lub źródła konfliktu interesów, w tym w szczególności informuje poszukującego ochrony

ubezpieczeniowej lub klienta, czy uzyskiwana prowizja z tytułu umowy ubezpieczenia jest uzależniona od wolumenu zawartych umów ubezpieczenia.

Art. 103. 1. Zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń albo w zakresie reasekuracji udzielone lub zachowane w mocy na podstawie przepisów ustawy uchylanej w art. 109 pozostają w mocy.

2. Osoby, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zdały egzamin przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, a nie wystąpiły o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej, mogą wystąpić o takie zezwolenie bez konieczności ponownego zdawania egzaminu, jeżeli spełniają określone w niniejszej ustawie warunki uzyskania takiego zezwolenia.

Art. 104. 1. Do postępowań wszczętych na podstawie ustawy uchylanej w art. 109 i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy niniejszej ustawy, w zakresie, w jakim niniejsza ustawa, w takich samych sprawach jak te, w których postępowania wszczęto, uprawnia organ nadzoru do wydawania decyzji lub aktów zawierających takie same rozstrzygnięcia jak decyzje lub akty, które mogłyby być wydane na podstawie przepisów ustawy uchylanej w art. 109.

2. Za zachowania zaistniałe przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stanowiące naruszenie przepisów ustawy uchylanej w art. 109, sankcję administracyjną wymierza się według przepisów dotychczasowych, chyba że sankcja administracyjna wymierzona według przepisów niniejszej ustawy, byłaby względniejsza dla strony postępowania.

3. Opłata, o której mowa w art. 22 ust. 8, jest wnoszona w wysokości ustalonej zgodnie z art. 22 ust. 9 także w przypadku, gdy obowiązek jej wniesienia jest związany z pozostawianiem bez ochrony ubezpieczeniowej w okresie poprzedzającym wejście niniejszej ustawy w życie.

4. Do kontroli wszczętych na podstawie ustawy uchylanej w art. 109 i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 105. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 9 ust. 2, art. 11 ust. 8, art. 22 ust. 4, art. 28 ust. 6, art. 36 ust. 6, art. 37 ust. 7, art. 39 ust. 4 i art. 46 ust. 4 ustawy uchylanej w art. 109 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 21 ust. 6, art. 22 ust. 15, art. 30 ust. 4, art. 36 ust. 12, art. 42 ust. 7, art. 54 ust. 10, art. 56 ust. 4 i art. 63 ust. 4, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 106. 1. Rejestr pośredników ubezpieczeniowych prowadzony na podstawie przepisów ustawy uchylanej w art. 109 staje się rejestrem pośredników ubezpieczeniowych w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Organ nadzoru może prowadzić rejestr pośredników ubezpieczeniowych w systemie informatycznym nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2019 r.

3. Organ nadzoru zapewni pełną funkcjonalność rejestru pośredników ubezpieczeniowych w zakresie danych, o których mowa w art. 57 ust. 2 pkt 8 i 9 oraz art. 61 ust. 2 pkt 8 i 9, nie później niż do dnia 31 grudnia 2019 r.

4. O zapewnieniu pełnej funkcjonalności w zakresie, o którym mowa w ust. 3, organ nadzoru powiadomi przez opublikowanie informacji na swojej stronie internetowej.

5. Zakłady ubezpieczeń, nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, wystąpią z wnioskiem o wpisanie do rejestru agentów przedsiębiorców, o których mowa w art. 4 pkt 1, wykonujących w ich imieniu lub na ich rzecz czynności agencyjne. Przedsiębiorcy ci mogą wykonywać działalność w dotychczasowym zakresie do dnia ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie takiego wniosku.

6. Przepis art. 54 ust. 8 w zakresie dotyczącym danych, o których mowa w art. 61 ust. 3 pkt 1, stosuje się do egzaminów przeprowadzonych przez Komisję Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

7. Organ nadzoru w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy uzupełni z urzędu rejestr brokerów o dane, o których mowa w art. 61 ust. 3 pkt 2 i 3.

Art. 107. 1. Osoby wykonujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń lub czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji, będące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy pracownikami zakładu ubezpieczeń lub pracownikami zakładu reasekuracji, obowiązane są, nie później niż w terminie:

- 1) 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, spełnić wymogi określone w art. 21 ust. 1 pkt 3;
- 2) 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, spełnić wymogi określone w art. 21 ust. 1 pkt 4;
- 3) 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, spełnić wymogi określone w art. 21 ust. 1 pkt 5.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, w okresach, o których mowa odpowiednio w ust. 1 pkt 1, 2 lub 3, mogą nadal wykonywać czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń lub czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji.

3. Zakład ubezpieczeń obowiązany jest zapewnić spełnienie przez osoby wykonujące w tym zakładzie czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń wymogów określonych w art. 21 ust. 1 pkt 1 i 2, nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. Zakład ubezpieczeń oraz zakład reasekuracji obowiązane są zapewnić spełnienie przez osoby wykonujące w tych zakładach czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji wymogów określonych w art. 21 ust. 1 pkt 1 i 2, nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

5. Osoby, o których mowa w art. 14 ust. 1 i 10, są obowiązane odbyć pierwsze szkolenie zawodowe w pełnym wymiarze nie później niż do dnia 31 grudnia 2018 r.

Art. 108. 1. Komisja Egzaminacyjna dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, o której mowa w art. 36 ustawy uchylanej w art. 109, staje się Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, o której mowa w art. 42.

2. Osoby wchodzące w skład Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują swoje funkcje do czasu ich odwołania przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, na wniosek organu nadzoru.

Rozdział 10

Przepisy końcowe

Art. 109. Traci moc ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 2077 oraz z 2017 r. poz. 60 i ...).

Art. 110. Ustawa wchodzi w życie z dniem 23 lutego 2018 r., z wyjątkiem art. 94 i art. 102, które wchodzi w życie z dniem 3 stycznia 2018 r.

Załącznik
do ustawy
z dnia
(poz. ...)

ZAKRES TEMATYCZNY SZKOLEŃ ZAWODOWYCH

Część 1

Ubezpieczenia na życie, o których mowa w dziale I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

- 1) umowy ubezpieczenia, w tym znajomość warunków, świadczeń gwarantowanych i ryzyk dodatkowych;
- 2) organizacja systemu emerytalnego i świadczeń gwarantowanych;
- 3) podstawowe obowiązujące przepisy regulujące dystrybucję ubezpieczeń, w tym z zakresu prawa ochrony konsumentów, ochrony danych osobowych, zapobiegania praniu pieniędzy, prawa podatkowego oraz zabezpieczenia społecznego i prawa pracy;
- 4) rynek ubezpieczeń i inne rynki finansowe;
- 5) obsługa skarg i reklamacji;
- 6) ocena potrzeb klienta;
- 7) zarządzanie konfliktami interesów;
- 8) standardy etyki zawodowej;
- 9) podstawowe zagadnienia finansowe.

Część 2

Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe, o których mowa w dziale II załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

- 1) umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, w tym znajomość warunków, świadczeń gwarantowanych i ryzyk dodatkowych;
- 2) podstawowe obowiązujące przepisy regulujące dystrybucję ubezpieczeń, w tym z zakresu prawa ochrony konsumentów, ochrony danych osobowych, prawa podatkowego oraz zabezpieczenia społecznego i prawa pracy;
- 3) obsługa roszczeń;
- 4) obsługa skarg i reklamacji;
- 5) ocena potrzeb klienta;
- 6) rynek ubezpieczeń;

- 7) standardy etyki zawodowej;
- 8) podstawowe zagadnienia finansowe.

Część 3

Ubezpieczenia na życie, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

- 1) ubezpieczenia na życie, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, w tym warunki umów ubezpieczenia, wysokość składek, tytuły i wysokość pobieranych opłat oraz świadczenia gwarantowane i niegwarantowane;
- 2) zalety i wady różnych wariantów inwestycyjnych dla ubezpieczających lub ubezpieczonych;
- 3) ryzyko finansowe ponoszone przez ubezpieczających lub ubezpieczonych;
- 4) umowy ubezpieczenia obejmujące ryzyko śmierci oraz inne produkty oszczędnościowe;
- 5) organizacja systemu emerytalnego i świadczeń gwarantowanych;
- 6) minimalna niezbędna znajomość obowiązujących przepisów dotyczących dystrybucji ubezpieczeń, w tym z zakresu prawa ochrony konsumentów, ochrony danych osobowych, zapobiegania praniu pieniędzy i prawa podatkowego;
- 7) rynek ubezpieczeń i rynek produktów oszczędnościowych;
- 8) obsługa skarg i reklamacji;
- 9) ocena potrzeb klienta;
- 10) zarządzanie konfliktami interesów;
- 11) standardy etyki zawodowej;
- 12) podstawowe zagadnienia finansowe.

Część 4

Reasekuracja ubezpieczeń

- 1) funkcje reasekuracji;
- 2) rodzaje umów reasekuracji:
 - a) umowy reasekuracji obligatoryjnej i reasekuracji fakultatywnej,
 - b) umowy reasekuracji proporcjonalnej i reasekuracji nieproporcjonalnej,
 - c) umowy reasekuracji finansowej w ubezpieczeniach na życie;
- 3) zalety i wady poszczególnych rodzajów umów reasekuracji;

- 4) podstawowe warunki umów reasekuracji:
 - a) zachówek, priorytet i limit umowy reasekuracyjnej,
 - b) składka reasekuracyjna,
 - c) klauzula szkodowa i inne klauzule w umowach reasekuracji,
 - d) okres obowiązywania umów reasekuracji,
 - e) możliwość wznowienia umów reasekuracji nieproporcjonalnej,
 - f) prowizje reasekuracyjne i udziały cedentów w zyskach,
 - g) rozliczenia umów reasekuracji,
 - h) wyłączenia w umowach reasekuracji,
 - i) wypowiedzenie umów reasekuracji;
- 5) rola brokerów reasekuracyjnych w zawieraniu i wykonywaniu umów reasekuracji;
- 6) standardy etyki zawodowej;
- 7) zagadnienia finansowe w umowach reasekuracji.

UZASADNIENIE

Ustanowienie nowych regulacji wynika z konieczności implementowania do krajowego porządku prawnego przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń (Dz. Urz. UE L 26 z 02.02.2016, str. 19), zwanej dalej „dyrektywą”. Państwa członkowskie Unii Europejskiej powinny dokonać implementacji dyrektywy do dnia 23 lutego 2018 r.

Projekt ustawy częściowo implementuje również dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającą dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 349, z późn. zm.), zwaną dalej „dyrektywą 2014/65/UE”, w zakresie art. 91 wprowadzającego zmiany w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/92/WE z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie pośrednictwa ubezpieczeniowego (Dz. Urz. UE L 9 z 15.01.2003, str. 3 z późn. zm.), odnoszącego się do dodatkowych wymogów w zakresie ochrony klientów dotyczących produktów inwestycyjnych opartych na ubezpieczeniu. Ponadto termin rozpoczęcia stosowania ww. dyrektywy został przesunięty o rok, tj. od dnia 3 stycznia 2018 r., na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1034 z dnia 23 czerwca 2016 r. zmieniającej dyrektywę 2014/65/UE w sprawie rynków instrumentów finansowych (Dz. Urz. UE L 175 z 30.06.2016, str. 8).

PRZEPISY OGÓLNE

Zgodnie z założeniami dyrektywy klienci powinni korzystać z ochrony na jednakowym poziomie niezależnie od różnic między kanałami dystrybucji. W związku z tym zasadnicze znaczenie mają równe warunki prowadzenia działalności przez dystrybutorów ubezpieczeń. Dyrektywa obejmuje więc swoim zakresem wszystkie podmioty prowadzące dystrybucję ubezpieczeń, niezależnie od kanału dystrybucji. Dyrektywa w art. 1 ust. 3 przewiduje wyłączenia z zakresu podmiotowego dyrektywy w odniesieniu do niektórych przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń. Jednakże podmioty wyłączone spod reżimu dyrektywy, na podstawie ww. przepisu, zgodnie z art. 1 ust. 4 są zobowiązane do spełnienia określonych wymogów w zakresie informacji czy przysługujących procedur reklamacyjnych.

Projekt ustawy zakłada zachowanie podmiotowego podziału pośredników ubezpieczeniowych na brokerów i agentów ubezpieczeniowych, z zastrzeżeniem niedopuszczalności łączenia obu funkcji. Takie rozwiązanie znajduje uzasadnienie w obowiązującej praktyce rynkowej i racjonalności takiego rozwiązania. Podmiotowy podział stanowi klasyczne ujęcie pośrednictwa ubezpieczeniowego, w którym czynności pośrednictwa mogą wykonywać jedynie podmioty zarejestrowane jako brokerzy lub agenci. Podział ten dotyczy również osób wykonujących czynności brokerskie oraz osób wykonujących czynności agencyjne (tzw. OWCA). Broker ubezpieczeniowy wykonuje czynności w imieniu lub na rzecz podmiotu poszukującego ochrony ubezpieczeniowej, natomiast agent ubezpieczeniowy wykonuje czynności w imieniu lub na rzecz zakładu ubezpieczeń. W konsekwencji proponuje się zachować podział na czynności agencyjne i działalność agencyjną wykonywaną przez agentów ubezpieczeniowych oraz czynności brokerskie i działalność brokerską wykonywaną przez brokerów ubezpieczeniowych. Ponadto należy mieć na uwadze, że według motywu 4 preambuły do dyrektywy pośrednicy ubezpieczeniowi i reasekuracyjni odgrywają główną rolę w dystrybucji produktów ubezpieczeniowych. Dodatkowo proponuje się, aby czynności agencyjne i działalność agencyjną, oprócz agentów ubezpieczeniowych, wykonywali również agenci oferujący ubezpieczenia uzupełniające (dyrektywa nazywa ich pośrednikami oferującymi ubezpieczenia uzupełniające).

Projekt ustawy przewiduje bezpośrednie wykonywanie przez zakład ubezpieczeń czynności związanych z dystrybucją ubezpieczeń przez uprawnionych przez zakład ubezpieczeń pracowników. Czynności takie określone zostały jako czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń. Analogicznie proponuje się, aby uprawnieni przez zakład reasekuracji do wykonywania czynności związanych z dystrybucją reasekuracji pracownicy zakładu reasekuracji wykonywali czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji. Projekt ustawy w ślad za dyrektywą posługuje się pojęciem pracowników zakładów ubezpieczeń lub zakładów reasekuracji, dokonując w ten sposób ograniczenia form zatrudnienia do form opartych na stosunku pracy. W odniesieniu do członków zarządu zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji wydaje się bardzo mało prawdopodobne, aby wykonywali oni czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń lub czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji. Jeżeli jednak taka sytuacja wystąpi, powinni spełniać wymogi przewidziane w ustawie dla tej kategorii podmiotów. W związku z tym, że zakres obowiązków pracownika wynika ze stosunku pracy

(np. z umowy o pracę czy zakresu obowiązków), nie jest konieczne udzielanie pełnomocnictwa do dokonywania czynności w imieniu zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji, tak jak w przypadku agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, którzy są odrębnymi przedsiębiorcami.

Dyrektywa przyjmuje podział przedmiotowy, zakładający definiowanie dystrybucji przez określenie czynności, których wykonywanie przez osobę fizyczną lub prawną wymaga spełnienia określonych obowiązków. W konsekwencji oznacza to jednolite traktowanie pośredników ubezpieczeniowych w kształtowanych regulacjach. Przyjęcie takiego systemu wynika z faktu, iż dyrektywa została skonstruowana przy uwzględnieniu specyfiki systemów prawnych regulujących rynek pośrednictwa ubezpieczeń we wszystkich państwach członkowskich. Stanowi zatem kompromis między wieloma systemami. Pozostawia jednak margines do uregulowania przez poszczególne państwa członkowskie.

Dotychczas pośrednictwo ubezpieczeniowe obejmowało również pośrednictwo ubezpieczeniowe w zakresie reasekuracji. Konstrukcja ta wydaje się nieadekwatna do dystrybucji ubezpieczeń i dystrybucji reasekuracji z uwagi na szerszy zakres przedmiotowy dystrybucji ubezpieczeń (nie tylko czynności faktyczne i prawne związane z zawieraniem lub wykonywaniem umów ubezpieczenia, ale również możliwość zawarcia umowy ubezpieczenia za pośrednictwem m.in. Internetu) oraz inny zakres pośredników. W konsekwencji proponuje się, tak jak w dyrektywie, wyróżnienie dystrybucji ubezpieczeń i dystrybucji reasekuracji. Uchylana ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 2077, z późn. zm.) regulacje dotyczące „brokera ubezpieczeniowego” odnosila również do brokera ubezpieczeniowego posiadającego zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji. Broker reasekuracyjny stanowił zatem niejako „podtyp” brokera ubezpieczeniowego. W związku z wydzieleniem dystrybucji ubezpieczeń i dystrybucji reasekuracji projekt ustawy rozdziela brokera ubezpieczeniowego i brokera reasekuracyjnego. Zatem obowiązki nakładane w projekcie ustawy wyłącznie na brokera ubezpieczeniowego nie mają zastosowania do brokera reasekuracyjnego.

Jakkolwiek podmiot profesjonalny, jakim jest zakład ubezpieczeń, nie musi być obsługiwany przez brokera reasekuracyjnego w taki sam sposób jak klient brokera ubezpieczeniowego, którego ochrony dotyczą obowiązki sformułowane w art. 34,

jednak należy zwrócić uwagę, że część zawartych tam obowiązków ma charakter uniwersalny i zwiększa pewność obrotu. Proponuje się zatem odpowiednie nałożenie niektórych obowiązków przewidzianych dla brokerów ubezpieczeniowych na brokerów reasekuracyjnych.

Dyrektywa zakłada nałożenie na dystrybutorów ubezpieczeń i dystrybutorów reasekuracji licznych obowiązków w postaci choćby obowiązków informacyjnych czy z zakresu doradztwa. Proponowane zachowanie podziału podmiotowego pośredników pozwoli na efektywny i optymalny rozdział tych obowiązków z uwzględnieniem charakteru działalności wykonywanej odpowiednio przez agentów i brokerów ubezpieczeniowych.

Ustawa w celu implementacji dyrektywy określa nie tylko, na czym polega dystrybucja ubezpieczeń i dystrybucja reasekuracji, ale również określa rodzaje działalności, których nie uznaje się za taką dystrybucję. Takim rodzajem działalności w świetle art. 2 ust. 2 lit. b dyrektywy jest zawodowa obsługa roszczeń kierowanych do zakładu ubezpieczeń oraz likwidacja i wycena szkód.

Na podstawie art. 16 dyrektywy zakłady ubezpieczeń oraz pośrednicy ubezpieczeniowi mogą korzystać z usług dystrybucji ubezpieczeń świadczonych wyłącznie przez zarejestrowanych pośredników ubezpieczeniowych, w tym również tych przedsiębiorców, do których nie ma zastosowania dyrektywa. Proponuje się, aby zakład ubezpieczeń prowadził uproszczoną ewidencję ww. przedsiębiorców, zawierającą co najmniej dane identyfikujące przedsiębiorców oraz zakres udzielonego pełnomocnictwa.

W projektowanej ustawie proponuje się zaznaczenie, że dystrybucja ubezpieczeń oznacza także wykonywanie działalności polegającej na wykonywaniu czynności przygotowawczych zmierzających do zawierania, zawieraniu oraz udzielaniu pomocy w administrowaniu i wykonywaniu umów gwarancji ubezpieczeniowych, a także w sprawach o odszkodowanie lub świadczenie. Dystrybucja ubezpieczeń będzie polegać także na udzielaniu informacji dotyczących jednej lub większej liczby umów gwarancji ubezpieczeniowych na podstawie kryteriów wybranych przez poszukującego ochrony ubezpieczeniowej za pośrednictwem stron internetowych lub innych mediów oraz opracowanie rankingu gwarancji ubezpieczeniowych obejmującego porównanie składki z tytułu umowy gwarancji ubezpieczeniowej, w przypadku gdy poszukujący

gwarancji ubezpieczeniowej jest w stanie zawrzeć umowę gwarancji ubezpieczeniowej za pośrednictwem stron internetowych lub innych mediów. W analogicznym przepisie art. 2 dotychczas obowiązującej ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym jest mowa wyłącznie o zawieraniu i wykonywaniu umów ubezpieczenia.

Gwarancje ubezpieczeniowe stanowią grupę 15 działu II załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1170, z późn. zm.). Gwarancja ubezpieczeniowa jest umową nienazwaną między gwarantem (zakładem ubezpieczeń) a dłużnikiem (zleceniodawcą gwarancji). Na mocy umowy gwarant zobowiązuje się do wypłaty na rzecz beneficjenta gwarancji (podmiotu, na który została wystawiona gwarancja) określonej sumy pieniężnej na żądanie i oświadczenie beneficjenta, w przypadku gdy dłużnik nie zrealizuje swoich zobowiązań wobec beneficjenta. Podstawowe rodzaje gwarancji ubezpieczeniowych obejmują:

- 1) ubezpieczeniowe gwarancje kontraktowe:
 - a) ubezpieczeniową gwarancję zapłaty wadium,
 - b) ubezpieczeniową gwarancję należytego wykonania kontraktu,
 - c) ubezpieczeniową gwarancję usunięcia wad lub usterek,
 - d) ubezpieczeniową gwarancję zwrotu zaliczki;
- 2) ubezpieczeniowe gwarancje zapłaty należności celnych;
- 3) ubezpieczeniowe gwarancje zapłaty należności handlowych;
- 4) ubezpieczeniowe gwarancje turystyczne.

Objęcie przepisami ustawy zawierania i wykonywania umów gwarancji ubezpieczeniowych zapewni bardziej odpowiednie zabezpieczenie interesów klientów zakładów ubezpieczeń zawierających umowy gwarancji ubezpieczeniowych oraz beneficjentów tych gwarancji.

W art. 4 pkt 10 projektu ustawy definicja klienta obejmuje (obok poszukującego ochrony ubezpieczeniowej, ubezpieczającego i ubezpieczonego) także poszukującego gwarancji ubezpieczeniowej, zleceniodawcę gwarancji ubezpieczeniowej oraz beneficjenta umowy gwarancji ubezpieczeniowej.

Zgodnie z art. 8 projektu ustawy dystrybutor ubezpieczeń wykonujący dystrybucję gwarancji ubezpieczeniowych będzie obowiązany postępować uczciwie, rzetelnie

i profesjonalnie, zgodnie z najlepszym interesem swoich klientów. Zawarte w art. 14 projektu ustawy wymogi dotyczące doskonalenia zawodowego będą miały zastosowanie także do osób oferujących umowy gwarancji ubezpieczeniowych. Nadzór nad dystrybucją ubezpieczeń, sprawowany przez organ nadzoru (KNF), o którym mowa w rozdziale 6 projektu ustawy, będzie obejmował także nadzór nad zawieraniem i wykonywaniem umów gwarancji ubezpieczeniowych.

Ponadto proponowana zmiana zapewni spójność przepisów ustawy z przepisami ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Zgodnie z art. 4 ust. 7 pkt 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej do czynności ubezpieczeniowych zalicza się zawieranie umów gwarancji ubezpieczeniowych lub zlecanie ich zawierania uprawnionym pośrednikom ubezpieczeniowym w rozumieniu ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym, a także wykonywanie tych umów. Ustawa o pośrednictwie ubezpieczeniowym zostanie zastąpiona ustawą o dystrybucji ubezpieczeń.

Projekt ustawy co do zasady określa większość definicji, o których mowa w art. 2 ust. 1 dyrektywy, w słowniczku ustawowym. Niemniej niektóre pojęcia zostały wyjaśnione w przepisach merytorycznych, do których mają zastosowanie, np. główne miejsce prowadzenia działalności. Z kolei definicja „doradztwa” w polskim systemie prawnym utożsamiana jest z udzielaną przez brokera ubezpieczeniowego przed zawarciem umowy ubezpieczenia poradą opartą na rzetelnej analizie ofert w liczbie wystarczającej do opracowania rekomendacji najwłaściwszej umowy.

WYMOGI INFORMACYJNE I ZASADY PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI

Jednym z podstawowych celów dyrektywy jest zwiększenie poziomu ochrony klientów zawierających umowy ubezpieczenia. Środkiem do tego jest m.in. zapewnienie stosowania zasad ogólnych, a także zapewnienie odpowiedniej informacji o produkcie oraz dystrybutorze przez uregulowanie określonych obowiązków informacyjnych.

Przede wszystkim zgodnie z art. 17 ust. 1 dyrektywy proponuje się wprowadzenie ogólnej klauzuli, aby dystrybutor ubezpieczeń, wykonując dystrybucję ubezpieczeń, postępował uczciwie, rzetelnie i profesjonalnie, zgodnie z najlepiej pojętym interesem swoich klientów. W ślad za dyrektywą proponuje się również, aby sposób wynagradzania dystrybutora ubezpieczeń oraz osoby, przy pomocy której dystrybutor ubezpieczeń wykonuje czynności agencyjne, czynności dystrybucyjne zakładu

ubezpieczeń lub czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń, nie mógł być sprzeczny z obowiązkiem działania zgodnie z najlepiej pojętym interesem klientów, w szczególności, aby dystrybutor ubezpieczeń nie mógł dokonywać ustaleń dotyczących wynagrodzeń, celów sprzedaży lub innych kwestii, które mogłyby stanowić zachętę do proponowania poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej określonej umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, w sytuacji gdy dystrybutor ubezpieczeń mógłby zaproponować inną umowę, która lepiej odpowiadałaby potrzebom poszukującego ochrony ubezpieczeniowej.

Dyrektywa nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia, aby pośrednicy ubezpieczeniowi i zakłady ubezpieczeń, a w niektórych przypadkach również pośrednicy oferujący ubezpieczenia uzupełniające, podejmowali wszelkie środki na drodze do identyfikacji oraz zapobiegania konfliktom interesów występującym między nimi. Dyrektywa w art. 18 i art. 19 szczegółowo określa informacje, które muszą być przekazane klientowi przed zawarciem umowy ubezpieczenia, celem wyeliminowania ewentualnych konfliktów interesów. Co do zasady dotychczasowe obowiązki informacyjne odnoszące się do agenta ubezpieczeniowego i brokera ubezpieczeniowego wyczerpują wymogi dyrektywy. Ze względu na przyjęty w polskim systemie prawnym podmiotowy podział pośredników ubezpieczeniowych na agentów i brokerów ubezpieczeniowych polski klient jest lepiej zorientowany co do statusu pośrednika i wynikających z tego obowiązków informacyjnych. Niemniej konieczne jest w szczególności uregulowanie kwestii obowiązku ujawniania przez dystrybutorów ubezpieczeń charakteru ich wynagrodzenia. Dystrybutor ubezpieczeń będzie zobowiązany ujawnić, czy za swoją pracę otrzymuje honorarium (płacone bezpośrednio przez klienta), prowizję (uwzględnioną w kwocie składki ubezpieczeniowej) czy jakiegokolwiek inny rodzaj wynagrodzenia. Takie rozwiązanie ma jasno zobrazować stosunek łączący zakład ubezpieczeń i pośrednika. Ponadto klientowi zostaną przekazane podstawowe informacje również w przypadku, gdy dystrybutorem będzie zakład ubezpieczeń.

Jakkolwiek dyrektywa różnicuje w art. 18 i art. 21 zakres obowiązków informacyjnych przekazywanych przez pośrednika ubezpieczeniowego i pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające, z uwagi na prokonsumencki charakter tych przepisów dodatkowo proponuje się, aby agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające był zobowiązany – tak jak agent ubezpieczeniowy – do powiadomienia klienta, czy działa

na rzecz jednego czy wielu zakładów ubezpieczeń, oraz poinformowania go o firmach zakładów ubezpieczeń, na rzecz których wykonuje działalność agencyjną. Informacja ta ma również znaczenie dla ujawnienia statusu tych pośredników, tzn., czy jest agentem wyłącznym czy multiagentem. Ponadto w projekcie ustawy przyjęto konstrukcję połączenia w jednym przepisie wymogów określonych w art. 19 ust. 1 lit. d i e dyrektywy dotyczących otrzymywanego wynagrodzenia z uwagi na zapewnienie czytelności tych obowiązków.

Charakter wynagrodzenia ma być ujawniany „w związku z proponowanym zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej”. Taka redakcja przepisu powinna odnosić się do wszystkich elementów otrzymywanego wynagrodzenia wynikających z umowy, obejmujących również wszelkie płatności dokonywane przez klienta po zawarciu umowy ubezpieczenia, o których mowa w art. 19 ust. 3 i 5 dyrektywy.

W projekcie ustawy proponuje się także zobowiązanie agentów ubezpieczeniowych, zakładów ubezpieczeń i brokerów ubezpieczeniowych do informowania klientów o wysokości wskaźnika kosztów dystrybucji oraz wskaźnika kosztów prowizji związanych z proponowaną umową ubezpieczenia. Powyższy obowiązek informacyjny będzie miał zastosowanie do umów ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym, tzn. umów ubezpieczenia na życie, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

W odniesieniu do konieczności ujawniania wskaźnika kosztów dystrybucji proponowane przepisy stanowią implementację art. 29 ust. 1 lit. c dyrektywy, który zobowiązuje dystrybutorów ubezpieczeń do ujawniania klientom lub potencjalnym klientom informacji dotyczących kosztów dystrybucji produktów ubezpieczeniowych o charakterze inwestycyjnym. Dyrektywa nie definiuje jednak kosztów dystrybucji ubezpieczeń. W związku z powyższym proponuje się zdefiniowanie wskaźnika kosztów dystrybucji w słowniczku do proponowanej ustawy jako wyrażony procentowo z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku iloraz przyjętych przy tworzeniu produktu kosztów akwizycji, o których mowa w przepisach dotyczących rachunkowości zakładów ubezpieczeń, dla danej umowy ubezpieczenia oraz sumy należnych składek ubezpieczeniowych należnych z tytułu danej umowy ubezpieczenia w rekomendowanym minimalnym okresie trwania umowy ubezpieczenia. Koszty

akwizycji zostały zdefiniowane w par. 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz. U. z 2016 r. poz. 562). W przypadku umów ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym powyższe koszty mogą obejmować: koszty związane z zawieraniem i odnawianiem umów ubezpieczenia, w tym prowizje agentów lub brokerów ubezpieczeniowych, wynagrodzenia wraz z narzutami pracowników zajmujących się akwizycją, koszty badań lekarskich, koszty wystawienia polis, koszty włączenia umowy ubezpieczenia do portfela ubezpieczeń oraz koszty reklamy i promocji produktów ubezpieczeniowych o charakterze inwestycyjnym i koszty ogólne związane z badaniem wniosków i wystawianiem polis.

Zobowiązanie dystrybutorów ubezpieczeń do przedstawiania klientom informacji o wysokości kosztów prowizji związanych z umowami ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym ma na celu zwiększenie transparentności sprzedaży takich produktów ubezpieczeniowych oraz zapobieganie zjawisku tzw. misselingu, tj. niewłaściwej sprzedaży. Zgodnie z proponowaną definicją zawartą w słowniczku do ustawy, wskaźnik kosztów prowizji będzie stanowił wyrażony procentowo z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku iloraz przyjętych przy tworzeniu produktu kosztów prowizji agenta ubezpieczeniowego, brokera ubezpieczeniowego albo osoby wykonującej czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń z tytułu danej umowy ubezpieczenia oraz sumy należnych składek ubezpieczeniowych z tytułu danej umowy ubezpieczenia w rekomendowanym minimalnym okresie trwania umowy ubezpieczenia.

Informacja obejmująca zarówno wysokość wskaźnika kosztów dystrybucji ubezpieczeń, jak i wysokość wskaźnika kosztów prowizji będzie stanowiła dla poszukującego ochrony ubezpieczeniowej całościowy obraz dotyczący kosztów związanych z dystrybucją umów ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym, z uwzględnieniem najbardziej istotnej pozycji, jaką stanowi prowizja pośrednika ubezpieczeniowego. Taki zakres informacji będzie adekwatny również w przypadku, gdy umowa ubezpieczenia będzie zawierana bezpośrednio przez zakład ubezpieczeń i nie będzie wypłacana prowizja pośrednika ubezpieczeniowego.

Kolejnym ważnym elementem systemowym ustanowionym w interesie klientów jest odpowiednie zachowanie podmiotowego podziału pośredników ubezpieczeniowych na brokerów i agentów ubezpieczeniowych, z zastrzeżeniem niedopuszczalności łączenia

obu funkcji. Proponowana regulacja wskazująca kategorie osób objętych zakazem łączenia działalności agencyjnej z działalnością brokerską powinna być możliwie kompletna, tzn. powinna eliminować wszelkie możliwe stany faktyczne i prawne prowadzące do konfliktu interesów.

Odpowiednio przeprowadzona usługa doradztwa jeszcze przed zawarciem umowy ubezpieczenia skutecznie zabezpiecza przed przypadkami missellingu. Zgodnie z art. 20 ust. 1 dyrektywy, przed zawarciem umowy ubezpieczenia dystrybutor ma obowiązek określenia, na podstawie otrzymanych informacji, wymagań i potrzeb klienta oraz podania mu w zrozumiałej formie obiektywnych informacji na temat produktu. W celu implementacji art. 20 ust. 1 i 2 dyrektywy proponuje się, aby przed zawarciem umowy ubezpieczenia dystrybutor ubezpieczeń określał, na podstawie uzyskanych od klienta informacji, jego wymagania i potrzeby oraz podawał mu w zrozumiałej formie obiektywne informacje o produkcie ubezpieczeniowym w celu umożliwienia mu podjęcia świadomej decyzji, uwzględniając złożoność tego produktu oraz rodzaj poszukującego ochrony ubezpieczeniowej. Oferowana umowa ubezpieczenia powinna być zgodna z wymaganiami i potrzebami poszukującego ochrony ubezpieczeniowej w zakresie ochrony ubezpieczeniowej. Z kolei art. 20 ust. 3 dyrektywy, odnoszący się do działalności doradczej na podstawie wystarczającej liczby umów ubezpieczeń dostępnych na rynku i sformułowania rekomendacji, w polskich warunkach jest właściwy dla działalności brokerskiej i nie wymaga dodatkowej implementacji.

Projekt ustawy implementuje również art. 23 dyrektywy, określający warunki dotyczące przekazywania informacji. W konsekwencji dystrybutor ubezpieczeń będzie przekazywał informacje dotyczące dystrybutora oraz informacje o umowie ubezpieczenia lub umowie gwarancji ubezpieczeniowej w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika, nieodpłatnie, w sposób jasny, dokładny i zrozumiały oraz w języku urzędowym państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym umowa ubezpieczenia jest zawierana, lub innym języku, na który wyrażą zgodę strony umowy. Definiując trwały nośnik, projektodawca oparł się na art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2017 r. poz. 683), który stanowi, iż jest nim każdy materiał lub narzędzie, pod warunkiem że umożliwia konsumentowi lub przedsiębiorcy:

- 1) przechowywanie informacji kierowanych do niego,

- 2) dostęp do tych informacji w przyszłości, przez czas odpowiedni do celów, jakim te informacje służą, oraz
- 3) odtworzenie przechowywanych informacji w niezmienionej formie.

Mając powyższe na uwadze, projektodawca szczegółowo określa warunki przekazywania informacji za pomocą trwałego nośnika innego niż papier. Informacje dotyczące dystrybutora oraz informacje o umowie ubezpieczenia lub umowie gwarancji ubezpieczeniowej będą mogły być więc przekazane klientowi lub poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej na jego żądanie, pod warunkiem że zapewniono mu wybór między informacjami w postaci papierowej a informacjami na innym trwałym nośniku. W przypadku przekazania informacji na trwałym nośniku, do użycia którego niezbędny jest dostęp do Internetu, wymagane będzie posiadanie przez klienta lub poszukującego ochrony ubezpieczeniowej regularnego dostępu do Internetu.

Dyrektywa przewiduje również, że powyższe informacje mogą być przekazane za pośrednictwem strony internetowej, jeżeli są skierowane bezpośrednio do poszukującego ochrony ubezpieczeniowej lub klienta lub po spełnieniu określonych warunków, tj. m.in. wyrażenia przez klienta lub poszukującego ochrony ubezpieczeniowej zgody na przekazanie informacji przez stronę internetową, posiadanie regularnego dostępu do Internetu czy powiadomienie o adresie strony internetowej oraz miejscu na tej stronie, gdzie zostały udostępnione te informacje.

Niezależnie od powyższego, na żądanie poszukującego ochrony ubezpieczeniowej albo klienta, dystrybutor ubezpieczeń będzie zobowiązany do przekazania mu nieodpłatnie informacji w postaci papierowej.

Celem implementacji art. 23 ust. 7 zdania pierwszego dyrektywy, do przekazywania informacji dotyczących dystrybutora oraz informacji o umowie ubezpieczenia lub umowie gwarancji ubezpieczeniowej przy dystrybucji ubezpieczeń za pomocą środków porozumiewania się na odległość przewiduje się zastosowanie rozwiązań ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta. Natomiast w kontekście art. 23 ust. 7 zdanie drugie dyrektywy, nie zachodzi potrzeba implementacji z uwagi na funkcjonowanie w polskim porządku prawnym art. 39 ust. 3 ustawy o prawach konsumenta. Zgodnie z jego treścią, przedsiębiorca jest obowiązany do przekazania konsumentowi określonych informacji utrwalonych na papierze lub innym trwałym nośniku dostępnym dla konsumenta, przed zawarciem umowy, a gdy umowa jest na życzenie konsumenta

zawierana z zastosowaniem środka porozumiewania się na odległość, który na to nie pozwala, niezwłocznie po jej zawarciu.

Podstawowa różnica między agentem a brokerem ubezpieczeniowym to obowiązek udzielenia przez brokera porady przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej w oparciu o rzetelną analizę dostępnych na rynku umów w liczbie wystarczającej do opracowania rekomendacji najwłaściwszej umowy oraz wyjaśnienia podstawy, na których opiera się rekomendacja, uwzględniająca złożoność umowy i rodzaj klienta. Ponadto w związku z jednoznacznym rozróżnieniem postaci papierowej jako nośnika informacji (na papierze), będącej podstawowym sposobem przekazywania przez pośrednika informacji klientowi, a formą pisemną (która w świetle art. 78 Kodeksu cywilnego wymaga złożenia własnoręcznego podpisu na dokumencie obejmującym treść oświadczenia woli) proponuje się, aby broker ubezpieczeniowy, którego działalność koncentruje się na opracowaniu i przedstawieniu klientowi właściwej rekomendacji, był, w dalszym ciągu, zobowiązany do przedstawienia tej informacji w formie pisemnej (a nie w postaci papierowej). Inne przepisy w zakresie warunków przekazywania informacji byłby podobne, tzn. broker ubezpieczeniowy miałby również możliwość, za zgodą klienta, przekazywania informacji na innym niż papier nośniku i za pośrednictwem strony internetowej.

Projekt wprowadza nowe regulacje dotyczące sprzedaży krzyżowej w celu implementacji art. 24 dyrektywy. Zgodnie z dyrektywą proponuje się wyróżnić dwa przypadki:

- 1) gdy produkt ubezpieczeniowy oferowany jest w pakiecie wraz z towarem lub usługą uzupełniającą, które nie są ubezpieczeniem. W takiej sytuacji pośrednik ubezpieczeniowy informuje klienta, czy istnieje możliwość odrębnego zakupu poszczególnych składników, a jeżeli tak, przekazuje odpowiedni opis poszczególnych elementów pakietu, a także osobne zestawienie kosztów i opłat dla każdego składnika. Gdy ryzyko lub zakres ubezpieczenia oferowanego w pakiecie różnią się od ryzyka lub zakresu związanych z poszczególnymi składnikami oddzielnie, dystrybutor ubezpieczeń przekazuje odpowiedni opis poszczególnych składników pakietu i wskazuje, w jaki sposób ich wzajemne związki wpływają na ryzyko lub zakres ubezpieczenia;

- 2) gdy produkt ubezpieczeniowy oferowany jest w pakiecie jako uzupełnienie towaru lub usługi, które nie są ubezpieczeniem. W takiej sytuacji pośrednik ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające oferuje klientowi możliwość odrębnego zakupu tego towaru lub usługi.

Dyrektywa, godząc różne rozwiązania w państwach członkowskich, jako podmioty tworzące produkty ubezpieczeniowe obok zakładów ubezpieczeń wskazuje również pośredników ubezpieczeniowych. Takie rozwiązanie jest spójne ze stanowiskiem EIOPA. W polskim systemie prawnym produkty ubezpieczeniowe tworzone są z reguły przez zakłady ubezpieczeń, jednakże pośrednik ubezpieczeniowy w trakcie negocjacji umowy może mieć, w określonych okolicznościach, wpływ na kształt produktu, jak również na warunki ubezpieczenia. W związku z powyższym zasadnym wydaje się uznanie za twórcę produktu ubezpieczeniowego nie tylko zakład ubezpieczeń, ale również brokera ubezpieczeniowego oraz agenta ubezpieczeniowego.

Dyrektywa zobowiązuje podmiot tworzący produkt ubezpieczeniowy przeznaczony do sprzedaży klientom do stosowania określonych procedur zatwierdzania oraz zarządzania nim (art. 25 dyrektywy). Proces zatwierdzania produktu powinien być proporcjonalny i uwzględniać charakter danego produktu. Ze względu na szczegółowy zakres uregulowania tej kwestii, zasadne jest oparcie się na wymogach określonych w dyrektywie. Proponuje się zatem przyjąć regulację, zgodnie z którą zakład ubezpieczeń, broker ubezpieczeniowy oraz agent ubezpieczeniowy stosują odpowiedni proces zatwierdzania produktu ubezpieczeniowego i jego istotnych dostosowań. Jednym z kolejnych postanowień byłby również obowiązek twórcy produktu udostępniania dystrybutorom ubezpieczeń dystrybuującym dany produkt odpowiednich informacji o produkcie ubezpieczeniowym oraz o procesie jego zatwierdzania, w tym informacji na temat określonego rynku docelowego danego produktu. Twórca produktu byłby również zobowiązany do dokonywania regularnego przeglądu funkcjonowania produktu ubezpieczeniowego, z uwzględnieniem istotnych zdarzeń mających wpływ na ryzyko dla określonego rynku docelowego. Po stronie dystrybutora ubezpieczeń dystrybuującego dany produkt byłoby posiadanie odpowiednich rozwiązań umożliwiających otrzymywanie tych informacji. Dystrybutor ubezpieczeń byłby także zobowiązany do posiadania wiedzy o produkcie ubezpieczeniowym oraz określonym rynku docelowym danego produktu.

Projekt ustawy implementuje również przepisy dyrektywy w odniesieniu do dystrybucji ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie, które nakładają obowiązek przekazania klientowi w zrozumiałej formie stosownych informacji na temat danego produktu w postaci ustandaryzowanego dokumentu w postaci papierowej lub innej dogodnej dla klienta (art. 20 ust. 5–8). Dyrektywa szczegółowo określa zakres umieszczanych w dokumencie informacji oraz jego parametry techniczne. Dokument ten jest sporządzany przez twórcę produktu ubezpieczeniowego, którym – jak to zostało wyjaśnione powyżej – jest przede wszystkim zakład ubezpieczeń, a w określonych okolicznościach także pośrednik ubezpieczeniowy.

WYMOGI ORGANIZACYJNE

Odpowiedni poziom kompetencji osób odpowiedzialnych za dystrybucję ubezpieczeń stanowi istotny czynnik wpływający na właściwą realizację obowiązków służbowych. W związku z tym dyrektywa wprowadza obowiązek spełniania przez konkretne osoby pracujące u pośrednika ubezpieczeniowego, w zakładzie ubezpieczeń lub zakładzie reasekuracji określonych standardów w zakresie wiedzy i umiejętności, a także dobrej reputacji. Posiadane kompetencje powinny odpowiadać zakresowi świadczonych usług biorąc pod uwagę m.in. rodzaj oferowanych produktów ubezpieczeniowych. Dotychczasowe regulacje przewidywały takie wymagania wyłącznie dla pośredników ubezpieczeniowych, w związku z czym w projekcie ustawy proponuje się odniesienie wymogów stawianych osobom wykonującym czynności agencyjne również do osób wykonujących czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń oraz czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji. W konsekwencji osoby wykonujące w zakładzie ubezpieczeń czynności związane z dystrybucją ubezpieczeń oraz osoby wykonujące w zakładzie ubezpieczeń i zakładzie reasekuracji czynności związane z dystrybucją reasekuracji powinny spełniać warunki dotyczące posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych, niebycia prawomocnie skazanym za niektóre umyślne przestępstwa, dawania rękojmi należytego wykonywania czynności, posiadania co najmniej wykształcenia średniego lub średniego branżowego, a także zdania egzaminu przeprowadzonego przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji.

Ponadto dyrektywa nakłada obowiązki w zakresie ustawicznego szkolenia pośredników ubezpieczeniowych, a także ich pracowników oraz pracowników zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji. Projekt ustawy wprowadza obowiązek odbycia co najmniej

15 godzin rocznie szkoleń, odpowiadających charakterowi sprzedawanych produktów, rodzajowi dystrybutora oraz stanowiska danego pracownika w instytucji. Zakresy tematyczne szkoleń określone zostały w załączniku do ustawy. Proponuje się podzielenie tematów szkoleń na cztery grupy mając na uwadze rodzaj sprzedawanych produktów. W związku z tym przewidziano grupę tematów dotyczących umów ubezpieczenia na życie, o których mowa w dziale I załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, pozostałych ubezpieczeń osobowych oraz ubezpieczeń majątkowych, o których mowa w dziale II załącznika do ww. ustawy, umów ubezpieczenia na życie, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ww. ustawy, a także dotyczących reasekuracji ubezpieczeń. Przy czym tematy dotyczące reasekuracji nie wynikają bezpośrednio z dyrektywy.

Zakres przynajmniej 15 godzin obowiązkowych szkoleń w przeciągu roku wydaje się odpowiedni i niebudzący zastrzeżeń, mając na uwadze możliwość zorganizowania ich w różnych formach, jak choćby e-learning. W przypadku szkoleń przeprowadzanych w postaci e-learningu, celem zapewnienia rzetelności ich przeprowadzania, proponuje się wprowadzenie obowiązku zaliczenia testu obejmującego treści prezentowane w szkoleniu.

Szkolenia powinny być również prowadzone przez osoby profesjonalnie przygotowane, posiadające odpowiednie wykształcenie lub doświadczenie do prowadzenia specjalistycznych szkoleń. Zapewnienie efektywnego nadzoru nad obowiązkiem odbywania szkoleń wymaga wprowadzenia mechanizmów kontrolowania faktu ich odbycia. Służyć ma temu wydawanie dokumentów poświadczających odbycie szkolenia, zawierających w swojej treści dane niezbędne do weryfikacji m.in. zakresu tematycznego czy wymiaru godzinowego szkolenia.

Projektowana ustawa zakłada, że obowiązek odbycia szkolenia zawodowego będzie powstawał z pierwszym dniem roku kalendarzowego następującego po roku, w którym osoba, której dotyczy obowiązek odbycia szkolenia, rozpoczęła wykonywanie czynności związanych z dystrybucją ubezpieczeń lub dystrybucją reasekuracji (osoby wykonujące czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń oraz osoby wykonujące czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji) lub została wpisana do rejestru pośredników ubezpieczeniowych (osoba wykonująca czynności agencyjne lub osoba wykonująca czynności brokerskie). Rozliczanie odbycia szkolenia zawodowego

w okresie roku kalendarzowego znacząco ułatwi planowanie i organizację szkoleń niezależnie od momentu rozpoczęcia wykonywania czynności. Takie rozwiązanie jest możliwe, ze względu na fakt, iż przed rozpoczęciem wykonywania ww. czynności agent ubezpieczeniowy jest zobowiązany do zdania egzaminu przeprowadzonego przez zakład ubezpieczeń. Z kolei w przypadku brokera ubezpieczeniowego wydanie zezwolenia jest uzależnione, co do zasady, od zdania egzaminu brokerskiego.

Dodatkowo proponuje się wprowadzić zastrzeżenie, aby pierwsze szkolenie zawodowe w pełnym wymiarze musiało się odbyć nie później niż w ciągu 18 miesięcy od dnia wpisu do rejestru pośredników ubezpieczeniowych osoby wykonującej czynności agencyjne, osoby wykonującej czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub osoby wykonującej czynności brokerskie w zakresie reasekuracji albo od dnia rozpoczęcia wykonywania czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń lub czynności dystrybucyjnych zakładu reasekuracji przez osoby wykonujące takie czynności.

Takie rozwiązanie ma ograniczyć okres od faktycznego rozpoczęcia wykonywania czynności do odbycia pierwszego szkolenia zawodowego.

Zgodnie z art. 10 ust. 8 akapit 1 i 2 dyrektywy, w celu zapewnienia zgodności z wymogami odnoszącymi się do wiedzy i umiejętności dystrybutorów ubezpieczeń i reasekuracji (w tym szkoleń zawodowych), a także dobrej reputacji, zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji zatwierdzają i wprowadzają w życie politykę wewnętrzną i odpowiednie procedury wewnętrzne oraz regularnie dokonują ich przeglądu. Proponuje się spełnienie tego wymogu przez uwzględnienie przez zakład ubezpieczeń tych wymogów w sporządzanych na piśmie zasadach odnoszących się do systemu zarządzania, o których mowa w art. 46 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Zasady te określałyby również stanowisko odpowiedzialne za wprowadzenie tych zasad w życie, co odpowiadałoby wymogowi art. 10 ust. 1 akapit 2 dyrektywy. Ze względu m.in. na regulację art. 335 ww. ustawy, gwarantującej organowi nadzoru otrzymywanie od zakładu ubezpieczeń informacji i wyjaśnień koniecznych do celów nadzoru, nie ma potrzeby implementacji art. 10 ust. 1 akapit 3 dyrektywy ustanawiającego obowiązek utrzymywania dokumentów i przekazywania informacji o osobie odpowiedzialnej za wprowadzenie zasad w życie.

Ponadto wymogi zawodowe osób wchodzących w skład struktur zarządzania dystrybutorów w zakresie wiedzy i umiejętności oraz dobrej reputacji dyrektywa odnosi wyłącznie do osób odpowiedzialnych za dystrybucję ubezpieczeń i reasekuracji (art. 10 ust. 2 akapit 5 i ust. 3 akapit 3 dyrektywy). Jednakże, mając na uwadze mogące wystąpić w praktyce trudności ze stosowaniem powyższego rozwiązania, proponuje się określone wymogi odnieść, tak jak dotychczas, do co najmniej połowy członków zarządu.

Projekt ustawy, podobnie jak ustawa o pośrednictwie ubezpieczeniowym, zakłada ponoszenie przez zakład ubezpieczeń odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez agenta ubezpieczeniowego wyłącznego, tj. agenta wykonującego czynności agencyjne na rzecz jednego zakładu ubezpieczeń. Projekt ustawy wprowadza również taką zasadę w odniesieniu do agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające. W przypadku wykonywania czynności agencyjnych na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zarówno agent ubezpieczeniowy, jak i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające będą odpowiadać za szkody powstałe w związku z wykonywaniem tych czynności. W związku z powyższym agent ubezpieczeniowy wykonujący czynności na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń podlegać będzie obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej. Natomiast agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wykonujący czynności na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń będzie obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej.

Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny, podobnie jak agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wykonujący czynności na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń, podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej. Jednakże, zgodnie z postulatem środowiska brokerów, w odniesieniu do tych przedsiębiorców obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej powinno obejmować również szkody wyrządzone zakładowi ubezpieczeń. Nie powinien mieć przy tym znaczenia fakt, iż broker ubezpieczeniowy, w ramach prowadzonej działalności brokerskiej, wykonuje czynności w imieniu lub na rzecz klienta, bowiem przy wykonywaniu działalności ściśle współpracuje z zakładem ubezpieczeń.

UBEZPIECZENIOWE PRODUKTY INWESTYCYJNE

Dyrektywa definiuje „ubezpieczeniowy produkt inwestycyjny” jako produkt ubezpieczeniowy oferujący pewną wartość w dniu zapadalności lub wartość wykupu, w przypadku gdy wartość ta w dniu zapadalności lub wartość wykupu jest całkowicie lub częściowo, pośrednio lub bezpośrednio narażona na wahania rynkowe. Odpowiednikiem takich produktów w polskim systemie prawnym są ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, a także ubezpieczenia na życie, w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Ubezpieczenia te mają charakter ochronno-inwestycyjny i są zawierane na ryzyko ubezpieczającego (a nie zakładu ubezpieczeń), co oznacza, że wartość wykupu w tych produktach jest narażona na wahania rynkowe.

Zgodnie z dyrektywą dystrybucję ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych może prowadzić pośrednik ubezpieczeniowy i zakład ubezpieczeń (takiej możliwości nie posiada agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające). Dyrektywa w rozdziale VI określa dodatkowe wymogi dotyczące ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych w zakresie zapobiegania konfliktom interesów (art. 27 i art. 28), informacji przekazywanych klientom (art. 29) oraz oceny odpowiedniości i stosowności oraz sprawozdawczości wobec klientów (art. 30). Większość wymogów związanych z przekazywaniem informacji, oceną odpowiedniości i stosowności oraz sprawozdawczością wobec klientów została określona w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, a w szczególności na skutek zmian, które weszły w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r. (art. 21 tej ustawy). Przede wszystkim proponuje się utrzymać zasadę, że za prawidłową przeprowadzoną analizę potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego odpowiada zakład ubezpieczeń, a nie pośrednik ubezpieczeniowy, co w najpełniejszy sposób zabezpiecza interesy klientów.

W celu pełnej implementacji dyrektywy proponuje się bezpośrednią implementację postanowień dyrektywy odnoszących się do konfliktu interesów (art. 27 i art. 28 dyrektywy). Pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń prowadzący dystrybucję ubezpieczeń, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy

z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, powinni posiadać odpowiednie rozwiązania organizacyjne służące zapobieganiu konfliktom interesów, tak aby nie miały one negatywnego wpływu na interesy klientów. Pośrednik ubezpieczeniowy i zakład ubezpieczeń powinni również identyfikować konflikt interesów między nimi a ich klientami, lub też między klientami, powstające w trakcie prowadzenia działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń. Natomiast w przypadku gdy rozwiązania organizacyjne nie są wystarczające, aby zapewnić uniknięcie ryzyka naruszenia interesów klienta, pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń przed zawarciem umowy ubezpieczenia powinni ujawniać klientowi ogólny charakter lub źródła konfliktu interesów.

Natomiast odnośnie do informacji przekazywanych klientom (art. 29) oraz oceny odpowiedniości i stosowności oraz sprawozdawczości wobec klientów (art. 30) proponuje się jedynie stosowne uzupełnienia ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (w szczególności art. 20 i art. 21) w zakresie:

- 1) przekazania przez zakład ubezpieczeń informacji, czy będzie przekazywał ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu, w określonych okresach, ocenę odpowiedniości ubezpieczenia do jego potrzeb (co stanowi implementację art. 29 ust. 1 lit. a dyrektywy). Przepis ten będzie miał więc charakter fakultatywny. W takim przypadku roczna informacja przekazywana ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu, w trybie art. 20 ustawy, powinna zawierać również ocenę odpowiedniości umowy ubezpieczenia do potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego (co stanowi implementację art. 30 ust. 5 akapit czwarty dyrektywy);
- 2) implementacji art. 30 ust. 5 akapit drugi i trzeci dyrektywy proponuje się, aby propozycje ubezpieczenia odpowiednie do potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego wraz z uzasadnieniem były przekazywane na piśmie lub na innym trwałym nośniku. Za przepisem dyrektywy proponuje się również uregulowanie przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia za pomocą środków porozumiewania się na odległość, przy jednoczesnym zagwarantowaniu możliwości odstąpienia od umowy na warunkach analogicznych do określonych w art. 40 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta.

W przypadku gdy w pakiecie wraz z innym towarem lub usługą proponowana jest umowa ubezpieczenia, o której mowa w dziale I w grupie 3 załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, proponuje się, aby cały pakiet był odpowiedni do potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego (co stanowi implementację art. 30 ust. 1 akapit drugi dyrektywy).

SWOBODA ŚWIADCZENIA USŁUG I SWOBODA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

W projekcie ustawy konieczne stało się rozbudowanie przepisów odnoszących się do usług wykonywanych transgranicznie. Dyrektywa poświęciła temu zagadnieniu rozdział III Swoboda świadczenia usług i swoboda przedsiębiorczości. Przede wszystkim dyrektywa ustanawia inne wymogi notyfikacyjne dla wykonywania działalności na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej w ramach swobody świadczenia usług oraz inne w ramach swobody przedsiębiorczości przez oddział lub stałą obecność (dla swobody przedsiębiorczości dyrektywa przewiduje wyższe wymogi). W przypadku swobody przedsiębiorczości aktywniejsza jest również rola organu nadzoru, który w ściśle określonych okolicznościach może nawet odmówić przekazania informacji właściwemu organowi przyjmującego państwa członkowskiego UE, co skutkuje brakiem możliwości wykonywania działalności na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział. Przepisy powinny rozróżniać krajowych i zagranicznych pośredników, tj. pośredników mających siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zamierzających wykonywać działalność na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej oraz pośredników mających siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej zamierzających wykonywać działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Biorąc przy tym pod uwagę dwa rodzaje czynności (agencyjne lub brokerskie) konieczne stało się uregulowanie możliwości transgranicznego wykonywania działalności w ośmiu przypadkach.

W ramach tej działalności dyrektywa podzieliła również kompetencje nadzorcze poszczególnych zainteresowanych organów nadzoru oraz określiła procedurę działania organów nadzoru w przypadku naruszenia obowiązków w ramach korzystania ze swobody świadczenia usług oraz naruszenia obowiązków w ramach korzystania ze swobody przedsiębiorczości. Co do zasady działalność pośrednika ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające podlega nadzorowi państwa

macierzystego, z wyjątkiem obowiązków określonych w rozdziałach V i VI dyrektywy – wymogi informacyjne, zasady prowadzenia działalności oraz dodatkowe wymogi dotyczące ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (art. 7 ust. 2 i art. 8 ust. 1 dyrektywy) – w odniesieniu do działalności wykonywanej w ramach swobody przedsiębiorczości (przez oddział). W przypadku naruszenia obowiązków w ramach korzystania ze swobody świadczenia usług oraz naruszenia obowiązków w ramach korzystania ze swobody przedsiębiorczości pozostających w kompetencji państwa pochodzenia pośrednika, o których mowa w art. 5 i art. 8 dyrektywy, dyrektywa – określając uprawnienia organu nadzoru państwa przyjmującego – odwołuje się do bardzo szerokich i niedookreślonych przesłanek naruszenia, np. naruszenie obowiązków określonych w dyrektywie, działanie w sposób bardzo szkodliwy dla interesów konsumentów lub właściwego funkcjonowania rynków ubezpieczeń i reasekuracji czy naruszenie zasad dobra ogólnego. W tym zakresie proponuje się, żeby organ nadzoru podejmował działania, jeżeli pośrednik ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wykonujący działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, nie przestrzega przepisów prawa polskiego. Regulacja odwołująca się do konieczności przestrzegania przepisów prawa polskiego obejmuje swoim zakresem również sytuacje, o których mowa w art. 9 dyrektywy, tj. podejmowania przez państwo członkowskie odpowiednich środków w przypadku wykonywania działalności sprzecznej z przepisami służących ochronie dobra ogólnego (ust. 1) oraz możliwość podejmowania przez państwo członkowskie odpowiednich środków w przypadku unikania przestrzegania przepisów prawa państwa macierzystego z jednoczesnym wykonywaniem działalności zagrażającej właściwemu funkcjonowaniu rynków ubezpieczeń i reasekuracji w przyjmującym państwie członkowskim w odniesieniu do ochrony konsumentów (ust. 2).

Ponadto, z uwagi na treść art. 6 ust. 1 dyrektywy, proponuje się zdefiniowanie w słowniczku ustawowym „oddziału” jako każdej formy stałej obecności na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej pośrednika ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające mającego siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, w tym oddział w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829, z późn. zm.).

WYMOGI REJESTRACYJNE

W zakresie rejestru pośredników ubezpieczeniowych proponuje się kilka istotnych zmian. Pierwsza polega na objęciu rejestrem agentów ubezpieczeniowych, również agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, których rejestracji wymaga dyrektywa. Za objęciem jednym rejestrem agentów ubezpieczeniowych oraz agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające przemawia zbliżony zakres działalności oraz fakt, że zgodnie z założoną koncepcją ustawy podmioty te wykonują te same czynności agencyjne podejmowane w imieniu lub na rzecz zakładu ubezpieczeń. Poza tym objęcie jednym rejestrem tych dwóch rodzajów podmiotów ogranicza ryzyko niewłaściwego wnioskowania o udzielenie informacji z rejestru. Konieczne jest zamieszczenie w rejestrze również informacji o rodzaju podmiotu, tj. agent ubezpieczeniowy albo agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające.

Druga istotna zmiana polega na konieczności ustanowienia systemu rejestracji internetowej (art. 3 ust. 2 akapit 2 dyrektywy) w miejsce dotychczasowego systemu informatycznego. Według dyrektywy system rejestracji internetowej musi być łatwo dostępny i umożliwiać wypełnienie formularza rejestracji bezpośrednio w Internecie. Niemniej proponuje się utrzymanie dotychczasowej regulacji, zgodnie z którą organ nadzoru, z urzędu, dokonuje wpisu do rejestru brokerów ubezpieczeniowych z dniem wydania zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej, jako że jest to rozwiązanie korzystniejsze dla brokerów, niemniej pozostałe wpisy w rejestrze brokerów, co do zasady, powinny być rejestrowane w Internecie.

Ponadto proponuje się, aby w przypadku wydania zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji organ nadzoru z urzędu wpisywał do rejestru brokerów jako osobę wykonującą czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji, osobę fizyczną, która uzyskała zezwolenie, oraz członków zarządu osoby prawnej, która uzyskała zezwolenie, spełniających odpowiednie wymogi w zakresie doświadczenia oraz zdania egzaminu brokerskiego. Rozwiązanie to ma zapewnić kompletność danych rejestrowych od momentu wydania zezwolenia.

Proponuje się także rozszerzenie katalogu danych dostępnych z rejestru przy jednoczesnej zmianie sposobu udostępniania tych danych. Obecnie funkcjonująca regulacja ustawowa umożliwia organowi nadzoru jedynie udzielanie informacji

potwierdzających niektóre dane rejestrowe. Zakres tych danych jest obecnie zbyt ograniczony względem potrzeb zgłaszanych przez zainteresowanych. Ponadto brak jest możliwości udostępniania danych historycznych, o które również wnoszą osoby zainteresowane. Proponuje się więc, aby rejestr agentów i rejestr brokerów był jawny w zakresie aktualnych danych, z wyłączeniem informacji dotyczących danych osobowych – numeru PESEL, paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, oraz miejsca zamieszkania. Informacje z rejestru dotyczące danych historycznych byłyby udzielane na wniosek podmiotu, których informacje dotyczą. Odpowiednie organy ścigania oraz sądy będą mogły wnioskować o udostępnienie wszystkich danych rejestrowych na podstawie przepisów ogólnych, np. art. 15 § 2 Kodeksu postępowania karnego czy art. 10 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. poz. 177, z późn. zm.)

Przepis art. 3 ust. 4 dyrektywy zobowiązuje EIOPA do publikowania na swoich stronach internetowych rejestru elektronicznego zawierającego wykaz pośredników ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, którzy zgłosili zamiar prowadzenia działalności transgranicznej. Informacje te EIOPA powinna uzyskać od państw członkowskich. Rejestr ten zawiera także odesłania do stron internetowych właściwych organów każdego państwa członkowskiego, a strony internetowe tych właściwych organów zawierają odsyłacze prowadzące do tego rejestru. Ponadto ustanowiony punkt informacyjny państwa członkowskiego udostępnia również dane identyfikacyjne właściwych organów państwa członkowskiego pochodzenia (art. 3 ust. 3). W konsekwencji proponuje się zawrzeć w projekcie ustawy podstawę prawną umożliwiającą Komisji Nadzoru Finansowego przekazywanie EIOPA informacji z rejestru pośredników ubezpieczeniowych dotyczących pośredników ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające wykonujących działalność na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług. Ponadto organ nadzoru na swojej stronie internetowej powinien zamieścić odsyłacz do rejestru EIOPA zawierający wykaz pośredników ubezpieczeniowych oraz agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające wykonujących działalność transgranicznie.

Z uwagi na postanowienia art. 3 ust. 4 akapit 6 zdanie drugie dyrektywy (w stosownych przypadkach państwo członkowskie pochodzenia informuje przyjmujące państwo członkowskie o usunięciu pośrednika ubezpieczeniowego i agenta oferującego

ubezpieczenia uzupełniające z rejestru), w rozdziale dotyczącym prawa przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług, proponuje się nałożyć na organ nadzoru obowiązek informowania właściwego organu przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykreśleniu z rejestru pośredników ubezpieczeniowych pośrednika ubezpieczeniowego wykonującego działalność na terytorium tego państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług. Proponuje się miesięczny termin na jego realizację analogicznie do informowania o innych zmianach.

Z uwagi na wymogi określone w art. 3 ust. 6 dyrektywy wśród danych i informacji zamieszczanych w rejestrze agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające w odniesieniu do agentów ubezpieczeniowych niebędących osobami fizycznymi oraz rejestrze brokerów ubezpieczeniowych konieczne jest zawarcie informacji dotyczących tożsamości akcjonariuszy lub udziałowców posiadających co najmniej 10% udziału w kapitale zakładowym oraz wysokości tych udziałów, tożsamości osób, które mają z nimi bliskie powiązania. Analogicznie jak w dyrektywie w zakresie rozumienia pojęcia „bliskich powiązań” projekt odsyła do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Ponadto proponuje się przyjęcie dodatkowego warunku wykonywania działalności agencyjnej, w przypadku gdy udziały w kapitale zakładowym i bliskie powiązania pośredników uniemożliwiają organowi nadzoru skuteczne sprawowanie nadzoru, co obejmuje również przesłankę wyrażoną w art. 3 ust. 7 dyrektywy.

Z uwagi na wymogi dyrektywy, proponuje się również wyróżnienie działalności wykonywanej na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług.

Projekt ustawy przewiduje również wydłużenie z 3 dni do 7 dni terminu, w którym zakład ubezpieczeń jest zobowiązany poinformować organ nadzoru, iż przedsiębiorca, z którym rozwiązano umowę agencyjną, wystąpił na drodze sądowej lub innej właściwej o stwierdzenie wadliwości rozwiązania umowy agencyjnej, a także o prawomocnym rozstrzygnięciu przez sąd lub inny właściwy organ w przedmiocie prawidłowości lub wadliwości rozwiązania umowy agencyjnej.

Proponuje się również, aby wpisowi do rejestru brokerów podlegały informacje o egzaminach przeprowadzanych przez Komisję, a także dane o osobach, które zdały

egzamin przed Komisją, o osobach, do których nie stosuje się warunku zdania takiego egzaminu, oraz o osobach, które zostały zwolnione z tego egzaminu. Informacje te są potrzebne organowi nadzoru do weryfikacji wniosków osób fizycznych i osób prawnych o zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej oraz wniosków o wpis do rejestru osób fizycznych, przez które broker zamierza wykonywać czynności brokerskie. Informacje te organ nadzoru wpisywałby do rejestru brokerów z urzędu i mogłyby być udzielane na wniosek osoby fizycznej, której informacje dotyczą.

Zgodnie z art. 16 dyrektywy, państwa członkowskie zapewniają, aby korzystając z usług pośredników ubezpieczeniowych, reasekuracyjnych lub agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, zakłady ubezpieczeń i reasekuracji oraz pośrednicy ubezpieczeniowi i reasekuracyjni korzystali z usług w zakresie dystrybucji ubezpieczeń i reasekuracji świadczonych wyłącznie przez zarejestrowanych pośredników ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych lub agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, w tym również tych, o których mowa w art. 1 ust. 3. Realizację tego wymogu powinno zapewnić utrzymanie dotychczasowej zasady wyrażonej w art. 7 i art. 20 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym, na podstawie których agentem ubezpieczeniowym i brokerem ubezpieczeniowym może być przedsiębiorca wpisany do rejestru pośredników ubezpieczeniowych. Takie ograniczenie w zakresie korzystania z usług pośredników czyni bezprzedmiotowym zgłaszany niekiedy przez rynek ubezpieczeniowy postulat wykonywania działalności agencyjnej jeszcze przed wpisaniem pośrednika do rejestru pośredników ubezpieczeniowych.

NADZÓR NAD DYSTRYBUCJĄ UBEZPIECZEŃ I DYSTRYBUCJĄ REASEKURACJI

W ustawie o pośrednictwie ubezpieczeniowym regulacje odnoszące się do sprawowania nadzoru nad działalnością pośredników ubezpieczeniowych znajdowały się w rozdziałach dotyczących działalności agentów ubezpieczeniowych (rozdział 2) i brokerów ubezpieczeniowych (rozdział 3). W projekcie ustawy proponuje się utworzenie osobnego rozdziału kompleksowo regulującego kwestie sprawowania nadzoru nad działalnością pośredników ubezpieczeniowych. Proponuje się ponadto zachowanie dotychczasowych regulacji, ze zmianami wynikającymi z dyrektywy.

W projekcie ustawy proponuje się utrzymanie zasady nadzoru zakładu ubezpieczeń nad agentem ubezpieczeniowym i agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające, na rzecz którego działa agent. Wynika to z faktu odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za agenta, w tym również odpowiedzialności finansowej, i faktycznej możliwości zapewnienia przez zakład ubezpieczeń wykonywania działalności agencyjnej zgodnie z prawem. To zakład ubezpieczeń m.in. zawiera z agentem umowę agencyjną, udziela mu pełnomocnictwa do zawierania w jego imieniu umów ubezpieczenia i umów gwarancji ubezpieczeniowych, składa wnioski o wpis do rejestru agentów czy weryfikuje spełnienie przez agentów i osoby fizyczne zamierzające wykonywać czynności agencyjne warunków ustawowych (w tym organizuje egzaminy). Przy czym kompleksowy nadzór organu nadzoru nad agentami ubezpieczeniowymi, agentami oferującymi ubezpieczenia uzupełniające wydaje się niemożliwy. Niemniej w toku konsultacji społecznych (na konferencji uzgodnieniowej) uzgodniono, aby w ustawie wprost nałożyć na organ nadzoru obowiązek sprawowania nadzoru nad zakładami ubezpieczeń w zakresie korzystania z usług agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające (konsekwentnie proponuje się to odnieść również do przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, wyłączonych spod reżimu ustawy, ale wobec których mają zastosowanie minimalne wymogi określone w art. 3 projektu ustawy), a także w ściśle określonych sytuacjach przyznać organowi nadzoru pewne uprawnienia bezpośrednio wobec agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające (kontrola działalności agenta w zakresie zgodności z przepisami prawa, prawo do żądania wyjaśnień i informacji oraz prawo do nałożenia sankcji).

W celu implementacji art. 1 ust. 5 dyrektywy proponuje się nałożyć na organ nadzoru obowiązek monitorowania rynku produktów ubezpieczeniowych, które są wprowadzane do obrotu, dystrybuowane lub sprzedawane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Z kolei w celu implementacji art. 1 ust. 6 akapit 4 dyrektywy proponuje się nałożyć na organ nadzoru obowiązek informowania Komisji Europejskiej o istotnych trudnościach, jakie napotykają dystrybutorzy ubezpieczeń i dystrybutorzy reasekuracji przy wykonywaniu działalności agencyjnej lub działalności brokerskiej w państwach niebędących państwami UE.

W celu implementacji art. 11 ust. 1 dyrektywy proponuje się nałożenie na organ nadzoru obowiązku publikacji informacji o zasadach dobra ogólnego mających zastosowanie przy wykonywaniu dystrybucji ubezpieczeń i dystrybucji reasekuracji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Generalnie przepisy służące ochronie dobra ogólnego powinny publikować właściwe organy we wszystkich państwach członkowskich UE. Jakkolwiek dyrektywa tego nie wymaga, w projekcie ustawy proponuje się zawrzeć definicję „zasad dobra ogólnego”, które oznaczałyby podstawowe normy prawne dotyczące wykonywania dystrybucji ubezpieczeń i dystrybucji reasekuracji na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej przeznaczone dla podmiotów zainteresowanych wykonywaniem dystrybucji ubezpieczeń lub dystrybucji reasekuracji przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, na terytorium tego państwa członkowskiego Unii Europejskiej oraz mających siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej.

Dyrektywa w art. 35 zobowiązuje państwa członkowskie do ustanowienia skutecznych mechanizmów umożliwiających zgłaszanie właściwym organom ewentualnych lub faktycznych naruszeń przepisów prawa krajowego. Powyższy obowiązek należy uznać za uregulowany w polskim systemie prawnym, dzięki funkcjonującej ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1123). Ustawa ta reguluje tryb składania i rozpatrywania petycji, sposób postępowania oraz określenie właściwości organów w sprawach dotyczących petycji. Celem petycji jest skłonienie władz do zajęcia określonego stanowiska we wskazanej sprawie lub podjęcia przez zainteresowanego działań. Podmiotem uprawnionym do wystąpienia do organu administracji publicznej lub instytucji społecznej z petycją, w świetle art. 2 ust. 1 ustawy o petycjach, jest osoba fizyczna, osoba prawna, jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną lub grupa tych podmiotów. Komisja Nadzoru Finansowego jest organem administracji publicznej. Z kolei przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

Jak wynika z art. 31 dyrektywy, państwa członkowskie są zobowiązane do zapewnienia właściwym organom możliwości nakładania sankcji administracyjnych oraz innych

środków w przypadku uchybienia obowiązkom określonym w przepisach wdrażających dyrektywę. W celu pełnej implementacji dyrektywy proponuje się bezpośrednią implementację postanowień dyrektywy odnoszących się do sankcji administracyjnych. W związku z tym proponuje się umożliwienie organowi nadzoru nałożenia na dystrybutora ubezpieczeń określonych w dyrektywie sankcji, w razie naruszenia obowiązków w zakresie dystrybucji umów ubezpieczenia, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, tj. umów ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym. W razie takiego naruszenia organ nadzoru będzie uprawniony do m.in. wydania publicznego oświadczenia wskazującego odpowiedzialnego dystrybutora oraz charakter naruszenia, nałożenia wysokiej kary pieniężnej, zawieszenia w czynnościach członka zarządu odpowiedzialnego za dokonanie naruszenia czy wykreślenia z rejestru pośrednika ubezpieczeniowego dokonującego naruszenia prawa. Ten sam katalog sankcji proponuje się zastosować w razie naruszenia przez dystrybutora określonych w ustawie przepisów o charakterze prokonsumenckim. Takie rozwiązanie powinno wpłynąć pozytywnie na bezpieczeństwo obrotu na rynku, a także umożliwić ochronę praw osób poszukujących ochrony ubezpieczeniowej. W odniesieniu do pozostałych naruszeń określonych w projekcie ustawy proponuje się oparcie bezpośrednio na treści dyrektywy, przez umożliwienie organowi nadzoru nakazania zaprzestania naruszania prawa oraz cofnięcia zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej lub wykreślenia z rejestru agentów agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające.

Dyrektywa nakazuje również zapewnienie skuteczności, proporcjonalności i odstrasżającego charakteru stosowanych sankcji. Szczegółowe kryteria wskazane zostały w art. 34 dyrektywy. Celem implementacji powyższego obowiązku proponuje się przyjęcie kryteriów, o których mowa w tym przepisie. Organ nadzoru, wydając decyzję w przedmiocie nałożenia sankcji, przy wyborze rodzaju i wysokości sankcji bierze pod uwagę wszystkie istotne okoliczności z uwzględnieniem m.in. wagi naruszenia i czasu jego trwania, sytuacji finansowej odpowiedzialnego dystrybutora, strat poniesionych przez klientów i osoby trzecie w związku z naruszeniem czy też naruszeń dokonanych w przeszłości przez danego dystrybutora. Takie rozwiązanie zapewnia możliwość właściwego dobrania rodzaju i stopnia dolegliwości sankcji do poszczególnych dystrybutorów.

Projekt ustawy wdraża postanowienia art. 32 dyrektywy dotyczące obowiązku publikacji informacji o nałożonych sankcjach. Takie rozwiązanie ma na celu zapewnienie efektu odstrasżającego oraz poinformowanie uczestników rynku o zachowaniach uznawanych za szkodliwe dla klientów. Proponuje się, aby organ nadzoru niezwłocznie podawał do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informację o wydaniu decyzji o nałożeniu na zakład ubezpieczeń, zakład reasekuracji i pośrednika ubezpieczeniowego sankcji administracyjnej. Informacja o takiej decyzji powinna zawierać wskazanie ukaranego dystrybutora, rodzaj nieprawidłowości oraz wysokość i rodzaj zastosowanego środka (z wyłączeniem określonych danych osobowych). Projekt ustawy przewiduje także możliwość odstąpienia od ogłoszenia takiej informacji, w przypadku gdy organ nadzoru uzna, iż taka publikacja może wpłynąć niekorzystnie na stabilność rynku finansowego, w razie toczącego się postępowania lub gdy organ nadzoru uzna to za nieproporcjonalne.

Ponadto proponuje się nałożenie na brokerów ubezpieczeniowych i brokerów reasekuracyjnych ustawowego (stałego) obowiązku przedstawiania organowi nadzoru sprawozdania z działalności brokerskiej. Sprawozdanie to obejmowałoby również podstawowe informacje finansowe w zakresie wykonywanej działalności brokerskiej. Szczegółowe regulacje byłyby określone w akcie wykonawczym. Informacje te byłyby przekazywane do celów nadzoru i sankcjonowałyby dotychczasową praktykę organu nadzoru, bowiem od 20 lat organ nadzoru co roku rozsyła do brokerów ankiety, które wykorzystuje w celach nadzorczych. Na podstawie otrzymywanych informacji organ nadzoru sporządza i publikuje również ogólny raport o rynku brokerskim w Polsce.

ZMIANY W PRZEPISACH OBOWIAZUJĄCYCH

Projekt ustawy, realizując postanowienia dyrektywy, wyłącza spod swojego reżimu niektórych przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń. Mimo tego wyłączenia dyrektywa (ustawa) ustanawia pewne minimalne wymogi dla tych podmiotów. Zestawiając te standardy ze szczególnym statusem ubezpieczającego w umowach ubezpieczenia grupowego zawartych na rachunek pracowników (określonych w art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej), który w drodze wyjątku może otrzymywać wynagrodzenia w związku z oferowaniem możliwości skorzystania z ochrony ubezpieczeniowej, wydaje się zasadne objęcie tego ubezpieczającego co

najmniej analogicznymi wymogami. W związku z tym proponuje się, aby do tego ubezpieczającego miały zastosowanie ogólne zasady dystrybucji ubezpieczeń, o których mowa w art. 8 i art. 25 projektu ustawy, odnoszące się do sposobu postępowania (uczciwie, rzetelnie i profesjonalnie, zgodnie z najlepiej pojętym interesem klientów), sposobu wynagradzania, jakości kierowanych do klientów informacji, a także odnoszące się do minimalnych wymogów informacyjnych właściwych dla zakładów ubezpieczeń.

Zgodnie z art. 13 dyrektywy, państwa członkowskie współpracują ze sobą i wymieniają między sobą informacje dotyczące dystrybutorów ubezpieczeń i reasekuracji w celu zapewnienia prawidłowego stosowania przepisów implementujących dyrektywę, w szczególności na etapie rejestracji oraz w przedmiocie wiedzy, kompetencji i dobrej reputacji, a także nałożonych sankcji. Celem implementacji ww. obowiązku projekt ustawy zakłada nowelizację art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 477). Powyższy przepis, w dotychczasowym brzmieniu, przyznawał organowi nadzoru uprawnienie do udzielania organom nadzoru innych państw członkowskich Unii Europejskiej oraz do występowania do nich o udzielenie informacji w sprawach pośrednictwa ubezpieczeniowego, w szczególności w sprawach dotyczących wykreślenia agenta lub brokera ubezpieczeniowego z właściwego rejestru. Projektowana regulacja dostosowuje ww. przepis do wymogów określonych w art. 13 dyrektywy przez rozszerzenie zakresu przedmiotowego udzielanych informacji do spraw dotyczących dystrybucji ubezpieczeń, ze szczególnym uwzględnieniem informacji wskazanych w art. 13 dyrektywy.

Zgodnie z treścią art. 14 dyrektywy, państwa członkowskie zapewniają ustanowienie procedur umożliwiających klientom oraz innym zainteresowanym stronom składanie skarg dotyczących dystrybutorów ubezpieczeń i reasekuracji. Dyrektywa nakłada ponadto obowiązek udzielenia odpowiedzi na złożoną skargę. Natomiast na podstawie art. 15 dyrektywy, każde państwo członkowskie musi przewidzieć w swoim porządku prawnym odpowiednie, skuteczne, bezstronne i niezależne pozasądowe procedury reklamacyjne i odszkodowawcze, celem rozstrzygania sporów między klientami a dystrybutorami ubezpieczeń. Powyższe obowiązki odnoszą się do klientów będących zarówno osobami fizycznymi, jak i osobami prawnymi.

W polskim systemie prawnym funkcjonuje ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 892, z późn. zm.), która określa zasady rozpatrywania reklamacji przez podmioty rynku finansowego, składanych przez będących osobami fizycznymi klientów tych podmiotów oraz zasady działania Rzecznika Finansowego.

W związku z powyższym proponuje się rozszerzenie zawartej w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym definicji klienta podmiotu rynku finansowego o będącego osobą fizyczną klienta brokera ubezpieczeniowego, a także agenta ubezpieczeniowego oraz agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wykonujących czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (tzw. multiagenci) w zakresie niezwiązanym z udzielaną ochroną ubezpieczeniową. Projekt zakłada także rozszerzenie o ww. przedsiębiorców katalogu podmiotów rynku finansowego wymienionych w powyższej ustawie.

Mając na uwadze proponowaną regulację ustawy zakładającą nałożenie na zakład ubezpieczeń odpowiedzialności za działalność agentów ubezpieczeniowych oraz agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające wykonujących czynności agencyjne na rzecz jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń (tzw. agenci wyłączni), proponuje się nie włączać tych podmiotów do grona podmiotów rynku finansowego w rozumieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym. Reklamacje na działalność tych podmiotów rozpatrywać będzie zatem zakład ubezpieczeń.

Proponowane rozwiązanie zapewnia także możliwość rozwiązywania przed Rzecznikiem Finansowym sporów w drodze pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporów między klientem a podmiotem rynku finansowego zgodnie z procedurą określoną w tej ustawie. Niezależnie od powyższego, w polskim systemie prawnym funkcjonuje ustawa z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. poz. 1823), która zapewnia konsumentom możliwość składania wniosków o rozstrzygnięcie sporów

z przedsiębiorcami do podmiotów oferujących niezależne, bezstronne, przejrzyste, skuteczne i szybkie metody ich alternatywnego rozwiązywania. Spory między podmiotami rynku finansowego a odbiorcami świadczonych przez nie usług rozwiązuje także Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego na podstawie art. 18 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 196, z późn. zm.). W ramach Sądu Polubownego działa Centrum Mediacji oraz Centrum Arbitrażu.

Proponuje się ponadto nadanie, w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, organizacjom konsumenckim uprawnienia do złożenia wniosku o podjęcie przez Rzecznika Finansowego czynności uregulowanych w rozdziale 3 ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym. Takie rozwiązanie ma na celu zapewnienie możliwości ochrony przez organizacje konsumenckie interesów klientów.

W odniesieniu do klientów będących osobami prawnymi oraz spółkami nieposiadającymi osobowości prawnej proponuje się zawarcie w projekcie ustawy, w merytorycznym przepisie art. 18, regulacji, na wzór art. 7a ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta, określającej obowiązek zakładu ubezpieczeń, a także brokera ubezpieczeniowego oraz agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wykonujących czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (multiagenci), do udzielenia odpowiedzi na reklamację w terminie 30 dni od jej otrzymania. Proponuje się ponadto umożliwienie wydłużenia terminu rozpatrzenia reklamacji do 60 dni w szczególnie skomplikowanych przypadkach. Takie rozwiązanie ma na celu uspojnienie z regulacjami zawartymi w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym.

Podobnie jak w przypadku rozpatrywania reklamacji zgodnie z procedurą określoną w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym, w przypadku nieudzielenia odpowiedzi na reklamację w terminie uznaje się ją za uwzględnioną.

W kontekście procedur pozasądowego rozwiązywania sporów z udziałem klientów będących osobami prawnymi zastosowanie znajdą także regulacje art. 18 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym dotyczące Sądu Polubownego przy Komisji Nadzoru Finansowego.

Niezależnie od rodzaju klienta opisany powyżej obowiązek rozpatrywania reklamacji, skarg oraz pozasądowego rozwiązywania sporów w stosunku do podmiotów będących pośrednikami ubezpieczeniowymi (brokerami ubezpieczeniowymi oraz multiagentami) dotyczy jedynie spraw pozostających w zakresie niezwiązanym z udzielaną ochroną ubezpieczeniową, tj. wyłącznie dotyczących wykonywanej przez nich działalności brokerskiej albo działalności agencyjnej. Skargi i reklamacje związane z udzielaną ochroną ubezpieczeniową powinien rozpatrywać wyłącznie zakład ubezpieczeń.

Pozostałe zmiany w przepisach obowiązujących mają charakter dostosowawczy.

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

W projekcie ustawy proponuje się utrzymać w mocy dotychczasowe zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń albo w zakresie reasekuracji, ważność zdanego egzaminu przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych (jeżeli osoba fizyczna nie zdążyła wystąpić o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej), dotychczasowy rejestr pośredników ubezpieczeniowych, funkcjonowanie Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych i jej skład, a także czasowo (nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy) przepisy wykonawcze wydane na podstawie dotychczasowej ustawy. Rozwiązania te przyczynią się do efektywniejszego wdrożenia przepisów nowej ustawy.

Do postępowań wszczętych na podstawie dotychczasowej ustawy i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy proponuje się stosować przepisy nowej ustawy, w zakresie, w jakim ustawa, w takich samych sprawach jak te, w których postępowania wszczęto, uprawnia organ nadzoru do wydawania decyzji lub aktów zawierających takie same rozstrzygnięcia jak decyzje lub akty, które mogłyby być wydane na podstawie przepisów ustawy uchylanej.

Dyrektywa wprowadza istotne zmiany w zakresie prowadzenia rejestru pośredników ubezpieczeniowych, w szczególności rejestr ten powinien być prowadzony w systemie

internetowym (a nie jak dotychczas w systemie informatycznym). Niemniej w celu stworzenia rejestru obejmującego pełną funkcjonalność określoną w projekcie ustawy, organ nadzoru powinien mieć zapewniony odpowiedni czas na jego realizację uwzględniający przyjęcie aktów wykonawczych odnoszących się do rejestru, uruchomienie procedur przetargowych wynikających z ustawy o zamówieniach publicznych, stworzenie rejestru i przeprowadzenie odpowiednich testów z udziałem uczestników rynku. Konieczne będą również zmiany w systemach informatycznych zakładów ubezpieczeń (lub wymiana tych systemów) oraz ewentualna budowa interfejsów z nowym systemem organu nadzoru. Minimalny czas niezbędny do zbudowania i zapewnienia funkcjonalności rejestru zgodnie z przepisami ustawy oraz zebranie wymaganych danych może wynosić 12 miesięcy od dnia wejścia w życie aktów wykonawczych do ustawy. W tym czasie dotychczasowe rejestry powinny zapewniać spełnianie wymogów koniecznych do realizacji zadań nałożonych na organ nadzoru i prawidłowego funkcjonowania podmiotów uczestniczących w dystrybucji ubezpieczeń i reasekuracji. Biorąc to pod uwagę, proponuje się m.in., aby:

- 1) rejestr pośredników ubezpieczeniowych prowadzony na podstawie przepisów dotychczasowych stał się rejestrem pośredników ubezpieczeniowych w rozumieniu ustawy;
- 2) organ nadzoru mógł prowadzić rejestr pośredników ubezpieczeniowych w systemie informatycznym nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2019 r.;
- 3) organ nadzoru zapewnił pełną funkcjonalność rejestru pośredników ubezpieczeniowych w zakresie nowych danych mających charakter uzupełniający, nie później niż do dnia 31 grudnia 2019 r.

W związku z tym, że osoby, które w zakładzie ubezpieczeń lub zakładzie reasekuracji miałyby wykonywać czynności związane z dystrybucją ubezpieczeń lub dystrybucją reasekuracji, powinny spełniać warunki przewidziane dotychczas dla osób wykonujących czynności agencyjne, proponuje się zapewnić zakładom ubezpieczeń i zakładom reasekuracji niezbędny czas na przeprowadzenie egzaminu oraz umożliwienie tym osobom zdanie tego egzaminu (w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy), uzupełnienie przez te osoby średniego wykształcenia (w terminie 4 lat od dnia wejścia w życie ustawy) oraz spełnienie wszystkich pozostałych warunków (3 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy).

Proponuje się również, aby osoby objęte obowiązkiem doskonalenia zawodowego, w tym osoby wykonujące czynności agencyjne, osoby wykonujące czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji, osoby wykonujące czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń oraz osoby wykonujące czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji, były obowiązane odbyć pierwsze szkolenie zawodowe w pełnym wymiarze nie później niż do dnia 31 grudnia 2018 r. Pozwoli to, wraz z normą określoną w art. 14, aby zarówno osoby wykonujące czynności dystrybucyjne w dniu wejścia w życie ustawy, jak i osoby, które rozpoczną wykonywanie tych czynności po tym dniu, miały identyczny termin powstania obowiązku na odbycie szkoleń zawodowych rozpoczynający się z pierwszym dniem roku kalendarzowego.

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie z dniem 23 lutego 2018 r., tj. z ostatnim możliwym dniem wprowadzenia w życie przepisów niezbędnych do wykonania dyrektywy w sprawie dystrybucji ubezpieczeń. Wcześniej, tj. z dniem 3 stycznia 2018 r., powinny wejść w życie przepisy zapewniające implementację art. 91 dyrektywy 2014/65/UE, odnoszące się do dodatkowych wymogów w zakresie ochrony klientów dotyczące produktów inwestycyjnych opartych na ubezpieczeniu, tj. odpowiednie zmiany w dotychczasowej ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (art. 6b i art. 6c) oraz przepisy epizodyczne odnoszące się do zakładu ubezpieczeń. Proponuje się, aby zmiany te funkcjonowały w okresie do 22 lutego 2018 r., do czasu wejścia w życie proponowanej ustawy o dystrybucji ubezpieczeń (w tym art. 8 ust. 1 i 4 i art. 18), która w sposób spójny z innymi przepisami tej ustawy ureguje kwestie określone w art. 91 dyrektywy 2014/65/UE. Podobne rozwiązanie zastosował również ustawodawca unijny przez nowelizację dyrektywy 2014/65/UE. Powyższe uzasadnia, zgodnie z § 1 ust. 2 uchwały nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednolicenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M. P. poz. 205), odstąpienie od zasady określonej w § 1 ust. 1 tej uchwały, w świetle której, jeżeli akt normatywny zawiera przepisy określające warunki wykonywania działalności gospodarczej, termin wejścia w życie tego aktu normatywnego powinien być wyznaczony na dzień 1 stycznia albo 1 czerwca.

Projekt nie wymaga przedstawiania go organom i instytucjom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. W szczególności, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca

1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. WE L 189 z 03.07.1998, str. 42; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 1, str. 446), projekt ustawy nie będzie przedmiotem konsultacji z Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych, tj. rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projektowana ustawa będzie miała nieznaczny wpływ na działalność mikro-, małych i średnich przedsiębiorców w zakresie wynikającym z przepisów dyrektywy 2016/97 o dystrybucji ubezpieczeń. Dotyczy to w szczególności analizy potrzeb klienta, doskonalenia zawodowego (15 godzin rocznie), dodatkowych obowiązków informacyjnych (np. ujawnianie charakteru wynagrodzenia) oraz procedur reklamacyjnych w zakresie niezwiązanym z udzielaną ochroną ubezpieczeniową.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz na podstawie § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. W trybie ww. ustawy wpłynęły uwagi zgłoszone przez Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych i WTUŻiR Concordia Capital S.A. (zakłady ubezpieczeń wchodzące w skład grupy Concordia Ubezpieczenia) oraz Fundację – Instytut Badań i Edukacji Pośrednictwa Finansowego.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Nazwa projektu Projekt ustawy o dystrybucji ubezpieczeń Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Piotr Nowak, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Jakub Westfal, tel.: 22 6945495 email: jakub.westfal@mf.gov.pl Piotr Radziszewski, tel.: 22 6945766 email: piotr.radziszewski@mf.gov.pl	Data sporządzenia 17 lipca 2017 r. Źródło: Prawo UE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 26 z 02.02.2016, str. 19) Nr w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów: UC66

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt ustawy o dystrybucji ubezpieczeń ma na celu implementację do krajowego porządku prawnego przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń (wersja przekształcona), zwanej dalej: „dyrektywą 2016/97”, oraz art. 91 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającej dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014 str. 349, z późn. zm.).

Państwa członkowskie Unii Europejskiej powinny dokonać implementacji dyrektywy do dnia 23 lutego 2018 r.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W celu implementacji dyrektywy 2016/97 proponuje się przyjęcie ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, która zastąpi dotychczas obowiązującą ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 2077, z późn. zm.).

Projekt ustawy o dystrybucji ubezpieczeń wprowadza rozwiązania mające na celu poprawę obowiązujących regulacji z zakresu pośrednictwa ubezpieczeniowego oraz rozszerzenie zakresu przepisów na wszystkie kanały dystrybucji. Projekt ustawy zawiera szereg rozwiązań prokonsumenckich, które przyczynią się do zwiększenia świadomości osób ubezpieczonych.

Nadrzędnym celem projektu jest zapewnienie niezakłóconej konkurencji, ochrony konsumentów i integracji rynku. Projekt ustawy zawiera m.in. następujące regulacje:

- określenie konfliktów interesów, zarządzanie nimi i ich łagodzenie;
- poprawa adekwatności i celowości porad;
- zapewnienie posiadania przez dystrybutorów ubezpieczeń kwalifikacji, które są odpowiednie do złożoności sprzedawanych produktów;
- określenie dodatkowych obowiązków informacyjnych względem klientów (np. obowiązek ujawniania charakteru i natury wynagrodzenia);
- określenie sposobu przekazywania informacji (w sposób zrozumiały, uczciwy, jasny i niewprowadzający w błąd, zgodnie z najlepszym interesem klienta);
- uproszczenie i zbliżenie procedur regulujących możliwość wchodzenia na zagraniczne rynki ubezpieczeń w całej UE;
- zapewnienie możliwości składania skarg oraz ustanowienie pozasądowych procedur reklamacyjnych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Dyrektywa 2016/97 jest obecnie przedmiotem implementacji w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Przewiduje się, że będzie ona implementowana jednolicie we wszystkich państwach.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Zakłady ubezpieczeń	61 zakładów ubezpieczeń: 27 wykonujących działalność w dziale I oraz 34 w dziale II (stan na dzień 7 marca 2017 r.)	Komisja Nadzoru Finansowego	Projekt zakłada nałożenie na zakłady ubezpieczeń dodatkowych obowiązków w zakresie m.in.: – obowiązków informacyjnych wobec klientów, w tym w przypadku ubezpieczeń z UFK wysokości prowizji otrzymywanej przez pracowników zakładu w związku z proponowaną umową ubezpieczenia, a w przypadku innych umów ubezpieczenia lub gwarancji ubezpieczeniowej – o charakterze tego wynagrodzenia, – analizy potrzeb klientów, – obowiązku zapewnienia odpowiedniego poziomu szkolenia zawodowego dla osób wykonujących czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń, – przechowywania dokumentacji dotyczącej współpracy z agentami i brokerami, – zmian w systemach informatycznych zakładów ubezpieczeń wynikających z nowej formuły rejestru agentów ubezpieczeniowych.
Zakłady reasekuracji	1 zakład reasekuracji	Komisja Nadzoru Finansowego	Projekt zakłada nałożenie na zakłady reasekuracji dodatkowych obowiązków w zakresie m.in. obowiązku zapewnienia odpowiedniego poziomu szkolenia zawodowego dla osób wykonujących czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji.
Brokerzy ubezpieczeniowi	1323 brokerów ubezpieczeniowych (stan na dzień 31 grudnia 2016 r.)	Komisja Nadzoru Finansowego	Projekt zakłada nałożenie na brokerów ubezpieczeniowych dodatkowych obowiązków w zakresie m.in.: – rejestracji (rejestracja w formie internetowej zastąpi rejestrację w systemie informatycznym KNF), – obowiązków informacyjnych wobec klientów, w tym – w przypadku ubezpieczeń z UFK – wysokości prowizji otrzymywanej w związku z proponowaną umową ubezpieczenia, a w przypadku innych umów ubezpieczenia lub gwarancji ubezpieczeniowej – o charakterze tego wynagrodzenia, – analizy potrzeb klientów, – obowiązków odbywania

			szkolenia zawodowego i przechowywania dokumentacji, – poddania się procedurze pozasądowego rozwiązywania sporów.
Brokerzy reasekuracyjni	42 brokerów reasekuracyjnych (stan na dzień 31 grudnia 2016 r.)	Komisja Nadzoru Finansowego	Projekt zakłada nałożenie na brokerów reasekuracyjnych dodatkowych obowiązków w zakresie: – rejestracji (rejestracja w formie internetowej zastąpi rejestrację w systemie informatycznym KNF), – obowiązków odbywania szkolenia zawodowego. Broker reasekuracyjny nie będzie mógł być członkiem organów zarządzających lub nadzorczych zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji.
Agenci ubezpieczeniowi	32 298 agentów ubezpieczeniowych oraz 230 475 osób wykonujących czynności agencyjne (stan na dzień 31 grudnia 2016 r.)	Komisja Nadzoru Finansowego	Projekt zakłada nałożenie na agentów ubezpieczeniowych dodatkowych obowiązków w zakresie m.in.: – rejestracji (rejestracja w formie internetowej zastąpi rejestrację w systemie informatycznym KNF), – obowiązków informacyjnych wobec klientów, w tym – w przypadku ubezpieczeń z UFK – wysokości prowizji otrzymywanej w związku z proponowaną umową ubezpieczenia, a w przypadku innych umów ubezpieczenia lub gwarancji ubezpieczeniowej – o charakterze tego wynagrodzenia, – analizy potrzeb klientów, – obowiązków informacyjnych wobec KNF, – obowiązków odbywania szkolenia zawodowego, – poddania się procedurze pozasądowego rozwiązywania sporów.
Agenci oferujący ubezpieczenia uzupełniające	Liczba agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające jest niemierzalna.		Projekt zakłada nałożenie dodatkowych obowiązków w zakresie m.in.: – rejestracji, – rodzajów umów ubezpieczenia, które mogą być oferowane przez agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, – obowiązków informacyjnych wobec klientów.
Komisja Nadzoru Finansowego			Komisja Nadzoru Finansowego, jako organ nadzoru, będzie zobowiązana do sprawowania

			nadzoru nad wszystkimi dystrybutorami ubezpieczeń oraz spełniania innych dodatkowych obowiązków – wynikających ze swoich uprawnień, np. prowadzenia rejestru pośredników ubezpieczeniowych w systemie rejestracji internetowej i nowych danych dotyczących pośredników ubezpieczeniowych.
Rzecznik Finansowy			Rzecznik Finansowy będzie rozpatrywał reklamacje i skargi na działalność pośredników ubezpieczeniowych oraz agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające. Możliwe będzie rozwiązywanie przed Rzecznikiem Finansowym sporów w drodze pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporów między klientem a podmiotem rynku finansowego zgodnie z procedurą określoną w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 892, z późn. zm.). Rzecznik Finansowy będzie podejmował na wniosek złożony przez organizacje konsumenckie czynności uregulowane w rozdziale 3 tej ustawy.
Organizacje konsumenckie			Organizacje konsumenckie, w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, będą miały uprawnienie do składania wniosków o podjęcie przez Rzecznika Finansowego czynności uregulowanych w rozdziale 3 ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym. Takie rozwiązanie ma na celu zapewnienie możliwości ochrony przez organizacje konsumenckie interesów klientów.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został poddany procesowi opiniowania i konsultacji publicznych, który objął m.in. Komisję Nadzoru Finansowego, Rzecznika Finansowego, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Polską Izbę Ubezpieczeń, Polską Izbę Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych, Polską Izbę Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, Stowarzyszenie Polskich Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych, Związek Banków Polskich, Związek Pracodawców Business Center Club, Konfederację Lewiatan.

W dniu 5 grudnia 2016 r. projekt ustawy został skierowany do uzgodnień międzyresortowych i konsultacji społecznych, z terminem na zgłaszanie uwag do dnia 5 stycznia 2017 r.

W trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) wpłynęły uwagi zgłoszone przez Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych i WTUŻiR Concordia Capital S.A. (zakłady ubezpieczeń wchodzące w skład grupy Concordia Ubezpieczenia) oraz Fundację –

Instytut Badań i Edukacji Pośrednictwa Finansowego. Przedstawiciele tych podmiotów wzięli udział w konferencji uzgodnieniowej. Ich uwagi zostały uwzględnione bądź w pełni wyjaśnione (podmioty te nie zgłosiły uwag do poprawionej wersji projektu ustawy).

W dniach 19, 23 oraz 30 stycznia 2017 r. odbyła się w Ministerstwie Finansów konferencja uzgodnieniowa. Zgłoszone na tym etapie uwagi koncentrowały się przede wszystkim wokół kwestii ujawniania wysokości wynagrodzenia dystrybutora ubezpieczeń, definicji (np. agenta ubezpieczeniowego, agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające czy wynagrodzenia), wyłączenia spod reżimu ustawy określonej grupy przedsiębiorców, obowiązkowych szkoleń zawodowych, wymogów organizacyjnych. Uwzględniono znaczną część z około 400 zgłoszonych uwag.

W dniu 23 marca 2017 r. poprawiony projekt ustawy został skierowany do ponownych konsultacji. Większość z ponad 250 uwag miała charakter doprecyzowujący oraz redakcyjno-legislacyjny i została uwzględniona w treści projektu ustawy.

Wyniki procesu opiniowania i konsultacji publicznych zawiera Raport z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Projektowane regulacje będą miały wpływ na działalność Komisji Nadzoru Finansowego. Komisja Nadzoru Finansowego jest obecnie organem właściwym w sprawach nadzoru finansowego, w tym nadzoru ubezpieczeniowego obejmującego m.in. nadzór nad pośrednikami ubezpieczeniowymi. W ramach dodatkowych zadań KNF będzie zobowiązana m.in. uruchomić internetowy system rejestracji pośredników ubezpieczeniowych oraz monitorować rynek produktów ubezpieczeniowych. Zadania nałożone na KNF, co do zasady, powinny zostać zrealizowane w ramach obecnych zasobów kadrowych Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego. Niemniej w związku z nałożeniem dodatkowych obowiązków, w ocenie UKNF, ich wykonanie będzie wymagało przyznania dodatkowych środków i etatów. Postulat ten może być rozważony przy planowaniu budżetu państwa na kolejny rok.
	KNF jest jednostką sektora finansów publicznych. W związku z tym wejście w życie ustawy będzie miało bezpośredni wpływ na sektor finansów publicznych. Wiarygodne wyliczenie skutków finansowych wynikających z wejścia w życie ustawy w okresie 10 lat nie jest możliwe. Ministerstwo Finansów nie dysponuje prognozami wysokości szacunkowych kosztów nadzoru nad rynkiem ubezpieczeń w okresie 10 najbliższych lat.
	Projektowane regulacje będą miały wpływ na działalność Rzecznika Finansowego. Zadania nałożone na Rzecznika Finansowego powinny zostać zrealizowane w ramach obecnych zasobów kadrowych Biura Rzecznika Finansowego. Wiarygodne wyliczenie skutków finansowych wynikających z wejścia w życie ustawy w okresie 10 lat nie jest możliwe. Ministerstwo Finansów będzie monitorować dane dotyczące liczby skarg na działalność pośredników ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające i związanych z tym kosztów ponoszonych przez Rzecznika Finansowego. W przypadku gdyby koszty okazały się istotne, Minister Rozwoju i Finansów rozważy możliwość dokonania nowelizacji rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie terminów uiszczania, wysokości i sposobu obliczania należności na pokrycie kosztów działalności Rzecznika Finansowego i jego Biura.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	Duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	Duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Wprowadzenie regulacji ujednolicających zasady dystrybucji ubezpieczeń we wszystkich kanałach dystrybucji pozwoli zwiększyć zaufanie klientów do działalności dystrybutorów ubezpieczeń. Wpłynie to również na zwiększenie pewności obrotu na rynku ubezpieczeniowym, a także poprawi transparentność regulacji.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: bez zmian
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

Ustawa wprowadza rozwiązania prokonsumenckie i zobowiązuje dystrybutorów ubezpieczeń do uczciwego, rzetelnego i profesjonalnego postępowania, zgodnie z najlepszym interesem klientów (art. 8 projektu ustawy). Nie powinno to powodować dodatkowych kosztów zakładów ubezpieczeń i innych dystrybutorów ubezpieczeń.

Ustawa zobowiązuje pracowników zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji, agentów ubezpieczeniowych i brokerów ubezpieczeniowych do odbywania 15 godzin szkoleń zawodowych rocznie. Nie powinno to stanowić istotnego obciążenia finansowego dla osób prawnych wykonujących dystrybucję ubezpieczeń lub dystrybucję reasekuracji, ponieważ również poprzednio (pomimo braku wymogu ustawowego) podmioty te organizowały szkolenia zawodowe dla pracowników zajmujących się sprzedażą ubezpieczeń. Ponadto projekt ustawy przewiduje możliwość szkoleń w formie e-learningu, co zmniejsza koszty tych szkoleń.

Jakkolwiek w projekcie ustawy utrzymuje się zasadę, zgodnie z którą nadzór nad agentami ubezpieczeniowymi sprawują zakłady ubezpieczeń, niemniej proponuje się, aby agenci ubezpieczeniowi podlegali również częściowemu nadzorowi

KNF. Agenci ubezpieczeniowi będą obowiązani m.in. udzielać na żądanie KNF informacji dotyczącej ich działalności.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny oraz pozostałe obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Realizacja planowanego wykonania przepisów aktu prawnego nastąpi wraz z wejściem w życie ustawy.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Przegląd efektów implementacji dyrektywy 2016/97 zostanie dokonany przez Komisję Europejską do dnia 23 lutego 2021 r. Przegląd obejmie ogólną analizę stosowania przepisów projektowanej ustawy, z należyтым uwzględnieniem zmian na rynku ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych. Stosowanie regulacji projektowanej ustawy będzie ponadto stanowić przedmiot analiz prowadzonych przez Ministerstwo Finansów.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		

ZESTAWIENIE UWAG
projektu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń

1. Omówienie wyników przeprowadzanych konsultacji publicznych/opiniowania.

Lp.	Jednostka redakcyjna/część projektu założeń projektu ustawy	Podmiot, który przedstawił stanowisko/opinię	Stanowisko/opinia podmiotu	Stanowisko MF
1.		Rzecznik Finansowy	Rzecznik Finansowy zwraca ponadto uwagę na nadal widoczną w projekcie ustawy niekonsekwencję w stosowaniu pojęć: „poszukującego ochrony” oraz „klienta”.	Uwaga uwzględniona poprzez przyjęcie uwagi Komisji Nadzoru Finansowego (poz. 28)
2.		Związek Banków Polskich	Proponuje się, aby „dystrybucja ubezpieczeń” została wpisana jako zwolniona z VAT w art. 43 ust 1 pkt 37). Przepis zwalniający ma charakter zwolnień przedmiotowych stąd właściwym byłoby używanie precyzyjnej terminologii w ustawie vatowskiej. Nowa ustawa nie definiuje „pośrednictwa ubezpieczeniowego”, a jedynie pośrednika ubezpieczeniowego.	Uwaga nieuwzględniona Przepis art. 43 ust. 1 pkt 37 ustawy o VAT został implementowany do przepisów krajowych na podstawie art. 135 ust 1 lit a) dyrektywy 2006/112/WE, zgodnie z którym państwa członkowskie zwolnią transakcje ubezpieczeniowe i reasekuracyjne, wraz z usługami pokrewnymi świadczonymi przez brokerów ubezpieczeniowych i agentów ubezpieczeniowych.

				Zakres usług zwolnionych od podatku określany jest z uwzględnieniem tez zawartych w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Z orzecznictwa Trybunału wynika, że określenia użyte do sformułowania zwolnień w art. 135 ust. 1 dyrektywy VAT należy interpretować ściśle, gdyż stanowią one wyjątki od ogólnej zasady, wedle której podatek VAT obciąża wszelkie usługi świadczone odpłatnie przez podatnika. Z utrwalonego orzecznictwa wynika również, że zwolnienia przewidziane w tym artykule stanowią autonomiczne pojęcia prawa Unii, które służą unikaniu rozbieżności w stosowaniu systemu podatku VAT w poszczególnych państwach członkowskich (mi. in pkt 56 wyroku w sprawie C-224/11 BGŻ Leasing). W wyroku w sprawie C-40/15 Aspiro w odniesieniu do art. 135 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2006/112/WE Trybunał wyjaśnił, że w celu ustalenia czy dana działalność stanowi działalność

				brokerów i agentów ubezpieczeniowych wymagane jest spełnienie dwóch przesłanek. W pierwszej kolejności usługodawca powinien pozostawać w stosunku z ubezpieczycielem i ubezpieczonym. Stosunek ten może być wyłącznie pośredni, jeżeli usługodawca jest podwykonawcą brokera lub agenta. W drugiej kolejności jego działalność powinna obejmować istotne aspekty pośrednictwa ubezpieczeniowego, takie jak wyszukiwanie klientów ubezpieczeniowych i kontaktowanie ich z ubezpieczycielem (pkt 37 wyroku). Pojęcia „pośrednictwa ubezpieczeniowego” lub pojęcia „brokerów i agentów ubezpieczeniowych” zawarte w innych dyrektywach lub przepisach implementujących te dyrektywy nie mogą zostać wykorzystane do celów określenia zakresu transakcji zwolnionych z podatku VAT (pkt 43 ww. wyroku w sprawie C-40/15). Mając powyższe na uwadze nowelizacja przepisów ustawy o VAT w zakresie art. 43 ust. 1 pkt 37

				ustawy o VAT, w związku z procedowanym projektem ustawy o dystrybucji ubezpieczeń nie znajduje uzasadnienia, bowiem może powodować niezgodność przepisów prawa krajowego w zakresie VAT z dyrektywą 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej.
3.		Polska Izba Ubezpieczeń	Polska Izba Ubezpieczeń ponawia propozycję doprecyzowania definicji usług pośrednictwa w świadczeniu usług ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych na potrzeby stosowania innych aktów prawnych. W szczególności odnosi się to do art. 43 ust. 1 pkt 37 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 710 z późn. zm.), który wprost odwołuje się do <i>usług pośrednictwa w świadczeniu usług ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych</i>. Do tej pory, w świetle braku odpowiednich definicji w ustawie o podatku od towarów i usług, pomocniczo stosowano definicję pośrednictwa ubezpieczeniowego wynikającą z uchylanej ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 2077). W celu uniknięcia jakichkolwiek wątpliwości interpretacyjnych, sugerujemy doprecyzować, że usługi pośrednictwa, o których mowa w innych regulacjach prawnych, powinny być rozumiane jako dystrybucja ubezpieczeń lub reasekuracji zgodnie art. 5 projektowanej ustawy.	Uwaga nieuwzględniona Przepis art. 43 ust. 1 pkt 37 ustawy o VAT został implementowany do przepisów krajowych na podstawie art. 135 ust 1 lit a) dyrektywy 2006/112/WE, zgodnie z którym państwa członkowskie zwolnią transakcje ubezpieczeniowe i reasekuracyjne, wraz z usługami pokrewnymi świadczonymi przez brokerów ubezpieczeniowych i agentów ubezpieczeniowych. Zakres usług zwolnionych od podatku określany jest z uwzględnieniem też zawartych w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Z orzecznictwa Trybunału wynika, że określenia użyte do sformułowania zwolnień w art. 135 ust. 1 dyrektywy VAT należy

				interpretować ściśle, gdyż stanowią one wyjątki od ogólnej zasady, wedle której podatek VAT obciąża wszelkie usługi świadczone odpłatnie przez podatnika. Z utrwalonego orzecznictwa wynika również, że zwolnienia przewidziane w tym artykule stanowią autonomiczne pojęcia prawa Unii, które służą unikaniu rozbieżności w stosowaniu systemu podatku VAT w poszczególnych państwach członkowskich (mi. in pkt 56 wyroku w sprawie C-224/11 BGŻ Leasing). W wyroku w sprawie C-40/15 Aspiro w odniesieniu do art. 135 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2006/112/WE Trybunał wyjaśnił, że w celu ustalenia czy dana działalność stanowi działalność brokerów i agentów ubezpieczeniowych wymagane jest spełnienie dwóch przesłanek. W pierwszej kolejności usługodawca powinien pozostawać w stosunku z ubezpieczycielem i ubezpieczonym. Stosunek ten może być wyłącznie pośredni, jeżeli usługodawca jest podwykonawcą brokera lub agenta. W drugiej

				kolejności jego działalność powinna obejmować istotne aspekty pośrednictwa ubezpieczeniowego, takie jak wyszukiwanie klientów ubezpieczeniowych i kontaktowanie ich z ubezpieczycielem (pkt 37 wyroku). Pojęcia „pośrednictwa ubezpieczeniowego” lub pojęcia „brokerów i agentów ubezpieczeniowych” zawarte w innych dyrektywach lub przepisach implementujących te dyrektywy nie mogą zostać wykorzystane do celów określenia zakresu transakcji zwolnionych z podatku VAT (pkt 43 ww. wyroku w sprawie C-40/15). Mając powyższe na uwadze nowelizacja przepisów ustawy o VAT w zakresie art. 43 ust. 1 pkt 37 ustawy o VAT, w związku z procedowanym projektem ustawy o dystrybucji ubezpieczeń nie znajduje uzasadnienia, bowiem może powodować niezgodność przepisów prawa krajowego w zakresie VAT z dyrektywą 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej.

4.		Stowarzyszenie Polskich Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, Polska Izba Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych	Przede wszystkim pragniemy podtrzymać i z całą mocą podkreślić znaczenie kwestii dotyczących organizacji wykonywania czynności brokerskich poprzez właściwe uregulowanie form wykonywania zawodu brokera oraz prawa do posiadania samorządu zawodowego. Akceptacja faktu, że broker jest zawodem zaufania publicznego i powinien jako taki być zrzeszony w obligatoryjnym samorządzie zawodowym ma niewątpliwy wpływ nie tylko na samych brokerów, lecz przede wszystkim na funkcjonowanie całego rynku ubezpieczeń, w tym przede wszystkim efektywną ochronę praw konsumentów usług ubezpieczeniowych. Ponadto, zwracamy uwagę na niczym nie uzasadnioną nierówność pomiędzy formami wykonywania działalności przez agentów a formami, w których brokerzy mogą wykonywać czynności brokerskie. Umożliwienie agentom organizowanie działalności w formie spółek nie posiadających osobowości prawnej i odebranie takiego prawa brokerom jest w naszej ocenie sprzeczne z konstytucyjną zasadą równości wobec prawa, a także z zasadą <i>level playing field</i>, będącą jedną z głównych założeń dyrektywy.	Uwaga nieuwzględniona Uwaga niezwiązana z implementacją dyrektywy w sprawie dystrybucji ubezpieczeń. Usytuowanie brokera ubezpieczeniowego jako zawodu korporacyjnego musiałoby skutkować zmniejszeniem nadzoru państwa nad działalnością brokerską, a w szczególności nadzoru sprawowanego przez Komisję Nadzoru Finansowego. Propozycja wprowadzenia zawodu brokera - prowadząc do stworzenia kolejnej korporacji zawodowej - stałaby w sprzeczności z podejmowanymi od wielu lat działaniami deregulacyjnymi. Jednocześnie wydaje się, że obowiązujące rozwiązania zapewniają niezbędne instrumenty prawne dające możliwość sprawowania nadzoru nad działalnością brokerów i ochrony praw konsumentów usług ubezpieczeniowych. Kwesta ta była przedmiotem dodatkowych konsultacji pomiędzy Ministerstwem Finansów i Ministerstwem Sprawiedliwości. Szczegółowe stanowiska ww.

				urzędów są dostępne na stronie BIP RCL.
5.		Stowarzyszenie Polskich Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, Polska Izba Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych	Jednocześnie nadal podtrzymujemy wniosek o potrzebie regulacji umowy brokerskiej - uwaga zgłaszana przy pierwszych konsultacjach. Obecne regulacje prawne dotyczące pośrednictwa ubezpieczeniowego w tym także diskutowany projekt IDD nie zawierają przepisów normujących umowę brokerską. Nadmieniamy, że umowa agencyjna jest szczegółowo uregulowana w przepisach. Umowa brokerska w aktualnym stanie prawnym jest umową nienazwaną co powoduje, że wszelkie spory sądowe dotyczące umów są bardzo skomplikowane, powstają nieprawidłowości na rynku brokerskim, nie sprawdza się też samoregulacja tej kwestii. Na negatywne skutki braku regulacji prawnej umowy brokerskiej wskazuje się też w doktrynie i postuluje się uregulowanie tej umowy. Uzasadnienie powyższego przekazaliśmy w czasie pierwszych konsultacji.	Uwaga nieuwzględniona Uwaga niezwiązana z implementacją dyrektywy w sprawie dystrybucji ubezpieczeń. Uwaga wkracza w obszar regulowany Kodeksem cywilnym. Na prośbę projektodawcy opinię w tym zakresie przedstawiło Ministerstwo Sprawiedliwości (pełna treść opinii dostępną na stronie BIP RCL). W ocenie Ministerstwa Sprawiedliwości nie wydaje się, by proponowana zmiana przepisów, która skutkowałaby ustawowym uregulowaniem umowy brokerskiej była niezbędna. Niemożność jednoznacznej kwalifikacji umowy brokerskiej do jednego z rodzajów umów typowych uregulowanych w Kodeksie cywilnym ma znaczenie głównie w kwestii zastąpienia postanowień takiej umowy przepisami kodeksowymi o charakterze <i>iuris cogentis</i> lub uzupełnienia przepisami kodeksowymi.

				Tymczasem ocena praw i obowiązków stron umowy brokerskiej może opierać się na odpowiednim stosowaniu już obowiązujących przepisów Kodeksu, w tym w oparciu o umowę zlecenia, jak również z uwzględnieniem regulacji projektowanej ustawy o dystrybucji ubezpieczeń. Wydaje się, że istniejące i projektowane rozwiązania prawne w sposób wystarczający realizują pokładane w nich cele, w tym także w zakresie regulacji działalności brokerskiej.
6.	Tytuł ustawy	Polska Izba Ubezpieczeń	Tytuł ustawy - brak jest odniesienia w tytule ustawy do dystrybucji reasekuracji, ze względu na to, że istotna część ustawy dotyczy działalności w zakresie dystrybucji reasekuracji. Zwracamy przy tym uwagę, że ta część działalności, przy wdrażaniu dyrektywy Wyplacalność II, znalazła miejsce w tytule ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1844 i z 2016 r. poz. 615). Dlatego też proponujemy tytuł ustawy w brzmieniu: <i>Ustawa o dystrybucji ubezpieczeń i reasekuracji</i> .	Uwaga nieuwzględniona Tytuł ustawy jest zbieżny z tytułem dyrektywy o w sprawie dystrybucji ubezpieczeń. Niemniej adekwatność tytułu ustawy będzie jeszcze przedmiotem prac Komisji Prawniczej.
7.		Polska Izba Ubezpieczeń	Pojęcie <i>poszukujący ochrony</i> , nie zostało zdefiniowane, a jego użycie nie wpisuje się w klasyczną terminologię prawniczą (ubezpieczeniową). Jest to o tyle istotne, że w obecnej ustawie o pośrednictwie oba pojęcia są stosowane, ale brak jest definicji. O ile termin <i>poszukujący ochrony</i> nie budzi większych wątpliwości w kontekście działalności brokerskiej, to można mieć wątpliwości w przypadku czynności agencyjnych. Termin klient w kontekście czynności agencyjnych nie wskazuje, czy	Uwaga uwzględniona poprzez przyjęcie uwagi Komisji Nadzoru Finansowego (poz. 28)

			chodzi tylko o ubezpieczającego, ubezpieczonego czy może o ubezpieczającego i ubezpieczonego. Jest to o tyle istotne, że w ustawie o działalności ubezpieczeniowej termin klient występuje w dwóch znaczeniach: dla określenia wybranych czynności wykonywanych przez reasekuratorów (art. 4 ust. 5 wymieniający wśród czynności związanych działalnością reasekuracyjną „badania na rzecz klientów”, drugi przypadek pojawia się w art. 456 pkt 1 ustawy (przepisy przejściowe) w nowym brzmieniu art. 4b do ustawy o pośrednictwie. Nie ma zatem uzasadnienia do wprowadzania dodatkowego terminu skoro definicje już istnieją na gruncie ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz kodeksu cywilnego. Zdaniem PIU, niewłaściwe byłoby dokonywanie interpretacji znaczenia tych pojęć przez ubezpieczycieli np. czy poszukujący ochrony ubezpieczeniowej to potencjalny klient ubezpieczyciela, nawet osoba która nie zawarła umowy, dystrybutora innego niż ubezpieczyciel, w odniesieniu do danej umowy.. Dodatkowo, pragniemy zwrócić uwagę na przepisy art. 5 ust 2, gdzie użyto zwrotu „poszukujący ochrony ubezpieczeniowej”, z kolei w art. 7 pkt 4 użyto zwrotu „potencjalny klient”, natomiast w art. 9 ust 7 użyto zwrotu „osoba zainteresowana”.	
8.		Polska Izba Ubezpieczeń	Ustawodawca wzorem ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej poszerzył zapisy projektowanej ustawy w miejscach, gdzie mowa jest o umowie ubezpieczenia o sformułowanie „umowa gwarancji”. Większości przypadków jest to słuszny zabieg, zgodny z uwagą PIU zgłoszoną na wcześniejszym etapie konsultacji. Chcielibyśmy jednak zwrócić uwagę, że użycie sformułowania „umowa gwarancji” nie jest adekwatne w przypadku art. 5 ust. 2, art. 8 ust. 2 i 3, art. 9 oraz art. 10 ust. 1, w których mowa jest o poszukiwaniu ochrony ubezpieczeniowej lub opisie ochrony ubezpieczeniowej. Gwarancja ubezpieczeniowa ma inną konstrukcję prawną niż umowa ubezpieczenia. Jej istotą jest zobowiązanie gwaranta do wypłaty beneficjentowi kwoty gwarancji na jego wezwanie. Odpowiedzialność gwaranta jest ograniczana wysokością sumy gwarancyjnej oraz okresem odpowiedzialności. Większość wystawianych gwarancji ma charakter bezwarunkowy. Wezwanie beneficjenta musi spełnić jedynie określone w umowie warunki formalne. Z formalnego punktu widzenia wystawienie gwarancji następuje na podstawie zlecenia zleceniodawcy, nie można jednak uznać, że poszukuje on ochrony. Dlatego przepisy odnoszące się do czynności dystrybutora mających na celu udzielanie ochrony	Uwaga uwzględniona W poprawionym projekcie ustawy w art. 4 pkt 10 wprowadzono definicje klienta, która obejmuje m.in. poszukującego gwarancji ubezpieczeniowej. W poprawionym projekcie ustawy we wskazanych w uwadze przepisach jest mowa o kliencie. Eliminuje to nieadekwatne użycie określenia „umowa gwarancji” w poprzednim projekcie ustawy, gdzie była mowa wyłącznie o „poszukiwaniu ochrony ubezpieczeniowej” lub „ochronie

			ubezpieczeniowej powinny dotyczyć tylko do umowy ubezpieczenia.	ubezpieczeniowej”.
9.		Polska Izba Ubezpieczeń	Chcielibyśmy zwrócić uwagę, że projekt nie określa form, w jakich mają być spełnione wymagania ustawowe odnoszące się wykonywania czynności agencyjnych w procesie dystrybucji ubezpieczeń. W ocenie Izby istnieje konieczność ich doszczegółowienia lub odpowiedniego uzupełnienia projektu ustawy o delegację do ich doprecyzowania w aktach wykonawczych.	Uwaga bezprzedmiotowa „Formy wykonywania czynności agencyjnych” zostały szczegółowo uregulowane w projekcie ustawy (art. 10 projektu ustawy).
10.		Polska Izba Ubezpieczeń	W odniesieniu do proponowanych zmian w ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, Polska Izba Ubezpieczeń ponownie proponuje kompleksowe uregulowanie kwestii dotyczącej sposobu komunikacji z klientami zakładów ubezpieczeń poprzez umożliwienie składania wszystkich oświadczeń woli i wiedzy związanych z umową ubezpieczenia w formie elektronicznej. Proponowane rozwiązanie jest analogiczne jak w art. 7 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, które funkcjonuje w praktyce od ponad 10 lat. Efektem tego będzie przede wszystkim usprawnienie procesów komunikacyjnych pomiędzy zakładami ubezpieczeń i szeroko rozumianymi ich klientami. Proponujemy art. 43 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej w brzmieniu: <i>„1. Oświadczenia woli i wiedzy związane z zawieraniem i wykonywaniem umów ubezpieczenia i reasekuracji mogą być składane w postaci elektronicznej.</i> <i>2. Podpis osoby reprezentującej zakład ubezpieczeń na dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia może być odtworzony mechanicznie.</i> <i>3. Dokumenty związane z działalnością ubezpieczeniową i reasekuracyjną, w tym zawierające oświadczenia woli lub wiedzy, dla których ustawa wymaga zachowania formy pisemnej, mogą być sporządzane na informatycznych nośnikach danych, jeżeli będą w sposób należyty utworzone, utrwalone, przechowywane i zabezpieczone. Usługi związane z zabezpieczeniem tych dokumentów mogą być wykonywane przez zakład ubezpieczeń lub spółkę utworzoną przez zakład</i>	Uwaga nieuwzględniona Propozycja prowadzi do znacznego rozluźnienia nałożonych na ubezpieczycieli wymogów co do trybu i sposobu ich kontaktu z klientami, co może prowadzić do obniżenia poziomu ochrony konsumenta, przede wszystkim w zakresie dopełnienia przez przedsiębiorcę określonych obowiązków informacyjnych. Przedstawiona propozycja mogłaby zatem ułatwić wykonywanie działalności gospodarczej ubezpieczycieli ale kosztem konsumentów. Uwaga budzi również poważne wątpliwości co do zgodności z prawem unijnym, a w szczególności z art. 23 dyrektywy o w sprawie dystrybucji ubezpieczeń, który szczegółowo określa warunki (formy) przekazywania klientom informacji, i który za podstawowy

			ubezpieczeń lub przez inne podmioty. 4. Jeżeli ustawa zastrzega dla czynności prawnej formę pisemną, uznaje się, że czynność dokonana w postaci, o której mowa w ust. 1, spełnia wymagania formy pisemnej także wtedy, gdy forma ta została zastrzeżona pod rygorem nieważności. 5. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady tworzenia, utrwalania, przechowywania i zabezpieczania, w tym przy zastosowaniu podpisu elektronicznego, dokumentów, o których mowa w ust. 3, uwzględniając konieczność odpowiedniego zabezpieczenia danych.”	nośnik przekazywania informacji uznaje papier oraz - pod określonymi warunkami - inne trwałe nośniki (z kolei wykorzystanie strony internetowej wymaga zgody klienta). Kwesta ta była przedmiotem dodatkowych konsultacji m.in. z Komisją Nadzoru Finansowego, UOKiK, Rzecznikiem Finansowym. Szczegółowe stanowiska ww. instytucji są dostępne na stronie BIP RCL).
11.	Art. 3	Związek Banków Polskich	Proponuje się wyraźne wskazanie, że ustawa o dystrybucji ubezpieczeń nie ma zastosowania do podmiotów oferujących ubezpieczenia na cudzy rachunek, jeżeli są spełnione warunki, o których mowa w art. 18 ust. 1 i 2 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej („Art. 18 ust 1. W ubezpieczeniu na cudzy rachunek, w szczególności w ubezpieczeniu grupowym, ubezpieczający nie może otrzymywać wynagrodzenia lub innych korzyści w związku z oferowaniem możliwości skorzystania z ochrony ubezpieczeniowej lub czynnościami związanymi z wykonywaniem umowy ubezpieczenia. Nie wyklucza to możliwości zobowiązania się przez ubezpieczonego wobec ubezpieczającego do finansowania kosztu składki ubezpieczeniowej; ust 2. Zakaz otrzymywania wynagrodzenia lub innych korzyści, o którym mowa w ust. 1, obejmuje również osoby działające na rzecz lub w imieniu ubezpieczającego”). Proponuje się dodanie tego wykluczenia po ust. 2. Pozwoli to wyeliminować wątpliwości interpretacyjne i wyraźnie przesądzi, że o pośrednictwie ubezpieczeniowym decyduje otrzymywane wynagrodzenie.	Uwaga nieuwzględniona Uwaga niezwiązana z implementacją dyrektywy w sprawie dystrybucji ubezpieczeń. Przepis art. 18 ust. 1 i 2 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej - ustanawiający zakaz wynagradzania ubezpieczającego w ubezpieczeniu na cudzy rachunek - ma inny zakres regulacji niż art. 3 projektu ustawy.
12.	Art. 3	Ogólnopolskie Stowarzysze-	Odnosząc się do nowych propozycji chcemy podnieść następujące uwagi. Nowy art. 3 projektu ustawy z 22 marca 2017 roku wprowadza wyłączenie z grona adresatów aktu normatywnego podmioty, które prowadzą działalność gospodarczą i	Uwaga nieuwzględniona Projektowany art. 3 ustawy stanowi implementację art. 1 ust. 3

		nie Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych	dystrybuują produkt ubezpieczeniowy, jako uzupełnienie dostarczanych towarów lub usług i to, mimo że w projekcie występuje także dublujący przedsiębiorcę z art. 3 agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające. Co warto podkreślić ten ostatni mimo regulacji ustawą ma gorsze warunki (próg składkowy min. 200 euro) niż przedsiębiorca z art 3 (próg składkowy min. 600 euro). Nasze wątpliwości, co do trafności owego rozwiązania budzi wprowadzenie do systemu prawnego rodzaju dystrybucji ubezpieczeń, realizowanych poza normami, które zgodnie z prawem UE obowiązkowo mają regulować. Projektodawca wprowadza tym samym nowy podmiot, obok przewidzianych w implementowanej Dyrektywie, który dystrybuuje ubezpieczenia, ale w rozumieniu ustawy nie jest dystrybutorem ubezpieczeń. W naszej opinii taka konstrukcja jest nieprawidłowa, tym bardziej nie da się jej pogodzić z treścią art 5 projektowanej ustawy, z którego wynika, że dystrybucja prowadzona jest wyłącznie przez dystrybutora ubezpieczeń, który jest jasno zdefiniowany w art. 4 pkt 7. Pomiedzy art 5 a art 3 projektu zachodzi ewidentna kolizja. W ustawie nie precyzuje się, że ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za działania przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 3 projektu. Ponadto przy takim rozwiązaniu (z art 3) można dojść do wniosku, że skoro każdy przedsiębiorca, który wytwarza i sprzedaje jakiegokolwiek produkt lub usługę, za których ubezpieczenie składka nie przekracza 600 euro, będzie mógł dystrybuować produkty ubezpieczeniowe bez nadzoru to, znakomita część produktów ubezpieczeniowych dystrybuowana będzie poza normami prawnymi. Tym samym ustawodawca jawnie zmierza do wyeliminowania z działalności gospodarczej działalność agencyjną obejmującą pośrednictwo ubezpieczeniowe. Co więcej, przy uzyskaniu kilku pełnomocnictw od kilku ubezpieczycieli umożliwia się dystrybucję ubezpieczeń nawet bez ubezpieczenia OC działalności, które w przypadku pozostałych dystrybutorów ubezpieczeń objętych regulacjami ustawy, jest obowiązkowe. Podkreślić także należy, że wśród tych uprzywilejowanych przedsiębiorców (zgodnie z art. 3) znajdują się między innymi dealerzy samochodowi, co przy obecnej liczbie skarg do Rzecznika Finansowego w głównej mierze związanych z produktami dobrowolnych ubezpieczeń komunikacyjnych, stawia pytanie o zasadność takiego rozwiązania systemowego ?	dyrektywy 2016/97. Przyjęcie uwagi skutkowałoby zatem sprzecznością przyszłej ustawy o dystrybucji ubezpieczeń z dyrektywą 2016/97 w ww. zakresie.

		Podnosimy, że projekt ustawy o dystrybucji ubezpieczeń w istocie faworyzuje korporacje (banki, skok), duże grupy biznesowe (m. in. dealerów samochodowych), zmierzając w efekcie do zanikania działalności pośrednictwa ubezpieczeniowego, w formie o jakiej mowa w art. 758 k.c. i dotychczasowej ustawie o pośrednictwie ubezpieczeniowym. Projektodawca wprowadził dla formy korporacyjnej działalności pośrednictwa znaczne uprzywilejowanie, a obowiązkami normatywnymi w głównej mierze obciążył pośredników ubezpieczeniowych, którzy od lat w formie jednoosobowej działalności gospodarczej pośredniczą przy zawieraniu umów ubezpieczenia. Projektowaną ustawą ustawodawca doprowadzi do swoistej zamiany na rynku agentów ubezpieczeniowych na osoby fizyczne wykonujące czynności agencyjne, czym zrealizuje postulaty ubezpieczycieli poprzez wyeliminowanie w zasadzie z obrotu zabezpieczeń kodeksowych, dotyczących działalności agencyjnej. Swobodne pozbywanie się z pracy tzw. OFWCA zabezpiecza ubezpieczycieli przed ewentualnymi roszczeniami choćby z tytułu prawa do korzyści z pozyskanych klientów, które zgodnie z art. 761 k.c. i nast. mają jedynie agenci ubezpieczeniowi. Nie znajdujemy w uwarunkowaniach rynkowych a także w treści implementowanej dyrektywy argumentów, z których wynikałoby, że osoby fizyczne prowadzące działalność agencyjną lub brokerską mają być obłożone nadmiernymi w stosunku do korporacyjnej działalności obowiązkami. W naszej ocenie osoby prawne i fizyczne winny być traktowane przez ustawodawcę w jednakowy, sprawiedliwy sposób. Z przykrością musimy przyznać, że projektodawca faworyzuje działalność gospodarczą, która charakteryzuje się dysponowaniem znacznego kapitału i majątku. Trudno zrozumieć dlaczego dysponowanie przez przedsiębiorców znacznym kapitałem, ma być przeszkodą w realizowaniu obowiązków ustawy na równi z osobami fizycznymi, prowadzącymi działalność agencyjną lub brokerską dysponującymi mniejszymi zasobami finansowymi. Obraz rynku pośrednictwa ubezpieczeniowego, na którym pozostaną jedynie korporacyjni agenci ubezpieczeniowi, wykorzystujący do swojej działalności pozbawione zabezpieczenia prawnego OFWCA, ukazuje ułomność całego rynku ubezpieczeniowego. Krótkowzroczność finansowa i wiara, że zmniejszenie kosztów	

			provizji (choć to nie nastąpi) wpłynie na rozwój ubezpieczeń w Polsce zdaje się zwyciężać nad przezornością przed ryzykiem ograniczonej do minimum dywersyfikacji rynku, ryzykiem bezpośredniego dyktatu na działalność ubezpieczycieli przez pojedynczych agentów zatrudniających dziesiątki tysięcy przedsiębiorców wykonujących czynności agencyjne, ryzykiem przeniesienia działalności agencyjnej poza granice Polski i stamtąd operowaniem poprzez OFWCA na naszym rynku, co grozi wyprowadzanie znacznych środków finansowych w postaci np. co rocznej nadprovizji za wyniki sprzedaży itp. W ramach nowego, kreowanego przez projekt ustawy rynku będziemy mieli do czynienia z rotacją OFWCA, niechęcią finansowania na ich odpowiednie szkolenie, brakiem na rynku rzetelnego doradztwa ubezpieczeniowego, co w konsekwencji doprowadzi do obniżenia reputacji rynku ubezpieczeniowego i spadku wielkości przypisu dobrowolnej składki ubezpieczeniowej. Jeśli bowiem między ubezpieczającym a ubezpieczycielem ma występować pośrednik to, każdy przyszły ubezpieczony oczekuje od niego fachowej wiedzy i pomocy, której nie zapewni OFWCA, bez odpowiedniego wyszkolenia, bez stabilnej pozycji rynkowej i bez systemu prawnego zabezpieczającego jego prawa. Działalność pośrednictwa ubezpieczeniowego przynosi pośrednikowi stabilne dochody po upływie kilku lat od jej rozpoczęcia. Jednak skutek eliminowania działalności agencyjnej na rzecz OFWCA, inwestowanie nakładu pracy przez małych agentów ubezpieczeniowych stanie się niecelowe, co w efekcie zakłóci niezbędną w tej dziedzinie zrównoważoną konkurencję rynkową. Dlatego mimo przemodelowania projektu ustawy OSPUiF podtrzymuje swoje uwagi do projektu wyrażone w poprzednim piśmie, w zakresie który nie został dotychczas uwzględniony.	
13.	Art. 3 ust. 1	Polska Izba Turystyki	Polska Izba Turystyki proponuje inną redakcję przepisów art. 3 ust. 1 projektu ustawy - przedstawioną w kol. I poniższej tabeli.	Uwaga uwzględniona Przepis art. 3 ust. 1 projektu ustawy

		W myśl art. 3 ust. 1 projektu ustawy przepisów ustawy nie stosuje się do przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki: <i>„1. umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej, której zawarcia lub wykonania dotyczą czynności dystrybucji ubezpieczeń, jest zawierana jako uzupełnienie dostarczanych przez przedsiębiorcę towarów lub świadczonych usług i pokrywa następujące ryzyka: (...)”,</i> <i>[notka wyjaśniająca: w dalszych uwagach przedsiębiorca ze zwrotu „przedsiębiorców wykonujących” będzie nazywany „pierwszym przedsiębiorcą” a przedsiębiorca ze zwrotu „dostarczanych przez przedsiębiorcę” - „drugim przedsiębiorcą”.]</i> Przepis nie nasuwa uwag, jeżeli pierwszym przedsiębiorcą i drugim przedsiębiorcą jest jednocześnie organizator turystyki. Gdy zaś pierwszym przedsiębiorcą jest agent turystyczny (będący jednocześnie agentem ubezpieczeniowym) a drugim przedsiębiorcą jest (bo być musi) organizator turystyki to ustawa nie będzie wyłączona do tego agenta turystycznego, gdyż nie jest on tym drugim przedsiębiorcą dostarczającym usługę, tj. imprezę turystyczną. Wobec powyższego PIT proponuje inną redakcję zdania wstępnego art. 3 ust. 1.: <i>„1. Przepisów ustawy nie stosuje się do dystrybucji ubezpieczeń stanowiących uzupełnienie towarów lub usług, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:</i> <i>1) umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej, której zawarcia lub wykonania dotyczą czynności dystrybucji ubezpieczeń, jest zawierana jako uzupełnienie tych towarów lub świadczonych usług i pokrywa następujące ryzyka:</i> <i>a) zniszczenia, utraty lub uszkodzenia tych towarów lub nieskorzystania ze świadczonej przez niego usługi, lub</i> <i>b) uszkodzenia lub utraty bagażu oraz inne ryzyka związane z usługami w zakresie podróży dostarczanych przez przedsiębiorcę;</i> <i>2) wysokość składki należnej z tytułu umowy ubezpieczenia w odniesieniu do jednego ubezpieczonego nie przekracza kwoty</i>	został oparty na art.1 ust. 3 dyrektywy 2016/97. Powyższy przepis dyrektywy został uregulowany podmiotowo. W odniesieniu do „drugiego przedsiębiorcy” zapis art. 3 ust. 1 został dostosowany do treści dyrektywy poprzez uwzględnienie w jego treści „dostawcy” towarów lub usług.

			<i>stanowiącej równowartość 600 euro, obliczanej proporcjonalnie w wymiarze rocznym."</i> W redakcji proponowanej przez PIT występuje ujęcie przedmiotowe a nie podmiotowe. Mówimy o wyłączeniu ustawy w odniesieniu do pewnej kategorii ubezpieczeń uzupełniających a nie o wyłączeniu w stosunku do osób (przedsiębiorców). Dodać można, że ujęcie przedmiotowe koresponduje z art. 1 projektu ustawy określającym jej przedmiot: <i>„Art. 1. Ustawa określa zasady wykonywania działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń osobowych i majątkowych oraz dystrybucji reasekuracji w zakresie ubezpieczeń osobowych i majątkowych."</i>	
14.	Art. 3 ust. 1 pkt 1 lit. b	Polska Izba Turystyki	Ponadto, PIT proponuje korektę przepisu: <i>„b) uszkodzenia lub utraty bagażu oraz inne ryzyka związane z usługami w zakresie podróży oferowanymi przez przedsiębiorcę;"</i> Korekta powinna dotyczyć wyraz „oferowanymi", który należałoby zastąpić wyrazem „<u>dostarczany</u>mi". Przemawia za tym okoliczność, iż na rynku usług turystycznych jest zróżnicowana praktyka gdy idzie o sprzedaż imprez turystycznych. Część przedsiębiorców oferuje imprezy; część zastrzega, że katalogi, prospekty i inne materiały zawierające opis imprez nie stanowią oferty w rozumieniu kodeksu cywilnego. Ponieważ użycie w przepisie pojęcia „oferowanie" mogłoby prowadzić do niezamierzonego zawężenia jego zakresu PIT proponuje użycie występującego, nota bene, w art. 3 wyrazu „dostarczany	Uwaga uwzględniona

15.	Art. 3 ust. 1 pkt 2	Rzecznik Finansowy	W ocenie Rzecznika Finansowego zaproponowane brzmienie art. 3 ust. 1 pkt 2 projektu ustawy nie pokrywa się z limitem określonym w dyrektywie 2016/97 w art. 1 ust. 3 lit. b, który stanowi, że dyrektywa nie ma zastosowania do pośredników oferujących ubezpieczenia uzupełniające i wykonujących działalność z zakresu dystrybucji produktów ubezpieczeniowych m.in., w przypadku, gdy kwota składki z tytułu umowy ubezpieczenia nie przekracza 600 EUR, obliczanej proporcjonalnie w wymiarze rocznym. Gdyby limit ten stosować do każdego ubezpieczonego, w przypadku umów grupowych poza zasięgiem działania ustawy mogłyby się znaleźć duże umowy ubezpieczenia. Rozumiejąc oczywiście, iż chodzi tutaj o umowy stanowiące uzupełnienie dostarczanych usług, Rzecznik pragnie zwrócić uwagę, iż proponowany przepis w praktyce może służyć do obejścia wymogów dyrektywy, co będzie rodziło wątpliwość jej prawidłowej implementacji. Rzecznik proponuje zatem skreślenie wyrazów: „w odniesieniu do jednego ubezpieczonego”.	Uwaga uwzględniona
16.	Art. 3 ust. 1 i 2	Polska Izba Ubezpieczeń	Zwracamy uwagę na potrzebę doprecyzowania przepisu art. 3 ust. 1 i 2, gdyż mając na uwadze wskazany przepis oraz definicję agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające niejasne jest, które z przepisów ustawy o dystrybucji ubezpieczeń stosuje się do agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, a które nie mają do niego zastosowania. Art. 3 ust. 1 i ust. 2 wskazuje, że przepisów ustawy nie stosuje się do przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, przy czym ustawodawca nie definiuje, kto jest takim przedsiębiorcą i czy jest nim agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające.	Uwaga nieuwzględniona Przepis art. 3 ust. 1 i 2 projektu ustawy oparty został na treści art. 1 ust. 3 dyrektywy 2016/97. Powyższe przepisy stanowią wyłączenie podmiotowe określonych przedsiębiorców z reżimu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń. Możliwość skorzystania z powyższego wyłączenia przysługuje zatem wyłącznie przedsiębiorcom spełniającym określone w tych przepisach warunki.
17.	Art. 3 ust. 3 (wprowa- dzenie)	Komisja Nadzoru Finansowego	Konieczne jest odwołanie również do ust. 2. Ponadto nie wydaje się zasadne ograniczenie przepisu tylko do obowiązku zakładu ubezpieczeń. Na gruncie dyrektywy IDD obowiązku w tym zakresie można nałożyć również na pośrednika, co w przedmiotowym przypadku będzie zasadne w przypadku, w którym pośrednik wyłączony spod zakresu projektowanej ustawy będzie działał z umocowania klienta,	Uwaga nieuwzględniona Przepis art. 1 ust. 4 dyrektywy 2016/97 określa obowiązki o charakterze prokonsumenckim związane z działalnością

			nie zaś z umocowania zakładu ubezpieczeń.	przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń wyłączonych spod reżimu dyrektywy. Przypisanie odpowiedzialności za ich realizację jedynie zakładom ubezpieczeń stwarza większą szansę ich wykonania. Nałożenie tego obowiązku również na pośredników ubezpieczeniowych mogłoby „rozmyć” odpowiedzialność za ich wykonanie, co mogłoby pogorszyć sytuację klientów.
18.	Art. 3 ust. 3	Polska Izba Ubezpieczeń	W odniesieniu do art. 3 ust. 3 proponujemy wprowadzenie alternatywy nierozłącznej: zakład ubezpieczeń lub pośrednik ubezpieczeniowy na wzór rozwiązań przyjętych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń (dalej dyrektywa o dystrybucji). W art. 1 ust. 4 dyrektywy w zakresie odpowiedzialności za wypełnienie obowiązków informacyjnych wobec klienta zastosowano alternatywę: zakład ubezpieczeń lub pośrednik ubezpieczeniowy, z czego zrezygnowano w polskich przepisach wyraźnie na niekorzyść zakładu ubezpieczeń ale także czyniąc rozwiązanie mniej elastycznym. Podobnie jak w przypadku obowiązków nakładanych na zakłady ubezpieczeń w ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej wypełnienie przez zakład ubezpieczeń obowiązków informacyjnych na etapie przedkontraktowym jest niewykonalne, gdyż na tym etapie zakład ubezpieczeń nie ma jeszcze informacji o potencjalnym ubezpieczającym czy ubezpieczonym.	Uwaga nieuwzględniona Przepis art. 1 ust. 4 dyrektywy 2016/97 określa obowiązki o charakterze prokonsumenckim związane z działalnością przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń wyłączonych spod reżimu dyrektywy. Przypisanie odpowiedzialności za ich realizację jedynie zakładom ubezpieczeń stwarza większą szansę ich wykonania. Nałożenie tego obowiązku również na pośredników ubezpieczeniowych mogłoby, tym bardziej, „rozmyć” odpowiedzialność za ich wykonanie, co mogłoby pogorszyć sytuację

				klientów.
19.	Art. 3 ust. 3 pkt 1	Rzecznik Finansowy	W art. 3 projektu ustawy Rzecznik ponownie proponuje nadanie pkt 1 następującego brzmienia: „1) udostępnienie poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej informacji o firmie, pod którą wykonuje działalność ubezpieczeniową, oraz o adresie siedziby”. Obowiązek informowania poszukującego ochrony o możliwości złożenia reklamacji i skargi, które zresztą nie zostały w tym przepisie dookreślone, będzie obowiązkiem nadmiernym w stosunku do wymagań dyrektywy i będzie dublowaniem przepisów ustawy z 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. z 2016 r. poz. 1823) oraz ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. z 2106 r., poz. 892 ze zm.).	Uwaga nieuwzględniona Proponowana treść przepisu art. 3 ust. 3 pkt 1 stanowi implementację art. 1 ust. 4 lit. a) dyrektywy 2016/97. Przyjęcie uwagi skutkowałoby zatem sprzecznością przyszłej ustawy o dystrybucji ubezpieczeń z dyrektywą 2016/97 w ww. zakresie.
20.	Art. 3 ust. 3 pkt 2	Komisja Nadzoru Finansowego	Art. 3 ust. 3 pkt 2 projektu ustawy stanowi, że w przypadku wykonywania działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń przez przedsiębiorcę, o którym mowa w ust. 1 (umowa ubezpieczenia jest uzupełnieniem dostarczanych przez niego towarów lub usług), zakład ubezpieczeń zapewnia przed zaproponowaniem umowy ubezpieczenia, istnienie <u>odpowiednich i proporcjonalnych rozwiązań</u> służących stosowaniu art. 8, art. 9 ust. 3 i art. 12. W ocenie organu nadzoru przepis art. 3 ust. 3 pkt 2 powinien zostać zmieniony w ten sposób, że zakład ubezpieczeń zapewnia spełnienie wymogów wynikających z art. 8, art. 9 ust. 3 i art. 12. Obecna treść art. 3 ust. 3 pkt 2 nie jest jednoznaczna i trudno ustalić, o jakie rozwiązania odpowiednie i proporcjonalne chodzi. Poza tym przepis może sugerować, że mowa o odpowiednim i proporcjonalnym wykonywaniu obowiązków określonych w art. 8, art. 9 ust. 3 i art. 12 projektu ustawy, tymczasem obowiązki te są tego rodzaju, że można je wykonać tylko w całości. Odpowiedniość i proporcjonalność nie będzie mogła być tu zastosowana, zarówno jeśli chodzi o zastosowanie się do dyspozycji przepisów art. 8, art. 9 ust. 3 i art. 12, jak również zapewnienie rozwiązań służących ich wykonaniu. Tytułem przykładu, art. 8 ust. 1 projektu ustawy dotyczy uczciwego, rzetelnego i profesjonalnego postępowania względem osób poszukujących ochrony ubezpieczeniowej lub klientów, a art. 8 ust. 3 dotyczy obowiązku przekazywania klientowi informacji, które będą jasne, rzetelne i niewprowadzające w błąd. Adresat norm zawartych w art. 8 ust. 1 i 3 projektu ustawy	Uwaga uwzględniona Wykreślono również wyrażenie „przed zaproponowaniem umowy” ponieważ zgodnie z dyrektywą 2016/97 odnosi się to do obowiązku uwzględnienia wymagań i potrzeb klienta. Będzie to zapewnione w ramach odesłania do art. 9 ust. 3, który odnosi się do „proponowanej umowy”.

			może tylko i wyłącznie stosować je wprost i w całości. Podobnie nie można w sposób proporcjonalny wykonywać innych czynności wynikających z art. 8, art. 9 ust. 3 i art. 12 projektu ustawy. Ponadto z przepisu wynika, że przed zawarciem umowy powinny istnieć „odpowiednie i proporcjonalne rozwiązania”. Tymczasem na gruncie dyrektywy IDD określenie „przed zawarciem umowy” wydaje się dotyczyć wykonania obowiązków w zakresie podjęcia określonych działań odnośnie konkretnego klienta (tutaj: art. 9 ust. 3 i art. 12 projektu), nie zaś rozwiązań organizacyjnych stosowanych przez pośrednika (art. 8 projektu). Przepis należy zatem przeredagować.	
21.	Art. 3 ust. 3 pkt 2	Polska Izba Ubezpieczeń	W art. 3 ust. 3 pkt 2 proponujemy następującą redakcję przepisu: <i>Art..3. ust.3 pkt.2</i> <i>3. W przypadku wykonywania działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń przez przedsiębiorcę, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorca zapewnia:</i> <i>2) przed zaproponowaniem umowy ubezpieczenia, istnienie odpowiednich i proporcjonalnych rozwiązań służących stosowaniu art. 8, art. 9 ust. 3 i art. 12;</i> Wskazane w tym przepisie <i>zapewnienie</i> powinien dać przedsiębiorca wskazany w art. 3 ust. 1, a nie zakład ubezpieczeń, który miałby według aktualnego brzmienia przepisu zapewnić klientowi informację czy istnieje możliwość zakupu odrębnie usługi, której nie świadczy. Obowiązek taki określony został w art. 12 projektowanej ustawy (dystrybutor ubezpieczeń przekazuje odpowiedni opis poszczególnych elementów pakietu, a także osobne zestawienie kosztów i opłat dla każdego składnika).	Uwaga nieuwzględniona Intencją projektodawcy było nałożenie obowiązku zapewnienia spełnienia określonych obowiązków przez podmiot podlegający nadzorowi organu nadzoru. Zgodnie z projektem ustawy, organ nadzoru nie będzie sprawował nadzoru nad przedsiębiorcą wyłączonym spod reżimu ustawy na podstawie art. 3.
22.	Art. 3 ust. 3	Komisja Nadzoru Finansowego	Art. 3 ust. 3 projektu określa obowiązki zakładu ubezpieczeń w przypadku korzystania z usług pośredników nie objętych zakresem ustawy. W ocenie organu nadzoru przepis ten powinien otrzymać brzmienie „<i>W przypadku wykonywania działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń przez przedsiębiorcę, o którym mowa w ust. 1 oraz w ust. 2. (...)</i>”, z uwagi na to, że art. 3 ust 2 stanowi rozszerzenie ust. 1 na przedsiębiorców oferujących ubezpieczenia uzupełniające towar lub usługę, o których mowa w art. 3 ust 1 pkt 1 czas trwania tej usługi nie przekracza trzech miesięcy oraz wysokość	Uwaga uwzględniona

			składki należnej z tytułu umowy ubezpieczenia w odniesieniu do jednego ubezpieczonego nie przekracza kwoty stanowiącej równowartość 200 euro. Analogiczna uwaga dotyczy art. 3 ust 4 projektu.	
23.	Art. 3 ust. 4	Komisja Nadzoru Finansowego	Przepis zdaje się wykluczać, aby pośrednicy, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 2, wykonywali działalność z umocowania klienta, nie zaś z umocowania zakładu ubezpieczeń.	Uwaga nieuwzględniona Przepis art. 1 ust. 4 dyrektywy 2016/97 określa obowiązki o charakterze prokonsumenckim związane z działalnością przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń wyłączonych spod reżimu dyrektywy. Przypisanie odpowiedzialności za ich realizację jedynie zakładom ubezpieczeń stwarza większą szansę ich wykonania. Nałożenie tych obowiązków również na pośredników ubezpieczeniowych mogłoby „rozmyć” odpowiedzialność za ich wykonanie, co mogłoby pogorszyć sytuację klientów. Przepis art. 3 ust. 4 dot. pełnomocnictwa udzielanego przez zakład ubezpieczeń jest konsekwencją przyjęcia ww. tezy.
24.	Art. 3 ust. 4	Polska Izba Ubezpieczeń	W art. 3 ust. 3 pkt 4 proponujemy następujące rozszerzenie treści przepisu: <i>„4. Zakład ubezpieczeń udziela przedsiębiorcy, o którym mowa w ust. 1, w formie pisemnej pod rygorem nieważności, pełnomocnictwa do zawierania na jego rzecz</i>	Uwaga nieuwzględniona nie jest możliwe zawieranie umów „na rzecz” zakładu ubezpieczeń (w kodeksie cywilnym funkcjonuje konstrukcja umowy o świadczenie

			<i>umów ubezpieczenia (...).”</i>	na rzecz osoby trzeciej, ale nie taka jest intencja projektodawcy). „Na rzecz” można jedynie wykonywać czynności prowadzące do zawarcia umowy bezpośrednio przez mocodawcę. Zasadnym wydaje się więc utrzymanie obowiązku udzielania przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 3, pełnomocnictwa do zawierania umów ubezpieczenia w jego imieniu.
25.	Art. 3 ust. 6	Komisja Nadzoru Finansowego	Należy doprecyzować, czy przepis dotyczy pełnomocnictw udzielanych tylko pośrednikom, których dotyczy art. 3 projektu, czy też wszystkich pełnomocnictw udzielanych zgodnie z projektowaną ustawą. Poza tym należy doprecyzować, co oznaczają „dane identyfikujące”, gdyż obowiązki powinny być formułowane w sposób nie budzących wątpliwości co do ich treści.	Uwaga częściowo uwzględniona Ewidencja przedsiębiorców, o których mowa w art. 3 projektu ustawy, prowadzona przez zakład ubezpieczeń ma zawierać dane niezbędne do skutecznej identyfikacji takiego przedsiębiorcy. W ocenie projektodawcy określenie wyłącznie celu w jakim mają być zbierane dane (identyfikacja przedsiębiorcy) powinno być wystarczające oraz zapewnić efektywność prowadzonej ewidencji. Analogiczne rozwiązania funkcjonują w ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej w art. 77 odnośnie danych identyfikujących przedsiębiorców wykonujących outsourcing.

26.	Art. 3 ust. 7	Polska Izba Ubezpieczeń	W art. 3 ust. 7 w związku z art. 23 ust. 3 proponujemy następujące doprecyzowanie: <i>„7. Zakład ubezpieczeń przechowuje dokumenty dotyczące jego współpracy z przedsiębiorcą, o którym mowa w ust. 1 i 2, w szczególności umowę agencyjną, pełnomocnictwo, o którym mowa w ust. 4, oraz dokumenty dotyczące wynagrodzenia, przez okres 10 lat od dnia rozwiązania umowy agencyjne. oraz Art.23 ust.3. Zakład ubezpieczeń przechowuje dokumenty dotyczące jego współpracy z agentem ubezpieczeniowym lub agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające, w szczególności umowę agencyjną, pełnomocnictwo do zawierania w jego imieniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych, dokumenty dotyczące wynagrodzenia agenta oraz dokumenty dotyczące obowiązkowych szkoleń zawodowych, przez okres 10 lat od dnia rozwiązania umowy agencyjnej”.</i> Aktualny treść przepisu oznacza konieczność pozyskania części dokumentacji agenta z archiwów. Proponujemy zastosowanie jednolitego terminu, którym jest termin rozwiązania umowy agencyjnej.	Uwaga uwzględniona
27.	Art. 3 ust. 8	Komisja Nadzoru Finansowego	Art 3 ust. 8 projektu określa sposób obliczenia równowartości kwot z art. 3 ust. 1 pkt 2 i ust. 2, w złotych. Zgodnie z tym przepisem, wyliczenie kwot odbywa się wg średniego kursu euro ogłoszonego przez NBP wg tabeli kursów nr 1 każdego roku. Organ nadzoru poddaje pod rozagę ujednolicenie sposobu obliczania kwot wyrażonych w euro ze sposobem określonym w art. 272 ust. 6 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, zgodnie z którym do obliczeń przyjmuje się średni kurs walut obcych ogłoszony przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roboczym października danego roku.	Uwaga nieuwzględniona Sposób obliczenia równowartości w złotych wyrażonych w euro kwot oparty jest o kurs średni na przestrzeni całego roku, co wyklucza możliwość zaburzenia jego wartości poprzez jakiegokolwiek zdarzenie jednorazowe. Ponadto, zaproponowany sposób jest analogiczny do zastosowanego w art. 3 ust. 2 pkt 4 ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym.

28.	Art. 4	Komisja Nadzoru Finansowego	Organ nadzoru proponuje konsekwentne posługiwanie się terminologią na oznaczenie osoby zamierzającej skorzystać i korzystającej z usług ubezpieczeniowych za pośrednictwem pośredników ubezpieczeniowych. W szczególności dotyczy to wyrazu „klient”. Obecnie projektodawca używa zamiennie określeń: „osoba zainteresowana”, „osoba poszukująca ochrony ubezpieczeniowej”, „ubezpieczający” i „ubezpieczony w ubezpieczeniu na cudzy rachunek”, co w opinii organu nadzoru może generować trudności interpretacyjne w toku stosowania przepisów ustawy o dystrybucji ubezpieczeń. W ocenie organu nadzoru pojęcie „klienta” mogłoby zostać zdefiniowane jako obejmujące „ubezpieczającego”, „ubezpieczonego” oraz „osobę poszukującą ochrony ubezpieczeniowej”. Organ nadzoru wskazuje ponadto, że w projekcie ustawy pojawia się również pojęcie „osoby zainteresowanej” – art. 9 ust 7 projektu – które nie występuje w innych przepisach projektu. Organ nadzoru postuluje zatem ujednolicić terminologię stosowaną na gruncie projektu ustawy.	Uwaga uwzględniona
29.	Art. 4	Komisja Nadzoru Finansowego	Organ nadzoru proponuje, by w słowniczku ustawy zamieścić definicję „dużych ryzyk” zgodnie z definicją z art. 3 ust 1 pkt 6 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.	Uwaga uwzględniona
30.	Art. 4	Związek Banków Polskich	ZBP proponuje rozważenie, aby – dla uniknięcia przyszłych wątpliwości interpretacyjnych – aby w tym przepisie wprowadzić także definicję „klienta”. W ustawie wskazuje się na poszukującego ochrony ubezpieczeniowej i klienta, przy czym brak definicji klienta – można mieć wątpliwości w przypadku czynności agencyjnych, czy termin to tylko ubezpieczający, czy także ubezpieczony, beneficjent, czy też ktoś zainteresowany ubezpieczeniem.	Uwaga uwzględniona poprzez przyjęcie uwagi Komisji Nadzoru Finansowego(poz. 30)
31.	Art. 4	Konfederacja Lewiatan	Zwracamy uwagę, iż w projekcie wskazuje się na poszukującego ochrony ubezpieczeniowej i klienta, brak jest jednak doprecyzowania, kogo należy rozumieć pod pojęciem „klienta”. Może to powodować wątpliwości w przypadku czynności agencyjnych, czy pojęcie to dotyczy ubezpieczającego, czy również ubezpieczonego, beneficjenta, osobę zainteresowaną ubezpieczeniem. Mając na względzie powyższe, postulujemy wprowadzenie definicji „klienta”.	Uwaga uwzględniona poprzez przyjęcie uwagi Komisji Nadzoru Finansowego(poz. 30)
32.	Art. 4 pkt 1	Polska Izba Ubezpieczeń	W art. 4, w odniesieniu do definicji agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, proponujemy zastosowanie następującego zapisu, którego celem jest jednoznaczne odróżnienie agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające podlegającego ustawie od	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowana definicja jest zgodna z art. 2 ust. 1 pkt 4

			agenta, do którego przepisy ustawy w ogóle nie mają zastosowania. <i>„1) agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające – przedsiębiorca wykonujący działalność agencyjną na podstawie umowy agencyjnej zawartej z zakładem ubezpieczeń i wpisany do rejestru agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, inny niż podmiot o którym mowa w art.3 i inny niż instytucja kredytowa, w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń, zakładami reasekuracji i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1252), lub inny niż firma inwestycyjna, w rozumieniu art. 110a ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1636 i 1938), który za wynagrodzeniem prowadzi dystrybucję ubezpieczeń jako działalność uboczną, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:</i> <i>a) podstawową działalnością przedsiębiorcy nie jest działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń;</i> <i>b) przedsiębiorca dystrybuuje wyłącznie ubezpieczenia uzupełniające dostarczane przez przedsiębiorcę towary lub świadczone usługi,</i> <i>c) dystrybucja ubezpieczeń nie odnosi się do umowy ubezpieczenia na życie lub umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, chyba że taka umowa jest uzupełnieniem dostarczanych towarów lub świadczonych usług w ramach podstawowej działalności przedsiębiorcy;”</i>	dyrektywy 2016/97. Ponadto, stanowi odrębną, niż przedsiębiorcy wyłączeni na podstawie art. 3, kategorię podmiotów. W ocenie projektodawcy przepis art. 4 pkt 1 nie wymaga dodatkowego doprecyzowania.
33.	Art. 4 pkt 1	Polska Izba Ubezpieczeń	W zakresie art. 4 ust. 1 prosimy o rozważenie zasadności wyłączenia z zakresu definicji agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. Naszym zdaniem, kasy oszczędnościowo-kredytowe nie mogą w żadnym wypadku zostać uznane za przedsiębiorcę wykonującego działalność agencyjną, którego działalnością podstawową nie jest działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, skoro pośredniczenie przy zawieraniu umów ubezpieczenia jest jednym z zadań kas oszczędnościowo-kredytowych, zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-	Uwaga nieuwzględniona Wskazanie przez ustawodawcę na pośredniczenie przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe przy zawieraniu umów ubezpieczenia (wykonywanie dystrybucji ubezpieczeń przez te podmioty) jako na jeden z

			kredytowych. Ponadto, takie rozwiązanie zrównałoby pod tym względem spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe z instytucjami kredytowymi, które z tejże definicji zostały wyłączone.	celów ich działalności (art. 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych), nie musi przesądzać o konieczności zakwalifikowania tego obszaru do ich działalności podstawowej w rozumieniu projektowanej ustawy o dystrybucji ubezpieczeń. Za taką oceną przemawia zarówno fakt nieświadczania tego rodzaju usługi przez wszystkie kasy, jak również fakt, iż usługa pośrednictwa przy zawieraniu umów ubezpieczenia może być świadczona przez kasy także osobom spoza grona członków tych spółdzielni. SKOK są podmiotami mocno zróżnicowanymi zarówno pod względem posiadanych aktywów, jak i skali prowadzonej działalności. Przedmiot działalności prowadzony przez SKOK należy określać indywidualnie w odniesieniu do konkretnej SKOK, co będzie prowadzić do tego, że SKOK prowadząca marginalną działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń będzie mogła być uznana za agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające. Niemniej jednak przyszła ustawa powinna gwarantować kasom przede wszystkim możliwość

				świadczenia usług dystrybucji ubezpieczeń w pełnym zakresie.
34.	Art. 4 pkt 1	Konfederacja Lewiatan	W opinii Konfederacji Lewiatan zasadne wydaje się rozważenie wyłączenia z zakresu definicji agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. W naszej opinii, kasy oszczędnościowo-kredytowe nie mogą w żadnym wypadku zostać uznane za przedsiębiorcę wykonującego działalność agencyjną, którego działalnością podstawową nie jest działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, skoro pośredniczenie przy zawieraniu umów ubezpieczenia jest jednym z zadań kas oszczędnościowo-kredytowych zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych. Ponadto, takie rozwiązanie zrównałoby pod tym względem spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe z instytucjami kredytowymi, które z tej definicji zostały wyłączone.	Uwaga nieuwzględniona Wskazanie przez ustawodawcę na pośredniczenie przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe przy zawieraniu umów ubezpieczenia (wykonywanie dystrybucji ubezpieczeń przez te podmioty) jako na jeden z celów ich działalności (art. 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych), nie musi przesądzać o konieczności zakwalifikowania tego obszaru do ich działalności podstawowej w rozumieniu projektowanej ustawy o dystrybucji ubezpieczeń. Za taką oceną przemawia zarówno fakt nieświadczenia tego rodzaju usługi przez wszystkie kasy, jak również fakt, iż usługa pośrednictwa przy zawieraniu umów ubezpieczenia może być świadczona przez kasy także osobom spoza grona członków tych spółdzielni. SKOK są podmiotami mocno zróżnicowanymi zarówno pod względem posiadanych aktywów, jak i skali prowadzonej działalności. Przedmiot działalności prowadzony przez SKOK należy określać

				indywidualnie w odniesieniu do konkretnej SKOK, co będzie prowadzić do tego, że SKOK prowadząca marginalną działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń będzie mogła być uznana za agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające. Niemniej jednak przyszła ustawa powinna gwarantować kasom przede wszystkim możliwość świadczenia usług dystrybucji ubezpieczeń w pełnym zakresie.
35.	Art. 4 pkt 1 lit. b	Komisja Nadzoru Finansowego	Z dyrektywy IDD nie wynika, aby towary lub usługi musiały być dostarczane/świadczone przez przedsiębiorcę wykonującego działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń.	Uwaga uwzględniona
36.	Art. 4 pkt 4 i 5	Konfederacja Lewiatan	W naszej opinii celowe jest uspoźnienie techniki definicyjnej brokera reasekuracyjnego oraz brokera ubezpieczeniowego z tą, która została zastosowana w odniesieniu do agenta oraz agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające. <u>Propozycja zapisu:</u> <i>broker reasekuracyjny – przedsiębiorca wykonujący działalność brokerską w zakresie reasekuracji na podstawie zezwolenia wydanego przez organ nadzoru i wpisany do rejestru brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych</i> <i>broker ubezpieczeniowy – przedsiębiorca wykonujący działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń na podstawie zezwolenia wydanego przez organ nadzoru i wpisany do rejestru brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych</i>	Uwaga nieuwzględniona W ocenie projektodawcy zasadne wydaje się utrzymanie definicji brokera ubezpieczeniowego uregulowanej w ustawie o pośrednictwie ubezpieczeniowym. Obecnie proponowana definicja określa także możliwe formy wykonywania działalności brokerskiej.
37.	Art. 4 pkt 4 i 5	Polska Izba Ubezpieczeń	Zdaniem PIU celowe wydaje się w art. 4 pkt 4 i 5 uspoźnienie techniki zastosowanej w definicji brokera reasekuracyjnego oraz brokera ubezpieczeniowego z tą, która została zastosowana w odniesieniu do agenta oraz agenta oferującego ubezpieczenia	Uwaga nieuwzględniona W ocenie projektodawcy zasadne wydaje się utrzymanie definicji brokera ubezpieczeniowego

			uzupełniające. Proponujemy zatem następujące definicje: <i>„broker reasekuracyjny – przedsiębiorca wykonujący działalność brokerską w zakresie reasekuracji na podstawie zezwolenia wydanego przez organ nadzoru i wpisany do rejestru brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych;</i> <i>broker ubezpieczeniowy – przedsiębiorca wykonujący działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń na podstawie zezwolenia wydanego przez organ nadzoru i wpisany do rejestru brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych”.</i>	uregulowanej w ustawie o pośrednictwie ubezpieczeniowym. Obecnie proponowana definicja określa także możliwe formy wykonywania działalności brokerskiej.
38.	Art. 4 pkt 6 i 7	Komisja Nadzoru Finansowego	Pod rozważę poddaje się, aby definicje obejmowały również pośredników ubezpieczeniowych zarejestrowanych w państwach członkowskich Unii Europejskiej i wykonujących działalność w Polsce.	Uwaga nieuwzględniona Przepis art. 4 ust. 1 pkt 6 i 7 jest zgodny z definicją określoną w art. 2 ust. 1 pkt 8 dyrektywy 2016/97.
39.	Art. 4 pkt 7	Konfederacja Lewiatan	Zwracamy uwagę na zawartą w projekcie z dnia 22 marca 2017 r. definicję czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń (art. 5 ust. 4). Stanowi ona, iż są to czynności związane z dystrybucją ubezpieczeń w imieniu lub na rzecz poszukującego ochrony ubezpieczeniowej lub klienta. Definicja dystrybucji ubezpieczeń została natomiast zamieszczona w art. 5 ust. 1 projektu. Punkt drugi wspomnianego przepisu jako jedną z form wykonywania dystrybucji ubezpieczeń wskazuje „zawieranie umów ubezpieczenia [...] w imieniu lub na rzecz klienta”. Definicja dystrybucji ubezpieczeń stanowi ponadto, że działalność tego typu wykonywana jest wyłącznie przez dystrybutora ubezpieczeń. Termin ten został z kolei zdefiniowany w art. 4 pkt 7 projektu. Zgodnie z jego brzmieniem dystrybutorem ubezpieczeń jest zakład ubezpieczeń, agent ubezpieczeniowy, agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające lub broker ubezpieczeniowy. Co ważne, projektodawca nie odwołał się w tym miejscu do kwestii pobierania wynagrodzenia - działalność za wynagrodzeniem nie stanowi więc według projektu warunku koniecznego dla przyjęcia, że dany podmiot (przy spełnieniu pozostałych przesłanek) jest dystrybutorem ubezpieczeń. Wniosek ten nasuwa się tym bardziej, gdy porównamy brzmienie wspomnianego art. 4 pkt 7 projektu z treścią art. 4 pkt 13 projektu. Ten ostatni definiuje pojęcie pośrednika ubezpieczeniowego i stanowi wyraźnie, że pośrednikiem ubezpieczeniowym są, wymienione w tym przepisie podmioty, o ile zajmują się prowadzeniem dystrybucji ubezpieczeń za	Uwaga nieuwzględniona Broker ubezpieczeniowy jest w świetle art. 4 pkt 13 projektowanej ustawy, obok brokera reasekuracyjnego, agenta ubezpieczeniowego oraz agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, pośrednikiem ubezpieczeniowym, tzn. prowadzi dystrybucję ubezpieczeń za wynagrodzeniem. W ocenie projektodawcy, nie ma zatem potrzeby odwoływania się w definicji dystrybutora ubezpieczeń do definicji pośrednika ubezpieczeniowego, w szczególności w świetle projektowanego rozdzielenia definicji dystrybutora ubezpieczeń i

			wynagrodzeniem. Jednocześnie zwracamy uwagę, że dyrektywa w sposób wyraźny wskazuje, że dystrybutorem ubezpieczeń jest pośrednik ubezpieczeniowy, pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające lub zakład ubezpieczeń jednocześnie wyraźnie wskazując, że pośrednik ubezpieczeniowy jest podmiotem działającym za wynagrodzeniem. Mając na względzie powyższe, ponieważ projekt definiując dystrybutora nie odwołuje się do definicji pośrednika (gdzie jest wskazany element wynagrodzenia), a do definicji brokera (gdzie takiego elementu brak), w opinii Konfederacji Lewiatan w celu wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych projektowanych przepisów prawa zasadne wydaje się sformułowanie dystrybutora poprzez odwołanie do definicji pośrednika, albo też wyraźne wskazanie, że działalnością brokerską jest tylko działalność podejmowana za wynagrodzeniem.	dystrybutora reasekuracji.
40.	Art. 4 pkt 9	Konfederacja Lewiatan	W opinii Konfederacji Lewiatan, stosownego doprecyzowania wymaga definicja kosztów dystrybucji. Po pierwsze, posługuje się ona w objaśnieniu określeniem koszty akwizycji, co <i>de facto</i> stanowi synonim kosztów dystrybucji. Ponadto pojęcie to nie jest adekwatne do zaproponowanej definicji, bowiem zgodnie z definicją, pojęcie to dotyczy nie kosztów dystrybucji jako takich, a ich stosunku, wyrażonego procentowo, do sumy składek ubezpieczeniowych z danej umowy w rekomendowanym minimalnym okresie trwania umowy. Wobec tego, celowe wydaje się zastąpienie kosztów dystrybucji w użytym znaczeniu pojęciem bardziej adekwatnym, np. <i>stosunek kosztów dystrybucji do prognozowanego kosztu umowy</i>. Zwracamy również uwagę na potrzebę odrębnego zdefiniowania pojęcia kosztów akwizycji, które jest sformułowaniem nieostrym i może w praktyce być niespójnie rozumiane i określane, co z kolei doprowadzi do sytuacji braku możliwości faktycznego porównania przez poszukujących ochrony ubezpieczeniowej oraz klientów kosztów akwizycji pomiędzy podobnymi produktami ubezpieczeniowymi poszczególnych zakładów ubezpieczeń. Sugerujemy również rezygnację z wymogu określenia stosunku kosztów dystrybucji do sumy składek ubezpieczeniowych do dwóch miejsc po przecinku, bowiem koszt ten jest jedynie założeniem <i>ex ante</i>	Uwaga częściowo uwzględniona Sformułowanie „koszty dystrybucji” zostało zastąpione sformułowaniem „wskaźnik kosztów dystrybucji”. Pojęcie „kosztów akwizycji” zostało zdefiniowane w par. 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz. U. poz. 562), wydanym na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Znalazło to odzwierciedlenie w definicji „wskaźnika kosztów

			i może odbiegać od faktycznej wielkości uzyskanej po rekomendowanym minimalnym okresie trwania umowy. Naszym zdaniem wystarczające wydaje się być określenie tej wartości w procentach, bez miejsc po przecinku.	dystrybucji” . Wymóg określania stosunku kosztów dystrybucji do sumy składek ubezpieczeniowych do dwóch miejsc po przecinku ma na celu zapewnienie spójności przepisów ustawy o dystrybucji ubezpieczeń z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP). Proponowane regulacyjne standardy techniczne uzupełniające rozporządzenie PRIIP zobowiązują twórców ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych do przedstawiania w dokumencie zawierającym kluczowe informacje wskaźników kosztów związanych z inwestycją w ubezpieczeniowy produkt inwestycyjny z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.

41.	Art. 4 pkt 10	Konfederacja Lewiatan	Zwracamy uwagę na błąd definicyjny w odniesieniu do pojęcia kosztów prowizji, polegający na posłużeniu się w definiensie pojęciem z definiendum definicji. Wobec tego sugerujemy, aby definiowane pojęcie kosztów dystrybucji zastąpić pojęciem bardziej adekwatnym do treści definicji, np. <i>stosunek kosztów prowizji do prognozowanego kosztu umowy, natomiast w definiensie pozostawić sformułowanie koszty prowizji.</i> Widzimy również potrzebę odrębnego zdefiniowania pojęcia kosztów prowizji, które jest sformułowaniem nieostrym i może w praktyce być niespójnie rozumiane i określane, co z kolei doprowadzi do sytuacji braku możliwości faktycznego porównania przez poszukujących ochrony ubezpieczeniowej oraz klientów kosztów prowizji pomiędzy podobnymi produktami ubezpieczeniowymi poszczególnych zakładów ubezpieczeń. Sugerujemy również rezygnację z wymogu określenia stosunku kosztów prowizji do sumy składek ubezpieczeniowych do dwóch miejsc po przecinku, bowiem koszt ten jest jedynie założeniem <i>ex ante</i> i może odbiegać od faktycznej wielkości uzyskanej po rekomendowanym minimalnym okresie trwania umowy. Naszym zdaniem wystarczające jest określenie tej wartości w procentach, bez miejsc po przecinku. Jednocześnie pragniemy również zwrócić uwagę na to, że podział na koszty dystrybucji i koszty prowizji (art. 4 pkt 9 i 10 projektu) nie jest do końca jasny i wymagałby w naszej opinii doprecyzowania, co należy uwzględnić obliczając koszty dystrybucji i prowizji.	Uwaga częściowo uwzględniona Sformułowanie „koszty prowizji” zostało zastąpione sformulowaniem „wskaźnik kosztów prowizji”. W poprawionym projekcie ustawy, w definicji wskaźnika kosztów dystrybucji poprzez odwołanie do przepisów o rachunkowości zakładów ubezpieczeń zostało doprecyzowane jakie koszty powinny być uwzględniane w kosztach dystrybucji. Par. 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji zawiera definicję kosztów akwizycji. Z treści ww. przepisu wynika, że prowizje pośredników ubezpieczeniowych oraz płace pracowników wykonujących czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń są wliczane przez zakłady ubezpieczeń w ciężar kosztów akwizycji. Wymóg określania stosunku kosztów prowizji do sumy składek ubezpieczeniowych do dwóch

				miejsz po przecinku ma na celu zapewnienie spójności przepisów ustawy o dystrybucji ubezpieczeń z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP). Proponowane regulacyjne standardy techniczne uzupełniające rozporządzenie PRIIP zobowiązują twórców ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych do przedstawiania w dokumencie zawierającym kluczowe informacje wskaźników kosztów związanych z inwestycją w ubezpieczeniowy produkt inwestycyjny z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.
42.	Art. 4 pkt 9 i 10	Komisja Nadzoru Finansowego	Art. 4 pkt 9) i 10) projektu zawierają definicję „kosztów dystrybucji” i „kosztów prowizji”. W ocenie organu nadzoru, użyte w ww. definicjach pojęcie „założonych kosztów akwizycji” jest niejasne i niezdefiniowane w projekcie ustawy, co prowadzi do braku jasnych kryteriów wyliczenia tych kosztów. Art. 4 pkt 9) i 10) projektu nakłada obowiązek wyliczenia kosztów w oparciu o sumę składek w rekomendowanym minimalnym okresie trwania umowy. Niezależnie od uwagi, o której mowa powyżej, dotyczącej „założonych kosztów akwizycji” organ	Uwaga częściowo uwzględniona W poprawionym projekcie ustawy w definicji wskaźnika kosztów dystrybucji i wskaźnika kosztów prowizji zastąpiono określenie „założonych kosztów akwizycji”

		nadzoru proponuje zmianę definicji z art. 4 pkt 9) i 10) w ten sposób, by suma składek w rekomendowanym minimalnym okresie trwania umowy została zastąpiona sumą składek wpłaconych przez klienta (ubezpieczonego lub ubezpieczającego) w okresie pierwszych pięciu lat od zawarcia umowy ubezpieczenia, lub w okresie trwania umowy, jeżeli jest krótszy niż 5 lat. W ocenie organu nadzoru obecna propozycja nie daje realnej możliwości porównania kilku ofert w zakresie kosztów dystrybucji, ponieważ rekomendowane minimalne okresy trwania umowy mogą się znacząco różnić, co dotyczy zwłaszcza ubezpieczeń na życie. Ponadto obecna propozycja w celu „zmniejszenia” procentowo wyrażonych kosztów dystrybucji wykazywanych względem klienta, może skłaniać zakłady ubezpieczeń do przedstawiania długich minimalnych okresów utrzymania umowy na potrzeby procentowego wyliczenia kosztów akwizycji oraz kosztów prowizji. Przy takim założeniu koszty prowizji pośredników stanowić mogą niewielką część sumy wyliczonych w tym okresie składek. Należy zauważyć, że zgodnie z art. 23 ust 5 i 6 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, prowizja pośrednika przy sprzedaży produktów ubezpieczeniowych o charakterze inwestycyjnym powinna być rozłożona równomiernie w całym okresie umowy, jeśli czas trwania umowy jest krótszy niż 5 lat, lub w wypadku umów zawartych na czas dłuższy niż 5 lat – równomiernie rozłożona w okresie nie krótszym niż 5 lat. Z tego względu, w ocenie organu nadzoru, termin 5 lat powinien być również zastosowany przy obliczaniu kosztów o których mowa w art. 4 pkt 9) i 10) projektu ustawy.	określeniem „przyjętych przy tworzeniu produktu kosztów akwizycji”. Koszty akwizycji zostały zdefiniowane par. 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2016 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji co znalazło odzwierciedlenie w definicji „wskaźnika kosztów dystrybucji”. Proponowana w projekcie ustawy definicja wskaźnika kosztów dystrybucji oznaczającego iloraz przyjętych przy tworzeniu produktu kosztów akwizycji dla danej umowy ubezpieczenia w rekomendowanym minimalnym okresie trwania umowy ubezpieczenia i wartości składek należnych z tytułu umowy ubezpieczenia w rekomendowanym minimalnym okresie trwania umowy ubezpieczenia ma na celu zapewnienie spójności z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr1286/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego

				inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP). Zgodnie z art. 8 ust. 3 ww. rozporządzenia dokument zawierający kluczowe informacje powinien zawierać wskazanie rekomendowanego oraz, w stosownych przypadkach minimalnego wymaganego okresu posiadania PRIIP (dotyczy to także umowy ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym) oraz informacje o kosztach związanych z danym PRIIP (w przypadku ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych koszty te obejmują także koszty dystrybucji). Zgodnie z proponowanymi regulacyjnymi standardami technicznymi uzupełniającymi rozporządzenie PRIIP wartość kosztów oraz wskaźniki kosztów powinny zostać przedstawione różnych okresów, <u>w tym dla rekomendowanego okresu trwania umowy.</u> Konsekwencją jest proponowana definicja wskaźnika kosztów prowizji.
43.	Art. 4 pkt 11	Polska Izba Ubezpieczeń	Uwaga redakcyjna - w art. 4 pkt 11 proponujemy uaktualnienie numeru Dziennika Ustaw, gdyż po tekście jednolitym ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, zostały wprowadzone nowelizacje.	Uwaga uwzględniona

44.	Art. 4 pkt 15	Polska Izba Ubezpieczeń	W odniesieniu do art. 4 pkt 15 zauważamy potrzebę zdefiniowania pojęcia „zachęt finansowych”. Włączanie do wynagrodzenia zachęt finansowych, bez ich zdefiniowania wydaje się niezasadne i może budzić wątpliwości interpretacyjne. Proponujemy, aby przy kwestiach związanych z wynagrodzeniem uwzględniać jedynie elementy, których możliwe jest wyliczenie/mierzenie w pieniądzu. Aktualna redakcja przepisu wciąż utrzymuje bardzo szeroką definicja wynagrodzenia, pod którą uwzględniać można nawet np. gadżety reklamowe dostarczone dystrybutorowi przez zakład ubezpieczeń. Tego względu zasadne byłby określenie, że wynagrodzenie nie np. dotyczy standardowych gadżetów reklamowych przekazywanych klientom np. długopis firmowy. Zwracamy jednocześnie uwagę na błędną numerację w art. 4 – dwa razy pojawia się pkt 15.	Uwaga nieuwzględniona Użyte w definicji wynagrodzenia sformułowanie „zachęta finansowa” wynika z art. 2 ust. 1 pkt 9 dyrektywy 2016/97. Ani przepisy dyrektywy ani preambuła do dyrektywy nie zawierają w tym zakresie żadnego wyjaśnienia. Próba zdefiniowana tego pojęcia - w tak newralgicznej kwestii jaką jest rozumienie elementów wynagrodzenia - stwarzałaby ryzyko innego rozumienia zachęt finansowych na krajowym rynku niż później wyjaśnionej i utrwalonej praktyki na poziomie europejskim.
45.	Art. 4 pkt 16	Konfederacja Lewiatan	W celu zachowania spójności pojęciowej z ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej w przedmiotowej definicji należałoby w naszej opinii zastąpić sformułowanie <i>organ nadzoru właściwy w innym niż Rzeczpospolita państwie członkowskim Unii Europejskiej</i> sformułowaniem <u><i>organ nadzorczy właściwy w innym niż Rzeczpospolita państwie członkowskim Unii Europejskiej</i></u>. Uważamy, że sformułowanie organ nadzoru powinno być w całości zastrzeżone tylko do Komisji Nadzoru Finansowego.	Uwaga uwzględniona
46.	Art. 4 pkt 16	Polska Izba Ubezpieczeń	W celu zachowania spójności pojęciowej z ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej należałoby w art. 4 pkt. 16 zastąpić sformułowanie <i>organ nadzoru właściwy w innym niż Rzeczpospolita państwie członkowskim Unii Europejskiej</i> sformułowaniem <i>organ nadzorczy właściwy w innym niż Rzeczpospolita państwie członkowskim Unii Europejskiej</i>. Uważamy, że sformułowanie organ nadzoru powinno być w całości zastrzeżone tylko do Komisji Nadzoru Finansowego.	Uwaga uwzględniona
47.	Art. 4 pkt 17	Komisja Nadzoru Finansowego	Zwrócić należy uwagę, że zasady dobra ogólnego to nie „informacje”, lecz normy	Uwaga uwzględniona

			prawne.	
48.	Art. 5	Związek Banków Polskich	Proponuje się dodanie spójnika „lub” w definicji dystrybucji ubezpieczeń z art. 5 analogicznie do brzmienia tej definicji z dyrektywy (art. 2 ust 1 pkt 1): <i>„Art. 5. 1. Dystrybucja ubezpieczeń oznacza działalność wykonywaną wyłącznie przez dystrybutora ubezpieczeń polegającą na:</i> <i>1) doradzaniu, proponowaniu lub wykonywaniu innych czynności przygotowawczych zmierzających do zawierania umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych <u>lub</u></i> <i>2) zawieraniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych w imieniu lub na rzecz zakładu ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz klienta albo bezpośrednio przez zakład ubezpieczeń <u>lub</u></i> <i>3) udzielaniu pomocy w administrowaniu i wykonywaniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych, także w sprawach o odszkodowanie lub świadczenie.”</i> Brak tego spójnika utrwali wątpliwości czy poszczególne czynności wykonywane osobno z ppkt 1), 2) i 3) stanowią czynności pośrednictwa ubezpieczeniowego podlegające zwolnieniu z VAT, i czy wykonywanie jedynie jednej lub dwóch kategorii czynności podlega zwolnieniu z VAT.	Uwaga nieuwzględniona Art. 2 ust. 1 pkt 1 dyrektywy 2016/97 definiując dystrybucję ubezpieczeń określa czynności wchodzące w jej zakres. Zgodnie z intencją ustawodawcy unijnego dystrybucja ubezpieczeń obejmuje wszystkie wymienione czynności. Dodanie spójnika „lub” mogłoby spowodować więc wystąpienie wątpliwości odnośnie jego stosowania oraz zgodności z dyrektywą 2016/97.
49.	Art. 5 ust. 1	Komisja Nadzoru Finansowego	Proponuje się sformułować odrębną jednostkę redakcyjną wskazującą, że działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń może być wykonywana wyłącznie przez dystrybutorów ubezpieczeń uregulowanych przepisami projektowanej ustawy (analogicznie – art. 6 ust. 1 projektu).	Uwaga o charakterze redakcyjno-legislacyjnym. Kwestia ta może być przedmiotem dyskusji na Komisji prawniczej
50.	Art. 5 ust. 1 pkt 1	Stowarzyszenie Polskich Brokerów Ubezpiecze-	Z projektu nie wynika jasno, czy doradztwo, stanowiące część definicji pośrednictwa ubezpieczeniowego dotyczy każdego rodzaju pośrednika, w tym agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające i czy jest w każdym przypadku obowiązkowym elementem czynności agencyjnych. Wskazane byłoby tę kwestię rozstrzygnąć w	Uwaga nieuwzględniona W ślad za art. 2 ust. 1 pkt 1 dyrektywy 2016/97, określona w art. 5 ust. 1 pkt 1 czynność „doradzania”

		niowych i Reasekuracyjnych, Polska Izba Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych	sposób nie budzący wątpliwości.	odnosi się do wszystkich dystrybutorów ubezpieczeń. W kontekście brokera ubezpieczeniowego projekt ustawy przewiduje dodatkową czynność polegającą na udzieleniu klientowi porady brokerskiej. Jest to czynność zastrzeżona dla brokera ubezpieczeniowego.
51.	Art. 5 ust. 1 pkt 1	Polska Izba Ubezpieczeń	Art. 5 ust. 1 pkt 1 wskazuje, że dystrybucja ubezpieczeń oznacza działalność wykonywaną wyłącznie przez dystrybutora ubezpieczeń polegającą na doradzaniu, proponowaniu lub wykonywaniu innych czynności przygotowawczych, zmierzających do zawierania umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych. Wątpliwości budzi w tym przypadku określenie „doradzania” w kontekście działań agenta ubezpieczeniowego. W obecnym stanie prawnym i praktyce rynkowej doradzaniem klientowi (rekomendowaniem najlepszego ubezpieczenia) zajmuje się broker ubezpieczeniowy. W związku z tym doradzanie nie powinno dotyczyć agenta ubezpieczeniowego.	Uwaga nieuwzględniona W ślad za art. 2 ust. 1 pkt 1 dyrektywy 2016/97, określona w art. 5 ust. 1 pkt 1 czynność „doradzania” odnosi się do wszystkich dystrybutorów ubezpieczeń. W kontekście brokera ubezpieczeniowego projekt ustawy przewiduje dodatkową czynność polegającą na udzieleniu klientowi porady brokerskiej. Jest to czynność zastrzeżona dla brokera ubezpieczeniowego. Szczegółowe regulacje w odniesieniu do doradztwa określa art. 20 dyrektywy 2016/97, który co do zasady, odnosi się do wszystkich dystrybutorów ubezpieczeń.
52.	Art. 5 ust. 1	Polska Izba Ubezpieczeń	Ponadto, w odniesieniu do art. 5 ust. 1 pragniemy wskazać, że czym innym jest dystrybucja wykonywana przez pośrednika, a czym innym przez zakład ubezpieczeń, w związku z tym proponujemy ograniczenie dystrybucji w stosunku do zakładu do pkt 2. Dystrybucja ubezpieczeń przez zakład ubezpieczeń oznacza działalność polegającą na: zawieraniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji	Uwaga nieuwzględniona Art. 2 ust. 1 pkt 1 dyrektywy 2016/97 nie zawęża zakresu definicji dystrybucji ubezpieczeń w stosunku do zakładów ubezpieczeń.

			ubezpieczeniowych w imieniu zakładu ubezpieczeń. Proponujemy dodanie ust. 1 a) w brzmieniu: <i>dystrybucja wykonywana przez zakład ubezpieczeń polega na zawieraniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych</i> Proponujemy następujące brzmienie art. 5 ust. 1: <i>„Art. 5. 1. Dystrybucja ubezpieczeń oznacza działalność wykonywaną wyłącznie przez dystrybutora ubezpieczeń polegającą na:</i> <i>1) pozyskiwaniu klientów, doradzaniu, proponowaniu lub wykonywaniu innych czynności przygotowawczych zmierzających do zawierania umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych;</i> <i>2) zawieraniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych w jego imieniu umów ubezpieczenia i upoważnienie dokonywania na jego rzecz czynności faktycznych, w imieniu lub na rzecz klienta;</i> <i>3) uczestniczeniu w administrowaniu i wykonywaniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych, także w sprawach o odszkodowanie lub świadczenie, jak również na organizowaniu i nadzorowaniu czynności dystrybucyjnych.”</i>	Oznacza to, że zakłady ubezpieczeń przy wykonywaniu dystrybucji ubezpieczeń mogą wykonywać wszystkie czynności wchodzące w jej zakres, zgodnie z art. 5 ust. 1 projektu ustawy. Jakiegokolwiek zawężenie tego zakresu skutkowałoby sprzecznością z dyrektywą 2016/97.
53.	Art. 5 ust. 1 pkt 2	Komisja Nadzoru Finansowego	Zwrócić należy uwagę, że nie jest możliwe zawieranie umów „na rzecz” zakładu ubezpieczeń (chyba, że chodzi o konstrukcję umowy o świadczenie na rzecz osoby trzeciej w rozumieniu kodeksu cywilnego, ale raczej nie taka jest intencja projektodawcy). „Na rzecz” można jedynie wykonywać czynności prowadzące do zawarcia umowy bezpośrednio przez mocodawcę.	Uwaga uwzględniona
54.	Art. 5 ust. 2	Polska Izba Ubezpieczeń	W art. 5 ust. 2 ustawodawca posługuje się pojęciem „poszukujący ochrony ubezpieczeniowej” (również w dalszej treści projektu). Wydaje się zasadne zdefiniowanie tego określenia. Brak definicji może powodować wątpliwości co do rozumienia tego określenia, a w szczególności jego relacji do określenia „klient” oraz „osoby zainteresowanej”.	Uwaga uwzględniona poprzez przyjęcie uwagi Komisji Nadzoru Finansowego (poz. 30)

55.	Art. 5 ust. 3 i 4, art. 6 ust. 1	Komisja Nadzoru Finansowego	W projektowanych definicjach czynności agencyjnych i brokerskich nie uwzględniono zawartych w obecnie obowiązującym art. 4 pkt 1 i 2 ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym czynności polegających na organizowaniu i nadzorowaniu czynności agencyjnych i brokerskich, co rodzi ryzyko powstania nieprawidłowości. Rezygnacja z wyżej wskazanego zakresu czynności w ocenie organu nadzoru będzie prowadzić do powstania sytuacji, w których osoby nie spełniające wymogów ustawowych – jako osoby podejmujące decyzje strategiczne dla spółki – będą mogły mieć realny wpływ na funkcjonowanie jednostki organizacyjnej będącej pośrednikiem ubezpieczeniowym. Proponuje się: - w art. 5 ust. 3 po wyrazach „czynności związane z dystrybucją ubezpieczeń w imieniu lub na rzecz zakładu ubezpieczeń” dodać wyrazy „w tym czynności polegające na organizowaniu i nadzorowaniu czynności agencyjnych”. - w art. 5 ust. 4 po wyrazach „czynności związane z dystrybucją ubezpieczeń w imieniu lub na rzecz poszukującego ochrony ubezpieczeniowej lub klienta” dodać wyrazy „w tym czynności polegające na organizowaniu i nadzorowaniu czynności brokerskich”. - w art. 6 ust. 1 dodać pkt 4 w brzmieniu: „organizowaniu i nadzorowaniu czynności reasekuracyjnych”, co analogicznie ma za zadanie wykluczyć możliwość wykonywania działalności reasekuracyjnej przez osoby wykonujące działalność agencyjną lub czynności agencyjne.	Uwaga uwzględniona
56.	Art. 5 ust. 5	Polska Izba Ubezpieczeń	Art. 5 ust. 5 pkt 5 projekt ustawy wprowadza zapis, który w praktyce oznacza, że pracownicy zakładu ubezpieczeń, którzy mają wykonywać czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń muszą przechodzić ścieżkę weryfikacji analogicznie jak osoba fizyczna wykonująca czynności agencyjne u agenta, z wyłączeniem uzyskania wpisu w Rejestrze Agentów Ubezpieczeniowych (RAU). Z przedstawionych przepisów wynika, że uprawniony pracownik, który wykonuje czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń: 1) ma obowiązek doskonalić umiejętności zawodowe, w tym przez odbywanie co najmniej 15h szkolenia zawodowego rocznie z wybranych tematów określonych w załączniku do ustawy (art.14 ust. 1) 2) musi spełnić warunki określone w art. 21. ust. 1 – czyli analogiczne jak	Uwaga nieuwzględniona Wymogi zawodowe określone w projekcie ustawy, wynikające z dyrektywy 2016/97, dotyczą osób wykonujących czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń, tj. uprawnionych pracowników zakładów ubezpieczeń bezpośrednio wykonujących czynności związane z dystrybucją ubezpieczeń. Obowiązki te nie dotyczą zatem wszystkich pracowników zakładów

			klasyczna OFWCA (KRK, pełna zdolność do czynności prawnych, min. średnie wykształcenie, zdany egzamin przeprowadzony przez zakład ubezpieczeń) Powstaje pytanie: co w praktyce oznacza sformułowanie uprawniony pracownik: 1) czy zakład ubezpieczeń musi takim osobom udzielić pełnomocnictwa/upoważnienie z którego wynikać będzie uprawnienie do wykonywania przedmiotowych czynności? 2) jaki rodzaj egzaminu powinien zdać pracownik, który ma być uprawniony do wykonywania czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń? Mając na względzie powyższą wątpliwość przepis należałoby doprecyzować poprzez wyraźne ograniczenie do osób bezpośrednio zaangażowanych w dystrybucję.	ubezpieczeń.
57.	Art. 6 ust. 1	Komisja Nadzoru Finansowego	Proponuje się uzupełnić pkt 3 po wyrazach „wykonywaniu umów reasekuracji” o wyrazy „w szczególności w przypadku roszczenia”.	Uwaga nieuwzględniona W ocenie projektodawcy nie jest uzasadnione uzupełnianie art. 6 ust. 1 pkt 3 o wyrazy „w szczególności w przypadku roszczenia”. Wykonywanie umów reasekuracji obejmuje rozliczenia między cedentem a reasekuratorem. Zasady rozliczeń są opisane w treści umowy reasekuracji. Zgodnie z warunkami typowych umów reasekuracyjnych rozliczenia między cedentem a reasekuratorem odbywają się w cyklu kwartalnym lub rocznym. Składka reasekuracyjna jest pomniejszana o odszkodowania i świadczenia na udziale reasekuratora oraz (jeżeli umowa reasekuracyjna to przewiduje) prowizje reasekuracyjne i udział w zysku reasekuratora. W

				przekazywanym reasekuratorowi rozliczeniu reasekuracyjnym cedent przedstawia reasekuratorowi dane o poszczególnych szkodach objętych umową reasekuracyjną z uwzględnieniem kosztów likwidacji szkód oraz o dane dotyczące składki z tytułu umów ubezpieczenia podlegających reasekuracji. Umowa reasekuracyjna często zawiera klauzulę szkodową (cash clause), zgodnie z którą w przypadku wystąpienia szkody przekraczającej ustaloną w umowie wielkość, cedent może wystąpić do reasekuratora o natychmiastową wypłatę należnego odszkodowania lub świadczenia na udziale reasekuratora. Powyższa kwota może być pomniejszona o składkę reasekuracyjną należną za skrócony okres objęty rozliczeniem i powiększona o odszkodowania i świadczenia, na udziale reasekuratora, które nie zostały objęte rozliczeniami reasekuracyjnymi za poprzednie okresy.
58.	Art. 7 pkt 2	Polska Izba Ubezpieczeń	W art. 7 pkt 2 proponujemy dokonanie zmiany przepisu poprzez wykreślenie zwrotu <i>dokonywanych przez inne podmioty</i> . Treść przepisu brzmiałaby: „... <i>obsługi roszczeń kierowanych zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji, wyceny szkód i ekspertyz związanych z tymi szkodami dokonywanych przez inne podmiot</i> ;”.	Uwaga uwzględniona

			Roszczenia zakładu ubezpieczeń to nie to samo, co roszczenia w stosunku do zakładu ubezpieczeń. Dodatkowo brak wyjaśnienia, co należy rozumieć przez „inne podmioty. Rozumienie przepisu wprost może skłaniać do konkluzji, że czynności wykonywane przez np. podmioty wewnętrzne są dystrybucją?	
59.	Art. 7 pkt 4	Polska Izba Ubezpieczeń	W Art. 7 pkt 4 proponujemy doprecyzowanie przepisu poprzez wykreślenie słów: <i>potencjalnym klientom</i> . Treść przepisu po zmianie: „,; „...przekazywania informacji na temat umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych lub umów reasekuracji, agenta ubezpieczeniowego, brokera ubezpieczeniowego, brokera reasekuracyjnego, zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji, jeżeli przedsiębiorca nie podejmuje jakichkolwiek dodatkowych działań mających pomóc w zawarciu umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej lub umowy reasekuracji.”	Uwaga nieuwzględniona O „potencjalnym ubezpieczającym” stanowi w art. 2 ust. 2 lit. d dyrektywa 2016/97, mimo że dyrektywa co do zasady posługuje się terminem „klient”. W ocenie projektodawcy uwzględnienie uwagi spowodowałoby zmianę merytoryczną przepisu dyrektywy.
60.	Art. 8 ust. 1	Konfederacja Lewiatan	Ponownie zwracamy się z prośbą o rozważenie modyfikacji przedmiotowego przepisu. Zgodnie z propozycją projektodawcy, <i>dystrybutor ubezpieczeń wykonując dystrybucję ubezpieczeń postępuje uczciwie, rzetelnie i profesjonalnie, zgodnie z najlepiej pojętym interesem osób poszukujących ochrony ubezpieczeniowej lub klientów</i> . Fragment tego ustępu, tj. „z najlepiej pojętym interesem osób poszukujących ochrony ubezpieczeniowej lub klientów” jest sformułowaniem problematycznym. Po pierwsze, w odniesieniu do agentów oraz agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, przepis ten stoi w kolizji z istotą umowy agencyjnej, jaką jest działanie w interesie dającego zlecenie, czego wyrazem jest przepis art. 760 kodeksu cywilnego, formułujący obowiązek zachowania lojalności stron umowy agencyjnej. Po drugie, pojęcie to jest bardzo nieostre z uwagi na fakt, że rozumienie interesu należy do sfery częściowo subiektywnej i nie sposób w sposób uniwersalny sformułować, czym jest interes osób poszukujących ochrony ubezpieczeniowej lub klientów jako całości. Mając na względzie powyższe, w naszej opinii zasadne jest więc uwzględnienie w tym przepisie bardziej obiektywnej dyrektywy działania zgodnie z wymogami i potrzebami poszukującego ochrony ubezpieczeniowej oraz klienta w zakresie ochrony ubezpieczeniowej.	Uwaga nieuwzględniona Treść art. 8 ust. 1 stanowi implementację art. 17 ust. 1 dyrektywy 2016/97. Uwzględnienie uwagi skutkowałoby niezgodnością przyszłej ustawy o dystrybucji ubezpieczeń z dyrektywa 2016/97 w ww. zakresie.

61.	Art. 8 ust. 1	Polska Izba Ubezpieczeń	W art. 8 ust. 1 pojawia się określenie <i>najlepszy interes klienta</i>. Pojęcie nie zdefiniowane, przez co umożliwiające dowolną interpretację. Stwierdzenie najlepiej pojęty interes osób poszukujących ochrony lub klientów może powodować niezrozumienie, tymczasem chodzi o najlepsze dopasowanie produktu do potrzeb klienta. Proponuje się także usunięcie sformułowania <i>celów sprzedażowych lub innych kwestii</i> z treści zapisu. Zgodnie z kodeksem spółek handlowych i kodeksem cywilnym przedsiębiorca obowiązany jest działać w interesie podmiotu którym zarządza lub sprawę prowadzi. Przepisy dotyczące konfliktu interesów w KSH i KC są wystarczające. Fragment tego ustępu, tj. <i>z najlepiej pojętym interesem osób poszukujących ochrony ubezpieczeniowej lub klientów</i> jest sformułowaniem problematycznym. Po pierwsze, w odniesieniu do agentów oraz agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, przepis ten stoi w kolizji z istotą umowy agencyjnej, jaką jest działanie w interesie dającego zlecenie, czego wyrazem jest przepis art. 760 KC formułujący obowiązek zachowania lojalności stron umowy agencyjnej. Po drugie, pojęcie to jest bardzo nieostre z uwagi na fakt, że rozumienie interesu należy do sfery częściowo subiektywnej i nie można w sposób uniwersalny sformułować czym jest interes osób poszukujących ochrony ubezpieczeniowej lub klientów jako całości. Zasadne jest więc uwzględnienie w przepisie bardziej obiektywnej dyrektywy działania zgodnie z wymogami i potrzebami poszukującego ochrony ubezpieczeniowej oraz klienta w zakresie ochrony ubezpieczeniowej.	Uwaga nieuwzględniona Treść art. 8 ust. 1 stanowi implementację art. 17 ust. 1 dyrektywy 2016/97. Uwzględnienie uwagi skutkowałoby niezgodnością przyszłej ustawy o dystrybucji ubezpieczeń z dyrektywa 2016/97 w ww. zakresie.
62.	Art. 8 ust. 2	Polska Izba Ubezpieczeń	Art. 8 ust. 2 stanowi, m.in. że dystrybutor ubezpieczeń nie może dokonywać ustaleń dotyczących wynagrodzeń, celów sprzedaży lub innych kwestii, które mogłyby stanowić zachętę do proponowania poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej określonej umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, w sytuacji gdy dystrybutor ubezpieczeń mógłby zaproponować inną umowę, która lepiej odpowiadałaby potrzebom poszukującego ochrony ubezpieczeniowej. Nie jest jasne, z kim dystrybutor nie może dokonywać takich ustaleń (z klientem, z pośrednikiem ubezpieczeniowym, z zakładem ubezpieczeń?). Ponadto, zgodnie z definicją dystrybutorem jest zarówno agent, jak i zakład ubezpieczeń. Wydaje się jednak, że przepis nie powinien dotyczyć dystrybutora rozumianego jako zakład ubezpieczeń, gdyż nie może on dokonywać sam ze sobą ustaleń dotyczących	Uwaga nieuwzględniona Treść art. 8 ust. 2 stanowi implementację art. 17 ust. 3 dyrektywy 2016/97. Uwzględnienie uwagi skutkowałoby niezgodnością projektowanej ustawy z dyrektywa 2016/97. Przepis ma na celu przeciwdziałanie sytuacji, w której dystrybutor ubezpieczeń (np. agent, pracownik zakładu ubezpieczeń) proponuje

			wynagrodzenia za sprzedaż ubezpieczeń. Dodatkowo należy wykreślić, albo odpowiednio doprecyzować, określenie: „lub innych kwestii”. Użycie tego rodzaju nieprecyzyjnego, jednocześnie jak się wydaje bardzo szerokiego określenia, budzi oczywiste wątpliwości z punktu widzenia jednoznaczności, jasności i jakości stanowionego prawa.	klientowi umowę ubezpieczenia, gwarantującą mu wyższe wynagrodzenie, w sytuacji gdy możliwe jest zaproponowanie klientowi korzystniejszej umowy.
63.	Art. 8 ust. 4	Polska Izba Ubezpieczeń	Art. 8 ust. 4 stanowi, że informacje o charakterze reklamowym lub marketingowym są wyraźnie oznaczone. Przepis ten jest zbyt ogólnikowy i niejasny. Należałoby doprecyzować co oznacza wyraźne oznaczenie tych informacji. Brak doprecyzowania co projektodawca uznaje za wyraźne oznaczenie, materiały te mają być oznaczone danymi zakładu ubezpieczeń czy raczej danymi konkretnego dystrybutora ubezpieczeń, który je przekazuje klientowi?	Uwaga nieuwzględniona Treść art. 8 ust. 4 stanowi implementację art. 17 ust. 2 dyrektywy 2016/97. Uwzględnienie uwagi skutkowałoby niezgodnością projektowanej ustawy z dyrektywa 2016/97. W ocenie projektodawcy szczegółowe określenie sposobu oznaczenia informacji o charakterze marketingowym nie jest niezbędne.
64.	Art. 8 ust. 4	Konfederacja Lewiatan	Konfederacja Lewiatan postuluje rozważenie doprecyzowania określenia „ <i>wyraźne oznaczenie</i> ” informacji o charakterze reklamowym lub marketingowym.	Uwaga nieuwzględniona Treść art. 8 ust. 4 stanowi implementację art. 17 ust. 2 dyrektywy 2016/97. Uwzględnienie uwagi skutkowałoby niezgodnością projektowanej ustawy z dyrektywa 2016/97. W ocenie projektodawcy szczegółowe określenie sposobu oznaczenia informacji o charakterze marketingowym nie jest niezbędne.
65.	Art. 9	Związek Banków Polskich	Ustawa nakłada obowiązek uzyskania od poszukującego ochrony ubezpieczeniowej informacji, aby na ich podstawie określić jego wymagania i potrzeby w zakresie umowy ubezpieczenia. Przy czym ustawa nie określa ścieżki i możliwości zawarcia umowy ubezpieczenia w przypadku, gdy poszukujący ochrony ubezpieczeniowej odmawia udzielenia dystrybutorowi ubezpieczeń informacji. ZBP sugeruje ewentualne	Uwaga nieuwzględniona Treść art. 9 ust. 1 wynika z art. 20 ust. 1 dyrektywy 2016/97. Potrzeby i wymagania klienta, mogą być określone wyłącznie na podstawie

			rozważenie wprowadzenia rozporządzenia szczegółowo normującego zasady określania wymagań i potrzeb poszukującego ochrony ubezpieczeniowej (jak w przypadku ubezpieczeń z UFK).	informacji uzyskanych od klienta.
66.	Art. 9 ust. 1	Komisja Nadzoru Finansowego	Powstaje pytanie, jaka jest relacja tego przepisu do art. 21 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (to jest czy spełnienie wymogów z tego przepisu oznaczać będzie, że jednocześnie spełnione są wymogi wynikające z art. 9 ust. 1 projektu).	Uwaga nieuwzględniona W zdecydowanej większości spełnienie wymogów, o których mowa w art. 21 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, odnoszących się do ubezpieczeń na życie z UFK wypełni również wymogi wynikające z art. 9 ust. 1. Niemniej zakład ubezpieczeń przy sprzedaży ubezpieczeń na życie z UFK będzie zobowiązany do stosowania obu tych przepisów.
67.	Art. 9 ust. 1	Polska Izba Ubezpieczeń	Art. 9 ust. 1 mówi, że przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej dystrybutor ubezpieczeń określa, na podstawie uzyskanych od poszukującego ochrony ubezpieczeniowej informacji, wymagania i potrzeby tego poszukującego ochrony ubezpieczeniowej oraz podaje mu, w zrozumiałej formie, obiektywne informacje o umowie ubezpieczenia lub umowie gwarancji ubezpieczeniowej, w celu umożliwienia mu podjęcia świadomej decyzji. W przepisie tym nie jest jasne sformułowanie: „podaje mu w zrozumiałej formie obiektywne informacje o umowie”, gdyż nie wynika z niego o jaką formę chodzi, ani co oznaczają obiektywne informacje o umowie ubezpieczenia. Wydaje się, że fragment ten należy wykreślić, z uwagi na to, że byłby to kolejny moment informowania klienta o umowie ubezpieczenia, mimo że szereg informacji będzie przekazywanych klientowi również na podstawie ust. 4 za pomocą ustandaryzowanego dokumentu.	Uwaga nieuwzględniona Forma przekazania obiektywnych informacji o umowie ubezpieczenia lub umowie gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w art. 9 ust. 1 została szczegółowo uregulowana w art. 10 projektu ustawy. Z kolei art. 9 ust. 4 stanowi, iż informacje o umowie, o których mowa w dziale II załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, mają być przekazywane w postaci ustandaryzowanego dokumentu. Ust.4 określa zatem postać w jakiej

				informacje o umowie dot. działu II mają być przekazywane.
68.	Art. 9 ust. 1 i 3	Polska Izba Ubezpieczeń	Dodatkowo art. 9 ust. 1 i 3 nakłada obowiązek uzyskania od poszukującego ochrony ubezpieczeniowej informacji, aby na ich podstawie określić jego wymagania i potrzeby w zakresie umowy ubezpieczenia. Przy czym ustawa nie określa ścieżki i możliwości zawarcia umowy ubezpieczenia w przypadku, gdy poszukujący ochrony ubezpieczeniowej odmawia udzielenia dystrybutorowi ubezpieczeń informacji.	Uwaga nieuwzględniona Treść art. 9 ust. 1 wynika z art. 20 ust. 1 dyrektywy 2016/97. Przyjęcie uwagi skutkowałoby zatem sprzecznością przyszłej ustawy o dystrybucji ubezpieczeń z dyrektywą 2016/97 w ww. zakresie. Potrzeby i wymagania klienta, mogą być określone wyłącznie na podstawie informacji uzyskanych od klienta.
69.	Art. 9 ust. 2 i 3	Konfederacja Lewiatan	Postulujemy doprecyzowanie brzmienia ust. 2 i 3 z uwagi na fakt, iż dystrybutor ubezpieczeń uzależniony jest od informacji przekazywanej przez klienta. <u>Proponowanie brzmienie ust. 3: „Proponowana umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej powinna być zgodna z wymaganiami i potrzebami poszukującego ochrony ubezpieczeniowej w zakresie ochrony ubezpieczeniowej, które są określane na podstawie informacji przekazywanych przez poszukującego ochrony ubezpieczeniowej.”</u> Zwracamy również uwagę, że w projekcie wprowadzono postanowienie (ust. 2), zgodnie z którym informacje mają uwzględniać złożoność umowy oraz „rodzaj poszukującego ochrony ubezpieczeniowej”. Powyższy zwrot powoduje wątpliwość co do zakresu obowiązków dystrybutora w zakresie konieczności badania przesłanki: „rodzaju poszukującego ochrony.”	Uwaga nieuwzględniona Proponowane doprecyzowanie wynika z ust. 1 tego przepisu. Ponadto, treść art. 9 ust. 1 i 2 wynika z art. 20 ust. 1 i 2 dyrektywy 2016/97.

70.	Art. 9 ust. 2 i 3	Związek Banków Polskich	Ponawia się postulat doprecyzowania ust. 2 z uwagi na fakt, iż zakład ubezpieczeń jak również agent ubezpieczeniowy uzależniony jest od informacji przekazywanej przez klienta: <i>„Oferowana umowa ubezpieczenia powinna być zgodna z wymaganiami i potrzebami klienta w zakresie ochrony ubezpieczeniowej, <u>które są określone na podstawie informacji przekazywanych przez klienta.</u>”</i>	Uwaga nieuwzględniona Proponowane doprecyzowanie wynika z ust. 1 tego przepisu. Ponadto, treść art. 9 ust. 1 i 2 wynika z art. 20 ust. 1 i 2 dyrektywy 2016/97.
71.	Art. 9 ust. 4	Komisja Nadzoru Finansowego	Organ nadzoru proponuje zmianę art. 9 ust. 4 projektu ustawy. Załącznik do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej określa podział ryzyka wg działów, grup i rodzajów ubezpieczeń, na podstawie którego poszczególne umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej należy przypisać do odpowiednich grup ryzyka. Zatem w ust. 4 należy zastrzec, że informacje przekazywane w postaci ustandaryzowanego dokumentu dotyczą umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, których przedmiotem są ryzyka wymienione w dziale II załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.	Uwaga uwzględniona
72.	Art. 9 ust. 4	Polska Izba Ubezpieczeń	W odniesieniu do art. 9 ust. 4 uważamy, że wskazane w przepisie podmioty opracowują ofertę ubezpieczenia, sporządzają wniosek o ubezpieczenie na potrzeby konkretnego klienta, natomiast nie tworzą produktu ubezpieczeniowego - tworzenie produktu w rozumieniu generalnym i abstrakcyjnym winno leżeć po stronie zakładu ubezpieczeń.	Zgodnie z art. 25 dyrektywy 2016/97, zakłady ubezpieczeń, a także pośrednicy, którzy tworzą jakiegokolwiek produkt ubezpieczeniowy przeznaczony do sprzedaży klientom, utrzymują w mocy i stosują proces zatwierdzania każdego produktu ubezpieczeniowego lub istotnych dostosowań istniejącego produktu ubezpieczeniowego, zanim zostanie

				on wprowadzony do obrotu lub do dystrybucji wśród klientów, a także dokonują przeglądu tego procesu. W polskich warunkach twórcą produktu faktycznie jest zakład ubezpieczeń. Niemniej trzeba wziąć pod uwagę wymogi implementowanej dyrektywy w zakresie określenia rynku docelowego oraz dalszego sprecyzowania zasad przez Komisję Europejską w rozporządzeniu, tj.: - obowiązek wskazania, w procesie zatwierdzania produktu, określonego rynku docelowego produktu oraz zapewnienia oceny wszelkich stosownych rodzajów ryzyka dla takiego określonego rynku docelowego oraz adekwatności zamierzonej strategii dystrybucji do określonego rynku docelowego, a także podejmuje się uzasadnione działania, aby zapewnić dystrybucję tego produktu ubezpieczeniowego na określonym rynku docelowym (art. 25 ust. 1 akapit 3 dyrektywy), - uprawnienie Komisji Europejskiej do przyjęcia aktu delegowanego w celu dalszego sprecyzowania zasad określonych w niniejszym artykule, z uwzględnieniem w proporcjonalny

				sposób prowadzonej działalności, charakteru sprzedawanych produktów ubezpieczeniowych oraz rodzaju dystrybutora (art. 25 ust. 2 dyrektywy). Biorąc to pod uwagę wydaje się zasadne założenie, że pośrednik ubezpieczeniowy może być współtwórcą produktu, np. przy wskazywaniu rynku docelowego produktu.
73.	Art. 9 ust. 4	Konfederacja Lewiatan	Niezrozumiały jest fragment „<i>sporządzanego przez zakład ubezpieczeń, brokera ubezpieczeniowego lub agenta ubezpieczeniowego, <u>którzy tworzą produkt ubezpieczeniowy</u></i>”, ponieważ tworzenie produktu ubezpieczeniowego jest działalnością <i>stricte</i> ubezpieczeniową, zastrzeżoną wyłącznie dla zakładów ubezpieczeń. Wskazane jest więc usunięcie z tego ustępu fragmentu „<i>którzy tworzą produkt ubezpieczeniowy</i>”.	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z art. 25 dyrektywy 2016/97, zakłady ubezpieczeń, a także pośrednicy, którzy tworzą jakiegokolwiek produkt ubezpieczeniowy przeznaczony do sprzedaży klientom, utrzymują w mocy i stosują proces zatwierdzania każdego produktu ubezpieczeniowego lub istotnych dostosowań istniejącego produktu ubezpieczeniowego, zanim zostanie on wprowadzony do obrotu lub do dystrybucji wśród klientów, a także dokonują przeglądu tego procesu. W polskich warunkach twórcą produktu faktycznie jest zakład ubezpieczeń. Niemniej trzeba wziąć pod uwagę wymogi implementowanej dyrektywy w zakresie określenia rynku

				docelowego oraz dalszego sprecyzowania zasad przez Komisję Europejską w rozporządzeniu, tj.: - obowiązek wskazania, w procesie zatwierdzania produktu, określonego rynku docelowego produktu oraz zapewnienia oceny wszelkich stosownych rodzajów ryzyka dla takiego określonego rynku docelowego oraz adekwatności zamierzonej strategii dystrybucji do określonego rynku docelowego, a także podejmuje się uzasadnione działania, aby zapewnić dystrybucję tego produktu ubezpieczeniowego na określonym rynku docelowym (art. 25 ust. 1 akapit 3 dyrektywy), - uprawnienie Komisji Europejskiej do przyjęcia aktu delegowanego w celu dalszego sprecyzowania zasad określonych w niniejszym artykule, z uwzględnieniem w proporcjonalny sposób prowadzonej działalności, charakteru sprzedawanych produktów ubezpieczeniowych oraz rodzaju dystrybutora (art. 25 ust. 2 dyrektywy). Biorąc to pod uwagę wydaje się zasadne założenie, że pośrednik ubezpieczeniowy może być współtwórcą produktu, np. przy

				wskazywaniu rynku docelowego produktu.
74.	art. 9 ust 4 – 7	Komisja Nadzoru Finansowego	Organ nadzoru w celu zapewnienia czytelności przepisów, proponuje by art. 9 ust 4 – 7, dotyczące krótkiego dokumentu informacyjnego dotyczącego umów ubezpieczenia działu II, wyodrębnić w ramach odrębnej jednostki redakcyjnej.	Uwaga o charakterze redakcyjno-legislacyjnym. Kwestia ta będzie przedmiotem dyskusji na Komisji prawniczej. Niemniej wydaje się, iż art. 9 ust. 4-7 stanowią kontynuację ust. 1-3.
75.	Art. 9 ust. 5 pkt 5	Polska Izba Ubezpieczeń	Art. 9 ust. 5 pkt 5 powiela obowiązek z art. 8 ust. 3, który już nakazuje wszelkie informacje formułować w sposób jasny, rzetelny i niewprowadzający w błąd	Uwaga nieuwzględniona Obowiązek sporządzania dokumentu zawierającego informacje o umowie w sposób dokładny i niewprowadzający w błąd stanowi implementację art. 20 ust. 7 lit. e) dyrektywy 2016/97. Przepis odnosi się do sposobu sporządzenie przedmiotowego dokumentu.
76.	Art. 9 ust. 5 pkt 7	Polska Izba Ubezpieczeń	Art. 9 ust 5 pkt 7 wymaga doprecyzowania, gdyż nie wiadomo jak interpretować pojęcie <i>informacje umowne</i> ?	Uwaga uwzględniona
77.	Art. 9 ust. 5 pkt 6 i 7	Komisja Nadzoru Finansowego	Wymienione punkty powinny odnosić się także do gwarancji ubezpieczeniowej.	Uwaga częściowo uwzględniona Art. 9 ust. 5 pkt 7 nie zawiera odniesienia do umowy gwarancji ubezpieczeniowej.

78.	Art. 9 ust. 6	Polska Izba Ubezpieczeń	W odniesieniu do art.9 ust. 6 wydaje się, że podawanie informacji o grupie ubezpieczenia (pkt 1) wydaje się bezzasadne, tym bardziej że art. 20 ust. 8 dyrektywy o dystrybucji nie przewiduje takiego wymogu. W odniesieniu do pkt 2 podawanie sumy ubezpieczenia w ubezpieczeniu mienia i autocasco, gdzie są one deklarowane przez klienta powoduje, że <i>Dokument zawierający informacje o umowie ubezpieczenia</i> będzie wymagał indywidualizacji, gdyż nie będzie miał on nigdy tej samej treści dla tego samego ubezpieczenia podobnie jak w przypadku określania sposobu płatności i kalendarza rat (art. 9 ust. 6 pkt 3)) oraz okresu ubezpieczenia (art. 9 ust. 6 pkt 8)). Ponadto bardzo trudne, a wręcz niemożliwe jest opisanie ryzyka nieobjętego ubezpieczeniem inaczej, niż poprzez określenie, że jest to wszystko co nie jest ryzykiem objętym ubezpieczeniem. W odniesieniu do pkt 4 w jaki sposób należy rozumieć określenie "główne", każde z wyłączeń jakie jest stosowane w ogólnych warunkach ubezpieczenia może skutkować brakiem lub ograniczeniem odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń, jak ta informacja miałaby korelować z tabelką, w której wskazujemy wszystkie ograniczenia i wyłączenia odpowiedzialności? Z tego względu uważamy, że przepis należałoby przereklamować i doprecyzować.	Treść art. 9 ust. 6 wynika z art. 20 ust. 8 dyrektywy 2016/97. Przyjęcie uwagi skutkowałoby zatem sprzecznością przyszłej ustawy o dystrybucji ubezpieczeń z dyrektywą 2016/97 w ww. zakresie. Jak wynika z art. 20 ust. 9 dyrektywy 2016/97 ust. 8 będzie przedmiotem wykonawczych standardów technicznych, określających szczegóły prezentacji informacji.
79.	Art. 9 ust. 6 pkt 2	Związek Banków Polskich	Wskazany w tym przepisie obowiązek wskazania „<i>krótkiego opisu ryzyk nieobjętych ubezpieczeniem</i>” jest bardzo niedookreślony i może jego zakres być interpretowany w zależności od indywidualnej wyobraźni osobo dokonującej takiej interpretacji. Ze względu na kary za niedopełnienie obowiązków informacyjnych, w tym z art. 9 ust. 6 pkt 2, ZBP chciałby zaproponować rozważenie rezygnacji z tego obowiązku.	Treść art. 9 ust. 6 wynika z art. 20 ust. 8 dyrektywy 2016/97. Przyjęcie uwagi skutkowałoby zatem sprzecznością przyszłej ustawy o dystrybucji ubezpieczeń z dyrektywą 2016/97 w ww. zakresie. Jak wynika z art. 20 ust. 9 dyrektywy 2016/97 ust. 8 będzie przedmiotem wykonawczych standardów technicznych, określających szczegóły prezentacji informacji.

80.	Art. 9 ust. 7	Komisja Nadzoru Finansowego	Przepis wzbudza liczne wątpliwości. Po pierwsze dotyczy jedynie ubezpieczeń i grupowych i powstaje pytanie, dlaczego pominięto indywidualne ubezpieczenia na cudzy rachunek. Po drugie, nie wiadomo, jak wykonać obowiązek nałożony przepisem w sytuacji, kiedy ubezpieczony nie jest znany z tożsamości, lecz ochrona jest skutecznie świadczona (co jest możliwe w szczególności w przypadku ubezpieczeń mienia). Po trzecie, powstaje pytanie, jakie będą skutki prawne niedopełnienia przez ubezpieczającego przewidzianego w projektowanym przepisie obowiązku, i czy w ogóle jest celowe wprowadzanie tej regulacji w ustawie, która nie dotyczy relacji występujących na gruncie stosunków normujących dystrybucję ubezpieczeń (czyli działalność wykonywaną za wynagrodzeniem, co z zasady jest wykluczone w przypadku relacji ubezpieczający-ubezpieczenia oraz ubezpieczający-ubezpieczyciel).	Uwaga uwzględniona Przepis art. 9 ust. 7 został skreślony.
81.	Art. 10	Konfederacja Lewiatan	W celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych, postulujemy ujednolicenie formy przekazywanych informacji klientowi. Zwracamy bowiem uwagę, że projektodawca wskazuje na formę pisemną przekazywanych informacji w art. 10 ust. 1, podczas gdy w art. 10 ust. 4 wskazuje na "formę papierową". Zalecanym byłoby ujednolicenie słownictwa.	Uwaga uwzględniona poprzez uwzględnienie uwagi nr 85.
82.	Art. 10	Związek Banków Polskich	ZBP proponuje się ujednolicenie formy przekazywanych informacji klientowi i tym samym rozwiązać ewentualne wątpliwości interpretacyjne. Autorzy projektu bowiem raz wskazują na formę pisemną przekazywanych informacji (art. 10 ust. 1) podczas gdy w art. 10 ust. 4 wskazuje na tzw. „ <i>formę papierową informacji</i> ”. Zważywszy na fakt, że wszelkie materiały mają charakter wydruków/wydruków z systemu, zalecanym byłoby ujednolicenie słownictwa, którym zamierza posługiwać się ustawodawca w akcie prawnym.	Uwaga uwzględniona poprzez uwzględnienie uwagi nr 86.
83.	Art. 10 ust. 1 pkt 1	Polska Izba Ubezpieczeń	Art. 10 ust. 1 pkt 1, który wskazuje, że dystrybutor ubezpieczeń obowiązany jest do przekazania na piśmie informacji wskazanych w art. 9 ust. 1, który stanowi o obowiązku określenia potrzeb ubezpieczonego. Zwracamy uwagę, że nie jest wskazane czy te informacje też powinny być zebrane, spisane i przekazane klientowi. W ocenie PIU wymaga to doprecyzowania.	Uwaga nieuwzględniona Art. 10 ust. 1 projektu ustawy określa formę przekazania klientowi m.in. informacji o umowie ubezpieczenia lub umowie gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w art. 9 ust. 1. Żaden z powyższych przepisów nie określa obowiązku spisywania potrzeb

				ubezpieczonego.
84.	Art. 10 ust. 1 pkt 2	Komisja Nadzoru Finansowego	Organ nadzoru zwraca uwagę, że art. 23 ust. 2 określa, jakie informacje powinny zostać zawarte w dokumencie pełnomocnictwa, natomiast art. 10 ust. 1 pkt 2) nakłada na dystrybutora obowiązek przekazania poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej lub klientowi tych właśnie informacji. Wydaje się, że nie było intencją projektodawcy, by informować klienta o tym, jakie informacje składają się na treść pełnomocnictwa, lecz chodziło o nałożenie na dystrybutora obowiązku okazywania klientowi dokumentu pełnomocnictwa. W takiej sytuacji należy skreślić z art. 10 ust. 1 pkt 2) odesłanie do art. 23 ust. 2 projektu ustawy. Obowiązek okazania pełnomocnictwa wynika z art. 24 ust. 1 pkt 1 i art. 24 ust. 6 pkt 1 projektu ustawy.	Uwaga uwzględniona
85.	Art. 10 ust. 2	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	W poprzednim projekcie ustawy (art. 9 ust. 4 pkt 1) mowa była o wyborze między (doręczaną klientowi) informacją w postaci papierowej a informacją na trwałym nośniku, co mogłoby powodować niespójność pojęciową, gdyż forma papierowa jest właśnie postacią trwałego nośnika, co pozostaje w zgodzie z definicją „trwałego nośnika”, zawartej w ustawie o prawach konsumenta, do której projekt odsyła. Jednocześnie UOKiK dostrzegał ryzyko niepełnego sposobu implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 w sprawie dystrybucji ubezpieczeń, będącej podstawą projektu, poprzez pierwotny sposób implementacji przepisu dyrektywy stanowiącego, że dla przekazania wymaganych informacji na innym trwałym nośniku niż papier konieczne jest, po pierwsze, aby wykorzystanie trwałego nośnika było właściwe w związku z transakcją przeprowadzaną między dystrybutorem ubezpieczeń a klientem, oraz, po drugie, aby klientowi zapewniono wybór między informacjami w formie papierowej a Informacjami na trwałym nośniku i aby klient wybrał informacje na trwałym nośniku. Kwestie te w poprawionym projekcie uregulowane są w art. 10 ust. 2. Poza słusznym uznaniem, że postać papierowa jest jedną z form trwałego nośnika, wątpliwości budzi	Uwaga uwzględniona

			art. 10 ust. 1 in fine, nakazujący przekazywanie informacji „pisemnie i nieodpłatnie”. Dla zachowania spójności pojęciowej proponuje się, aby pojęcie „pisemnie” zastąpić pojęciem „w postaci papierowej”/ „na papierze”. Należy bowiem, po pierwsze, odróżnić znaną z Kodeksu cywilnego „formę” oświadczenia od jego postaci, po drugie zaś zauważyć, że przyjęcie powyższej propozycji będzie spójne z brzmieniem art. 10 ust. 2 pkt 1 projektu (gdzie mowa o formie papierowej), z brzmieniem art. 23 ust.1 lit. a oraz ust. 2 lit. a dyrektywy, jak również spójne z istniejącymi już obecnie rozwiązaniami pojęciowymi w tym kontekście (np. w ustawie o prawach konsumenta - art. 7a ust. 3, art. 14 ust. 1, art. 15 ust. 1). Na potrzebę spójności pojęciowej w zakresie formy i postaci elektronicznej/pisemnej Prezes UOKiK zwracał niejednokrotnie uwagę, m.in. w toku prac nad ustawą o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (ADR), gdzie Prezes UOKiK postulował, aby ustawodawca posługiwał się pojęciem „postać papierowa” oraz „postać elektroniczna”, w celu wyraźnego odróżnienia ich od określonej w art. 78 i 78¹ Kodeksu cywilnego pojęć „forma pisemna” i „forma elektroniczna”, które dla ważności czynności prawnej wymagają własnoręcznego podpisu pod oświadczeniem woli albo odpowiednio bezpiecznego podpisu elektronicznie weryfikowanego przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu. Pod pojęciem „postać elektroniczna” rozumie się w tym kontekście rodzaje „nośników”, za pomocą których przekazuje się daną informację czy oświadczenie, np. środki komunikacji elektronicznej (EPUAP, formularz elektroniczny, poczta elektroniczna, dedykowany adres e-mail itp.).	
86.	Art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. c	Związek Banków Polskich	Dawniej art. 9 ust. 5 pkt 3) – ponawia się postulat wykreślenia zwrotu „<i>drogą elektroniczną</i>”, gdyż bardziej istotne wydaje się w tym przypadku raczej przekazanie stosownej informacji, a nie narzędzie jej przekazywania;	Uwaga nieuwzględniona Uwzględnienie uwagi skutkowałoby niezgodnością przepisu art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. c) z art. 23 ust. 5 lit. c) dyrektywy 2016/97.
87.	Art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. d	Związek Banków Polskich	Dawniej art. 9 ust.5 pkt 4) – ZBP proponuje rozważanie wykreślenia zwrotu „<i>w okresie, w którym poszukujący ochrony ubezpieczeniowej albo Klient może w normalnych okolicznościach, mieć potrzebę zapoznania się z nimi</i>”. W ocenie ZBP lepszym rozwiązaniem byłoby zapewnienie stałej informacji na stronie internetowej	Uwaga nieuwzględniona Uwzględnienie uwagi skutkowałoby niezgodnością przepisu art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. d) z art. 23 ust. 5 lit. d)

			bez konieczności stosowania nieprecyzyjnego zwrotu, który może być interpretowany w sposób zróżnicowany.	dyrektywy 2016/97.
88.	Art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. d	Polska Izba Ubezpieczeń	W art. 10 ust 3 pkt 2d mowa jest o tym, że dystrybutor zapewni dostępność tych informacji na stronie internetowej w okresie, w którym poszukujący ochrony ubezpieczeniowej albo klient może, w normalnych okolicznościach, mieć potrzebę zapoznania się z nimi. Dosłowne brzmienie przepisu wskazuje, że informacje muszą być zachowywane na stronie przez okres do czasu przedawnienia roszczeń ze wszystkich umów ubezpieczenia, których dokument dotyczy. Dlatego też proponujemy zmianę i doprecyzowanie zapisu w następujący sposób: <i>„Dystrybutor zapewni dostępność tych informacji na stronie internetowej w okresie oferowania umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji</i> <i>e) dystrybutor udostępnia te informacje na każde żądanie klienta”.</i>	Uwaga nieuwzględniona Uwzględnienie uwagi skutkowałoby niezgodnością przepisu art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. d) z art. 23 ust. 5 lit. d) dyrektywy 2016/97.
89.	Art. 10 ust. 6	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	Jeśli chodzi o sposób odesłania do przepisów ustawy o prawach konsumenta, w przypadku poprzedniego projektu zwracano uwagę na nieprecyzyjny charakter odesłania, który nakazywał stosowanie tej ustawy „odpowiednio”, podczas gdy ani dyrektywa, ani projekt ustawy nie wyłączał stosowania (wprost) ustawy o prawach konsumenta w odniesieniu do dystrybuowania ubezpieczeń. Art. 4 ust. 1 ustawy o prawach konsumenta stanowi, że jej przepisów nie stosuje się m.in. do umów dotyczących usług finansowych (w szczególności takich jak m.in. czynności ubezpieczeniowe), z wyjątkiem umów dotyczących usług finansowych zawieranych na odległość, do których stosuje się rozdziały 1 i 5. Obecny projekt stanowi w art. 10 ust. 6, iż „w przypadku sprzedaży telefonicznej informacje, o których mowa w ust. 1, są przekazywane zgodnie z przepisami rozdziału 1 i 5 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta”. Wątpliwości w tym kontekście budzi, po pierwsze, zakres przedmiotowy określony w przytoczonym przepisie, stanowiący o „sprzedaży telefonicznej”, podczas gdy ustawa o prawach konsumenta posługuje się pojęciem „umów zawieranych na odległość”. Nie jest	Uwaga uwzględniona

			jasne, czy takie zawężenie było z perspektywy projektodawcy celowe. Po drugie, mowa jest o „przekazywaniu informacji” zgodnie z tymi rozdziałami ustawy o prawach konsumenta. O ile w Rozdziale 5 da się wyodrębnić normatywne elementy dotyczące „przekazywania informacji”, o tyle w przypadku Rozdziału 1 znalezienie elementów określających sposób „przekazywania informacji” napotyka na trudności. Wydaje się zatem, że projektowany przepis ma po prostu potwierdzać, iż do zawieranych na odległość umów dotyczących czynności ubezpieczeniowych stosuje się Rozdział 1 1 5 ustawy o prawach konsumenta (nie tylko w zakresie przekazywania określonych informacji).	
90.	Art. 10 ust. 6	Rzecznik Finansowy	W art. 10 ust. 6 projektu ustawy wyrazy „sprzedaży telefonicznej” proponujemy zastąpić wyrazami: „dystrybucji ubezpieczeń przy pomocy środków porozumiewania się na odległość”.	Uwaga uwzględniona
91.	Art. 11	Polska Izba Ubezpieczeń	Projekt w art. 11 wskazuje, na obowiązek „dostarczenia” poszukującemu ochrony informacji, o których mowa w art. 10 ust. 1, przy czym art. 10 wskazuje na <i>przekazywanie</i> informacji a nie ich <i>dostarczenie</i>. W związku z powyższym proponujemy, aby w art. 11 słowo „dostarczania” zamienić na słowo „przekazania”.	Uwaga uwzględniona
92.	Art. 12	Komisja Nadzoru Finansowego	Treść art. 12 projektu nie jest zrozumiała, w zakresie zwrotów „poszczególne składniki” i „poszczególne elementy pakietu”. Wobec tego organ nadzoru proponuje, by w miejsce powyższych zwrotów posługiwać się zwrotami „poszczególne umowy” lub „poszczególne umowy składające się na pakiet”. Określenia te odnosiloby się zarówno do zawieranych umów ubezpieczenia będących częścią pakietu, jak również umów sprzedaży lub umów o świadczenie usług składających się na pakiet. Analogiczną uwagę organ nadzoru zgłasza odnośnie do zwrotu „zakup towaru lub usługi”. Także w tym przypadku proponuje się stosowanie terminu „zawarcia umowy dotyczącej zakupu towaru lub świadczenia usługi”.	Uwaga uwzględniona
93.	Art. 12 ust. 4 pkt 2	Polska Izba Ubezpieczeń	W naszej opinii w art. 12 ust. 4 pkt 2, nie jest wskazane zawężenie wyłączenia przewidzianego w tym punkcie jedynie do kredytów hipotecznych. Uzupełnienie kredytu ubezpieczeniem leży bowiem co do zasady w interesie kredytobiorcy, ograniczając ryzyko problemów z jego spłatą w razie zajścia nieprzewidzianych	Uwaga nieuwzględniona Przepis art. 12 ust. 4 pkt 2 stanowi implementację art. 24 ust. 3 dyrektywy 2016/97. Przyjęcie uwagi

			zdarzeń losowych. Mając to na uwadze, dystrybutor ubezpieczeń powinien mieć pozostawiony wybór związania oferty kredytu, nie tylko hipotecznego, z zawarciem umowy ubezpieczenia. W konsekwencji, proponujemy powrót do brzmienia tego punktu w formie zawartej w projekcie z 1 grudnia, poszerzonego o kredyt konsumencki w rozumieniu nadanym w ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim.	skutkowałoby zatem sprzecznością przyszłej ustawy o dystrybucji ubezpieczeń z dyrektywą 2016/97 w ww. zakresie.
94.	Art. 12 ust. 4 pkt 2	Konfederacja Lewiatan	W opinii Konfederacji Lewiatan, nie jest wskazane zawężenie wyłączenia przewidzianego w tym punkcie jedynie do kredytów hipotecznych. Uzupełnienie kredytu ubezpieczeniem leży bowiem co do zasady w interesie kredytobiorcy, ograniczając ryzyko problemów z jego spłatą w razie zajścia nieprzewidzianych zdarzeń losowych. Mając to na uwadze, dystrybutor ubezpieczeń powinien mieć pozostawiony wybór związania oferty kredytu, nie tylko hipotecznego, z zawarciem umowy ubezpieczenia. W konsekwencji, proponujemy powrót do brzmienia tego punktu w formie zawartej w projekcie z 1 grudnia, poszerzonego o kredyt konsumencki w rozumieniu nadanym w ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. <u>Propozycja zapisu:</u> art. 12 ust. 4 pkt 2: (...) „2) umowy kredytu, o której mowa w art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 1988, z późn. zm.), 3) umowy o kredyt konsumencki, o której mowa w art. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 1528, z późn. zm.), 4) umowy o kredyt hipoteczny w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia o kredycie hipotecznym oraz nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami (Dz.U.).”.	Uwaga nieuwzględniona Przepis art. 12 ust. 4 pkt 2 stanowi implementację art. 24 ust. 3 dyrektywy 2016/97. Przyjęcie uwagi skutkowałoby zatem sprzecznością przyszłej ustawy o dystrybucji ubezpieczeń z dyrektywą 2016/97 w ww. zakresie.
95.	Art. 12 ust. 5	Konfederacja Lewiatan	Niezrozumiały jest wymóg, aby pakiet, zawierający umowę ubezpieczenia, o której mowa w dziale I w grupie 3 załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, jako całość był odpowiedni do potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego. Zwracamy bowiem uwagę, iż z ubezpieczonym lub ubezpieczającym mamy do czynienia jedynie w odniesieniu do umowy ubezpieczenia, w zakresie zaś towaru lub usługi należy raczej mówić o	Uwaga nieuwzględniona Uwzględnienie uwagi skutkowałoby niezgodnością przepisu art. 12 ust. 5 z art. 30 ust. 1 paragraf 2 dyrektywy 2016/97.

			kliencie (konsumencie). Zważyć należy ponadto, że produkt lub usługa towarzysząca umowie ubezpieczenia nigdy z zasady nie będzie realizowała potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego, bowiem takie potrzeby ze swej istoty zaspokoić może jedynie ochrona ubezpieczeniowa. Nadto, projektodawca nie precyzuje, w jaki sposób te potrzeby miałyby być określone, w odróżnieniu od określenia potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego przy umowie ubezpieczenia z działu I grupy III jw., co uregulowane zostało w art. 21 <i>ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej</i> oraz przepisach wykonawczych do tego artykułu. Mając na względzie powyższe, postulujemy wykreślenie z projektu tego ustępu.	
96.	Art. 12 ust. 5	Polska Izba Ubezpieczeń	Z analizy art. 12 ust. 5 można wnioskować, że dopasowanie pakietu do potrzeb ubezpieczającego i ubezpieczonego często nie będzie możliwe, ubezpieczony może mieć inne potrzeby niż ubezpieczający. Ponadto pakiet może nie być dostosowany do potrzeb ale samo ubezpieczenia nie lub odwrotnie – dlatego może to narazić zarówno dystrybutorów jak i zakłady ubezpieczeń na ryzyko regulacyjne i prawne. Niezrozumiały jest wymóg, aby pakiet, zawierający umowę ubezpieczenia, o której mowa w dziale I w grupie 3 załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, jako całość był odpowiedni do potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego. Po pierwsze, z ubezpieczonym lub ubezpieczającym mamy jedynie do czynienia w stosunku do umowy ubezpieczenia, w zakresie zaś towaru lub usługi, należy raczej mówić o kliencie (konsumencie). Projektodawca nie precyzuje, w jakim sposób te potrzeby miałyby być określone, w odróżnieniu od określenia potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego w umowie ubezpieczenia z działu I grupy III jw., co uregulowane jest w art. 21 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz przepisach wykonawczych do tego artykułu. Sugerujemy więc wykreślenie z projektu tego ustępu. Analogiczną uwagę kierujemy w odniesieniu do art. 12 ust 6 i proponujemy wykreślenie z projektu tego ustępu.	Uwaga nieuwzględniona Uwzględnienie uwagi skutkowałoby niezgodnością przepisu art. 12 ust. 5 z art. 30 ust. 1 paragraf 2 dyrektywy 2016/97.

97.	Art. 13	Związek Banków Polskich	W opinii ZBP ust. 3 może być sprzeczny z ust. 5 w zakresie tego, po czyjej stronie leży ustalanie rynku docelowego klienta. W ust. 3 zakłada się, że proces ten dokonywany jest przez zakład ubezpieczeń, brokera oraz agenta, a z brzmienia ust. 5 wynikałoby raczej, iż za realizację tego obowiązku odpowiedzialny jest zakład ubezpieczeń. Wątpliwości ten powodowane są także przez brzmienie ust. 1, który nie wyjaśnia, czy każdy z tych podmiotów powinien prowadzić niezależne badanie.	Uwaga uwzględniona W ust. 5 uwzględnieni zostali broker ubezpieczeniowy oraz agent ubezpieczeniowy, którzy tworzą produkt ubezpieczeniowy.
98.	Art. 13 ust. 1	Komisja Nadzoru Finansowego	W art. 13 ust. 1 projektu mowa jest o procesie zatwierdzania produktu przez zakład ubezpieczeń, agenta ubezpieczeniowego i brokera ubezpieczeniowego oraz o procesie zatwierdzania „istotnych dostosowań”. W ocenie organu nadzoru nie jest jasne, o jakie istotne dostosowania chodzi. Dyrektywa IDD w art. 25 ust. 1 akapit pierwszy odwołuje się do pojęcia „istotnych dostosowań istniejącego produktu”, z czego należy wnosić, że chodzi o istotne zmiany dokonywane w produkcie już dystrybuowanym. W związku z powyższym organ nadzoru proponuje zmianę art. 13 ust. 1 projektu ustawy w ten sposób, by zamiast zwrotu „jego istotnych dostosowań” użyć zwrotu „istotnych zmian dokonywanych w produkcie ubezpieczeniowym będącym w obrocie”.	Uwaga uwzględniona
99.	Art. 13 ust. 1	Polska Izba Ubezpieczeń	Analogicznie jak w odniesieniu do zapisów mówiących o „twórcy produktu”, art. 13 ust 1 Proponujemy powrót do rozwiązania przewidzianego w poprzednim projekcie, gdzie proces zatwierdzania produktu odnosił się zgodnie z rekomendacjami KNF jedynie do zakładu ubezpieczeń. We wcześniejszych uwagach podnosiliśmy, że tylko zakład ubezpieczeń jest twórcą produktu ubezpieczeniowego - podtrzymujemy tę uwagę. Inne podejście może powodować ograniczenie dostępności niektórych rozwiązań dla klientów. Warto zauważyć, że dalej w ust.4 i 5 obowiązki przeglądu produktu, udostępnianie informacji o produkcie adresowane są tylko do zakładu ubezpieczeń bo inne podmioty nie mają informacji ani też możliwości prawnych wprowadzenia ewentualnych zmian w produkcie. Dlatego proponujemy wprowadzenie następującego zapisu: <i>„Art.13 . 1. Zakład ubezpieczeń, który tworzy produkt ubezpieczeniowy, stosuje odpowiedni proces zatwierdzania produktu ubezpieczeniowego i jego istotnych dostosowań przed wprowadzeniem go do obrotu.”</i>	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z art. 25 dyrektywy 2016/97, zakłady ubezpieczeń, a także pośrednicy, którzy tworzą jakiegokolwiek produkt ubezpieczeniowy przeznaczony do sprzedaży klientom, utrzymują w mocy i stosują proces zatwierdzania każdego produktu ubezpieczeniowego lub istotnych dostosowań istniejącego produktu ubezpieczeniowego, zanim zostanie on wprowadzony do obrotu lub do dystrybucji wśród klientów, a także dokonują przeglądu tego procesu. W polskich warunkach twórcą produktu faktycznie jest zakład

				ubezpieczeń. Niemniej trzeba wziąć pod uwagę wymogi implementowanej dyrektywy w zakresie określenia rynku docelowego oraz dalszego sprecyzowania zasad przez Komisję Europejską w rozporządzeniu, tj.: obowiązek wskazania, w procesie zatwierdzania produktu, określonego rynku docelowego produktu oraz zapewnienia oceny wszelkich stosownych rodzajów ryzyka dla takiego określonego rynku docelowego oraz adekwatności zamierzonej strategii dystrybucji do określonego rynku docelowego, a także podejmuje się uzasadnione działania, aby zapewnić dystrybucję tego produktu ubezpieczeniowego na określonym rynku docelowym (art. 25 ust. 1 akapit 3 dyrektywy), uprawnienie Komisji Europejskiej do przyjęcia aktu delegowanego w celu dalszego sprecyzowania zasad określonych w niniejszym artykule, z uwzględnieniem w proporcjonalny sposób prowadzonej działalności, charakteru sprzedawanych produktów ubezpieczeniowych oraz rodzaju dystrybutora (art. 25 ust. 2 dyrektywy).

				Biorąc to pod uwagę wydaje się zasadne założenie, że pośrednik ubezpieczeniowy może być współtwórcą produktu, np. przy wskazywaniu rynku docelowego produktu.
100	Art. 13 ust. 1	Konfederacja Lewiatan	Analogicznie jak w przypadku uwag do art. 9 ust. 4 projektu, wskazujemy, że podmiotem tworzącym produkt ubezpieczeniowy jest wyłącznie zakład ubezpieczeń. Należy więc rozważyć powrót do rozwiązania przewidzianego w projekcie z 1 grudnia, który zasady zatwierdzania produktu adresował jedynie do zakładu ubezpieczeń, w projektowanym art. 77a ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z art. 25 dyrektywy 2016/97, zakłady ubezpieczeń, a także pośrednicy, którzy tworzą jakiegokolwiek produkt ubezpieczeniowy przeznaczony do sprzedaży klientom, utrzymują w mocy i stosują proces zatwierdzania każdego produktu ubezpieczeniowego lub istotnych dostosowań istniejącego produktu ubezpieczeniowego, zanim zostanie on wprowadzony do obrotu lub do dystrybucji wśród klientów, a także dokonują przeglądu tego procesu. W polskich warunkach twórcą produktu faktycznie jest zakład ubezpieczeń. Niemniej trzeba wziąć pod uwagę wymogi implementowanej dyrektywy w zakresie określenia rynku docelowego oraz dalszego sprecyzowania zasad przez Komisję Europejską w rozporządzeniu, tj.: obowiązek wskazania, w procesie zatwierdzania produktu,

				określonego rynku docelowego produktu oraz zapewnienia oceny wszelkich stosownych rodzajów ryzyka dla takiego określonego rynku docelowego oraz adekwatności zamierzonej strategii dystrybucji do określonego rynku docelowego, a także podejmuje się uzasadnione działania, aby zapewnić dystrybucję tego produktu ubezpieczeniowego na określonym rynku docelowym (art. 25 ust. 1 akapit 3 dyrektywy), uprawnienie Komisji Europejskiej do przyjęcia aktu delegowanego w celu dalszego sprecyzowania zasad określonych w niniejszym artykule, z uwzględnieniem w proporcjonalny sposób prowadzonej działalności, charakteru sprzedawanych produktów ubezpieczeniowych oraz rodzaju dystrybutora (art. 25 ust. 2 dyrektywy). Biorąc to pod uwagę wydaje się zasadne założenie, że pośrednik ubezpieczeniowy może być współtwórcą produktu, np. przy wskazywaniu rynku docelowego produktu.

101	Art. 13 ust. 5	Komisja Nadzoru Finansowego	Art. 13 ust. 5 projektu stanowi, że „Zakład ubezpieczeń udostępnia pośrednikom ubezpieczeniowym odpowiednie informacje o danym produkcie ubezpieczeniowym oraz o procesie jego zatwierdzania, w tym informacje na temat określonego rynku docelowego danego produktu.” Zdaniem organu nadzoru wskazany obowiązek powinien dotyczyć również tych pośredników ubezpieczeniowych, którzy tworzą dany produkt ubezpieczeniowy. W ocenie organu nadzoru, obowiązek ten wynika z art. 25 ust. 1 akapit 5 Dyrektywy 2016/97. Możliwa jest bowiem sytuacja, w której istotne parametry danego produktu zostaną określone przez pośrednika (a więc będzie on jego „twórcą” w rozumieniu Dyrektywy 2016/97), natomiast produkt ten będzie dystrybuowany nie tylko przez zakład ubezpieczeń oraz pośrednika – wytwórcę, ale również przez innych pośredników. Tym samym, jeżeli produkt stworzony przez jednego pośrednika ma być sprzedawany/proponowany przez innego dystrybutora, dystrybutor ten powinien uzyskać dostęp do informacji o tym produkcie przed rozpoczęciem jego wprowadzania do obrotu. Równocześnie organ nadzoru proponuje doprecyzowanie przepisów w ten sposób, by pośrednik ubezpieczeniowy, który tworzy dany produkt, nie był zobowiązany do przekazywania informacji o produkcie ubezpieczeniowym i o procesie zatwierdzania w sytuacji, w której inni pośrednicy nie będą tego produktu dystrybuować.	Uwaga uwzględniona
102	Art. 13 ust. 6	Polska Izba Ubezpieczeń	Art. 13 ust. 6 mówi o tym, że pośrednik ubezpieczeniowy dysponuje systemem przekazywania informacji, umożliwiającym otrzymywanie od zakładu ubezpieczeń informacji, o produktach ubezpieczeniowych i procesie zatwierdzania produktów. Zapis ten wprowadza nadmierny rygoryzm do komunikacji między zakładem ubezpieczeń a pośrednikami ubezpieczeniowymi, w postaci obowiązku posiadania systemu przeznaczonego do przekazywania informacji, co wydaje się zbędne. Kwestię komunikacji należałoby pozostawić w gestii zakładów ubezpieczeń i pośredników, zamiast regulować ją ustawowo. Dlatego też proponujemy dokonanie zamiany określenia <i>system</i> na <i>proces</i> lub <i>procedura</i> .	Uwaga uwzględniona poprzez uwzględnienie uwagi nr 103
103	Art. 13 ust. 6 i 7	Komisja Nadzoru Finansowego	W ust. 6 projekt posługuje się pojęciem „systemu przekazywania informacji”, jakim musi dysponować pośrednik, który to system ma umożliwiać otrzymywanie od zakładu ubezpieczeń informacji na temat produktu, który ma być oferowany. W ocenie	Uwaga uwzględniona

			organu nadzoru pojęcie „systemu przekazywania informacji” może być mylące, gdyż może sugerować istnienie rozwiązań technologicznych („system informatyczny”). Właściwszym określeniem jest pojęcie „dysponowania odpowiednimi rozwiązaniami w celu uzyskania informacji o produkcie”, analogicznie jak wynika to z art. 25 ust. 1 akapit 6 Dyrektywy IDD: <i>„W przypadku gdy dystrybutor ubezpieczeń udziela porady na temat produktów ubezpieczeniowych lub proponuje produkty ubezpieczeniowe, których nie tworzy, musi on dysponować odpowiednimi rozwiązaniami w celu uzyskania informacji, o których mowa w akapicie piątym, oraz rozumieć cechy i określony rynek docelowy każdego produktu ubezpieczeniowego.”</i>	
104	Art. 14	Komisja Nadzoru Finansowego	Proponuje się dodanie ustępu w brzmieniu: <i>„Odpowiedzialność za odbycie przez osobę wykonującą czynności związane z dystrybucją ubezpieczeń lub dystrybucją reasekuracji obowiązku szkolenia zawodowego, o którym mowa w ust. 1 spoczywa odpowiednio na zakładzie ubezpieczeń, na brokerze ubezpieczeniowym lub brokerzy reasekuracyjnym.”</i> Należy mieć na uwadze, że to zakład ubezpieczeń sprawuje bezpośredni nadzór nad agentem ubezpieczeniowym i powinien nadzorować również wykonywanie obowiązków szkoleniowych przez osoby wykonujące czynności agencyjne u danego agenta. W przypadku brokera ubezpieczeniowego i brokera reasekuracyjnego – dystrybutorów niezależnych od zakładu ubezpieczeń – odpowiedzialność za brak szkoleń przez jego pracowników powinny spoczywać na brokerze.	
105	Art. 14	Polska Izba Ubezpieczeń	Art. 14 opisujący obowiązki doskonalenia umiejętności zawodowych poprzez odbywanie co najmniej 15 godzinnego szkolenia zawodowego rocznie z wybranych tematów określonych w załączniku do ustawy nie doprecyzowuje poniższych kwestii: 1). czy osoba wykonująca czynności agencyjne (...)ma spełniać obowiązek 15h szkolenia zawodowego w każdym zakładzie ubezpieczeń, w którym jest upoważniona do wykonywania tych czynności, czy tylko w jednym zakładzie ubezpieczeń? 2) czy członkowie zarządu mają spełniać obowiązek 15h szkolenia zawodowego w każdym zakładzie ubezpieczeń, w którym są zgłoszeni do RAU jako certyfikowani reprezentanci czy tylko w jednym zakładzie ubezpieczeń – jeśli tak, to którym? W naszej opinii kwestia ta powinna być wyraźnie doprecyzowana. Proponujemy aby	Wyjaśnienie: Zakres 15 godzin szkolenia zawodowego rocznie dotyczy każdej osoby wykonującej czynności agencyjne, osoby wykonującej czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji, osoby wykonującej czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń, a także osoby wykonującej czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji. Projektodawca nie

			doprecyzowanie przepisu umożliwiło łącznie uzyskanie wyniku 15 godzin szkolenia we wszystkich zakładach ubezpieczeń, z którymi pośrednik współpracuje. A w przypadku drugiej wątpliwości, w jednym zakładzie ubezpieczeń.	ingeruje w sposób realizacji powyższego obowiązku w przypadku wykonywania czynności agencyjnych na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń. Projekt ustawy jest zatem zgodny z interpretacją przedstawioną w uwadze.
106	Art. 14 ust. 1	Konfederacja Lewiatan	Zwracamy uwagę, że przedmiotowy przepis wprowadza obowiązek szkoleniowy w wymiarze 15 godzin rocznie dla osób wykonujących czynności agencyjne. W projekcie nie zostało jednak sprecyzowane, czy w przypadku multiagentów obowiązek szkoleniowy dotyczy 15 godzin rocznie, liczonych dla każdego zakładu ubezpieczeń na rzecz którego osoby wykonujące czynności agencyjne działają, czy też 15 godzin rocznych w ogóle, tj. bez względu na ilość zakładów ubezpieczeń na rzecz których wykonywana jest działalność agencyjna. W naszej opinii kwestia ta powinna zostać wyraźnie doprecyzowana. Zwracamy ponadto uwagę na błąd redakcyjny, występujący w treści przedmiotowego przepisu – w celu poprawnego brzmienia przepis ten powinien być sformułowany następująco: <i>„Osoba wykonująca czynności agencyjne, osoba wykonująca czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji, osoba wykonująca czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń oraz osoba wykonująca czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji <u>jest</u> obowiązana doskonalić umiejętności zawodowe (...)”</i> lub ewentualnie: <i>„Osoby wykonujące czynności agencyjne, osoby wykonujące czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji, osoby wykonujące czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń oraz osoby wykonujące czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji są obowiązane doskonalić umiejętności zawodowe (...)”</i>	Wyjaśnienie: Zakres 15 godzin szkolenia zawodowego rocznie dotyczy każdej osoby wykonującej czynności agencyjne, osoby wykonującej czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji, osoby wykonującej czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń, a także osoby wykonującej czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji. Projektodawca nie ingeruje w sposób realizacji powyższego obowiązku w przypadku wykonywania czynności agencyjnych na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń.

107	Art. 14 ust. 2	Komisja Nadzoru Finansowego	Organ nadzoru proponuje, żeby termin powstania obowiązku odbycia szkolenia zawodowego uzależnić od momentu wpisu (ewentualnie zgłoszenia) osoby wykonującej czynności agencyjne lub osoby wykonującej czynności brokerskie do rejestru. Ocena, czy po wpisaniu do rejestru osoby wykonującej czynności agencyjne lub brokerskie faktycznie doszło do rozpoczęcia wykonywania takich czynności oraz kiedy to faktycznie nastąpiło będzie w praktyce bardzo trudno, co przełoży się na trudność w egzekwowaniu ustawowego obowiązku.	Uwaga uwzględniona
108	Art. 14 ust. 2	Polska Izba Ubezpieczeń	Art. 14 ust. 2 mówi, że obowiązek odbycia szkolenia zawodowego powstaje z pierwszym dniem roku kalendarzowego następującego po roku, w którym osoba, o której mowa ust. 1, rozpoczęła wykonywanie czynności związanych z dystrybucją ubezpieczeń. Należy doprecyzować co oznacza rozpoczęcie wykonywania czynności związanych z dystrybucją ubezpieczeń, gdyż jest to pojęcie nieprecyzyjne (zawarcie pierwszej umowy ubezpieczenia, złożenie pierwszej oferty klientowi, wpisanie do rejestru agentów ubezpieczeniowych?). Proponujemy aby data graniczną była data wpisania do rejestru agentów ubezpieczeniowych.	Uwaga uwzględniona
109	Art. 14 ust. 8	Komisja Nadzoru Finansowego	W opinii organu nadzoru w zaświadczeniu potwierdzającym odbycie szkolenia zawodowego niezbędna jest informacja o dorobku zawodowym i wykształceniu prelegenta (trenera). Wprowadzenie tej informacji jest niezbędne, aby uniknąć sytuacji, w których osobami szkolącym byłyby osoby o wątpliwych kwalifikacjach i doświadczeniu. Wprowadzenie informacji w tym zakresie pozwoli na weryfikację, czy szkolenia odbywają się z zachowaniem art. 14 ust. 5 projektu ustawy. Art. 14 ust. 8 winien zatem otrzymać brzmienie: „ <i>Po odbyciu szkolenia zawodowego podmiot przeprowadzający szkolenie wystawia dokument poświadczający odbycie szkolenia zawierający: datę i miejsce wystawienia, datę i miejsce przeprowadzenia szkolenia, imię i nazwisko oraz datę urodzenia uczestnika szkolenia, zakres tematyczny szkolenia, wymiar godzinowy szkolenia, dane podmiotu organizującego szkolenie (imię i nazwisko lub firma, adres) oraz imię i nazwisko osób odpowiedzialnych za przeprowadzenie lub przygotowanie szkolenia, ich wykształcenie i doświadczenie zawodowe, a także imię i nazwisko oraz podpis osoby wystawiającej dokument.</i> ”	Uwaga uwzględniona

110	Art. 14 ust. 8	Polska Izba Ubezpieczeń	W odniesieniu do art. 14 ust. 8 proponujemy pozostawienie w gestii zakładów ubezpieczeń organizacji szkoleń.	Uwaga nieuwzględniona Przepis art. 14 ust. 8 reguluje jedynie elementy, które musi zawierać dokument poświadczający odbycie szkolenia zawodowego. Organizacja szkoleń pozostaje zatem w gestii podmiotów odpowiedzialnych za ich przeprowadzenie.
111	Art. 14 ust. 8	Polska Izba Ubezpieczeń	W art. 14 ust. 8 zwracamy uwagę, że określenie miejsca przeprowadzenia szkolenia w formie e-learningowej może być trudne do ustalenia, bowiem istotą szkolenia e-learningowego jest zdalny udział uczestnika w szkoleniu. W celu uniknięcia trudności przy wystawianiu dokumentów poświadczających odbycie szkolenia w formie e-learningowej w zakresie wskazania miejsca przeprowadzenia szkolenia, proponujemy, aby ta informacja nie była obligatoryjnie zawierana w przedmiotowym dokumencie. Przepis w obecnej redakcji, nie jest dostosowany do formuły szkoleń e-learningowych. Certyfikat miał być drukowany automatycznie. Taki certyfikat nie wymaga własnoręcznego podpisu. Dlatego, prosimy o wprowadzenie możliwości automatycznego generowania podpisu pod zrealizowanym szkoleniem e-learningowym.	Uwaga uwzględniona
112	Art. 14 ust. 8	Konfederacja Lewiatan	Zwracamy uwagę, że określenie miejsca przeprowadzenia szkolenia w formie e-learningowej może być trudne do ustalenia, bowiem istotą szkolenia e-learningowego jest zdalny udział uczestnika w szkoleniu. W celu uniknięcia trudności przy wystawianiu dokumentów poświadczających odbycie szkolenia w formie e-learningowej, w zakresie wskazania miejsca przeprowadzenia szkolenia, proponujemy, aby informacja ta nie była obligatoryjnie zawierana w przedmiotowym dokumencie. Prosimy o odpowiednią modyfikację tego ustępu. Jednocześnie postulujemy, aby ustawa dopuszczała możliwość formy elektronicznej poświadczenia odbycia szkolenia wraz z podpisem wystawcy.	Uwaga uwzględniona

113	Art. 14 ust. 8	Związek Banków Polskich	ZBP proponuje zastąpić zapis „ <i>imię i nazwisko osób odpowiedzialnych za przeprowadzenie lub przygotowanie szkolenia</i> ” zapisem „ <i>[...] osób przeprowadzających szkolenie i odpowiedzialnych za jego zawartość merytoryczną</i> ”. Prezentacje szkoleniowe są często przygotowywane przez zespół osób, na podstawie materiałów otrzymanych z kilku źródeł. Dlatego należy wskazać jedną osobę, która „firmuje” materiał. Zwraca się też uwagę, że w przypadku e-learningu dokument będzie zawierał nazwiska osoby prowadzącej (bo taka nie występuje) i podpisów (dokument jest generowany automatycznie).	Uwaga nieuwzględniona W ocenie projektodawcy obowiązek wskazania osób odpowiedzialnych za przeprowadzenie lub przygotowanie szkolenia może objąć również osoby odpowiedzialne za jego zawartość merytoryczną.
114	Art. 14 ust. 9	Polska Izba Ubezpieczeń	Art. 14 ust. 9 nakłada obowiązek odbycia szkolenia zawodowego również na agentów ubezpieczeniowych będących osobami fizycznymi, wspólników agentów będących spółkami nieposiadającymi osobowości prawnej oraz połowę członków zarządu agentów będących osobami prawnymi. Taki wymóg jest niecelowy, szczególnie w przypadku gdy takie osoby nie wykonują czynności agencyjnych, gdyż robią to ich pracownicy (OFWCA). W związku z tym proponujemy usunięcie tego przepisu i pozostawienie jedynie obowiązku szkoleniowego dla osób faktycznie wykonujących czynności agencyjne, o których mowa w ust. 1 tego przepisu. Analogicznie w art. 14 ust. 9 pkt 2 i 3 – obowiązkowe szkolenie zawodowe dla członków zarządu wydaje się być zbędne skoro nie wykonują oni faktycznie czynności dystrybucyjnych.	Uwaga nieuwzględniona Uwaga pozostaje w sprzeczności z ustaleniami konferencji uzgodnieniowej. Przyjęte rozwiązania w kontekście szkoleń zawodowych są spójne z wymogami dotyczącymi zdania egzaminu przeprowadzonego przez zakład ubezpieczeń, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 5 oraz ust 2. Ponadto, dystrybucja ubezpieczeń i reasekuracji polega na organizowaniu i nadzorowaniu czynności agencyjnych lub czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń.
115	Art. 14 ust. 9	Konfederacja Lewiatan	Przedmiotowy przepis nakłada obowiązek odbycia szkolenia zawodowego również m.in. na członków zarządu w przypadku agentów ubezpieczeniowych, brokerów ubezpieczeniowych, brokerów reasekuracyjnych, będących osobami prawnymi. Wymóg ten ma dotyczyć co najmniej połowy członków zarządu. Postulujemy ograniczenie tego wymogu do osób wchodzących w skład zarządu, które są odpowiedzialne za dystrybucję w odniesieniu do produktów ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi podmiotu obowiązującego. W naszej ocenie stosowanie tego wymogu w stosunku do osób, które nie są	Uwaga nieuwzględniona Uwaga pozostaje w sprzeczności z ustaleniami konferencji uzgodnieniowej. Przyjęte rozwiązania w kontekście szkoleń zawodowych są spójne z wymogami dotyczącymi zdania egzaminu przeprowadzonego przez zakład

			odpowiedzialne za przedmiotową dystrybucję, nie jest konieczne do realizacji celów, dla których obowiązek szkoleniowy został przewidziany. Proponowane rozwiązanie, w naszej ocenie, nie stałoby również w sprzeczności z Dyrektywą. Zgodnie bowiem z Art. 10 ust. 2 Dyrektywy „Państwa członkowskie nie muszą stosować wymogów, o których mowa w ust. 1 i w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, do wszystkich osób fizycznych pracujących w zakładzie ubezpieczeń lub reasekuracji lub u pośrednika ubezpieczeniowego lub reasekuracyjnego, prowadzącego działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń lub reasekuracji, ale państwa członkowskie zapewniają, aby odpowiednie osoby wchodzące w skład struktur zarządzania tymi zakładami, odpowiedzialne za dystrybucję w odniesieniu do produktów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, oraz wszystkie inne osoby bezpośrednio zaangażowane w dystrybucję ubezpieczeń lub reasekuracji wykazywały wiedzę i umiejętności niezbędne do wykonywania swoich obowiązków.”	ubezpieczeń, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 5 oraz ust 2. Ponadto, dystrybucja ubezpieczeń i reasekuracji polega na organizowaniu i nadzorowaniu czynności agencyjnych lub czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń.
116	Art. 14 ust. 9	Związek Banków Polskich	W opinii ZBP wystarczającym obowiązkiem byłoby objęcie obowiązkiem odbywania corocznego szkolenia zawodowego do członków Zarządu agentów ubezpieczeniowych odpowiedzialnych za dystrybucję ubezpieczeń.	Uwaga nieuwzględniona Uwaga pozostaje w sprzeczności z postanowieniami konferencji uzgodnieniowej. Przyjęte rozwiązania w kontekście szkoleń zawodowych są spójne z wymogami dotyczącymi zdania egzaminu przeprowadzonego przez zakład ubezpieczeń, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 5 oraz ust 2. Ponadto, dystrybucja ubezpieczeń i reasekuracji polega na organizowaniu i nadzorowaniu czynności agencyjnych lub czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń.

117	Art. 16	Rzecznik Finansowy	W zakresie art. 16 projektu ustawy Rzecznik zwraca uwagę, że w przypadku umowy gwarancji ubezpieczeniowej wśród podmiotów tego stosunku prawnego nie ma ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, występują natomiast zleceniodawca i beneficjent.	Uwaga uwzględniona
118	Art. 16	Polska Izba Ubezpieczeń	W art. 16 proponujemy zmianę dyspozycji wskazanego przepisu poprzez doprecyzowanie, że chodzi o sumy pieniężne pobrane przez agenta ubezpieczeniowego w zakresie udzielonego mu przez zakład ubezpieczeń pełnomocnictwa. Wiąże się to z koniecznością ograniczenia ryzyka defraudacji otrzymanych środków pieniężnych przez agenta ubezpieczeniowego. W ostatnich latach na rynku odnotowano przypadki, w których osoby wykonujące czynności agencyjne przyjmowały bardzo wysokie kwoty, oferując „ubezpieczenia”, których nie było w ogóle w ofercie. Odpowiedzialność za ten proceder przerzucana jest w praktyce orzeczniczej na zakład ubezpieczeń i powoduje, że możliwe jest ciągle kreowanie nowych schematów wyłudzeń, w stosunku do których zakład ubezpieczeń nie ma istotnych narzędzi ograniczających ryzyko. Proponujemy art. 16 w brzmieniu <i>„Art. 16. Sumy pieniężne przekazane z tytułu umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej w zakresie określonym w pełnomocnictwie, o którym mowa w art. 23 przez:</i> <i>1) ubezpieczającego lub ubezpieczonego pośrednikowi ubezpieczeniowemu uznaje się za wpłacone zakładowi ubezpieczeń;</i> <i>2) zakład ubezpieczeń pośrednikowi ubezpieczeniowemu nie uznaje się za przekazane ubezpieczającemu, uposażonemu lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, do czasu ich faktycznego otrzymania przez te podmioty.”</i>	Uwaga nieuwzględniona Przepis art. 16 projektu ustawy ma charakter prokonsumencki oraz stanowi implementację art. 10 ust. 6 dyrektywy 2016/97. W razie uwzględnienia uwagi przepis może mieć negatywne skutki dla klientów, a także spowodować niezgodność z dyrektywą 2016/97. Ponadto, zaproponowane rozwiązanie funkcjonuje obecnie w ustawie o pośrednictwie ubezpieczeniowym.
119	Art. 16 pkt 1	Polska Izba Ubezpieczeń	Zdaniem PIU w art. 16 pkt 1 należy ograniczyć zakres tego przepisu. Składki przekazane brokerowi ubezpieczeniowemu nie mogą być traktowane jako przekazane zakładowi ubezpieczeń. Broker działa w imieniu klienta, a nie w imieniu zakładu ubezpieczeń. Pozycja prawna agenta i brokera wobec zakładu ubezpieczeń jest ukształtowana całkowicie odmiennie. Dlatego brak jest podstaw do stosowania jednolitej zasady w tym zakresie.	Uwaga nieuwzględniona Przepis art. 16 projektu ustawy ma charakter prokonsumencki oraz stanowi implementację art. 10 ust. 6 dyrektywy 2016/97. W razie uwzględnienia uwagi przepis może

			Dyrektywa o dystrybucji ubezpieczeń w art. 10 ust. 6 wskazuje, że państwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne środki w celu ochrony klienta przed niezdolnością pośrednika do przekazania składki lub kwoty roszczenia lub zwrotu składki. Ustawa przyjmuje jeden ze środków wskazanych w dyrektywie (do wyboru są 4 możliwości, do stosowania w dowolnej konfiguracji) w postaci uznania, że sumy przekazane pośrednikowi uznaje się za przekazane zakładowi ubezpieczeń. Jest to zbyt daleko idące uprawnienie, mogące prowadzić do naruszeń na niekorzyść zakładów ubezpieczeń. Wskazaniem byłoby zastosowanie innych proponowanych w dyrektywie rozwiązań (np. lit. b) posiadanie określonej płynności finansowej przez pośrednika, c) prowadzenia specjalnych rachunków na poczet przekazywania składek, d) ustanowienia funduszu gwarancyjnego).	mieć negatywne skutki dla klientów, a także spowodować niezgodność z dyrektywą 2016/97. Ponadto, zaproponowane rozwiązanie funkcjonuje obecnie w ustawie o pośrednictwie ubezpieczeniowym.
120	Art. 17	Polska Izba Ubezpieczeń	W świetle postanowień art. 17 i definicji z art.4 pkt 1) projektu ustawy niejasnym jest czy możliwe będzie wykonywanie przez podmioty takie jak np. banki czynności dystrybucyjnych w zakresie ubezpieczeń z grupy 3, działu I ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej w sytuacji gdy ubezpieczenia byłyby dystrybuowane jako ubezpieczenia uzupełniające do świadczonych usług a podmioty te oferowałyby ubezpieczenia tylko na zasadzie działalności uzupełniającej tj. zgodnie z definicją agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające (np. oferowane byłyby tylko takie ubezpieczenia). W świetle projektu, jak się wydaje, wykonywanie działalności wyłącznie w charakterze agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wyklucza zastosowanie do takiego podmiotu postanowień ustawy odnoszących się tylko do agenta ubezpieczeniowego;	Uwaga nieuwzględniona Art. 17 projektu ustawy stanowi implementację art. 26 dyrektywy 2016/97, z którego wynika iż sprzedaż produktów inwestycyjnych może być prowadzona wyłącznie przez pośrednika ubezpieczeniowego oraz zakład ubezpieczeń. Przyjęcie uwagi skutkowałoby zatem sprzecznością przyszłej ustawy o dystrybucji ubezpieczeń z dyrektywą 2016/97 w ww. zakresie. Ponadto, zgodnie z art. 4 pkt 1, implementującym art. 2 ust. 1 pkt 4 dyrektywy 2016/97, agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające może być podmiot inny niż instytucja kredytowa w

				rozumieniu ustawy o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego.
121	Art. 18 ust. 4	Komisja Nadzoru Finansowego	W art. 18 ust. 4 projektu proponuje się dodanie zdania drugiego o następującej treści: „ <i>W ramach obowiązku, o którym mowa w zdaniu pierwszym agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń informują klienta w szczególności, czy prowizja z tytułu umowy ubezpieczenia jest uzależniona od wolumenu zawartych umów ubezpieczenia.</i> ” Powyższa propozycja wynika z obserwacji praktyki rynkowej. Typowy konflikt interesów powstaje bowiem w związku z takim ukształtowaniem postanowień umownych dotyczących wynagrodzenia pośrednika lub pracownika zakładu ubezpieczeń zawierającego umowy ubezpieczenia, w świetle których wynagrodzenie z tytułu zawierania umów ubezpieczenia jest uzależniane od wolumenu zawartych umów. Stanowi to istotną zachętę dla wielu pośredników/pracowników zakładów ubezpieczeń którzy proponują klientom nie te umowy, które są dla nich najbardziej odpowiednie, lecz umowy z tytułu zawarcia których otrzymają najwyższą prowizję.	Uwaga uwzględniona
122	Art. 18 ust. 6	Komisja Nadzoru Finansowego	Z przepisu należy wnioskować, że klient, po zapoznaniu się z informacjami dotyczącymi konfliktu interesów, powinien mieć możliwość świadomego zadecydowania o zawarciu bądź nie zawarciu umowy ubezpieczenia. Obecny zapis, mówiący o podjęciu świadomej decyzji co do działalności z zakresu dystrybucji ubezpieczeń, co do której zaistniał konflikt interesów, jest nieprecyzyjny i nieczytelny, sugeruje wręcz, że to klient prowadzi działalność w zakresie dystrybucji, co jest w oczywisty sposób nielogiczne.	Uwaga nieuwzględniona Przepis art. 18 ust. 6 stanowi implementację art. 28 ust. 3 dyrektywy 2016/97. Przyjęcie uwagi mogłoby zatem skutkować sprzecznością przyszłej ustawy o dystrybucji ubezpieczeń z dyrektywą 2016/97 w ww. zakresie. Ponadto, art. 28 zostanie doprecyzowany poprzez wydanie aktu delegowanego Komisji Europejskiej.

123	Rozdział 2	Komisja Nadzoru Finansowego	W ocenie organu nadzoru w celu zapewnienia czytelności przepisów niezbędne jest, aby ustawa wskazywała wyraźnie, że osoby wykonujące czynności agencyjne/brokerskie mogą wykonywać te czynności wyłącznie po wpisaniu do rejestru.	Uwaga uwzględniona
124	Rozdział 2	Polska Izba Ubezpieczeń	Rozdział 2 projektu ustawy nie zawiera regulacji pozwalających na przetwarzanie przez zakłady ubezpieczeń danych zawartych w informacjach z Krajowego Rejestru Karnego i odpowiednich informacji z innych krajów w związku z wymogiem niekaralności przewidzianym w art. 21 ust.1 pkt 2) projektu ustawy w odniesieniu do osób wykonujących czynności agencyjne oraz członków zarządu i wspólników spółek będących agentami ubezpieczeniowymi. Wymóg zbierania takich danych obecnie wynika z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 września 2014 r. w sprawie wniosków o wpis do rejestru agentów ubezpieczeniowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1376) (§7 pkt 2) lit.a)). Upoważnienie do przetwarzania takich danych wymaga rangi ustawowej, stosownie do post. art. 27 ust.2 pkt 2) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r o ochronie danych osobowych (tj. z dnia 13 czerwca 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 922)) oraz wymogów art. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO).	Uwaga nieuwzględniona Poruszony problem wynika również z obowiązujących regulacji. Polska Izba Ubezpieczeń nie przedstawiła konkretnych propozycji. Wydaje się, że propozycja mogłaby być przedmiotem prac legislacyjnych związanych z implementacją rozporządzenia RODO.
125	Art. 21	Komisja Nadzoru Finansowego	W art. 21 projektu proponuje się następujące brzmienie ust. 4 po myślniku: "... - z uwzględnieniem konieczności zapewnienia odpowiedniego poziomu kwalifikacji osób, o których mowa w ust. 1, 2 i 3."	Uwaga uwzględniona
126	Art. 21 ust. 1	Polska Izba Ubezpieczeń	Art. 21 ust 1 wskazuje, że czynności agencyjne, czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń oraz czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji mogą być wykonywane wyłącznie przez osobę fizyczną, która spełnia łącznie określone w ustawie warunki. W przypadku Zakładów Ubezpieczeń niejednokrotnie może okazać się, że osoby objęte regulacją będą musiały się szkolić same, jako "twórcy produktu" i osoby wykonujące czynności dystrybucyjne w jednym. Proponujemy w przypadku osób wykonujących czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń - wymagania ograniczyć do pkt. 1-4.	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z projektowanym art. 13 ust. 1 podmiotem tworzącym produkt ubezpieczeniowy jest zakład ubezpieczeń, a nie jego pracownicy. Zdanie egzaminu przeprowadzanego przez zakład ubezpieczeń m.in.

			Ponadto wątpliwość może budzić, czy dotyczy to pracowników Zakładu Ubezpieczeń, czyli wszystkich, w tym członków zarządów?	przez osoby wykonujące czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń ma na celu realizację obowiązku wynikającego z art. 10 ust. 1 dyrektywy 2016/97. Taki sam obowiązek dotyczy również osób wykonujących czynności agencyjne oraz osób wykonujących czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji. Ponadto, obowiązek zdania egzaminu przez osobę wykonującą czynności agencyjne uregulowany jest także w obowiązującej ustawie o pośrednictwie ubezpieczeniowym. Obowiązek zdania egzaminu dotyczy osób wykonujących czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń, tj. uprawnionych pracowników zakładu ubezpieczeń bezpośrednio wykonujących czynności związane z dystrybucją ubezpieczeń.
127	Art. 22	Komisja Nadzoru Finansowego	Organ nadzoru podtrzymuje zgłoszoną uprzednio uwagę, zgodnie z którą art. 22 powinien zostać uzupełniony o kolejny ustęp w brzmieniu: <i>„Zakład ubezpieczeń obowiązany jest ustalić, czy przedsiębiorca, z którym zamierza zawrzeć umowę agencyjną, nie zawarł uprzednio umowy z innym zakładem ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej lub czy nie został wpisany do rejestru jako wykonujący działalność agencyjną w imieniu lub na rzecz dwóch zakładów ubezpieczeń wykonujących działalność w zakresie tego samego działu ubezpieczeń zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. W przypadku ustalenia, że występuje jedna z okoliczności</i>	Uwaga uwzględniona

		<i>wskazanych w zdaniu poprzedzającym, zawarcie umowy agencyjnej może nastąpić, jeżeli przy zawieraniu umowy agencyjnej przedsiębiorca okaże dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia, o której mowa w ust. 3. W przypadku, w którym zawarcie umowy ubezpieczenia, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, nie jest ujawnione w rejestrze agentów ubezpieczeniowych, wniosek o wpis agenta do rejestru agentów ubezpieczeniowych zawiera również wniosek o wpis danych dotyczących zawartej przez agenta umowy ubezpieczenia."</i> Przepis ten ma na celu zobowiązanie zakładu ubezpieczeń do każdorazowego zweryfikowania, czy podmiot, z którym zakład ubezpieczeń zawiera umowę agencyjną, jest związany umową agencyjną z innym zakładem ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Jeśli w wyniku takiej weryfikacji okaże się, że agent działa już na rzecz jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zakład ubezpieczeń powinien zawrzeć we wniosku o wpis takiego agenta informację o zawartej umowie obowiązkowego ubezpieczenia OC. W praktyce oznaczać to będzie, że drugi zakład ubezpieczeń działający w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zobowiązany będzie do złożenia informacji dotyczącej umowy ubezpieczenia OC, chyba że zgłoszenia tego dokonał już inny zakład ubezpieczeń. Weryfikacja może polegać na sprawdzeniu przez zakład ubezpieczeń statusu agenta w rejestrze on-line za pośrednictwem strony internetowej organu nadzoru. Proponowane rozwiązanie uzasadnione jest faktem, że obecnie zakłady ubezpieczeń stosują praktykę polegającą na sporządzaniu wzorów oświadczeń, podpisywanych przez agentów, zgodnie z którymi agent nie działa na rzecz innego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń. Tego typu standardy postępowania sprawiają, że agenci w wielu przypadkach nie są świadomi ciążącego na nich obowiązku posiadania obowiązkowego ubezpieczenia OC, a zakłady ubezpieczeń stoją na stanowisku, że oświadczenie agenta zwalnia je z odpowiedzialności z braku zawarcia przez agenta umowy ubezpieczenia OC. W ocenie organu nadzoru, nadzór zakładów ubezpieczeń nad agentami winien obejmować również kwestię spełniania przez agentów wymogu posiadania ubezpieczenia OC, co obecnie, wobec braku wyraźnego przepisu nakładającego na zakłady obowiązek weryfikowania tej kwestii, nie ma miejsca i nie pozwala organowi nadzoru na stosowanie jakichkolwiek sankcji wobec zakładów	

			ubezpieczeń. Podkreślenia przy tym wymaga, że omawiany problem ma istotne znaczenie z punktu widzenia klientów, którym winien być zapewniony prosty i efektywny sposób zaspokojenia ewentualnych roszczeń wynikających z zawarcia umowy ubezpieczenia za pośrednictwem agenta.	
128	Art. 22	Komisja Nadzoru Finansowego	Należy podnieść, iż opłata za brak zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC multiagenta, o której mowa w art. 22 projektu, powinna być należna za każdy rok pozostawania bez ochrony ubezpieczeniowej, wobec czego należałoby dodać kolejny ustęp w art. 22 pomiędzy ust. 8 i 9, w brzmieniu: <i>„Opłata, o której mowa w ust. 8, należna jest za każdy rok pozostawania przez agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniającego bez ochrony ubezpieczeniowej.”.</i>	Uwaga uwzględniona poprzez uzupełnienie ust. 8.
129	Art. 22	Komisja Nadzoru Finansowego	Zwrócenia uwagi wymaga na gruncie art. 22 projektu, iż ustęp 14 powinien zawierać upoważnienie ustawowe dotyczące umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej i gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa zarówno w ust. 3, jak i w ust. 4. Obecnie przepis ust. 6, dotyczący wysokości minimalnej sumy gwarancyjnej ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające odsyła do ust. 14 stanowiąc, że jej wysokość zostanie określona w rozporządzeniu dotyczącym ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej agentów ubezpieczeniowych. Z kolei przepis ust. 7, który dotyczy wysokości kwoty gwarancji ubezpieczeniowej w umowie gwarancji ubezpieczeniowej zawieranej przez agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające w ogóle nie wskazuje, w jakim akcie zostanie określona ta wysokość. Wprowadza natomiast, co jest nie do końca zrozumiałe, kryteria brane pod uwagę przy ustalaniu kwoty gwarancji ubezpieczeniowej. Tymczasem dyrektywa IDD w art. 10 ust. 5 wymaga, by zarówno ubezpieczenie OC jak również gwarancja ubezpieczeniowa zostały ustalone na poziomie określonym przez państwa członkowskie. Art. 10 ust. 5 dyrektywy IDD wymaga także, by gwarancja ubezpieczeniowa była porównywalna do ubezpieczenia OC. W ocenie organu nadzoru wymóg ustalenia przez państwa członkowskie poziomu ubezpieczenia OC i gwarancji ubezpieczeniowej należy rozumieć przede wszystkim jako ustalenie minimalnych sum gwarancyjnych/kwoty gwarancji, termin powstania obowiązku ubezpieczenia/zawarcia gwarancji, czy zakresu ubezpieczenia. Brak regulacji w	Uwaga uwzględniona

			odniesieniu do gwarancji ubezpieczeniowej oznacza, że dyrektywa IDD nie zostanie w pełni zaimplementowana. Uzupełnienie upoważnienia ustawowego konieczne jest również ze względu na brzmienie ust. 11 pkt 1, który stanowi, że data zawarcia umów ubezpieczenia i gwarancji ubezpieczeniowej określona jest w przepisach wydanych na podstawie ust. 14.	
130	Art. 22 ust. 4	Komisja Nadzoru Finansowego	Uwzględnienie gwarancji ubezpieczeniowej jako alternatywnej formy zabezpieczenia osób poszkodowanych na wypadek szkody wyrządzonej przez agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające może doprowadzić do zagrożenia interesów klientów. W przeciwieństwie do obowiązkowych ubezpieczeń OC, w przypadku których przepisy ściśle regulują warunki ochrony ubezpieczeniowej (w szczególności tzw. trigger), gwarancje ubezpieczeniowe są prawnie nieuregulowane co do choćby warunków płatności (strony mogą określić gwarancje jako warunkową lub bezwarunkową) czy temporalnego aspektu obowiązku gwaranta, przy czym jak się zdaje najczęstszą może być sytuacja, w której gwarant dokonuje płatności w przypadku żądania, jakie wpłynęło do niego w okresie ważności gwarancji. To ostatnie prowadzi do rozbieżności z instytucją obowiązkowego ubezpieczenia OC, w którym zakład ubezpieczeń wypłaca świadczenia w przypadku zdarzenia powodującego szkodę, które miało miejsce w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej, nie zaś w przypadku wpływu doń roszczenia odszkodowawczego w tym zakresie. W konsekwencji gwarancja ubezpieczeniowa może nie okazać się instrumentem ekwiwalentnym dla obowiązkowego ubezpieczenia OC.	Uwaga nieuwzględniona Dyrektywa 2016/97 w art. 10 ust. 5 w odniesieniu do agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, obok umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania zawodu, jako alternatywę przewiduje porównywalną gwarancję odpowiedzialności na poziomie ustalonym przez państwa członkowskie. Powyższe było także przedmiotem ustalenia konferencji uzgodnieniowej.
131	Art. 22 ust. 5	Polska Izba Ubezpieczeń	Zgodnie z art. 21 ust 5 umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej i umowa gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3 i 4, obejmują szkody wyrządzone przez agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające w związku z działalnością wykonywaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych państw członkowskich Unii Europejskiej. Brakuje doprecyzowania jak to się będzie odnosić do osób wykonujących czynności akwizycyjne?	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z art. 10 ust. 4 i 5 dyrektywy 2016/97 ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania zawodu lub porównywalną gwarancję odpowiedzialności powinni posiadać pośrednicy ubezpieczeniowi i reasekuracyjni oraz pośrednicy

				oferujący ubezpieczenia uzupełniające. Za pracowników zakładu ubezpieczeń odpowiada zakład ubezpieczeń.
132	Art. 22 ust. 8 zd. 1	Komisja Nadzoru Finansowego	Zgodnie z projektowanym przepisem agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, którzy nie spełnili obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3 i 4, są obowiązani wnieść opłatę na rzecz budżetu państwa w wysokości stanowiącej równowartość 1.000 euro obliczona według kursu ogłoszonego przez narodowy Bank Polski w tabeli kursów nr 1 każdego roku. Projektowany przepis nie reguluje, który rok ma zostać uwzględniony przy ustalaniu kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w tabeli kursów nr 1 do obliczenia wymienionej opłaty. W związku z opisaną wątpliwością proponuje się przyjęcie do obliczenia wysokości ww. opłaty średniego kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w tabeli kursów nr 1 roku, w którym organ nadzoru wzywa agenta ubezpieczeniowego na podstawie art. 11 ust. 6 ustawy do potwierdzenia zawarcia umowy ubezpieczenia, tak jak czynił to organ nadzoru w praktyce nadzorczej.	Uwaga uwzględniona
133	Art. 23	Polska Izba Turystyki	Przepis art. 12 ust. 3 ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym stanowi, że pełnomocnictwo udzielone przez zakład ubezpieczeń nie może zawierać upoważnienia do udzielania dalszych pełnomocnictw. Tej treści przepis zawierał art. 23 ust. 3 projektu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń z 2 grudnia 2016 r.; nie dotyczył on jednak agentów turystycznych nie będących agentami ubezpieczeniowymi, którzy działając w ramach pełnomocnictwa udzielonego przez organizatora turystyki, w ramach pełnomocnictwa udzielonego przez organizatora turystyki oferowali ubezpieczenia uzupełniające, komplementarne wobec imprezy turystycznej, i zawierali z klientami organizatora umowy ubezpieczenia (np. NW, KL, wcześniejsza rezygnacja z imprezy, bagaż). Tej treści przepis zawiera również art. 23 ust. 4 projektu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń z dnia 2 grudnia 2016 r. a ponadto, przepis tej treści został zamieszczony w art. 3 projektu ustawy wyłączającym z zakresu ustawy przedsiębiorców oferujących ubezpieczenia uzupełniające; w interesującym nas przypadku - ubezpieczenia związane z impreza turystyczną, która stanowi usługę główną.	Uwaga uwzględniona Zakaz subdelegacji odnoszący się do agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające określony w art. 23 projektu ustawy jest analogiczny do zakazu określonego w dotychczasowej ustawie w art. 12 ust. 3 ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym. Zrezygnowano natomiast z zakazu subdelegacji w przypadku przedsiębiorców wyłącznych spod režimu ustawy, o których mowa w

			W art. 3 ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym, która również wyłącza z zakresu swego działania ubezpieczenia uzupełniające, nie ma przepisu wprowadzającego zakaz udzielania dalszych pełnomocnictw Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń (wersja przekształcona) nie reguluje przedmiotowej kwestii dalszych pełnomocnictw. Ustawodawca polski ma swobodę w uregulowaniu omawianego zagadnienia. Należy podkreślić, że na rynku usług turystycznych sprzedają ubezpieczeń dodatkowych zajmują się głównie agenci turystyczni, z których decydująco przeważająca większość (można szacować ok. 80%) to subagenci działający w ramach dalszych pełnomocnictw udzielonych przez organizatorów turystyki. Zdaniem PIT, ponieważ zawieranie umów ubezpieczenia w przedmiocie ubezpieczeń uzupełniających związanych z imprezami turystycznymi jest wyłączone z zakresu działania ustawy o dystrybucji ubezpieczeń należy postulować aby wzorem projektu ustawy z 2 grudnia 2016 r. nie obejmować wspomnianym zakazem udzielania dalszych pełnomocnictw agentów turystycznych nie będących agentami ubezpieczeniowymi. Dodać należy, że w ramach wspomnianej wyżej praktyki agenci turystyczni wykonują nie tylko czynności faktyczne związane z zawieraniem umów ubezpieczenia ale również zawierają te umowy. Nieprzyjęcie powyższego postulatu PIT skutkować może poważnymi perturbacjami na rynku usług turystycznych, gdyż wymagałoby wielu zmian organizacyjnych związanych z oferowaniem ubezpieczeń dodatkowych i zawieraniem umów ubezpieczenia. Powyższa obawa zachowa swoją aktualność również pod rządami projektowanej ustawy o usługach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych, gdyż projekt utrzymuje obecny obowiązek ubezpieczeń w zakresie NNW i KL przy imprezach zagranicznych.	art. 3 projektu. Takiego obowiązku dyrektywa 2016/97 nie przewiduje.
134	Art. 23 ust. 3	Komisja Nadzoru Finansowego	Nie wiadomo, w jaki sposób wyrazy in fine „od dnia ich rozwiązania, wygaśnięcia lub cofnięcia” odnoszą się do dokumentów dotyczących wynagrodzenia agenta oraz obowiązkowych szkoleń, gdyż nie mogą one być rozwiązane, wygaszone ani cofnięte. W konsekwencji temporalny aspekt obowiązku zakładów ubezpieczeń w zakresie przechowywania dokumentów jest niejasny.	Uwaga uwzględniona

135	Art. 23 ust. 1	Polska Izba Ubezpieczeń	W odniesieniu do art. 23 ust. 3 proponujemy, aby okres obowiązkowego przechowywania dokumentów został maksymalnie skrócony. Długi okres archiwizacji oraz jej szeroki zakres pociągną za sobą bowiem wysokie koszty po stronie zakładów ubezpieczeń. Ponadto, sugerujemy wprowadzenie możliwości prowadzenia wyłącznie archiwum cyfrowego, co zmniejszy trudności związane z realizacją tego wymogu.	Uwaga nieuwzględniona Okres 10 lat przechowywania dokumentów dotyczących współpracy zakładu ubezpieczeń z agentem ubezpieczeniowym lub agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające wydaje się optymalny oraz stanowi wykonanie uzgodnienia poczynionego w trakcie konferencji uzgodnieniowej. Przedmiotowa uwaga nie określa postaci dokumentu (elektronicznej bądź papierowej), nakłada jedynie obowiązek, aby te dokumenty, które zakład ubezpieczeń posiada, niezależnie od ich postaci, były przechowywane przez 10 lat.
136	Art. 23 ust. 3	Konfederacja Lewiatan	Postulujemy, aby okres obowiązkowego przechowywania dokumentów został skrócony. Długi, 10-letni okres archiwizacji oraz jej szeroki zakres pociągną za sobą bowiem wysokie koszty po stronie zakładów ubezpieczeń. Ponadto, sugerujemy wprowadzenie możliwości prowadzenia wyłącznie archiwum cyfrowego, co zmniejszy trudności związane z realizacją tego wymogu.	Uwaga nieuwzględniona Okres 10 lat przechowywania dokumentów dotyczących współpracy zakładu ubezpieczeń z agentem ubezpieczeniowym lub agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające wydaje się optymalny oraz stanowi wykonanie uzgodnienia poczynionego w trakcie konferencji uzgodnieniowej. Przedmiotowa uwaga nie określa postaci dokumentu (elektronicznej bądź papierowej), nakłada jedynie obowiązek, aby te dokumenty, które zakład ubezpieczeń posiada,

				niezależnie od ich postaci, były przechowywane przez 10 lat.
137	Art. 24	Polska Izba Ubezpieczeń	W art. 24 wymagane jest doprecyzowanie zapisów dotyczących określenia kogo i w jakim momencie należy uznać jako poszukującego ochrony. W obecnej wersji niejasne jest czy jest to uprzednio ubezpieczony, czy osoba zamierzająca zawrzeć umowę? Czy to ma dotyczyć ubezpieczonego i ubezpieczającego?	Uwaga uwzględniona poprzez dodanie definicji klienta
138	Art. 24 ust. 1 pkt 2 (ewentualnie w odrębnym przepisie w rozdziale 2)	Komisja Nadzoru Finansowego	Projektowana regulacja winna być uzupełniona o przepis nakładający na agenta obowiązek przedstawienia klientowi ofert tych zakładów ubezpieczeń, które oferują produkt odpowiadający potrzebom i wymaganiom klienta. Obowiązek taki pozwoli zapobiegać ewentualnemu konfliktowi interesów, wyrażającemu się w możliwości przedstawiania przez agenta wyłącznie ofert umów ubezpieczenia, których zawarcie skutkuje uzyskaniem przez agenta wynagrodzenia wyższego od wynagrodzenia za zawarcie umowy adekwatnej do potrzeb i wymagań klienta. Wprowadzenie zaproponowanego obowiązku ma służyć przede wszystkim ochronie klienta przed missellingiem. W ocenie organu nadzoru, klient (ubezpieczający, ubezpieczony) w przypadku korzystania z usług tzw. multiagenta powinien być informowany o zakładach ubezpieczeń, z którymi multiagent ma podpisaną umowę agencyjną, a które posiadają w swojej ofercie produkt ubezpieczeniowy spełniający kryteria, o których mowa w art. 9 ust. 1 (tj. produkt adekwatny do potrzeb w zakresie ochrony ubezpieczeniowej), a nie o wszystkich zakładach ubezpieczeń, jak w obecnym kształcie projektu.	Uwaga nieuwzględniona Obowiązek taki nie wynika z dyrektywy 2016/97. Zgodnie z art. 20 dyrektywy 2016/97 wprowadza się konkretne regulacje dotyczące doradztwa oraz standardów regulujących transakcję sprzedaży, które nakładają na wszystkich pośredników ubezpieczeniowych nowe istotne obowiązki o charakterze prokonsumenckim, m.in. przed zawarciem umowy ubezpieczenia dystrybutor ubezpieczeń określa potrzeby klienta, podaje mu obiektywne informacje na temat umowy, a każda umowa musi być zgodna z wymaganiami i potrzebami klienta w zakresie ubezpieczenia. Ponadto, agent będzie zobowiązany powiadomić klienta czy działa na rzecz jednego czy wielu zakładów ubezpieczeń oraz o firmach tych zakładów, w związku z czym klient

				będzie świadomy status tego agenta. Przedłożona propozycja w znaczny sposób zbliżyłaby multiagenta do statusu brokera ubezpieczeniowego, mimo tego że multiagent wykonuje działalność agencyjną a nie brokerską.
139	Art. 24 ust. 1 pkt 5	Polska Izba Ubezpieczeń	Art. 24 ust. 1 pkt 5 nakłada na agenta obowiązek poinformowania poszukującego ochrony ubezpieczeniowej o charakterze wynagrodzenia otrzymywanego w związku z proponowanym zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, w szczególności czy otrzymuje m.in. honorarium płacone bezpośrednio przez klienta. Zapis taki nie dotyczy agentów ubezpieczeniowych, gdyż praktyka rynkowa wskazuje, że agenci nie pobierają wynagrodzenia od klienta (może mieć ewentualnie miejsce w przypadku brokerów). W związku z tym należałoby wykreślić zapis o honorarium płaconym agentowi bezpośrednio przez klienta, gdyż w praktyce nie będzie on miał zastosowania. W przypadku pozostawienia zapisu należałoby określić w jaki sposób ustawodawca przewiduje formę przekazania tej informacji potencjalnemu Klientowi?	Uwaga nieuwzględniona Przepis art. 24 ust. 1 pkt 5 projektu ustawy stanowi implementację art. 19 ust. 1 lit e) dyrektywy 2016/97. Jak wynika z uwagi, niepobieranie przez agentów wynagrodzenia od klientów wynika z praktyki rynkowej. Powyższy przepis nie neguje jej występowania, lecz uwzględnia teoretyczną możliwość otrzymywania przez agenta honorarium płaconego przez klienta. Ponadto, katalog rodzajów otrzymywanego wynagrodzenia wyczerpuje podstawowe możliwości wynagradzania pośrednika.
140	Art. 24 ust. 1 pkt 5	Konfederacja Lewiatan	W opinii Konfederacji zapłata wynagrodzenia przez klienta bezpośrednio na rzecz agenta w związku z proponowanym zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej stoi w sprzeczności z charakterem czynności agencyjnych, które są wykonywane na rzecz oraz w imieniu dającego zlecenie – zakładu ubezpieczeń. Wskazać następnie należy, że bezpośredni model wynagradzania agenta z tytułu czynności agencyjnych zbliża jego działalność do działalności brokerskiej, do wykonywania której agent nie jest uprawniony. Niemniej jednak, jeżeli projektodawca nie podzieli powyższych zastrzeżeń, sugerujemy wprowadzenie definicji honorarium, aby wymogi co do ujawniania	Uwaga nieuwzględniona Przepis art. 24 ust. 1 pkt 5 projektu ustawy stanowi implementację art. 19 ust. 1 lit e) dyrektywy 2016/97. Jak wynika z uwagi, niepobieranie przez agentów wynagrodzenia od klientów wynika z praktyki rynkowej. Powyższy przepis nie neguje jej występowania, lecz

			honorarium były realizowane w sposób jednolity.	uwzględnia teoretyczną możliwość otrzymywania przez agenta honorarium płaconego przez klienta. Ponadto, katalog rodzajów otrzymywanego wynagrodzenia wyczerpuje podstawowe możliwości wynagradzania pośrednika.
141	Art. 24 ust. 1 pkt 5 lit. c	Konfederacja Lewiatan	Odnosząc się do obowiązku poinformowania o „innym rodzaju wynagrodzenia” (lit. c) wyrażamy wątpliwość, w jaki sposób należy poinformować poszukującego ochrony ubezpieczeniowej o tym „innym rodzaju wynagrodzenia”, jeżeli np. zakład ubezpieczeń ogłasza konkurs, w którym uczestniczy agent (może być ale nie musi laureatem konkursu), a nagrodą jest np. wyjazd zagraniczny, bony itp.? Czy w takim przypadku agent będzie musiał wskazywać na konkretne źródła np. konkurs, czy tylko i wyłącznie sposób wynagradzania - prowizja. Jednocześnie prosimy o wskazanie czy powyższe dotyczyć będzie "innego wynagrodzenia".	Uwaga nieuwzględniona Przepis art. 24 ust. 1 pkt 5 stanowi implementację art. 19 ust. 1 lit d i e dyrektywy 2016/97.
142	Art. 24 ust. 1 pkt 5 i 6	Konfederacja Lewiatan	Konfederacja Lewiatan wyraża wątpliwość, czy oświadczenia z pkt 5 i 6 mogą zostać złożone ustnie wobec poszukującego ochrony ubezpieczeniowej?	Uwaga nieuwzględniona Sposób przekazania informacji, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 2-6 reguluje art. 10 projektowanej ustawy, który stanowi implementację art. 23 dyrektywy 2016/97.
143	Art. 24 ust. 1 pkt 6, art. 25 ust. 1 pkt 3, art. 34 ust. 1 pkt 5	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	Kolejna uwaga Prezesa UOKiK sformułowana w piśmie dotyczącym uzgodnień pierwotnego projektu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, dotyczyła obowiązku poinformowania klienta o możliwości złożenia reklamacji, wniesienia skargi oraz pozasądowego rozwiązywania sporów. Taki zakres informacji przewidziano w pierwotnym projekcie w odniesieniu do agenta ubezpieczeniowego, brokera ubezpieczeniowego oraz do określonych osób reprezentujących zakład ubezpieczeń. Odmiennie natomiast sformułowano zakres informacji w odniesieniu do wykonywania działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń przez agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, bowiem w takim przypadku zakład	Komentarz UOKiK nie ma charakteru uwagi

			ubezpieczeń, przed zawarciem umowy ubezpieczenia, zapewniał m.in. dostarczenie informacji o „możliwości złożenia reklamacji i wniesienia skargi do Rzecznika Finansowego”. Z zadowoleniem należy odnotować, że zakres informacji został w obecnym projekcie ujednolicony. Ujednolicone określenie informacji „o możliwości złożenia reklamacji, wniesienia skargi oraz pozasądowego rozwiązywania sporów” odnosi się - według poprawionego projektu - do wszystkich ww. grup, a więc: agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenie uzupełniające (art. 24 ust. 1 pkt 6), zakładu ubezpieczeń (art. 25 ust. 1 pkt 3) oraz brokera ubezpieczeniowego (art. 34 ust. 1 pkt 8).	
144	Art. 24 ust. 1 pkt 7	Polska Izba Ubezpieczeń	W art. 24 ust. 1 pkt 7 wskazane jest uzupełnienie przepisu o praktyczną jego wykładnię tj. konieczność okazywania przez osobę fizyczną wykonującą czynności agencyjne pełnomocnictwa agencyjnego i upoważnienia do działania w imieniu tego agenta.	Uwaga nieuwzględniona Nałożenie obowiązku na osobę wykonującą czynności agencyjne okazywania pełnomocnictwa agencyjnego i upoważnienia do działania w imieniu agenta wydaje się nadmiarowe.
145	Art. 24 ust. 2	Komisja Nadzoru Finansowego	Organ nadzoru proponuje, by obowiązek informowania o kosztach dystrybucji i kosztach prowizji obejmował wszystkie umowy ubezpieczenia, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, a nie wyłącznie umowy, w których gwarantowana wysokość świadczenia z tytułu śmierci ubezpieczonego jest niższa niż dziesięciokrotność rocznej składki ubezpieczeniowej należnej z tytułu tej umowy w każdym z pierwszych 5 lat ubezpieczenia. Analogiczna zmiana proponowana jest względem art. 25 ust. 2 i art. 34 ust. 2 projektu. Organ nadzoru wskazuje, że z art. 23 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej wynika obowiązek równomiernego rozkładania prowizji pośrednika w czasie. Obowiązek ten nie ma zastosowania względem umowy ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym, w której gwarantowana wysokość świadczenia z tytułu śmierci ubezpieczonego z dowolnej	Uwaga uwzględniona

			przyczyny jest wyższa niż dziesięciokrotność rocznej składki należnej z tytułu tej umowy w każdym z pierwszych 5 lat ubezpieczenia. W ocenie organu nadzoru ryzyko tzw. „missellingu” istnieje zwłaszcza w przypadku umów ubezpieczenia, w których wypłata prowizji następuje jednorazowo (a więc również umów o których mowa w art. 23 ust. 7 ustawy z dnia 11 września 2015 r.).	
146	Art. 24 ust. 2, art. 25 ust. 2 i art. 34 ust. 2	Narodowy Bank Polski	W przedstawionym projekcie ustawy zaproponowano prezentowanie kosztów dystrybucji oraz kosztów prowizji w relacji do sumy składek ubezpieczeniowych w rekomendowanym czasie trwania umowy. Prezentowane w ten sposób koszty nie ułatwią klientom zrozumienia oferty i nie zapewnią porównywalności dostępnych na rynku produktów. W ocenie NBP, pozostawienie dobrowolności zakładom ubezpieczeń co do wyboru rekomendowanego minimalnego czasu trwania umowy, może prowadzić do niewłaściwego prezentowania kosztów. Przykładowo, wysoka opłata wstępna pobierana z pierwszej składki prezentowana w długim horyzoncie inwestycyjnym może się wydawać stosunkowo niska. Taki sposób prezentacji kosztów może prowadzić do tego, że klienci, kierując się kosztami, będą wybierali umowy długoterminowe niekoniecznie zgodne z ich preferencjami. Pragniemy również zauważyć, że przy takim rozwiązaniu, rynek produktów z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (UFK) w dalszym ciągu pozostanie mało transparentny. Dlatego też proponujemy, aby wysokości opłaty dystrybucyjnej i prowizji ujawniane były kwotowo oraz dodatkowo w relacji do składki rocznej. Ponadto przedstawienie kosztów kwotowo umożliwiłoby zachowanie spójności z definicją zawartą w § 2 ust. 1 pkt 19 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie <i>szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji</i> .	Uwaga nieuwzględniona Proponowana w projekcie ustawy definicja wskaźnika kosztów dystrybucji oznaczającego iloraz przyjętych przy tworzeniu produktu kosztów akwizycji dla danej umowy ubezpieczenia w rekomendowanym minimalnym okresie trwania umowy ubezpieczenia i wartości składek należnych z tytułu umowy ubezpieczenia w rekomendowanym minimalnym okresie trwania umowy ubezpieczenia ma na celu zapewnienie spójności z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr1286/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP). Zgodnie z art. 8 ust. 3 ww. rozporządzenia dokument zawierający kluczowe informacje powinien zawierać wskazanie

				rekomendowanego oraz, w stosownych przypadkach minimalnego wymaganego okresu posiadania PRIIP (dotyczy to także umowy ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym) oraz informacje o kosztach związanych z danym PRIIP (w przypadku ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych koszty te obejmują także koszty dystrybucji). Zgodnie z proponowanymi regulacyjnymi standardami technicznymi uzupełniającymi rozporządzenie PRIIP wartość kosztów oraz wskaźniki kosztów powinny zostać przedstawione różnych okresów, <u>w tym dla rekomendowanego okresu trwania umowy.</u> Konsekwencją proponowanej definicji wskaźnika kosztów dystrybucji jest proponowana definicja wskaźnika kosztów prowizji.

147	Art. 24 ust. 2, art. 25 ust. 2 i art. 34 ust. 2	Narodowy Bank Polski	Narodowy Bank Polski proponuje również wykreślenie warunku brzegowego, określonego w art. 24 ust. 2, art. 25 ust. 2 oraz art. 34 ust. 2 projektu, który ogranicza konieczność ujawniania wyżej wymienionych kosztów tylko do części ubezpieczeń na życie z UFK. Przekroczenie dziesięciokrotności składki rocznej w relacji do sumy gwarantowanej nie powinno ograniczać ubezpieczonemu prawa do informacji o kosztach, jakie on ponosi. Uzasadnienie, że konstrukcja takich produktów ubezpieczeniowych jest zbliżona do konstrukcji tradycyjnych ubezpieczeń na życie i dożycie nie jest w tym przypadku w pełni uprawnione i wystarczające. W krajowym sektorze ubezpieczeń jest wiele produktów, które łączą element ochronny i inwestycyjny. Takie produkty są dla klientów najmniej czytelne. Pragniemy zauważyć, że nawet w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w <i>sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP)</i> nie wyodrębnia się kosztów ochrony w ubezpieczeniowych produktach inwestycyjnych. Tym samym wszystkie produkty inwestycyjne są traktowane w jednakowy sposób.	Uwaga uwzględniona
148	Art. 24 ust. 2 oraz art. 34 ust. 3	Rzecznik Finansowy	Odnosząc się do propozycji zawartych w art. 24 ust. 2 oraz art. 34 ust. 3, zdaniem Rzecznika, kryterium ujawnienia kosztów powinno stanowić przekroczenie określonego określony procent wyliczonej składki ubezpieczeniowej.	Uwaga nieuwzględniona W odniesieniu do konieczności ujawniania wskaźnika kosztów dystrybucji proponowane przepisy stanowią implementację art. 29 ust. 1 lit. c. dyrektywy, który zobowiązuje dystrybutorów ubezpieczeń do ujawniania klientom lub potencjalnym klientom informacji dotyczących kosztów dystrybucji produktów ubezpieczeniowych o charakterze inwestycyjnym bez względu na

				udział tych kosztów w składce ubezpieczeniowej.
149	Art. 24 ust. 2	Polska Izba Ubezpieczeń	W ocenie Polskiej Izby Ubezpieczeń wątpliwości budzi zawarty w projektowanym art. 24 ust. 2 pkt 2 oraz ust. 3 pkt 2 obowiązek przekazywania poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej przez agenta ubezpieczeniowego, przed zawarciem umowy ubezpieczenia na życie o charakterze inwestycyjnym, informacji o wysokości kosztów prowizji związanych z proponowaną umową. Chcielibyśmy zwrócić uwagę, że przekazywanie informacji o kosztach dystrybucji oraz kosztach prowizji pośrednika ubezpieczeniowego może być dla poszukującego ochrony niezrozumiałe, a nawet mylące. W ocenie PIU poinformowanie poszukującego ochrony o kosztach dystrybucji dla danej umowy ubezpieczenia przedstawionych w postaci założonych dla danej umowy kosztów akwizycji w odniesieniu do sumy składek z danej umowy w rekomendowanym minimalnym okresie ubezpieczenia, jest wystarczające oraz pozwoli mu na zrozumienie jak te koszty mogą wpłynąć na zwrot z planowanej przez niego inwestycji. Ponadto w naszej ocenie informacja o kosztach dystrybucji umożliwi poszukującemu ochrony porównanie tych kosztów pomiędzy różnymi umowami oferowanymi przez danego dystrybutora lub różnych dystrybutorów, niezależnie od obowiązujących danego dystrybutora zasad naliczania wynagrodzenia. Chcielibyśmy jednocześnie podkreślić złożoność i skomplikowanie zasad naliczania wynagrodzenia pośredników ubezpieczeniowych. Wynagrodzenie to jest zależne od wielu czynników, zarówno jakościowych, jak i ilościowych, które często nie są znane, a nawet możliwe do oszacowania w chwili podpisania umowy. W szczególności prowizja wypłacana pośrednikowi ubezpieczeniowemu naliczana jest w wielu przypadkach w oparciu o wolumen sprzedaży danego pośrednika, jakość portfela umów przez niego obsługiwanych, nierzadko powiązana jest również ze sprzedażą działających w jego imieniu osób wykonujących czynności agencyjne oraz zawiera	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z intencją projektodawcy zobowiązanie dystrybutorów ubezpieczeń do przedstawiania klientom informacji o wysokości kosztów prowizji związanych z umowami ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym ma na celu zwiększenie transparentności sprzedaży takich produktów ubezpieczeniowych oraz zapobieganie zjawisku misselingu. Informacja obejmująca zarówno wysokość wskaźnika kosztów dystrybucji ubezpieczeń jak i wysokość wskaźnika kosztów prowizji będzie stanowiła dla poszukującego ochrony ubezpieczeniowej całościowy obraz dotyczący kosztów związanych z dystrybucją umów ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym, z uwzględnieniem najbardziej istotnej pozycji jaką stanowi prowizja pośrednika ubezpieczeniowego.

		element płatności stałej, niezależnej od ilości zawartych za jego pośrednictwem umów. Wynagrodzenie to może również składać się z części określonej kwotowo oraz procentowo. Ponadto wynagrodzenie to może składać się z części określonej kwotowo oraz procentowo. To wszystko powoduje, że brak jest możliwości wyliczenia i przekazania klientowi informacji o wynagrodzeniu pośrednika przyporządkowanego do danej umowy ubezpieczenia w chwili jej zawarcia.. Dotyczy to również pośredników wykonujących działalność na podstawie stałego wynagrodzenia oraz osób wykonujących czynności agencyjne, które nie mają często informacji o wysokości wynagrodzenia otrzymywanego przez agenta, w imieniu którego działają. Należy również zwrócić uwagę że te same produkty oferowane są w różnych kanałach dystrybucji oraz w różnych sieciach sprzedaży, których wynagrodzenie za sprzedaż tego samego produktu może się znacznie różnić, m.in. ze względu na strukturę właścicielską, skalę działalności, czy zakres oferowanych produktów. To wszystko powoduje, że wyliczenie i przekazanie klientowi informacji o założonych kosztach prowizji przyporządkowanych do danej umowy ubezpieczenia w chwili jej zawarcia, może być znacznie utrudnione, a w określonych przypadkach nawet niemożliwe. Ponadto, jak już wskazaliśmy na wstępie, informacja ta, szczególnie podawana łącznie z informacją o kosztach dystrybucji, może być niezrozumiała, a nawet myląca dla klienta. Powyższa uwaga odnosi się również do art. 25 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 oraz art. 34 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 projektu ustawy. W związku z powyższym proponujemy rezygnację z obowiązku przekazywania poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej przez agenta ubezpieczeniowego, brokera ubezpieczeniowego lub zakład ubezpieczeń, przed zawarciem umowy ubezpieczenia na życie o charakterze inwestycyjnym, informacji o wysokości kosztów prowizji związanych z proponowaną umową i pozostawienie jedynie obowiązku przekazywania informacji o kosztach dystrybucji.	Taki zakres informacji będzie adekwatny również w przypadku gdy umowa ubezpieczenia będzie zawierana bezpośrednio przez zakład ubezpieczeń i nie będzie wypłacana prowizja pośrednika ubezpieczeniowego. Ponadto określenie kosztów dystrybucji w postaci przyjętych przy tworzeniu produktu kosztów akwizycji dla danej umowy ubezpieczenia, o których mowa w uwadze będzie obejmować także określenie wysokości prowizji.

150	Art. 24 ust. 2	Związek Banków Polskich	Związek wnioskuję o wykreślenie lub przeredagowanie obowiązku informowania o kosztach dystrybucji i kosztach agenta ubezpieczeniowego. W toku konsultacji projektu w środowisku bankowym często wskazywano, iż, przekazanie kosztów dystrybucji czy agencyjnych nie zapewni równej ochrony, ponieważ by to zrobić należałoby podać koszty instrumentów finansowych wchodzących w skład UFK, a nie koszty samej dystrybucji ubezpieczenia. Koszty dystrybucji klienci mają podane na poziomie polisy (zakłady informują, z których opłat finansują koszty dystrybucji) – dodatkowa informacja o kosztach dystrybucji i agencyjnych podawana przez agenta będzie powodem nieporozumień z klientami i obniży zaufanie do rynku finansowego.	Uwaga nieuwzględniona Konieczność ujawniania wskaźnika kosztów dystrybucji wynika z art. 29 ust. 1 lit. c. dyrektywy, który zobowiązuje dystrybutorów ubezpieczeń do ujawniania klientom lub potencjalnym klientom informacji dotyczących kosztów dystrybucji produktów ubezpieczeniowych o charakterze inwestycyjnym. W poprawionym projekcie ustawy definicja kosztów dystrybucji została doprecyzowana poprzez odwołanie do definicji kosztów akwizycji w obowiązujących przepisach o rachunkowości. Zgodnie z intencją projektodawcy zobowiązanie dystrybutorów ubezpieczeń do przedstawiania klientom informacji o wysokości kosztów prowizji związanych z umowami ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym ma na celu zwiększenie transparentności sprzedaży takich produktów ubezpieczeniowych oraz zapobieganie zjawisku misselingu. Informacja obejmująca zarówno wysokość wskaźnika kosztów

				dystrybucji ubezpieczeń jak i wysokość wskaźnika kosztów prowizji będzie stanowiła dla poszukującego ochrony ubezpieczeniowej całościowy obraz dotyczący kosztów związanych z dystrybucją umów ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym, z uwzględnieniem najbardziej istotnej pozycji jaką stanowi prowizja pośrednika ubezpieczeniowego. Taki zakres informacji będzie adekwatny również w przypadku gdy umowa ubezpieczenia będzie zawierana bezpośrednio przez zakład ubezpieczeń i nie będzie wypłacana prowizja pośrednika ubezpieczeniowego.
151	Art. 24 ust. 6	Polska Izba Ubezpieczeń	Art. 24 ust. 6 w celu zwiększenia ochrony interesów osób poszukujących ochrony ubezpieczeniowej oraz klientów wydaje się uzasadnione, aby obowiązek zwrotu dokumentu pełnomocnictwa zakładowi ubezpieczeń, w przypadku wygaśnięcia lub cofnięcia tego pełnomocnictwa, był niezwłoczny. Proponujemy też ustawowo określić nieprzekraczalny 7 dniowy termin na zwrot tego dokumentu w razie zdarzenia, o którym mowa w zdaniu poprzednim, analogicznie jak to przewidziano w zakresie obowiązku zgłoszenia zmiany danych objętych wpisem do rejestru agentów, jaki ciąży na zakładzie ubezpieczeń.	Uwaga uwzględniona
152	Art. 24 ust. 6 pkt 2	Konfederacja Lewiatan	Konfederacja Lewiatan wnosi o wskazanie, co się dzieje w przypadku braku zwrotu wskazanych w przepisie dokumentów. Czy na zakładzie ubezpieczeń ciąży w związku z tym jakieś obowiązki informacyjne?	Uwaga nieuwzględniona Przepis nakłada obowiązek na agenta, a nie na zakład ubezpieczeń.

153	Art. 25 ust. 1	Polska Izba Ubezpieczeń	Art. 25 ust. 1 proponujemy ograniczyć zapisy do osób, które zawierają umowy. W zakładzie ubezpieczeń jako twórcy produktu może być będzie wiele osób wykonujących czynności przygotowawcze, zawierania i obsługi danej umowy. w takich przypadkach klient dostałby listę pracowników. Proponujemy następującą redakcję przepisu: <i>„Art. 25. 1. Zakład ubezpieczeń informuje, przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub</i> <i>umowy gwarancji ubezpieczeniowej, poszukującego ochrony ubezpieczeniowej o:</i> <i>1) firmie zakładu ubezpieczeń oraz adresie jego siedziby;</i> <i>2) charakterze wynagrodzenia otrzymywanego przez osoby zawierające umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej”</i>	Uwaga nieuwzględniona Zakres czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń został określony w dyrektywie 2016/97. Zakład ubezpieczeń nałożone na niego obowiązki wykonuje poprzez osoby wykonujące czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń. Ponadto, należy mieć na uwadze, że te obowiązki powstają przed zawarciem umowy ubezpieczenia. W dodatku przepis ten dotyczy wyłącznie charakteru otrzymywanego wynagrodzenia.
154	Art. 25 ust. 1	Konfederacja Lewiatan	Odnosząc się do kwestii uregulowanych w tym przepisie, wątpliwości budzi czy poinformowanie to powinno zostać dokonane w formie pisemnej.	Uwaga nieuwzględniona Sposób przekazania informacji, o których mowa w art. 25, reguluje art. 10 projektu ustawy, wynikający z art. 23 dyrektywy 2016/97..
155	Art. 27	Polska Izba Ubezpieczeń	Zgodnie z art. 27 agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, nie może pozostawać w żadnym stałym stosunku umownym z brokerem ubezpieczeniowym, wykonywać działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń, czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń, posiadać akcji lub udziałów brokera ubezpieczeniowego z wyjątkiem akcji dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym, a także pozostawać w innych relacjach, które mogłyby zagrażać wykonywaniu działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń z zachowaniem wymogów określonych w art. 8 ust. 1.	Brak uwagi
156	Art. 27 oraz art. 32 ust. 1	Stowarzyszenie Polskich Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyj	Na marginesie pragniemy zwrócić uwagę, że idący daleko zakaz związków pomiędzy agentami i brokerami, polegający na braku jakichkolwiek powiązań osobowych lub kapitałowych(np. usługi administracyjne, informatyczne, wynajem pomieszczeń itp.) może, przez brak elastyczności, wpłynąć negatywnie na rynek dystrybucji	Uwaga nieuwzględniona Proponowana regulacja wskazująca kategorie osób objętych zakazem łączenia działalności agencyjnej z działalnością brokerską powinna być możliwie kompletna, tzn.

		nich, Polska Izba Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych	ubezpieczeń i jego konkurencyjność, ze szkodą dla konsumentów.	powinna eliminować wszelkie możliwe stany faktyczne i prawne prowadzące do konfliktu interesów.
157	Art. 28	Komisja Nadzoru Finansowego	Wydaje się, że konieczne jest poczynienie w brzmieniu przepisu zastrzeżenia odnoszącego się do dalszych regulacji projektu, które przewidują uprawnienia organu nadzoru bezpośrednio odnoszące się do agentów ubezpieczeniowych.	Uwaga uwzględniona
158	Art. 30 ust. 1	Polska Izba Ubezpieczeń	W odniesieniu do art. 30 ust. 1 proponujemy zamienić sformułowanie „przez które” na „przy pomocy których”.	Uwaga uwzględniona
159	Art. 30 ust. 2	Polska Izba Ubezpieczeń	W art. 30 ust. 2 proponujemy doprecyzowanie, że umowa odpowiedzialności cywilnej brokera ubezpieczeniowego i brokera reasekuracyjnego obejmuje szkody za które broker ponosi odpowiedzialność cywilną, a nie jedynie szkody przez niego wyrządzone.	Uwaga nieuwzględniona W ocenie projektodawcy zaproponowane doprecyzowanie nie jest konieczne. Umowa odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody powstałe w związku z wykonywaniem określonej działalności.
160	Art. 32 ust. 2 pkt 1	Komisja Nadzoru Finansowego	W art. 32 ust. 2 pkt 1 projektu wyraz „i” należy zastąpić wyrazem „lub”. Niniejsza korekta pozwoli uniknąć możliwych problemów interpretacyjnych w zakresie konieczności jednoczesnego działania brokera jako ubezpieczeniowego i reasekuracyjnego. Niezależnie od powyższego organ nadzoru wskazuje na potrzebę przeglądu całości projektu pod kątem stosowanych spójników, gdyż w wielu przypadkach powstają wątpliwości co do prawidłowości ich stosowania.	Uwaga uwzględniona

161	Art. 32 ust. 2 pkt 1	Polska Izba Ubezpieczeń	Proponujemy następujące doprecyzowanie art. 32 ust. 2 pkt 1: <i>„1) umowy ubezpieczenia, na podstawie której broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny są ubezpieczonym lub ubezpieczającym, ani umowy zawartej przez brokera ubezpieczeniowego i brokera reasekuracyjnego z zakładem ubezpieczeń lub zakładem reasekuracji, dotyczących sposobu wzajemnego rozliczania się z tytułu wykonywania czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji.”</i>	Uwaga uwzględniona
162	Art. 32 ust. 5	Komisja Nadzoru Finansowego	Należy sprecyzować kategorię pracowników w ten sposób, aby rozstrzygnąć, czy obejmuje ona wyłącznie osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę, czy też również na podstawie umów cywilnoprawnych.	Uwaga uwzględniona
163	Art. 34	Komisja Nadzoru Finansowego	Należy mieć na uwadze, że podmiot profesjonalny, jakim jest zakład ubezpieczeń, nie musi być obsługiwany przez brokera reasekuracyjnego w taki sam sposób, jak klient brokera ubezpieczeniowego, którego ochronie dedykowane są obowiązki sformułowane w art. 36. Niemniej jednak należy zwrócić uwagę, że część zawartych tam obowiązków ma charakter uniwersalny i zwiększa pewność obrotu. Proponuje się zatem w art. 34 dodać ust. 6 w brzmieniu: <i>„W stosunku do brokera reasekuracyjnego obowiązki, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3, 5 oraz w ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.”</i>	Uwaga uwzględniona
164	Art. 34	Stowarzysze- nie Polskich Brokerów Ubezpiecze- niowych i Reasekuracyj- nych, Polska Izba Brokerów Ubezpiecze- niowych i Reasekuracyj	W artykule 34 projektu wskazane byłoby dodanie przepisu analogicznego do art. 9 ust. 2, mówiącego o tym, że: <i>„Informacje o umowie ubezpieczenia lub umowie gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 1, uwzględniają złożoność tej umowy oraz rodzaj poszukującego ochrony ubezpieczeniowej”</i> . Powinno to w równym stopniu dotyczyć zakresu udzielanej przez brokera rekomendacji, o której mowa w art. 34 ust. 1 pkt. 4), a więc, że <i>„zakres udzielanej rekomendacji powinien uwzględniać złożoność umowy ubezpieczenia oraz rodzaj poszukującego ochrony ubezpieczeniowej”</i> .	Uwaga uwzględniona

		nich		
165	Art. 34 ust. 4	Komisja Nadzoru Finansowego	Organ nadzoru proponuje wprowadzenie na poziomie ustawowym obowiązku przekazywania informacji dotyczących działalności brokerskiej do organu nadzoru. Od kilkunastu lat corocznie organ nadzoru wzywa brokerów ubezpieczeniowych do przekazania informacji dotyczących działalności brokerskiej. Mając na uwadze wieloletnią, utrwaloną praktykę oraz znaczenie informacji pozyskiwanych z przekazywanych sprawozdań dla sprawowania nadzoru należy wprowadzić samodzielną postawę prawną zobowiązującą brokerów do realizacji tego obowiązku względem organu nadzoru. Należy również zaznaczyć, że wprowadzenie regulacji ustawowej w tym zakresie pozwoli uniknąć kosztów związanych z corocznym wysyłaniem korespondencji do wszystkich brokerów. Mając powyższe na uwadze zasadnym jest wprowadzenie do ustawy wskazanego powyżej obowiązku sprawozdawczego wraz z określeniem jego zakresu oraz upoważnienia ustawowego dla ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do określenia wzoru formularza, szczegółowego zakresu danych w nim określonych oraz sposobu jego przekazania organowi nadzoru.	Uwaga uwzględniona
166	Art. 36 ust. 4 pkt 1 lit. e	Komisja Nadzoru Finansowego	Organ nadzoru zauważa, iż podmiot ubiegający się o zezwolenie powinien legitymować się osobami posiadającymi wiedzę adekwatną do zakresu wydawanego zezwolenia (odpowiednio ubezpieczeń lub reasekuracji). Konieczne jest zatem jednoznaczne wskazanie w projektowanej ustawie, że nie chodzi o dowolny egzamin brokerski, ale o właściwy z punktu widzenia charakteru wykonywanej działalności. Proponuje się w art. 36 ust. 4 pkt 1 lit. e po wyrazach „uzyskała zwolnienie z egzaminu” dopisać wyrazy „odpowiednio do zakresu działalności”.	Uwaga uwzględniona
167	Art. 34 ust. 4 pkt 4	Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych	Akceptując zatem nowe brzmienie art. 13 ust. 8, art. 73 ust. 2 i art. 77 ust. 2 projektu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, powoływanego dalej z zastosowaniem skrótu „projekt”, organ do spraw ochrony danych osobowych zwraca się jednocześnie o usunięcie sformułowania „co najmniej” z dyspozycji, nowo dodawanego, art. 34 ust. 4	Uwaga uwzględniona

			pkt 4 projektu.	
168	Art. 43 ust. 2	Komisja Nadzoru Finansowego	Organ nadzoru wskazuje, iż podstawowym warunkiem, jaki musi spełnić broker zamierzający wykonywać działalność na zasadzie swobody świadczenia usług, jest wpisanie do rejestru pośredników ubezpieczeniowych. Brak przedmiotowego zastrzeżenia jest niekonsekwentny w stosunku do innych przepisów ustawy, zgodnie z którymi zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej i wpis w rejestrze brokerów ubezpieczeniowych występują zawsze równocześnie. Zasadne jest zatem by w art. 43 ust. 2 po wyrazach „wydane przez organ nadzoru” dopisać wyrazy „wpisani do rejestru brokerów ubezpieczeniowych”.	Uwaga uwzględniona
169	Art. 43 ust. 3	Komisja Nadzoru Finansowego	W przepisie odwołano się do nadzoru nad działalnością pośrednika ubezpieczeniowego mającego siedzibę w Polsce wykonywaną w innym państwie, przy czym chodzi o nadzór w zakresie określonych przepisów projektowanej ustawy. Wskazać należy, że taka konstrukcja jest nieprawidłowa, bowiem przepisy polskiej ustawy nie obowiązują na terytoriach innych państw.	Uwaga uwzględniona
170	Art. 44	Polska Izba Ubezpieczeń	W art. 44 chcielibyśmy zwrócić uwagę na wątpliwości interpretacyjne związane z użytymi w proponowanym przepisie pojęciami <i>działalności zbliżonej do działalności agencyjnej</i> i <i>działalności zbliżonej do działalności brokerskiej</i> . W związku z tym wnioskujemy o odpowiednie doprecyzowanie wskazanego przepisu.	Uwaga uwzględniona Biorąc pod uwagę argumentację zawartą w uwadze poniżej niejasne - w ocenie PIU - sformułowanie zostało usunięte.
171	Art. 44 ust. 1 i 1 i art. 45 ust. 1, art. 46 ust. 1, art. 49 ust. 1, art. 50 ust. 1	Komisja Nadzoru Finansowego	Art. 44 ust. 1 i 1 i art. 45 ust. 1, art. 46 ust. 1, art. 49 ust. 1, art. 50 ust. 1 projektu ustawy posługują się zwrotem „działalność zbliżona do działalności agencyjnej” i „działalność zbliżona do działalności brokerskiej”. W ocenie organu nadzoru są to pojęcia na tyle niejasne, że wymagają usunięcia. Działalność transgraniczna w zakresie działalności agencyjnej i działalności brokerskiej może być wykonywana na terytorium RP wyłącznie przez podmioty, które są pośrednikami ubezpieczeniowymi w państwie pochodzenia. Organ nadzoru przyjmując notyfikację takiego podmiotu m. in. ustala, na podstawie informacji przekazanych przez notyfikujący organ nadzoru, czy w państwie macierzystym prowadzi on działalność w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego – agencyjną lub brokerską, a nie czy jest ona zbliżona do	Uwaga uwzględniona

			działalności agencyjnej lub brokerskiej. Poza tym, pośrednictwo ubezpieczeniowe obejmuje działalność agencyjną lub brokerską a nie działalność zbliżoną do agencyjnej lub brokerskiej. To, że w innych państwach mogą być wprowadzona nieco odmienne regulacje odnoszące się do działalności w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego nie oznacza, że na terytorium RP pośrednictwo może być wykonywane przez podmioty prowadzące działalność do niego zbliżoną. Przyjąć należy, że podmioty z innych państw członkowskich Unii Europejskiej wykonując działalność w Polsce muszą uwzględniać okoliczność wyodrębnienia działalności agencyjnej i działalności brokerskiej, a zatem konieczne jest odwołanie się do tychże działalności, a nie do nich zbliżonych. Z tego względu przepisy art. 44 ust. 2 i 3 oraz art. 45 ust. 1 wymagają zmiany.	
172	Art. 54 ust. 5	Polska Izba Ubezpieczeń	W odniesieniu do art. 57 ust. 2 zwracamy uwagę, że rejestr w zakresie danych historycznych powinien być dostępny również dla zakładów ubezpieczeń między innymi do celów kontrolnych.	Uwaga nieuwzględniona Projektowana ustawa zapewnia jawność rejestru agentów ubezpieczeniowych w odniesieniu do danych aktualnych. W ocenie projektodawcy dostęp osób trzecich, w tym zakładów ubezpieczeń, do danych historycznych nie jest niezbędny. Wobec tych danych uzasadnione wydaje się zachowanie poufności.
173	Art. 56	Komisja Nadzoru Finansowego	Organ nadzoru proponuje uwzględnienie w regulacji ustawowej terminu, jakim posługuje się dyrektywa 2016/97 i nadanie ust. 1 następującego brzmienia: „Organ nadzoru dokonuje wpisu do rejestru pośredników ubezpieczeniowych w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia złożenia poprawnego wniosku, o którym mowa w art. 55.”.	Uwaga nieuwzględniona Jakkolwiek dyrektywa przewiduje termin nie dłuższy niż 3 miesiące na dokonanie przez organ nadzoru wpisu do rejestru pośredników określenie krótszego 30-dniowego terminu jest zbieżne ze standardem wynikającym z Kodeksu postępowania administracyjnego.

				Ponadto, na konferencji uzgodnieniowej przedstawiciele UKNF wskazywali, że organ nadzoru z zasady dokonuje wpisu do rejestru na podstawie prawidłowo złożonych wniosków w terminie krótszym niż 30-dniowy. Ryzyko przekroczenia tego terminu można więc ocenić jako niskie. Należy mieć na również na uwadze fakt, że wpis do rejestru jest warunkiem koniecznym do rozpoczęcia wykonywania działalności agencyjnej, przez co okres oczekiwania na jego dokonanie powinien być z jednej strony realny, a z drugiej stosunkowo krótki.
174	Art. 56 ust. 1	Polska Izba Ubezpieczeń	W odniesieniu do art. 56 ust. 1, w ocenie PIU wprowadzenie 30 dniowego terminu oczekiwania na wpis do RAU odsuwa znacznie w czasie możliwość rozpoczęcia działalności agenta. Wnioskujemy w związku z tym o skrócenie tego okresu do 14 dni oraz umożliwienie rozpoczęcia działalności agenta po upływie tego terminu w przypadku braku odpowiedzi organu nadzoru.	Uwaga nieuwzględniona Dyrektywa przewiduje termin nie dłuższy niż 3 miesiące na dokonanie przez organ nadzoru wpisu do rejestru pośredników. Określenie 30-dniowego terminu jest zbieżne ze standardem wynikającym z Kodeksu postępowania administracyjnego. 30 dni jest terminem realnym na dokonanie takiego wpisu i znacznie krótszym od przewidzianego w dyrektywie. Umożliwienie rozpoczęcia działalności agenta w przypadku

				braku wpisu do rejestru po upływie 14 dni byłoby niezgodne z art. 16 dyrektywy, zgodnie z którym zakład ubezpieczeń może korzystać z usług wyłącznie zarejestrowanych pośredników. Ponadto, na konferencji uzgodnieniowej przedstawiciele UKNF wskazywali, że znaczna część wniosków do rejestru jest składana w sposób nieprawidłowy.
175	Art. 56 ust. 1	Związek Banków Polskich	Wprowadzenie 30-dniowego terminu oczekiwania na wpis do rejestru agentów odsuwa znacznie w czasie możliwość rozpoczęcia działalności agenta. Wnioskuje się więc o skrócenie tego czasu lub wprowadzenie zapisów umożliwiających rozpoczęcie działalności agenta od dnia złożenia wniosku o wpis do rejestru pośredników.	Uwaga nieuwzględniona Dyrektywa przewiduje termin nie dłuższy niż 3 miesiące na dokonanie przez organ nadzoru wpisu do rejestru pośredników. Określenie 30-dniowego terminu jest zbieżne ze standardem wynikającym z Kodeksu postępowania administracyjnego. 30 dni jest terminem realnym na dokonanie takiego wpisu i znacznie krótszym od przewidzianego w dyrektywie. Umożliwienie rozpoczęcia działalności agenta od dnia złożenia wniosku o wpis do rejestru pośredników byłoby niezgodne z art. 16 dyrektywy, zgodnie z którym zakład ubezpieczeń może korzystać z usług wyłącznie zarejestrowanych pośredników. Ponadto, na

				konferencji uzgodnieniowej przedstawiciele UKNF wskazywali, że znaczna część wniosków do rejestru jest składana w sposób nieprawidłowy.
176	Art. 57	Komisja Nadzoru Finansowego	Celem uzyskania spójności pomiędzy ust. 1 a ust. 2 wydaje się zasadna zmiana brzmienia ust. 1 <i>ab initio</i> na następujące „Rejestr agentów zawiera, w odniesieniu do przedsiębiorców będących osobami fizycznymi:...”.	Uwaga uwzględniona
177	Art. 57	Komisja Nadzoru Finansowego	W odniesieniu do przedsiębiorców - osób fizycznych rejestr zawierać ma „rodzaj agenta wykonującego działalność agencyjną” (ust. 1 pkt 4 projektu), natomiast w odniesieniu do przedsiębiorców nie będących osobami fizycznymi rejestr zawierać ma rodzaj agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wykonującego działalność agencyjną” (ust. 2 pkt 4). Wydaje się, że ust. 2 pkt 4 powinien mieć brzmienie identyczne z ust. 1 pkt 4.	Uwaga uwzględniona
178	Art. 57 ust. 1	Polska Izba Ubezpieczeń	W art. 57 ust. 1 zwracamy uwagę, że CEIDG zawiera jedynie pozycję firma przedsiębiorcy, nie zawiera natomiast jego nazwy (nazwy skróconej). W związku z powyższym proponujemy następującą zmianę treści art. 57 ust. 1 pkt 2 lit e: <i>„e) firmę (nazwę), pod którą wykonuje działalność gospodarczą.”</i>	Uwaga uwzględniona
179	Art. 57 ust. 2 pkt 3	Polska Izba Ubezpieczeń	Proponujemy doprecyzowanie treści art. 57 ust. 2 pkt. 3 analogicznie do treści art. 57 ust. 1 pkt 3 t.j.: <i>„3) firmę lub firmy zakładów ubezpieczeń, na rzecz których działa agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, oraz zakres pełnomocnictw, o których mowa w art. 23 ust. 2 pkt 1 i 3.”</i>	Uwaga częściowo uwzględniona Ujednolicono art. 57 ust. 1 pkt 3 z art. 57 ust. 2 pkt 3.
180	Art. 57 ust. 2	Polska Izba Ubezpieczeń	W art. 57 ust. 2 chcielibyśmy zwrócić uwagę na wątpliwości interpretacyjne związane z użytym w proponowanym przepisie pojęciem <i>bliskich powiązań</i> . W związku z tym wnioskujemy o odpowiednie doprecyzowanie wskazanego przepisu.	Uwaga nieuwzględniona Definicja bliskich powiązań uregulowana została w art. 4 pkt 3 projektu ustawy. W ocenie projektodawcy nie ma zatem potrzeby dodatkowego jej

				doprecyzowania.
181	Art. 59 ust. 4	Polska Izba Ubezpieczeń	Art. 59 ust. 4 zobowiązuje zakład ubezpieczeń w przypadku powzięcia informacji, że przedsiębiorca, z którym rozwiązano umowę agencyjną wystąpił na drodze sądowej lub innej właściwej o stwierdzenie wadliwości rozwiązania umowy agencyjnej, do poinformowania o tym organu nadzoru niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu 3 dni. Termin ten należy ocenić jako zdecydowanie zbyt krótki. Proponujemy wydłużyć go do 14 dni. Analogicznie należy wydłużyć termin w ust. 5, który nakazuje poinformowanie organu nadzoru przez zakład ubezpieczeń o prawomocnym rozstrzygnięciu w przedmiocie prawidłowości albo wadliwości rozwiązania umowy agencyjnej.	Uwaga częściowo uwzględniona Proponuje się wydłużyć te terminy do 7 dni, co wydaje się rozwiązaniem adekwatnym.
182	Art. 61	Komisja Nadzoru Finansowego	Proponuje się uzupełnienie przepisu o dodatkowy ustęp (następujący po ustępie 2) w brzmieniu: „ <i>Rejestr brokerów zawiera także:</i> 1) <i>informacje o egzaminach brokerskich i osobach biorących w nich udział oraz o osobach zwolnionych z egzaminu brokerskiego,</i> 2) <i>informacje przekazane organowi nadzoru na podstawie art. 34 ust. 4 pkt 5.</i> ” Należy mieć na uwadze, że dane związane z osobami przystępującymi i zwolnionymi z egzaminu brokerskiego stanowią istotny element pozwalający poprzez system informatyczny dokonać weryfikacji wykonywania czynności brokerskich przez osoby uprawnione (zdany egzamin, zwolnienie z egzaminu). Istotnym czynnikiem jest również integracja danych przekazywanych w sprawozdaniach z działalności brokerskiej z pozostałymi danymi, dającymi pełny obraz odnośnie do działalności danego brokera. Jednocześnie niezbędne jest wprowadzenie upoważnienia ustawowego pozwalającego określić zakres informacji o przeprowadzonych egzaminach oraz osobach biorących w nich udział”. Wynika to z konieczności uwzględnienia w rejestrze brokerów zakresu danych odnoszących się do egzaminów brokerskich.	Uwaga uwzględniona

183	Art. 61 ust. 2 pkt 10	Komisja Nadzoru Finansowego	W ocenie organu nadzoru nie da się zamieścić w rejestrze informacji, że określone udziały nie uniemożliwiają sprawowania skutecznego nadzoru, gdyż nie jest to w istocie dana (informacja), lecz wyraz określonej oceny. Efektywnie w przypadku każdego brokera należałoby wpisać taką informację. Tymczasem na gruncie przepisów dyrektywy IDD kwestia ta (tj. aby udziały nie uniemożliwiały sprawowania skutecznego nadzoru) jest warunkiem rejestracji (okolicznością, jaką organ nadzoru musi zbadać), nie zaś informacją dotyczącą brokera ujawnioną w rejestrze (analogicznie w rejestrze nie ma np. informacji o niekaralności członków zarządu brokera).	Uwaga uwzględniona
184	Art. 64	Komisja Nadzoru Finansowego	Proponuje się usunięcie ustępu 3, z uwagi na brak możliwości sprawowania nadzoru w sposób określony proponowanym przepisem.	Uwaga uwzględniona
185	Art. 65	Komisja Nadzoru Finansowego	Organ nadzoru ponownie poddaje pod rozagę zamieszczenie przedmiotowej regulacji w ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Ustawa o dystrybucji ubezpieczeń, poświęcona wymogom stawianym pośrednikom ubezpieczeniowym i zakładom ubezpieczeń, nie jest właściwym aktem prawnym dla przepisów odnoszących się do zadań organu nadzoru w zakresie badania oferowanych produktów ubezpieczeniowych. Ponadto, konstrukcja przepisu nie uległa zmianie, jest bardzo ogólna i nie daje odpowiedzi, w jaki sposób organ nadzoru ma wywiązać się z obowiązku monitorowania rynku oraz jaki ma być szczegółowy zakres danych poddanych analizie, w szczególności czy ma ona obejmować oprócz aspektów prawnych również aspekty ekonomiczno-inwestycyjne. Konieczne jest także wyposażenie nadzoru w dodatkowe instrumenty służące do realizacji obowiązku ujętego w projektowanym art. 65.	Uwaga nieuwzględniona Regulacja art. 65 stanowi implementację do krajowego porządku prawnego treści art. 1 ust. 5 dyrektywy 2016/97. Próba doprecyzowania przepisu mogłaby skutkować zatem sprzecznością przyszłej ustawy o dystrybucji ubezpieczeń z dyrektywą 2016/97 w ww. zakresie.
186	Art. 66	Komisja Nadzoru Finansowego	Zawarta w ust. 5 definicja „głównego miejsca wykonywania działalności” jest niejasna, ponieważ zdefiniowana jest przez inne niezdefiniowane określenie: „główna działalność”. Należy ponadto zauważyć, że może mieć miejsce sytuacja, w której działalność jedynie z formalnego punktu widzenia jest wykonywana w jednym miejscu, a w praktyce wszystkie działania i decyzje są podejmowane w innym	Uwaga nieuwzględniona Regulacja art. 66 ust. 5 wynika z definicji określonej w art. 2 ust. 1 pkt 14 dyrektywy 2016/97. Celem tej definicji wydaje się określenie

			miejscu.	miejsca tej działalności, a nie głównej działalności
187	Art. 70 ust. 1 i 2, art. 71 ust. 2, art. 82 ust. 1 pkt. 2), 83. ust. 2, art. 85 i nast.	Związek Przedsiębiorców i Pracodawców	Związek Przedsiębiorców i Pracodawców, po zapoznaniu się ze zmienionym projektem ustawy o dystrybucji ubezpieczeń (UC66) chciałby podnieść, że w kontekście obecnych zapisów art. 70 ust. 1 i 2 oraz 71 ust. 2 nadal niejasny wydaje się sposób i zakres kontroli wobec zakładów ubezpieczeń i „wyłącznych” agentów ubezpieczeniowych, tj. agentów ubezpieczeniowych za których działania ponosi odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń. Konsekwentnie, uwaga dotyczy także art. 82 ust. 1 pkt. 2), 83. ust. 2, art. 85 i nast.	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy przewiduje możliwość przeprowadzenia kontroli działalności agenta ubezpieczeniowego oraz agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające poprzez dokonanie kontroli działalności zakładu ubezpieczeń w zakresie korzystania z usług agentów lub bezpośrednio u danego agenta. Katalog czynności dokonywanych w ramach kontroli zakładów ubezpieczeń ma charakter otwarty i został uregulowany w art. 70 ust. 2. Z kolei w procesie bezpośredniej kontroli działalności agencyjnej sprawdzeniu podlega zgodność prowadzonej działalności z przepisami prawa, zgodnie z art. 71 ust. 2.
188	Art. 70 ust. 2	Komisja Nadzoru Finansowego	Organ nadzoru proponuje ujęcie w odrębnym zdaniu albo jako odrębnej jednostki fragmentu zaczynającego się od sformułowania „i obejmuje w szczególności”. Ponadto, mając co prawda na uwadze treść art. 35a ust. 1 ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym, można poddać pod rozagę zmianę wyrazu „sprawdzeniu” na „badaniu” (por. art. 19a ust. 1 ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym oraz art. 344 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej).	Uwaga częściowo uwzględniona poprzez zmianę wyrazu „sprawdzeniu” na „badaniu”. Z kolei propozycja wydzielenia części przepisu ma charakter redakcyjno-legislacyjny i może stanowić przedmiot Komisji Prawniczej.

189	Art. 70 ust. 2, art. 71 ust. 2, art. 72 ust. 2	Komisja Nadzoru Finansowego	Uwaga o charakterze <i>stricte</i> redakcyjnym: organ nadzoru proponuje analogiczne ujęcie redakcyjne kwestii związanych z zakresem kontroli (np. W ramach kontroli, o której mowa w ust. 1, badaniu (ewentualnie sprawdzeniu) podlega ...).	Uwaga uwzględniona
190	Art. 71	Komisja Nadzoru Finansowego	Proponuje się dodanie ust. 3 w brzmieniu analogicznym jak ust. 3 art. 72, to jest: „Organ nadzoru może nałożyć na agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające sankcje, o których mowa w art. 83 ust. 2 w przypadku odmowy poddania się kontroli lub utrudniania czynności kontrolnych.”.	Uwaga uwzględniona
191	Art. 72 ust. 3	Komisja Nadzoru Finansowego	W art. 72 ust. 3 projektu odnoszącym się do sankcji nakładanych na brokera ubezpieczeniowego, błędnie odwołano się do art. 83 ust. 2, odnoszącego się do działalności agencyjnej. Należy odwołać się do art. 83 ust. 3, dotyczącego działalności brokerskiej.	Uwaga uwzględniona
192	Art. 76 ust. 2 pkt 4	Komisja Nadzoru Finansowego	W ocenie organu nadzoru przepis ten powinien brzmieć „oświadczenia, informacje i wyjaśnienia złożone przez upoważnionych pracowników zakładu ubezpieczeń, pośredników ubezpieczeniowych lub ich upoważnionych pracowników”.	Uwaga uwzględniona
193	Art. 76 ust. 3	Komisja Nadzoru Finansowego	Wydaje się, iż w miejsce odwołania do art. 78 ust. 1 powinno być odwołanie do art. 77 ust.1 projektu.	Uwaga uwzględniona
194	Art. 76 ust. 5 pkt 1	Komisja Nadzoru Finansowego	Organ nadzoru zauważa, że w projekcie zrezygnowano z oddania na przechowanie zebranych w toku kontroli dowodów „za pokwitowaniem”.	Uwaga uwzględniona
195	Art. 77 ust. 2	Komisja Nadzoru Finansowego	Katalog „elementów” protokołu kontroli powinien mieć charakter otwarty (tymczasem w projekcie zrezygnowano z wyrażenia „w szczególności”).	Uwaga nieuwzględniona Katalog elementów protokołu kontroli zawartych w projektowanym art. 77 ust. 2 ma szeroki charakter i w ocenie

				projektodawcy nie ma potrzeby dodatkowego rozszerzania go o ewentualne dodatkowe elementy. Ponadto, zastrzeżenia do poprzedniej redakcji tego przepisu zgłosił Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych.
196	Art. 77 ust. 3 i nast.	Komisja Nadzoru Finansowego	Zasadnym jest uporządkowanie poszczególnych przepisów tak, aby oddały intencję Projektodawcy dotyczącą przekazywania/doręczania protokołu kontroli. Wydaje się, że zamiarem jest, aby protokół kontroli doręczany był podmiotowi wykonującemu działalność brokerską i podmiotowi wykonującemu działalność agencyjną z odpowiednim zastosowaniem przepisów kodeksu postępowania administracyjnego dotyczących doręczeń, natomiast w przypadku zakładu ubezpieczeń by protokół kontroli był przekazywany w sposób bezpośredni. Tymczasem proponowane przepisy odnoszą się do „przekazywania podmiotowi kontrolowanemu” (każdemu podmiotowi kontrolowanemu) protokołu kontroli (art. 77 ust. 3 projektu), „doręczenia protokołu podmiotowi kontrolowanemu” (każdemu podmiotowi kontrolowanemu).	Uwaga uwzględniona
197	Art. 77 ust. 5	Komisja Nadzoru Finansowego	Organ nadzoru poddaje pod rozagę usunięcie drugiej części zdania zawartego w art. 77 ust. 5 zaczynającego się od wyrazów „z zastrzeżeniem, że organ nadzoru może uznać...”. W opinii organu nadzoru regulacja ta będzie zbędna, bowiem k.p.a. reguluje sytuację, w której domniemywa się, że doręczenie nastąpiło, pomimo tego, że adresat uchylał się od odbioru przesyłki.	Uwaga uwzględniona
198	Art. 77 ust. 6	Komisja Nadzoru Finansowego	Zasadnym jest wskazanie, że sposób odbioru protokołu określony w art. 77 ust. 6 dotyczy zakładu ubezpieczeń, ponieważ zagadnienie odebrania protokołu kontroli działalności brokerskiej i agencyjnej jest uregulowane w ust. 5.	Uwaga uwzględniona
199	Art. 79 ust. 1	Komisja Nadzoru Finansowego	Proponuje się zrezygnować z określenia początku biegu terminu od „podpisania” protokołu kontroli. Wynika to z faktu, że broker i agent, na podstawie art. 77 ust. 5 projektu, otrzymują protokół „korespondencyjnie”. Data podpisania protokołu nie powinna skracać danego im czasu do zapoznania się z treścią protokołu.	Uwaga uwzględniona

200	Art. 82 ust. 2	Komisja Nadzoru Finansowego	Przepis należy wyodrębnić jako osoby artykuł.	Uwaga uwzględniona
201	Art. 83	Polska Izba Ubezpieczeń	W art. 83 projektu ustawy proponujemy odwołanie się w szerszym zakresie do środków nadzorczych przewidzianych w rozdziale 14 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. W ocenie Izby warte jest rozważenia przewidzenie obowiązku sformułowania zaleceń do zakładu ubezpieczeń przed skorzystaniem przez organ nadzoru z uprawnienia do nałożenia na zakład ubezpieczeń kary pieniężnej, o której mowa w art. 362 ust. 1 pkt 2 przedmiotowej ustawy w przypadku dopuszczenia się naruszeń wskazanych w art. 83 ust. 1 projektu. Obecne rozwiązanie wydaje się zbyt represyjne, w szczególności, że uniknięcie naruszeń, o których mowa w zdaniu poprzedzającym leży w jaki najlepiej pojętym interesie zakładu ubezpieczeń i ewentualne naruszenia w zdecydowanym stopniu będą wynikiem nieumyślnego zaniechania osób odpowiedzialnych po stronie zakładu za współpracę z agentami ubezpieczeniowymi.	Uwaga nieuwzględniona W ocenie projektodawcy, w razie naruszenia obowiązków uregulowanych w art. 83 ust. 1 organ nadzoru powinien posiadać uprawnienie do nałożenia kary bez uprzedniego wydawania zaleceń. Ponadto, rozwiązanie to jest wymagane przez dyrektywę 2016/97.
202	Art. 83	Konfederacja Lewiatan	Proponujemy odwołanie się w szerszym zakresie do środków nadzorczych przewidzianych w rozdziale 14 <i>ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej</i> . W opinii Konfederacji warte rozważenia wydaje się przewidzenie obowiązku sformułowania zaleceń do zakładu ubezpieczeń przed skorzystaniem przez organ nadzoru z uprawnienia do nałożenia na zakład ubezpieczeń kary pieniężnej, o której mowa w art. 362 ust. 1 pkt 2 przedmiotowej ustawy w przypadku dopuszczenia się naruszeń wskazanych w art. 83 ust. 1 projektu. Obecne rozwiązanie wydaje się zbyt represyjne, w szczególności, że uniknięcie naruszeń, o których mowa w zdaniu poprzedzającym leży w jaki najlepiej pojętym interesie zakładu ubezpieczeń i ewentualne naruszenia w zdecydowanym stopniu będą wynikiem nieumyślnego zaniechania osób odpowiedzialnych po stronie zakładu za współpracę z agentami ubezpieczeniowymi.	Uwaga nieuwzględniona W ocenie projektodawcy, w razie naruszenia obowiązków uregulowanych w art. 83 ust. 1 organ nadzoru powinien posiadać uprawnienie do nałożenia kary bez uprzedniego wydawania zaleceń. Ponadto, rozwiązanie to jest wymagane przez dyrektywę 2016/97.
203	Art. 83 ust. 1 pkt 1-3	Komisja Nadzoru Finansowego	Konieczne wydaje się zastrzeżenie, że chodzi o naruszanie terminów dokonania czynności, nie zaś tylko o samo niedokonanie czynności. Gdyby przyjąć tę drugą możliwość, to nie podlegałoby karze zgłoszenie agenta dokonane po terminie.	Uwaga uwzględniona

204	Art. 83 ust. 2	Komisja Nadzoru Finansowego	We wprowadzeniu spójnik „i” należy zastąpić spójnikiem „lub”. Ponadto przepisy zdają się wykluczać możliwość nakładania kar pieniężnych w przypadku agenta ubezpieczeniowego będącego spółką osobową, jeżeli jego współnikami są wyłącznie inne spółki osobowe. Wydaje się, że powinna istnieć możliwość nakładania kar pieniężnych bezpośrednio na takiego agenta.	Uwaga nieuwzględniona W ocenie projektodawcy proponowane rozwiązania są wystarczające.
205	Art. 83 ust. 3	Komisja Nadzoru Finansowego	Organ nadzoru proponuje w projektowanym art. 83 ust. 3 po wyrazach „<i>W razie odmowy udzielenia wyjaśnień i informacji, o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 3</i>” dodać wyrazy „<i>wykonywania przez broker działalności z naruszeniem przepisów prawa</i>”. Projektowane regulacje sankcyjne mają charakter wyłącznie sanacyjny, służący usunięciu stanu wadliwego istniejącego w chwili korzystania z tego instrumentu. Natomiast w praktyce mają miejsce nieprawidłowości o charakterze przeszłym co powoduje, że nie ma możliwości usunięcia ich skutków. Należy do nich np. przerwa w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej, o której mowa w art. 22 ust. 1 ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym. Nie ma bowiem możliwości zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z datą wsteczną. W związku z powyższym zasadne jest wprowadzenie przepisu w proponowanym brzmieniu. W przeciwnym przypadku brak możliwości nałożenia sankcji należałoby traktować jako odstępianie od wymierzenia kary, co stanowiłoby sygnał przyzwolenia organu nadzoru na naruszanie przepisów prawa. Dodać należy, że podobnie ocenić należy art. 85 i art. 86 projektu. Z przepisów tych wynika, że warunkiem zastosowania sankcji uregulowanych w art. 86 jest uprzednie skorzystanie (nieskuteczne) z instrumentu sanacyjnego określonego w art. 85. Takiego warunku stosowania sankcji nie przewiduje dyrektywa IDD i w związku z tym projekt stanowi w tym zakresie jej wadliwą implementację.	Uwaga częściowo uwzględniona w zakresie uprzedniego wydawania decyzji zobowiązującej do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości W pozostałym zakresie uwaga nie może zostać uwzględniona ze względu na zasady legislacji. Przepis art. 83 ust. 3 projektu ustawy reguluje sankcje za nieudzielenie wyjaśnień i informacji. Brak jest zatem możliwości uwzględnienia możliwości nałożenia sankcji w razie szeroko ujętego wykonywania działalności brokerskiej z naruszeniem prawa. Nakładanie sankcji pieniężnych jest sankcją dolegliwą i jej przesłanki powinny być jasno określone. Generalne odwoływanie się do przesłanki naruszenia przepisów prawa przy wydawaniu decyzji o sankcjach przez organ nadzoru jest kwestionowane przez Rządowe Centrum Legislacji.

206	Art. 84	Komisja Nadzoru Finansowego	Projektowany przepis daje organowi nadzoru kompetencję do wykreślenia pośrednika ubezpieczeniowego z rejestru w sytuacji, gdy wpis tego pośrednika nastąpił z naruszeniem przepisów ustawy. Konieczne jest również przyznanie organowi nadzoru kompetencji do „uchylania” czynności materialno – technicznej wykreślenia, jeżeli okaże się, że wniosek o wykreślenie został złożony błędnie lub przez pomyłkę. W praktyce organ nadzoru ma do czynienia z błędnymi lub złożonymi przez pomyłkę wnioskami o wykreślenie, np. kilka osób ma takie same imiona i nazwiska i zakład ubezpieczeń składa wniosek o wykreślenie osoby innej niż ta, z którą rozwiązał umowę agencyjną. Wskazać przy tym należy, że decyzja o wykreśleniu w warunkach wskazanych ust. 1 winna mieć charakter decyzji związanej oraz dotyczyć może wyłącznie agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające. Wobec tego proponuje się podzielenie art. 84 projektu na dwa ustępy o następującym brzmieniu: <i>„1. W przypadku uzyskania przez agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wpisu do rejestru pośredników ubezpieczeniowych z naruszeniem przepisów ustawy, organ nadzoru wykreśla, w drodze decyzji, takiego agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające z rejestru.</i> <i>2. W przypadku, gdy wykreślenie nastąpiło w wyniku błędnie lub omyłkowo złożonego przez zakład ubezpieczeń wniosku o wykreślenie, organ nadzoru może w drodze decyzji uchylić to wykreślenie. Uchylenie wykreślenia może być poprzedzone przeprowadzeniem stosownych czynności wyjaśniających.”.</i>	Uwaga bezpředmiotowa na skutek wykreślenia art. 84
207	Art. 85	Konfederacja Lewiatan	Pragniemy zwrócić uwagę, iż sankcje, jakie zostały przewidziane w tym artykule, określone zostały w sposób bardzo szeroki (m.in. art. 85 ust. 1 pkt 5 „Organ nadzoru może, w drodze decyzji, zobowiązać dystrybutora ubezpieczeń i dystrybutora reasekuracji do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i dostosowania działalności dystrybutora do przepisów prawa, w przypadku: (...)innego naruszenia obowiązków określonych w ustawie”). Postulujemy wskazanie, jakich konkretnie obowiązków ma dotyczyć ta regulacja i wyeliminowanie tak generalnego odesłania („innego naruszenia obowiązków określonych w ustawie”). W naszej ocenie wystarczające w jest opieranie się na zakresie wskazanym w art. 33 Dyrektywy.	Uwaga niewwzględniona Projekt przewiduje sankcje za naruszenie określonych przepisów ustawy, niemniej w przypadku naruszenia pozostałych obowiązków wynikających z dyrektywy organ nadzoru powinien mieć możliwość nakazania zaprzestania naruszania

				prawa oraz powstrzymania się od jego ponownego naruszania, a w ostateczności wykreślenia z rejestru pośrednika ubezpieczeniowego.
208	Art. 85	Związek Banków Polskich	Sankcje, jakie zostały przewidziane w tym artykule – w dyrektywie zastrzeżone były jedynie do naruszeń zakładu ubezpieczeń lub pośrednika ubezpieczeniowego, który nie przestrzega wymogów w zakresie prowadzenia działalności określonych w rozdziałach V i VI, w odniesieniu do dystrybucji ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych. Takie ograniczenie powinno zostać utrzymane w polskiej ustawie. Organ nadzoru posiada kompetencje do zobowiązania dystrybutora pod groźbą kary za naruszania obowiązków, które zostały w ustawie określone bardzo szeroko, np. w art. 8 ustawy, stwarza to duże ryzyko wydawania zaleceń w obszarach niejednoznacznych i dyskusyjnych.	Uwaga nieuwzględniona Przepisy wskazane w art. 85 ust. 1 pkt 1 projektu z dnia 22 marca 2017 r. mają charakter prokonsumencki. Zaproponowane rozwiązanie powinno wpłynąć pozytywnie na bezpieczeństwo obrotu na rynku, a także umożliwić ochronę praw osób poszukujących ochrony ubezpieczeniowej.
209	Art. 85 ust. 2	Komisja Nadzoru Finansowego	Regulacja przewidująca poprzedzanie zastosowania środka nadzorczego o charakterze wyłącznie naprawczym zastosowaniem (choćby fakultatywnym) innego środka o takim samym charakterze jest niepraktyczna i może prowadzić do obniżenia skuteczności sprawowania nadzoru.	Uwaga częściowo uwzględniona Wskutek uwagi przebudowane zostało postępowanie celem nałożenia na dystrybutora ubezpieczeń i dystrybutora reasekuracji sankcji. Zrezygnowano z obowiązku wydania uprzedniej decyzji zobowiązującej dystrybutora do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i dostosowania działalności do przepisów prawa. W związku z tym, w ocenie projektodawcy, zasadne wydaje się zachowanie uprawnienia do wydawania przez organ nadzoru zaleceń poprzedzających wydanie decyzji w przedmiocie nałożenia sankcji na dystrybutora.

210	Art. 86	Związek Banków Polskich	Związek zwraca uwagę, iż przyjęcie konstrukcji prawnej uprawniającej KNF do nakładania kar na podmioty rynku finansowego za naruszenie obowiązków informacyjnych (do 23 mln zł, 5% przychodu netto), z punktu polskiego prawodawstwa jest nieuzasadnione. Na dzień dzisiejszy art. 33 dyrektywy o dystrybucji ubezpieczeń można byłoby uznać za implementowany do polskiego porządku prawnego poprzez posiadane przez UOKiK uprawnienia do nakładania kary, nawet wyższych, bo do 10% obrotu. Co więcej, dyrektywa nie określa, że takie uprawnienie powinno spoczywać właśnie na KNF, wskazuje jedynie że ma być to właściwy organ. Z punktu widzenia zakresu kompetencji UOKiK, ma on przeciwdziałać praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów a których przejawem jest naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji a tym samym będzie uprawniony do nakładania kar na dystrybutorów ubezpieczeń. ZBP proponuje więc dokonanie weryfikacji uprawnień KNF w zakresie kompetencji posiadanych już przez UOKiK. Pozostawienie proponowanego rozwiązania będzie skutkowało możliwością ukarania przedsiębiorców podwójnie za ten sam czyn, co w polskim porządku prawnym nie powinno mieć miejsca.	Uwaga nieuwzględniona Dyrektywa 2016/97 zobowiązuje państwa członkowskie do implementowania katalogu sankcji. Organem nadzoru w polskim systemie prawnym oraz właściwym organem w rozumieniu dyrektywy 2016/97 jest Komisja Nadzoru Finansowego i to ona powinna posiadać uprawnienie do nakładania przewidzianych dyrektywą sankcji.
211	Art. 86 ust. 1	Polska Izba Ubezpieczeń	W art. 86 ust. 1 zwracamy uwagę na błąd redakcyjny. Zamiast „wykonują” powinno być „wykonuje”.	Uwaga uwzględniona
212	Art. 86 ust. 1	Konfederacja Lewiatan	Zwracamy uwagę na błąd redakcyjny. Słowo „wykonują” należy zastąpić słowem „wykonuje”.	Uwaga uwzględniona
213	Art. 86 ust. 2 pkt 1	Komisja Nadzoru Finansowego	Przewidziana tamże instytucja jest całkowicie niepraktyczna, jeżeli podmiot nadzorowany nie stosuje się do środka nadzorczego o charakterze wyłącznie naprawczym, to zbędne jest stosowanie wobec niego kolejnego środka o takim samym charakterze.	Uwaga nieuwzględniona Przebudowane zostało postępowanie celem nałożenia na dystrybutora ubezpieczeń i dystrybutora reasekuracji sankcji. Zrezygnowano z obowiązku wydania uprzedniej decyzji zobowiązującej dystrybutora

				do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i dostosowania działalności do przepisów prawa. Ponadto, Art. 86 ust. 2 pkt 1 projektu ustawy z dnia 22 marca 2017 r. stanowi implementację art. 33 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2016/97. Przyjęcie uwagi skutkowałoby zatem sprzecznością przyszłej ustawy o dystrybucji ubezpieczeń z dyrektywą 2016/97 w ww. zakresie.
214	Art. 86 ust. 3	Polska Izba Ubezpieczeń	W odniesieniu do art. 86 ust. 3 zwracamy uwagę, że zawieszenie w czynnościach, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, polega na wyłączeniu z podejmowania decyzji za dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji, w tym w zakresie jego praw i obowiązków majątkowych. Zasadne jest wykreślenie słów <i>dystrybutora reasekuracji</i> , z uwagi na fakt, że ust. 2 pkt 3. odnosi się tylko wyłącznie do <i>dystrybutora ubezpieczeń</i> .	Uwaga uwzględniona
215	Art. 87	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	Dodatkowo pragniemy zgłosić uwagi dotyczące przepisów karnych. Zgodnie z treścią projektowanego art. 87, Komisja Nadzoru Finansowego (dalej: KNF) nakładając na zakład ubezpieczeń, zakład reasekuracji i pośrednika ubezpieczeniowego karę pieniężną, przy wyborze rodzaju i jej wysokości, bierze pod uwagę m.in. sytuację finansową ww. podmiotu, w oparciu o jego wynik finansowy netto wykazany w ostatnim zatwierdzonym rocznym sprawozdaniu finansowym. Taka konstrukcja przesłanek uwzględnianych przy ustalaniu przez KNF wysokości kary pieniężnej nie wyklucza możliwości, że powodem obniżenia kary może stać się np. trudna sytuacja finansowa (brak środków pieniężnych itp.). Może to oznaczać uprzywilejowywanie niektórych podmiotów (np. będących w trudnej sytuacji) w stosunku do innych, co może stanowić dla tych pierwszych pomoc publiczną. Zgodnie z tabelą zbieżności stanowiącą załącznik do projektu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, art. 87 projektu stanowi implementację do polskiego porządku prawnego art. 34 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń. Należy jednak zauważyć, iż	Uwaga uwzględniona Zgodnie z treścią art. 34 lit. c dyrektywy 2016/97 w przepisie art. 87 pkt 3 zaznaczono, że wysokość kary nakładanej przez organ nadzoru może zależeć od sytuacji finansowej dystrybutora. Zrezygnowano z błędnego odniesienia do zysku netto.

			przesłanka sytuacji finansowej wskazana w art. 34 ww. dyrektywy nie odwołuje się do wyniku finansowego netto odpowiedzialnej osoby prawnej, a do wysokości całkowitych obrotów odpowiedzialnej osoby prawnej. W ocenie Prezesa UOKiK, należałoby odpowiednio przeformułować projektowany art. 87 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, tak aby wysokość kary uzależniana była od wielkości przedsiębiorstwa (wysokość całkowitych obrotów), nie zaś od rentowności prowadzonej działalności (wynik finansowy netto).	
216	Art. 87	Polska Izba Ubezpieczeń	W art. 87 zwracamy uwagę, że organ nadzoru, wydając decyzję w przedmiocie nałożenia na zakład ubezpieczeń, zakład reasekuracji i pośrednika ubezpieczeniowego środka, o którym mowa w art. 83, art. 84 i art. 86 ust. 1 i 2, przy wyborze rodzaju i wysokości środka bierze pod uwagę istotne okoliczności. W ocenie PIU zasadne jest wykreślenie słów <i>zakładu reasekuracji</i> , z uwagi na fakt, że żaden z tych środków do niego się nie odnosi.	Uwaga nieuwzględniona Nie jest możliwe wykreślenie zakładu reasekuracji z uwagi na fakt, iż art. 86 ust. 2 przewiduje możliwość nałożenia określonych sankcji również na dystrybutora reasekuracji.
217	Art. 89 ust. 2 pkt 2	Komisja Nadzoru Finansowego	Przepis powinien odwoływać się do nieprawidłowości, a nie naruszenia prawa, gdyż nie wszystkie okoliczności, w jakich organ nadzoru może wydawać decyzje w przedmiocie zastosowania środków nadzorczych, mogą być zakwalifikowane jako naruszenia prawa.	Uwaga uwzględniona
218	Art. 89 ust. 5	Komisja Nadzoru Finansowego	Przepis zawiera odwołanie do samego siebie, prawidłowo powinno być do ust. 1.	Uwaga uwzględniona
219	Art. 89 ust. 5	Polska Izba Ubezpieczeń	W art. 89 ust 5 zwracamy uwagę na błąd polegający na odwołaniu się w ustępie 5 tego przepisu do tegoż właśnie ustępu. Z brzmienia tego przepisu wynika, że zamiarem projektodawcy było odwołanie do ustępu 2 przedmiotowego artykułu.	Uwaga uwzględniona
220	Art. 89 ust. 5	Konfederacja Lewiatan	Zwracamy uwagę na błąd polegający na odwołaniu się w ustępie 5 tego przepisu do tegoż właśnie ustępu. Z brzmienia tego przepisu wynika, że zamiarem projektodawcy było odwołanie do ustępu 2 przedmiotowego artykułu.	Uwaga uwzględniona

221	Art. 92	Komisja Nadzoru Finansowego	Przepis powinien odnosić się do przypadków, w których dany podmiot nie jest pośrednikiem w ogóle w rozumieniu ustawy, a nie tylko „zgodnie z art. 44 ust. 1 i 2” (zob. art. 48 ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym).	Uwaga uwzględniona
222	Art. 92 ust. 1	Polska Izba Ubezpieczeń	W ocenie PIU przepis art. 92 ust. 1 powinien uwzględniać możliwość używania w reklamie zakładu ubezpieczeń (który nie jest pośrednikiem) informacji o dystrybucji ubezpieczeń. W związku z tym proponujemy następujące brzmienie ww. przepisu: <i>„Art. 92. 1. Kto, nie będąc dystrybutorem ubezpieczeń lub dystrybutorem reasekuracji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z art. 44 ust. 1 i 2, używa określeń wskazujących na wykonywanie dystrybucji ubezpieczeń lub dystrybucji reasekuracji w nazwie, reklamie lub do oznaczania własnej działalności gospodarczej podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do roku.”</i>	Uwaga uwzględniona
223	Art. 94	Polska Izba Ubezpieczeń	W odniesieniu do art. 94 chcielibyśmy zwrócić uwagę na niejasne przesłanki wprowadzenia dodatkowego przepisu do ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym, która następnie jest uchylania. Przepis będzie obowiązywał jedynie kilka tygodni i zostanie zastąpiony analogicznym przepisem w ustawie o dystrybucji ubezpieczeń. W związku z powyższym wnioskujemy o rezygnację z ww. przepisu.	Uwaga nieuwzględniona Przepis stanowi implementację art. 91 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającą dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE, który wprowadza zmiany w dyrektywie 2002/92/WE w sprawie pośrednictwa ubezpieczeniowego, odnoszącego się do dodatkowych wymogów w zakresie ochrony klientów dotyczących produktów inwestycyjnych opartych na ubezpieczeniu. Ponadto, termin rozpoczęcia stosowania dyrektywy

				2014/65/UE został przesunięty o rok, tj. od dnia 3 stycznia 2018 r. (na mocy dyrektywy 2016/1034).
224	Art. 94	Związek Banków Polskich	Sugeruje się usunięcie tego zapisu, bowiem jego pozostawienie powoduje zmiany w ustawie, która po 51 dniach zostaje uchylona. Skoro rynek będzie pracował nad dostosowaniem się do zapisów Ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, to nie ma materialnego ryzyka związanego z wdrożeniem tych zapisów razem z całą ustawą. Zwłaszcza, że to 38 dni roboczych.	Uwaga nieuwzględniona Przepis stanowi implementację art. 91 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającą dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE, który wprowadza zmiany w dyrektywie 2002/92/WE w sprawie pośrednictwa ubezpieczeniowego, odnoszącego się do dodatkowych wymogów w zakresie ochrony klientów dotyczących produktów inwestycyjnych opartych na ubezpieczeniu. Ponadto, termin rozpoczęcia stosowania dyrektywy 2014/65/UE został przesunięty o rok, tj. od dnia 3 stycznia 2018 r. (na mocy dyrektywy 2016/1034).
225	Art. 97	Rzecznik Finansowy	W art. 97 projektu ustawy w pkt 1 proponuję następujące brzmienie art. 2 pkt 1 lit. e: „e) będącego osobą fizyczną klienta pośrednika ubezpieczeniowego w rozumieniu ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz....)”. Przepis wówczas będzie spójny z całą ustawą o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym, bowiem ochrona z niej wynikająca miała dotyczyć wyłącznie osób fizycznych, nie zaś dużych	Uwaga uwzględniona

			przedsiębiorców.	
226	Art. 97	Polska Izba Ubezpieczeń	Polska Izba Ubezpieczeń pragnie zwrócić uwagę na fakt, że przepis art. 97 projektowanej ustawy, nowelizujący ustawę o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym, będzie miał w tym kształcie bardzo poważne konsekwencje. Przepis skutkuje nadaniem statusu podmiotów rynku finansowego pośrednikom ubezpieczeniowym działających w imieniu lub na rzecz zakładu ubezpieczeń. W tej sytuacji pośrednicy będą zobowiązani do prowadzenia procesu rozpatrywania reklamacji, niezależnie od ubezpieczycieli natomiast ze wszelkimi tego konsekwencjami dla ubezpieczycieli. Te same reklamacje będą dotyczyły ubezpieczyciela, gdyż to on ponosi odpowiedzialność za nadzór nad dystrybucją ubezpieczeń w jego imieniu lub na jego rzecz. Proces rozpatrywania reklamacji będzie musiał toczyć się równolegle u ubezpieczyciela i agenta i może dojść do istotnych rozbieżności w wyniku rozpatrzenia reklamacji przez dwa podmioty. Wątpliwości dotyczą również skutków prawnych uchybienia ustawowemu terminowi przez jeden z tych podmiotów (uznanie roszczenia). Pod rozważę projektodawcy poddajemy propozycję zrezygnowania z uzupełniania definicji klienta podmiotu rynku finansowego w ustawie o rozpatrywaniu reklamacji lub też zastrzeżenie szczególnego trybu, w którym takie reklamacje miałyby być rozpatrywane (reklamacje rozpatrywane bezpośrednio przez pośredników, z pominięciem powielania w zakładzie ubezpieczeń, nałożenie bezpośrednio na pośrednika obowiązków wynikających z zapisów ustawy o rozpatrywaniu reklamacji i Rzeczniku Finansowym, bądź wprowadzenie ograniczenia przedmiotowego dotyczącego charakteru skarg do skarg na działania pośrednika, nie związanych z udzielaną ochroną ubezpieczeniową).	Uwaga częściowo uwzględniona Przepis art. 97 stanowi implementację art. 14 i 15 dyrektywy 2016/97. Przyjęcie uwagi PIU w pełnym zakresie byłoby niezgodne z dyrektywą 2016/97. Proponuje się, aby broker ubezpieczeniowy i multiagent byli właściwi do rozpatrywania reklamacji i skarg w zakresie niezwiązanym z ochroną ubezpieczeniową, która pozostanie w gestii zakładu ubezpieczeń. Nie odnosiłoby się to do agenta wyłącznego, za którego w pełnym zakresie odpowiada zakład ubezpieczeń.

227	Art. 98	Polska Izba Ubezpieczeń	W odniesieniu do art. 98 projektowanej ustawy proponujemy nie zmieniać obecnego ust. 5 art. 4 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, a proponujemy zmianę art. 4 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy uwzględniającą udział brokera przy zawieraniu umów retrocesji. Proponowane brzmienie Art. 4 ust. 2 pkt 1: <i>„1) zawieranie i wykonywanie umów reasekuracji czynnej i umów retrocesji lub zlecanie zawierania umów retrocesji brokerom reasekuracyjnym, w rozumieniu ustawy z dnia... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz.U. poz....), zwanej dalej "ustawą o dystrybucji ubezpieczeń" a także wykonywanie tych umów.”</i>	Uwaga uwzględniona
228	Art. 98 pkt 1	Komisja Nadzoru Finansowego	Wątpliwości budzi zakwalifikowanie dystrybucji reasekuracji jako czynności bezpośrednio związanych z działalnością reasekuracyjną. Ponieważ ta ostatnia polega przede wszystkim na zawieraniu umów reasekuracji, to przyjąć należy, że dystrybucja mieści się w tym zakresie, ponieważ oczywiste jest, że do zawierania umów konieczne jest m. in. wykonywanie odpowiednich czynności przygotowawczych. Zaproponowana w projekcie regulacja może doprowadzić do wniosku, że zakład reasekuracji mógłby wykonywać działalność dystrybucyjną również na rzecz innego zakładu reasekuracji, co wobec ograniczeń przedsiębiorstwa zakładów reasekuracji wydaje się niedopuszczalne. Analogicznie należy odnieść się do podobnej proponowanej regulacji dotyczącej działalności ubezpieczeniowej.	Uwaga uwzględniona
229	Art. 98 pkt 2	Komisja Nadzoru Finansowego	Proponowane regulacje są w ocenie organu nadzoru bezsankcyjne i brak będzie mechanizmów gwarantowania ich przestrzegania.	Uwaga nieuwzględniona W przypadku umowy ubezpieczenia zawieranej na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego obowiązująca ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej zawiera analogiczne rozwiązania nakładające obowiązki na ubezpieczającego (np. art. 20 ust. 6), mimo że ustawa nie określa w tym zakresie sankcji.

230	Art. 98 pkt 2	Polska Izba Ubezpieczeń	Proponujemy rezygnację z projektowanego art. 98 pkt 2. Ustawa o dystrybucji ubezpieczeń jasno definiuje pojęcie dystrybutora ubezpieczeń. Dystrybutorem ubezpieczeń jest zakład ubezpieczeń, agent ubezpieczeniowy, agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające lub broker ubezpieczeniowy. Definicja nie obejmuje ubezpieczającego. Dodatkowo zapisy mogą sugerować, że ubezpieczający będzie zobowiązany do spełnienia innych wymogów nałożonych na dystrybutorów tj.: obowiązek doskonalenia umiejętności zawodowych czy spełnienie warunków o których mowa w art. 21 ust. 1.	Uwaga nieuwzględniona Według projektu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń ubezpieczający nie jest dystrybutorem ubezpieczeń. W dodatku zmiana jest dokonywana w innej ustawie. W ubezpieczeniu na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczeniu grupowym, przepis art. 18 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, ustanawia generalny zakaz otrzymywania przez ubezpieczającego wynagrodzenia lub innych korzyści. Zakaz ten nie dotyczy umów ubezpieczenia grupowego zawartych na rachunek pracowników, w związku z czym ubezpieczający świadcząc możliwość skorzystania z takiej ochrony może otrzymywać za to – tak jak pośrednik ubezpieczeniowy - wynagrodzenie lub inne korzyści. W tym kontekście należy zauważyć, że dyrektywa ustanawia pewne minimalne wymogi służące ochronie klienta nawet w przypadku wyłączenia spod swojego reżimu niektórych przedsiębiorców wykonujących działalność w

				zakresie dystrybucji ubezpieczeń. Wydaje się zasadne, aby ten minimalny zakres ochrony posiadali również ubezpieczeni w umowach ubezpieczenia grupowego zawartych na rachunek pracowników.
231	Art. 98 pkt 2	Związek Banków Polskich	W art. 98 pkt 2 projektu ustawy wprowadza się do art. 18 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej nowy ust. 4, w którym Ubezpieczający jest m.in. zobowiązany do przekazania informacji o charakterze wynagrodzenia, które otrzymuje. Tymczasem zgodnie z art. 18 ust. 1 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej Ubezpieczający nie może otrzymywać wynagrodzenia w związku z oferowaniem ubezpieczeń grupowych. W ocenie ZBP zachodzi więc sprzeczność pomiędzy art. 18 ust.1 ww. ustawy, a wprowadzanym art. 18 ust. 4 pkt. 2.	Uwaga bezprzedmiotowa Dodawany ust. 4 w art. 18 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej wprost odnosi się do ust. 3 (a nie do ust. 1), który dopuszcza możliwość otrzymywania przez ubezpieczającego wynagrodzenia lub innych korzyści.
232	Art. 98 pkt 3-5	Komisja Nadzoru Finansowego	Organ nadzoru wskazuje, że projekt ustawy o dystrybucji ubezpieczeń przewiduje zmianę art. 20 art. 21 i art. 22 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Nie zmienione pozostaje jednak to, że obowiązek uzyskania od ubezpieczającego, w formie ankiety, informacji dotyczących jego potrzeb, wiedzy i doświadczenia w dziedzinie ubezpieczeń na życie oraz jego sytuacji finansowej, tak żeby można było dokonać oceny, jaka umowa ubezpieczenia jest odpowiednia do potrzeb ubezpieczającego zostaje w dalszym ciągu nałożony wyłącznie na zakład ubezpieczeń (art. 21 ustawy z dnia 11 września 2015 r.) chociaż – zgodnie z projektem ustawy o dystrybucji dystrybucję ubezpieczeń w zakresie grupy 3 działu I ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej może wykonywać wyłącznie agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy i zakład ubezpieczeń (art. 17 projektu). Tymczasem, zgodnie z art. 30 ust 1 i ust 2 Dyrektywy 2016/97, obowiązek uzyskania informacji na temat wiedzy i doświadczenia w dziedzinie inwestycji istotnej dla danego rodzaju produktu lub usługi, które są oferowane klientowi, został nałożony zarówno na zakład ubezpieczeń, jak również na pośrednika ubezpieczeniowego. W ocenie organu nadzoru, pozostawienie więc przepisów art. 21 i art. 22 ustawy z	Uwaga nieuwzględniona W ocenie projektodawcy, m.in. z uwagi na uwarunkowania rynkowe i nieprawidłowości związane z dystrybucją ubezpieczeń na życie o charakterze inwestycyjnym, obowiązki określone w art. 21 i 22 uoduir powinny pozostać przypisane jedynie zakładom ubezpieczeń. Nałożenie tego obowiązku również na pośredników ubezpieczeniowych mogłoby „rozmyć” odpowiedzialność za jego realizację, co mogłoby pogorszyć sytuację klientów. Ponadto, wydaje się oczywiste, że

		dnia 11 września 2015 r. bez rozszerzenia katalogu podmiotów zobowiązanych na wszystkie podmioty uprawnione do sprzedaży ubezpieczeń o charakterze inwestycyjnym rodzi więc ryzyko niepełnej implementacji Dyrektywy 2016/97. Organ nadzoru proponuje ponadto, by obowiązki względem klienta, o których mowa przepisach ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej, odnoszące się do obowiązków związanych z dystrybuowaniem umów ubezpieczenia na życie, o której mowa w dziale I w grupie 3 załącznika do ustawy, zostały przeniesione do ustawy o dystrybucji ubezpieczeń. Organ nadzoru wskazuje, że projekt ustawy o dystrybucji ubezpieczeń zawiera wyłącznie opis obowiązków w zakresie zgodności umowy ubezpieczenia z wymaganiami i potrzebami klienta (art. 9 ust. 1 projektu), który stanowi odzwierciedlenie art. 20 dyrektywy IDD. Zdaniem DLU, przeniesienie obowiązków będących implementacją art. 30 dyrektywy IDD z ustawy z dnia 11 września 2015 r. do ustawy o dystrybucji ubezpieczeń zapewni większą czytelność projektu oraz poszerzy świadomość pośredników ubezpieczeniowych w zakresie ochrony konsumentów.	zakład ubezpieczeń realizując obowiązek uzyskania od ubezpieczającego (ubezpieczonego), w formie ankiety, informacji dotyczących jego potrzeb wiedzy i doświadczenia w dziedzinie ubezpieczeń na życie oraz jego sytuacji finansowej, może korzystać z usług pośredników ubezpieczeniowych, a czynności te można zaliczyć do dystrybucji ubezpieczeń. W takim przypadku nie zamienia to formalnej odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za ich wykonanie. W ocenie projektodawcy, w związku z tym, że czynności te mogą być wykonywane przy pomocy pośredników ubezpieczeniowych i kwalifikują się do dystrybucji ubezpieczeń obecna regulacja wypełnia przepisy art. 30 ust. 1 i 2 dyrektywy odnośnie określenia podmiotów uzyskujących niezbędne informacje dotyczące wiedzy i doświadczenia klienta oraz jego sytuacji finansowej. W konsekwencji opiniowane przepisy należałoby pozostawić w ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

233	Art. 98 pkt 4	Polska Izba Ubezpieczeń	Zwracamy uwagę na niespójność proponowanego przepisu art. 98 pkt 4. Z jednej strony wskazuje że informacje, o których mowa w art. 21 ust. 3 – 5 ustawy o działalności ubezpieczeniowej można przekazać na innym trwałym nośniku niezwłocznie po zawarciu umowy, a z drugiej strony (w pkt. 2) wskazuje, że klient powinien otrzymać tej informacji przed takim zawarciem umowy. Brzmienie obydwu ww. przepisów pozostaje w sprzeczności z propozycją brzmienia przepisów w projekcie ustawy ws. cyfryzacji obrotu gospodarczego. Zgodnie z przedmiotowym projektem ustawy (art. 17 oraz 20 ust. 2-4) informacje przekazywane mają być „na trwałym nośniku lub, jeżeli ubezpieczający zgłosi takie żądanie, na piśmie (...)”. Przedmiotowa ustawa proponuje więc stosowanie formy elektronicznej co do zasady, a formy pisemnej wyłącznie na żądanie. Rozwój i szeroka dostępność elektronicznych narzędzi komunikacji przemawia za słuszością wprowadzenia zmian w kierunku zaproponowanym w ustawie ws. cyfryzacji obrotu gospodarczego. Jest to szczególnie istotne w przypadku umów ubezpieczenia zawieranych za pomocą środków porozumiewania się na odległość.	Uwaga nieuwzględniona Regułą jest otrzymywanie przez klienta odpowiednich informacji przed zawarciem umowy ubezpieczenia. Natomiast możliwość otrzymywania przez klienta odpowiednich informacji po zawarciu umowy dotyczy wyłącznie przypadku zawarcia umowy za pomocą środków porozumiewania się na odległość, które uniemożliwiają uprzednie dostarczenie takich informacji. W takiej sytuacji istnieje dodatkowa możliwość odstąpienia od umowy ubezpieczenia bez podania przyczyn.
234	Art. 98 pkt 4 (dodawany ust. 5c)	Komisja Nadzoru Finansowego	Niemożliwe jest przyznanie ubezpieczonemu prawa do odstąpienia od umowy ubezpieczenia.	Uwaga nieuwzględniona Proponowany przepis został wprowadzony na wniosek Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego do pierwszej wersji projektu ustawy i podtrzymany na konferencji uzgodnieniowej. Propozycja zawierała szczegółowe uzasadnienie (aktualna uwaga takiego uzasadnienia nie zawiera). Regulacja została skonstruowana analogicznie do art. 40 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta.

235	Art. 98 pkt 6	Komisja Nadzoru Finansowego	Proponowany przepis skłania do nieracjonalnego wniosku, iż w zakresie ubezpieczeń innych niż tamże wymienione zakład ubezpieczeń może postępować nieuczciwie, nierzetelnie i nieprofesjonalnie.	Uwaga nieuwzględniona Przepis stanowi implementację art. 91 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającą dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE, który wprowadza zmiany w dyrektywie 2002/92/WE w sprawie pośrednictwa ubezpieczeniowego, odnoszącego się do dodatkowych wymogów w zakresie ochrony klientów dotyczących produktów inwestycyjnych opartych na ubezpieczeniu.
236	Art. 98 pkt 6	Polska Izba Ubezpieczeń	W Art.. 98 pkt 6 Podobnie jak w uwadze do art. 94 chcielibyśmy zwrócić uwagę na zwrócić uwagę na niejasne przesłanki wprowadzenia dodatkowego przepisu do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, które następnie zostaną uchylone. Przepis będzie obowiązywał jedynie kilka tygodni i zostanie zastąpiony analogicznym przepisem w ustawie o dystrybucji ubezpieczeń.	Uwaga nieuwzględniona Przepis stanowi implementację art. 91 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającą dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE, który wprowadza zmiany w dyrektywie 2002/92/WE w sprawie pośrednictwa ubezpieczeniowego, odnoszącego się do dodatkowych wymogów w zakresie ochrony klientów

				dotyczących produktów inwestycyjnych opartych na ubezpieczeniu. Ponadto, termin rozpoczęcia stosowania dyrektywy 2014/65/UE został przesunięty o rok, tj. od dnia 3 stycznia 2018 r. (na mocy dyrektywy 2016/1034).
237	Art. 101 ust. 3	Polska Izba Ubezpieczeń	W odniesieniu do art. 101 ust. 3 należy uwzględnić, że zakłady ubezpieczeń bez pełnej funkcjonalności rejestru nie będą mogły realizować zgłoszeń w pełnym zakresie. W związku z powyższym proponujemy następujące brzmienie ww. przepisu: <i>„3. Organ nadzoru zapewni pełną funkcjonalność rejestru pośredników ubezpieczeniowych w zakresie danych, o których mowa w art. 57 ust. 2 pkt 8-10 i art. 61 ust. 2 pkt 8-10, nie później niż do dnia 31 grudnia 2019 r. Zakłady ubezpieczeń są obowiązane stosować się do przepisów w zakresie dotyczącym rejestracji danych agentów określonym w art. 57 ust. 2 pkt 8-10 z dniem zapewnienia przez organ nadzoru pełnej funkcjonalności.”</i>	Uwaga nieuwzględniona W związku z tym, że rejestr pośredników ubezpieczeniowych jest obecnie prowadzony w systemie informatycznym (według przepisu przejściowego nie dłużej niż do końca 2019 r.), a następnie w systemie rejestracji internetowej, zgłoszenia będą mogły być realizowane dopiero od momentu, w którym system będzie to umożliwiał. Nie można również wykluczyć, że przez określony okres (ale nie później niż do 31 grudnia 2019 r.) rejestr będzie funkcjonował w niepełnym zakresie.
238	Art. 102	Polska Izba Ubezpieczeń	W art. 102 projektowanej ustawy chcielibyśmy zwrócić uwagę, że w ocenie PIU, wymóg zdania egzaminu powinien dotyczyć tylko jedynie do nowych pośredników zawierających umowy po wejściu w życie projektowanej ustawy, a termin zobowiązujący pracowników zakładu ubezpieczeń do zdania egzaminu powinien wynosić 6 miesięcy.	Uwaga częściowo uwzględniona Przepis art. 10 ust. 1 dyrektywy nakłada obowiązek posiadania odpowiedniej wiedzy i umiejętności przez dystrybutorów ubezpieczeń oraz pracowników zakładów ubezpieczeń i zakładów

				reasekuracji, a więc nie ma możliwości ograniczenia tego wymogu wyłącznie do osób nowozatrudnianych. Uwaga uwzględniona w zakresie wydłużenia terminu.
239	Art. 103	Polska Izba Ubezpieczeń	W art. 103 zwracamy uwagę na błędne odesłanie do ustawy uchylanej w art. 100 projektowanej ustawy, a nie art. 105 – uchylenie ustawy o pośrednictwie.	Uwaga uwzględniona
240		Polska Izba Ubezpieczeń	Projekt zakłada nałożenie na zakłady ubezpieczeń dodatkowych obowiązków w zakresie m.in. zmian w systemach informatycznych zakładów ubezpieczeń wynikających z nowej formuły rejestru agentów ubezpieczeniowych. Izba zwraca uwagę, iż wymagane jest zapewnienie w projektowanych przepisach odpowiedniego czasu na wykonanie przez zakłady ubezpieczeń zmian we własnych systemach informatycznych wynikających z nowej formuły RAU (zakłady ubezpieczeń będą potrzebowały czasu na dostosowanie własnych systemów do nowego systemu internetowego KNF. Konieczne jest również zwrócenie uwagi, że nowa formuła RAU powinna zapewniać poziom automatyzacji wymiany danych pomiędzy zakładami ubezpieczeń a KNF na poziomie co najmniej dotychczasowym. Pozwoli to na zachowanie dotychczasowego poziomu efektywności procesu, bez konieczności zwiększania poziomu zatrudnienia.	Wyjaśnienie W tym celu przewiduje się przepisy przejściowe, w tym umożliwienie KNF prowadzenia rejestru pośredników ubezpieczeniowych w dotychczasowym systemie do końca 2019 r. System prowadzi KNF więc zmiany po stronie zakładów ubezpieczeń powinny być wprowadzane we współpracy z KNF.
241	Ocena Skutków Regulacji	Komisja Nadzoru Finansowego	W zakresie Oceny Skutków Regulacji organ nadzoru przekazuje dane liczbowe wg stanu na dzień 1 stycznia 2017 r. (projekt prezentuje dane na 31 grudnia 2015 r.) Brokerzy ubezpieczeniowi – 1323 Brokerzy reasekuracyjni – 42 Agenci Ubezpieczeniowi – 32298 Osoby wykonujące czynności agencyjne – 230475.	Uwaga uwzględniona
242	Ocena Skutków Regulacji	Komisja Nadzoru Finansowego	Ponadto organ nadzoru podtrzymuje uprzednio zaprezentowane stanowisko w zakresie wpływu ustawy na zadania realizowane przez KNF i postuluje uwzględnienie przyznania organowi nadzoru dodatkowych środków i etatów na realizację zadań.	Przedmiotowa uwaga może być rozważana w czasie prac nad ustawą budżetową określającą ilość etatów w Urzędzie Komisji Nadzoru

				Finansowego

2. Omówienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym¹.

Nie dotyczy

3. Omówienie uwag w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz.U. z 2017 r. poz. 248) oraz na podstawie § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (MP z 2016 r. poz. 1006 i 1204) projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. W trybie ww. ustawy wpłynęły uwagi zgłoszone przez Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych i WTUŻiR Concordia Capital S.A. (zakłady ubezpieczeń wchodzące w skład grupy Concordia Ubezpieczenia) oraz Fundację – Instytut Badań i Edukacji Pośrednictwa Finansowego.

¹ W przypadku braku konieczności zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym należy wpisać „nie dotyczy”

Lp.	Podmioty, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem ustawy w trybie ustawy o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa	Data wniesienia zgłoszenia
1.	Fundacja – Instytut Badań i Edukacji Pośrednictwa Finansowego	05.01.2017 r.
2.	Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych i Wielkopolskie Towarzystwo Ubezpieczeń Życiowych i Rentowych Concordia Capital S.A.	16.01.2017 r.

TABELA ZBIEŻNOŚCI
Lipiec 2017

TYTUŁ PROJEKTU:		PROJEKT USTAWY O DYSTRYBUCJI UBEZPIECZEŃ		
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO/WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH		DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń (wersja przekształcona)		
Jedn. red.	Treść przepisu UE	Konieczność wdrożenia T / N	Jedn. red.	
Art. 1	Zakres stosowania 1. Niniejsza dyrektywa ustanawia zasady podejmowania i prowadzenia działalności w zakresie dystrybucji produktów ubezpieczeń i reasekuracji w Unii. 2. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do każdej osoby fizycznej lub prawnej zamieszkałej lub mającej siedzibę albo chcącej zamieszkać lub założyć siedzibę w państwie członkowskim w celu podjęcia i prowadzenia dystrybucji produktów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych. 3. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do pośredników oferujących ubezpieczenia uzupełniające i wykonujących działalność z zakresu dystrybucji produktów ubezpieczeniowych, w przypadku gdy spełnione są wszystkie następujące warunki: a) ubezpieczenie uzupełnia towar lub usługę dostarczaną przez dostawcę, w przypadku gdy takie ubezpieczenie obejmuje: (i) ryzyko zniszczenia, utraty lub uszkodzenia towaru dostarczonego przed tego dostawcę lub nieskorzystania ze świadczonej przez niego usługi; lub (ii) uszkodzenie lub utratę bagażu i inne rodzaje ryzyka związane z podróżą zarezerwowaną u tego dostawcy; b) kwota składki z tytułu umowy ubezpieczenia nie przekracza 600 EUR, obliczanej proporcjonalnie w wymiarze rocznym; c) w drodze odstępstwa od lit. b), w przypadku gdy ubezpieczenie uzupełnia usługę, o której mowa w lit. a), a czas trwania tej usługi nie przekracza trzech miesięcy, kwota składki płaconej od osoby nie przekracza 200 EUR. 4. Państwa członkowskie zapewniają, aby przy	T	Art. 1 Art. 3	Art. 1. Ustawa określa zasady wykonywania działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń osobowych i majątkowych oraz dystrybucji reasekuracji. Art. 3. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki: 1) umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej, których zawarcia lub wykonania dotyczą czynności dystrybucji ubezpieczeń, są zawierane jako uzupełnienie dostarczanych przez dostawcę towarów lub świadczonych usług i pokrywają następujące ryzyka: a) zniszczenia, utraty lub uszkodzenia tych towarów lub nieskorzystania ze świadczonej przez niego usługi, lub b) uszkodzenia lub utraty bagażu oraz inne ryzyka związane z usługami w zakresie podróży dostarczanych przez tego dostawcę; 2) wysokość składki należnej z tytułu umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej nie przekracza kwoty stanowiącej równowartość 600 euro, obliczanej proporcjonalnie w wymiarze rocznym. 2. Przepisów ustawy nie stosuje się również do przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, w przypadku gdy umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej, których zawarcia lub wykonania dotyczą czynności dystrybucji ubezpieczeń, są zawierane jako uzupełnienie usług świadczonych przez dostawcę, oraz spełnione są łącznie następujące warunki: 1) umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej pokrywa ryzyko nieskorzystania z usług świadczonych przez dostawcę lub ryzyka, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b); 2) czas trwania danej usługi nie przekracza trzech miesięcy; 3) wysokość składki należnej z tytułu umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej w odniesieniu do jednego ubezpieczonego nie przekracza kwoty stanowiącej równowartość 200 euro. 3. W przypadku wykonywania działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń przez przedsiębiorcę, o którym mowa w ust. 1 lub 2, zakład ubezpieczeń zapewnia:

	prowadzeniu działalności dystrybucyjnej poprzez pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające, zwolnionego ze stosowania niniejszej dyrektywy zgodnie z ust. 3, zakład ubezpieczeń lub pośrednik ubezpieczeniowy zapewniał: a) udostępnianie klientowi informacji, przed zawarciem umowy, o swojej tożsamości i adresie oraz o procedurach, o których mowa w art. 14, umożliwiających klientom i innym zainteresowanym stronom składanie skarg; b) istnienie odpowiednich i proporcjonalnych rozwiązań służących zapewnieniu zgodności z art. 17 i 24 oraz uwzględnieniu wymagań i potrzeb klienta przed zaproponowaniem mu umowy; c) dostarczenie klientowi, przed zawarciem umowy, dokumentu zawierającego informacje o produkcie ubezpieczeniowym, o którym mowa w art. 20 ust. 5. 5. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy monitorowały rynek, w tym rynek uzupełniających produktów ubezpieczeniowych, które są wprowadzane do obrotu, dystrybuowane lub sprzedawane w ich państwach członkowskich lub z ich terytorium. EIOPA może ułatwiać i koordynować takie monitorowanie. 6. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do działalności z zakresu dystrybucji ubezpieczeń i reasekuracji dotyczących ryzyk i zobowiązań mających miejsce poza Unią. Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na przepisy państwa członkowskiego w odniesieniu do działalności z zakresu dystrybucji ubezpieczeń i reasekuracji prowadzonej przez zakłady ubezpieczeń i reasekuracji lub pośredników ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych mających siedzibę w państwie trzecim i prowadzących działalność na jego terytorium zgodnie z zasadą swobody świadczenia usług, pod warunkiem że zagwarantowano równość traktowania wszystkich osób prowadzących działalność z zakresu dystrybucji ubezpieczeń i reasekuracji na tym rynku lub osób, którym udzielono zezwolenia na prowadzenie takiej działalności. Niniejsza dyrektywa nie reguluje działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń lub reasekuracji prowadzonej w państwach trzecich.		Art. 65 Art. 69	1) udostępnienie klientowi, przed zawarciem umowy ubezpieczenia, informacji o firmie, pod którą wykonuje działalność ubezpieczeniową, adresie siedziby oraz o możliwości złożenia reklamacji i wniesienia skargi; 2) stosowanie obowiązków i wymogów, o których mowa w art. 8, art. 9 ust. 3 i art. 12; 3) przekazanie klientowi, przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, dokumentu, o którym mowa w art. 9 ust. 4. 4. Zakład ubezpieczeń udziela przedsiębiorcom, o których mowa w ust. 1 i 2, w formie pisemnej pod rygorem nieważności, pełnomocnictwa do zawierania w jego imieniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych. 5. Zakład ubezpieczeń prowadzi ewidencję przedsiębiorców, o których mowa w ust. 1 i 2, posiadających pełnomocnictwo do zawierania w jego imieniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych, zawierającą co najmniej dane identyfikujące przedsiębiorców oraz zakres udzielonego pełnomocnictwa. 6. Zakład ubezpieczeń przechowuje przez okres 10 lat od dnia rozwiązania umowy agencyjnej dokumenty dotyczące jego współpracy z przedsiębiorcami, o których mowa w ust. 1 i 2, w szczególności umowę agencyjną, pełnomocnictwo, o którym mowa w ust. 4, oraz dokumenty dotyczące wynagrodzenia. 7. Równowartość wyrażonych w euro kwot, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 3, oblicza się w złotych według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w tabeli kursów nr 1 każdego roku. Art. 65. Organ nadzoru monitoruje rynek produktów ubezpieczeniowych, które są wprowadzane do obrotu, dystrybuowane lub sprzedawane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Art. 69. Organ nadzoru informuje Komisję Europejską o trudnościach jakie napotykają dystrybutorzy ubezpieczeń i dystrybutorzy reasekuracji przy wykonywaniu działalności w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej.

	Państwa członkowskie informują Komisję o wszelkich trudnościach natury ogólnej, które napotykają ich dystrybutorzy ubezpieczeń lub reasekuracji przy podejmowaniu lub prowadzeniu działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń lub reasekuracji w którymkolwiek państwie trzecim.			
Art. 2	Definicje 1. Na użytek niniejszej dyrektywy: 1) "dystrybucja ubezpieczeń" oznacza działalność polegającą na doradzaniu, proponowaniu lub przeprowadzaniu innych prac przygotowawczych do zawarcia umów ubezpieczenia, na zawieraniu takich umów lub udzielaniu pomocy w administrowaniu takimi umowami i wykonywaniu ich, w szczególności w przypadku roszczenia, w tym udzielanie informacji dotyczących jednej lub większej liczby umów ubezpieczenia na podstawie kryteriów wybranych przez klienta za pośrednictwem stron internetowych lub innych mediów oraz opracowanie rankingu produktów ubezpieczeniowych obejmującego porównanie cen i produktów, lub udzielanie zniżki od ceny umowy ubezpieczenia, gdy klient jest w stanie pośrednio lub bezpośrednio zawrzeć umowę ubezpieczenia za pośrednictwem stron internetowych lub innych mediów; 2) "dystrybucja reasekuracji" oznacza działalność - w tym również wtedy, gdy działalność ta prowadzona jest przez zakład reasekuracji bez pośrednictwa pośrednika reasekuracyjnego - polegającą na doradzaniu, proponowaniu lub wykonywaniu innych prac przygotowawczych do zawarcia umów reasekuracji lub zawieraniu takich umów, lub na udzielaniu pomocy w administrowaniu takimi umowami i wykonywaniu ich, w szczególności w przypadku roszczenia; 3) "pośrednik ubezpieczeniowy" oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, inną niż zakład ubezpieczeń lub reasekuracji lub ich pracownicy i inną niż pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające, która podejmuje lub prowadzi działalność z zakresu dystrybucji ubezpieczeń za wynagrodzeniem; 4) "pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające" oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, inną niż instytucja kredytowa lub firma inwestycyjna	T	Art. 4	Art. 4. Użyte w ustawie określenia oznaczają: 1) agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające – przedsiębiorca wykonujący działalność agencyjną na podstawie umowy agencyjnej zawartej z zakładem ubezpieczeń, wpisany do rejestru agentów, niebędący instytucją kredytową w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń, zakładami reasekuracji i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1252), ani firmą inwestycyjną w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, z późn. zm.), który za wynagrodzeniem prowadzi dystrybucję ubezpieczeń jako działalność uboczną, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki: a) podstawową działalnością przedsiębiorcy nie jest działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, b) przedsiębiorca dystrybuuje wyłącznie ubezpieczenia uzupełniające dostarczane towary lub świadczone usługi, c) dystrybucja ubezpieczeń nie odnosi się do umowy ubezpieczenia na życie lub umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, chyba że taka umowa jest uzupełnieniem dostarczanych towarów lub świadczonych usług w ramach podstawowej działalności przedsiębiorcy; 2) agent ubezpieczeniowy – przedsiębiorca, inny niż agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, wykonujący działalność agencyjną na podstawie umowy agencyjnej zawartej z zakładem ubezpieczeń i wpisany do rejestru agentów; 3) bliskie powiązania – bliskie powiązania w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1170, 1089 i ...), zwanej dalej „ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej”; 4) broker reasekuracyjny – osoba fizyczna albo osoba prawna, posiadająca wydane przez organ nadzoru zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji, wpisana do rejestru brokerów; 5) broker ubezpieczeniowy – osoba fizyczna albo osoba prawna, posiadająca wydane przez organ nadzoru zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń, wpisana do rejestru brokerów; 6) duże ryzyka – duże ryzyka w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej; 7) dystrybutor reasekuracji – zakład reasekuracji, zakład ubezpieczeń lub broker reasekuracyjny;

	zdefiniowane w art. 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, która za wynagrodzeniem podejmuje lub prowadzi działalność z zakresu dystrybucji ubezpieczeń jako działalność uboczną, pod warunkiem że spełnione są wszystkie poniższe warunki: a) główna działalność zawodowa tej osoby fizycznej lub prawnej jest inna niż dystrybucja ubezpieczeń; b) osoba fizyczna lub prawna dystrybuuje tylko niektóre produkty ubezpieczeniowe, uzupełniające dany towar lub usługę; c) dane produkty ubezpieczeniowe nie obejmują ubezpieczenia na życie ani ryzyka z tytułu odpowiedzialności, chyba że ochrona taka jest uzupełnieniem towaru dostarczanego lub usługi świadczonej przez pośrednika w ramach jego głównej działalności zawodowej; 5) "pośrednik reasekuracyjny" oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, inną niż zakład reasekuracji lub jego pracownicy, która podejmuje lub prowadzi działalność z zakresu dystrybucji reasekuracji za wynagrodzeniem; 6) "zakład ubezpieczeń" oznacza zakład zdefiniowany w art. 13 pkt 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE 13; 7) "zakład reasekuracji" oznacza zakład reasekuracji zdefiniowany w art. 13 pkt 4 dyrektywy 2009/138/WE; 8) "dystrybutor ubezpieczeń" oznacza każdego pośrednika ubezpieczeniowego, pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające lub zakład ubezpieczeń; 9) "wynagrodzenie" oznacza każdą prowizję, honorarium, opłatę lub inną płatność, w tym korzyść ekonomiczną jakiegokolwiek rodzaju lub każdą inną korzyść lub zachętę finansową lub niefinansową, oferowane lub przekazywane w związku z działalnością w zakresie dystrybucji ubezpieczeń; 10) "państwo członkowskie pochodzenia" oznacza: a) w przypadku pośrednika będącego osobą fizyczną - państwo członkowskie, w którym posiada on miejsce zamieszkania; b) w przypadku pośrednika będącego osobą prawną - państwo członkowskie, w którym znajduje się siedziba statutowa pośrednika lub, jeżeli na mocy prawa		8) dystrybutor ubezpieczeń – zakład ubezpieczeń, agent ubezpieczeniowy, agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające lub broker ubezpieczeniowy; 9) EIOPA – Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych, ustanowiony na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylecia decyzji Komisji 2009/79/WE (Dz. Urz. UE L 331 z 15.12.2010, str. 48, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 1094/2010”; 10) klient – w przypadku: a) umów ubezpieczenia - poszukujący ochrony ubezpieczeniowej, ubezpieczający lub ubezpieczony, b) umów gwarancji ubezpieczeniowych - poszukujący gwarancji ubezpieczeniowej, zleceniodawca gwarancji ubezpieczeniowej lub beneficjent gwarancji ubezpieczeniowej; 11) oddział – każda forma stałej obecności na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej pośrednika ubezpieczeniowego mającego siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, w tym oddział w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829, z późn. zm.); 12) organ nadzoru – Komisja Nadzoru Finansowego; 13) pośrednictwo ubezpieczeniowe – prowadzenie dystrybucji ubezpieczeń lub dystrybucji reasekuracji przez pośredników ubezpieczeniowych; 14) pośrednik ubezpieczeniowy – agent ubezpieczeniowy, agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, broker ubezpieczeniowy oraz broker reasekuracyjny, którzy prowadzą dystrybucję ubezpieczeń albo dystrybucję reasekuracji za wynagrodzeniem; 15) przyjmujące państwo członkowskie Unii Europejskiej – inne niż Rzeczpospolita Polska państwo członkowskie Unii Europejskiej, na terytorium którego pośrednik ubezpieczeniowy wpisany do rejestru pośredników ubezpieczeniowych wykonuje działalność przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług; 16) rejestr agentów – rejestr agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające; 17) rejestr brokerów – rejestr brokerów ubezpieczeniowych i brokerów reasekuracyjnych; 18) trwały nośnik – trwały nośnik w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2017 r. poz. 683); 19) właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej – organ właściwy w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej do sprawowania nadzoru nad dystrybucją ubezpieczeń lub organ prowadzący w tym państwie odpowiedni rejestr pośredników; 20) wskaźnik kosztów dystrybucji – wyrażony procentowo z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku iloraz przyjętych przy tworzeniu produktu kosztów akwizycji, o których mowa w przepisach dotyczących rachunkowości zakładów ubezpieczeń, dla danej umowy ubezpieczenia oraz sumy należnych składek ubezpieczeniowych z tytułu danej umowy ubezpieczenia w rekomendowanym minimalnym okresie trwania umowy;

	krajowego nie posiada on siedziby statutowej, państwo członkowskie, w którym mieści się siedziba zarządu; 11) "przyjmujące państwo członkowskie" oznacza państwo członkowskie, w którym pośrednik ubezpieczeniowy lub reasekuracyjny ustanowił stałą obecność lub posiada zakład lub w którym świadczy on usługi, a które nie jest państwem członkowskim jego pochodzenia; 12) "oddział" oznacza agencję lub oddział pośrednika znajdujące się na terytorium państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie pochodzenia; 13) "bliskie powiązania" oznaczają bliskie powiązania zdefiniowane w art. 13 pkt 17 dyrektywy 2009/138/WE; 14) "główne miejsce prowadzenia działalności" oznacza miejsce, z którego zarządzana jest główna działalność; 15) "doradztwo" oznacza udzielenie klientowi zindywidualizowanej rekomendacji, na jego życzenie albo z inicjatywy dystrybutora ubezpieczeń, w odniesieniu do jednej lub większej liczby umów ubezpieczenia; 16) "duże ryzyka" oznaczają duże ryzyka zdefiniowane w art. 13 pkt 27 dyrektywy 2009/138/WE; 17) "ubezpieczeniowy produkt inwestycyjny" oznacza produkt ubezpieczeniowy oferujący pewną wartość w dniu zapadalności lub wartość wykupu, w przypadku gdy wartość ta w dniu zapadalności lub wartość wykupu jest całkowicie lub częściowo, pośrednio lub bezpośrednio narażona na wahania rynkowe; definicja ta nie obejmuje: a) produktów ubezpieczeniowych innych niż ubezpieczenia na życie, wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2009/138/WE (Grupy ubezpieczeń innych niż na życie); b) umów ubezpieczenia na życie w przypadku gdy korzyści z umowy są wypłacalne wyłącznie w razie śmierci lub inwalidztwa wynikającego z obrażeń, choroby lub niepełnosprawności; c) produktów emerytalnych uznanych w prawie krajowym za mające za główny cel zapewnienie inwestorowi dochodu na emeryturze i uprawniających inwestora do określonych świadczeń; d) oficjalnie uznanych pracowniczych programów emerytalnych objętych zakresem stosowania dyrektywy 2003/41/WE lub dyrektywy 2009/138/WE;		Art. 5 ust. 1-6	21) wskaźnik kosztów prowizji – wyrażony procentowo z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku iloraz przyjętych przy tworzeniu produktu kosztów prowizji agenta ubezpieczeniowego albo brokera ubezpieczeniowego, albo osoby wykonującej czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń z tytułu danej umowy ubezpieczenia oraz sumy należnych składek ubezpieczeniowych z tytułu danej umowy ubezpieczenia w rekomendowanym minimalnym okresie trwania umowy; 22) wynagrodzenie – prowizja, honorarium, opłata lub inna płatność, w tym korzyść ekonomiczna jakiegokolwiek rodzaju lub inna korzyść lub zachęta finansowa lub niefinansowa, oferowane lub przekazywane w związku z działalnością w zakresie dystrybucji ubezpieczeń; 23) zasady dobra ogólnego – podstawowe normy prawne dotyczące wykonywania dystrybucji ubezpieczeń lub dystrybucji reasekuracji na terytorium danego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, przeznaczone dla podmiotów mających siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, zainteresowanych wykonywaniem dystrybucji ubezpieczeń lub dystrybucji reasekuracji przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, na terytorium tego państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Art. 5. 1. Dystrybucja ubezpieczeń oznacza działalność wykonywaną wyłącznie przez dystrybutora ubezpieczeń polegającą na: 1) doradzaniu, proponowaniu lub wykonywaniu innych czynności przygotowawczych zmierzających do zawierania umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych; 2) zawieraniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych w imieniu zakładu ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz klienta albo bezpośrednio przez zakład ubezpieczeń; 3) udzielaniu pomocy w administrowaniu i wykonywaniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych, także w sprawach o odszkodowanie lub świadczenie. 2. Dystrybucja ubezpieczeń polega również na udzielaniu informacji dotyczących jednej lub większej liczby umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych na podstawie kryteriów wybranych przez klienta za pośrednictwem stron internetowych lub innych mediów oraz opracowywaniu rankingu produktów ubezpieczeniowych obejmującego porównanie cen i produktów lub składki z tytułu umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej w przypadku, gdy klient jest w stanie pośrednio lub bezpośrednio zawrzeć umowę ubezpieczenia lub umowę gwarancji ubezpieczeniowej za pośrednictwem stron internetowych lub innych mediów. 3. Agent ubezpieczeniowy oraz agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, w ramach prowadzonej działalności agencyjnej, wykonują czynności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń w imieniu lub na rzecz zakładu ubezpieczeń, zwane dalej „czynnościami agencyjnymi”. 4. Broker ubezpieczeniowy, w ramach prowadzonej działalności brokerskiej, wykonuje czynności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń w imieniu lub na rzecz klienta, zwane dalej „czynnościami brokerskimi w zakresie ubezpieczeń”. 5. Zakład ubezpieczeń może wykonywać bezpośrednio czynności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń przez uprawnionego przez ten zakład ubezpieczeń pracownika, zwane dalej „czynnościami dystrybucyjnymi zakładu ubezpieczeń”. 6. Dystrybucja ubezpieczeń polega również na organizowaniu i nadzorowaniu czynności agencyjnych u agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające oraz

			Art. 66 ust. 5	Art. 66. 5. Głównie miejsce wykonywania działalności oznacza miejsce, z którego zarządzana jest główna działalność.
			Art. 67 ust. 5	Art. 67. 5. O przypadkach i przyczynach zastosowania środków, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i ust. 4, organ nadzoru informuje podmiot, wobec którego środki te zastosowano, a także właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym podmiot ten ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, EIOPA i Komisję Europejską.
			Art. 2	Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o państwach członkowskich Unii Europejskiej należy przez to rozumieć także państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym. Dyrektywa definiuje „ubezpieczeniowy produkt inwestycyjny” jako produkt ubezpieczeniowy oferujący pewną wartość w dniu zapadalności lub wartość wykupu, w przypadku gdy wartość ta w dniu zapadalności lub wartość wykupu jest całkowicie lub częściowo, pośrednio lub bezpośrednio narażona na wahania rynkowe. Odpowiednikiem takich produktów w polskim systemie prawnym są ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, a także ubezpieczenia na życie, w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Ubezpieczenia te mają charakter ochronno-inwestycyjny i są zawierane na ryzyko ubezpieczającego (a nie zakładu ubezpieczeń), co oznacza, że wartość wykupu w tych produktach jest narażona na wahania rynkowe. Definicja „doradztwa” w polskim systemie prawnym utożsamiana jest z udzielaną przez brokera ubezpieczeniowego przed zawarciem umowy ubezpieczenia poradą opartą o rzetelną analizę ofert w liczbie wystarczającej do opracowania rekomendacji najwłaściwszej umowy. Definicja „państwa członkowskiego pochodzenia” została rozpisana w rozdziale dotyczącym prawa przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług w zakresie wykonywania działalności agencyjnej i działalności brokerskiej.

Art. 3 Rejestracja 1. Pośrednicy ubezpieczeniowi i reasekuracyjni oraz pośrednicy oferujący ubezpieczenia uzupełniające są rejestrowani we właściwym organie w państwie członkowskim pochodzenia. Zakłady ubezpieczeń i reasekuracji oraz ich pracownicy nie mają obowiązku rejestracji na podstawie niniejszej dyrektywy. Bez uszczerbku dla akapitu pierwszego państwa członkowskie mogą postanowić, że zakłady ubezpieczeń i reasekuracji oraz pośrednicy ubezpieczeniowi i reasekuracyjni i inne instytucje mogą współpracować z właściwymi organami w zakresie rejestrowania pośredników ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz pośredników oferujących ubezpieczenia uzupełniające i stosowania do nich wymogów określonych w art. 10. W szczególności zakłady ubezpieczeń, reasekuracji oraz pośrednicy oferujący ubezpieczenia uzupełniające mogą być rejestrowani przez zakład ubezpieczeń lub reasekuracji, pośrednika ubezpieczeniowego lub reasekuracyjnego, lub stowarzyszenie zakładów ubezpieczeń lub reasekuracji, lub pośredników ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych, pod nadzorem właściwego organu. Za działalność pośrednika ubezpieczeniowego lub reasekuracyjnego lub pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające odpowiedzialność może ponosić zakład ubezpieczeń lub reasekuracji lub inny pośrednik. W takim przypadku państwa członkowskie mogą postanowić, że zakład ubezpieczeń lub reasekuracji lub inny pośrednik ponosi odpowiedzialność za zapewnienie, aby pośrednik ubezpieczeniowy lub reasekuracyjny lub pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające spełniali warunki rejestracji, w tym warunki określone w ust. 6 akapit pierwszy lit. c). Państwa członkowskie mogą również postanowić, że zakład ubezpieczeń lub reasekuracji lub inny pośrednik przyjmujący odpowiedzialność za pośrednika ubezpieczeniowego lub reasekuracyjnego lub pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające rejestruje tego pośrednika lub pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające. Państwa członkowskie nie muszą stosować wymogu, o	T/N Art. 22 ust. 1 i 2	Art. 54. 1. Agent ubezpieczeniowy, agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, broker ubezpieczeniowy oraz broker reasekuracyjny podlegają wpisowi do rejestru pośredników ubezpieczeniowych. 2. Rejestr pośredników ubezpieczeniowych składa się z: 1) rejestru agentów; 2) rejestru brokerów. 3. Rejestr pośredników ubezpieczeniowych jest prowadzony przez organ nadzoru w systemie rejestracji internetowej, z zastrzeżeniem art. 60. 4. Rejestr agentów jest jawny w zakresie aktualnych danych, o których mowa w art. 57 ust. 1-3, z wyłączeniem informacji o osobach fizycznych obejmujących numer PESEL, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, oraz miejsce zamieszkania. 5. Informacje z rejestru agentów dotyczące danych historycznych udzielane są na wniosek agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, a także innej osoby prawnej lub osoby fizycznej, których informacje dotyczą. 6. Informacja, czy z przedsiębiorcą rozwiązano umowę agencyjną z powodu wykonywania przez agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające działalności z naruszeniem przepisów prawa, umowy agencyjnej, staranności lub dobrych obyczajów, ze wskazaniem zakładu ubezpieczeń, który rozwiązał umowę agencyjną, oraz informacja, o której mowa w art. 59 ust. 4 i 5, udzielane są na wniosek zakładu ubezpieczeń lub przedsiębiorcy, którego informacja dotyczy, złożony do Polskiej Izby Ubezpieczeń. 7. Informacji określonych w ust. 6 udziela Polska Izba Ubezpieczeń. 8. Rejestr brokerów jest jawny w zakresie aktualnych danych, o których mowa w art. 61 ust. 1, 2 i ust. 3 pkt 1, z wyłączeniem informacji o osobach fizycznych obejmujących numer PESEL, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, oraz miejsce zamieszkania. 9. Informacje z rejestru brokerów dotyczące danych historycznych oraz informacje, o których mowa w art. 61 ust. 3 pkt 2 i 3, udzielane są na wniosek brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego albo innej osoby fizycznej, lub prawnej, których informacje dotyczą. 10. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb prowadzenia rejestru pośredników ubezpieczeniowych, w tym uzyskiwania dostępu do tego rejestru, sposób współpracy organu nadzoru i Polskiej Izby Ubezpieczeń w zakresie dotyczącym udzielania informacji określonych w ust. 6, a także sposób udostępniania informacji z tego rejestru, uwzględniając w szczególności konieczność zapewnienia sprawnego funkcjonowania rejestru pośredników ubezpieczeniowych. Art. 22. 1. Za szkodę wyrządzoną przez agenta ubezpieczeniowego lub przez agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające w związku z wykonywaniem czynności agencyjnych odpowiada zakład ubezpieczeń, na rzecz którego taki agent działa, z zastrzeżeniem ust. 2. Przepisu art. 429 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny nie stosuje się. 2. Agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wykonujący czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,

	tych właściwych organów zawierają odsyłacze prowadzące do tego rejestru. EIOPA ma prawo dostępu do danych przechowywanych w rejestrze, o którym mowa w akapicie pierwszym. EIOPA i właściwe organy są uprawnione do zmiany takich danych. Podmioty danych, których dane osobowe są przechowywane w rejestrze, mają prawo dostępu do takich przechowywanych i wymienianych danych i prawo do bycia odpowiednio poinformowanym. EIOPA tworzy stronę internetową z odsyłaczami do każdego jednego punktu informacyjnego lub, w stosownych przypadkach, do rejestru, ustanowionego przez państwa członkowskie zgodnie z ust. 3. Państwa członkowskie pochodzenia zapewniają, aby rejestracja pośredników ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz pośredników oferujących ubezpieczenia uzupełniające wymagała spełnienia odpowiednich wymogów określonych w art. 10. Ważność rejestracji podlega regularnej kontroli ze strony właściwego organu. Państwa członkowskie pochodzenia zapewniają, aby pośrednicy ubezpieczeniowi i reasekuracyjni oraz pośrednicy oferujący ubezpieczenia uzupełniające, którzy przestali spełniać wymogi określone w art. 10, byli usuwani z rejestru. W stosownych przypadkach państwo członkowskie pochodzenia informuje przyjmujące państwo członkowskie o takim usunięciu. 5. Państwa członkowskie zapewniają, aby wnioski pośredników o wpis do rejestru były rozpatrywane w terminie trzech miesięcy od daty złożenia kompletnego wniosku oraz aby wnioskodawca został niezwłocznie powiadomiony o podjętej decyzji. 6. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie poniższe informacje były wymagane jako warunek rejestracji pośredników ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz pośredników oferujących ubezpieczenia uzupełniające: a) tożsamość akcjonariuszy lub udziałowców, niezależnie od tego czy są to osoby fizyczne, czy prawne, którzy posiadają udział przekraczający 10 % kapitału pośrednika, oraz wysokość tych udziałów; b) tożsamość osób, które mają bliskie powiązania z pośrednikiem;		Art. 36 ust. 4 pkt 2 lit. c Art. 63	9) tożsamość osób, które mają bliskie powiązania z brokerem. Art. 36. 4. Zezwolenie wydaje się na wniosek osoby prawnej jeżeli udziały, o których mowa w art. 61 ust. 2 pkt 8, oraz bliskie powiązania, o których mowa w art. 61 ust. 2 pkt 9, nie uniemożliwiają organowi nadzoru skutecznego sprawowania nadzoru. Art. 63. 1. W przypadku każdej zmiany danych, objętych wpisem do rejestru brokerów, broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia zaistnienia tej zmiany, jest obowiązany złożyć do organu nadzoru wniosek o dokonanie zmian treści wpisu wraz z niezbędnymi dokumentami. 2. Organ nadzoru może odmówić dokonania zmian treści wpisu do rejestru brokerów, jeżeli osoba fizyczna lub prawna nie spełnia warunków określonych w art. 36. Odmowa następuje w drodze decyzji. 3. Organ nadzoru może odmówić wpisu do rejestru brokerów, jeżeli osoby fizyczne, przy pomocy których mają być wykonywane czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji, nie spełniają wymogów określonych w art. 36 ust. 4 pkt 1 lit. a–e. Odmowa następuje w drodze decyzji. 4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, sposób składania wniosków o zmianę treści wpisu do rejestru brokerów oraz wykaz dokumentów dołączanych do takich wniosków, w szczególności mając na uwadze zapewnienie sprawnego funkcjonowania rejestru oraz pełnej informacji o osobach, których dane są wpisywane do rejestru.

				reasekuracyjny wskazują państwo członkowskie Unii Europejskiej, na terytorium którego ma być wykonywana działalność brokerska w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji. 3. Organ nadzoru, w terminie miesiąca od otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, przekazuje właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny zamierzają wykonywać działalność, informację, o której mowa w ust. 2, wraz firmą (nazwą), adresem brokera, numerem wpisu do rejestru brokerów oraz określeniem rodzaju brokera i zakresu zezwolenia. 4. Organ nadzoru niezwłocznie informuje brokera ubezpieczeniowego i brokera reasekuracyjnego, że właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej otrzymał informacje, o których mowa w ust. 2 i 3, oraz że mogą oni rozpocząć wykonywanie działalności na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej. 5. Wraz z informacją, o której mowa w ust. 4, organ nadzoru informuje brokera ubezpieczeniowego i brokera reasekuracyjnego o zasadach dobra ogólnego obowiązujących w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej, ich dostępności na stronie internetowej właściwego organu tego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, do którego odesłanie zostało zamieszczone na stronie internetowej EIOPA, a także informuje o możliwości rozpoczęcia działalności w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej pod warunkiem przestrzegania tych zasad. 6. O zamiarze zmiany danych lub informacji, o których mowa w ust. 2 lub 3, broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny informują organ nadzoru co najmniej na miesiąc przed ich wprowadzeniem. Organ nadzoru informuje o tej zmianie właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej nie później niż w ciągu miesiąca od dnia otrzymania o niej informacji.
Art. 5	Naruszenie obowiązków w ramach korzystania ze swobody świadczenia usług 1. Jeżeli właściwy organ przyjmującego państwa członkowskie ma powody, aby uznać, że pośrednik ubezpieczeniowy, reasekuracyjny lub pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające prowadzący działalność na jego terytorium w ramach swobody świadczenia usług narusza którykolwiek z obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie, informuje o tym właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia. Po przeprowadzeniu oceny informacji otrzymanych zgodnie z akapitem pierwszym właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia, w stosownym przypadku i w możliwie najwcześniejszym terminie, podejmuje odpowiednie środki, aby zaradzić tej sytuacji. Informuje on o takich podjętych środkach właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego. Jeżeli mimo środków podjętych przez państwo członkowskie pochodzenia lub z powodu	T	Art. 67	Art. 67. 1. Jeżeli organ nadzoru stwierdzi, że podmiot mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, wpisany do odpowiedniego rejestru pośredników w tym państwie, wykonujący działalność agencyjną albo działalność brokerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, przy wykonywaniu tej działalności nie przestrzega przepisów prawa polskiego, organ nadzoru informuje o tym właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym podmiot ten ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, z zastrzeżeniem art. 44 ust. 2. 2. Jeżeli pomimo zastosowania środków przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej wobec podmiotu, o którym mowa w ust. 1, środki te okażą się niedostateczne lub nie zostaną one zastosowane, a podmiot, o którym mowa w ust. 1, w dalszym ciągu narusza przepisy prawa polskiego, organ nadzoru, po poinformowaniu właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym podmiot ten ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, może: 1) zastosować odpowiednie uprawnienia przysługujące mu zgodnie z ustawą w stosunku do pośrednika ubezpieczeniowego, aby zapobiec dalszym naruszeniom prawa; 2) złożyć wniosek o pomoc do EIOPA o wydanie rozstrzygnięcia zgodnie z art. 19 rozporządzenia 1094/2010. 3. Organ nadzoru w ramach stosowania uprawnień, o których mowa w ust. 2 pkt 1, może również zakazać wykonywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalności agencyjnej albo

	nieadekwatności tych środków lub ich niepodjęcia pośrednik ubezpieczeniowy, reasekuracyjny lub pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające w dalszym ciągu działa w sposób wyraźnie szkodliwy dla interesów konsumentów przyjmującego państwa członkowskiego na dużą skalę lub właściwemu funkcjonowaniu rynków ubezpieczeń i reasekuracji, właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego może, po poinformowaniu właściwego organu państwa członkowskiego pochodzenia, podjąć odpowiednie środki w celu zapobieżenia dalszym nieprawidłowościom, w tym również, w zakresie, w jakim jest to absolutnie niezbędne, środki uniemożliwiające temu pośrednikowi kontynuowanie działalności na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego. Ponadto właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia lub przyjmującego państwa członkowskiego może przekazać sprawę EIOPA oraz zwrócić się o pomoc zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010. W takim przypadku EIOPA może podjąć działania zgodnie z uprawnieniami powierzonymi mu zgodnie z tym artykułem. 2. Ust. 1 nie wpływa na uprawnienia przyjmującego państwa członkowskiego do podejmowania odpowiednich środków w celu zapobiegania nieprawidłowościom popełnianym na jego terytorium lub karania ich, jeżeli natychmiastowe działanie jest niezbędne do ochrony praw konsumentów. Uprawnienia te obejmują uniemożliwienie pośrednikom ubezpieczeniowym i reasekuracyjnym oraz pośrednikom oferującym ubezpieczenia uzupełniające prowadzenia dalszej działalności na terytorium tego państwa członkowskiego. 3. O wszelkich środkach podjętych przez właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego na mocy niniejszego artykułu bez zbędnej zwłoki powiadamia się pośrednika ubezpieczeniowego, reasekuracyjnego lub pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające, których to dotyczy, w należycie uzasadnionym dokumencie; o środkach tych bez zbędnej zwłoki powiadamia się również właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia, EIOPA i Komisję.			działalności brokerskiej przez podmiot, o którym mowa w ust. 1. 4. Organ nadzoru może zastosować uprawnienia, o których mowa w ust. 2 pkt 1, bez konieczności uprzedniego informowania właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, jeżeli stwierdzi, że podmiot, o którym mowa w ust. 1, przy wykonywaniu działalności agencyjnej albo działalności brokerskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, nie przestrzega przepisów prawa polskiego i natychmiastowe działanie jest niezbędne do ochrony interesów klientów. 6. Organ nadzoru, po otrzymaniu od właściwego organu przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej informacji, iż pośrednik ubezpieczeniowy wpisany do rejestru pośredników ubezpieczeniowych, wykonujący działalność agencyjną albo działalność brokerską na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, narusza obowiązujące w tym państwie przepisy prawa: 1) podejmuje działania lub wydaje decyzję zgodnie z rozstrzygnięciem EIOPA, w przypadku, gdy właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej złożył wniosek o pomoc do EIOPA o wydanie rozstrzygnięcia zgodnie z art. 19 rozporządzenia 1094/2010; 2) może zastosować odpowiednie uprawnienia przysługujące mu zgodnie z ustawą w stosunku do pośrednika ubezpieczeniowego, aby zapobiec dalszym naruszeniom przepisów prawa obowiązujących w tym państwie - w przypadkach innych niż określone w pkt 1; organ nadzoru informuje właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej o podjętych środkach.

Art. 6	Korzystanie ze swobody przedsiębiorczości 1. Państwa członkowskie zapewniają, aby pośrednik ubezpieczeniowy, reasekuracyjny lub pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające, który zamierza skorzystać ze swobody przedsiębiorczości tworząc oddział lub ustanawiając stałą obecność na terytorium innego państwa członkowskiego, powiadomił o tym właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia oraz przekazał temu właściwemu organowi następujące informacje: a) nazwa, adres oraz, w stosownych przypadkach, numer rejestracyjny pośrednika; b) państwo członkowskie, na którego terytorium pośrednik planuje utworzyć oddział lub ustanowić stałą obecność; c) kategoria pośrednika oraz, w stosownych przypadkach, nazwa każdego zakładu ubezpieczeń lub reasekuracji, który reprezentuje; d) w stosownych przypadkach, informacje na temat odnośnych grup ubezpieczenia; e) adres w przyjmującym państwie członkowskim, pod którym można uzyskać dokumenty; f) nazwiska wszelkich osób odpowiedzialnych za kierowanie oddziałem lub stałą obecnością. Wszelką stałą obecność pośrednika na terytorium innego państwa członkowskiego równoważną z istnieniem oddziału traktuje się w taki sam sposób jak oddział, chyba że pośrednik zgodnie z prawem nada takiej stałej obecności inną formę prawną. 2. W terminie miesiąca od otrzymania informacji, o których mowa w ust. 1, właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia przekazuje te informacje właściwemu organowi przyjmującego państwa członkowskiego, który niezwłocznie potwierdza ich odbiór, chyba że właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia ma podstawy, aby przy uwzględnieniu planowanej działalności w zakresie dystrybucji kwestionować właściwość struktury organizacyjnej lub sytuacji finansowej pośrednika ubezpieczeniowego, reasekuracyjnego lub pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające. Właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia informuje na piśmie pośrednika ubezpieczeniowego,	T	Art. 45	Art. 45. 1. Warunkiem podjęcia działalności agencyjnej przez oddział na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podmiot mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej jest otrzymanie przez organ nadzoru od właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania tego podmiotu, odpowiednich danych i informacji, zawierających: 1) firmę (nazwę), adres oraz numer z odpowiedniego rejestru pośredników, do którego jest wpisany na podstawie przepisów państwa członkowskiego Unii Europejskiej; 2) wskazanie Rzeczypospolitej Polskiej jako państwa, na terytorium którego ma być utworzony oddział; 3) adres oddziału na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; 4) rodzaj podmiotu oraz firmę i siedzibę zakładu ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz którego podmiot ten ma wykonywać czynności agencyjne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; 5) informację o grupach ubezpieczeń, w których wykonuje działalność; 6) imiona i nazwiska osób upoważnionych do reprezentowania oraz kierowania sprawami tego podmiotu w zakresie jego działalności przez oddział, ze wskazaniem sposobu reprezentacji. 2. Organ nadzoru niezwłocznie potwierdza otrzymanie informacji, o których mowa w ust. 1. 3. Organ nadzoru przekazuje właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania podmiotu, o którym mowa w ust. 1, informacje o zasadach dobra ogólnego obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz o ich dostępności na stronie internetowej organu nadzoru, w terminie miesiąca od dnia otrzymania przez organ nadzoru informacji, o których mowa w ust. 1. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, może rozpocząć wykonywanie działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział po otrzymaniu od właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej informacji o zasadach dobra ogólnego obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i pod warunkiem ich przestrzegania. 4. W przypadku gdy organ nadzoru nie przekaze informacji, o których mowa w ust. 3, właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania podmiotu, o którym mowa w ust. 1, w terminie określonym w ust. 3, podmiot ten może rozpocząć wykonywanie działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział po upływie miesiąca od dnia otrzymania przez organ nadzoru informacji, o których mowa w ust. 1. Art. 46. 1. Warunkiem podjęcia działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji przez oddział na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podmiot mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej jest otrzymanie przez organ nadzoru od właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania tego podmiotu, odpowiednich danych i informacji, zawierających: 1) firmę (nazwę), adres oraz numer z odpowiedniego rejestru pośredników, do którego jest wpisany na podstawie przepisów państwa członkowskiego Unii Europejskiej; 2) wskazanie Rzeczypospolitej Polskiej jako państwa, na terytorium którego ma być utworzony oddział; 3) rodzaj podmiotu;

	reasekuracyjnego lub pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające o otrzymaniu tych informacji przez właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego. W terminie miesiąca od otrzymania informacji, o których mowa w niniejszym ustępie akapit pierwszy, właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego powiadamia właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia o przepisach mających zastosowanie na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego, o których mowa w art. 11 ust. 1, za pomocą środków, o których mowa w art. 11 ust. 3 i 4. Właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia przekazuje te informacje pośrednikowi oraz informuje go, że może on rozpocząć działalność w przyjmującym państwie członkowskim pod warunkiem przestrzegania tych przepisów. W przypadku gdy pośrednik ubezpieczeniowy, reasekuracyjny lub pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające nie otrzyma powiadomienia w terminie określonym w akapicie drugim, może utworzyć oddział i rozpocząć działalność. 3. W przypadku gdy właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia odmówi przekazania informacji, o których mowa w ust. 1, właściwemu organowi przyjmującego państwa członkowskiego, w terminie miesiąca od otrzymania wszystkich informacji, o których mowa w ust. 1, podaje pośrednikowi ubezpieczeniowemu, reasekuracyjnemu lub pośrednikowi oferującemu ubezpieczenia uzupełniające powody odmowy. Od odmowy, o której mowa w akapicie pierwszym, lub jakiegokolwiek zaniechania właściwego organu państwa członkowskiego pochodzenia w kwestii przekazania informacji, o których mowa w ust. 1, przysługuje prawo odwołania się do sądów w państwie członkowskim pochodzenia. 4. W przypadku gdy jakiegokolwiek informacje przekazane zgodnie z ust. 1 ulegną zmianie, pośrednik ubezpieczeniowy, reasekuracyjny lub pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające powiadamia właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia o tej zmianie na przynajmniej miesiąc przed		Art. 47	4) informację o grupach ubezpieczeń, w których wykonuje działalność w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji; 5) adres oddziału na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; 6) imiona i nazwiska osób upoważnionych do reprezentowania oraz kierowania sprawami tego podmiotu w zakresie jego działalności przez oddział, ze wskazaniem sposobu reprezentacji. 2. Organ nadzoru niezwłocznie potwierdza otrzymanie informacji, o których mowa w ust. 1. 3. Organ nadzoru przekazuje właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania podmiotu, o którym mowa w ust. 1, informacje o zasadach dobra ogólnego obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz o ich dostępności na stronie internetowej organu nadzoru, w terminie miesiąca od dnia otrzymania przez organ nadzoru informacji, o których mowa w ust. 1. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, może rozpocząć wykonywanie działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział po otrzymaniu od właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej informacji o zasadach dobra ogólnego obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i pod warunkiem ich przestrzegania. 4. W przypadku gdy organ nadzoru nie przekaze informacji, o których mowa w ust. 3, właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania podmiotu, o którym mowa w ust. 1, w terminie określonym w ust. 3, podmiot ten może rozpocząć wykonywanie działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział po upływie miesiąca od dnia otrzymania przez organ nadzoru informacji, o których mowa w ust. 1. Art. 47. 1. Agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, którzy zamierzają podjąć działalność agencyjną na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział, mają obowiązek powiadomić o tym organ nadzoru. 2. W powiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wskazują: 1) państwo członkowskie Unii Europejskiej, na terytorium którego ma być utworzony oddział; 2) adres oddziału agenta w państwie członkowskim Unii Europejskiej, na terytorium którego ma być utworzony oddział; 3) firmę i siedzibę zakładu ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz którego agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające zamierzają wykonywać czynności agencyjne w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej; 4) imiona i nazwiska osób upoważnionych do reprezentowania oraz kierowania sprawami agenta w zakresie jego działalności przez oddział, ze wskazaniem sposobu reprezentacji. 3. Organ nadzoru, w terminie miesiąca od otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, przekazuje właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające zamierzają wykonywać działalność przez oddział, informacje, o których mowa w ust. 2, wraz z firmą (nazwą), adresem agenta, numerem wpisu do rejestru agentów oraz określeniem rodzaju agenta i informacją o grupach ubezpieczeń, w których agent wykonuje działalność, a także informuje o tym agenta, którego to dotyczy. 4. Organ nadzoru, w terminie miesiąca od otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, może odmówić, w drodze decyzji, przekazania właściwemu organowi państwa członkowskiego

	wprowadzeniem jej w życie. Właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia informuje o tej zmianie właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego w jak najkrótszym terminie, nie później niż w ciągu miesiąca od daty otrzymania tych informacji przez właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia.		Art. 48	Unii Europejskiej, w którym agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające zamierzają wykonywać działalność przez oddział, informacji, o których mowa w ust. 2 i 3, jeżeli, przy uwzględnieniu planowanej działalności oddziału: 1) sytuacja finansowa agenta nie pozwala na utworzenie oddziału; 2) struktura organizacyjna oddziału nie zapewnia prawidłowego wykonywania działalności. 5. Organ nadzoru niezwłocznie informuje agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające o otrzymaniu przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym agent zamierza wykonywać działalność przez oddział, informacji, o których mowa w ust. 2 i 3. 6. Organ nadzoru przekazuje agentowi ubezpieczeniowemu i agentowi oferującemu ubezpieczenia uzupełniające informacje o zasadach dobra ogólnego obowiązujących w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej, ich dostępności na stronie internetowej właściwego organu tego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, do którego odesłanie zostało zamieszczone na stronie internetowej EIOPA, a także informację, że mogą oni rozpocząć wykonywanie działalności w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej pod warunkiem przestrzegania tych zasad. 7. Agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające mogą ustanowić oddział na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej: 1) jeżeli po przekazaniu informacji zgodnie z ust. 3 otrzymają od organu nadzoru informacje, o których mowa w ust. 6, albo 2) w przypadku nieotrzymania od organu nadzoru informacji, o których mowa w ust. 6 - po upływie miesiąca od dnia otrzymania przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym agent zamierza wykonywać działalność przez oddział, informacji przekazanych zgodnie z ust. 3. 8. O zamiarze zmiany danych lub informacji, o których mowa w ust. 2 lub 3, agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające informują organ nadzoru co najmniej na miesiąc przed ich wprowadzeniem. Organ nadzoru informuje o tej zmianie właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej nie później niż w ciągu miesiąca od dnia otrzymania o niej informacji. Art. 48. 1. Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny, którzy zamierzają podjąć działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział, mają obowiązek powiadomić o tym organ nadzoru. 2. W powiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny wskazują: 1) państwo członkowskie Unii Europejskiej, na terytorium którego ma być utworzony oddział; 2) adres oddziału brokera w państwie członkowskim Unii Europejskiej, na terytorium którego ma być utworzony oddział; 3) imiona i nazwiska osób upoważnionych do reprezentowania oraz kierowania sprawami brokera w zakresie jego działalności przez oddział, ze wskazaniem sposobu reprezentacji. 3. Organ nadzoru, w terminie miesiąca od otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, przekazuje właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny zamierzają wykonywać działalność przez oddział, informacje, o których mowa w ust. 2, wraz z firmą (nazwą), adresem brokera, numerem wpisu do

				rejestr brokerów oraz określeniem rodzaju brokera i zakresu zezwolenia, a także informuje o tym brokera, którego to dotyczy. 4. Organ nadzoru, w terminie miesiąca od otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, może odmówić, w drodze decyzji, przekazania właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny zamierzają wykonywać działalność przez oddział, informacji, o których mowa w ust. 2 i 3, jeżeli, przy uwzględnieniu planowanej działalności oddziału: 1) sytuacja finansowa brokera nie pozwala na utworzenie oddziału; 2) struktura organizacyjna oddziału nie zapewnia prawidłowego wykonywania działalności. 5. Organ nadzoru niezwłocznie informuje brokera ubezpieczeniowego i brokera reasekuracyjnego o otrzymaniu przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym broker zamierza wykonywać działalność przez oddział, informacji, o których mowa w ust. 2 i 3. 6. Organ nadzoru przekazuje brokerowi ubezpieczeniowemu i brokerowi reasekuracyjnemu informacje o zasadach dobra ogólnego obowiązujących w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej, ich dostępności na stronie internetowej właściwego organu tego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, do którego odesłanie zostało zamieszczone na stronie internetowej EIOPA, a także informację, że mogą oni rozpocząć wykonywanie działalności w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej pod warunkiem przestrzegania tych zasad. 7. Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny mogą ustanowić oddział na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej: 1) jeżeli po przekazaniu informacji zgodnie z ust. 3 otrzymają od organu nadzoru informacje, o których mowa w ust. 6, albo 2) w przypadku nieotrzymania od organu nadzoru informacji, o których mowa w ust. 6 - po upływie miesiąca od dnia otrzymania przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym broker zamierza wykonywać działalność przez oddział, informacji przekazanych zgodnie z ust. 3. 8. O zamiarze zmiany danych lub informacji, o których mowa w ust. 2 lub 3, broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny informują organ nadzoru co najmniej na miesiąc przed ich wprowadzeniem. Organ nadzoru informuje o tej zmianie właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej nie później niż w ciągu miesiąca od dnia otrzymania o niej informacji.
Art. 7	Podział kompetencji między państwo członkowskie pochodzenia i przyjmujące państwo członkowskie 1. Jeżeli główne miejsce prowadzenia działalności pośrednika ubezpieczeniowego, reasekuracyjnego lub pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające znajduje się w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie pochodzenia, właściwy organ tego innego państwa członkowskiego może uzgodnić z właściwym organem państwa członkowskiego pochodzenia, że w odniesieniu do przepisów rozdziałów	T	Art. 66	Art. 66. 1. Jeżeli główne miejsce wykonywania działalności przez podmiot mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, wpisany do odpowiedniego rejestru pośredników w tym państwie, wykonujący działalność agencyjną albo działalność brokerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, organ nadzoru, na podstawie wspólnego uzgodnienia z właściwym organem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym podmiot ten ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, może zostać wyznaczony jako organ sprawujący nadzór nad tym podmiotem w zakresie określonym ustawą, z wyjątkiem rozdziałów 4 i 5. 2. Jeżeli główne miejsce wykonywania działalności przez pośrednika ubezpieczeniowego,

	IV, V, VI i VII będzie działał tak, jakby był właściwym organem państwa członkowskiego pochodzenia. W przypadku takiego uzgodnienia właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia niezwłocznie powiadamia pośrednika ubezpieczeniowego, reasekuracyjnego lub pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające oraz EIOPA. 2. Właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego ponosi odpowiedzialność za zapewnienie zgodności usług świadczonych przez zakład na jego terytorium z obowiązkami określonymi w rozdziałach V i VI oraz ze środkami podjętymi na ich podstawie. Właściwemu organowi przyjmującego państwa członkowskiego przysługuje prawo badania kwestii związanych z organizacją zakładu oraz żądania wprowadzenia zmian, które są konieczne, aby umożliwić właściwemu organowi egzekwowanie obowiązków określonych w rozdziałach V i VI oraz środków podjętych na ich podstawie, w odniesieniu do usług świadczonych lub działalności prowadzonej przez zakład na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego.			wpisanego do rejestru pośredników ubezpieczeniowych, znajduje się w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, organ nadzoru, na podstawie wspólnego uzgodnienia z właściwym organem przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, może wyznaczyć ten właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej jako organ sprawujący nadzór nad tym pośrednikiem w zakresie określonym ustawą, z wyjątkiem rozdziałów 4 i 5. 3. Przed podjęciem wspólnego uzgodnienia, o którym mowa w ust. 2, organ nadzoru przekazuje pośrednikowi ubezpieczeniowemu informacje o: 1) zamiarze podjęcia wspólnego uzgodnienia, 2) projektowanej treści wspólnego uzgodnienia, 3) procedurach odwoławczych od rozstrzygnięć organu wyznaczanego do sprawowania nadzoru nad pośrednikiem – umożliwiając pośrednikowi ubezpieczeniowemu wyrażenie opinii. 4. Organ nadzoru niezwłocznie informuje pośrednika ubezpieczeniowego oraz EIOPA o podjęciu wspólnego uzgodnienia, o którym mowa w ust. 2, a także informuje o dniu, od którego wspólne uzgodnienie będzie przez organ nadzoru oraz właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej stosowane. 5. Główne miejsce wykonywania działalności oznacza miejsce, z którego zarządzana jest główna działalność.
Art. 8	Naruszenie obowiązków w ramach korzystania ze swobody przedsiębiorczości 1. W przypadku gdy właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego stwierdzi, że pośrednik ubezpieczeniowy, reasekuracyjny lub pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające narusza przepisy ustawowe lub wykonawcze przyjęte w tym państwie członkowskim na podstawie przepisów rozdziałów V i VI, może podjąć odpowiednie środki. 2. Jeżeli właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego ma powód, aby uznać, że pośrednik ubezpieczeniowy, reasekuracyjny lub pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające prowadzący działalność na jego terytorium za pośrednictwem zakładu narusza którykolwiek z obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie, oraz w przypadku gdy ten właściwy organ nie ponosi odpowiedzialności zgodnie z art. 7 ust. 2, przekazuje te ustalenia właściwemu organowi państwa członkowskiego pochodzenia. Po przeprowadzeniu oceny otrzymanych informacji, właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia, w	T	Art. 67	Art. 67. 1. Jeżeli organ nadzoru stwierdzi, że podmiot mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, wpisany do odpowiedniego rejestru pośredników w tym państwie, wykonujący działalność agencyjną albo działalność brokerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, przy wykonywaniu tej działalności nie przestrzega przepisów prawa polskiego, organ nadzoru informuje o tym właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym podmiot ten ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, z zastrzeżeniem art. 44 ust. 2. 2. Jeżeli pomimo zastosowania środków przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej wobec podmiotu, o którym mowa w ust. 1, środki te okażą się niedostateczne lub nie zostaną one zastosowane, a podmiot, o którym mowa w ust. 1, w dalszym ciągu narusza przepisy prawa polskiego, organ nadzoru, po poinformowaniu właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym podmiot ten ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, może: 1) zastosować odpowiednie uprawnienia przysługujące mu zgodnie z ustawą w stosunku do pośrednika ubezpieczeniowego, aby zapobiec dalszym naruszeniom prawa; 2) złożyć wniosek o pomoc do EIOPA o wydanie rozstrzygnięcia zgodnie z art. 19 rozporządzenia 1094/2010. 3. Organ nadzoru w ramach stosowania uprawnień, o których mowa w ust. 2 pkt 1, może również zakazać wykonywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalności agencyjnej albo działalności brokerskiej przez podmiot, o którym mowa w ust. 1. 4. Organ nadzoru może zastosować uprawnienia, o których mowa w ust. 2 pkt 1, bez

	stosownym przypadku i w możliwie najwcześniejszym terminie, podejmuje odpowiednie środki, aby zaradzić tej sytuacji. Informuje on o takich podjętych środkach właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego. 3. Jeżeli mimo środków podjętych przez państwo członkowskie pochodzenia lub z powodu nieadekwatności tych środków lub ich niepodjęcia pośrednik ubezpieczeniowy, reasekuracyjny lub pośrednik oferujący ubezpieczenia uzupełniające w dalszym ciągu działa w sposób wyraźnie szkodliwy dla interesów konsumentów przyjmującego państwa członkowskiego na dużą skalę lub właściwemu funkcjonowaniu rynków ubezpieczeń i reasekuracji, właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego może, po poinformowaniu właściwego organu państwa członkowskiego pochodzenia, podjąć odpowiednie środki w celu zapobieżenia dalszym nieprawidłowościom, w tym również, w zakresie, w jakim jest to absolutnie niezbędne, środki uniemożliwiające temu pośrednikowi kontynuowanie działalności na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego. Ponadto właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia lub przyjmującego państwa członkowskiego może przekazać sprawę EIOPA oraz zwrócić się o pomoc zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010. W takim przypadku EIOPA może podjąć działania zgodnie z uprawnieniami powierzonymi mu zgodnie z tym artykułem. 4. Ust. 2 i 3 nie mają wpływu na uprawnienia przyjmującego państwa członkowskiego do podejmowania odpowiednich, niedyskryminujących środków w celu zapobiegania nieprawidłowościom popełnianym na jego terytorium lub karania ich, jeżeli natychmiastowe działanie jest absolutnie niezbędne do ochrony praw konsumentów w przyjmującym państwie członkowskim oraz w przypadku gdy równoważne środki państwa członkowskiego pochodzenia są nieadekwatne lub nie zostały podjęte. W takich sytuacjach przyjmujące państwo członkowskie ma możliwość uniemożliwienia pośrednikowi ubezpieczeniowemu, reasekuracyjnemu lub pośrednikowi oferującemu ubezpieczenia uzupełniające prowadzenia dalszej działalności na terytorium tego państwa członkowskiego.			konieczności uprzedniego informowania właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, jeżeli stwierdzi, że podmiot, o którym mowa w ust. 1, przy wykonywaniu działalności agencyjnej albo działalności brokerskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, nie przestrzega przepisów prawa polskiego i natychmiastowe działanie jest niezbędne do ochrony interesów klientów. 6. Organ nadzoru, po otrzymaniu od właściwego organu przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej informacji, iż pośrednik ubezpieczeniowy wpisany do rejestru pośredników ubezpieczeniowych, wykonujący działalność agencyjną albo działalność brokerską na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, narusza obowiązujące w tym państwie przepisy prawa: 1) podejmuje działania lub wydaje decyzję zgodne z rozstrzygnięciem EIOPA, w przypadku, gdy właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej złożył wniosek o pomoc do EIOPA o wydanie rozstrzygnięcia zgodnie z art. 19 rozporządzenia 1094/2010; 2) może zastosować odpowiednie uprawnienia przysługujące mu zgodnie z ustawą w stosunku do pośrednika ubezpieczeniowego, aby zapobiec dalszym naruszeniom przepisów prawa obowiązujących w tym państwie - w przypadkach innych niż określone w pkt 1; organ nadzoru informuje właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej o podjętych środkach.

	5. O wszelkich środkach podjętych przez właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego na mocy niniejszego artykułu bez zbędnej zwłoki powiadamia się pośrednika ubezpieczeniowego, reasekuracyjnego lub pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające, których to dotyczy, w należyście uzasadnionym dokumencie; o środkach tych bez zbędnej zwłoki powiadamia się również właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia, EIOPA i Komisję.			
Art. 9	Uprawnienia dotyczące przepisów krajowych przyjętych w interesie dobra ogólnego 1. Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na uprawnienia przyjmujących państw członkowskich do podejmowania odpowiednich i niedyskryminujących środków mających na celu karanie za nieprawidłowości popełniane na ich terytoriach, sprzeczne z przepisami, o których mowa w art. 11 ust. 1, w zakresie, w jakim jest to absolutnie niezbędne. W takich sytuacjach przyjmujące państwa członkowskie mają możliwość uniemożliwienia danemu pośrednikowi ubezpieczeniowemu, reasekuracyjnemu lub pośrednikowi oferującemu ubezpieczenia uzupełniające prowadzenia dalszej działalności na terytorium tego państwa członkowskiego. 2. Ponadto niniejsza dyrektywa nie wpływa na uprawnienia właściwego organu przyjmującego państwa członkowskiego do podejmowania odpowiednich środków w celu uniemożliwienia dystrybutorowi ubezpieczeń z siedzibą w innym państwie członkowskim prowadzenia działalności na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego w ramach swobody świadczenia usług lub, w stosownych przypadkach, swobody przedsiębiorczości, jeżeli dana działalność jest w całości lub w głównej mierze ukierunkowana na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego wyłącznie w celu uniknięcia konieczności przestrzegania przepisów, które miałyby zastosowanie, gdyby ten dystrybutor ubezpieczeń miał miejsce zamieszkania lub siedzibę statutową w tym przyjmującym państwie członkowskim, a ponadto jeżeli działalność tego pośrednika poważnie zagraża właściwemu funkcjonowaniu rynków ubezpieczeń i reasekuracji w przyjmującym państwie członkowskim w odniesieniu do ochrony konsumentów.	T/N		W ramach tej działalności dyrektywa podzieliła również kompetencje nadzorcze poszczególnych zainteresowanych organów nadzoru oraz określiła procedurę działania organów nadzoru w przypadku naruszenia obowiązków w ramach korzystania ze swobody świadczenia usług oraz naruszenia obowiązków w ramach korzystania ze swobody świadczenia usług. Co do zasady działalność pośrednika ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające podlega nadzorowi państwa macierzystego, wyjątkiem obowiązków określonych w rozdziałach V i VI dyrektywy – wymogi informacyjne, zasady prowadzenia działalności oraz dodatkowe wymogi dotyczące ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (art. 7 ust. 2 i art. 8 ust. 1 dyrektywy) – w odniesieniu do działalności wykonywanej w ramach swobody przedsiębiorczości (przez oddział). W przypadku naruszenia obowiązków w ramach korzystania ze swobody świadczenia usług oraz naruszenia obowiązków w ramach korzystania ze swobody świadczenia usług pozostających w kompetencji państwa pochodzenia pośrednika, o których mowa w art. 5 i 8 dyrektywy, dyrektywa – określając uprawnienia organu nadzoru państwa przyjmującego odwołuje się do bardzo szerokich i niedookreślonych przesłanek naruszenia, np. naruszenie obowiązków określonych w dyrektywie, działanie w sposób bardzo szkodliwy dla interesów konsumentów lub właściwemu funkcjonowaniu rynków ubezpieczeń i reasekuracji, czy naruszenie zasad dobra ogólnego. W tym zakresie proponuje się, żeby organ nadzoru podejmował działania jeżeli pośrednik ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wykonujący działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, nie przestrzega przepisów prawa polskiego. Regulacja odwołująca się do konieczności przestrzegania przepisów prawa polskiego obejmuje swoim zakresem również sytuacje, o których mowa w art. 9 dyrektywy, tj. podejmowania przez państwo członkowskie odpowiednich środków w przypadku wykonywania działalności sprzecznej z przepisami służących ochronie dobra ogólnego (ust. 1) oraz możliwość podejmowania przez państwo członkowskie odpowiednich środków w przypadku unikania przestrzegania przepisów prawa państwa macierzystego z jednoczesnym wykonywaniem działalności zagrażającej właściwemu funkcjonowaniu rynków ubezpieczeń i reasekuracji w przyjmującym państwie członkowskim w odniesieniu do ochrony konsumentów (ust. 2).

	W takim przypadku właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego, po poinformowaniu właściwego organu państwa członkowskiego pochodzenia, może podjąć w stosunku do tego dystrybutora ubezpieczeń wszelkie odpowiednie środki niezbędne do ochrony konsumentów w przyjmującym państwie członkowskim. Zaangażowane właściwe organy mogą skierować sprawę do EIOPA i zwrócić się o pomoc zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010; w takim przypadku EIOPA może działać zgodnie z zakresem uprawnień przyznanych mu w tym artykule w razie braku porozumienia między właściwymi organami przyjmującego państwa członkowskiego i państwa członkowskiego pochodzenia.			
Art. 10	Wymogi zawodowe i organizacyjne 1. Państwa członkowskie pochodzenia zapewniają, aby dystrybutorzy ubezpieczeń i reasekuracji oraz pracownicy zakładów ubezpieczeń i reasekuracji prowadzący działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń lub reasekuracji posiadali odpowiednią wiedzę i umiejętności umożliwiające im odpowiednią realizację ich zadań i wykonywanie ich obowiązków. 2. Państwa członkowskie pochodzenia zapewniają, aby pośrednicy ubezpieczeniowi i reasekuracyjni oraz pracownicy zakładów ubezpieczeń i reasekuracji, a także pracownicy pośredników ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych spełniali wymogi w zakresie ustawicznego szkolenia i doskonalenia zawodowego w celu utrzymania odpowiedniego poziomu świadczonych usług, odpowiednio do pełnionej przez nich roli oraz rynku, na którym prowadzą działalność. W tym celu państwa członkowskie pochodzenia wprowadzają i publikują mechanizmy pozwalające na skuteczną kontrolę i ocenę wiedzy i kompetencji pośredników ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz pracowników zakładów ubezpieczeń i reasekuracji, a także pracowników pośredników ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych w trakcie co najmniej 15 godzin szkolenia lub doskonalenia zawodowego rocznie, z uwzględnieniem charakteru sprzedawanych produktów, rodzaju dystrybutora, pełnionej przez niego roli, oraz działalności prowadzonej u dystrybutora ubezpieczeń lub	T/N	Art. 14	Art. 14. 1. Osoby wykonujące czynności agencyjne, osoby wykonujące czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń, osoby wykonujące czynności brokerskie w zakresie reasekuracji, osoby wykonujące czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń oraz osoby wykonujące czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji są obowiązane doskonalić umiejętności zawodowe, w tym przez odbywanie co najmniej 15 godzin szkolenia zawodowego rocznie z wybranych tematów określonych w załączniku do ustawy. 2. Obowiązek odbycia szkolenia zawodowego powstaje z pierwszym dniem roku kalendarzowego następującego po roku, w którym osoba wykonująca czynności agencyjne, osoba wykonująca czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub osoba wykonująca czynności brokerskie w zakresie reasekuracji została wpisana do rejestru pośredników ubezpieczeniowych, a w przypadku osoby wykonującej czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń lub osoby wykonującej czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji - z pierwszym dniem roku kalendarzowego następującego po roku, w którym osoba taka faktycznie rozpoczęła wykonywanie takich czynności. Pierwsze szkolenie zawodowe w wymiarze, o którym mowa w ust. 1, odbywa się nie później jednak niż w ciągu 18 miesięcy od dnia: 1) wpisu do rejestru pośredników ubezpieczeniowych osoby wykonującej czynności agencyjne, osoby wykonującej czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub osoby wykonującej czynności brokerskie w zakresie reasekuracji; 2) rozpoczęcia wykonywania czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń lub czynności dystrybucyjnych zakładu reasekuracji przez osoby wykonujące takie czynności. 3. Wymiar szkolenia zawodowego nie może przekraczać 8 godzin dziennie. 4. Szkolenie zawodowe uwzględnia charakter proponowanych umów ubezpieczenia, umów gwarancji ubezpieczeniowych lub umów reasekuracji, rodzaj dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji oraz zakres wykonywanych czynności. 5. Zakład ubezpieczeń, zakład reasekuracji, agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny zapewniają przeprowadzenie szkolenia, o którym mowa w ust. 1, jego odpowiedni poziom oraz przeprowadzenie go przez osoby posiadające wykształcenie lub doświadczenie zawodowe odpowiednie do jego zakresu tematycznego.

	reasekuracji. Państwa członkowskie pochodzenia mogą wymagać, aby pomyślne wypełnienie wymogu szkolenia i doskonalenia zostało potwierdzone uzyskaniem świadectwa. Państwa członkowskie dostosowują wymagane warunki w odniesieniu do wiedzy i umiejętności do danej działalności dystrybutorów ubezpieczeń lub reasekuracji oraz produktów będących przedmiotem dystrybucji, w szczególności w przypadku pośredników oferujących ubezpieczenia uzupełniające. Państwa członkowskie mogą wymagać, aby w przypadkach, o których mowa w art. 3 ust. 1 akapit trzeci, oraz w odniesieniu do pracowników zakładów ubezpieczeń lub reasekuracji, którzy prowadzą działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń lub reasekuracji, zakład ubezpieczeń lub reasekuracji lub pośrednik powinien sprawdzić, czy wiedza i umiejętności pośredników są zgodne z obowiązkami określonymi w ust. 1, a w razie konieczności zapewnić takim pośrednikom możliwości szkolenia lub doskonalenia zawodowego odpowiadającego wymogom dotyczącym produktów sprzedawanych przez pośredników. Państwa członkowskie nie muszą stosować wymogów, o których mowa w ust. 1 i w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, do wszystkich osób fizycznych pracujących w zakładzie ubezpieczeń lub reasekuracji lub u pośrednika ubezpieczeniowego lub reasekuracyjnego, prowadzącego działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń lub reasekuracji, ale państwa członkowskie zapewniają, aby odpowiednie osoby wchodzące w skład struktur zarządzania tymi zakładami, odpowiedzialne za dystrybucję w odniesieniu do produktów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, oraz wszystkie inne osoby bezpośrednio zaangażowane w dystrybucję ubezpieczeń lub reasekuracji wykazywały wiedzę i umiejętności niezbędne do wykonywania swoich obowiązków. Pośrednicy ubezpieczeniowi i reasekuracyjni muszą wykazać, że spełniają odpowiednie wymogi w zakresie wiedzy fachowej i kompetencji zawodowych, określone w załączniku I. 3. Osoby fizyczne pracujące w zakładzie ubezpieczeń lub reasekuracji lub u pośredników ubezpieczeniowych lub		Art. 16	6. Szkolenie zawodowe jest prowadzone w formie zapewniającej efektywne przekazanie treści, w szczególności w formie wykładów, seminarium lub e-learningu. 7. W przypadku szkoleń prowadzonych w formie e-learningu wymagane jest zaliczenie testu obejmującego zakres tematyczny szkolenia. Test może odbyć się w formie elektronicznej. 8. Po odbyciu szkolenia zawodowego podmiot przeprowadzający szkolenie wystawia dokument poświadczający jego odbycie, zawierający: 1) datę i miejsce wystawienia dokumentu; 2) datę i miejsce przeprowadzenia szkolenia; 3) imię i nazwisko oraz datę urodzenia uczestnika szkolenia; 4) zakres tematyczny szkolenia i jego wymiar godzinowy; 5) dane podmiotu organizującego szkolenie, obejmujące jego imię i nazwisko lub firmę, oraz jego adres; 6) imiona i nazwiska osób odpowiedzialnych za przeprowadzenie lub przygotowanie szkolenia, ich wykształcenie i doświadczenie zawodowe; 7) imię i nazwisko oraz podpis osoby wystawiającej dokument. 9. W przypadku szkoleń prowadzonych w formie e-learningu dokument poświadczający odbycie szkolenia zawiera: 1) datę wystawienia dokumentu; 2) imię i nazwisko oraz datę urodzenia uczestnika szkolenia; 3) zakres tematyczny szkolenia i jego wymiar godzinowy; 4) dane podmiotu organizującego szkolenie, obejmujące jego imię i nazwisko lub firmę, oraz jego adres; 5) imiona i nazwiska osób odpowiedzialnych za przygotowanie szkolenia, ich wykształcenie i doświadczenie zawodowe; 6) imię i nazwisko oraz podpis elektroniczny osoby wystawiającej dokument. 10. Obowiązek odbycia szkolenia zawodowego obejmuje również: 1) agentów ubezpieczeniowych będących osobami fizycznymi, brokerów ubezpieczeniowych będących osobami fizycznymi oraz brokerów reasekuracyjnych będących osobami fizycznymi; 2) w przypadku agentów ubezpieczeniowych będących spółkami nieposiadającymi osobowości prawnej - osoby, o których mowa w art. 21 ust. 3 pkt 2; 3) w przypadku agentów ubezpieczeniowych będących osobami prawnymi - członków zarządu, o których mowa w art. 21 ust. 3 pkt 3; 4) w przypadku brokerów ubezpieczeniowych będących osobami prawnymi oraz brokerów reasekuracyjnych będących osobami prawnymi – członków zarządu spełniających warunki, o których mowa w art. 36 ust. 4 pkt 1 lit. e i f albo ust. 8 lub 9. 11. Do osób, o których mowa w ust. 10, przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio. 12. Przepisów ust. 1–10 nie stosuje się do osób wykonujących czynności agencyjne u agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające oraz do agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające. Art. 16. Sumy pieniężne przekazane z tytułu umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej przez: 1) ubezpieczającego lub ubezpieczonego z umowy ubezpieczenia albo zleceniodawcę z umowy gwarancji ubezpieczeniowej pośrednikowi ubezpieczeniowemu uznaje się za wpłacone

	zakład reasekuracji lub inny zakład, w którego imieniu działa pośrednik ubezpieczeniowy lub reasekuracyjny lub w którego imieniu pośrednik ubezpieczeniowy lub reasekuracyjny jest upoważniony do działania, lub o ile taki zakład nie przyjął pełnej odpowiedzialności za działania pośrednika. 5. Państwa członkowskie wymagają, aby pośrednicy oferujący ubezpieczenia uzupełniające posiadali ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania zawodu lub porównywalną gwarancję odpowiedzialności na poziomie ustalonym przez państwa członkowskie z uwzględnieniem charakteru sprzedawanych produktów i prowadzonej działalności. 6. Państwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne środki w celu ochrony klientów przed niezdolnością pośrednika ubezpieczeniowego, reasekuracyjnego lub pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające do przekazania składki do zakładu ubezpieczeń lub do przekazania kwoty roszczenia lub zwrotu składki ubezpieczonemu. Środki te przyjmują jedną lub kilka poniższych form: a) przepisów przewidzianych prawem lub umową, według których sumy pieniędzy wpłacone przez klienta pośrednikowi traktuje się jako wpłacone zakładowi, natomiast sum pieniędzy wypłaconych przez zakład pośrednikowi nie traktuje się jako wypłaconych klientowi do czasu, kiedy klient faktycznie je otrzyma; b) wymogu posiadania przez pośrednika trwałej zdolności finansowej w wysokości 4 % sumy rocznych pobranych składek, przy czym kwota ta nie może być mniejsza od 18 750 EUR; c) wymogu przekazywania sum pieniędzy klienta za pomocą ściśle wyznaczonych do tego celu rachunków klienta i niewykorzystywania tych rachunków do celu dokonywania zwrotów na rzecz innych wierzycieli w przypadku upadłości; d) wymogu ustanowienia funduszu gwarancyjnego. 7. EIOPA regularnie dokonuje przeglądu kwot, o których mowa w ust. 4 i 6, w celu uwzględnienia zmian w europejskim wskaźniku cen konsumpcyjnych, publikowanym przez Eurostat. Pierwszy przegląd nastąpi do dnia 31 grudnia 2017 r., a następnie kolejne przeglądy przeprowadza się co pięć lat.		Art. 22	uzupełniające będących osobami prawnymi - co najmniej połowa ich członków zarządu. 5. W przypadku osób mających wykonywać czynności agencyjne u agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, osób, o których mowa w ust. 3, osób mających wykonywać czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji, oraz osób mających wykonywać czynności agencyjne w bankach, spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych jedynie w odniesieniu do umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych zawieranych przez te podmioty lub za ich pośrednictwem, egzamin, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, przeprowadza się w ograniczonym zakresie. Przeprowadzenie egzaminu w ograniczonym zakresie może w szczególności polegać na ograniczeniu zakresu obowiązujących tematów egzaminu. 6. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia tryb przeprowadzenia egzaminu, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, w tym egzaminu przeprowadzanego w ograniczonym zakresie, oraz zakres obowiązujących tematów egzaminu, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia odpowiedniego poziomu kwalifikacji osób, o których mowa w ust. 1, 3 i 5. Art. 22. 1. Za szkodę wyrządzoną przez agenta ubezpieczeniowego lub przez agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające w związku z wykonywaniem czynności agencyjnych odpowiada zakład ubezpieczeń, na rzecz którego taki agent działa, z zastrzeżeniem ust. 2. Przepisu art. 429 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny nie stosuje się. 2. Agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wykonujący czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, odpowiadają za szkody powstałe z tytułu wykonywania tych czynności wyrządzone klientowi lub osobie uprawnionej z umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej. 3. W zakresie odpowiedzialności za szkody powstałe z tytułu wykonywania działalności agencyjnej agent ubezpieczeniowy wykonujący czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej. 4. W zakresie odpowiedzialności za szkody powstałe z tytułu wykonywania działalności agencyjnej agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wykonujący czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, jest obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej. 5. Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej i umowa gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3 i 4, obejmują szkody wyrządzone przez agenta ubezpieczeniowego albo przez agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające w związku z działalnością wykonywaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych państw członkowskich Unii Europejskiej. 6. Zakład ubezpieczeń obowiązany jest ustalić, czy przedsiębiorca, z którym zamierza zawrzeć umowę agencyjną: 1) zawarł uprzednio umowę agencyjną z innym zakładem ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, 2) został wpisany do rejestru agentów jako wykonujący działalność agencyjną w imieniu lub na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń wykonującego działalność w zakresie tego

	EIOPA opracowuje projekty technicznych standardów regulacyjnych dostosowujących kwotę bazową w euro, o której mowa w ust. 4 i 6, o procentową zmianę wskaźnika, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, w okresie między dniem 1 stycznia 2013 r. a dniem 31 grudnia 2017 r. lub między datą ostatniego przeglądu a datą kolejnego przeglądu, z zaokrągleniem w górę do wielokrotności 10 EUR. EIOPA przedkłada te projekty technicznych standardów regulacyjnych Komisji do dnia 30 czerwca 2018 r., a następnie kolejne projekty regulacyjnych standardów technicznych - co pięć lat. Komisja jest uprawniona do przyjęcia technicznych standardów regulacyjnych, o których mowa w akapitach drugim i trzecim niniejszego ustępu, zgodnie z art. 10-14 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010. 8. W celu zapewnienia zgodności z wymogami określonymi w ust. 1, 2 i 3, zakłady ubezpieczeń i reasekuracji zatwierdzają i wprowadzają w życie politykę wewnętrzną i odpowiednie procedury wewnętrzne oraz regularnie dokonują ich przeglądu. Zakłady ubezpieczeń i reasekuracji wyznaczają osobę, której funkcją jest zapewnienie prawidłowego wprowadzania w życie przyjętej polityki i procedur. Zakłady ubezpieczeń i reasekuracji ustanawiają, utrzymują i regularnie aktualizują rejestr wszystkich odpowiednich dokumentów dotyczących stosowania ust. 1, 2 i 3. Zakłady ubezpieczeń i reasekuracji udostępniają na żądanie nazwisko osoby pełniącej tę funkcję właściwemu organowi państwa członkowskiego pochodzenia.			samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. 7. W przypadku ustalenia, że występuje którakolwiek z okoliczności, o których mowa w ust. 6, zawarcie z przedsiębiorcą umowy agencyjnej może nastąpić, jeżeli przy jej zawieraniu przedsiębiorca okaże dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3 i 4. W przypadku gdy zawarcie umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3 i 4, nie jest ujawnione w rejestrze agentów, wniosek o wpis agenta do rejestru agentów zawiera również wniosek o wpis danych dotyczących zawartej przez agenta umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej. 8. Agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, którzy nie spełnili obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3 i 4, są obowiązani wnieść opłatę na rzecz budżetu państwa za każdy rok kalendarzowy pozostawania bez ochrony ubezpieczeniowej lub gwarancyjnej. Wniesienie opłaty nie zwalnia z obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej. 9. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 8, jest uzależniona od okresu pozostawania agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające bez ochrony ubezpieczeniowej lub gwarancyjnej w każdym roku kalendarzowym, i wynosi: 1) równowartość w złotych kwoty 200 euro - w przypadku gdy okres ten nie przekracza 3 dni; 2) równowartość w złotych kwoty 500 euro - w przypadku gdy okres ten przekracza 3 dni, ale nie przekracza 14 dni; 3) równowartość w złotych kwoty 1000 euro - w przypadku gdy okres ten przekracza 14 dni. 10. Równowartości w złotych podanych w ust. 9 kwot oblicza się według średniego kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w tabeli kursów nr 1 w roku, w którym organ nadzoru dokonał wezwania, o którym mowa w ust. 12. 11. Do przeprowadzania kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3 i 4, jest uprawniony organ nadzoru. 12. W przypadku, gdy organ nadzoru stwierdzi, że agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające podlega obowiązkowi zawarcia umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3 i 4, a zakład ubezpieczeń nie przedłożył wraz z wnioskiem o wpis do rejestru lub o zmianę wpisu w rejestrze oświadczenia o posiadaniu dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej przez tego agenta, organ nadzoru wzywa takiego agenta, aby w terminie 30 dni: 1) przedstawił dokumenty potwierdzające terminowe zawarcie umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3 i 4; 2) w razie braku dokumentów, o których mowa w pkt 1, uiścił opłatę, o której mowa w ust. 8, oraz okazał dokumenty potwierdzające późniejsze zawarcie umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej. 13. Opłata, o której mowa w ust. 8, podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. 14. Do podmiotu, o którym mowa w art. 44 ust. 1, wykonującego działalność agencyjną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, który wykonuje czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego

			Art. 30 zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej stosuje się przepisy ust. 2-5, chyba że na podstawie przepisów obowiązujących w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej posiada ustanowione w tym państwie członkowskim Unii Europejskiej ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej lub inną równoważną gwarancję, której wysokość odpowiada co najmniej minimalnej sumie gwarancyjnej albo minimalnej sumie gwarancji ubezpieczeniowej, określonej w przepisach wydanych odpowiednio na podstawie ust. 15 albo 16. W przypadku podmiotu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej i umowa gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3 i 4, nie obejmują szkód wyrządzonych przez ten podmiot w związku z działalnością wykonywaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych państw członkowskich Unii Europejskiej, w zakresie w jakim zakład ubezpieczeń w imieniu lub na rzecz którego podmiot taki działając ponosi pełną odpowiedzialność za jego działania. Za działalność podmiotu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, w przypadku gdy wykonuje on działalność agencyjną na rzecz tylko jednego krajowego zakładu ubezpieczeń w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 18 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej odpowiedzialność ponosi ten zakład ubezpieczeń. 15. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 3 i 4, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanej działalności, zakres realizowanych zadań oraz wzrost europejskiego indeksu cen konsumpcyjnych. 16. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, minimalną wysokość sumy gwarancji ubezpieczeniowej, o której mowa w ust. 4, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanej działalności oraz wzrost europejskiego indeksu cen konsumpcyjnych. Art. 30. 1. Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny z tytułu wykonywania działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej, obejmującemu odpowiednio szkody wyrządzone klientowi, osobie uprawnionej z umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, zakładowi ubezpieczeń lub zakładowi reasekuracji, w tym także szkody wyrządzone przez osoby fizyczne, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy lub reasekuracyjny wykonuje czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji, oraz przez podmioty, o których mowa w art. 33. 2. Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w ust. 1, obejmuje szkody wyrządzone przez brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego w związku z działalnością wykonywaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych państw członkowskich Unii Europejskiej. 3. Do podmiotu, o którym mowa w art. 44 ust. 1, wykonującego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność brokerską przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, posiadającego ustanowione w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej lub inną równoważną gwarancję, której wysokość odpowiada co najmniej minimalnej sumie gwarancyjnej określonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 4, przepisu ust. 1 nie stosuje się.

			Art. 36 ust. 1, ust. 4 i ust. 6-12. c	4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanej działalności, zakres realizowanych zadań oraz wzrost europejskiego indeksu cen konsumpcyjnych. Art. 36. 1. Zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń albo w zakresie reasekuracji, zwane dalej "zezwoleńiem", wydaje organ nadzoru w drodze decyzji. 4. Zezwolenie wydaje się na wniosek: 1) osoby fizycznej, która: a) ma pełną zdolność do czynności prawnych, b) nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo: – przeciwko życiu i zdrowiu, – przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, – przeciwko ochronie informacji, – przeciwko wiarygodności dokumentów, – przeciwko mieniu, – przeciwko obrotowi gospodarczemu, – przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, – skarbowe, c) daje rękojmię należytego wykonywania działalności brokerskiej odpowiednio w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji, d) posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe, e) zdała egzamin przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych odpowiednio do zakresu działalności albo uzyskała odpowiednie zwolnienie z egzaminu, f) posiada co najmniej dwuletnie doświadczenie zawodowe odpowiednio w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji zdobyte w okresie 8 lat bezpośrednio poprzedzających złożenie wniosku o uzyskanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej, g) zawarła umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej, odpowiednio w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji; 2) osoby prawnej: a) której wszyscy członkowie zarządu spełniają warunki, o których mowa w pkt 1 lit. a–d, przy czym co najmniej połowa z nich dodatkowo spełnia warunki określone w pkt 1 lit. e i f albo w ust. 8 lub 9, b) która spełnia warunek określony w pkt 1 lit. g, c) jeżeli udziały, o których mowa w art. 61 ust. 2 pkt 8, oraz bliskie powiązania, o których mowa w art. 61 ust. 2 pkt 9, nie uniemożliwiają organowi nadzoru skutecznego sprawowania nadzoru. 6. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, zawiera: 1) firmę przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres; 2) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym, o ile przedsiębiorca taki numer posiada, oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP); 3) określenie zakresu działalności brokerskiej, na którą ma być udzielone zezwolenie;

			4) w przypadku osoby prawnej – także wskazanie imion i nazwisk członków zarządu. 7. Do wniosku, o którym mowa w ust. 4, dołącza się dokumenty potwierdzające spełnienie warunków niezbędnych do uzyskania zezwolenia. 8. Warunku zdania egzaminu przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych oraz warunku, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 lit. f, nie stosuje się do osób fizycznych ubiegających się o zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń, członków zarządu osoby prawnej, która ubiega się o takie zezwolenie, oraz osób fizycznych, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy będzie wykonywać czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń, jeżeli osoby takie: 1) co najmniej przez 5 lat wykonywały u jednego lub więcej brokerów ubezpieczeniowych czynności bezpośrednio związane z czynnościami brokerskimi w zakresie ubezpieczeń w okresie 10 lat bezpośrednio poprzedzających złożenie wniosku; 2) posiadają pozytywne opinie brokerów ubezpieczeniowych, pod kierunkiem których wykonywały czynności, o których mowa w pkt 1. 9. Warunku zdania egzaminu przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych oraz warunku, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 lit. f, nie stosuje się do osób fizycznych ubiegających się o zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji, członków zarządu osoby prawnej, która ubiega się o takie zezwolenie, oraz osób fizycznych, przy pomocy których broker reasekuracyjny będzie wykonywać czynności brokerskie w zakresie reasekuracji, jeżeli osoby takie: 1) co najmniej przez 5 lat wykonywały u jednego lub więcej brokerów reasekuracyjnych czynności bezpośrednio związane z czynnościami brokerskimi w zakresie reasekuracji w okresie 10 lat bezpośrednio poprzedzających złożenie wniosku; 2) posiadają pozytywne opinie brokerów reasekuracyjnych, pod kierunkiem których wykonywały czynności, o których mowa w pkt 1. 10. Komisja Egzaminacyjna dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, na wniosek jednostek organizacyjnych uczelni uprawnionych do nadawania stopnia naukowego doktora nauk ekonomicznych lub doktora nauk prawnych, stwierdza uznanie studiów wyższych ukończonych w Rzeczypospolitej Polskiej lub zagranicznych studiów wyższych uznawanych w Rzeczypospolitej Polskiej za równorzędne, jeżeli zakresem kształcenia obejmują one zakres tematów egzaminu dla brokerów ubezpieczeniowych lub zakres tematów egzaminu dla brokerów reasekuracyjnych. 11. Komisja Egzaminacyjna dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, na wniosek osoby fizycznej, zwalnia ją z egzaminu, jeżeli osoba ta ukończyła uznane przez Komisję studia wyższe, o których mowa w ust. 10, oraz zdała egzaminy na tych studiach przeprowadzone w formie pisemnej, a od ukończenia studiów nie upłynęło więcej niż 3 lata. 12. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia, wykaz dokumentów, które dołącza się do wniosku, o którym mowa w ust. 4, z uwzględnieniem w szczególności konieczności przedstawienia pełnej informacji o podmiotach ubiegających się o wydanie zezwolenia.

	upoważnione do zapewnienia wprowadzenia w życie niniejszej dyrektywy. Informuje o tym Komisję, wskazując ewentualny podział obowiązków. 2. Organy, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, muszą być organami publicznymi albo instytucjami uznanymi przez prawo krajowe lub władze publiczne, wyraźnie upoważnionymi do tego celu przez prawo krajowe. Nie mogą być one zakładami ubezpieczeń lub reasekuracji ani stowarzyszeniami, których bezpośrednimi lub pośrednimi członkami są zakłady ubezpieczeń lub reasekuracji lub pośrednicy ubezpieczeniowi lub reasekuracyjni, bez uszczerbku dla możliwości współpracy między właściwymi organami i innymi instytucjami w przypadkach wyraźnie przewidzianych w art. 3 ust. 1. 3. Właściwe organy muszą posiadać wszelkie kompetencje niezbędne do wykonywania swoich obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy. Jeżeli na terytorium państwa członkowskiego istnieje więcej niż jeden właściwy organ, państwo członkowskie zapewnia, aby te organy ściśle ze sobą współpracowały w sposób umożliwiający skuteczne wykonywanie właściwych dla nich obowiązków.			
Art. 13	Współpraca i wymiana informacji między właściwymi organami państw członkowskich 1. Właściwe organy różnych państw członkowskich współpracują ze sobą i wymieniają między sobą wszelkie stosowne informacje na temat dystrybutorów ubezpieczeń i reasekuracji w celu zapewnienia prawidłowego stosowania niniejszej dyrektywy. 2. W szczególności podczas procesu rejestracji oraz w bieżącej działalności właściwe organy wymieniają między sobą stosowne informacje dotyczące dobrej reputacji oraz wiedzy fachowej i kompetencji zawodowych dystrybutorów ubezpieczeń i reasekuracji. 3. Właściwe organy wymieniają również informacje dotyczące dystrybutorów ubezpieczeń i reasekuracji, na których nałożono sankcję lub inny środek, o których mowa w rozdziale VII, a informacje te mogą prowadzić do usunięcia takich dystrybutorów z rejestru. 4. Wszystkie osoby zobowiązane do otrzymywania lub rozpowszechniania informacji w związku z niniejszą dyrektywą, wiąże tajemnica zawodowa w sposób	T	Art. 93	Art. 93. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 477) w art. 17 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Komisja: 1) udziela właściwym organom innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich Unii Europejskiej informacji w sprawach dystrybucji ubezpieczeń i dystrybucji reasekuracji, w szczególności dotyczących zastosowanych środków, o których mowa w art. 86 ust. 1 i 2 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...) oraz informacji w zakresie art. 21 ust. 1 pkt 3 i 5 i art. 36 ust. 4 pkt 1 lit. e i f albo ust. 8 lub 9 tej ustawy; 2) może występować do właściwych organów innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich Unii Europejskiej o udzielenie informacji w sprawach dystrybucji ubezpieczeń i dystrybucji reasekuracji, w szczególności dotyczących zastosowanych przez te organy środków w zakresie analogicznym do środków, o których mowa w art. 86 ust. 1 i 2 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń, oraz informacji w zakresie spełniania przez osoby wykonujące w tych państwach działalność w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego wymogów dotyczących posiadanie przez nie dobrej reputacji i wiedzy fachowej i kompetencji zawodowych.”.

	określony w art. 64 dyrektywy 2009/138/WE.			
Art. 14	Skargi Państwa członkowskie zapewniają, aby ustanowiono procedury umożliwiające klientom i innym zainteresowanym stronom, w szczególności organizacjom konsumenckim, składanie skarg dotyczących dystrybutorów ubezpieczeń i reasekuracji. We wszystkich przypadkach skarżący muszą otrzymać odpowiedź.	T	Art. 100	Art. 100. W ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 892 i 1823 oraz z 2017 r. poz. 245 i 819) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 2: a) w pkt 1 w lit. d średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. e w brzmieniu: „e) będącego osobą fizyczną klienta brokera ubezpieczeniowego albo będącego osobą fizyczną klienta agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, w rozumieniu ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...), wykonujących czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1170, 1089 i ...) w zakresie niezwiązanym z udzielaną ochroną ubezpieczeniową;”, b) w pkt 3: - lit. f otrzymuje brzmienie: „f) krajowy zakład ubezpieczeń, zagraniczny zakład ubezpieczeń, główny oddział i oddział w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;”, - w lit. i średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. j w brzmieniu: „j) brokera ubezpieczeniowego, a także agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wykonujących czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej w zakresie niezwiązanym z udzielaną ochroną ubezpieczeniową;”; 2) w art. 24 w ust. 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu: „3) organizacji konsumenckich - w zakresie dotyczącym dystrybucji ubezpieczeń w rozumieniu ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń.”. <u>Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym:</u> Art. 5. 1. Po złożeniu przez klienta reklamacji, zgodnie z wymogami, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, podmiot rynku finansowego rozpatruje reklamację i udziela klientowi odpowiedzi w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji. Art. 24. 1. Podjęcie czynności przez Rzecznika następuje z urzędu lub na wniosek: 1) klienta podmiotu rynku finansowego w sytuacji nieuwzględnienia jego roszczeń przez podmiot rynku finansowego w trybie rozpatrywania reklamacji, o którym mowa w rozdziale 2; 2) właściwego organu nadzoru, kontroli lub innego organu władzy publicznej. 2. Rzecznik, po zapoznaniu się ze skierowanym do niego wnioskiem, może: 1) podjąć czynność; 2) wskazać wnioskodawcy przysługujące mu prawa i środki działania;

			3) przekazać sprawę według właściwości; 4) skierować sprawę do pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporów między klientem a podmiotem rynku finansowego, o którym mowa w art. 35; 5) nie podjąć czynności, o czym zawiadamia, uzasadniając swoje stanowisko, wnioskodawcę oraz osobę, której sprawa dotyczy. 3. Rzecznik, podejmując czynność, bada, czy wskutek działania lub zaniechania podmiotu rynku finansowego nie nastąpiło naruszenie praw lub interesów klienta. Art. 25. 1. Rzecznik lub upoważniony przez niego pracownik Biura Rzecznika może: 1) występować do podmiotów rynku finansowego oraz innych podmiotów, których działalność wiąże się z rozpatrywaną sprawą, o udzielenie informacji lub wyjaśnień, udostępnienie akt oraz dokumentów, w szczególności: a) w sprawach indywidualnych, b) w sprawach postanowień wzorców umów, które według Rzecznika są niekorzystne dla klientów podmiotów rynku finansowego, c) w sprawach dotyczących wewnętrznych regulacji tych podmiotów rynku finansowego, które według Rzecznika są niekorzystne dla klientów, d) na temat nieprawidłowej obsługi klientów, świadczonej przez podmioty rynku finansowego; 2) zwracać się do ministra właściwego do spraw instytucji finansowych w sprawach dotyczących funkcjonowania podmiotów rynku finansowego i postulować ewentualną zmianę przepisów regulujących ich funkcjonowanie; 3) przeprowadzać lub zlecać badania dotyczące sytuacji na rynku finansowym, w szczególności ochrony interesów klientów podmiotów tego rynku. 2. Wystąpienie o udzielenie informacji lub wyjaśnień w sprawach indywidualnych może nastąpić wyłącznie za zgodą klienta, którego sprawa dotyczy. Art. 26. Rzecznik może wytoczyć powództwo na rzecz klientów podmiotów rynku finansowego w sprawach dotyczących nieuczciwych praktyk rynkowych dotyczących działalności tych podmiotów, jak również za zgodą powoda wziąć udział w toczącym się już postępowaniu. W takim przypadku stosuje się odpowiednio przepisy o prokuratorze. Art. 27. Po zbadaniu sprawy Rzecznik może: 1) poinformować wnioskodawcę, że nie stwierdził naruszenia jego praw lub interesów; 2) zwrócić się do podmiotu rynku finansowego, w którego działalności stwierdził naruszenie praw lub interesów klientów, o ponowne rozpatrzenie sprawy; 3) zwrócić się o zbadanie sprawy do właściwego organu, w szczególności do Komisji Nadzoru Finansowego, Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, prokuratury albo organów kontroli państwowej, zawodowej lub społecznej. Art. 28. Do Rzecznika stosuje się odpowiednio przepis art. 63 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.). Art. 29. Rzecznik w zakresie swojej właściwości może wytaczać powództwo w sprawach, o których mowa w art. 479 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego. Art. 30. Podmiot rynku finansowego przekazuje, na wniosek Rzecznika, wzorec umowy o świadczenie usług, którym posługuje się w swojej działalności, oraz inne dokumenty i formularze stosowane przy zawieraniu i wykonywaniu tych umów, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku.

			Art. 18	Art. 31. Podmiot rynku finansowego, który otrzymał wniosek Rzecznika w sprawach objętych zakresem jego działalności, jest obowiązany niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku, poinformować <i>Rzecznika</i> o podjętych działaniach lub zajętych stanowisku oraz przekazać żądane dokumenty. Art. 18. 1. Zakład ubezpieczeń jest obowiązany udzielić odpowiedzi na reklamację klienta będącego osobą prawną lub spółką nieposiadającą osobowości prawnej w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem. 2. Broker ubezpieczeniowy, a także agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wykonujący czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, są obowiązani udzielić odpowiedzi na reklamację klienta będącego osobą prawną lub spółką nieposiadającą osobowości prawnej w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania w zakresie niezwiązanym z udzielaną ochroną ubezpieczeniową. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem. 3. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 1 i 2, zakład ubezpieczeń, broker ubezpieczeniowy, agent ubezpieczeniowy albo agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, o których mowa w ust. 1 i 2, w informacji przekazywanej klientowi, który wystąpił z reklamacją: 1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia; 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy; 3) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji. 4. Jeżeli zakład ubezpieczeń, broker ubezpieczeniowy, agent ubezpieczeniowy albo agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, o których mowa w ust. 1 i 2, nie udzielił odpowiedzi na reklamację w terminie, o którym mowa w ust. 1 i 2, uważa się, że uznali oni reklamację. 5. Odpowiedź na reklamację przekazuje się klientowi w postaci papierowej lub innym trwałym nośniku. W polskim systemie prawnym funkcjonuje ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 892, z późn. zm.), która określa zasady rozpatrywania reklamacji przez podmioty rynku finansowego, składanych przez będących osobami fizycznymi klientów tych podmiotów oraz zasady działania Rzecznika Finansowego. W związku z powyższym, proponuje się rozszerzenie zawartej w ustawie o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym definicji klienta podmiotu rynku finansowego o będącego osobą fizyczną klienta brokera ubezpieczeniowego, a także agenta ubezpieczeniowego oraz agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wykonujących czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (tzw. multiagenci) w zakresie niezwiązanym z udzielaną ochroną ubezpieczeniową. Projekt zakłada także rozszerzenie o ww. przedsiębiorców katalogu podmiotów rynku finansowego wymienionych w powyższej ustawie. Mając na uwadze proponowaną regulację ustawy zakładającą nałożenie na zakład

			ubezpieczeń odpowiedzialności za działalność agentów ubezpieczeniowych oraz agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające wykonujących czynności agencyjne na rzecz jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń (tzw. agenci wyłączni) proponuje się nie włączać tych podmiotów do grona podmiotów rynku finansowego w rozumieniu ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym. Reklamacje na działalność tych podmiotów rozpatrywać będzie zatem zakład ubezpieczeń. Proponuje się ponadto nadanie, w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, organizacjom konsumenckim uprawnienia do złożenia wniosku o podjęcie przez Rzecznika Finansowego czynności uregulowanych w rozdziale 3 ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym. Takie rozwiązanie ma na celu zapewnienie możliwości ochrony przez organizacje konsumenckie interesów klientów. W odniesieniu do klientów będących osobami prawnymi lub spółkami nieposiadającymi osobowości prawnej proponuje się zawarcie w projekcie ustawy regulacji, na wzór art. 7a ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta, określającej obowiązek zakładu ubezpieczeń, a także brokera ubezpieczeniowego oraz agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wykonujących czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (multiagenci) do udzielenia odpowiedzi na reklamację w terminie 30 dni od jej otrzymania z możliwością wydłużenia tego terminu do 60 dni w szczególnie skomplikowanych przypadkach. Podobnie jak w przypadku rozpatrywania reklamacji zgodnie z procedurą określoną w ustawie o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym, w przypadku nieudzielenia odpowiedzi na reklamację w terminie uznaje się ją za uwzględnioną. W kontekście procedur pozasądowego rozwiązywania sporów z udziałem klientów będących osobami prawnymi zastosowanie znajdą także regulacje art. 18 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym dotyczące Sądu Polubownego przy Komisji Nadzoru Finansowego.

Art. 15	Odszkodowania pozasądowe 1. Państwa członkowskie zapewniają ustanowienie - zgodnie z odpowiednimi aktami ustawodawczymi Unii oraz prawem krajowym - odpowiednich i skutecznych, bezstronnych i niezależnych pozasądowych procedur reklamacyjnych i odszkodowawczych w celu rozstrzygania sporów między klientami a dystrybutorami ubezpieczeń, dotyczących praw i obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy, z wykorzystaniem - w stosownych przypadkach - istniejących instytucji. Państwa członkowskie zapewniają, aby procedury te miały zastosowanie do dystrybutorów ubezpieczeń, wobec których wszczęto postępowanie, oraz aby zostali skutecznie objęci właściwością odpowiednich organów. 2. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy, o których mowa w ust. 1, współpracowały w celu rozstrzygania transgranicznych sporów związanych z prawami i obowiązkami wynikającymi z niniejszej dyrektywy.	T	Art. 100	Art. 100. W ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 892 i 1823 oraz z 2017 r. poz. 245 i 819) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 2: a) w pkt 1 w lit. d średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. e w brzmieniu: „e) będącego osobą fizyczną klienta brokera ubezpieczeniowego albo będącego osobą fizyczną klienta agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, w rozumieniu ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...), wykonujących czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1170, 1089 i ...) w zakresie niezwiązanym z udzielaną ochroną ubezpieczeniową;”, b) w pkt 3: - lit. f otrzymuje brzmienie: „f) krajowy zakład ubezpieczeń, zagraniczny zakład ubezpieczeń, główny oddział i oddział w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;”, - w lit. i średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. j w brzmieniu: „j) brokera ubezpieczeniowego, a także agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wykonujących czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej w zakresie niezwiązanym z udzielaną ochroną ubezpieczeniową;”; 2) w art. 24 w ust. 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu: „3) organizacji konsumenckich - w zakresie dotyczącym dystrybucji ubezpieczeń w rozumieniu ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń.”. Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym: Art. 35. Spór między klientem a podmiotem rynku finansowego może być zakończony w drodze pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporów między klientem a podmiotem rynku finansowego, zwanym dalej "postępowaniem". Art. 36. 1. Rzecznik przeprowadza postępowanie na wniosek klienta podmiotu rynku finansowego. 2. Rzecznik może odmówić wszczęcia postępowania, jeśli: 1) klient nie wyczerpał drogi postępowania reklamacyjnego, o którym mowa w rozdziale 2; 2) wniosek służy spowodowaniu uciążliwości dla drugiej strony; 3) spór jest lub był rozpatrywany przez sąd, inny organ powołany do rozpoznania spraw danego rodzaju lub podmiot uprawniony do przeprowadzenia pozasądowego rozwiązywania sporów; 4) rozpatrzenie sporu spowodowałoby poważne zakłócenie skutecznego przeprowadzenia postępowania przy Rzeczniku; 5) klient nie uiścił opłaty, o której mowa w art. 38 ust. 1, i nie został od niej zwolniony. Art. 37. Udział podmiotu rynku finansowego w postępowaniu jest obowiązkowy.

				Art. 38. 1. W przypadku złożenia wniosku, o którym mowa w art. 36 ust. 1, klient uiszcza opłatę w wysokości 50 zł na rachunek Rzecznika. 2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Rzecznik może zwolnić klienta z obowiązku uiszczania opłaty, o której mowa w ust. 1. Art. 39. W toku postępowania Rzecznik zapoznaje podmiot rynku finansowego z roszczeniem klienta, przedstawia stronom postępowania przepisy prawa mające zastosowanie w sprawie oraz propozycję zakończenia sporu. Art. 40. W przypadku braku polubownego zakończenia postępowania, Rzecznik sporządza opinię, w której należy zawrzeć w szczególności ocenę prawną stanu faktycznego w przedmiotowym postępowaniu. Art. 41. 1. Z przebiegu postępowania sporządza się w terminie 14 dni od dnia jego zakończenia protokół, w którym należy zawrzeć informacje dotyczące miejsca i czasu jego przeprowadzenia, imię, nazwisko (nazwę) i adresy stron, przedmiot sporu, propozycje zakończenia sporu oraz informację o sposobie zakończenia sporu. Odpis protokołu doręcza się stronom w ciągu 7 dni od dnia jego sporządzenia. 2. Protokół, o którym mowa w ust. 1, stanowi dokument urzędowy w rozumieniu art. 244 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego. 3. Do protokołu, o którym mowa w ust. 1, załącza się opinię, o której mowa w art. 40, w przypadku jej sporządzenia. Art. 42. Rzecznik podaje do publicznej wiadomości corocznie do dnia 31 marca dane statystyczne dotyczące przeprowadzonych postępowań zakończonych w roku poprzednim. Art. 43. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb postępowania w sprawach toczących się w drodze postępowania, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawności, rzetelności, przejrzystości i obiektywności w rozpatrywaniu spraw. Niezależnie od powyższego, w polskim systemie prawnym funkcjonuje ustawa z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. poz. 1823), która zapewnia konsumentom możliwość składania wniosków o rozstrzygnięcie sporów z przedsiębiorcami do podmiotów oferujących niezależne, bezstronne, przejrzyste, skuteczne i szybkie metody ich alternatywnego rozwiązywania. Proponowane rozwiązanie zapewnia możliwość rozwiązywania przed Rzecznikiem Finansowym sporów w drodze pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporów między klientem a podmiotem rynku <i>finansowego</i> zgodnie z procedurą określoną w tej ustawie. Niezależnie od powyższego, w polskim systemie prawnym funkcjonuje ustawa z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. poz. 1823), która zapewnia konsumentom możliwość składania wniosków o rozstrzygnięcie sporów z przedsiębiorcami do podmiotów oferujących niezależne, bezstronne, przejrzyste, skuteczne i szybkie metody ich alternatywnego rozwiązywania. Spory pomiędzy podmiotami rynku finansowego, a odbiorcami świadczonych przez nie usług rozwiązuje także Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego na podstawie art. 18 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 196). W ramach Sądu Polubownego działa Centrum Mediacji oraz Centrum Arbitrażu.

Art. 17	Zasady ogólne 1. Państwa członkowskie zapewniają, aby dystrybutorzy ubezpieczeń, świadcząc dystrybucję ubezpieczeń, zawsze postępowali uczciwie, rzetelnie i profesjonalnie, zgodnie z najlepiej pojętym interesem swoich klientów. 2. Bez uszczerbku dla dyrektywy 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady 14, państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie informacje związane z przedmiotem niniejszej dyrektywy, w tym materiały marketingowe kierowane przez dystrybutora ubezpieczeń do klientów lub potencjalnych klientów, były rzetelne, jasne i niewprowadzające w błąd. Materiały marketingowe muszą być zawsze wyraźnie oznaczone jako takie. 3. Państwa członkowskie zapewniają, aby dystrybutorzy ubezpieczeń nie byli wynagradzani ani nie wynagradzali swoich pracowników i nie oceniali ich wyników w sposób sprzeczny z obowiązkiem działania zgodnie z jak najlepiej pojętym interesem swoich klientów. W szczególności dystrybutor ubezpieczeń nie może dokonywać jakichkolwiek ustaleń dotyczących wynagrodzeń, celów sprzedaży lub innych kwestii, które mogłyby stanowić zachętę dla niego lub jego pracowników do rekomendowania klientowi konkretnego produktu ubezpieczeniowego, w sytuacji gdy dystrybutor ubezpieczeń mógłby zaoferować inny produkt ubezpieczeniowy, który lepiej odpowiadałby potrzebom klienta.	T	Art. 8	Art. 8. 1. Dystrybutor ubezpieczeń wykonując dystrybucję ubezpieczeń postępuje uczciwie, rzetelnie i profesjonalnie, zgodnie z najlepiej pojętym interesem klientów. 2. Sposób wynagradzania dystrybutora ubezpieczeń oraz osób, przy pomocy których wykonywane są czynności agencyjne lub czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń, oraz osób, przez które wykonywane są czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń, nie może być sprzeczny z obowiązkiem działania zgodnie z najlepiej pojętym interesem klientów, w szczególności dystrybutor ubezpieczeń nie może dokonywać ustaleń dotyczących wynagrodzeń, celów sprzedaży lub innych kwestii, które mogłyby stanowić zachętę do proponowania klientowi określonej umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, w sytuacji gdy dystrybutor ubezpieczeń mógłby zaproponować inną umowę, która lepiej odpowiadałaby potrzebom klienta. 3. Wszystkie informacje, w tym informacje o charakterze reklamowym i marketingowym, kierowane przez dystrybutora ubezpieczeń do klienta są: 1) jasne, rzetelne i niewprowadzające w błąd; 2) sporządzone w języku urzędowym państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej jest zawierana, lub w innym języku, na który wyrażą zgodę strony umowy. 4. Informacje o charakterze reklamowym lub marketingowym są wyraźnie oznaczone.

	którychkolwiek rodzajów wynagrodzenia określonych w ppkt (i), (ii) oraz (iii). 2. W przypadku gdy honorarium jest płacone bezpośrednio przez klienta, pośrednik ubezpieczeniowy informuje klienta o wysokości honorarium, a w przypadku gdy jest to niemożliwe - metodę wyliczenia honorarium. 3. Jeżeli po zawarciu umowy ubezpieczenia klient dokonuje z jej tytułu jakichkolwiek płatności innych niż bieżące składki i planowe płatności, pośrednik ubezpieczeniowy ujawnia również informacje zgodnie z niniejszym artykułem w odniesieniu do każdej takiej płatności. 4. Państwa członkowskie zapewniają, aby odpowiednio wcześniej przed zawarciem umowy ubezpieczenia zakład ubezpieczeniowy informował swojego klienta o charakterze wynagrodzeń otrzymywanych przez jego pracowników w związku z tą umową ubezpieczenia. 5. Jeżeli po zawarciu umowy ubezpieczenia klient dokonuje z jej tytułu jakichkolwiek płatności innych niż bieżące składki i planowe płatności, zakład ubezpieczeń ujawnia również informacje zgodnie z niniejszym artykułem w odniesieniu do każdej takiej płatności.			przypadku brokera ubezpieczeniowego będącego osobą prawną, o akcjach albo udziałach brokera ubezpieczeniowego posiadanych przez zakład ubezpieczeń, uprawniających co najmniej do 10% głosów na walnym zgromadzeniu albo zgromadzeniu wspólników; 6) poinformować klienta o charakterze wynagrodzenia otrzymywanego w związku z proponowanym zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, w szczególności czy broker otrzymuje: - honorarium płacone bezpośrednio przez klienta, - provizję dowolnego rodzaju uwzględnioną w kwocie składki ubezpieczeniowej, - inny rodzaj wynagrodzenia, - wynagrodzenie stanowiące połączenie rodzajów wynagrodzenia, o których mowa w lit. a-c; 7) poinformować klienta o wysokości honorarium, a w przypadku gdy jest to niemożliwe o metodzie jego wyliczenia – w przypadku, o którym mowa w pkt 6 lit. a; 4. Osoby fizyczne wykonujące czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń przy pierwszej czynności są obowiązane okazywać dokument upoważniający do działania w imieniu brokera ubezpieczeniowego.
Art. 20	Doradztwo oraz standardy regulujące transakcje sprzedaży, w ramach których doradztwo nie jest świadczone 1. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia dystrybutor ubezpieczeń określa na podstawie informacji otrzymanych od klienta wymagania i potrzeby tego klienta oraz podaje klientowi w zrozumiałej formie obiektywne informacje na temat produktu ubezpieczeniowego, aby umożliwić temu klientowi podjęcie świadomej decyzji. Każda proponowana umowa musi być zgodna z wymaganiami i potrzebami klienta w zakresie ubezpieczenia. W przypadku świadczenia doradztwa przed zawarciem każdej konkretnej umowy dystrybutor ubezpieczeń udziela klientowi zindywidualizowanej rekomendacji, wyjaśniając, dlaczego dany produkt najlepiej spełnia wymagania i potrzeby klienta. 2. Informacje, o których mowa w ust. 1, dostosowuje się	T	Art. 9	Art. 9. 1. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej dystrybutor ubezpieczeń określa, na podstawie uzyskanych od klienta informacji, wymagania i potrzeby tego klienta, oraz podaje mu w zrozumiałej formie obiektywne informacje o umowie ubezpieczenia lub umowie gwarancji ubezpieczeniowej, w celu umożliwienia mu podjęcia świadomej decyzji. 2. Informacje o umowie ubezpieczenia lub umowie gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 1, uwzględniają złożoność tej umowy oraz rodzaj klienta. 3. Proponowana umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej powinna być zgodna z wymaganiami i potrzebami klienta w zakresie ochrony ubezpieczeniowej lub ochrony gwarancyjnej. 4. Informacje o proponowanej umowie ubezpieczenia lub o umowie gwarancji ubezpieczeniowej, których przedmiotem są ryzyka wymienione w dziale II załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, są przekazywane w postaci ustandaryzowanego dokumentu zawierającego informacje o tej umowie, sporządzanego przez zakład ubezpieczeń, brokera ubezpieczeniowego lub agenta ubezpieczeniowego, którzy tworzą produkt ubezpieczeniowy. 5. Dokument, o którym mowa w ust. 4: - jest krótkim i odrębnym dokumentem; - posiada przejrzysty układ i strukturę ułatwiające jego czytanie, a wielkość użytej czcionki zapewnia jego czytelność;

	do stopnia złożoności proponowanego produktu ubezpieczeniowego oraz rodzaju klienta. 3. W przypadku gdy pośrednik ubezpieczeniowy informuje klienta, że prowadzi działalność doradczą na podstawie rzetelnej i zindywidualizowanej analizy, świadczy tą działalność doradczą na podstawie wystarczającej liczby umów ubezpieczeń dostępnych na rynku, umożliwiającej mu sformułowanie - zgodnie z kryteriami zawodowymi - zindywidualizowanej rekomendacji dotyczącej umowy ubezpieczenia, która w najwłaściwszy sposób spełniałaby potrzeby klienta. 4. Bez uszczerbku dla art. 183 i 184 dyrektywy 2009/138/WE, przed zawarciem umowy, bez względu na to, czy udzielono porady, oraz niezależnie od tego, czy produkt ubezpieczeniowy jest częścią pakietu zgodnie z art. 24 niniejszej dyrektywy, dystrybutor ubezpieczeń przekazuje klientowi w zrozumiałej formie stosowne informacje na temat produktu ubezpieczeniowego, aby umożliwić klientowi podjęcie świadomej decyzji, uwzględniając złożoność produktu ubezpieczeniowego i rodzaj klienta. 5. W odniesieniu do dystrybucji ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2009/138/WE, informacje, o których mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, są przekazywane w postaci ustandaryzowanego dokumentu zawierającego informacje o produkcie ubezpieczeniowym w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku. 6. Dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym, o których mowa w ust. 5, jest sporządzany przez twórcę produktu ubezpieczeniowego innego niż ubezpieczenie na życie. 7. Dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym: a) musi być krótkim i odrębnym dokumentem; b) musi mieć przejrzysty układ i strukturę ułatwiające jego czytanie, a wielkość użytej czcionki sprawiać, że jest czytelny; c) jeżeli w oryginale został sporządzony w kolorze - musi być nie mniej zrozumiały w przypadku wydrukowania lub skopiowania go w wersji czarnobiałej; d) musi być napisany w językach urzędowych lub w jednym z języków urzędowych używanych w tej części	Art. 34 ust. 1 pkt 4	3) w przypadku wydrukowania lub skopiowania go w wersji czarno-białej jest nie mniej zrozumiały od jego oryginału sporządzonego w kolorze - jeżeli oryginał tego dokumentu został sporządzony w kolorze; 4) sporządza się w języku urzędowym państwa członkowskiego, w którym umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej jest proponowana, lub w innym języku, na który wyrażą zgodę klient i zakład ubezpieczeń; 5) jest dokładny i nie wprowadza w błąd; 6) zawiera na górze pierwszej strony oznaczenie: "Dokument zawierający informacje o umowie ubezpieczenia" lub „Dokument zawierający informacje o umowie gwarancji ubezpieczeniowej”; 7) zawiera stwierdzenie, że pełne informacje podawane przed zawarciem umowy i informacje dotyczące umowy podane są w innych dokumentach. 6. Dokument, o którym mowa w ust. 4, zawiera: 1) informacje o grupie i rodzaju ubezpieczenia; 2) krótki opis ochrony ubezpieczeniowej lub ochrony gwarancyjnej, obejmujący główne rodzaje ubezpieczanego ryzyka, sumę ubezpieczenia lub sumę gwarancyjną, a w uzasadnionych przypadkach zakres terytorialny oraz krótki opis ryzyka nieobjętego ubezpieczeniem; 3) sposób opłacania składek i okresy płatności; 4) główne wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń; 5) obowiązki na początku umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej; 6) obowiązki w czasie trwania umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej; 7) obowiązki w przypadku zgłoszenia roszczenia; 8) okres trwania umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, w tym dzień rozpoczęcia i zakończenia trwania umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej; 9) sposób rozwiązywania umowy. Art. 34. 1. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej broker ubezpieczeniowy jest obowiązany: 4) udzielić porady, w oparciu o rzetelną analizę dostępnych na rynku umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych w liczbie wystarczającej do opracowania rekomendacji najwłaściwszej umowy oraz wyjaśnić podstawy, na których opiera się rekomendacja, uwzględniając złożoność umowy ubezpieczenia i rodzaj klienta, chyba że klient pisemnie oświadczy o rezygnacji z udzielenia porady;

	państwa członkowskiego, w której produkt ubezpieczeniowy jest oferowany, lub w innym języku, jeżeli zostanie to uzgodnione między klientem i dystrybutorem; e) musi być dokładny i nie może wprowadzać w błąd; f) musi zawierać na górze pierwszej strony tytuł "Dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym"; g) musi zawierać stwierdzenie, że pełne informacje podawane przed zawarciem umowy i informacje umowne dotyczące produktu podane są w innych dokumentach. Państwa członkowskie mogą postanowić, że dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym powinien być przekazany razem z informacjami wymaganymi na podstawie innych odpowiednich aktów ustawodawczych Unii lub prawa krajowego, pod warunkiem że spełnione są wszystkie wymogi przewidziane w akapicie pierwszym. 8. Dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym musi zawierać następujące informacje: a) informacje o rodzaju ubezpieczenia; b) krótki opis ochrony ubezpieczeniowej, obejmujący główne rodzaje ubezpieczanego ryzyka, sumę ubezpieczenia i w stosownych przypadkach zakres geograficzny oraz krótki opis ryzyka nieobjętego ubezpieczeniem; c) tryb opłacania składek i okresy płatności; d) główne wyłączenia, w przypadku których nie można dochodzić roszczeń; e) obowiązki na początku umowy; f) obowiązki w czasie trwania umowy; g) obowiązki w przypadku przedstawienia roszczenia; h) czas trwania umowy, łącznie z datą rozpoczęcia i zakończenia umowy; i) tryb rozwiązywania umowy. 9. EIOPA, po konsultacji z organami krajowymi i po przeprowadzeniu badań konsumenckich, opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych dotyczących ustandaryzowanego formatu prezentacji dokumentu zawierającego informacje o produkcie ubezpieczeniowym, określające szczegóły prezentacji informacji, o których mowa w ust. 8.			

	EIOPA przedstawi Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 23 lutego 2017 r. Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.			
Art. 21	Informacje przekazywane przez pośredników oferujących ubezpieczenia uzupełniające Państwa członkowskie zapewniają, aby pośrednicy oferujący ubezpieczenia uzupełniające spełniali wymogi art. 18 lit. a) ppkt (i), (iii) oraz (iv) oraz art. 19 ust. 1 lit. d).	T	art. 24 ust. 1 pkt 3-6 i ust. 4	Art. 24. 1. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające są obowiązani: 3) poinformować klienta o firmie (nazwie), pod którą agent wykonuje działalność agencyjną, adresie siedziby oraz o fakcie bycia agentem ubezpieczeniowym albo agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające; 4) poinformować klienta o numerze wpisu do rejestru agentów, adresie strony internetowej, na której rejestr jest dostępny oraz o sposobie sprawdzenia wpisu do rejestru; 5) poinformować klienta o charakterze wynagrodzenia otrzymywanego w związku z proponowanym zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, w szczególności poinformować, czy agent otrzymuje: a) honorarium płacone bezpośrednio przez klienta, b) prowizję dowolnego rodzaju uwzględnioną w kwocie składki ubezpieczeniowej, c) inny rodzaj wynagrodzenia, d) wynagrodzenie stanowiące połączenie rodzajów wynagrodzenia, o których mowa w lit. a–c; 6) poinformować klienta o możliwości złożenia reklamacji, wniesienia skargi oraz pozasądowego rozwiązywania sporów. 4. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej agent ubezpieczeniowy jest obowiązany poinformować klienta również o posiadanych akcjach albo udziałach zakładu ubezpieczeń uprawniających co najmniej do 10% głosów na walnym zgromadzeniu oraz, w przypadku agenta będącego osobą prawną, o akcjach lub udziałach agenta posiadanych przez zakład ubezpieczeń, uprawniających co najmniej do 10% głosów na walnym zgromadzeniu albo zgromadzeniu wspólników.

Art. 22	Zwolnienia z wymogów informacyjnych i klauzula elastyczności 1. Informacje, o których mowa w art. 18, 19 i 20 nie muszą być przekazane, jeżeli dystrybutor ubezpieczeń prowadzi działalność w zakresie dystrybucji związaną z ubezpieczaniem dużego ryzyka. Państwa członkowskie mogą postanowić, że informacje, o których mowa w art. 29 i 30 niniejszej dyrektywy, nie muszą być przekazane klientom profesjonalnym zdefiniowanym w art. 4 ust. 1 pkt 10 dyrektywy 2014/65/UE. 2. Państwa członkowskie mogą utrzymać lub przyjąć bardziej restrykcyjne przepisy dotyczące wymogów informacyjnych, o których mowa w niniejszym rozdziale, pod warunkiem że przepisy te są zgodne z prawem Unii. Państwa członkowskie przekazują takie przepisy krajowe EIOPA i Komisji. Państwa członkowskie podejmują również niezbędne kroki, aby zapewnić odpowiednią publikację przez swoje właściwe organy informacji o tym, czy i w jaki sposób państwo członkowskie zdecydowało stosować bardziej restrykcyjne przepisy zgodnie z niniejszym ustępem. W szczególności państwa członkowskie mogą wprowadzić obowiązek świadczenia doradztwa, o którym mowa w art. 20 ust. 1 akapit trzeci, w przypadku sprzedaży każdego produktu ubezpieczeniowego lub niektórych rodzajów produktów ubezpieczeniowych. W takim przypadku dystrybutorzy ubezpieczeń, w tym dystrybutorzy działający w ramach swobody świadczenia usług lub swobody przedsiębiorczości, muszą przestrzegać takich bardziej restrykcyjnych przepisów krajowych przy zawieraniu umów ubezpieczenia z klientami mającymi miejsce zwykłego pobytu lub siedzibę w tym państwie członkowskim. 3. Państwa członkowskie mogą ograniczyć lub zakazać przyjmowania lub pobierania honorariów, prowizji lub innych korzyści pieniężnych lub niepieniężnych wypłacanych lub przekazywanych dystrybutorom ubezpieczeń przez jakąkolwiek stronę trzecią lub osobę występującą w imieniu strony trzeciej, w związku z dystrybucją produktów ubezpieczeniowych. 4. W celu ustanowienia wysokiego poziomu przejrzystości wszystkimi właściwymi środkami EIOPA	T/N	Art. 11	Art. 11. W przypadku umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej obejmującej duże ryzyka dystrybutor ubezpieczeń nie ma obowiązku przekazania klientowi informacji, o których mowa w art. 10 ust. 1, oraz porady i wyjaśnienia, o których mowa w art. 10 ust. 2.

	nośnika informacji innego niż papier, jeżeli spełnione są następujące warunki: a) wykorzystanie trwałego nośnika jest właściwe w związku z transakcją przeprowadzaną między dystrybutorem ubezpieczeń a klientem; oraz b) klientowi zapewniono wybór między informacjami w formie papierowej a informacjami na trwałym nośniku i klient wybrał informacje na trwałym nośniku. 5. Informacje, o których mowa w art. 18, 19, 20 i 29, mogą być przekazywane za pośrednictwem strony internetowej, jeżeli są skierowane osobiście do klienta lub jeżeli spełnione są następujące warunki: a) przekazanie tych informacji za pośrednictwem strony internetowej jest właściwe w związku z transakcją przeprowadzaną między dystrybutorem ubezpieczeń a klientem; b) klient wyraził zgodę na przekazanie mu tych informacji za pośrednictwem strony internetowej; c) klient został powiadomiony drogą elektroniczną o adresie strony internetowej oraz miejscu na tej stronie, gdzie można znaleźć te informacje; d) zapewniono dostępność tych informacji na stronie internetowej tak długo, jak długo klient może w normalnych okolicznościach mieć potrzebę się z nimi zapoznać. 6. Na użytek ust. 4 i 5 przekazywanie informacji na trwałym nośniku informacji innym niż papier lub za pośrednictwem strony internetowej uznaje się za właściwe w związku z transakcją prowadzoną między dystrybutorem ubezpieczeń a klientem, jeśli istnieją dowody na to, że klient ma regularny dostęp do internetu. Za taki dowód uznaje się podanie przez klienta adresu poczty elektronicznej na potrzeby tej transakcji. 7. W przypadku sprzedaży telefonicznej informacje udzielone klientowi przez dystrybutora ubezpieczeń przed zawarciem umowy, w tym dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym, muszą być przekazane zgodnie z przepisami Unii mającymi zastosowanie do sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość. Ponadto, nawet jeżeli klient zdecydował się na otrzymywanie uprzednich informacji na trwałym nośniku innym niż papier, zgodnie z ust. 4, informacje przekazywane są klientowi przez dystrybutora		posiada regularny dostęp do Internetu. 4. Informacje, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być przekazane za pośrednictwem strony internetowej, jeżeli: 1) są skierowane bezpośrednio do klienta lub 2) zostały spełnione następujące warunki: a) klient wyraził zgodę na przekazanie tych informacji za pośrednictwem strony internetowej, b) klient posiada regularny dostęp do Internetu, c) klient został powiadomiony drogą elektroniczną o adresie strony internetowej oraz miejscu na tej stronie, gdzie zostały udostępnione te informacje, d) dystrybutor zapewni dostępność tych informacji na stronie internetowej w okresie, w którym klient może, w normalnych okolicznościach, mieć potrzebę zapoznania się z nimi. 5. W przypadku przekazania informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, w sposób, o którym mowa w ust. 3 lub 4, dystrybutor ubezpieczeń, na żądanie klienta, przekazuje mu je nieodpłatnie, w postaci papierowej, a w przypadku informacji, o których mowa w ust. 2 – przekazuje je nieodpłatnie, w formie pisemnej. 6. Za dowód posiadania przez klienta regularnego dostępu do Internetu uznaje się w szczególności podanie przez niego, na potrzeby danej transakcji, adresu poczty elektronicznej. 7. W przypadku dystrybucji ubezpieczeń przy pomocy środków porozumiewania się na odległość, do przekazywania informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta o umowach dotyczących usług finansowych zawieranych na odległość.

	ubezpieczeń zgodnie z ust. 1 lub 2 niezwłocznie po zawarciu umowy ubezpieczenia.			
Art. 24	Sprzedaż krzyżowa 1. W przypadku gdy produkt ubezpieczeniowy oferowany jest wraz z produktem uzupełniającym lub usługą uzupełniającą, które nie są ubezpieczeniem, jako część pakietu lub tej samej umowy, dystrybutor ubezpieczeń informuje klienta, czy istnieje możliwość odrębnego zakupu poszczególnych składników, a jeśli tak, przekazuje odpowiedni opis poszczególnych elementów umowy lub pakietu, a także osobne zestawienie kosztów i opłat dla każdego składnika. 2. W okolicznościach, o których mowa w ust. 1, gdy ryzyko lub zakres ubezpieczenia wynikające z takiej umowy lub pakietu oferowanego klientowi różnią się od ryzyka lub zakresu związanych z poszczególnymi składnikami oddzielnie, dystrybutor ubezpieczeń przekazuje odpowiedni opis poszczególnych składników umowy lub pakietu i wskazuje, w jaki sposób ich wzajemne związki wpływają na ryzyko lub zakres ubezpieczenia. 3. W przypadku gdy produkt ubezpieczeniowy jest uzupełnieniem towaru lub usługi, które nie są ubezpieczeniem, jako część pakietu lub element tej samej umowy, dystrybutor ubezpieczeń oferuje klientowi możliwość odrębnego zakupu tego towaru lub tej usługi. Niniejszy ustęp nie ma zastosowania w przypadku, gdy produkt ubezpieczeniowy jest uzupełnieniem usługi inwestycyjnej lub działalności inwestycyjnej, zgodnie z definicją w art. 4 ust. 1 pkt 2 dyrektywy 2014/65/UE, umowy o kredyt zdefiniowanej w art. 4 pkt 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE lub rachunku płatniczego zdefiniowanego w art. 2 pkt 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE. 4. EIOPA może opracować wytyczne dotyczące oceniania i nadzorowania praktyk sprzedaży krzyżowej, wskazując sytuacje, w których praktyki sprzedaży krzyżowej stanowią naruszenie obowiązków określonych w art. 17. 5. Niniejszy artykuł nie uniemożliwia dystrybucji produktów ubezpieczeniowych zapewniających ochronę	T	Art. 12	Art. 12. 1. W przypadku gdy umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej proponowana jest w pakiecie wraz z towarem lub usługą uzupełniającą, które nie są ubezpieczeniem lub gwarancją ubezpieczeniową, dystrybutor ubezpieczeń informuje klienta, czy istnieje możliwość odrębnego zawarcia poszczególnych umów, a jeżeli możliwość taka istnieje, przekazuje odpowiedni opis poszczególnych umów składających się na pakiet, a także osobne zestawienie kosztów i opłat dla każdej umowy. 2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli ryzyko lub zakres ubezpieczenia lub gwarancji proponowanych w pakiecie różnią się od ryzyka lub zakresu związanych z poszczególnymi umowami oddzielnie, dystrybutor ubezpieczeń przekazuje odpowiedni opis poszczególnych umów składających się na pakiet i wskazuje, w jaki sposób ich wzajemne związki wpływają na ryzyko lub zakres ubezpieczenia lub gwarancji. 3. W przypadku gdy umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej proponowana jest w pakiecie jako uzupełnienie towaru lub usługi, które nie są ubezpieczeniem lub gwarancją ubezpieczeniową, dystrybutor ubezpieczeń proponuje klientowi możliwość odrębnego zawarcia umowy dotyczącej zakupu tego towaru lub świadczenia usługi. 4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się, w przypadku gdy umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej jest uzupełnieniem: 1) usług, o których mowa w art. 69 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1636, z późn. zm.); 2) umowy o kredyt hipoteczny, o której mowa w art. 3 ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami (Dz. U. poz. 819); 3) rachunku płatniczego w rozumieniu art. 2 pkt 25 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1572 i 1997 oraz z 2017 r. poz. 1089). 5. W przypadku gdy w pakiecie, o którym mowa w ust. 1 i 3, proponowana jest umowa ubezpieczenia, o której mowa w dziale I w grupie 3 załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, pakiet w całości powinien być odpowiedni do potrzeb klienta.

	przed różnymi rodzajami ryzyka (polis ubezpieczeniowych od wielu rodzajów ryzyka). 6. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 3, państwa członkowskie zapewniają, aby dystrybutor ubezpieczeń określał wymagania i potrzeby klienta w odniesieniu do produktów ubezpieczeniowych, które stanowią część pakietu ogólnego lub tej samej umowy. 7. Państwa członkowskie mogą utrzymać lub przyjąć dodatkowe, bardziej restrykcyjne środki lub interweniować w poszczególnych przypadkach, zakazując sprzedaży ubezpieczeń wraz z usługą uzupełniającą lub produktem uzupełniającym, które nie są ubezpieczeniem, jako części pakietu lub tej samej umowy, jeżeli mogą wykazać, że takie praktyki są szkodliwe dla konsumentów.			
Art. 25	Wymogi w zakresie nadzoru nad produktem i zarządzania nim 1. Zakłady ubezpieczeń, a także pośrednicy, którzy tworzą jakiegokolwiek produkt ubezpieczeniowy przeznaczony do sprzedaży klientom, utrzymują w mocy i stosują proces zatwierdzania każdego produktu ubezpieczeniowego lub istotnych dostosowań istniejącego produktu ubezpieczeniowego, zanim zostanie on wprowadzony do obrotu lub do dystrybucji wśród klientów, a także dokonują przeglądu tego procesu. Proces zatwierdzania produktu musi być proporcjonalny i odpowiedni do charakteru tego produktu ubezpieczeniowego. W procesie zatwierdzania produktu wskazuje się określony rynek docelowy w odniesieniu do każdego produktu oraz zapewnia się ocenę wszelkich stosownych rodzajów ryzyka dla takiego określonego rynku docelowego oraz adekwatność zamierzonej strategii dystrybucji do określonego rynku docelowego, a także podejmuje się uzasadnione działania, aby zapewnić dystrybucję tego produktu ubezpieczeniowego na określonym rynku docelowym. Zakład ubezpieczeń musi rozumieć i poddawać regularnemu przeglądowi produkty ubezpieczeniowe, które oferuje lub wprowadza do obrotu, przy	T	Art. 13	Art. 13. 1. Zakład ubezpieczeń, broker ubezpieczeniowy oraz agent ubezpieczeniowy, którzy tworzą produkt ubezpieczeniowy, stosują odpowiedni proces zatwierdzania produktu ubezpieczeniowego oraz istotnych zmian dokonywanych w dystrybuowanym produkcie ubezpieczeniowym przed wprowadzeniem go do obrotu, a także dokonują przeglądu tego procesu. 2. Proces zatwierdzania produktu ubezpieczeniowego jest proporcjonalny i odpowiedni do charakteru tego produktu. 3. W procesie zatwierdzania produktu ubezpieczeniowego zakład ubezpieczeń, broker ubezpieczeniowy oraz agent ubezpieczeniowy, którzy tworzą produkt ubezpieczeniowy: 1) określają rynek docelowy produktu; 2) zapewniają ocenę ryzyk dla określonego rynku docelowego; 3) zapewniają adekwatność zamierzonej strategii dystrybucji do określonego rynku docelowego; 4) podejmują działania zapewniające dystrybucję produktu na określonym rynku docelowym. 4. Zakład ubezpieczeń, broker ubezpieczeniowy oraz agent ubezpieczeniowy, którzy tworzą produkt ubezpieczeniowy, dokonują regularnego przeglądu funkcjonowania produktu ubezpieczeniowego, uwzględniając istotne zdarzenia mające wpływ na ryzyko dla określonego rynku docelowego, mając na celu co najmniej ocenę, czy produkt nadal odpowiada potrzebom określonego rynku docelowego oraz czy zamierzona strategia dystrybucji jest nadal odpowiednia. 5. Zakład ubezpieczeń, broker ubezpieczeniowy oraz agent ubezpieczeniowy, którzy tworzą produkt ubezpieczeniowy, udostępniają dystrybutorom ubezpieczeń prowadzącym dystrybucję danego produktu odpowiednie informacje o tym produkcie oraz o procesie jego zatwierdzania, w tym informacje na temat określonego rynku docelowego tego produktu. 6. Dystrybutor ubezpieczeń dysponuje odpowiednimi rozwiązaniami zapewniającymi uzyskanie od twórcy produktu ubezpieczeniowego informacji, o których mowa w ust. 5. 7. Dystrybutor ubezpieczeń posiada wiedzę o produkcie ubezpieczeniowym oraz określonym rynku docelowym tego produktu.

	uwzględnieniu wszelkich zdarzeń, które mogą istotnie wpływać na potencjalne ryzyko dla określonego rynku docelowego, aby ocenić przynajmniej, czy dany produkt nadal odpowiada potrzebom określonego rynku docelowego oraz czy zamierzona strategia dystrybucji jest nadal odpowiednia. Zakłady ubezpieczeń, a także pośrednicy, którzy tworzą produkty ubezpieczeniowe, udostępniają dystrybutorom wszystkie odpowiednie informacje o danym produkcie ubezpieczeniowym i o procesie zatwierdzania produktu, w tym informacje na temat określonego rynku docelowego danego produktu ubezpieczeniowego. W przypadku gdy dystrybutor ubezpieczeń udziela porady na temat produktów ubezpieczeniowych lub proponuje produkty ubezpieczeniowe, których nie tworzy, musi on dysponować odpowiednimi rozwiązaniami w celu uzyskania informacji, o których mowa w akapicie piątym, oraz rozumieć cechy i określony rynek docelowy każdego produktu ubezpieczeniowego. 2. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 38 w celu dalszego sprecyzowania zasad określonych w niniejszym artykule, z uwzględnieniem w proporcjonalny sposób prowadzonej działalności, charakteru sprzedawanych produktów ubezpieczeniowych oraz rodzaju dystrybutora. 3. Polityka, procesy i rozwiązania, o których mowa w niniejszym artykule, pozostają bez uszczerbku dla jakichkolwiek innych wymogów na mocy niniejszej dyrektywy, w tym dotyczących ujawniania informacji, odpowiedzialności lub stosowności, wykrywania konfliktów interesów i zarządzania nimi oraz zachęt. 4. Niniejszego artykułu nie stosuje się do produktów ubezpieczeniowych, w których skład wchodzi ubezpieczenie dużego ryzyka.			8. Przepisów ust. 1–7 nie stosuje się w przypadku produktu ubezpieczeniowego obejmującego duże ryzyka.

Art. 26	Zakres stosowania dodatkowych wymogów W niniejszym rozdziale ustanawia się wymogi dodatkowe w stosunku do wymogów mających zastosowanie do działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń zgodnie z art. 17, 18, 19 i 20, w przypadku gdy działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń prowadzona jest w związku ze sprzedażą ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych przez któregokolwiek z poniższych: a) pośrednika ubezpieczeniowego; b) zakład ubezpieczeń.	T	Art. 5 ust. 7	Art. 5. 7. Dystrybucję ubezpieczeń w zakresie grupy 3 działu I ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej może wykonywać wyłącznie agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń.
Art. 27	Zapobieganie konfliktom interesów Bez uszczerbku dla art. 17, pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń prowadzący dystrybucję ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych utrzymują w mocy i stosują skuteczne rozwiązania organizacyjne i administracyjne, służące podejmowaniu wszelkich uzasadnionych działań mających zapobiegać konfliktom interesów zidentyfikowanych zgodnie z art. 28, tak aby nie miały one negatywnego wpływu na interesy klientów. Rozwiązania te muszą być proporcjonalne do prowadzonej działalności, sprzedawanych produktów ubezpieczeniowych oraz rodzaju dystrybutora.	T	Art. 17 ust. 1 i 2	Art. 17. 1. Agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń wykonujący dystrybucję ubezpieczeń, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, posiadają rozwiązania organizacyjne służące zapobieganiu konfliktom interesów, tak aby nie miały one negatywnego wpływu na interesy klientów. 2. Agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń zapewniają proporcjonalność rozwiązań organizacyjnych, o których mowa w ust. 1, do prowadzonej działalności i proponowanych umów ubezpieczenia oraz rodzaju dystrybutora.
Art. 28	Konflikty interesów 1. Państwa członkowskie zapewniają, aby pośrednicy ubezpieczeniowi i zakłady ubezpieczeń podejmowali wszelkie stosowne kroki w celu identyfikowania konfliktów interesów między nimi, w tym między członkami ich kierownictwa i pracownikami, lub jakąkolwiek osobą mającą bezpośrednie lub pośrednie powiązania z nimi z racji sprawowanej kontroli, a ich klientami, lub też między jednym klientem a drugim, które powstają w trakcie prowadzenia jakiejkolwiek działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń. 2. Jeżeli rozwiązania organizacyjne lub administracyjne wprowadzone przez pośrednika ubezpieczeniowego lub zakład ubezpieczeń zgodnie z art. 27 w celu zarządzania konfliktami interesów nie są wystarczające, aby z	T	Art. 17 ust. 3-6	Art. 17. 3. Agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy i zakład ubezpieczeń podejmują działania w celu identyfikacji konfliktu interesów między nimi, w tym między ich członkami zarządu, prokurentami, pracownikiem albo innymi powiązanymi z nimi osobami, a ich klientami, lub też między ich klientami, powstające w trakcie prowadzenia działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. 4. Jeżeli rozwiązania organizacyjne, o których mowa w ust. 1, nie są wystarczające, aby zapewnić uniknięcie ryzyka naruszenia interesów klienta, agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń przed zawarciem umowy ubezpieczenia ujawniają klientowi ogólny charakter lub źródła konfliktu interesów, w tym w szczególności informują klienta czy uzyskiwana prowizja z tytułu umowy ubezpieczenia jest uzależniona od wolumenu zawartych umów ubezpieczenia. 5. Agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy i zakład ubezpieczeń przekazują informacje, o których mowa w ust. 4, na trwałym nośniku. 6. Informacje, o których mowa w ust. 4, obejmują odpowiednie dane i informacje

	należyta pewnością zapewnić uniknięcie ryzyka naruszenia interesów klienta, pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń wyraźnie ujawnia klientowi ogólny charakter lub źródła konfliktu interesów odpowiednio wcześniej przed zawarciem umowy ubezpieczenia. 3. Na zasadzie odstępstwa od art. 23 ust. 1 ujawniane informacje, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu: a) muszą być przedstawione są na trwałym nośniku; oraz b) muszą obejmować wystarczająco szczegółowe dane, z uwzględnieniem rodzaju klienta, umożliwiające mu podjęcie świadomej decyzji co do działalności z zakresu dystrybucji ubezpieczeń, w odniesieniu do której zaistniał konflikt interesów. 4. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 38 w celu: a) określenia działań, których podjęcia można zasadnie oczekiwać od pośredników ubezpieczeniowych i zakładów ubezpieczeń w celu identyfikowania konfliktów interesów, zapobiegania im, zarządzania nimi i ich ujawniania w trakcie prowadzenia działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń; b) ustanowienia odpowiednich kryteriów służących określeniu rodzajów konfliktów interesów, których istnienie może przynieść szkodę interesom klientów lub potencjalnych klientów pośrednika ubezpieczeniowego lub zakładu ubezpieczeń.			uwzględniające rodzaj klienta oraz umożliwiające klientowi podjęcie świadomej decyzji co do działalności dystrybutora ubezpieczeń, w odniesieniu do którego zaistniał konflikt interesów.

Art. 29	Informacje przekazywane klientom 1. Bez uszczerbku dla art. 18 oraz art. 19 ust. 1 i 2, odpowiednio wcześniej przed zawarciem umowy klientom lub potencjalnym klientom przekazuje się odpowiednie informacje dotyczące dystrybucji ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych oraz wszystkich kosztów i powiązanych opłat. Informacje te obejmują co najmniej: a) w przypadku świadczenia usługi doradztwa - informację, czy pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń udostępniać będzie klientowi okresową ocenę odpowiedniości rekomendowanych mu ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych, o której mowa w art. 30; b) w odniesieniu do informacji o ubezpieczeniowych produktach inwestycyjnych i proponowanych strategiach inwestycyjnych - odpowiednie wskazówki oraz ostrzeżenia dotyczące ryzyka związanego z ubezpieczeniowymi produktami inwestycyjnymi oraz poszczególnych proponowanych strategii inwestycyjnych; c) w odniesieniu do informacji o wszelkich kosztach i powiązanych opłatach, które mają zostać ujawnione - informacje dotyczące dystrybucji ubezpieczeniowego produktu inwestycyjnego, w tym w stosownym przypadku kosztu doradztwa, kosztu ubezpieczeniowego produktu inwestycyjnego rekomendowanego lub sprzedawanego klientowi oraz sposobu zapłaty przez klienta, co obejmuje również wszelkie płatności stron trzecich. Informacje o wszystkich kosztach i opłatach, w tym o kosztach i opłatach związanych z dystrybucją ubezpieczeniowego produktu inwestycyjnego, które nie wynikają z zaistnienia podstawowego ryzyka rynkowego, zestawia się zbiorczo, aby umożliwić klientowi zrozumienie całkowitego kosztu, a także skumulowanego wpływu na zwrot inwestycji, a na żądanie klienta przedstawia się szczegółowe zestawienie kosztów i opłat. W stosownych przypadkach w okresie trwania inwestycji takie informacje przekazuje się klientowi regularnie, przynajmniej co roku. Informacje, o których mowa w niniejszym ustępie, przekazuje się w zrozumiałej formie w taki sposób, aby	T	Art. 101 pkt 3i 5 Art. 4 pkt 20) Art. 24 ust. 2 Art. 25 ust. 2 Art. 34 ust. 2 Art. 8 ust. 1 i 2	Art. 101. W ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1170 i 1089) wprowadza się następujące zmiany: 3) w art. 20 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu: „3a. W przypadku gdy zakład ubezpieczeń zobowiązał się do przekazywania, w określonych okresach, oceny, o której mowa w art. 22 ust. 2 pkt 7, informacja, o której mowa w ust. 3, zawiera również ocenę odpowiedniości umowy ubezpieczenia na życie, jeżeli jest związana z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, do potrzeb ubezpieczającego.”; 5) w art. 22 w ust. 2 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu: „7) informację, czy zakład ubezpieczeń będzie przekazywał ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu, w określonych okresach, ocenę odpowiedniości ubezpieczenia do jego potrzeb.”; Art. 4. pkt 20) wskaźnik kosztów dystrybucji – wyrażony procentowo z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku iloraz przyjętych przy tworzeniu produktu kosztów akwizycji, o których mowa w przepisach dotyczących rachunkowości zakładów ubezpieczeń, dla danej umowy ubezpieczenia oraz sumy należnych składek ubezpieczeniowych z tytułu danej umowy ubezpieczenia w rekomendowanym minimalnym okresie trwania umowy; Art. 24. 2. Agent ubezpieczeniowy, przed zawarciem umowy ubezpieczenia na życie, o której mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, informuje klienta również o wysokości: 1) wskaźnika kosztów dystrybucji, – związanych z proponowaną umową. Art. 25. 2. Zakład ubezpieczeń, przed zawarciem umowy ubezpieczenia na życie, o której mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, informuje klienta również o wysokości: 1) wskaźnika kosztów dystrybucji; – związanych z proponowaną umową. Art. 34. 2. Broker ubezpieczeniowy, przed zawarciem umowy ubezpieczenia na życie, o której mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, informuje klienta również o wysokości: 1) wskaźnika kosztów dystrybucji; – związanych z proponowaną umową. Art. 8. 1. Dystrybutor ubezpieczeń wykonując dystrybucję ubezpieczeń postępuje uczciwie, rzetelnie i profesjonalnie, zgodnie z najlepiej pojętym interesem klientów. 2. Sposób wynagradzania dystrybutora ubezpieczeń oraz osób, przy pomocy których wykonywane są czynności agencyjne lub czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń, oraz osób, przez które wykonywane są czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń, nie może być sprzeczny z obowiązkiem działania zgodnie z najlepiej pojętym interesem klientów, w szczególności dystrybutor ubezpieczeń nie może dokonywać ustaleń dotyczących wynagrodzeń, celów sprzedaży lub innych

	klenci lub potencjalni klenci byli w stanie zrozumieć charakter oferowanego ubezpieczeniowego produktu inwestycyjnego oraz związane z nim ryzyko i w konsekwencji byli w stanie podejmować świadome decyzje inwestycyjne. Państwa członkowskie mogą zezwolić, aby informacje te były przekazywane w ustandaryzowanym formacie. 2. Bez uszczerbku dla art. 19 ust. 1 lit. d) i e), art. 19 ust. 3 oraz art. 22 ust. 3, państwa członkowskie zapewniają, aby uznawano, że pośrednicy ubezpieczeniowi lub zakłady ubezpieczeń wypełniają obowiązki przewidziane w art. 17 ust. 1, art. 27 lub art. 28 w przypadku gdy wypłacają lub przyjmują honorarium lub prowizję, lub przekazują lub otrzymują jakiegokolwiek korzyści niepieniężne w związku z dystrybucją ubezpieczeniowego produktu inwestycyjnego lub świadczeniem usługi uzupełniającej jakimkolwiek podmiotowi lub od jakiegokolwiek podmiotu z wyjątkiem klienta lub osoby występującej w jego imieniu, wyłącznie w przypadku gdy opłata lub korzyść: a) nie wywiera szkodliwego wpływu na jakość odnośnej usługi świadczonej na rzecz klienta; oraz b) nie narusza spoczywającego na pośredniku ubezpieczeniowym lub zakładzie ubezpieczeń obowiązku uczciwego, rzetelnego i profesjonalnego działania zgodnie z najlepiej pojętym interesem jego klientów. 3. Państwa członkowskie mogą nałożyć na dystrybutorów bardziej restrykcyjne wymagania dotyczące zagadnień objętych niniejszym artykułem. W szczególności państwa członkowskie mogą dodatkowo zakazać oferowania lub przyjmowania honorariów, prowizji lub korzyści niepieniężnych od stron trzecich w związku ze świadczeniem usług doradztwa ubezpieczeniowego, lub w większym stopniu je ograniczyć. Bardziej restrykcyjne wymagania mogą obejmować zwrot klientowi wszelkich takich honorariów, prowizji lub korzyści niepieniężnych lub odliczenie ich od opłat uiszczanych przez klienta. Państwa członkowskie mogą wprowadzić obowiązek świadczenia doradztwa, o którym mowa w art. 30, w przypadku sprzedaży każdego ubezpieczeniowego produktu inwestycyjnego lub niektórych rodzajów takich produktów.		Art. 34 ust. 1 pkt 4	kwestii, które mogłyby stanowić zachętę do proponowania klientowi określonej umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, w sytuacji gdy dystrybutor ubezpieczeń mógłby zaproponować inną umowę, która lepiej odpowiadałaby potrzebom klienta. Art. 34. 1. Broker ubezpieczeniowy jest obowiązany: 4) udzielić porady, w oparciu o rzetelną analizę dostępnych na rynku umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych w liczbie wystarczającej do opracowania rekomendacji najwłaściwszej umowy oraz wyjaśnić podstawy, na których opiera się rekomendacja, uwzględniając złożoność umowy ubezpieczenia i rodzaj klienta, chyba że klient pisemnie oświadczy o rezygnacji z udzielenia porady; <u>Ustawa z dnia 11 września o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej:</u> Art. 22 2. Informacje, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności: 3) tytuły oraz wysokość opłat pobieranych przez zakład ubezpieczeń; 4) określenie profilu ryzyka ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych; 6) informację o ryzyku inwestycyjnym ubezpieczającego lub ubezpieczonego, o ile takie ryzyko występuje. 4. Informacje, o których mowa w ust. 1, są formułowane w sposób zrozumiały i niewprowadzający w błąd oraz przekazywane w sposób niebudzący wątpliwości. Art. 23. 1. W umowie ubezpieczenia na życie, jeżeli jest związana z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, o której mowa w dziale I w grupie 3 załącznika do ustawy, zakład ubezpieczeń określa: 2) zasady ustalania wartości świadczeń z umowy ubezpieczenia z tytułu śmierci ubezpieczonego i dożycia ubezpieczonego do końca okresu ochrony ubezpieczeniowej, a także zasady ustalania wartości całkowitego i częściowego wykupu ubezpieczenia; 4) zasady i terminy wyceny jednostek uczestnictwa ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego; 5) tytuły i wysokość opłat pobieranych ze składek ubezpieczeniowych, z aktywów ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych lub przez umorzenie jednostek uczestnictwa ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych; 4. W zakresie umowy ubezpieczenia na życie, jeżeli jest związana z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, zakład ubezpieczeń: 1) dokonuje wyceny jednostek uczestnictwa ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego nie rzadziej niż raz w miesiącu; 2) ogłasza, nie rzadziej niż raz w roku, na stronie internetowej zakładu ubezpieczeń, wartość jednostki uczestnictwa ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego ustaloną w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym jest ogłaszana; 3) sporządza i publikuje roczne i półroczne sprawozdania ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego. W odniesieniu do ust. 3 akapit 3: art. 21 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej odnosi się do wszystkich umów ubezpieczeń na życie, o których mowa w grupie 3 działu I

	Państwa członkowskie mogą wymagać, aby w przypadku gdy pośrednik ubezpieczeniowy informuje klienta, że doradztwo jest świadczone w sposób niezależny, pośrednik dokonywał oceny wystarczająco dużej liczby produktów ubezpieczeniowych dostępnych na rynku oraz wystarczająco zróżnicowanych pod względem rodzaju i dostawców produktów w celu zapewnienia, aby cele klienta zostały należycie osiągnięte, oraz aby produkty nie ograniczały się do produktów ubezpieczeniowych wyemitowanych lub dostarczonych przez podmioty mające bliskie powiązania z danym pośrednikiem. Wszyscy pośrednicy ubezpieczeniowi i zakłady ubezpieczeń, w tym działający w ramach swobody świadczenia usług lub swobody przedsiębiorczości, muszą przestrzegać bardziej restrykcyjnych wymogów państwa członkowskiego, o których mowa w niniejszym ustępie, przy zawieraniu umów ubezpieczenia z klientami mającymi miejsce zwykłego pobytu lub siedzibę w tym państwie członkowskim. 4. Bez uszczerbku dla ust. 3 niniejszego artykułu Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 38 w celu określenia: a) kryteriów oceny, czy zachęty wypłacone lub otrzymane przez pośrednika ubezpieczeniowego lub zakład ubezpieczeń wywierają szkodliwy wpływ na jakość odnośnej usługi świadczonej na rzecz klienta; b) kryteriów oceny wywiązywania się przez pośredników ubezpieczeniowych i zakłady ubezpieczeń wypłacających lub otrzymujących zachęty z obowiązku uczciwego, rzetelnego i profesjonalnego działania zgodnie z najlepiej pojętym interesem klienta. 5. Akty delegowane, o których mowa w ust. 4, uwzględniają: a) charakter usług oferowanych klientowi lub potencjalnemu klientowi lub świadczonych na ich rzecz, z uwzględnieniem rodzaju, przedmiotu, wielkości i częstotliwości transakcji; b) charakter oferowanych lub rozpatrywanych produktów, w tym różne rodzaje ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych.			Art. 21. 1. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia w zakresie ubezpieczeń, o których mowa w dziale I w grupie 3 załącznika do ustawy, zakład ubezpieczeń uzyskuje od ubezpieczającego, w formie ankiety, informacje dotyczące jego potrzeb, wiedzy i doświadczenia w dziedzinie ubezpieczeń na życie oraz jego sytuacji finansowej, tak aby zakład ubezpieczeń mógł dokonać oceny, jaka umowa ubezpieczenia jest odpowiednia do potrzeb ubezpieczającego. 3. Na podstawie analizy informacji, o których mowa w ust. 1, zakład ubezpieczeń przedstawia ubezpieczającemu propozycje ubezpieczenia odpowiednie do potrzeb ubezpieczającego wraz z uzasadnieniem, które obejmuje w szczególności zidentyfikowanie potrzeb ubezpieczającego oraz wyjaśnienie, w jaki sposób przedstawione propozycje zaspokajają te potrzeby.

Art. 30	Ocena odpowiedniości i stosowności oraz sprawozdawczość wobec klientów 1. Bez uszczerbku dla art. 20 ust. 1, świadcząc usługę doradztwa w zakresie ubezpieczeniowego produktu inwestycyjnego, pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń uzyskują również niezbędne informacje dotyczące wiedzy i doświadczenia klienta lub potencjalnego klienta w dziedzinie inwestycji istotnej dla danego rodzaju produktu lub usługi, sytuacji finansowej tej osoby, w tym zdolności ponoszenia strat tej osoby, oraz jej celów inwestycyjnych, w tym tolerancji ryzyka tej osoby, tak aby pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń mogli zarekomendować klientowi lub potencjalnemu klientowi ubezpieczeniowe produkty inwestycyjne odpowiednie dla niego i, w szczególności, odpowiadające jego tolerancji ryzyka i zdolności ponoszenia strat. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń świadczący usługi doradztwa inwestycyjnego rekomendują pakiet usług lub produktów zgodnie z art. 24, cały pakiet był odpowiedni dla klienta. 2. Bez uszczerbku dla art. 20 ust. 1 państwa członkowskie zapewniają, aby pośrednicy ubezpieczeniowi lub zakłady ubezpieczeń, prowadząc działalność w zakresie dystrybucji inną niż ta, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, przy transakcjach sprzedaży, w ramach których nie udzielono porady, zwracali się do klienta lub potencjalnego klienta o przekazanie informacji na temat posiadanej przez tę osobę wiedzy i doświadczenia w dziedzinie inwestycji istotnej dla danego rodzaju produktu lub usługi, które są oferowane klientowi lub których klient się domaga, aby umożliwić pośrednikowi ubezpieczeniowemu lub zakładowi ubezpieczeń ocenę tego, czy dana usługa ubezpieczeniowa lub dany produkt ubezpieczeniowy są stosowne dla klienta. W przypadku gdy przewiduje się pakiet usług lub produktów zgodnie z art. 24, w ocenie rozważa się, czy cały pakiet jest stosowny. W przypadku gdy pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń uzna, w oparciu o informacje otrzymane na podstawie przepisów akapitu pierwszego, że produkt nie jest stosowny dla klienta lub potencjalnego klienta,	T	Art. 101 pkt 3 i 4	Art. 101. W ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1170 i 1089) wprowadza się następujące zmiany: 3) w art. 20 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu: „3a. W przypadku gdy zakład ubezpieczeń zobowiązał się do przekazywania, w określonych okresach, oceny, o której mowa w art. 22 ust. 2 pkt 7, informacja, o której mowa w ust. 3, zawiera również ocenę odpowiedniości umowy ubezpieczenia na życie, jeżeli jest związana z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, do potrzeb ubezpieczającego.”; 4) w art. 21 po ust. 5 dodaje się ust. 5a - 5c w brzmieniu: „5a. Informacje, o których mowa w ust. 3-5, przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub wyrażeniem przez ubezpieczonego zgody na objęcie ochroną ubezpieczeniową, zakład ubezpieczeń przekazuje ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu na piśmie lub, jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony wyrazi na to zgodę, na innym trwałym nośniku. 5b. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia lub wyrażenia przez ubezpieczonego zgody na objęcie ochroną ubezpieczeniową za pomocą środków porozumiewania się na odległość, które uniemożliwiają uprzednie dostarczenie informacji, o których mowa w ust. 3-5, zakład ubezpieczeń może je przekazać ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu na piśmie lub, jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony wyrazi na to zgodę, na innym trwałym nośniku, niezwłocznie po zawarciu umowy ubezpieczenia lub wyrażeniu zgody na objęcie ochroną ubezpieczeniową, jeżeli: 1) ubezpieczający lub ubezpieczony wyraził zgodę na otrzymanie tych informacji niezwłocznie po zawarciu umowy lub wyrażeniu zgody na objęcie ochroną ubezpieczeniową oraz 2) zakład ubezpieczeń umożliwił ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu późniejsze zawarcie umowy lub wyrażenie zgody na objęcie ochroną ubezpieczeniową, aby mógł on otrzymać te informacje przed takim zawarciem umowy lub wyrażeniem takiej zgody. 5c. W przypadku, o którym mowa w ust. 5b, ubezpieczający lub ubezpieczony może odstąpić od umowy ubezpieczenia bez podania przyczyn, a jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na cudzy rachunek - ubezpieczony może wystąpić z umowy ubezpieczenia ze skutkiem odstąpienia od tej umowy bez podania przyczyn składając oświadczenie na piśmie, w terminie 30 dni od dnia potwierdzenia otrzymania informacji, o których mowa w ust. 3-5. Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem oświadczenie zostało wysłane. Ubezpieczający lub ubezpieczony nie ponosi kosztów związanych z odstąpieniem od umowy ubezpieczenia.”; <u>Ustawa z dnia 11 września o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej:</u> Art. 21. 1. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia w zakresie ubezpieczeń, o których mowa w dziale I w grupie 3 załącznika do ustawy, zakład ubezpieczeń uzyskuje od ubezpieczającego, w formie ankiety, informacje dotyczące jego potrzeb, wiedzy i doświadczenia w dziedzinie ubezpieczeń na życie oraz jego sytuacji finansowej, tak aby zakład ubezpieczeń mógł dokonać oceny, jaka umowa ubezpieczenia jest odpowiednia do potrzeb ubezpieczającego. 2. W przypadku umowy ubezpieczenia zawieranej na cudzy rachunek, w szczególności

	pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń ostrzega o tym fakcie klienta lub potencjalnego klienta. Ostrzeżenie to może być przekazywane w ustandaryzowanym formacie. W przypadku gdy klient lub potencjalny klient nie przekaze informacji, o których mowa w akapicie pierwszym, lub przekaze niewystarczające informacje na temat swojej wiedzy lub doświadczenia, pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń ostrzega klienta lub potencjalnego klienta, że nie jest w stanie stwierdzić, czy dany produkt jest dla niego stosowny. Ostrzeżenie to może być przekazywane w ustandaryzowanym formacie. 3. Bez uszczerbku dla art. 20 ust. 1, w przypadku gdy nie jest świadczona usługa doradztwa w zakresie ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych, państwa członkowskie mogą odstąpić od obowiązków, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, zezwalając pośrednikom ubezpieczeniowym i zakładom ubezpieczeń na prowadzenie działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń na swoim terytorium bez konieczności uzyskiwania informacji lub dokonywania ustaleń określonych w ust. 2, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki: a) dana działalność dotyczy jednego z następujących ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych: (i) umowy, których ryzyko inwestycyjne odnosi się tylko do instrumentów finansowych uznanych za niezłożone zgodnie z dyrektywą 2014/65/UE i które nie mają struktury utrudniającej klientowi zrozumienie odnośnego ryzyka; lub (ii) inne niezłożone ubezpieczeniowe produkty inwestycyjne do celów niniejszego ustępu; b) działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń jest prowadzona z inicjatywy klienta lub potencjalnego klienta; c) klient lub potencjalny klient został wyraźnie poinformowany, że prowadząc tę działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń nie jest zobowiązany do oceny stosowności dostarczanego lub oferowanego ubezpieczeniowego produktu inwestycyjnego lub świadczonej lub oferowanej działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, a klient lub potencjalny klient		ubezpieczenia grupowego, o którym mowa w dziale I w grupie 3 załącznika do ustawy, zakład ubezpieczeń uzyskuje, w formie ankiety, informacje dotyczące ubezpieczonego, o których mowa w ust. 1, przed wyrażeniem przez ubezpieczonego zgody na objęcie ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy ubezpieczenia zawartej przez ubezpieczającego, tak aby zakład ubezpieczeń mógł dokonać oceny, czy umowa ubezpieczenia jest odpowiednia do potrzeb ubezpieczonego. 3. Na podstawie analizy informacji, o których mowa w ust. 1, zakład ubezpieczeń przedstawia ubezpieczającemu propozycje ubezpieczenia odpowiednie do potrzeb ubezpieczającego wraz z uzasadnieniem, które obejmuje w szczególności zidentyfikowanie potrzeb ubezpieczającego oraz wyjaśnienie, w jaki sposób przedstawione propozycje zaspokajają te potrzeby. 4. W przypadku gdy z analizy informacji, o których mowa w ust. 1, wynika, że potrzeby ubezpieczającego są nieadekwatne do jego doświadczenia, wiedzy w dziedzinie ubezpieczeń na życie lub sytuacji finansowej lub brak jest ubezpieczenia odpowiedniego do potrzeb ubezpieczającego, zakład ubezpieczeń przekazuje ubezpieczającemu tę informację z jednoczesnym ostrzeżeniem, że wynik analizy lub oferta zakładu ubezpieczeń uniemożliwia zaoferowanie odpowiedniego ubezpieczenia. Ubezpieczający pisemnie potwierdza otrzymanie tej informacji oraz składa pisemne oświadczenie o zapoznaniu się z ostrzeżeniem. W takim przypadku umowa ubezpieczenia może zostać zawarta tylko na podstawie pisemnego żądania ubezpieczającego. 5. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, zakład ubezpieczeń przedstawia ubezpieczonemu przed wyrażeniem przez niego zgody na objęcie ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy ubezpieczenia zawartej przez ubezpieczającego rekomendację wraz z uzasadnieniem w zakresie skorzystania przez ubezpieczonego z tej ochrony. Uzasadnienie obejmuje w szczególności zidentyfikowanie potrzeb ubezpieczonego oraz wyjaśnienie, w jaki sposób ochrona ubezpieczeniowa udzielana na podstawie umowy ubezpieczenia zaspokaja te potrzeby. Do ubezpieczonego i zakładu ubezpieczeń stosuje się odpowiednio przepisy ust. 3 i 4. 6. W przypadku odmowy wypełnienia przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego ankiety, o której mowa w ust. 1 lub 2, przepisów ust. 3 i 5 nie stosuje się. 7. Przepisów ust. 1–5 nie stosuje się do pracowniczych programów emerytalnych prowadzonych w formie umowy grupowego ubezpieczenia na życie, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 710) 8. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, minimalny zakres danych zamieszczanych w ankiecie, o której mowa w ust. 1 i 2, mając na uwadze zapewnienie, aby informacje gromadzone w formie ankiety pozwalały na zidentyfikowanie potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego. Art. 29. 6. Zakład ubezpieczeń udostępnia ubezpieczającemu, ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń lub wysokości odszkodowania lub świadczenia. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez zakład ubezpieczeń udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez zakład ubezpieczeń. 10. Zakład ubezpieczeń przechowuje informacje i dokumenty, o których mowa w ust. 6, do czasu upływu terminu przedawnienia roszczeń z umowy ubezpieczenia. Art. 20. 6. Zakład ubezpieczeń udostępnia ubezpieczającemu, ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia informacje i dokumenty

	nie korzysta z odpowiedniej ochrony na mocy stosownych przepisów dotyczących prowadzenia działalności. Takie ostrzeżenie można przekazywać w ustandaryzowanym formacie; d) pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń spełnia obowiązki spoczywające na nim na mocy art. 27 i 28. Przy zawieraniu umów ubezpieczenia z klientami mającymi miejsce zwykłego pobytu lub siedzibę w państwie członkowskim, które nie korzysta z odstępstwa, o którym mowa w niniejszym ustępie, wszyscy pośrednicy ubezpieczeniowi i zakłady ubezpieczeń, w tym działający w ramach swobody świadczenia usług lub swobody przedsiębiorczości, muszą przestrzegać mających zastosowanie przepisów tego państwa członkowskiego. 4. Pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń zakłada ewidencję zawierającą dokument lub dokumenty uzgodnione między pośrednikiem ubezpieczeniowym lub zakładem ubezpieczeń a klientem, w których określono prawa i obowiązki stron, oraz inne warunki, na jakich pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń będzie świadczyć usługi na rzecz klienta. Prawa i obowiązki stron umowy mogą zostać określone przez odwołanie do innych dokumentów lub tekstów prawnych. 5. Pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń dostarcza klientowi odpowiednie sprawozdania dotyczące świadczonej usługi na trwałym nośniku. Sprawozdania te obejmują okresowe informacje kierowane do klientów, z uwzględnieniem rodzaju i złożoności danych ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych oraz charakteru usługi świadczonej na rzecz klienta, oraz zawierają, w stosownych przypadkach, zestawienie kosztów związanych z transakcjami i usługami realizowanymi w imieniu klienta. Świadcząc usługę doradztwa w zakresie ubezpieczeniowego produktu inwestycyjnego, pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń przed zawarciem umowy dostarcza klientowi na trwałym nośniku oświadczenie dotyczące odpowiedności, w którym przedstawia udzieloną poradę i wskazuje, jak ta porada odpowiada preferencjom, celom i innym cechom klienta. Zastosowane mają warunki określone w art. 23			gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń lub wysokości odszkodowania lub świadczenia. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez zakład ubezpieczeń udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez zakład ubezpieczeń. 10. Zakład ubezpieczeń przechowuje informacje i dokumenty, o których mowa w ust. 6, do czasu upływu terminu przedawnienia roszczeń z umowy ubezpieczenia. Art. 26. 5. W przypadku umowy ubezpieczenia na życie, o której mowa w dziale I w grupie 3 załącznika do ustawy, oraz umowy ubezpieczenia na życie lub dożycie, w której świadczenie zakładu ubezpieczeń z tytułu dożycia jest równe składce ubezpieczeniowej powiększonej o określony w umowie ubezpieczenia wskaźnik, w rocznej informacji, o której mowa w art. 20 ust. 3, przekazywanej po raz pierwszy zakład ubezpieczeń dodatkowo informuje o: 1) prawie ubezpieczającego albo ubezpieczonego odpowiednio do odstąpienia od umowy ubezpieczenia albo wystąpienia z umowy ubezpieczenia ze skutkiem odstąpienia od umowy ubezpieczenia; 2) wartości jednostek ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych według stanu na dzień pierwszej informacji; 3) wysokości ewentualnego pomniejszenia opłaconych składek albo wartości jednostek ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych w przypadku odstąpienia od umowy albo wystąpienia z umowy ubezpieczenia. Art. 23. 4. W zakresie umowy ubezpieczenia na życie, jeżeli jest związana z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, zakład ubezpieczeń: 2) ogłasza, nie rzadziej niż raz w roku, na stronie internetowej zakładu ubezpieczeń, wartość jednostki uczestnictwa ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego ustaloną w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym jest ogłaszana; 3) sporządza i publikuje roczne i półroczne sprawozdania ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego.

	ust. 1-4. W przypadku zawarcia umowy za pomocą środków porozumiewania się na odległość, które uniemożliwiają uprzednie dostarczenie oświadczenia o odpowiedności, pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń może przedłożyć pisemne oświadczenie o odpowiedności na trwałym nośniku niezwłocznie po związaniu klienta jakąkolwiek umową, pod warunkiem spełnienia obu następujących warunków: a) klient zgodził się na otrzymanie oświadczenia o odpowiedności bez zbędnej zwłoki po zawarciu umowy; oraz b) pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń umożliwił klientowi późniejsze zawarcie umowy, aby mógł on otrzymać oświadczenie o odpowiedności przed takim zawarciem umowy. W przypadku gdy pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń poinformował klienta, że będzie prowadził okresowe oceny odpowiedności, w sprawozdaniu okresowym ujmuje się zaktualizowaną informację o tym, jak dany ubezpieczeniowy produkt inwestycyjny odpowiada preferencjom, celom i innym cechom klienta. 6. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 38 w celu dalszego sprecyzowania w jaki sposób pośrednicy ubezpieczeniowi i zakłady ubezpieczeń mają przestrzegać zasad określonych w niniejszym artykule przy świadczeniu działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń na rzecz swoich klientów, obejmujących informacje, które należy uzyskać w przypadku dokonywania oceny odpowiedności i stosowności ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych dla ich klientów, kryteria oceny niezłożonych ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych na potrzeby ust. 3 lit. a) ppkt (ii) niniejszego artykułu, treść i format rejestrów oraz umów o świadczenie usług klientom i przeznaczonych dla klientów okresowych sprawozdań dotyczących świadczonych usług. Te akty delegowane uwzględniają: a) charakter usług oferowanych klientowi lub potencjalnemu klientowi lub świadczonych na ich rzecz, z uwzględnieniem rodzaju, przedmiotu, wielkości i częstotliwości transakcji;			

	b) charakter oferowanych lub rozpatrywanych produktów, w tym różne rodzaje ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych; c) detaliczny lub profesjonalny charakter klienta lub potencjalnego klienta. 7. Do dnia 23 sierpnia 2017 r. EIOPA opracuje, a potem okresowo aktualizuje wytyczne dotyczące oceny ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych, które mają strukturę utrudniającą klientowi zrozumienie związanych z nimi ryzyk, o których mowa w ust. 3 lit. a) ppkt (i). 8. EIOPA może opracować, a następnie okresowo aktualizować wytyczne dotyczące oceny ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych sklasyfikowanych jako niezłożone na potrzeby ust. 3 lit. a) ppkt (ii), z uwzględnieniem aktów delegowanych przyjętych na mocy ust. 6.			
Art. 31	Sankcje administracyjne i inne środki 1. Bez uszczerbku dla uprawnień nadzorczych właściwych organów oraz prawa państw członkowskich do przewidywania i nakładania sankcji karnych, państwa członkowskie zapewniają, aby ich właściwe organy mogły nakładać sankcje administracyjne i inne środki mające zastosowanie w przypadku wszelkich naruszeń przepisów krajowych wdrażających niniejszą dyrektywę oraz podejmują wszelkie konieczne środki, aby zapewnić ich wykonanie. Państwa członkowskie zapewniają skuteczność, proporcjonalność i odstraszający charakter swoich sankcji administracyjnych i innych środków. 2. Państwa członkowskie mogą zdecydować o niewprowadzaniu przepisów dotyczących sankcji administracyjnych na podstawie niniejszej dyrektywy za naruszenia, które podlegają sankcjom karnym na mocy ich prawa krajowego. W takim przypadku państwa członkowskie powiadamiają Komisję o odpowiednich przepisach swojego prawa karnego. 3. Właściwe organy wykonują swoje uprawnienia nadzorcze, w tym uprawnienia dochodzeniowe i uprawnienia do nakładania sankcji przewidzianych w niniejszym rozdziale, zgodnie z krajowymi ramami prawnymi w jakikolwiek z następujących sposobów: a) bezpośrednio;	T/N	Art. 86	Art. 86. 1. W przypadku naruszenia obowiązków i wymogów, o których mowa w art. 8–13, art.17, art. 24, art. 25 i art. 34, lub naruszenia innych obowiązków lub wymogów dotyczących umów ubezpieczenia, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, organ nadzoru może, w drodze decyzji: 1) wydać publiczne oświadczenie wskazujące osobę odpowiedzialną za naruszenie prawa oraz charakter tego naruszenia; 2) nakazać dystrybutorowi ubezpieczeń lub dystrybutorowi reasekuracji zaprzestanie naruszania prawa oraz powstrzymanie się od jego ponownego naruszania; 3) zawiesić w czynnościach członka zarządu dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji będącego osobą prawną, odpowiedzialnego za dokonanie naruszenia prawa, na okres nieprzekraczający 6 miesięcy; 4) nałożyć na dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji będących osobami prawnymi karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej: a) 21 827 500 złotych lub b) 5% rocznych przychodów netto ze sprzedaży towarów i usług oraz operacji finansowych albo – w przypadku zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji – 5% składki przypisanej brutto, wykazanych w ostatnim sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy, zatwierdzonym przez organ zatwierdzający dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji, lub c) dwukrotności kwoty uzyskanych korzyści lub unikniętych strat w wyniku naruszenia, jeżeli możliwe jest ich ustalenie; 5) nałożyć na dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji będących osobami fizycznymi karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej: a) 3 055 850 złotych lub b) dwukrotności kwoty uzyskanych korzyści lub unikniętych strat w wyniku naruszenia,

	b) we współpracy z innymi organami; c) poprzez zwracanie się do właściwych organów sądowych. 4. W przypadku gdy dystrybutorzy produktów ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych podlegają określonym obowiązkom, państwa członkowskie zapewniają możliwość stosowania, w przypadku naruszenia któregośkolwiek z tych obowiązków, sankcji administracyjnych oraz innych środków wobec członków ich organów zarządzających lub nadzorczych oraz wszelkich innych osób fizycznych lub prawnych, które w świetle prawa krajowego ponoszą odpowiedzialność za takie naruszenie. 5. Państwa członkowskie zapewniają prawo odwołania się od sankcji administracyjnych oraz innych środków podjętych zgodnie z niniejszym artykułem. 6. Właściwym organom przyszuje się wszelkie uprawnienia dochodzeniowe, które są niezbędne do wykonywania ich funkcji. Wykonując swoje uprawnienia do nakładania sankcji administracyjnych i innych środków, właściwe organy ściśle ze sobą współpracują w celu zapewnienia pożądanego skuteczności tych sankcji i środków oraz koordynują swoje działania w przypadku postępowań obejmujących sprawy transgraniczne, zapewniając jednocześnie spełnienie warunków zgodności z prawem przetwarzania danych zgodnie z dyrektywą 95/46/WE oraz rozporządzeniem (WE) nr 45/2001. W przypadku gdy państwa członkowskie postanawiają - zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu - ustanowić sankcje karne za naruszenia przepisów, o których mowa w art. 33, zapewniają one wprowadzenie odpowiednich środków, tak aby właściwe organy miały wszystkie niezbędne uprawnienia do: a) współpracy z organami sądowymi na ich terytorium w celu otrzymywania szczególnych informacji związanych z dochodzeniami lub postępowaniami karnymi wszczętymi w związku z możliwymi naruszeniami niniejszej dyrektywy; oraz b) udzielania takich informacji innym właściwym organom i EIOPA w celu wypełnienia obowiązku ich współpracy ze sobą i z EIOPA do celów niniejszej dyrektywy.		Art. 82	jeżeli możliwe jest ich ustalenie; 6) cofnąć zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej podmiotowi wykonującemu tę działalność, dokonującemu naruszenia prawa, lub wykreślić z rejestru agentów agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające dokonującego naruszenia prawa. 2. W przypadku naruszenia obowiązków i wymogów, o których mowa w art. 14, art. 16, art. 21 ust. 1, art. 22 ust. 3 i 4, art. 30 ust. 1 i art. 36 ust. 4, uzyskania z naruszeniem przepisów ustawy wpisu do rejestru pośredników ubezpieczeniowych lub innego naruszenia przepisów ustawy organ nadzoru może wobec dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji, w drodze decyzji: 1) nakazać zaprzestanie naruszania prawa oraz powstrzymanie się od jego ponownego naruszania; 2) cofnąć zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej podmiotowi wykonującemu tę działalność, dokonującemu naruszenia prawa, lub wykreślić z rejestru agentów agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające dokonującego naruszenia prawa. 3. Przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 1 i 2, organ nadzoru może wydawać zalecenia w stosunku do dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji. 4. Zawieszenie w czynnościach, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, polega na wyłączeniu z podejmowania decyzji za dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji, w tym w zakresie jego praw i obowiązków majątkowych. 5. W przypadku, gdy dystrybutor ubezpieczeń lub dystrybutor reasekuracji, o których mowa w ust. 1 pkt 4 są jednostką dominującą albo jednostką zależną jednostki dominującej, która ma obowiązek sporządzać skonsolidowane sprawozdania finansowe zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 61, 245, 791 i 1089), karę pieniężną, o której mowa w ust. 1 pkt 4 lit b, ustala się na podstawie przychodów netto ze sprzedaży towarów i usług oraz operacji finansowych albo – w przypadku zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji – składki przypisanej brutto, wykazanych w ostatnim rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, zatwierdzonym przez organ zatwierdzający jednostki dominującej. Art. 82. Organ nadzoru może żądać wyjaśnień i informacji: 1) od zakładu ubezpieczeń – dotyczących działalności agencji agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, a także dotyczących działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń przedsiębiorców, o których mowa w art. 3, wykonujących czynności na rzecz lub w imieniu danego zakładu ubezpieczeń; 2) od agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające – dotyczących ich działalności agencji; 3) od brokera ubezpieczeniowego i brokera reasekuracyjnego – dotyczących ich działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji i gospodarki finansowej.

Art. 32	Publikacja informacji o nałożonych sankcjach oraz innych środkach 1. Państwa członkowskie zapewniają publikowanie przez właściwe organy bez zbędnej zwłoki informacji o każdej sankcji administracyjnej lub innym środku nałożonym za naruszenie przepisów krajowych wdrażających niniejszą dyrektywę, wobec których nie wniesiono w terminie odwołania, w tym informacji na temat rodzaju i charakteru naruszenia oraz tożsamości osób odpowiedzialnych za naruszenie. Jednakże w przypadku gdy właściwy organ uzna, że opublikowanie tożsamości osób prawnych lub tożsamości lub danych osobowych osób fizycznych byłoby nieproporcjonalne, w oparciu o indywidualną ocenę przeprowadzoną w odniesieniu do proporcjonalności opublikowania takich danych, lub w przypadku gdy taka publikacja zagroziłaby stabilności rynków finansowych lub trwającemu dochodzeniu, właściwy organ może podjąć decyzję o odroczeniu publikacji, zaniechaniu publikacji lub o opublikowaniu informacji o nałożonych sankcjach w sposób zanonimizowany. 2. W przypadku gdy prawo krajowe przewiduje publikację decyzji o nałożeniu sankcji lub innego środka, od których przysługuje odwołanie do odpowiednich organów sądowych lub innych organów, właściwe organy bez zbędnej zwłoki publikują na swojej oficjalnej stronie internetowej takie informacje oraz wszelkie późniejsze informacje na temat wyniku takiego odwołania. Ponadto publikuje się również każdą decyzję uchylającą poprzednią decyzję o nałożeniu sankcji lub innego środka, która została opublikowana. 3. Właściwe organy informują EIOPA o wszystkich sankcjach administracyjnych i innych środkach, które zostały nałożone, ale nie zostały opublikowane zgodnie z ust. 1, w tym o wszelkich odwołaniach z nimi związanych i ich wynikach.	T	Art. 89	Art. 89. 1. Organ nadzoru niezwłocznie podaje do publicznej wiadomości, przez zamieszczenie na swojej stronie internetowej, informację o wydaniu ostatecznej decyzji o zastosowaniu środków, o których mowa w art. 84, art. 85 ust. 1-3 lub art. 86 ust. 1 lub 2. 2. Informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera: 1) dane dotyczące ukaranego podmiotu; 2) wskazanie rodzaju nieprawidłowości; 3) określenie rodzaju zastosowanego środka, a w przypadku kary pieniężnej także jej wysokość. 3. Informacja, o której mowa w ust. 1, nie może zawierać informacji o osobach fizycznych, obejmujących numer PESEL, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, a także miejsce zamieszkania. 4. W przypadku gdy jest to niezbędne ze względu na stabilność rynku finansowego lub toczące się postępowanie, lub gdy organ nadzoru, na podstawie indywidualnej oceny przeprowadzonej w odniesieniu do proporcjonalności podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w ust. 1, uzna podanie takiej informacji za nieproporcjonalne, organ nadzoru może odroczyć podanie do publicznej wiadomości takiej informacji, zaniechać podania jej do publicznej wiadomości lub podać do publicznej wiadomości taką informację z pominięciem danych pozwalających na identyfikację podmiotu, na który zostały nałożone środki, o których mowa w ust. 1. 5. Informacja podana do publicznej wiadomości zgodnie z ust. 1 podlega aktualizacji. 6. Organ nadzoru informuje EIOPA o podaniu do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w ust. 1, o odroczeniu lub zaniechaniu podania jej do publicznej wiadomości lub o jej podaniu do publicznej wiadomości z pominięciem danych, o których mowa w ust. 4, oraz o każdej aktualizacji takiej informacji dokonanej zgodnie z ust. 5.

Art. 33	Naruszenia, sankcje oraz inne środki 1. Niniejszy artykuł ma zastosowanie przynajmniej do: a) osób, które nie zarejestrowały swojej działalności w zakresie dystrybucji zgodnie z art. 3; b) zakładu ubezpieczeń lub reasekuracji lub pośrednika ubezpieczeniowego lub reasekuracyjnego korzystającego z usług dystrybucji ubezpieczeń lub reasekuracji świadczonych przez osoby, o których mowa w lit. a); c) pośrednika ubezpieczeniowego, reasekuracyjnego lub pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające, który uzyskał rejestrację w oparciu o fałszywe oświadczenia lub w jakikolwiek inny niezgodny z prawem sposób z naruszeniem art. 3; d) dystrybutora ubezpieczeń, który nie spełnia warunków art. 10; e) zakładu ubezpieczeń lub pośrednika ubezpieczeniowego, który nie przestrzega wymogów w zakresie prowadzenia działalności określonych w rozdziałach V i VI, w odniesieniu do dystrybucji ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych; f) dystrybutora ubezpieczeń, który nie przestrzega wymogów w zakresie prowadzenia działalności określonych w rozdziale V, w odniesieniu do wszelkich produktów ubezpieczeniowych innych niż te, o których mowa w lit. e). 2. W przypadku jakiegokolwiek naruszenia, o którym mowa w ust. 1 lit. e), państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy były uprawnione do nakładania zgodnie z prawem krajowym przynajmniej następujących sankcji administracyjnych i innych środków: a) publiczne oświadczenie wskazujące odpowiedzialną osobę fizyczną lub prawną oraz charakter naruszenia; b) nakaz zobowiązujący odpowiedzialną osobę fizyczną lub prawną do zaprzestania danego postępowania oraz do powstrzymania się od ponownego podejmowania tego postępowania; c) w przypadku pośrednika ubezpieczeniowego - cofnięcie rejestracji, o której mowa w art. 3; d) tymczasowy zakaz sprawowania funkcji zarządczych u pośredników ubezpieczeniowych lub w zakładach ubezpieczeń nałożony na członka organu zarządzającego pośrednika ubezpieczeniowego lub zakładu ubezpieczeń, którego uznano za odpowiedzialnego;	T	Art. 85	1. Organ nadzoru może, w drodze decyzji, nałożyć na zakład ubezpieczeń karę pieniężną, o której mowa w art. 362 ust. 1 pkt 2 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, jeżeli zakład ubezpieczeń: 1) nie składa w terminie wniosku o wpisanie do rejestru agentów podmiotu, z którym zawarł umowę agencyjną; 2) nie zgłasza w terminie wniosku o dokonanie zmiany wpisu w rejestrze agentów; 3) nie występuje w terminie do organu nadzoru z wnioskiem o wykreślenie z rejestru agentów przedsiębiorcy, z którym rozwiązał umowę agencyjną; 4) odmawia udzielenia wyjaśnień i informacji, o których mowa w art. 82 pkt 1; 5) narusza zakaz, o którym mowa w art. 84. 2. W razie odmowy udzielenia wyjaśnień lub informacji, o których mowa w art. 82 pkt 2, organ nadzoru może nałożyć, w drodze decyzji: 1) na członka zarządu lub prokurenta agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające będących osobami prawnymi, a w przypadku agenta będącego spółką nieposiadającą osobowości prawnej na członka zarządu wspólnika takiej spółki będącego osobą prawną – karę pieniężną do wysokości dziesięciokrotności ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw; 2) na agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające będących osobami prawnymi – karę pieniężną do wysokości trzykrotności prowizji uzyskanej za ostatnie 3 miesiące przed nałożeniem kary, a w przypadku gdy agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające nie uzyskali prowizji lub nie przekazali informacji o wysokości uzyskanej prowizji – do wysokości 100 000 złotych; 3) na agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające będących osobami fizycznymi, a w przypadku agenta będącego spółką nieposiadającą osobowości prawnej na wspólnika takiej spółki będącego osobą fizyczną – karę pieniężną do wysokości dziesięciokrotności ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw. 3. W razie odmowy udzielenia wyjaśnień i informacji, o których mowa w art. 82 pkt 3, organ nadzoru może nałożyć, w drodze decyzji: 1) na członka zarządu lub prokurenta brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego będących osobami prawnymi – karę pieniężną do wysokości dziesięciokrotności ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw; 2) na brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego będących osobami prawnymi – karę pieniężną do wysokości trzykrotności prowizji uzyskanej za ostatnie 3 miesiące przed nałożeniem kary, a w przypadku gdy broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny nie uzyskali prowizji lub nie przekazali informacji o wysokości uzyskanej prowizji – do wysokości 100 000 złotych; 3) na brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego będących osobami fizycznymi – karę pieniężną do wysokości dziesięciokrotności ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw.

	e) w przypadku osoby prawnej - następujące administracyjne sankcje finansowe w maksymalnej wysokości: (i) co najmniej 5 000 000 EUR lub do 5 % całkowitych rocznych obrotów na podstawie ostatniego dostępnego sprawozdania zatwierdzonego przez organ zarządzający lub, w państwach członkowskich, których walutą nie jest euro, równowartość tej kwoty w walucie krajowej na dzień wejścia w życie niniejszej dyrektywy. W przypadku gdy dana osoba prawna jest jednostką dominującą lub jednostką zależną jednostki dominującej, która ma obowiązek sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE, za odpowiedni całkowity roczny obrót uznaje się całkowity roczny obrót na podstawie ostatniego dostępnego skonsolidowanego sprawozdania zatwierdzonego przez organ zarządzający najwyższej jednostki dominującej; lub (ii) nieprzekraczającej dwukrotności kwoty korzyści uzyskanych lub strat unikniętych w wyniku naruszenia, w przypadku gdy możliwe jest ich ustalenie; f) w przypadku osoby fizycznej - następujące administracyjne sankcje finansowe w maksymalnej wysokości: (i) co najmniej 700 000 EUR lub, w państwach członkowskich, których walutą nie jest euro, równowartość tej kwoty w walucie krajowej na dzień wejścia w życie niniejszej dyrektywy; lub (ii) nieprzekraczającej dwukrotności kwoty korzyści uzyskanych lub strat unikniętych w wyniku naruszenia, w przypadku gdy możliwe jest ich ustalenie. 3. W przypadkach naruszeń, o których mowa w ust. 1 lit. a)-d) i f), państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy były uprawnione do nakładania zgodnie z prawem krajowym przynajmniej następujących sankcji administracyjnych i innych środków: a) nakaz zobowiązujący odpowiedzialną osobę fizyczną lub prawną do zaprzestania danego postępowania oraz do powstrzymania się od ponownego podejmowania tego postępowania; b) w przypadku pośrednika ubezpieczeniowego, reasekuracyjnego lub pośrednika oferującego	Art. 86	Art. 86. 1. W przypadku naruszenia obowiązków i wymogów, o których mowa w art. 8–13, art.17, art. 24, art. 25 i art. 34, lub naruszenia innych obowiązków lub wymogów dotyczących umów ubezpieczenia, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, organ nadzoru może, w drodze decyzji: 1) wydać publiczne oświadczenie wskazujące osobę odpowiedzialną za naruszenie prawa oraz charakter tego naruszenia; 2) nakazać dystrybutorowi ubezpieczeń lub dystrybutorowi reasekuracji zaprzestanie naruszania prawa oraz powstrzymanie się od jego ponownego naruszania; 3) zawiesić w czynnościach członka zarządu dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji będącego osobą prawną, odpowiedzialnego za dokonanie naruszenia prawa, na okres nieprzekraczający 6 miesięcy; 4) nałożyć na dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji będących osobami prawnymi karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej: a) 21 827 500 złotych lub b) 5% rocznych przychodów netto ze sprzedaży towarów i usług oraz operacji finansowych albo – w przypadku zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji – 5% składki przypisanej brutto, wykazanych w ostatnim sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy, zatwierdzonym przez organ zatwierdzający dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji, lub c) dwukrotności kwoty uzyskanych korzyści lub unikniętych strat w wyniku naruszenia, jeżeli możliwe jest ich ustalenie; 5) nałożyć na dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji będących osobami fizycznymi karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej: a) 3 055 850 złotych lub b) dwukrotności kwoty uzyskanych korzyści lub unikniętych strat w wyniku naruszenia, jeżeli możliwe jest ich ustalenie; 6) cofnąć zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej podmiotowi wykonującemu tę działalność, dokonującemu naruszenia prawa, lub wykreślić z rejestru agentów agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające dokonującego naruszenia prawa. 2. W przypadku naruszenia obowiązków i wymogów, o których mowa w art. 14, art. 16, art. 21 ust. 1, art. 22 ust. 3 i 4, art. 30 ust. 1 i art. 36 ust. 4, uzyskania z naruszeniem przepisów ustawy wpisu do rejestru pośredników ubezpieczeniowych lub innego naruszenia przepisów ustawy organ nadzoru może wobec dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji, w drodze decyzji: 1) nakazać zaprzestanie naruszania prawa oraz powstrzymanie się od jego ponownego naruszania; 2) cofnąć zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej podmiotowi wykonującemu tę działalność, dokonującemu naruszenia prawa, lub wykreślić z rejestru agentów agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające dokonującego naruszenia prawa. 3. Przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 1 i 2, organ nadzoru może wydawać zalecenia w stosunku do dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji. 4. Zawieszenie w czynnościach, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, polega na wyłączeniu z

	ubezpieczenia uzupełniające - cofnięcie rejestracji, o której mowa w art. 3. 4. Państwa członkowskie mogą upoważnić właściwe organy do wprowadzenia dodatkowych sankcji administracyjnych lub innych środków oraz administracyjnych sankcji finansowych wyższych niż te, które przewidziano w niniejszym artykule.		Art. 92	podejmowania decyzji za dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji, w tym w zakresie jego praw i obowiązków majątkowych. 5. W przypadku, gdy dystrybutor ubezpieczeń lub dystrybutor reasekuracji, o których mowa w ust. 1 pkt 4 są jednostką dominującą albo jednostką zależną jednostki dominującej, która ma obowiązek sporządzać skonsolidowane sprawozdania finansowe zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 61, 245, 791 i 1089), karę pieniężną, o której mowa w ust. 1 pkt 4 lit b, ustala się na podstawie przychodów netto ze sprzedaży towarów i usług oraz operacji finansowych albo – w przypadku zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji – składki przypisanej brutto, wykazanych w ostatnim rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, zatwierdzonym przez organ zatwierdzający jednostki dominującej. Art. 92. 1. Kto, nie będąc dystrybutorem ubezpieczeń, dystrybutorem reasekuracji lub podmiotem, o którym mowa w art. 44 ust. 1, używa określeń wskazujących na wykonywanie dystrybucji ubezpieczeń lub dystrybucji reasekuracji w nazwie, reklamie lub do oznaczania własnej działalności gospodarczej podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do roku. 2. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się czynu określonego w ust. 1, działając w imieniu osoby prawnej.
Art. 34	Skuteczne stosowanie sankcji oraz innych środków Państwa członkowskie zapewniają, aby określając rodzaj stosowanych sankcji administracyjnych lub innych środków oraz wysokość administracyjnych sankcji finansowych, właściwe organy uwzględniały wszystkie istotne okoliczności, w tym, w stosownych przypadkach: a) wagę naruszenia i czas jego trwania; b) stopień odpowiedzialności odpowiedzialnej osoby fizycznej lub prawnej; c) sytuację finansową odpowiedzialnej osoby fizycznej lub prawnej, której wyznacznikiem jest roczny dochód odpowiedzialnej osoby fizycznej albo wysokość całkowitych obrotów odpowiedzialnej osoby prawnej; d) skalę korzyści uzyskanych lub strat unikniętych przez odpowiedzialną osobę fizyczną lub prawną, o ile można je ustalić; e) straty poniesione przez klientów i strony trzecie w związku z naruszeniem, o ile można je ustalić; f) gotowość odpowiedzialnej osoby fizycznej lub prawnej do współpracy z właściwym organem; g) środki podjęte przez odpowiedzialną osobę prawną lub fizyczną, aby zapobiec powtórzeniu naruszenia; oraz h) wszelkie uprzednie naruszenia popełnione przez odpowiedzialną osobę fizyczną lub prawną.	T	Art. 87	Art. 87. Organ nadzoru, wydając decyzję w przedmiocie nałożenia na zakład ubezpieczeń, zakład reasekuracji lub na pośrednika ubezpieczeniowego środka, o którym mowa w art. 85 lub art. 86 ust. 1 lub 2, przy wyborze rodzaju i wysokości środka bierze pod uwagę wszelkie istotne okoliczności, w tym: 1) wagę naruszenia i czas jego trwania; 2) stopień odpowiedzialności dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji; 3) sytuację finansową dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji; 4) skalę uzyskanych korzyści lub unikniętych strat - w przypadku, gdy możliwe jest jej ustalenie; 5) wysokość strat poniesionych przez klientów i inne osoby w związku z naruszeniem - w przypadku, gdy możliwe jest ich ustalenie; 6) gotowość dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji do współpracy z organem nadzoru; 7) środki podjęte przez dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji w celu zapobiegnięcia ponownemu naruszeniu prawa; 8) wcześniejsze naruszenia dokonane przez danego dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji.

Art. 35	Zgłaszanie naruszeń 1. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy ustanowiły skuteczne mechanizmy umożliwiające zgłaszanie i zachęcające do zgłaszania im ewentualnych lub faktycznych naruszeń przepisów prawa krajowego wdrażających niniejszą dyrektywę. 2. Mechanizmy, o których mowa w ust. 1, obejmują co najmniej: a) szczególne procedury odbierania zgłoszeń o naruszeniach oraz działania następcze; b) odpowiednią ochronę, przynajmniej przed działaniami odwetowymi, dyskryminacją lub innymi rodzajami niesprawiedliwego traktowania, pracowników dystrybutorów ubezpieczeń lub reasekuracji, a w miarę możliwości innych osób, które zgłaszają naruszenia popełnione w tych podmiotach; oraz c) ochronę tożsamości zarówno osoby zgłaszającej naruszenie, jak i osoby fizycznej, której zarzuca się popełnienie naruszenia, na wszystkich etapach procedury, chyba że takie ujawnienie informacji wymagane jest prawem krajowym w związku z dalszym dochodzeniem lub późniejszym postępowaniem administracyjnym lub sądowym.			Komisja Nadzoru Finansowego, jako organ nadzoru nad wykonywaniem dystrybucji ubezpieczeń i dystrybucji reasekuracji umożliwia zgłaszanie wszelkich naruszeń przepis prawa poprzez publikowanie na swojej stronie internetowej właściwych danych teleadresowych: adresu e-mail oraz numeru infolinii. Odpowiednią ochronę tożsamości osoby zgłaszającej naruszenie zapewnia art. 372 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Zgodnie z jego treścią Członkowie organu nadzoru, pracownicy Urzędu, osoby wykonujące pracę w Urzędzie na podstawie umowy o dzieło, umowy zlecenia albo innych umów cywilnoprawnych, osoby posiadające od organu nadzoru umocowanie do wykonywania obowiązków wynikających z prowadzonego postępowania naprawczego lub likwidacyjnego, a także osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli albo wizyty nadzorczej, są obowiązani do nieujawniania osobom nieupoważnionym informacji, z którymi zapoznały się w trakcie wykonywania swoich obowiązków wynikających z ustawy, z wyjątkiem informacji uniemożliwiających rozpoznanie pojedynczego zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji.
Art. 36	Przekazywanie EIOPA informacji na temat sankcji oraz innych środków 1. Właściwe organy informują EIOPA o wszystkich sankcjach administracyjnych i innych środkach nałożonych, lecz nieopublikowanych zgodnie z art. 32 ust. 1. 2. Właściwe organy przekazują EIOPA co roku zbiorczą informację o wszystkich sankcjach administracyjnych i innych środkach nałożonych zgodnie z art. 31. EIOPA publikuje te informacje w sprawozdaniu rocznym. 3. W przypadku gdy właściwy organ ujawni opinii publicznej sankcję administracyjną lub inny środek, powiadamia o tym jednocześnie EIOPA.	T	Art. 90 Art. 89 ust. 6	Art. 90. Organ nadzoru corocznie informuje EIOPA o zastosowanych w danym roku środkach, o których mowa w art. 84, art. 85 ust. 1-3 i art. 86 ust. 1 i 2. Art. 89. 6. Organ nadzoru informuje EIOPA o podaniu do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w ust. 1, o odroczeniu lub zaniechaniu podania jej do publicznej wiadomości lub o jej podaniu do publicznej wiadomości z pominięciem danych, o których mowa w ust. 4, oraz o każdej aktualizacji takiej informacji dokonanej zgodnie z ust. 5.

Art. 37	Ochrona danych 1. Państwa członkowskie stosują dyrektywę 95/46/WE w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych w państwach członkowskich na podstawie niniejszej dyrektywy. 2. Do przetwarzania danych przez EIOPA zgodnie z niniejszą dyrektywą stosuje się rozporządzenie (WE) nr 45/2001.	T		Dyrektywa 95/46/WE została implementowana do krajowego porządku prawnego w drodze ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.
Art. 38	Akty delegowane Komisja jest uprawniona do przyjęcia zgodnie z art. 39 aktów delegowanych dotyczących art. 25, 28, 29 i 30.	N		
Art. 39	Wykonywanie przekazywanych uprawnień 1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule. 2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 25, 28, 29 i 30, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia 22 lutego 2016 r. 3. Przekazanie uprawnień, o których mowa w art. 25, 28, 29 i 30, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych. 4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. 5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 25, 28, 29 i 30 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie trzech miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o trzy miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.	N		

Art. 40	Okres przejściowy Państwa członkowskie zapewniają, aby do dnia 23 lutego 2019 r. pośrednicy zarejestrowani już na podstawie dyrektywy 2002/92/WE spełnili odpowiednie przepisy prawa krajowego wdrażające art. 10 ust. 1 niniejszej dyrektywy.	T/N		Pośrednicy ubezpieczeniowi zarejestrowani na podstawie ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym wdrażającym regulację dyrektywy 2002/92/WE spełniają wymogi art. 10 ust. dyrektywy
Art. 41	Przegląd i ocena 1. Do dnia 23 lutego 2021 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące stosowania art. 1. Takie sprawozdanie będzie zawierać dokonaną na podstawie informacji otrzymanych od państw członkowskich i EIOPA zgodnie z art. 1 ust. 5 ocenę, czy zakres stosowania niniejszej dyrektywy, łącznie z wyjątkiem określonym w art. 1 ust. 3, jest nadal odpowiedni, jeśli chodzi o poziom ochrony konsumentów, proporcjonalność traktowania różnych dystrybutorów ubezpieczeń i obciążenia administracyjne nakładane na właściwe organy i kanały dystrybucji ubezpieczeń. 2. Do dnia 23 lutego 2021 r. Komisja dokona przeglądu niniejszej dyrektywy. Przegląd ten obejmuje ogólną analizę praktycznego stosowania przepisów ustanowionych w niniejszej dyrektywie, z należyтым uwzględnieniem zmian na rynkach detalicznych produktów inwestycyjnych oraz doświadczeń nabytych przy praktycznym stosowaniu przepisów niniejszej dyrektywy, rozporządzenia (UE) nr 1286/2014 oraz dyrektywy 2014/65/UE. Przegląd obejmuje ocenę, czy szczególnie zasady prowadzenia działalności dotyczące dystrybucji ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych określone w rozdziale VI niniejszej dyrektywy przynoszą odpowiednie i proporcjonalne rezultaty, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia wystarczającej ochrony konsumentów zgodnie ze standardami ochrony inwestorów obowiązującymi na mocy dyrektywy 2014/65/UE oraz specyfiką ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych i szczególnym charakterem kanałów ich dystrybucji. W ramach tego przeglądu rozpatruje się również możliwość zastosowania przepisów niniejszej dyrektywy do produktów objętych zakresem stosowania dyrektywy 2003/41/WE. Taki przegląd obejmuje również	N		

	szczególną analizę skutków art. 19 niniejszej dyrektywy, z uwzględnieniem stanu konkurencji na rynku dystrybucji ubezpieczeń w odniesieniu do umów innych niż umowy należące do którejkolwiek z grup wyszczególnionych w załączniku II do dyrektywy 2009/138/WE, oraz wpływu obowiązków, o których mowa w art. 19 niniejszej dyrektywy, na pośredników ubezpieczeniowych będących małymi i średnimi przedsiębiorstwami. 3. Po konsultacji ze Wspólnym Komitetem Europejskich Urzędów Nadzoru Komisja przedkłada pierwsze sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. 4. Do dnia 23 lutego 2020 r., a następnie nie rzadziej niż co dwa lata EIOPA sporządza kolejne sprawozdanie na temat stosowania niniejszej dyrektywy. Przed upublicznieniem swojego sprawozdania EIOPA konsultuje się z Europejskim Urzędem Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych. 5. W trzecim sprawozdaniu, które ma zostać sporządzone do dnia 23 lutego 2018 r., EIOPA dokonuje oceny struktury rynków pośredników ubezpieczeniowych. 6. W sprawozdaniu, które EIOPA ma sporządzić do dnia 23 lutego 2020 r., o którym mowa w ust. 4, analizuje się, czy właściwe organy, o których mowa w art. 12 ust. 1, posiadają wystarczające uprawnienia oraz odpowiednie zasoby, aby wykonywać swoje zadania. 7. W sprawozdaniu, o którym mowa w ust. 4, analizuje się przynajmniej następujące kwestie: a) wszelkie zmiany struktury rynku pośredników ubezpieczeniowych; b) wszelkie zmiany charakterystyki działalności transgranicznej; c) poprawę jakości doradztwa i metod sprzedaży oraz wpływ niniejszej dyrektywy na pośredników ubezpieczeniowych będących małymi i średnimi przedsiębiorstwami. 8. W sprawozdaniu, o którym mowa w ust. 4, uwzględnia się również dokonaną przez EIOPA ocenę skutków niniejszej dyrektywy.			

Art. 42	Transpozycja 1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 23 lutego 2018 r.. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów. Środki przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Środki te zawierają także wskazanie, że w istniejących przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odniesienia do dyrektywy uchylonej niniejszą dyrektywą odczytuje się jako odniesienia do niniejszej dyrektywy. Metody dokonywania takiego odniesienia i formułowania takiego wskazania określone są przez państwa członkowskie. 2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.	T	Art. 110	Art. 110. Ustawa wchodzi w życie z dniem 23 lutego 2018 r., z wyjątkiem art. 94 i art. 102, które wchodzi w życie z dniem 3 stycznia 2018 r.
Art. 43	Zmiana dyrektywy 2002/92/WE Rozdział IIIA dyrektywy 2002/92/WE traci moc ze skutkiem od dnia 23 lutego 2016 r.	T/N	Art. 109	Art. 109. Traci moc ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 2077 oraz z 2017 r. poz. 60 i ...).
Art. 44	Uchylenie Dyrektywa 2002/92/WE, zmieniona dyrektywami wymienionymi w załączniku II część A, traci moc ze skutkiem od dnia 23 lutego 2018 r., bez uszczerbku dla obowiązków państw członkowskich w zakresie terminów transpozycji do prawa krajowego dyrektyw zawartych w załączniku II część B. Odesłania do uchylonej dyrektywy odczytuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy oraz odczytuje zgodnie z tabelą korelacji w załączniku III.	T/N	Art. 109	Art. 109. Traci moc ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 2077 oraz z 2017 r. poz. 60 i ...).
Art. 45	Wejście w życie Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.	N		

Art. 46	Adresaci Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.	N		
Załącznik do dyrektywy	Załącznik I Załącznik II Załącznik III	T	Załącznik do ustawy	Załącznik do ustawy z dnia ... (Dz. U. poz. ...) ZAKRES TEMATYCZNY SZKOLEŃ ZAWODOWYCH Część 1. Ubezpieczenia na życie, o których mowa w dziale I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej 1) umowy ubezpieczenia, w tym znajomość warunków, świadczeń gwarantowanych i ryzyk dodatkowych; 2) organizacja systemu emerytalnego i świadczeń gwarantowanych; 3) podstawowe obowiązujące przepisy regulujące dystrybucję ubezpieczeń, w tym z zakresu prawa ochrony konsumentów, ochrony danych osobowych, zapobiegania praniu pieniędzy, prawa podatkowego oraz zabezpieczenia społecznego i prawa pracy; 4) rynek ubezpieczeń i inne rynki finansowe; 5) obsługa skarg i reklamacji; 6) ocena potrzeb klienta; 7) zarządzanie konfliktami interesów; 8) standardy etyki zawodowej; 9) podstawowe zagadnienia finansowe. Część 2. Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe, o których mowa w dziale II załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej 1) umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, w tym znajomość warunków, świadczeń gwarantowanych i ryzyk dodatkowych; 2) podstawowe obowiązujące przepisy regulujące dystrybucję ubezpieczeń, w tym z zakresu prawa ochrony konsumentów, ochrony danych osobowych, prawa podatkowego oraz zabezpieczenia społecznego i prawa pracy; 3) obsługa roszczeń; 4) obsługa skarg i reklamacji; 5) ocena potrzeb klienta; 6) rynek ubezpieczeń; 7) standardy etyki zawodowej; 8) podstawowe zagadnienia finansowe. Część 3. Ubezpieczenia na życie, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności

			ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej 1) ubezpieczenia na życie, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, w tym warunki umów ubezpieczenia, wysokość składek, tytuły i wysokość pobieranych opłat oraz świadczenia gwarantowane i niegwarantowane; 2) zalety i wady różnych wariantów inwestycyjnych dla ubezpieczających lub ubezpieczonych; 3) ryzyko finansowe ponoszone przez ubezpieczających lub ubezpieczonych; 4) umowy ubezpieczenia obejmujące ryzyko śmierci oraz inne produkty oszczędnościowe; 5) organizacja systemu emerytalnego i świadczeń gwarantowanych; 6) minimalna niezbędna znajomość obowiązujących przepisów dotyczących dystrybucji ubezpieczeń, w tym z zakresu prawa ochrony konsumentów, ochrony danych osobowych, zapobiegania praniu pieniędzy i prawa podatkowego; 7) rynek ubezpieczeń i rynek produktów oszczędnościowych; 8) obsługa skarg i reklamacji; 9) ocena potrzeb klienta; 10) zarządzanie konfliktami interesów; 11) standardy etyki zawodowej; 12) podstawowe zagadnienia finansowe. Część 4. Reasekuracja ubezpieczeń 1) funkcje reasekuracji; 2) rodzaje umów reasekuracji: a) umowy reasekuracji obowiązkowej i reasekuracji fakultatywnej, b) umowy reasekuracji proporcjonalnej i reasekuracji nieproporcjonalnej, c) umowy reasekuracji finansowej w ubezpieczeniach na życie; 3) zalety i wady poszczególnych rodzajów umów reasekuracji; 4) podstawowe warunki umów reasekuracji: a) zachówek, priorytet i limit umowy reasekuracyjnej, b) składka reasekuracyjna, c) klauzula szkodowa i inne klauzule w umowach reasekuracji, d) okres obowiązywania umów reasekuracji, e) możliwość wznowienia umów reasekuracji nieproporcjonalnej, f) prowizje reasekuracyjne i udziały cedentów w zyskach, g) rozliczenia umów reasekuracji, h) wyłączenia w umowach reasekuracji, i) wypowiedzianie umów reasekuracji; 5) rola brokerów reasekuracyjnych w zawieraniu i wykonywaniu umów reasekuracji; 6) standardy etyki zawodowej; 7) zagadnienia finansowe w umowach reasekuracji.
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO/WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH	DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2014/65 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014 s. 349)		

Art. 91	Zmiana do dyrektywy 2002/92/WE W dyrektywie 2002/92/WE wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany: a) w pkt 3 akapit drugi otrzymuje brzmienie: "Z wyjątkiem rozdziału III A niniejszej dyrektywy, działalności tej, w przypadku gdy jest prowadzona przez zakład ubezpieczeń lub pracownika zakładu ubezpieczeń podlegającego odpowiedzialności tego zakładu, nie uznaje się za pośrednictwo ubezpieczeniowe lub dystrybucję ubezpieczeń."; b) dodaje się punkt w brzmieniu: "13) dla celów rozdziału III A "produkt inwestycyjny oparty na ubezpieczeniu" oznacza produkt ubezpieczeniowy zapewniający wartość w dniu zapadalności lub wartość wykupu, w przypadku gdy ta wartość w dniu zapadalności lub wartość wykupu jest całkowicie lub częściowo narażona, bezpośrednio lub pośrednio, na wahania rynków, a ponadto nie obejmuje: a) produktów ubezpieczeniowych innych niż ubezpieczenia na życie, wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2009/138/WE (Grupy ubezpieczeń innych niż na życie); b) umów ubezpieczenia na życie, w przypadku gdy świadczenia z umowy są wypłacalne wyłącznie w przypadku śmierci lub w związku z niezdolnością z powodu uszczerbku na zdrowiu, choroby lub niepełnosprawności; c) produktów emerytalnych uznawanych na mocy prawa krajowego za takie, których głównym celem jest zapewnienie inwestorowi dochodu na emeryturze i które uprawniają inwestora do określonych świadczeń; d) oficjalnie uznanych pracowniczych programów emerytalnych wchodzących w zakres dyrektywy 2003/41/WE lub dyrektywy 2009/138/WE; e) indywidualnych produktów emerytalnych, w przypadku których prawo krajowe wymaga udziału finansowego pracodawcy, a pracodawca lub pracownik nie mają żadnej możliwości wyboru produktu emerytalnego lub jego dostawcy."; 2) dodaje się rozdział w brzmieniu: ROZDZIAŁ IIIA Dodatkowe wymogi w zakresie ochrony klientów	T	Art. 8 ust. 1 i 4 Art. 17. Art. 94	Art. 8. 1. Dystrybutor ubezpieczeń wykonując dystrybucję ubezpieczeń postępuje uczciwie, rzetelnie i profesjonalnie, zgodnie z najlepiej pojętym interesem klientów. 4. Informacje o charakterze reklamowym lub marketingowym są wyraźnie oznaczone. Art. 17. 1. Agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń wykonujący dystrybucję ubezpieczeń, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, posiadają rozwiązania organizacyjne służące zapobieganiu konfliktom interesów, tak aby nie miały one negatywnego wpływu na interesy klientów. 2. Agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń zapewniają proporcjonalność rozwiązań organizacyjnych, o których mowa w ust. 1, do prowadzonej działalności i proponowanych umów ubezpieczenia oraz rodzaju dystrybutora. 3. Agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy i zakład ubezpieczeń podejmują działania w celu identyfikacji konfliktu interesów między nimi, w tym między ich członkami zarządu, prokurentami, pracownikiem albo innymi powiązanymi z nimi osobami, a ich klientami, lub też między ich klientami, powstające w trakcie prowadzenia działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. 4. Jeżeli rozwiązania organizacyjne, o których mowa w ust. 1, nie są wystarczające, aby zapewnić uniknięcie ryzyka naruszenia interesów klienta, agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń przed zawarciem umowy ubezpieczenia ujawniają klientowi ogólny charakter lub źródła konfliktu interesów, w tym w szczególności informują klienta czy uzyskiwana prowizja z tytułu umowy ubezpieczenia jest uzależniona od wolumenu zawartych umów ubezpieczenia. 5. Agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy i zakład ubezpieczeń przekazują informacje, o których mowa w ust. 4, na trwałym nośniku. 6. Informacje, o których mowa w ust. 4, obejmują odpowiednie dane i informacje uwzględniające rodzaj klienta oraz umożliwiające klientowi podjęcie świadomej decyzji co do działalności dystrybutora ubezpieczeń, w odniesieniu do którego zaistniał konflikt interesów. Art. 94. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 2077 oraz z 2017 r. poz. 60) po art. 6a dodaje się art. 6b i art. 6c w brzmieniu: „Art. 6b. 1. Pośrednik ubezpieczeniowy wykonując czynności agencyjne albo czynności brokerskie w zakresie umów ubezpieczenia, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej, postępuje uczciwie, rzetelnie i profesjonalnie, zgodnie z najlepiej pojętym interesem osób poszukujących ochrony ubezpieczeniowej lub klientów. 2. Pośrednik ubezpieczeniowy przekazuje wszystkie informacje w zakresie umów ubezpieczenia, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej, w tym informacje o charakterze reklamowym i marketingowym, poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej lub klientowi w sposób jasny, dokładny i zrozumiały. 3. Informacje o charakterze reklamowym lub marketingowym są wyraźnie oznaczone. Art. 6c. 1. Pośrednik ubezpieczeniowy wykonując czynności agencyjne albo czynności

dotyczące produktów inwestycyjnych opartych na ubezpieczeniu Artykuł 13a Zakres Z zastrzeżeniem wyjątku określonego w art. 2 ust. 3 akapit drugi, niniejszy rozdział określa dodatkowe wymogi wobec działalności pośrednictwa ubezpieczeniowego i sprzedaży bezpośredniej prowadzonej przez zakłady ubezpieczeń, jeżeli jest prowadzona w odniesieniu do sprzedaży produktów inwestycyjnych opartych na ubezpieczeniu. Działalność ta stanowi dystrybucję ubezpieczeń. Artykuł 13b Zapobieganie konfliktom interesów Pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń utrzymuje w mocy i stosuje skuteczne rozwiązania organizacyjne i administracyjne mając na uwadze podejmowanie wszelkich rozsądnych działań zmierzających do zapobiegania konfliktom interesów, o których mowa w art. 13c, tak aby nie miały one negatywnego wpływu na interesy klientów. Artykuł 13c Konflikty interesów 1. Państwa członkowskie wymagają od pośredników ubezpieczeniowych i zakładów ubezpieczeń podejmowania wszelkich odpowiednich działań w celu identyfikowania konfliktów interesów między nimi, w tym między członkami ich kierownictwa, pracownikami i zależnymi pośrednikami ubezpieczeniowymi, lub jakkolwiek osobą mającą bezpośrednie lub pośrednie powiązania z nimi z racji sprawowanej kontroli, a ich klientami, lub też między jednym klientem a drugim, powstających w trakcie prowadzenia jakiejkolwiek działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń. 2. W przypadku gdy rozwiązania organizacyjne lub administracyjne wprowadzone przez pośrednika ubezpieczeniowego lub zakład ubezpieczeń zgodnie z art. 13b w celu zarządzania konfliktami interesów nie są wystarczające, aby z należytą starannością zapobiec ryzyku szkody dla interesów klienta, pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń wyraźnie ujawnia klientowi ogólny charakter lub źródła konfliktu interesów przed zawarciem transakcji na jego rachunek.		Art. 102	brokerskie w zakresie umów ubezpieczenia, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej, posiada rozwiązania organizacyjne służące zapobieganiu konfliktom interesów, tak aby nie miały one negatywnego wpływu na interesy klientów. 2. Pośrednik ubezpieczeniowy podejmuje działania w celu identyfikacji konfliktu interesów między nim, w tym członkami jego zarządu, jego prokurentem i pracownikiem albo inną powiązaną z nim osobą, a jego klientami, lub też między jego klientami, powstające w trakcie wykonywania czynności agencyjnych albo czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej. 3. Jeżeli rozwiązania organizacyjne, o których mowa w ust. 1, nie są wystarczające, aby zapewnić uniknięcie ryzyka naruszenia interesów klienta, pośrednik ubezpieczeniowy przed zawarciem umowy ubezpieczenia ujawnia poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej lub klientowi ogólny charakter lub źródła konfliktu interesów, w tym w szczególności informuje poszukującego ochrony ubezpieczeniowej lub klienta, czy uzyskiwana prowizja z tytułu umowy ubezpieczenia jest uzależniona od wolumenu zawartych umów ubezpieczenia." Art. 102. 1. W okresie od dnia 3 stycznia 2018 r. do dnia 22 lutego 2018 r., zakład ubezpieczeń, zawierający umowy ubezpieczenia, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, inaczej niż za pośrednictwem pośredników ubezpieczeniowych w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 94: 1) postępuje uczciwie, rzetelnie i profesjonalnie, zgodnie z najlepiej pojętym interesem osób poszukujących ochrony ubezpieczeniowej lub klientów; 2) przekazuje wszystkie informacje dotyczące tych umów, w tym informacje o charakterze reklamowym i marketingowym, poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej lub klientowi w sposób jasny, dokładny i zrozumiały; informacje o charakterze reklamowym lub marketingowym są wyraźnie oznaczone; 3) obowiązany jest posiadać rozwiązania organizacyjne służące zapobieganiu konfliktom interesów, tak aby nie miały one negatywnego wpływu na interesy klientów. 2. W okresie, o którym mowa w ust. 1, zakład ubezpieczeń obowiązany jest podejmować działania w celu identyfikacji konfliktu interesów między nim, w tym członkami jego zarządu, jego prokurentem, pracownikiem, pośrednikiem ubezpieczeniowym albo inną powiązaną z nim osobą, a jego klientami, lub też między jego klientami, powstające w trakcie wykonywania czynności związanych z zawarciem, inaczej niż za pośrednictwem pośredników ubezpieczeniowych, umowy ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1. Jeżeli takie rozwiązania organizacyjne nie są wystarczające, aby zapewnić uniknięcie ryzyka naruszenia interesów klienta, zakład ubezpieczeń przed zawarciem umowy ubezpieczenia ujawnia poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej lub klientowi ogólny charakter lub źródła konfliktu interesów, w tym w szczególności informuje poszukującego ochrony ubezpieczeniowej lub klienta, czy uzyskiwana prowizja z tytułu umowy ubezpieczenia jest uzależniona od wolumenu zawartych umów ubezpieczenia.

	3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych, zgodnie z art. 13e, mających na celu: a) określenie działań, których podjęcia można zasadnie oczekiwać od pośrednika ubezpieczeniowego lub zakładu ubezpieczeń w celu identyfikowania, zapobiegania, zarządzania i ujawniania konfliktów interesów występujących w związku z prowadzoną dystrybucją ubezpieczeń; b) wprowadzenie odpowiednich kryteriów służących określeniu rodzajów konfliktów interesów, których istnienie może spowodować szkodę dla interesów klientów lub potencjalnych klientów pośrednika ubezpieczeniowego lub zakładu ubezpieczeń. Artykuł 13d Zasady ogólne oraz informacje udzielane klientom 1. Państwa członkowskie zapewniają, aby pośrednik ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń, świadcząc dystrybucję ubezpieczeń, postępował uczciwie, rzetelnie i profesjonalnie zgodnie z najlepiej pojętym interesem swoich klientów. 2. Wszelkie informacje, w tym materiały marketingowe, kierowane przez pośrednika ubezpieczeniowego lub zakład ubezpieczeń do klientów lub potencjalnych klientów, muszą być rzetelne, jasne i nie mogą wprowadzać w błąd. Materiały marketingowe muszą być wyraźnie oznaczone jako takie. 3. Państwa członkowskie mogą zakazać przyjmowania lub pobierania opłat, prowizji lub innych korzyści pieniężnych płatnych lub przekazywanych pośrednikom ubezpieczeniowym lub zakładom ubezpieczeń przez jakąkolwiek osobę trzecią lub osobę działającą w imieniu osoby trzeciej w zakresie dystrybucji produktów inwestycyjnych opartych na ubezpieczeniu wśród klientów. Artykuł 13e Wykonywanie przekazanych uprawnień 1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule. 2. Uprawnienie do przyjmowania aktów delegowanych, o którym mowa w art. 13c, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia 2 lipca 2014 r. 3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 13c,			

	może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych. 4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. 5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 13c wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie trzech miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o trzy miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.".			
POZOSTAŁE PRZEPISY PROJEKTU				
Jedn. red.	Treść przepisu projektu krajowego			Uzasadnienie wprowadzenia przepisu
Art. 15	Art. 15. Pośrednictwo ubezpieczeniowe jest działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.			Przepis klasyfikuje pośrednictwo ubezpieczeniowe jako działalność gospodarczą
Art. 19	Art. 19. Agentem ubezpieczeniowym ani agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające nie może być przedsiębiorca prawomocnie pozbawiony prawa prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z art. 373 lub art. 374 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 2171, 2260 i 2261 oraz z 2017 r. poz. 791), w czasie trwania orzeczonego zakazu.			Przepis określa zakaz prowadzenia działalności agencyjnej
Art. 20	Art. 20. Działalność agencyjna powinna być wykonywana z zachowaniem staranności określonej w art. 355 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459, 933 i 1132) oraz dobrych obyczajów.			Przepis określa obowiązek wykonywania działalności agencyjnej z zachowaniem staranności
Art. 23	Art. 23. 1. Zakład ubezpieczeń udziela agentowi ubezpieczeniowemu oraz agentowi oferującemu ubezpieczenia uzupełniające upoważnionym do zawierania w jego imieniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych, w formie pisemnej, pod rygorem nieważności, pełnomocnictwa do dokonywania czynności agencyjnych w imieniu tego zakładu.			Przepis określa zasady udzielania agentowi pełnomocnictwa oraz

	2. Pełnomocnictwo, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności: 1) zakres działalności agenta ubezpieczeniowego oraz agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, ze wskazaniem działu i grup ubezpieczeń; 2) wysokość maksymalnej sumy ubezpieczenia lub sumy gwarancyjnej, na jaką agent ubezpieczeniowy oraz agent oferujący ubezpieczenia uzupełniający mogą zawrzeć jedną umowę ubezpieczenia lub jedną umowę gwarancji ubezpieczeniowej; 3) obszar działalności agenta ubezpieczeniowego oraz agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające. 3. Zakład ubezpieczeń przechowuje dokumenty dotyczące jego współpracy z agentem ubezpieczeniowym lub agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające, w szczególności umowę agencyjną, pełnomocnictwo do zawierania w jego imieniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych, dokumenty dotyczące wynagrodzenia agenta oraz dokumenty dotyczące obowiązkowych szkoleń zawodowych, przez okres 10 lat od dnia rozwiązania umowy agencyjnej. 4. Pełnomocnictwo udzielone przez zakład ubezpieczeń nie może zawierać upoważnienia do udzielania dalszych pełnomocnictw. 5. Jeżeli agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające zawarł z osobą fizyczną spełniającą wymogi określone w art. 21 ust. 1 umowę dotyczącą wykonywania czynności agencyjnych, umowa ta nie jest uważana za umowę agencyjną.	obowiązek przechowywania przez zakład ubezpieczeń dokumentacji dotyczącej współpracy z agentem
Art. 24	Art. 24. 1. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające są obowiązani: 1) udostępnić klientowi przy pierwszej czynności należącej do zakresu działalności agencyjnej dokument pełnomocnictwa, o którym mowa w art. 23 ust. 1; 2. Agent ubezpieczeniowy, przed zawarciem umowy ubezpieczenia na życie, o której mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, informuje klienta również o wysokości: 2) wskaźnika kosztów prowizji agenta ubezpieczeniowego – związanych z proponowaną umową. 5. Agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające są obowiązani: 1) udostępniać klientowi na każde żądanie dokument pełnomocnictwa, o którym mowa w art. 23 ust. 1; 2) niezwłocznie zwrócić zakładowi ubezpieczeń dokument pełnomocnictwa, o którym mowa w art. 23 ust. 1, oraz wszystkie wydane mu druki, materiały i inne dokumenty, oraz rozliczyć się z zainkasowanych składek, jeżeli jego pełnomocnictwo wygasło lub zostało cofnięte; 3) zachować w tajemnicy wszystkie informacje uzyskane w związku z wykonywaniem czynności agencyjnych, dotyczące zakładu ubezpieczeń, drugiej strony umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej oraz klienta; obowiązek ten ciąży na agencie ubezpieczeniowym i agencie oferującym ubezpieczenia uzupełniające również po rozwiązaniu umowy agencyjnej.	Przepis określa obowiązki agenta, a także obowiązek ujawniania przez agenta wysokości kosztów prowizji w przypadku umów ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym
Art. 25	Art. 25. 2. Zakład ubezpieczeń, przed zawarciem umowy ubezpieczenia na życie, o której mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, informuje klienta również o wysokości: 2) wskaźnika kosztów prowizji osoby wykonującej czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń – związanych z proponowaną umową.	Przepis określa obowiązek zakładu ubezpieczeń do ujawniania wysokości kosztów prowizji osoby wykonującej czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń w przypadku umów ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym
Art. 26	Art. 26. Określenia wskazujące na wykonywanie działalności agencyjnej lub czynności agencyjnych mogą być używane w nazwie lub reklamie oraz do oznaczenia działalności wyłącznie przez podmiot wpisany do rejestru agentów oraz przez podmiot wykonujący działalność agencyjną lub czynności agencyjne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z art. 44 ust. 1.	Przepis zastrzega używanie określeń wskazujących na wykonywanie

		działalności agencyjnych lub czynności agencyjnych
Art. 27	<i>Art. 27. Agent ubezpieczeniowy, agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, osoba wykonująca czynności agencyjne, członek zarządu lub rady nadzorczej agenta ubezpieczeniowego, członek zarządu lub rady nadzorczej agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, wspólnicy, o których mowa w art. 21 ust. 3 pkt 2 lit. a, członkowie zarządu, o których mowa w art. 21 ust. 3 pkt 2 lit. b, akcjonariusz lub udziałowiec agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające oraz osoba wykonująca czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń nie może wykonywać działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń, czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń, posiadać akcji lub udziałów brokera ubezpieczeniowego z wyjątkiem akcji dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym, a także pozostawać w innych relacjach, które mogłyby zagrażać wykonywaniu działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń z zachowaniem wymogów określonych w art. 8 ust. 1.</i>	Przepis zakazuje łączenia wykonywania czynności agencyjnych i czynności brokerskich
Art. 28	<i>Art. 28. Nadzór nad działalnością agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające sprawuje zakład ubezpieczeń, na rzecz którego działa agent, z zastrzeżeniem art. 64 ust. 2 pkt 2.</i>	Przepis określa nadzór zakładu ubezpieczeń nad działalnością agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające
Art. 29	<i>Art. 29. 1. Klient udziela brokerowi ubezpieczeniowemu, w formie pisemnej, pełnomocnictwa do wykonywania czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń w imieniu klienta. 2. Broker ubezpieczeniowy udostępnia zakładowi ubezpieczeń przy pierwszej czynności należącej do czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń dokument pełnomocnictwa, o którym mowa w ust. 1.</i>	Przepis określa pełnomocnictwo do dokonywania czynności brokerskich
Art. 32	<i>Art. 32. 1. Broker ubezpieczeniowy nie może:</i> 1) <i>wykonywać działalności agencyjnej, czynności agencyjnych, czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń ani czynności dystrybucyjnych zakładu reasekuracji;</i> 2) <i>pozostawać w jakimkolwiek stałym stosunku umownym z zakładem ubezpieczeń, zakładem reasekuracji, agentem ubezpieczeniowym lub agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające;</i> 3) <i>być członkiem organów nadzorczych lub zarządzających zakładu ubezpieczeń, zakładu reasekuracji, agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające;</i> 4) <i>posiadać akcji lub udziałów zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji, z wyjątkiem akcji dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym;</i> 5) <i>posiadać akcji lub udziałów agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, z wyjątkiem akcji dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym;</i> 6) <i>pozostawać w innych relacjach, które mogłyby zagrażać wykonywaniu działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń z zachowaniem wymogów określonych w art. 8 ust. 1.</i> <i>2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy:</i> 1) <i>umowy ubezpieczenia, na podstawie której broker ubezpieczeniowy jest ubezpieczonym lub ubezpieczającym;</i> 2) <i>umowy zawartej przez brokera ubezpieczeniowego z zakładem ubezpieczeń, dotyczącej sposobu wzajemnego rozliczania się z tytułu wykonywania czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń.</i> <i>3. Broker reasekuracyjny nie może:</i> 1) <i>wykonywać działalności agencyjnej, czynności agencyjnych, czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń ani czynności dystrybucyjnych zakładu reasekuracji;</i>	Przepis określa zakaz wykonywania przez brokera ubezpieczeniowego czynności agencyjnych

	2) pozostawać w jakimkolwiek stałym stosunku umownym z zakładem ubezpieczeń, zakładem reasekuracji, agentem ubezpieczeniowym lub agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające; 3) być członkiem organów nadzorczych lub zarządzających zakładu ubezpieczeń, zakładu reasekuracji, agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające; 4) posiadać akcje lub udziały zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji, z wyjątkiem akcji dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym; 5) posiadać akcje lub udziały agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, z wyjątkiem akcji dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym; 6) pozostawać w innych relacjach, które mogłyby zagrażać wykonywaniu działalności w zakresie dystrybucji reasekuracji z zachowaniem obowiązku postępowania uczciwie, rzetelnie i profesjonalnie; przepis art. 8 ust. 1 stosuje się odpowiednio. 4. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, nie dotyczy: 1) umowy ubezpieczenia, na podstawie której broker reasekuracyjny jest ubezpieczonym lub ubezpieczającym; 2) umowy zawartej przez brokera reasekuracyjnego z zakładem ubezpieczeń lub zakładem reasekuracji, dotyczących sposobu wzajemnego rozliczania się z tytułu wykonywania czynności brokerskich w zakresie reasekuracji; 3) zlecania brokerom reasekuracyjnym zawierania umów reasekuracji, w zakresie cedowania ryzyka z umów ubezpieczenia i umów gwarancji ubezpieczeniowych; 4) zlecania brokerom reasekuracyjnym zawierania umów retrocesji, w zakresie cedowania ryzyka z umów reasekuracji. 5. W przypadku nabycia lub posiadania akcji, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5 i ust. 3 pkt 4 i 5, broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny są obowiązani powiadomić o tym organ nadzoru. 6. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do członków organów brokera ubezpieczeniowego będącego osobą prawną, oraz do osób, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy wykonuje czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń, wykonujących te czynności na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło lub innej umowy o podobnym charakterze. 7. Przepisy ust. 3 stosuje się odpowiednio do członków organów brokera reasekuracyjnego będącego osobą prawną, oraz do osób, przy pomocy których broker reasekuracyjny wykonuje czynności brokerskie w zakresie reasekuracji, wykonujących te czynności na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło lub innej umowy o podobnym charakterze. 8. Przepis ust. 1 pkt 1 stosuje się także do pracowników brokera ubezpieczeniowego zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, niebędących osobami, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy wykonuje czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń. 9. Przepis ust. 3 pkt 1 stosuje się także do pracowników brokera reasekuracyjnego zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, niebędących osobami, przy pomocy których broker reasekuracyjny wykonuje czynności brokerskie w zakresie reasekuracji.	
Art. 33	Art. 33. 1. Broker ubezpieczeniowy może zlecić wykonywanie czynności wymagających specjalistycznej wiedzy innym podmiotom, z wyłączeniem prawa składania i przyjmowania oświadczeń woli w imieniu klientów. 2. Do brokerów reasekuracyjnych przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.	Przepis określa możliwość zlecania przez brokera ubezpieczeniowego wykonywania określonych czynności
Art. 34	Art. 34. 1. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej broker ubezpieczeniowy jest obowiązany: 3) okazać zakładowi ubezpieczeń i klientowi przy pierwszej czynności zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń; 2. Broker ubezpieczeniowy, przed zawarciem umowy ubezpieczenia na życie, o której mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, informuje klienta również o wysokości: 2) wskaźnika kosztów prowizji brokera ubezpieczeniowego – związanych z proponowaną umową. 3. Broker ubezpieczeniowy jest obowiązany: 1) zachować w tajemnicy wszystkie informacje uzyskane w związku z wykonywaniem czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń; obowiązek ten ciąży na brokerze ubezpieczeniowym również po rozwiązaniu stosunku umownego ze zleceniodawcą;	Przepis określa obowiązki brokera ubezpieczeniowego, a także obowiązek ujawniania przez brokera wysokości kosztów prowizji w przypadku umów ubezpieczenia o charakterze

	2) okazywać zakładowi ubezpieczeń i klientowi na każde żądanie zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń; 3) prowadzić rejestr skarg i reklamacji; 4) przechowywać dokumentację dotyczącą wykonywanej działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń, w szczególności pełnomocnictwa do wykonywania czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń w imieniu klienta oraz dokumenty dotyczące wynagrodzenia brokera, przez okres 10 lat od dnia zakończenia współpracy z klientem. 5. Do brokera reasekuracyjnego przepisy: 1) ust. 1 pkt 1–3 oraz ust. 3 pkt 1, 2 i 4 stosuje się odpowiednio; 2) ust. 1 pkt 5 stosuje się odpowiednio, z tym, że obowiązek, o którym mowa w tym przepisie, dotyczy także akcji lub udziałów zakładu reasekuracji posiadanych przez brokera reasekuracyjnego, uprawniających co najmniej do 10% głosów na walnym zgromadzeniu tego zakładu, oraz akcji lub udziałów brokera reasekuracyjnego będącego osobą prawną, posiadanych przez zakład reasekuracji, uprawniających co najmniej do 10% głosów na walnym zgromadzeniu albo zgromadzeniu wspólników brokera reasekuracyjnego. 6. Do osób fizycznych wykonujących czynności brokerskie w zakresie reasekuracji przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.	inwestycyjnym
Art. 35	Art. 35. Określenia wskazujące na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji mogą być używane w nazwie lub reklamie oraz do oznaczania działalności wyłącznie przez podmiot posiadający wydane przez organ nadzoru zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń albo w zakresie reasekuracji albo przez podmiot wykonujący działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z art. 44 ust. 1.	Przepis zastrzega używanie określeń wskazujących na wykonywanie działalności brokerskiej lub czynności brokerskich
Art. 36	Art. 36. 2. Organ nadzoru odmawia wydania zezwolenia w drodze decyzji. 3. Ten sam podmiot może posiadać zezwolenie zarówno na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń, jak i na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji. 5. Brokerem ubezpieczeniowym ani brokerem reasekuracyjnym nie może być przedsiębiorca prawomocnie pozbawiony prawa prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z art. 373 lub art. 374 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe, w czasie trwania orzeczonego zakazu.	Przepis określa zasady uzyskania zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej
Art. 37	Art. 37. Zezwolenie określa: 1) imię lub imiona i nazwisko oraz adres zamieszkania osoby fizycznej oraz firmę, pod którą osoba fizyczna wykonuje działalność gospodarczą, a w przypadku osoby prawnej - firmę przedsiębiorcy, siedzibę i adres; 2) zakres działalności.	Przepis określa elementy zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej
Art. 38	Art. 38. 1. W przypadku utraty dokumentu zezwolenia, broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny mogą wystąpić do organu nadzoru z pisemnym wnioskiem o wydanie jego duplikatu. 2. Organ nadzoru wystawia duplikat na podstawie posiadanych dokumentów. 3. Duplikat wystawia się na druku odpowiadającym dokumentowi zezwolenia. Na pierwszej stronie u góry należy umieścić wyraz "DUPLIKAT". Pod tekstem należy dodać wyrazy "oryginał podpisał" i wymienić nazwiska osób, które podpisały oryginał zezwolenia, albo stwierdzić nieczytelność podpisów oraz zamieścić datę wydania duplikatu i opatrzyć okrągłą pieczęcią urzędową. Duplikat podpisuje osoba upoważniona przez organ nadzoru. 4. Informację o wydaniu duplikatu zezwolenia umieszcza się w aktach.	Przepis określa zasady postępowania w razie utraty dokumentu zezwolenia
Art. 39	Art. 39. Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny są obowiązani informować organ nadzoru o wszystkich zmianach stanu faktycznego i prawnego dotyczących ich i wykonywanej przez nich działalności w zakresie art. 36, w terminie 7 dni od dnia zaistnienia zmiany.	Przepis zobowiązuje brokera ubezpieczeniowego do informowania o

		zmianach dotyczących jego i wykonywanej działalności
Art. 40	Art. 40. Przepisy art. 36 ust. 8 i 9 stosuje się odpowiednio do członków zarządu brokera ubezpieczeniowego oraz brokera reasekuracyjnego będącego osobą prawną.	Przepis określa odpowiednie warunki dla członków zarządu osoby prawnej
Art. 41	Art. 41. 1. Organ nadzoru cofa zezwolenie, w drodze decyzji: 1) jeżeli broker ubezpieczeniowy albo broker reasekuracyjny przestali spełniać wymogi niezbędne do wykonywania działalności brokerskiej odpowiednio w zakresie ubezpieczeń albo w zakresie reasekuracji, określone ustawą; 2) na wniosek brokera. 2. Organ nadzoru może cofnąć zezwolenie, jeżeli broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny wykonują działalność z naruszeniem przepisów ustawy lub w rażący sposób naruszają interesy zleceniodawcy. 3. Podmiot, któremu cofnięto zezwolenia z przyczyn określonych w ust. 2, przez 3 lata od dnia cofnięcia zezwolenia nie może ubiegać się o ponowne wydanie takiego zezwolenia. 4. W przypadku gdy z przyczyn określonych w ust. 2, cofnięto zezwolenie: 1) osobie fizycznej - nie może ona, w okresie, o którym mowa w ust. 3, być członkiem organów zarządzających lub nadzorczych osoby prawnej prowadzącej działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji, ani osoby prawnej ubiegającej się o zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji; 2) osobie prawnej - członek organów zarządzających lub nadzorczych takiej osoby prawnej nie może, w okresie, o którym mowa w ust. 3, być członkiem organów zarządzających lub nadzorczych osoby prawnej prowadzącej działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji albo osoby prawnej ubiegającej się o zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji, ani ubiegać się o zezwolenie na wykonywanie takiej działalności. 5. Zezwolenie wygasa z chwilą śmierci brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego lub z chwilą wykreślenia go z rejestru przedsiębiorców lub ewidencji działalności gospodarczej.	Przepis określa przesłanki cofnięcia zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej
Art. 42	Art. 42. 1. W skład Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, zwanej dalej "Komisją", wchodzi: 1) przewodniczący; 2) zastępcę przewodniczącego; 3) sekretarz; 4) dwóch członków. 2. Osoby wchodzące w skład Komisji powinny posiadać wyższe wykształcenie oraz wyróżniać się wysokim poziomem wiedzy z dziedziny ubezpieczeń osobowych i majątkowych. 3. Osoby wchodzące w skład Komisji powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw instytucji finansowych na wniosek organu nadzoru. 4. Osobom wchodzącym w skład Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w egzaminie, opracowanie pytań testowych, przygotowanie testów egzaminacyjnych oraz udział w posiedzeniu Komisji. 5. W pracach Komisji może brać udział dwóch obserwatorów wyłonionych wspólnie przez ogólnopolskie organizacje brokerów. 6. Osoba przystępująca do egzaminu ponosi opłatę egzaminacyjną. 7. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia: 1) regulamin działania Komisji; 2) wysokość wynagrodzenia dla osób wchodzących w skład Komisji; 3) sposób przeprowadzania egzaminu, w tym terminy przyjmowania zgłoszeń;	Przepis określa skład i zasady funkcjonowania Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych

	4) zakres obowiązujących tematów egzaminu; 5) sposób i tryb uznawania studiów wyższych zgodnie z art. 36 ust. 10; 6) sposób i tryb zwalniania z egzaminu; 7) wysokość opłaty egzaminacyjnej i sposób jej uiszczania. 8. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 7, uwzględni: 1) konieczność zapewnienia odpowiedniego sprawdzianu wiedzy kandydatów i sprawnego przeprowadzenia egzaminu oraz działania Komisji w sposób sprawny i skuteczny; 2) aby wysokość wynagrodzenia dla osób wchodzących w skład Komisji, mając na uwadze nakład ich pracy i zakres obowiązków, nie była wyższa niż: a) 50% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym przeprowadzenie egzaminu, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887, z późn. zm.), zwanego dalej "przeciętnym wynagrodzeniem" - za udział w egzaminie, b) 10% przeciętnego wynagrodzenia - za udział w posiedzeniu Komisji oraz za przygotowanie testów egzaminacyjnych, c) 2% przeciętnego wynagrodzenia - za opracowanie pytania testowego; 3) aby wysokość opłaty egzaminacyjnej nie była wyższa niż 20% przeciętnego wynagrodzenia; 4) konieczność przeprowadzania egzaminu nie rzadziej niż dwa razy w roku; 5) możliwość weryfikacji przez Komisję uznania studiów wyższych, o którym mowa w art. 36 ust. 10.	
Art. 43	Art. 43. 1. Agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, wpisani do rejestru agentów, mogą wykonywać działalność agencyjną na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług. 2. Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny, posiadający zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji, wydane przez organ nadzoru, i wpisani do rejestru brokerów, mogą wykonywać działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług. 3. Działalność pośredników ubezpieczeniowych w zakresie, o którym mowa w ust. 1 i 2, podlega nadzorowi organu nadzoru, z wyjątkiem działalności wykonywanej na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział w zakresie obowiązków i wymogów określonych w art. 8-13, art. 17, art. 24 ust. 1 pkt 2-6 i ust. 2-4 oraz art. 34 ust. 1 pkt 1, 2, 4-8 i ust. 2, a także innych obowiązków i wymogów dotyczących umów ubezpieczenia, o których mowa w grupie 3 załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.	Przepis określa ogólne uprawnienie dla podmiotów krajowych do wykonywania działalności w sposób transgraniczny
Art. 44	Art. 44. 1. Podmiot mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej może wykonywać działalność agencyjną albo działalność brokerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, jeżeli jest wpisany do odpowiedniego rejestru pośredników w tym państwie. 2. Wykonywana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział działalność podmiotu, o którym mowa w ust. 1, podlega nadzorowi organu nadzoru w zakresie obowiązków i wymogów określonych w art. 8-13, art. 17, art. 24 ust. 1 pkt 2-6 i ust. 2-4 oraz art. 34 ust. 1 pkt 1, 2, 4-8 i ust. 2, a także innych obowiązków i wymogów dotyczących umów ubezpieczenia, o których mowa w grupie 3 załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.	Przepis określa ogólne uprawnienie dla podmiotów zagranicznych do wykonywania działalności w sposób transgraniczny na terytorium RP
Art. 55	Art. 55. Zakład ubezpieczeń składa, wraz z niezbędnymi dokumentami, wniosek o wpisanie do rejestru agentów podmiotu, z którym zawarł umowę agencyjną, niezwłocznie po jej zawarciu, jednak nie później niż w terminie 14 dni.	Przepis określa termin na złożenie wniosku o wpis do rejestru agentów ubezpieczeniowych
Art. 56	Art. 56. 1. Organ nadzoru dokonuje wpisu do rejestru agentów na podstawie wniosku złożonego przez zakład ubezpieczeń, w terminie 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku, oraz informuje o tym zakład ubezpieczeń. 2. Organ nadzoru może odmówić wpisu do rejestru agentów, jeżeli osoby fizyczne, przy pomocy których mają być wykonywane czynności agencyjne, nie	Przepis określa przesłanki wpisu do rejestru oraz odmowy

	<i>spełniają wymogów określonych w art. 21 ust. 1, lub agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające nie spełniają warunku, o którym mowa w art. 21 ust. 3 lub 4. Odmowa wpisu następuje w drodze decyzji.</i> <i>3. Jeżeli wniosek zakładu ubezpieczeń dotyczy agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wykonującego już działalność agencyjną na rzecz innego lub innych zakładów ubezpieczeń i wpisanego do rejestru agentów, organ nadzoru uzupełnia dane, o których mowa odpowiednio w art. 57 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 3. Jeżeli agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające podlega obowiązkowi zawarcia umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w art. 22 ust. 3 i 4, zakład ubezpieczeń do wniosku o wpis do rejestru lub o zmianę wpisu w rejestrze dołącza oświadczenie o posiadaniu dokumentu potwierdzającego zawarcie takiej umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej.</i> <i>4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, sposób składania wniosków o wpis albo o zmianę wpisu w rejestrze agentów oraz wykaz dokumentów dołączanych do takich wniosków, mając w szczególności na uwadze zapewnienie sprawnego funkcjonowania rejestru oraz pełnej informacji o osobach, których dane są wpisywane do rejestru.</i>	wpisu
Art. 57	Art. 57. 1. Rejestr agentów zawiera, w odniesieniu do agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, będących osobami fizycznymi: 1) numer wpisu do rejestru; 2) dane osobowe, obejmujące: a) imię lub imiona i nazwisko, b) numer PESEL lub, gdy ten numer nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, c) miejsce zamieszkania, d) numer identyfikacji podatkowej (NIP), e) firmę (nazwę), pod którą wykonuje działalność gospodarczą, f) siedzibę i adres; 3) firmę lub firmy zakładów ubezpieczeń, na rzecz których działa agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, oraz zakres pełnomocnictw, o których mowa w art. 23 ust. 1; 4) rodzaj agenta; 5) wykaz osób fizycznych, przy pomocy których agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wykonuje czynności agencyjne wraz z nadanym w rejestrze numerem, zawierający ich dane osobowe, obejmujące: a) imię lub imiona i nazwisko, b) numer PESEL lub, gdy ten numer nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, c) miejsce zamieszkania; 6) w przypadku agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wykonującego czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, numer polisy potwierdzającej zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w art. 22 ust. 3 i 4, termin obowiązywania tej umowy oraz nazwę zakładu ubezpieczeń, z którym zawarto tę umowę. 2. Rejestr agentów zawiera, w odniesieniu do agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, niebędących osobami fizycznymi: 1) numer wpisu do rejestru; 2) dane dotyczące podmiotu, obejmujące: a) firmę (nazwę) agenta, b) siedzibę i adres, c) numer w rejestrze przedsiębiorców, d) informację, czy agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające jest bankiem lub spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową, w przypadku których, zgodnie z art. 21 ust. 5, egzamin, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 5, zdawany przez osoby mające wykonywać czynności agencyjne, przeprowadza się w ograniczonym zakresie; 3) firmę lub firmy zakładów ubezpieczeń, na rzecz których działa agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, oraz zakres	Przepis określa elementy rejestru agentów ubezpieczeniowych

	pełnomocnictw, o których mowa w art. 23 ust. 1; 4) rodzaj agenta; 5) wykaz osób fizycznych, przy pomocy których agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wykonuje czynności agencyjne wraz z nadanym w rejestrze numerem, zawierający ich dane osobowe, obejmujące: a) imię lub imiona i nazwisko, b) numer PESEL lub, gdy ten numer nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, c) miejsce zamieszkania; 6) w przypadku agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wykonującego czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, numer polisy potwierdzającej zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w art. 22 ust. 3 i 4, termin obowiązywania tej umowy oraz nazwę zakładu ubezpieczeń, z którym zawarto tę umowę; 7) wykaz członków zarządu agenta będącego osobą prawną oraz wspólników agenta będącego spółką nieposiadającą osobowości prawnej, obejmujący w przypadku wspólników będących osobami prawnymi członków ich zarządu, zawierający dane osobowe takich osób, obejmujące: a) imię lub imiona i nazwisko, b) numer PESEL lub, gdy ten numer nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, c) miejsce zamieszkania; 3. Rejestr agentów, w przypadku agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające wykonujących działalność agencyjną na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, zawiera dodatkowo: 1) wykaz państw członkowskich Unii Europejskiej, w których działalność jest wykonywana przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług; 2) adres oddziału agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające w państwie członkowskim Unii Europejskiej, w którym wykonuje działalność przez oddział; 3) firmę i siedzibę zakładu ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz którego agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wykonuje działalność agencyjną w państwie członkowskim Unii Europejskiej. 4. Tożsamość podmiotów, o których mowa w ust. 2 pkt 8 i 9, w odniesieniu do osób fizycznych obejmuje ich dane osobowe, o których mowa w ust. 1 pkt 2, a w odniesieniu do przedsiębiorców niebędących osobami fizycznymi – dotyczące ich dane, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit a–c.	
Art. 59	Art. 59. 1. Z chwilą rozwiązania umowy agencyjnej zakład ubezpieczeń jest obowiązany niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni, wystąpić do organu nadzoru z wnioskiem o wykreślenie agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające z rejestru agentów. 2. Jeżeli wniosek dotyczy agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wykonującego działalność agencyjną na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń, organ nadzoru zmienia dane, o których mowa odpowiednio w art. 57 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 3. 3. Jeżeli przyczyną rozwiązania umowy agencyjnej jest wykonywanie przez agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające działalności z naruszeniem przepisów prawa, umowy agencyjnej, staranności lub dobrych obyczajów, zakład ubezpieczeń informuje o tym organ nadzoru, a informacja o przyczynie rozwiązania umowy agencyjnej, ze wskazaniem zakładu ubezpieczeń, który rozwiązał tą umowę, jest odnotowywana w rejestrze agentów. 4. W przypadku powzięcia przez zakład ubezpieczeń informacji, że przedsiębiorca, z którym rozwiązano umowę agencyjną z przyczyny określonej w ust. 3, wystąpił na drodze sądowej lub innej właściwej o stwierdzenie wadliwości rozwiązania umowy agencyjnej przez zakład ubezpieczeń, zakład ubezpieczeń niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu 7 dni od dnia powzięcia wiadomości o wystąpieniu przez agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające na drogę sądową lub inną właściwą, informuje o tym organ nadzoru, a okoliczność ta jest odnotowywana w rejestrze agentów. 5. O prawomocnym rozstrzygnięciu przez sąd lub inny właściwy organ w przedmiocie prawidłowości albo wadliwości rozwiązania umowy agencyjnej z przyczyn określonych w ust. 3 zakład ubezpieczeń niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu 7 dni od dnia uprawomocnienia się takiego rozstrzygnięcia, informuje organ nadzoru. W takim przypadku wykreśla się z rejestru informacje, o których mowa w ust. 3 lub 4. 6. Odpowiedzialność za zgodność ze stanem faktycznym informacji, o których mowa w ust. 3–5, oraz ich wykorzystanie przez podmioty, którym takie informacje zostały udostępnione, ponosi zakład ubezpieczeń, który przekazał te informacje.	Przepis określa postępowanie w razie rozwiązania umowy agencyjnej

	7. Dane dotyczące agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wykreślonego z rejestru agentów są przechowywane w tym rejestrze przez 10 lat.	
Art. 60	Art. 60. 1. Organ nadzoru, z urzędu, dokonuje wpisu do rejestru brokerów z dniem wydania zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji. 2. W przypadku wydania zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji osobie fizycznej, organ nadzoru z urzędu wpisuje ją do rejestru brokerów jako osobę przy pomocy których broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny wykonuje czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji. 3. W przypadku wydania zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji osobie prawnej, organ nadzoru z urzędu wpisuje jako osoby przy pomocy których broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny wykonuje czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji członków zarządu spełniających warunki określone w art. 36 ust. 4 pkt 1 lit. e i f albo w ust. 8 lub 9. 4. Organ nadzoru, z urzędu, dokonuje wpisu do rejestru brokerów informacji o egzaminach przeprowadzanych przez Komisję, o osobach, które zdały egzamin przed Komisją, o osobach, o których mowa w art. 36 ust. 8 i 9 oraz o osobach, które zostały zwolnione z egzaminu zgodnie z art. 36 ust. 11.	Przepis zakłada wpisanie z urzędu brokera ubezpieczeniowego do rejestru brokerów z dniem wydania zezwolenia
Art. 61	Art. 61. 1. Rejestr brokerów zawiera, w odniesieniu do osób fizycznych: 1) numer wpisu do rejestru; 2) dane osobowe, obejmujące: a) imię lub imiona i nazwisko, b) numer PESEL lub, gdy ten numer nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, c) miejsce zamieszkania, d) siedzibę i adres, e) numer identyfikacji podatkowej (NIP), f) firmę (nazwę), pod którą prowadzi działalność; 3) numer i datę wydania zezwolenia; 4) datę i przyczynę cofnięcia zezwolenia; 5) w przypadku brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego wykonującego działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług: a) wykaz państw członkowskich Unii Europejskiej, w których czynności są wykonywane, przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, b) adres oddziału brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego w państwie członkowskim Unii Europejskiej, w którym wykonuje działalność przez oddział; 6) rodzaj działalności brokerskiej; 7) wykaz osób fizycznych, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny wykonuje czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji, zawierający ich dane osobowe, obejmujące: a) imię lub imiona i nazwisko, b) numer PESEL lub, gdy ten numer nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, c) miejsce zamieszkania; 8) numer dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w art. 30 ust. 1, termin obowiązywania tej umowy ubezpieczenia oraz nazwę zakładu ubezpieczeń, z którym zawarto tę umowę. 2. Rejestr brokerów zawiera, w odniesieniu do osób prawnych: 1) numer wpisu do rejestru; 2) dane dotyczące brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego, obejmujące: a) firmę (nazwę),	Przepis określa elementy rejestru brokerów ubezpieczeniowych

	b) numer w rejestrze przedsiębiorców, c) dane osobowe osób wchodzących w skład zarządu, obejmujące: - imię lub imiona i nazwisko, - numer PESEL lub, gdy ten numer nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, - miejsce zamieszkania, d) siedzibę i adres podmiotu, e) numer i datę wydania zezwolenia; 3) datę i przyczynę cofnięcia zezwolenia; 4) w przypadku brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego wykonującego działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług: a) wykaz państw członkowskich Unii Europejskiej, w których czynności są wykonywane przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, b) adres oddziału brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego w państwie członkowskim Unii Europejskiej, w którym wykonuje działalność przez oddział; 5) rodzaj działalności brokerskiej; 6) wykaz osób fizycznych, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny wykonuje czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji, zawierający ich dane osobowe, obejmujące: a) imię lub imiona i nazwisko, b) numer PESEL lub, gdy ten numer nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, c) miejsce zamieszkania; 7) numer dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w art. 30 ust. 1, termin obowiązywania tej umowy ubezpieczenia oraz nazwę zakładu ubezpieczeń, z którym zawarto tę umowę; 3. Rejestr brokerów zawiera także: 1) datę i rodzaj egzaminu przeprowadzonego przez Komisję; 2) dane osobowe osób, które zdały egzamin przed Komisją, obejmujące: a) imię lub imiona i nazwisko, b) numer PESEL lub, gdy ten numer nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, c) miejsce zamieszkania, d) datę i miejsce urodzenia oraz imię ojca; 3) dane osobowe osób, o których mowa w art. 36 ust. 8 i 9 oraz osób, które zostały zwolnione z egzaminu zgodnie z art. 36 ust. 11, obejmujące: a) imię lub imiona i nazwisko, b) numer PESEL lub, gdy ten numer nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, c) miejsce zamieszkania. 4. Dane dotyczące brokera ubezpieczeniowego i brokera reasekuracyjnego wykreślonego z rejestru brokerów są przechowywane w rejestrze przez 10 lat. 5. Tożsamość podmiotów, o których mowa w ust. 2 pkt 8 i 9, w odniesieniu do osób fizycznych obejmuje ich dane osobowe, o których mowa w ust. 1 pkt 2, a w odniesieniu do osób prawnych – dotyczące ich dane, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a, b i d.	
Art. 62	Art. 62. Organ nadzoru dokonuje wykreślenia brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego z rejestru brokerów w przypadku: 1) cofnięcia zezwolenia; 2) wygaśnięcia zezwolenia.	Przepis określa przesłanki wykreślenia brokera z rejestru brokerów ubezpieczeniowych

Art. 64	Art. 64. 1. Organ nadzoru sprawuje nadzór nad wykonywaniem działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń i dystrybucji reasekuracji, z zastrzeżeniem art. 43 ust. 3 i art. 44 ust. 2. 2. Organ nadzoru sprawuje nadzór nad: 1) zakładem ubezpieczeń w zakresie korzystania z usług agentów ubezpieczeniowych, agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające oraz przedsiębiorców, o których mowa w art. 3; 2) działalnością agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające w zakresie, o którym mowa w art. 71, art. 82 pkt 2, art. 85 ust. 2, art. 86, art. 87 i art. 89; 3) działalnością brokerów ubezpieczeniowych i brokerów reasekuracyjnych.	Przepis zakłada objęcie nadzoru nad wykonywaniem dystrybucji ubezpieczeń i reasekuracji przez organ nadzoru
Art. 70	Art. 70. 1. Organ nadzoru może przeprowadzić kontrolę działalności zakładu ubezpieczeń w zakresie korzystania z usług agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające. 2. W ramach kontroli, o której mowa w ust. 1, badaniu podlega zgodność działalności z przepisami prawa. Kontrola obejmuje w szczególności: 1) prawidłowość zawierania umów agencyjnych, postanowienia umów agencyjnych oraz postanowienia udzielanych pełnomocnictw; 2) terminowość składania wniosku o wpisanie do rejestru agentów podmiotu, z którym została zawarta umowa agencyjna; 3) terminowość składania wniosku o dokonanie zmiany wpisu w rejestrze agentów; 4) terminowość występowania do organu nadzoru z wnioskiem o wykreślenie podmiotu z rejestru agentów; 5) prawidłowość danych dotyczących agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, przekazanych do organu nadzoru przez zakład ubezpieczeń wraz z wnioskiem o wpis do rejestru, zmianę wpisu w rejestrze albo wykreślenie z rejestru; 6) przestrzeganie przez agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające wymogu wykonywania czynności agencyjnych przez osoby fizyczne spełniające warunki określone w art. 21 ust. 1; 7) w przypadku korzystania przez zakład ubezpieczeń z usług podmiotów, o których mowa w art. 45 ust. 1 lub art. 49 ust. 1 – sprawdzenie, czy podmioty te wykonują działalność agencyjną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie odpowiednio z art. 45 lub art. 49; 8) przestrzeganie przez agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające wymogu określonego w art. 21 ust. 3 i 4. 3. Organ nadzoru może przeprowadzić kontrolę działalności zakładu ubezpieczeń w zakresie korzystania z usług przedsiębiorców, o których mowa w art. 3. 4. W ramach kontroli, o której mowa w ust. 3, sprawdzeniu podlega zgodność działalności z wymogami określonymi w art. 3. 5. W przypadku zakładu ubezpieczeń mającego siedzibę w państwie członkowskim Unii Europejskiej innym niż Rzeczpospolita Polska, wykonującego działalność ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie przepisów rozdziału 8 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, na potrzeby kontroli i nadzoru nad działalnością tego zakładu ubezpieczeń w zakresie korzystania z usług agentów ubezpieczeniowych, agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające oraz przedsiębiorców, o których mowa w art. 3, stosuje się odpowiednio art. 214 oraz art. 333 ust. 4–8 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.	Przepis określa zasady i tryb przeprowadzania kontroli zakładu ubezpieczeń w zakresie korzystania z usług agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające
Art. 71	Art. 71. 1. Organ nadzoru może przeprowadzić kontrolę działalności agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające. 2. W ramach kontroli, o której mowa w ust. 1, badaniu podlega zgodność działalności z przepisami ustawy. 3. Organ nadzoru może nałożyć sankcje, o których mowa w art. 85 ust. 2, w przypadku odmowy poddania się kontroli lub utrudniania czynności kontrolnych.	Przepis określa zasady i tryb przeprowadzania kontroli działalności agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające
Art. 72	Art. 72. 1. Organ nadzoru może przeprowadzić kontrolę działalności brokera ubezpieczeniowego i brokera reasekuracyjnego. 2. W ramach kontroli, o której mowa w ust. 1, badaniu podlega zgodność działalności z przepisami prawa oraz stan majątkowy. 3. Organ nadzoru może nałożyć sankcje, o których mowa w art. 85 ust. 3, przypadku odmowy poddania się kontroli lub utrudniania czynności kontrolnych.	Przepis określa zasady i tryb przeprowadzania kontroli działalności brokera ubezpieczeniowego

Art. 73	Art. 73. 1. Kontrolę przeprowadza zespół inspekcyjny składający się co najmniej z dwóch inspektorów po okazaniu legitymacji służbowej oraz doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli wydanego przez organ nadzoru. 2. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli, o którym mowa w ust. 1, zawiera: 1) wskazanie podstawy prawnej; 2) oznaczenie organu kontroli; 3) datę i miejsce wystawienia; 4) imię i nazwisko inspektora uprawnionego do wykonania kontroli oraz numer jego legitymacji służbowej; 5) firmę (nazwę) przedsiębiorcy objętego kontrolą; 6) określenie zakresu przedmiotowego kontroli; 7) wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywanego terminu zakończenia kontroli; 8) podpis osoby udzielającej upoważnienia z podaniem zajmowanego stanowiska lub funkcji; 9) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego zakładu ubezpieczeń, agenta ubezpieczeniowego, agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego, zwanych dalej "podmiotami kontrolowanymi". 3. Kontrola jest przeprowadzana w siedzibie lub w miejscu wykonywania działalności oraz w godzinach pracy lub w czasie faktycznego wykonywania działalności przez podmiot kontrolowany. 4. Kontrola lub poszczególne czynności kontrolne, za zgodą podmiotu kontrolowanego, mogą być przeprowadzane również w siedzibie organu jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli. 5. Czynności kontrolne powinny zostać przeprowadzone w terminie nie dłuższym niż 60 dni od dnia rozpoczęcia kontroli.	J.w.
Art. 74	Art. 74. 1. Inspektor podlega wyłączeniu od udziału w kontroli, jeżeli ustalenia kontroli mogłyby oddziaływać na jego prawa lub obowiązki albo prawa lub obowiązki jego małżonka lub osoby pozostającej z nim faktycznie we wspólnym pożyciu, krewnych i powinowatych do drugiego stopnia albo osób związanych z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli. 2. Inspektor może być wyłączony również w razie stwierdzenia innych przyczyn, które mogłyby wywołać wątpliwości co do jego bezstronności. 3. Jeżeli okoliczności, o których mowa w ust. 1 i 2, ujawnią się w toku kontroli, inspektor powstrzymuje się od dalszych czynności i zawiadamia o tym niezwłocznie organ nadzoru. 4. Wyłączony inspektor powinien podejmować jedynie czynności niecierpiące zwłoki, ze względu na interes publiczny lub ważny interes podmiotu kontrolowanego. 5. O wyłączeniu od udziału w kontroli postanawia organ nadzoru z urzędu albo na wniosek podmiotu kontrolowanego lub na wniosek inspektora. Organ nadzoru, postanawiając o wyłączeniu inspektora, uzupełnia skład zespołu inspekcyjnego, a także zmienia odpowiednio upoważnienia do przeprowadzenia kontroli oraz niezwłocznie doręcza upoważnienia podmiotowi kontrolowanemu. 6. Z ważnych przyczyn organ nadzoru może zmienić skład osobowy zespołu inspekcyjnego także w przypadkach innych niż określone w ust. 1 i 2. Zdanie drugie ust. 5 stosuje się odpowiednio.	J.w.
Art. 75	Art. 75. 1. Podmiot kontrolowany zapewnia zespołowi inspekcyjnemu warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzania kontroli. 2. Inspektorzy tworzący zespół inspekcyjny, w zakresie ustalonym w upoważnieniu do przeprowadzenia kontroli, mają prawo do: 1) wstępu do wszystkich pomieszczeń podmiotu kontrolowanego; 2) w miarę możliwości, swobodnego dostępu do oddzielnego pomieszczenia biurowego oraz środków łączności; 3) wglądu do wszelkich dokumentów podmiotu kontrolowanego oraz wymaganych kopii, odpisów i wyciągów z tych dokumentów; 4) wglądu do danych zawartych w systemach informatycznych oraz wymaganych kopii lub wyciągów z tych danych, w tym również w postaci elektronicznej; 5) w przypadku kontroli zakładu ubezpieczeń – wglądu do wszelkich dokumentów dotyczących agenta ubezpieczeniowego, agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające i przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 3, znajdujących się w jego posiadaniu oraz wymaganych kopii, odpisów i wyciągów z tych dokumentów; 6) uzyskania wyjaśnień ustnych lub pisemnych od podmiotu kontrolowanego lub jego pracowników, a w przypadku kontroli zakładu ubezpieczeń – agentów ubezpieczeniowych, agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające i przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 3, w tym, w miarę możliwości, w postaci	J.w.

	elektronicznej; 7) sporządzenia niezbędnych danych na żądanie inspektorów, w tym, w miarę możliwości, w postaci elektronicznej; 8) zabezpieczenia dokumentów i innych dowodów. 3. W okresie trwania kontroli podmiot kontrolowany jest obowiązany niezwłocznie wypełniać obowiązki, o których mowa w ust. 2. 4. Materiały sporządzane przez podmiot kontrolowany na potrzeby przeprowadzanej kontroli powinny być podpisane przez osoby upoważnione do ich sporządzania. W przypadku odmowy dokonania tych czynności inspektor sporządza stosowną adnotację na tych materiałach.	
Art. 76	Art. 76. 1. Ustaleń kontroli dokonuje się na podstawie dowodów. 2. Do dowodów zalicza się w szczególności: 1) dokumenty; 2) dane i informacje umieszczone w systemach informatycznych podmiotu kontrolowanego; 3) dowody rzeczowe; 4) oświadczenia, informacje i wyjaśnienia złożone przez upoważnionych pracowników zakładu ubezpieczeń, pośredników ubezpieczeniowych lub ich upoważnionych pracowników; 5) oświadczenia osób trzecich; 6) opinie ekspertów; 7) wyniki oględzin; 8) inne materiały będące przedmiotem kontroli, które mogą przyczynić się do stwierdzenia stanu faktycznego w zakresie objętym kontrolą. 3. Organ nadzoru przed podpisaniem protokołu, o którym mowa w art. 77 ust. 1, zapewnia podmiotowi kontrolowanemu możliwość zapoznania się oraz ustosunkowania się do materiałów będących dowodami w kontroli, które nie zostały uzyskane w toku kontroli. 4. Dowody uzyskane w toku kontroli są przechowywane w sposób uniemożliwiający dostęp do nich bez zgody inspektora kierującego zespołem inspekcyjnym. Ograniczenie to nie dotyczy inspektorów wchodzących w skład zespołu inspekcyjnego. 5. Zebrane w toku kontroli dowody mogą być zabezpieczane przez: 1) oddanie na przechowanie za pokwitowaniem zarządowi zakładu ubezpieczeń, upoważnionemu przez zarząd pracownikowi zakładu ubezpieczeń a w przypadku podmiotu wykonującego działalność agencyjną lub działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji – przedsiębiorcy prowadzącemu taką działalność lub upoważnionemu przez niego pracownikowi; 2) przechowanie w siedzibie podmiotu kontrolowanego w oddzielnym, zamkniętym i opieczętowanym pomieszczeniu; 3) zabranie z siedziby podmiotu kontrolowanego za pokwitowaniem.	J.w.
Art. 77	Art. 77. 1. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół. 2. Protokół kontroli zawiera: 1) nazwę i siedzibę podmiotu kontrolowanego; 2) datę i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli oraz jego zmiany; 3) miejsce i datę przeprowadzania czynności kontrolnych; 4) w przypadku kontroli zakładu ubezpieczeń – wskazanie jednostek organizacyjnych objętych kontrolą; 5) imiona i nazwiska inspektorów przeprowadzających kontrolę; 6) określenie zakresu kontroli; 7) imiona i nazwiska oraz stanowiska służbowe osób składających oświadczenia oraz udzielających informacji i wyjaśnień w toku kontroli; 8) opis dokonanych czynności oraz ustalenia stanu faktycznego; 9) wzmiankę o poinformowaniu podmiotu kontrolowanego o przysługujących mu prawach i obowiązkach; 10) wykaz załączników z podaniem nazwy i cech każdego załącznika; 11) miejsce i datę sporządzenia protokołu. 3. Protokół kontroli sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden egzemplarz inspektor kierujący zespołem inspekcyjnym lub w jego zastępstwie inny inspektor wchodzący w skład zespołu inspekcyjnego przeprowadzającego kontrolę doręcza brokerowi ubezpieczeniowemu, brokerowi reasekuracyjnemu, agentowi	J.w.

	ubezpieczeniowemu lub agentowi oferującemu ubezpieczenia uzupełniające albo przekazuje zakładowi ubezpieczeń. 4. Przed doręczeniem lub przekazaniem protokołu podmiotowi kontrolowanemu inspektor kierujący zespołem inspekcyjnym podpisuje oba egzemplarze protokołu kontroli. 5. Do doręczenia protokołu kontroli działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji oraz działalności agencyjnej stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. 2016 r. poz. 23, 868, 996, 1579, 2138 oraz z 2017 r. poz. 935) dotyczące doręczeń. 6. Osoba upoważniona przez zakład ubezpieczeń potwierdza odbiór protokołu kontroli na jednym egzemplarzu protokołu podpisanym przez inspektora kierującego zespołem inspekcyjnym. Osoby te parafują każdą stronę protokołu. 7. Jeżeli zakład ubezpieczeń odmawia lub uchyla się od odebrania protokołu kontroli, organ nadzoru wzywa go na piśmie do odebrania protokołu, wyznaczając termin nie krótszy niż 7 dni do dokonania tej czynności. W przypadku bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu protokół uważa się za doręczony z upływem ostatniego dnia tego terminu.	
Art. 78	Art. 78. 1. Po podpisaniu protokołu kontroli nie dokonuje się w protokole żadnych poprawek i dopisków, z zastrzeżeniem ust. 2. 2. Oczywiste omyłki pisarskie prostuje inspektor kierujący zespołem inspekcyjnym, parafując sprostowania. Organ nadzoru informuje pisemnie podmiot kontrolowany o sprostowaniu oczywistych omyłek pisarskich.	J.w.
Art. 79	Art. 79. 1. W terminie 14 dni od dnia doręczenia lub przekazania protokołu kontroli podmiot kontrolowany może zgłosić organowi nadzoru pisemne zastrzeżenia i uwagi do treści protokołu oraz wyjaśnienia w sprawach objętych zakresem kontroli. 2. O sposobie rozpatrzenia zastrzeżeń organ nadzoru informuje podmiot kontrolowany w terminie 14 dni od dnia doręczenia zastrzeżeń. 3. Informacje o sposobie rozpatrzenia zastrzeżeń załącza się do protokołu kontroli.	J.w.
Art. 80	Art. 80. Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.	J.w.
Art. 83	Art. 83. 1. Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny przedstawiają organowi nadzoru sprawozdanie z działalności brokerskiej do celów nadzoru. 2. Sprawozdanie z działalności brokerskiej obejmuje również podstawowe informacje finansowe w zakresie wykonywanej działalności brokerskiej. 3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres, częstotliwość, formę i sposób sporządzania sprawozdania z działalności brokerskiej oraz termin i sposób jego przedstawiania organowi nadzoru, mając na względzie umożliwienie organowi nadzoru efektywne przetwarzanie i analizowanie tych danych.	Przepis reguluje obowiązek sprawozdawczy brokerów ubezpieczeniowych i brokerów reasekuracyjnych
Art. 84	Art. 84. Organ nadzoru może zakazać, w drodze decyzji, zakładowi ubezpieczeń korzystania z usług agenta ubezpieczeniowego, agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające lub przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 3, w razie niezachowania przez nich należytej staranności, o której mowa w art. 355 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, lub dobrych obyczajów. W takim przypadku zakład ubezpieczeń jest obowiązany niezwłocznie rozwiązać umowę z agentem lub przedsiębiorcą oraz cofnąć mu pełnomocnictwo, o którym mowa odpowiednio w art. 23 ust. 1 lub art. 3 ust. 4.	Przepis reguluje możliwość zakazania zakładowi ubezpieczeń korzystania z usług agenta ubezpieczeniowego agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające i przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 3
Art. 85	4. Środki, o których mowa w ust. 3 organ nadzoru może zastosować także w przypadku stwierdzenia naruszenia przez brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego innych przepisów ustawy.	Przepis przewiduje możliwość nakładania sankcji na brokerów

				ubezpieczeniowych i brokerów reasekuracyjnych
Art. 88	Art. 88. Wpływy z tytułu kar pieniężnych, o których mowa w art. 85 i art. 86 ust. 1, stanowią dochód budżetu państwa.			Przepis określa dochód budżetu państwa z tytułu kar
Art. 95	Art. 95. W ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829, 1948, 1997 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 460 i 819) w art. 71 w ust. 1 pkt 23 otrzymuje brzmienie: "23) ustawy z dnia o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...);".			Przepis dostosowuje treść ustawy o swobodzie działalności gospodarczej
Art. 96	Art. 96. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1636, z późn. zm.) w art. 98 ust. 4 otrzymuje brzmienie: "4. Kapitał założycielski domu maklerskiego, który nie prowadzi działalności, o której mowa w art. 69 ust. 4 pkt 1, i który prowadzi jeden rodzaj lub kilka rodzajów działalności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1, 2, 4 i 5, będąc jednocześnie agentem ubezpieczeniowym, agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające, brokerem ubezpieczeniowym albo brokerem reasekuracyjnym w rozumieniu ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...), wynosi co najmniej równowartość w złotych 25 000 euro.".			Przepis dostosowuje treść ustawy o obrocie instrumentami finansowymi
Art. 97	Art. 97. W ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 196, 724, 791, 819 i 1089) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 1 w ust. 2 w pkt 3 wyrazy "ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 2077 oraz z 2017 r. poz. 60)" zastępuje się wyrazami "ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...)"; 2) w art. 6 w ust. 2 w pkt 1 wyrazy "ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym" zastępuje się wyrazami "ustawie z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń"; 3) w art. 6b w ust. 1 w zadaniu pierwszym wyrazy „art. 47 i art. 48 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym” zastępuje się wyrazami „art. 91 i art. 92 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń”.			Przepis dostosowuje treść ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym
Art. 98	Art. 98. W ustawie z dnia z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1827 oraz z 2017 r. poz. 624) w części I załącznika ust. 34 i 35 otrzymują brzmienie:			Przepis dostosowuje treść ustawy o opłacie skarbowej
	34. Dokonanie wpisu do rejestru agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające	110 zł		
	35. Zmiana wpisu do rejestru agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające: 1) jeżeli zmiana nastąpi na wniosek zakładu ubezpieczeń w związku z zawarciem umowy agencyjnej z agentem ubezpieczeniowym lub agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające, który został wpisany do rejestru na uprzedni wniosek	110 zł	zmiana wpisu do rejestru agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające obejmująca: 1) imiona i nazwisko, numer PESEL lub, gdy ten nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, adres zamieszkania, numer identyfikacji podatkowej (NIP), numer w rejestrze przedsiębiorców, firmę przedsiębiorcy, pod którą	

		innego zakładu ubezpieczeń 2) pozostałe zmiany	55 zł	wykonywana jest działalność gospodarcza, siedzibę i adres - w przypadku agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające będącego osobą fizyczną 2) nazwę podmiotu lub firmę, siedzibę i adres, numer w rejestrze przedsiębiorców - w przypadku agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej 3) imiona i nazwisko, numer PESEL lub, gdy ten nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, adres zamieszkania - w przypadku osób fizycznych, przy pomocy których agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wykonuje czynności agencyjne 4) numer polisy potwierdzającej zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, datę obowiązywania tej umowy oraz nazwę zakładu ubezpieczeń, z którym zawarto tę umowę - w przypadku agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające działającego na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1170, 1089 i ...) 5) wykreślenie agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające na wniosek zakładu ubezpieczeń	
Art. 99	Art. 99. W ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1910, z późn. zm.) w art. 3 ust. 1 otrzymuje brzmienie:			Przepis dostosowuje treść ustawy o spółdzielczych kasach	

	„1. Celem kas jest gromadzenie środków pieniężnych wyłącznie swoich członków, udzielanie im pożyczek i kredytów, przeprowadzanie na ich zlecenie rozliczeń finansowych oraz wykonywanie dystrybucji ubezpieczeń na zasadach określonych w ustawie z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...).”.	oszczędnościowo-kredytowych
Art. 101	Art. 101. W ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1170 i 1089) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 4: a) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie: „1) zawieranie i wykonywanie umów reasekuracji czynnej i umów retrocesji lub zlecenie zawierania umów retrocesji brokerom reasekuracyjnym w rozumieniu ustawy z dnia... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz.U. poz....), zwanej dalej "ustawą o dystrybucji ubezpieczeń", a także wykonywanie tych umów;”; b) w ust. 7 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie: „1) zawieranie umów ubezpieczenia, umów gwarancji ubezpieczeniowych lub zlecenie ich zawierania uprawnionym pośrednikom ubezpieczeniowym w rozumieniu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, a także wykonywanie tych umów; 2) zawieranie umów reasekuracji lub zlecenie ich zawierania brokerom reasekuracyjnym w rozumieniu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, a także wykonywanie tych umów, w zakresie cedowania ryzyka z umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych (reasekuracja bierna);”; 2) w art. 18 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu: „4. Przed przystąpieniem do umowy ubezpieczenia grupowego, o której mowa w ust. 3, ubezpieczający przekazuje poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej informacje o: 1) firmie zakładu ubezpieczeń oraz adresie jego siedziby; 2) charakterze wynagrodzenia, w rozumieniu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, otrzymywanego w związku z proponowanym przystąpieniem do umowy ubezpieczenia grupowego; 3) możliwości złożenia reklamacji, wniesienia skargi oraz pozasądowego rozwiązywania sporów. 5. Do ubezpieczającego, w zakresie umów ubezpieczenia grupowego, o których mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio art. 8 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń.”; 7) w art. 46: a) w ust. 1 w pkt 4 w lit. d kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 i 6 w brzmieniu: „5) spełniania obowiązków, o których mowa w art. 14 i wymogów określonych w art. 21 ust. 1-3 i 5 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, przez osoby, o których mowa w tych przepisach; 6) spełniania obowiązków, o których mowa w art. 14 i wymogów określonych w art. 21 ust. 1 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, przez osoby wykonujące w tym zakładzie czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji w rozumieniu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń.”; b) ust. 2 otrzymuje brzmienie „2. Zasady, o których mowa w ust. 1, określają również: 1) stanowiska nadzorujące w zakładzie ubezpieczeń lub zakładzie reasekuracji inne kluczowe funkcje, w tym co najmniej funkcje należące do systemu zarządzania; 2) stanowisko odpowiedzialne za wprowadzenie w życie zasad, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6.”.	Przepis dostosowuje przepisy ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, nakłada podstawowe obowiązki informacyjne nałożone na ubezpieczającego w umowach ubezpieczenia grupowego oraz rozszerza zakres zasad sporządzanych przez zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji na podstawie art.46 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej
Art. 103	Art. 103. 1. Zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń albo w zakresie reasekuracji udzielone lub zachowane w mocy na podstawie przepisów ustawy uchylanej w art. 109 pozostają w mocy. 2. Osoby, które przed dniem wejścia w życie ustawy zdały egzamin przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, a nie wystąpiły o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej, mogą wystąpić o takie zezwolenie bez konieczności ponownego zdawania egzaminu, jeżeli spełniają określone w niniejszej ustawie warunki uzyskania takiego zezwolenia.	Przepis utrzymuje w mocy zezwolenia wydane na podstawie ustawy uchylanej
Art. 104	Art. 104. 1. Do postępowań wszczętych na podstawie ustawy uchylanej w art. 109 i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się	Przepis utrzymuje w mocy postępowania i

	przepisy niniejszej ustawy, w zakresie, w jakim niniejsza ustawa, w takich samych sprawach jak te, w których postępowania wszczęto, uprawnia organ nadzoru do wydawania decyzji lub aktów zawierających takie same rozstrzygnięcia, jak decyzje lub akty, które mogłyby być wydane na podstawie przepisów ustawy uchylanej w art. 109. 2. Za zachowania zaistniałe przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stanowiące naruszenie przepisów ustawy uchylanej w art. 109, sankcję administracyjną wymierza się według przepisów dotychczasowych, chyba że sankcja administracyjna wymierzona według przepisów niniejszej ustawy, byłaby względniejsza dla strony postępowania. 3. Oplata, o której mowa w art. 22 ust. 8 niniejszej ustawy, jest wnoszona w wysokości ustalonej zgodnie z art. 22 ust. 9 niniejszej ustawy także w przypadku gdy obowiązek jej wniesienia jest związany z pozostawianiem bez ochrony ubezpieczeniowej w okresie poprzedzającym wejście niniejszej ustawy w życie. 4. Do kontroli wszczętych na podstawie ustawy uchylanej w art. 109 i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.	kontrole już wszczęte
Art. 105	Art. 105. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 9 ust. 2, art. 11 ust. 8, art. 22 ust. 4, art. 28 ust. 6, art. 36 ust. 6, art. 37 ust. 7, art. 39 ust. 4 i art. 46 ust. 4 ustawy uchylanej w art. 109 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 21 ust. 6, art. 22 ust. 15, art. 30 ust. 4, art. 36 ust. 12, art. 42 ust. 7, art. 54 ust. 10, art. 56 ust. 4 i art. 63 ust. 4 niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.	Przepis zakłada zachowanie w mocy przepisów wykonawczych nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy
Art. 106	Art. 106. 1. Rejestr pośredników ubezpieczeniowych prowadzony na podstawie przepisów ustawy uchylanej w art. 109 staje się rejestrem pośredników ubezpieczeniowych w rozumieniu niniejszej ustawy. 2. Organ nadzoru może prowadzić rejestr pośredników ubezpieczeniowych w systemie informatycznym nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2019 r. 3. Organ nadzoru zapewni pełną funkcjonalność rejestru pośredników ubezpieczeniowych w zakresie danych, o których mowa w art. 57 ust. 2 pkt 8 i 9 oraz art. 61 ust. 2 pkt 8 i 9 niniejszej ustawy, nie później niż do dnia 31 grudnia 2019 r. 4. O zapewnieniu pełnej funkcjonalności w zakresie, o którym mowa w ust. 3, organ nadzoru powiadomi przez opublikowanie informacji na swojej stronie internetowej. 5. Zakłady ubezpieczeń nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wystąpią z wnioskiem o wpisanie do rejestru agentów przedsiębiorców, o których mowa w art. 4 pkt 1, wykonujących w ich imieniu lub na ich rzecz czynności agencyjne. Przedsiębiorcy ci mogą wykonywać działalność w dotychczasowym zakresie do dnia ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie takiego wniosku. 6. Przepis art. 54 ust. 8 niniejszej ustawy w zakresie dotyczącym danych, o których mowa w art. 61 ust. 3 pkt 1, stosuje się do egzaminów przeprowadzonych przez Komisję Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. 7. Organ nadzoru w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy uzupełni z urzędu rejestr brokerów o dane, o których mowa w art. 61 ust. 3 pkt 2 i 3 niniejszej ustawy.	Przepis zakłada zastąpienie rejestru pośredników ubezpieczeniowych
Art. 107	Art. 107. 1. Osoby wykonujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń lub czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji, będące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy pracownikami zakładu ubezpieczeń lub pracownikami zakładu reasekuracji, obowiązane są, nie później niż w terminie: 1) 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy spełnić wymogi określone w art. 21 ust. 1 pkt 3 niniejszej ustawy; 2) 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy spełnić wymogi określone w art. 21 ust. 1 pkt 4 niniejszej ustawy; 3) 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy spełnić wymogi określone w art. 21 ust. 1 pkt 5 niniejszej ustawy. 2. Osoby, o których mowa w ust. 1, w okresach, o których mowa odpowiednio w ust. 1 pkt 1, 2 lub 3, mogą nadal wykonywać czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń lub czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji. 3. Zakład ubezpieczeń obowiązany jest zapewnić spełnienie przez osoby wykonujące w tym zakładzie czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń wymogów określonych w art. 21 ust. 1 pkt 1 i 2 niniejszej ustawy, nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.	Przepis przewiduje spełnienie określonych terminy do spełnienia określonych w ustawie obowiązków w odniesieniu do dnia wejścia w życie ustawy.

	4. Zakład ubezpieczeń oraz zakład reasekuracji obowiązane są zapewnić spełnienie przez osoby wykonujące w tych zakładach czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji wymogów określonych w art. 21 ust. 1 pkt 1 i 2 niniejszej ustawy, nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio. 5. Osoby, o których mowa w art. 14 ust. 1 i 10 niniejszej ustawy, są obowiązane odbyć pierwsze szkolenie zawodowe w pełnym wymiarze nie później niż do dnia 31 grudnia 2018 r.	
Art. 108	Art. 108. 1. Komisja Egzaminacyjna dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, o której mowa w art. 36 ustawy uchylanej w art. 109, staje się Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, o której mowa w art. 42 niniejszej ustawy. 2. Osoby wchodzące w skład Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują swoje funkcje do czasu ich odwołania przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, na wniosek organu nadzoru.	Przepis zakłada zastąpienie Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych

KPRM

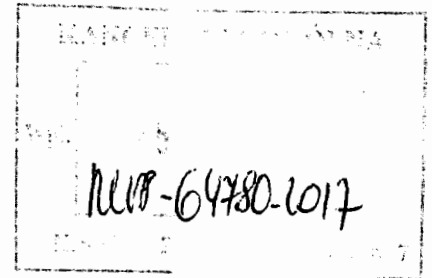
AAA288809

Warszawa, 9 lipca 2017 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.1995.2016 / 12 / rj

dot.: RM-10-92-17 z 19.7.2017 r.

Pani
Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej *projektu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń*, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowna Pani Minister,

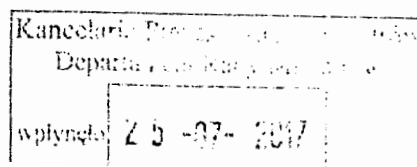
w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.
Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów

Do wiadomości:

Pan Mateusz Morawiecki
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Rozwoju i Finansów

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW¹⁾

z dnia

**w sprawie egzaminu dla osób ubiegających się o wykonywanie czynności agencyjnych,
czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń oraz czynności dystrybucyjnych
zakładu reasekuracji**

Na podstawie art. 21 ust. 6 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) zakres obowiązujących tematów egzaminu dla osób mających wykonywać czynności agencyjne oraz czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń,
 - 2) zakres obowiązujących tematów egzaminu dla osób mających wykonywać czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji
- zwanego dalej „egzaminem”, i tryb jego przeprowadzania, w tym egzaminu przeprowadzanego w ograniczonym zakresie.

§ 2. 1. Zakres obowiązujących tematów egzaminu obejmuje:

- 1) zagadnienia ogólne niezbędne do prawidłowego wykonywania czynności agencyjnych, składające się z sześciu bloków tematycznych;
- 2) zagadnienia ogólne niezbędne do prawidłowego wykonywania czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń, składające się z pięciu bloków tematycznych;
- 3) zagadnienia ogólne właściwe dla działu I i działu II załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. poz. 1844 oraz z 2016 r. poz. 615 i 1948), składające się z dwóch bloków tematycznych;

¹⁾ Minister Rozwoju i Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 września 2016 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. poz. 1595).

- 4) zagadnienia z zakresu działalności zakładu ubezpieczeń, na rzecz którego mają być wykonywane czynności agencyjne lub czynności dystrybucyjne, składające się z trzech bloków tematycznych;
- 5) zagadnienia z zakresu działalności zakładu reasekuracji, na rzecz którego mają być wykonywane czynności dystrybucyjne, składające się w zależności od rodzaju wykonywanej działalności z jednego albo dwóch bloków tematycznych.

2. Zakres obowiązujących tematów egzaminu o którym mowa w ust. 1 pkt 1, składa się z bloków tematycznych:

- 1) pojęcie ryzyka:
 - a) ocena ryzyka,
 - b) redukcja ryzyka,
 - c) wycena ryzyka,
 - d) zarządzanie ryzykiem;
- 2) system ubezpieczeń gospodarczych w Polsce:
 - a) miejsce i rola ubezpieczeń w gospodarce,
 - b) ubezpieczenie jako mechanizm transferu ryzyka,
 - c) znaczenie udziału własnego,
 - d) podział ubezpieczeń według działów, grup i rodzajów;
- 3) sumy i wartości ubezpieczenia:
 - a) funkcje,
 - b) nadubezpieczenie,
 - c) niedubezpieczenie,
 - d) zasada proporcji,
 - e) ubezpieczenie na pierwsze ryzyko,
 - f) wartość uzgodniona;
- 4) podstawowe regulacje prawne dotyczące działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz dystrybucji ubezpieczeń:
 - a) ustawa z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,
 - b) ustawa z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń,
 - c) ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2060 i 1948),

- d) ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 477);
- 5) podstawowe zagadnienia z zakresu prawa cywilnego i gospodarczego:
 - a) zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych,
 - b) pojęcie osoby prawnej,
 - c) pojęcie i forma czynności prawnej,
 - d) oświadczenie woli i wady oświadczenia woli,
 - e) przedstawicielstwo i pośrednictwo,
 - f) prokura,
 - g) pojęcie pełnomocnictwa i jego rodzaje,
 - h) pojęcie umowy,
 - i) zasada swobody umów,
 - j) forma zawarcia umowy, pojęcie zobowiązania, pojęcie szkody,
 - k) funkcjonowanie wzorców umownych, ogólne warunki ubezpieczenia,
 - l) problematyka niedozwolonych postanowień umownych,
 - m) pojęcie konsumenta,
 - n) warunki zawierania umowy ubezpieczenia, możliwość wypowiedzenia i rozwiązania umowy ubezpieczenia oraz prawa i obowiązki z niej wynikające,
 - o) zakres ochrony ubezpieczeniowej, jej ograniczenia i wyłączenia,
 - p) umowa agencyjna,
 - r) zasady odpowiedzialności agenta ubezpieczeniowego względem klienta i zakładu ubezpieczeń,
 - s) zasady reprezentacji przedsiębiorców w obrocie;
- 6) etyka zawodowa agenta ubezpieczeniowego:
 - a) przestrzeganie reguł prawnych,
 - b) tajemnica zawodowa,
 - c) konflikt interesów,
 - d) kontakty z klientem,
 - e) minimalny zakres informacji udzielanych ubezpieczającym.

3. Zakres obowiązujących tematów egzaminu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 obejmuje zagadnienia, o których mowa w ust. 2 pkt. 1–4 oraz w pkt. 5 lit. a–o.

4. Zakres obowiązujących tematów egzaminu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, składa się z bloków tematycznych:

- 1) dział I – ubezpieczenia na życie:
 - a) ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1242, 1442 i 1735 oraz z 2016 r. poz. 1807 i 1948),
 - b) ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 710, z 2015 r. poz. 1844 oraz z 2016 r. poz. 615),
 - c) ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1147, z 2015 r. poz. 978 i 1844 oraz z 2016 r. poz. 615 i 996),
 - d) ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503, z późn. zm.²⁾),
 - e) ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 i 2281 oraz z 2016 r. poz. 195 i 677),
 - f) ustawa z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2016 r. poz. 299 i 615 oraz z 2017 r. poz. 1948, 768 i 791),
 - g) ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego oraz o Rzeczniku Finansowym (Dz. z 2016 r. poz. 892 i 1823 oraz z 2017 r. poz. 245);
- 2) dział II – pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe:
 - a) art. 3–5, 7, 9–11, 29–31, 33, 55, 62, 64, 70, 71 i 73 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2016 r. poz. 290, 961, 1250 1165 i 2255),
 - b) art. 1–7, 18, 24, 25, 35, 36, 38–42, 47, 62–73 i 80–87 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. – Prawo przewozowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 915 , z 2016 r. poz. 1954 i 2260),
 - c) art. 1–8, 29 i 38 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 736),
 - d) ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji,
 - e) ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych,

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. poz. 959, poz. 1693 i 1804, z 2005 r. poz. 68, z 2007 r. poz. 1206 oraz z 2009 r. poz. 1540.

- f) ustawa z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
- g) ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego oraz o Rzeczniku Finansowym;

5. Zakres obowiązujących tematów egzaminu, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, składa się z bloków tematycznych:

- 1) szczegółowe zasady zawierania umów ubezpieczenia:
 - a) ogólne warunki ubezpieczeń,
 - b) szczególne warunki ubezpieczeń,
 - c) stosowana dokumentacja;
- 2) składki ubezpieczeniowe:
 - a) taryfy stosowane przez zakład ubezpieczeń,
 - b) zasady obliczania składek,
 - c) inkaso składek i rozliczenia z zakładem ubezpieczeń;
- 3) zasady likwidacji szkód.

6. Zakres obowiązujących tematów egzaminu, o których mowa w ust. 1 pkt. 5, składa się z bloków tematycznych:

- 1) reasekuracja ubezpieczeń działu I:
 - a) zakres ochrony reasekuracyjnej w umowach reasekuracji ubezpieczeń działu I,
 - b) stosowana ocena ryzyka w umowach reasekuracji ubezpieczeń działu I,
 - c) ustalanie składek reasekuracyjnych w umowach reasekuracji ubezpieczeń działu I,
 - d) zasady rozliczeń z cedentami w umowach reasekuracji ubezpieczeń działu I,
 - e) działanie klauzuli szkodowych w umowach reasekuracji ubezpieczeń działu I,
 - f) inne podstawowe warunki umów reasekuracji ubezpieczeń działu I;
- 2) reasekuracja ubezpieczeń działu II:
 - a) zakres ochrony reasekuracyjnej w umowach reasekuracji ubezpieczeń działu II,
 - b) stosowana ocena ryzyka w umowach reasekuracji ubezpieczeń działu II,
 - c) ustalanie składek reasekuracyjnych w umowach reasekuracji ubezpieczeń działu II,
 - d) zasady rozliczeń z cedentami w umowach reasekuracji ubezpieczeń działu II,
 - e) działanie klauzuli szkodowych w umowach reasekuracji ubezpieczeń działu II,
 - f) inne podstawowe warunki umów reasekuracji ubezpieczeń działu II.

§ 3. Termin egzaminu jest ustalany przez zakład (zakłady) ubezpieczeń lub zakład reasekuracji.

§ 4. 1. O terminie i miejscu egzaminu oraz składzie komisji egzaminacyjnej zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji powiadamia Komisję Nadzoru Finansowego nie później niż w terminie 7 dni przed ustalonym terminem.

2. Powiadomienie zawiera datę, godzinę oraz adres, pod którym odbędzie się egzamin oraz imiona i nazwiska osób wchodzących w skład komisji egzaminacyjnej.

3. Zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji powiadamia Komisję Nadzoru Finansowego o każdej zmianie terminu oraz miejsca egzaminu niezwłocznie po dokonaniu zmiany, nie później niż na jeden dzień przed terminem, na który był wyznaczony egzamin.

§ 5. 1. Egzamin odbywa się przed komisją egzaminacyjną składającą się co najmniej z trzech osób powołanych przez zarząd zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji.

2. Egzamin może być przeprowadzony wspólnie przez kilka zakładów ubezpieczeń

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, zakłady ubezpieczeń powołują wspólną komisję egzaminacyjną, w skład której wchodzi co najmniej trzech przedstawicieli wybranych przez zarządy zakładów ubezpieczeń przeprowadzających wspólny egzamin.

§ 6. 1. Komisja egzaminacyjna czuwa nad prawidłowym przebiegiem egzaminu.

2. Pracami komisji egzaminacyjnej kieruje jej przewodniczący. W razie nieobecności przewodniczącego pracami komisji egzaminacyjnej kieruje inny członek komisji wyznaczony przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji, a w przypadku, o którym mowa w § 5 ust. 2, członek komisji wyznaczony wspólnie przez zakłady ubezpieczeń przeprowadzające egzamin.

3. Członek komisji egzaminacyjnej zostaje wyłączony ze składu komisji egzaminacyjnej, jeżeli osoba przystępująca do egzaminu jest:

- 1) jego małżonkiem;
- 2) osobą pozostającą z nim w stosunku:
 - a) pokrewieństwa albo powinowactwa do drugiego stopnia,
 - b) przysposobienia;
- 3) osobą pozostającą z nim we wspólnym pożyciu.

4. Powody wyłączenia trwają pomimo ustania małżeństwa lub przysposobienia.

5. Członkowie komisji egzaminacyjnej przed rozpoczęciem egzaminu składają pisemne oświadczenia, że nie pozostają z żadną z osób przystępujących do egzaminu w stosunku, o którym mowa w ust. 3.

§ 7. Upoważnieni pracownicy Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego mają prawo uczestniczyć w egzaminie w charakterze obserwatorów.

§ 8. 1. Egzamin przeprowadza się w formie testu jednokrotnego wyboru:

- 1) pisemnie lub
- 2) elektronicznie.

2. Test dla osób, o których mowa w § 1 pkt 1 obejmuje trzy grupy pytań:

- 1) 60 pytań z bloków tematycznych, o których mowa w § 2 ust. 2 lub 50 pytań z bloków tematycznych, o których mowa w § 2 ust. 3, przy czym na każdy z bloków tematycznych przypada 10 pytań;
- 2) 10 pytań z bloku tematycznego, o którym mowa w § 2 ust. 4 pkt 1, jeżeli osoba zdająca ubiega się o wykonywanie czynności agencyjnych lub czynności dystrybucyjnych na rzecz zakładu ubezpieczeń, który wykonuje działalność w zakresie działu I załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, albo 10 pytań z bloku tematycznego, o którym mowa w § 2 ust. 4 pkt 2, jeżeli osoba zdająca ubiega się o wykonywanie czynności agencyjnych lub czynności dystrybucyjnych na rzecz zakładu ubezpieczeń, który wykonuje działalność w zakresie działu II załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej ;
- 3) 30 pytań z bloków tematycznych, o których mowa w § 2 ust. 5, przy czym na każdy z bloków tematycznych przypada 10 pytań.

3. Test dla osób, o których mowa w § 1 pkt 2 obejmuje dwie albo trzy grupy pytań:

- 1) 40 pytań z bloków tematycznych, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 1–4;
- 2) 10 pytań z bloku tematycznego, o którym mowa w § 2 ust. 4 pkt 1, jeżeli osoba zdająca ubiega się o wykonywanie czynności dystrybucyjnych na rzecz zakładu reasekuracji, który wykonuje działalność w zakresie reasekuracji ubezpieczeń działu I załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, albo 10 pytań z bloku tematycznego, o którym mowa w § 2 ust. 4 pkt 2, jeżeli osoba zdająca ubiega się o wykonywanie czynności dystrybucyjnych na rzecz zakładu reasekuracji, który wykonuje działalność w zakresie reasekuracji ubezpieczeń działu II załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej albo 10 pytań łącznie z bloków tematycznych, o których mowa w § 2 ust. 4 pkt 1 i 2, jeżeli osoba zdająca ubiega się o wykonywanie czynności dystrybucyjnych na rzecz zakładu reasekuracji, który wykonuje działalność w zakresie

reasekuracji ubezpieczeń działu I i działu II załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

4. Test dla:

- 1) agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające,
- 2) osób mających wykonywać czynności agencyjne u agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające,
- 3) osób, o których mowa w art. 21 ust. 3 ustawy z dnia o dystrybucji ubezpieczeń,
- 4) osób mających wykonywać czynności agencyjne w bankach, spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych jedynie w odniesieniu do umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych zawieranych przez te podmioty lub za ich pośrednictwem

– obejmuje zagadnienia, o których mowa w § 2 ust. 5 pkt 1 lit. a i b oraz pkt 2 lit. b i c, i składa się z 20 pytań.

5. Jeżeli egzamin przeprowadzany jest wspólnie przez kilka zakładów ubezpieczeń, każdy z nich przygotowuje po 30 pytań dotyczących zagadnień związanych z wykonywaniem czynności agencyjnych na rzecz każdego z zakładów ubezpieczeń. W przypadku, gdy egzamin jest przeprowadzany wspólnie przez kilka zakładów ubezpieczeń dla osób, o których mowa w ust. 4 pkt 1 i 4, to każdy z nich przygotowuje po 20 pytań, spełniających wymogi określone w tych punktach.

6. Test dla osób, o których mowa w art. 21 ust. 3 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń, jeżeli osobiście nie wykonują one czynności agencyjnych, obejmuje zagadnienia, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 2 lit. a i d, pkt 4, 6 i w ust. 4 pkt 1 lit. e i f, składa się z 40 pytań.

7. Test dla osób, które zdały egzamin i zamierzają rozpocząć wykonywanie czynności agencyjnych na rzecz innego zakładu ubezpieczeń obejmuje zagadnienia, o których mowa w § 2 ust. 5, i składa się z 30 pytań, z zastrzeżeniem ust. 4.

8. Test dla osób, które zdały egzamin i zamierzają rozpocząć wykonywanie czynności agencyjnych na rzecz innego zakładu ubezpieczeń wykonującego działalność ubezpieczeniową w innym dziale załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej obejmuje zagadnienia, o których mowa w § 2 ust. 4 oraz odpowiednio w § 2 ust. 4 pkt 1 lit. a–c albo § 2 ust. 4 pkt 2 lit. a–c, i składa się z 40 pytań, z zastrzeżeniem ust. 4.

§ 9. 1. Test jest przygotowywany przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji. W przypadku przeprowadzania egzaminu przez kilka zakładów ubezpieczeń test jest przygotowywany, z zastrzeżeniem § 8 ust. 4, wspólnie przez te zakłady ubezpieczeń.

2. Na każde pytanie przygotowuje się co najmniej trzy propozycje odpowiedzi, z których jedna jest prawidłowa, w podziale na bloki tematyczne, o których mowa w § 2.

3. Pytania powinny być sformułowane w sposób, który pozwala na sprawdzenie, czy osoba przystępująca do egzaminu posiada wiedzę niezbędną do prawidłowego wykonywania czynności agencyjnych, czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń lub czynności dystrybucyjnych zakładu reasekuracji.

4. Zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji przechowuje pytania egzaminacyjne w sposób, który wyłącza możliwość zapoznania się z nimi przez osoby inne niż członkowie komisji egzaminacyjnej, osoby upoważnione przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji.

§ 10. 1. Egzamin przeprowadza się w wydzielonej sali, w warunkach zapewniających zdającym samodzielność pracy, a komisji egzaminacyjnej – czuwanie nad należytym przebiegiem egzaminu.

2. Przed rozpoczęciem egzaminu przewodniczący komisji egzaminacyjnej, a w przypadku jego nieobecności inna osoba wyznaczona w sposób określony w § 6 ust. 2, informuje osoby przystępujące do egzaminu o:

- 1) warunkach organizacyjnych i sposobie przeprowadzenia egzaminu;
- 2) przepisach porządkowych obowiązujących w trakcie przeprowadzania egzaminu;
- 3) zasadach dokonywania oceny udzielonych odpowiedzi;
- 4) sposobie informowania o wynikach egzaminu.

3. Z zastrzeżeniem ust. 4–8, egzamin trwa 120 minut.

4. Egzamin dla osób, o których mowa w § 1 pkt 2, trwa 70 albo 85 minut w zależności od zakresu tematycznego egzaminu.

5. Egzamin dla osób, o których mowa w § 8 ust. 4, trwa 25 minut.

6. Egzamin dla osób, o których mowa w § 8 ust. 6, trwa 50 minut.

7. Egzamin dla osób, o których mowa w § 8 ust. 7, trwa 40 minut.

8. Egzamin dla osób, o których mowa w § 8 ust. 8, trwa 50 minut.

9. Zdający podczas egzaminu nie mogą korzystać z tekstów aktów prawnych oraz innych pomocy, a także nie mogą posiadać urządzeń służących do przekazu lub odbioru informacji.

10. Osoba przystępująca do egzaminu przed wejściem do sali egzaminacyjnej okazuje dowód osobisty lub inny dokument ze zdjęciem potwierdzający tożsamość zdającego oraz podpisuje listę obecności.

11. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej, a w przypadku jego nieobecności osoba wyznaczona w sposób określony w § 6 ust. 2, wyklucza z egzaminu zdającego, który podczas egzaminu korzystał z pomocy innej osoby, posługiwał się niedozwolonymi materiałami lub urządzeniami, pomagał pozostałym zdającym lub w inny sposób zakłócał przebieg egzaminu.

12. W trakcie egzaminu zdający może opuścić salę jedynie w uzasadnionym przypadku po uzyskaniu zgody przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, a w przypadku jego nieobecności innej osoby wyznaczonej w sposób określony w § 6 ust. 2, pod nadzorem członka komisji egzaminacyjnej.

13. W przypadku gdy egzamin jest przeprowadzany w formie elektronicznej, odpowiedzi udzielone przez zdającego są zapisywane w systemie informatycznym albo na nośnikach danych.

§ 11. Egzamin może być przeprowadzany w formie elektronicznej, z wykorzystaniem systemu informatycznego, o ile zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji posiada warunki zapewniające prawidłowy przebieg egzaminu:

- 1) posiada odpowiednie wyposażenie indywidualnych stanowisk egzaminacyjnych wspomaganych elektronicznie;
- 2) zapewnia warunki do samodzielnego wykonywania zadań egzaminacyjnych przez zdających.

§ 12. 1. Każde pytanie testu jest oceniane według następujących zasad:

- 1) odpowiedź prawidłowa: 1 punkt;
- 2) odpowiedź nieprawidłowa lub brak odpowiedzi: 0 punktów.

2. Za nieprawidłową odpowiedź uważa się również udzielenie więcej niż jednej odpowiedzi.

§ 13. 1. Warunkiem zdania egzaminu jest uzyskanie co najmniej:

- 1) 50 punktów w grupie pytań, o której mowa w § 2 ust. 2 i 4, oraz
 - 2) 20 punktów w grupie pytań, o której mowa w § 2 ust. 5
- przez osoby ubiegające się o wykonywanie czynności agencyjnych;
- 3) 40 punktów w grupie pytań, o której mowa w § 2 ust. 2 pkt. 1–4 oraz w pkt. 5 lit. a–o i ust. 4 pkt 1 albo 2 oraz

- 4) 20 punktów w grupie pytań, o której mowa w § 2 ust. 5
 - przez osoby ubiegające się o wykonywanie czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń;
- 5) 27 punktów w grupie pytań, o której mowa w § 2 ust. 2 pkt 1–4,
- 6) 6 punktów w grupie pytań, o której mowa w § 2 ust. 4 pkt 1 lub 2
 - przez osoby ubiegające się o wykonywanie czynności dystrybucyjnych zakładu reasekuracji.

3. W przypadkach, o których mowa w § 8 ust. 4, warunkiem zdania egzaminu jest uzyskanie co najmniej 15 punktów.

4. W przypadku, o którym mowa w § 8 ust. 6, warunkiem zdania egzaminu jest uzyskanie co najmniej 30 punktów.

5. W przypadku, o którym mowa w § 8 ust. 7, warunkiem zdania egzaminu jest uzyskanie co najmniej 20 punktów.

6. W przypadku, o którym mowa w § 8 ust. 8, warunkiem zdania egzaminu jest uzyskanie co najmniej 27 punktów.

7. Zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji ogłasza wyniki egzaminu w terminie 7 dni od dnia egzaminu.

8. Zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników egzaminu wydaje osobie, która zdała egzamin pisemne zaświadczenie o zdaniu egzaminu albo powiadamia na piśmie osobę zainteresowaną o niezdaniu egzaminu, wraz z informacją o uzyskanej liczbie punktów.

9. W przypadku utraty zaświadczenia o zdaniu egzaminu osoba, która zdała egzamin, może wystąpić do zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji z wnioskiem o wydanie jego duplikatu.

10. Zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji wystawia duplikat w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku.

11. Duplikat wystawia się na druku odpowiadającym dokumentowi potwierdzającemu zdanie egzaminu. Na pierwszej stronie u góry należy umieścić wyraz „DUPLIKAT”. Pod tekstem należy dodać wyrazy „oryginał podpisali” i wymienić nazwiska osób, które podpisały oryginał zaświadczenia o zdaniu egzaminu, albo stwierdzić nieczytelność podpisów oraz zamieścić datę wydania duplikatu. Duplikat podpisuje osoba upoważniona przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji.

§ 14. 1. Komisja egzaminacyjna sporządza protokół z przeprowadzonego egzaminu, który podpisują wszyscy członkowie komisji egzaminacyjnej. Protokół zawiera:

- 1) nazwę i siedzibę zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji;
- 2) miejsce i datę przeprowadzenia egzaminu;
- 3) imiona i nazwiska członków komisji egzaminacyjnej;
- 4) imiona i nazwiska osób uczestniczących w egzaminie, ich numery PESEL, a w przypadku obywateli państw obcych numer paszportu;
- 5) informację o zakresie przeprowadzonego egzaminu;
- 6) wyniki egzaminu każdej z osób biorących udział w egzaminie;
- 7) imię i nazwisko pracownika Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego upoważnionego do udziału w egzaminie, o ile brał w nim udział.

2. Do protokołu dołącza się listę obecności podpisaną przez osoby biorące udział w egzaminie.

§ 15. 1. Osoba, która nie zdała egzaminu, może odwołać się od jego wyniku do zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji, a w przypadku, o którym mowa w § 5 ust. 2, do zakładu ubezpieczeń na rzecz którego osoba odwołująca się zamierza wykonywać czynności agencyjne.

2. Odwołanie wnosi się na piśmie w terminie 14 dni od dnia powiadomienia o wyniku egzaminu.

3. Zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji rozpatruje odwołanie w terminie 14 dni i w formie pisemnej powiadamia osobę odwołującą się o wyniku rozpatrzenia odwołania.

§ 17. Do przeprowadzenia egzaminu dla osób mających wykonywać czynności agencyjne, którego termin został ustalony przed wejściem w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 14 października 2014 r. w sprawie egzaminu dla osób ubiegających się o wykonywanie czynności agencyjnych (Dz. U. poz. 1485), które traci moc dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 105 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...).

UZASADNIENIE

Wejście w życie ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...) powoduje konieczność wydania, na podstawie art. 21 ust. 6 ww. ustawy, przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych rozporządzenia w sprawie egzaminu dla osób ubiegających się o wykonywanie czynności agencyjnych, czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń oraz czynności dystrybucyjnych zakładu reasekuracji.

Projekt rozporządzenia w § 2 określa zakres obowiązujących tematów egzaminów obejmujących zagadnienia ogólne niezbędne do prawidłowego wykonywania czynności agencyjnych, zagadnienia ogólne niezbędne do prawidłowego wykonywania czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń oraz zagadnienia ogólne właściwe dla działu I i działu II załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. poz. 1844 oraz z 2016 r. poz. 615 i 1948). Określone zostały również zakresy tematyczne w poszczególnych blokach tematycznych.

Zgodnie z § 3 termin egzaminu jest ustalany przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji. O terminie i miejscu oraz składzie komisji egzaminacyjnej zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji powiadamia Komisję Nadzoru Finansowego nie później niż w terminie 7 dni przed ustalonym terminem.

Rozporządzenie w § 6 określa szczegółowe zasady przeprowadzenia egzaminu obejmujące m.in. składy komisji egzaminacyjnej czy przesłanki wyłączenia członka Komisji.

Zgodnie z § 8 egzamin przeprowadza się w formie testu jednokrotnego wyboru pisemnie lub elektronicznie. Określono również ilość pytań dla poszczególnych grup egzaminowanych.

Projektowane rozporządzenia przewiduje również szczególne wymogi, o których mowa w art. 21 ust. 5 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń. W przypadku osób mających wykonywać czynności agencyjne u agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, osób, o których mowa w art. 21 ust. 3, osób mających wykonywać czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji, oraz osób mających wykonywać czynności agencyjne w bankach, spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych jedynie w odniesieniu do umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych zawieranych przez te podmioty lub za ich pośrednictwem odpowiednio ograniczone zostały tematy egzaminu oraz liczba pytań.

Projektowane rozporządzenie zawiera propozycję wejścia w życie z upływem 14 dni od jego opublikowania.

W opinii projektodawcy regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady nr 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. UE L 189 z 03.07.1998, s. 42).

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt został zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych dotyczącym rozporządzeń Ministra Finansów.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa, w związku z art. § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. 1006 i 1204), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW¹⁾

z dnia

**w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu
wykonywania czynności agencyjnych²⁾**

Na podstawie art. 22 ust. 15 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe z tytułu wykonywania czynności agencyjnych, zwanego dalej „ubezpieczeniem OC”, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

§ 2. 1. Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, wykonującego czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. poz. 1844, z 2016 r. poz. 615 oraz z 2017 r. poz. 1948), za szkody wyrządzone w następstwie działania lub zaniechania ubezpieczonego, w okresie ubezpieczenia, w związku z wykonywaniem czynności agencyjnych, o których mowa w art. 5 ust 3 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń.

2. Ubezpieczeniem OC są objęte również szkody wyrządzone przez osoby, przy pomocy których ubezpieczony wykonuje czynności agencyjne.

3. Ubezpieczenie OC nie obejmuje szkód:

¹⁾ Minister Rozwoju i Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 września 2016 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Finansów (Dz. U. poz. 1595).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża: dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 26 z 02.02.2016, s. 19) oraz art. 91 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014 s. 349) dyrektywę 2002/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie pośrednictwa ubezpieczeniowego (Dz. Urz. UE L 9 z 15.01.2003, str. 3, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 4, str. 330).

- 1) wyrządzonych przez ubezpieczonego osobom zatrudnionym przez ubezpieczonego na podstawie umowy o pracę lub osobom, przy pomocy których ubezpieczony wykonuje czynności agencyjne;
- 2) polegających na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie mienia wyrządzonych przez ubezpieczonego lub osobę, przy pomocy której ubezpieczony wykonuje czynności agencyjne, małżonkowi, wstępnemu, zstępnemu, rodzeństwu, a także powinowatemu w tej samej linii lub stopniu, osobie pozostającej w stosunku przysposobienia oraz jej małżonkowi lub osobie, z którą ubezpieczony lub osoba, przy pomocy której ubezpieczony wykonuje czynności agencyjne, pozostaje we wspólnym pożyciu;
- 3) polegających na zapłacie kar umownych;
- 4) powstałych wskutek działań wojennych, stanu wojennego, rozruchów i zamieszek, a także aktów terroru.

4. Ubezpieczenie OC obejmuje wszystkie szkody w zakresie, o którym mowa w ust. 1 i 2, z zastrzeżeniem ust. 3, bez możliwości umownego ograniczenia przez zakład ubezpieczeń wypłaty odszkodowań.

§ 3. Obowiązek ubezpieczenia OC powstaje w dniu zawarcia umowy agencyjnej z drugim zakładem ubezpieczeń wykonującym działalność ubezpieczeniową w tym samym dziale ubezpieczeń zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

§ 4. 1. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC, w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy, wynosi równowartość w złotych 1 250 000 euro w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia OC, oraz 1 850 000 euro w odniesieniu do wszystkich takich zdarzeń.

2. Kwoty, o których mowa w ust. 1, są ustalane przy zastosowaniu kursu średniego euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w roku, w którym umowa ubezpieczenia OC została zawarta.

§ 5. 1. Przepisy rozporządzenia stosuje się do umów ubezpieczenia OC zawartych od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

2. Umowy ubezpieczenia OC zawarte na podstawie dotychczasowych przepisów obowiązują do końca okresu, na jaki zostały zawarte, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 12 lutego 2015 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania czynności agencyjnych (Dz. U. poz. 276), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 105 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...).

UZASADNIENIE

Zasadność podjęcia prac zmierzających do wydania rozporządzenia wynika z opublikowania w Dzienniku Ustaw z dnia ... ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...).

Na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń wykonujący czynności agencyjne zostali zobowiązani do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe z tytułu wykonywania tych czynności wyrządzone klientowi lub osobie uprawnionej z umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej. Jednocześnie, w ust. 15 tego przepisu, została zawarta delegacja ustawowa skierowana do ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do wydania aktu wykonawczego. Przedmiotowe rozporządzenie będzie regulowało szczegółowy zakres ww. ubezpieczenia, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną.

Mając powyższe na uwadze powstaje konieczność wydania aktu wykonawczego na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 22 ust. 15 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń.

W § 2 projektu określono zakres obowiązkowego ubezpieczenia OC poprzez m.in. określenie w ust. 1 zakresu czasowego ochrony ubezpieczeniowej (tzw. trigger). Ubezpieczenie OC nie może bowiem prawidłowo funkcjonować bez dokładnego sprecyzowania, który moment bierze się pod uwagę jako wypadek ubezpieczeniowy objęty umową ubezpieczeniową. Mając na uwadze regulację ustawową zawartą w art. 22 ust. 2 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, w § 2 ust. 2 projektu rozporządzenia, wskazuje się, iż ubezpieczeniem OC są objęte również szkody wyrządzone przez osoby, przy pomocy których ubezpieczony wykonuje czynności agencyjne.

Jednocześnie uzasadnione jest, aby z zakresu tego ubezpieczenia wyłączyć odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń za enumeratywnie określone w rozporządzeniu szkody (§ 2 ust. 3). Wyłączenia zawierają przypadki społecznie uzasadnione, jak również sytuacje nadzwyczajne, którym trudno jest się przeciwstawić. Wyłączenie z zakresu ochrony ubezpieczeniowej szkód wyrządzonych osobom najbliższym jest zgodne z obecnie obowiązującą praktyką stosowaną w innych ubezpieczeniach OC zawodowych oraz wynika z faktu, iż przedmiotowy rodzaj szkód odnoszący się do wskazanego kręgu osób, co do zasady, nie podlega reasekuracji przez reasekuratorów. Z zakresu ubezpieczenia wyłączone zostały także szkody powstałe w wyniku m.in. aktów terroru. Stosowaną w standardach światowych praktyką jest, że szkody te jako niepodlegające co do zasady reasekuracji, wyłączane są z zakresu ubezpieczenia. Samo pojęcie „aktów terroru” określone jest w ogólnych warunkach zakładu ubezpieczeń.

Obowiązek ubezpieczenia OC będzie powstawał w dniu zawarcia umowy agencyjnej z drugim zakładem ubezpieczeń wykonującym działalność ubezpieczeniową w tym samym dziale ubezpieczeń.

Regulacje dotyczące minimalnej sumy gwarancyjnej ubezpieczenia zostały oparte o przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń.

Jednocześnie, mając na uwadze, że dotychczasowe ubezpieczenia OC są zawierane co do zasady na okres 12 miesięcy, przyjęto w § 5 ust. 2, że umowy ubezpieczenia OC zawarte na podstawie dotychczasowych przepisów obowiązują do końca okresu, na jaki zostały zawarte, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

Projekt zakłada, że rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Z uwagi na powyższe zasadne jest odstąpienie od wynikającej z uchwały Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednolicenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205) zasady ustalania na dzień 1 stycznia albo 1 czerwca daty wejścia w życie przepisów określających warunki prowadzenia działalności gospodarczej.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), dlatego też projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji.

Rozporządzenie nie wymaga przedstawiania go organom i instytucjom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. W szczególności regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE) w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. UE L 189 z 03.07.1998, str. 42).

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt został zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych dotyczących rozporządzeń Ministra Rozwoju i Finansów.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, w związku z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego

Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia w trybie przepisów ww. ustawy.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW¹⁾

z dnia

**w sprawie minimalnej wysokości sumy gwarancji ubezpieczeniowej z tytułu
wykonywania czynności agencyjnych²⁾**

Na podstawie art. 22 ust. 16 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa minimalną wysokość sumy gwarancji ubezpieczeniowej wymaganej od agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wykonującego czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. poz. 1844, z 2016 r. poz. 615 oraz z 2017 r. poz. 1948).

§ 2. 1. Minimalna suma gwarancji ubezpieczeniowej, w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy, wynosi równowartość w złotych 1 250 000 euro w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia OC, oraz 1 850 000 euro w odniesieniu do wszystkich takich zdarzeń.

2. Kwoty, o których mowa w ust. 1, są ustalane przy zastosowaniu kursu średniego euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w roku, w którym umowa gwarancji ubezpieczeniowej została zawarta.

¹⁾ Minister Rozwoju i Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 września 2016 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Finansów (Dz. U. poz. 1595).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża: dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 26 z 02.02.2016, s. 19) oraz art. 91 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014 s. 349) dyrektywę 2002/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie pośrednictwa ubezpieczeniowego (Dz. Urz. UE L 9 z 15.01.2003, str. 3, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 4, str. 330).

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW

UZASADNIENIE

Zasadność podjęcia prac zmierzających do wydania rozporządzenia wynika z opublikowania w Dzienniku Ustaw z dnia ... ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...).

Na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń wykonujący czynności agencyjne zostali zobowiązani do zawarcia umowy gwarancji ubezpieczeniowej za szkody powstałe z tytułu wykonywania tych czynności wyrządzone klientowi lub osobie uprawnionej z umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej. Jednocześnie, w ust. 16 tego przepisu, została zawarta delegacja ustawowa skierowana do ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do wydania aktu wykonawczego. Przedmiotowe rozporządzenie będzie regulowało minimalną sumę gwarancji ubezpieczeniowej.

Mając powyższe na uwadze powstaje konieczność wydania aktu wykonawczego na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 22 ust. 16 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń.

W § 2 projektu rozporządzenia określono wysokość minimalnej sumy gwarancyjnej ubezpieczenia. Ustalenie wysokości sumy gwarancji zostało oparte o przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń.

Projekt zakłada, że rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Z uwagi na powyższe zasadne jest odstąpienie od wynikającej z uchwały Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednolicenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205) zasady ustalania na dzień 1 stycznia albo 1 czerwca daty wejścia w życie przepisów określających warunki prowadzenia działalności gospodarczej.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), dlatego też projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji.

Rozporządzenie nie wymaga przedstawiania go organom i instytucjom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. W szczególności regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE) w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. UE L 189 z 03.07.1998, str. 42).

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt został zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych dotyczących rozporządzeń Ministra Rozwoju i Finansów.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, w związku z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia w trybie przepisów ww. ustawy.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW¹⁾

z dnia

**w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu
wykonywania działalności brokerskiej²⁾**

Na podstawie art. 30 ust. 4 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe z tytułu wykonywania działalności brokerskiej, zwanego dalej „ubezpieczeniem OC”, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

§ 2. 1. Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna brokera ubezpieczeniowego za szkody wyrządzone w następstwie działania lub zaniechania ubezpieczonego, w okresie ubezpieczenia, w związku z wykonywaniem działalności brokerskiej, o której mowa w art. 5 ust. 4 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń.

2. Ubezpieczeniem OC są objęte również szkody wyrządzone przez osoby, przez które ubezpieczony wykonuje czynności brokerskie.

3. Ubezpieczenie OC nie obejmuje szkód:

- 1) wyrządzonych przez ubezpieczonego osobom zatrudnionym przez ubezpieczonego na podstawie umowy o pracę lub osobom, przez które ubezpieczony wykonuje czynności brokerskie;

¹⁾ Minister Rozwoju i Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 września 2016 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Finansów (Dz. U. poz. 1595).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża: dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 26 z 02.02.2016, s. 19) oraz art. 91 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014 s. 349) dyrektywę 2002/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie pośrednictwa ubezpieczeniowego (Dz. Urz. UE L 9 z 15.01.2003, str. 3, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 4, str. 330).

- 2) polegających na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie mienia wyrządzonych przez ubezpieczonego lub osobę, przez którą ubezpieczony wykonuje czynności brokerskie, małżonkowi, wstępnemu, zstępnemu, rodzeństwu, a także powinowatemu w tej samej linii lub stopniu, osobie pozostającej w stosunku przysposobienia oraz jej małżonkowi, jak również osobie, z którą ubezpieczony lub osoba, przez którą ubezpieczony wykonuje czynności brokerskie, pozostaje we wspólnym pożyciu;
- 3) polegających na zapłacie kar umownych;
- 4) powstałych wskutek działań wojennych, stanu wojennego, rozruchów i zamieszek, a także aktów terroru.

4. Ubezpieczenie OC obejmuje wszystkie szkody w zakresie, o którym mowa w ust. 1 i 2, z zastrzeżeniem ust. 3, bez możliwości umownego ograniczenia przez zakład ubezpieczeń wypłaty odszkodowań.

§ 3. Obowiązek ubezpieczenia OC powstaje nie później niż w dniu złożenia wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej.

§ 4. 1. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC, w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy, wynosi równowartość w złotych 1 250 000 euro w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia OC, oraz 1 850 000 euro w odniesieniu do wszystkich takich zdarzeń.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, jest ustalana przy zastosowaniu kursu średniego euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w roku, w którym umowa ubezpieczenia OC została zawarta.

§ 5. 1. Przepisy rozporządzenia stosuje się do umów ubezpieczenia OC zawartych od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

2. Umowy ubezpieczenia OC zawarte na podstawie dotychczasowych przepisów obowiązują do końca okresu, na jaki zostały zawarte, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 12 lutego 2015 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej (Dz. U. poz. 275), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 105 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...).

UZASADNIENIE

Zasadność podjęcia prac zmierzających do wydania rozporządzenia wynika z opublikowania w Dzienniku Ustaw z dnia ... ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...).

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny z tytułu wykonywania działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej, obejmującemu odpowiednio szkody wyrządzone klientowi, osobie uprawnionej z umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, zakładowi ubezpieczeń lub zakładowi reasekuracji, w tym także szkody wyrządzone przez osoby fizyczne, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy lub reasekuracyjny wykonuje czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji, oraz przez podmioty, o których mowa w art. 33 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń. Jednocześnie, w ust. 4 tego przepisu, została zawarta delegacja ustawowa skierowana do ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do wydania aktu wykonawczego. Przedmiotowe rozporządzenie będzie regulowało szczegółowy zakres ww. ubezpieczenia, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną.

Mając powyższe na uwadze powstaje konieczność wydania aktu wykonawczego na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 30 ust. 4 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń.

W § 2 projektu określono zakres obowiązkowego ubezpieczenia OC poprzez m.in. określenie w ust. 1 zakresu czasowego ochrony ubezpieczeniowej (tzw. trigger). Ubezpieczenie OC nie może bowiem prawidłowo funkcjonować bez dokładnego sprecyzowania, który moment bierze się pod uwagę jako wypadek ubezpieczeniowy objęty umową ubezpieczeniową. Mając na uwadze regulację ustawową zawartą w art. 30 ust. 1 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, w § 2 ust. 2 projektu rozporządzenia, wskazuje się, iż ubezpieczeniem OC są objęte również szkody wyrządzone przez osoby, przez które ubezpieczony wykonuje czynności brokerskie.

Jednocześnie uzasadnione jest, aby z zakresu tego ubezpieczenia wyłączyć odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń za enumeratywnie określone w rozporządzeniu szkody (§ 2 ust. 3). Wyłączenia zawierają przypadki społecznie uzasadnione, jak również sytuacje nadzwyczajne, którym trudno jest się przeciwstawić. Wyłączenie z zakresu ochrony ubezpieczeniowej szkód wyrządzonych osobom najbliższym jest zgodne z obecnie obowiązującą praktyką stosowaną w innych ubezpieczeniach OC zawodowych oraz wynika z faktu, iż przedmiotowy rodzaj szkód odnoszący się do wskazanego kręgu osób, co do zasady, nie podlega reasekuracji przez reasekuratorów. Z zakresu ubezpieczenia wyłączone zostały także szkody powstałe w wyniku m.in. aktów terroru. Stosowaną w standardach światowych praktyką jest, że szkody te jako

niepodlegające co do zasady reasekuracji, wyłączane są z zakresu ubezpieczenia. Samo pojęcie „aktów terroru” określone jest w ogólnych warunkach zakładu ubezpieczeń.

Obowiązek ubezpieczenia OC będzie powstawał nie później niż w dniu złożenia wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej.

Regulacje dotyczące minimalnej sumy gwarancyjnej ubezpieczenia zostały oparte o przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń.

Jednocześnie, mając na uwadze, że dotychczasowe ubezpieczenia OC są zawierane co do zasady na okres 12 miesięcy, przyjęto w § 5 ust. 2, że umowy ubezpieczenia OC zawarte na podstawie dotychczasowych przepisów obowiązują do końca okresu, na jaki zostały zawarte, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

Projekt zakłada, że rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Z uwagi na powyższe zasadne jest odstąpienie od wynikającej z uchwały Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednolicenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205) zasady ustalania na dzień 1 stycznia albo 1 czerwca daty wejścia w życie przepisów określających warunki prowadzenia działalności gospodarczej.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), dlatego też projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji.

Rozporządzenie nie wymaga przedstawiania go organom i instytucjom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. W szczególności regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE) w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. UE L 189 z 03.07.1998, str. 42).

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt został zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych dotyczących rozporządzeń Ministra Rozwoju i Finansów.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, w związku z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204), projekt został

udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia w trybie przepisów ww. ustawy. Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW¹⁾

z dnia

**w sprawie wykazu dokumentów dołączanych do wniosku o wydanie zezwolenia na
wykonywanie działalności brokerskiej**

Na podstawie art. 36 ust. 12 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń albo reasekuracji, jeżeli wnioskodawca jest osobą fizyczną, dołącza się:

- 1) oświadczenie o pełnej zdolności do czynności prawnych;
- 2) informację o osobie, wydaną z Krajowego Rejestru Karnego, albo zaświadczenie o niekaralności, wydane przez organ innego państwa, właściwy do wydawania zaświadczeń o niekaralności, nie później niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku, świadczące o niekaralności za przestępstwa określone w art. 36 ust. 4 pkt 1 lit. b ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń, zwanej dalej „ustawą”;
- 3) kopię świadectwa dojrzałości lub świadectwa ukończenia szkoły dającej wykształcenie średnie lub dyplomu ukończenia szkoły wyższej;
- 4) kopię zaświadczenia o zdanym egzaminie przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych albo kopię uchwały Komisji, o której mowa w art. 36 ust. 11 ustawy, zwalniającej z egzaminu;
- 5) informację o przebiegu pracy zawodowej oraz świadectwa pracy, umowy agencyjne lub inne dokumenty, potwierdzające co najmniej dwuletnie doświadczenie zawodowe w zakresie ubezpieczeń zdobyte w okresie ośmiu lat bezpośrednio poprzedzających złożenie wniosku o uzyskanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej;

¹⁾ Minister Rozwoju i Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 września 2016 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Finansów (Dz. U. poz. 1595).

- 6) oryginał albo kopię polisy poświadczoną przez zakład ubezpieczeń, stwierdzającą zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej;
- 7) oświadczenie, że wnioskodawca nie jest prawomocnie pozbawiony prawa prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z art. 373 lub art. 374 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 2171, 2260, 2261 i 1948);
- 8) oświadczenie, że wnioskodawca był lub nie był członkiem zarządu brokera ubezpieczeniowego lub reasekuracyjnego będącego osobą prawną, któremu cofnięto zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji;
- 9) oświadczenie, że wnioskodawca był lub nie był brokerem ubezpieczeniowym lub reasekuracyjnym, któremu cofnięto zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji;
- 10) kopię dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego dane osobowe, o których mowa w art. 61 ust. 1 pkt 2 lit. a–c ustawy.

§ 2. Przepisu § 1 pkt 4 i 5 nie stosuje się, jeżeli wnioskodawca dołączy do wniosku:

- 1) informację o przebiegu pracy zawodowej oraz świadectwa pracy lub inne dokumenty, potwierdzające, że wnioskodawca przez co najmniej 5 lat wykonywał czynności bezpośrednio związane z czynnościami brokerskimi w zakresie ubezpieczeń albo reasekuracji w okresie 10 lat bezpośrednio poprzedzających złożenie wniosku;
- 2) pozytywną opinię brokera ubezpieczeniowego albo reasekuracyjnego, pod kierunkiem którego wykonywane były czynności, o których mowa w pkt 1.

§ 3. Do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń albo reasekuracji, jeżeli wnioskodawca jest osobą prawną, dołącza się:

- 1) odpis z Krajowego Rejestru Sądowego wydany nie później niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku;
- 2) akt notarialny umowy spółki;
- 3) dokumenty, o których mowa w § 1 pkt 1–3 i 7–10, dotyczące wszystkich członków zarządu;
- 4) dokumenty, o których mowa w § 1 pkt 4 i 5, dotyczące członków zarządu, którzy spełniają wymogi określone w art. 36 ust. 4 pkt 1 lit. e i f ustawy, albo dokumenty,

o których mowa w § 2, dotyczące członków zarządu, którzy spełniają wymogi określone w art. 36 ust. 8 lub 9 ustawy;

- 5) oryginał albo kopię polisy stwierdzającej zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 8 września 2014 r. w sprawie wykazu dokumentów dołączanych do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej (Dz.U. poz. 1275), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 105 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...).

UZASADNIENIE

Wejście w życie ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...) powoduje konieczność wydania, na podstawie art. 36 ust. 12 ww. ustawy, przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych rozporządzenia w sprawie wykazu dokumentów dołączanych do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej.

Projekt rozporządzenia w § 1 zawiera katalog dokumentów, które muszą zostać dołączone do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji, jeżeli wnioskodawcą jest osobą fizyczna. Projekt przewiduje dołączenie m.in. kopii świadectwa dojrzałości lub świadectwa ukończenia szkoły dającej wykształcenie średnie lub dyplomu ukończenia szkoły wyższej, oświadczenia o pełnej zdolności do czynności prawnych. § 2 projektowanego rozporządzenia przewiduje zwolnienie od dołączenia dokumentów, o których mowa w § 1 pkt 4 i 5 w razie spełnienia określonych warunków, m.in. posiadania pozytywnej opinii brokera ubezpieczeniowego lub reasekuracyjnego, pod kierunkiem którego wykonywane były czynności związane z czynnościami brokerskimi.

Z kolei § 3 zawiera katalog dokumentów, które muszą zostać dołączone do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji, jeżeli wnioskodawcą jest osobą prawną.

Projektowane rozporządzenie zawiera propozycję wejścia w życie z upływem 14 dni od jego opublikowania.

W opinii projektodawcy regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady nr 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. UE L 189 z 03.07.1998, s. 42).

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt został zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych dotyczącym rozporządzeń Ministra Finansów.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, w związku z art. § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006

i 1204), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW¹⁾

z dnia

**w sprawie egzaminu dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz Komisji
Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych**

Na podstawie art. 42 ust. 7 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) regulamin działania Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, zwanej dalej „Komisją”;
- 2) wysokość wynagrodzenia dla osób wchodzących w skład Komisji;
- 3) sposób przeprowadzania egzaminu dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, zwanego dalej „egzaminem”, w tym terminy przyjmowania zgłoszeń;
- 4) zakres obowiązujących tematów egzaminu;
- 5) sposób i tryb uznawania studiów wyższych, o których mowa w art. 36 ust. 10 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń, zwanej dalej „ustawą”;
- 6) sposób i tryb zwalniania z egzaminu;
- 7) wysokość opłaty egzaminacyjnej i sposób jej uiszczania.

§ 2. Ustala się regulamin działania Komisji, stanowiący załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Za udział w egzaminie osobom wchodzącym w skład Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości:

- 1) 1100 zł – dla przewodniczącego;
- 2) 1000 zł – dla zastępcy przewodniczącego i sekretarza;
- 3) 900 zł – dla każdej z pozostałych osób wchodzących w skład Komisji.

¹⁾ Minister Rozwoju i Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 września 2016 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Finansów (Dz. U. poz. 1595).

2. Osobom wchodzącym w skład Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniu Komisji w wysokości 200 zł.

3. Osobom wchodzącym w skład Komisji przysługuje również wynagrodzenie za opracowanie pytań testowych w wysokości 60 zł za pytanie. Za sporządzenie zestawu pytań egzaminacyjnych spośród pytań uprzednio opracowanych przysługuje wynagrodzenie w wysokości 300 zł.

4. W przypadku unieważnienia egzaminu z przyczyn, o których mowa w § 20 ust. 2 i § 21 ust. 3, osobom wchodzącym w skład Komisji przysługuje połowa wynagrodzenia określonego w ust. 1.

§ 4. Wynagrodzenia, o których mowa w § 3, oraz wydatki związane z organizacją i obsługą egzaminów są pokrywane z rachunku bieżącego – subkonta wydatków – Komisji Nadzoru Finansowego.

§ 5. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest złożenie w Urzędzie Komisji Nadzoru Finansowego pisemnego wniosku o dopuszczenie do egzaminu w wyznaczonym terminie. Do wniosku należy dołączyć potwierdzenie uiszczenia opłaty egzaminacyjnej.

§ 6. 1. Przewodniczący Komisji ogłasza, na stronie internetowej Komisji Nadzoru Finansowego, komunikat w sprawie przeprowadzenia egzaminu, nie później niż dwa miesiące przed wyznaczonym terminem egzaminu.

2. Komunikat zawiera informację o:

- 1) terminie egzaminu;
- 2) terminie złożenia pisemnego wniosku o dopuszczenie do egzaminu oraz wymogu dołączenia potwierdzenia uiszczenia opłaty egzaminacyjnej;
- 3) numerze rachunku bankowego, na który należy wnieść opłatę egzaminacyjną;
- 4) godzinie i miejscu przeprowadzenia egzaminu albo informację, że godzina i miejsce przeprowadzenia egzaminu zostaną podane na stronie internetowej Komisji Nadzoru Finansowego co najmniej na 7 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu.

§ 7. 1. W razie rezygnacji z przystąpienia do egzaminu opłata egzaminacyjna podlega zwrotowi, pod warunkiem pisemnego zawiadomienia Komisji o rezygnacji, nie później niż 14 dni przed terminem egzaminu.

2. Przewodniczący Komisji, na wniosek osoby zainteresowanej, może uznać, że nieprzystąpienie do egzaminu było spowodowane ważną przyczyną losową. W takim

przypadku opłata egzaminacyjna podlega zwrotowi, nawet jeżeli Komisja została zawiadomiona o rezygnacji z egzaminu w terminie późniejszym niż wskazany w ust. 1.

3. Wniosek o zwrot opłaty w przypadku, o którym mowa w ust. 2, powinien zostać złożony w terminie 30 dni od dnia egzaminu.

4. W przypadku niezawiadomienia Komisji o rezygnacji z przystąpienia do egzaminu zgodnie z ust. 1 lub niezłożenia wniosku, o którym mowa w ust. 3, opłata nie podlega zwrotowi.

§ 8. 1. Wejście na salę egzaminacyjną odbywa się po okazaniu dowodu tożsamości.

2. Uczestnik egzaminu potwierdza na liście obecności własnoręcznym podpisem udział w egzaminie.

§ 9. Egzamin odbywa się w obecności co najmniej trzech członków Komisji, w tym przewodniczącego lub zastępcy przewodniczącego, a w razie ich nieobecności – członka Komisji wyznaczonego przez przewodniczącego.

§ 10. 1. Egzamin nie odbywa się, jeżeli skład Komisji mniej niż 3 osoby.

2. Jeżeli egzamin nie odbył się z przyczyny, o której mowa w ust. 1, opłata egzaminacyjna zostaje zaliczona na poczet opłaty za przystąpienie do kolejnego egzaminu. Przepis § 13 stosuje się odpowiednio.

§ 11. 1. Kontrolę nad organizacją i przebiegiem egzaminu sprawują członkowie Komisji.

2. W celu sprawnego przeprowadzenia egzaminu Urząd Komisji Nadzoru Finansowego na wniosek Komisji może zlecić dodatkowym osobom obsługę techniczną egzaminu.

§ 12. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego jest odpowiedzialny za przechowywanie testów egzaminacyjnych.

§ 13. Komisja Nadzoru Finansowego nie zwraca kosztów przystąpienia do egzaminu poniesionych przez uczestnika egzaminu.

§ 14. Egzamin przeprowadza się w wydzielonej sali, w warunkach zapewniających zdającym samodzielną pracę, a Komisji – czuwanie nad przebiegiem egzaminu zgodnym z przepisami.

§ 15. Egzamin jest przeprowadzany w formie testu jednokrotnego wyboru, który składa się ze 100 pytań.

§ 16. Egzamin rozpoczyna się z chwilą otwarcia kopert zawierających testy egzaminacyjne.

§ 17. Egzamin trwa 120 minut.

§ 18. 1. W czasie egzaminu uczestnik egzaminu nie powinien opuszczać sali. W uzasadnionych przypadkach może uzyskać zgodę Komisji na opuszczenie sali – po zapewnieniu warunków wykluczających możliwość kontaktowania się z innymi zdającymi i osobami postronnymi.

2. Na czas nieobecności w sali egzaminacyjnej uczestnik egzaminu przekazuje pracę egzaminacyjną Komisji, która zaznacza na niej czas nieobecności.

§ 19. 1. Komisja może wykluczyć z egzaminu uczestników egzaminu, którzy podczas egzaminu korzystali z cudzej pomocy, posługiwali się materiałami lub urządzeniami niedozwolonymi przez Komisję, pomagali innym zdającym lub w inny sposób zakłócali przebieg egzaminu.

2. Uczestnicy egzaminu wykluczeni z egzaminu mogą ponownie przystąpić do egzaminu po wniesieniu opłaty egzaminacyjnej, nie wcześniej jednak niż po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia wyników.

§ 20. 1. Komisja ma prawo unieważnić lub odwołać egzamin w uzasadnionych przypadkach.

2. W przypadku naruszenia zasad ochrony tajemnicy dotyczącej przeprowadzania egzaminu Komisja może unieważnić egzamin w stosunku do wszystkich uczestników.

3. W przypadku odwołania lub unieważnienia egzaminu z przyczyn, o których mowa w ust. 1, opłata egzaminacyjna zostaje zaliczona na poczet opłaty za przystąpienie do kolejnego egzaminu. Przepis § 13 stosuje się odpowiednio.

§ 21. 1. W egzaminie mają prawo uczestniczyć w charakterze obserwatorów osoby upoważnione przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego.

2. Ogólnopolskie organizacje brokerów mogą zgłosić do Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego dwóch wspólnie wyłonionych obserwatorów do udziału w pracach Komisji.

3. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości co do przebiegu egzaminu Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego może, na wniosek osób, o których mowa w ust. 1, unieważnić egzamin i zarządzić jego powtórzenie.

4. W przypadku unieważnienia egzaminu z przyczyn, o których mowa w ust. 3, opłata egzaminacyjna zostaje zaliczona na poczet opłaty za przystąpienie do kolejnego egzaminu. Przepis § 13 stosuje się odpowiednio.

§ 22. 1. Komisja sporządza protokół przebiegu egzaminu, w którym podaje się imiona i nazwiska członków Komisji nadzorujących przebieg egzaminu oraz osób, o których mowa w § 21 ust. 1, czas rozpoczęcia i zakończenia egzaminu oraz ważniejsze okoliczności, jakie nastąpiły w trakcie egzaminu. Do protokołu dołącza się wzory testów egzaminacyjnych, listę uczestników egzaminu oraz końcowe wyniki.

2. Dokumenty z egzaminu przechowuje się w archiwum Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego według zasad określonych w odrębnych przepisach. Pisemne prace egzaminacyjne przechowuje się przez okres 5 lat.

3. Dokumenty z egzaminu, pisemne prace egzaminacyjne oraz dokumenty związane z wykonywaniem zadań powierzonych Komisji nie mogą być udostępniane osobom trzecim bez uprzedniej zgody Komisji.

§ 23. 1. Każde pytanie testu jest oceniane według następujących zasad:

- 1) odpowiedź prawidłowa: 1 punkt;
- 2) odpowiedź nieprawidłowa lub brak odpowiedzi: 0 punktów.

2. Za nieprawidłową odpowiedź uważa się również udzielenie więcej niż jednej odpowiedzi na pytanie.

§ 24. 1. Warunkiem zdania egzaminu jest otrzymanie co najmniej 75 punktów.

2. Podstawę oceny stanowią odpowiedzi udzielone przez zdającego egzamin na formularzu testu.

§ 25. Miejsce, sposób, termin i tryb ogłoszenia wyników egzaminu oraz wydawanie zaświadczeń ustala Komisja i podaje do wiadomości zdającym przed rozpoczęciem egzaminu.

§ 26. Osobom, które zdały egzamin, wydaje się w ciągu 14 dni od dnia ogłoszenia wyników zaświadczenie o zdaniu egzaminu.

§ 27. W terminie 14 dni od dnia ogłoszenia wyników, na pisemną prośbę uczestnika egzaminu, Komisja może wyrazić zgodę na udostępnienie mu pracy egzaminacyjnej do wglądu w obecności członka Komisji lub innej osoby upoważnionej przez Komisję.

§ 28. 1. Uczestnikowi egzaminu przysługuje prawo pisemnego odwołania się od wyników egzaminu do Komisji w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia wyników.

2. Komisja rozpatruje odwołanie w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania.

3. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego powiadamia osobę odwołującą się sposobie rozstrzygnięcia odwołania przez Komisję przesyłką poleconą w rozumieniu art. 3 pkt 22 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1113, 1250, 1823 i 1948), zwanej dalej „przesyłką poleconą”, albo na wskazany adres elektroniczny, o ile wystąpił o to uczestnik egzaminu.

§ 29. Osoby przystępujące do egzaminu przed Komisją wnoszą opłatę egzaminacyjną w wysokości 600 zł na rachunek bieżący – subkonto dochodów – Komisji Nadzoru Finansowego.

§ 30. Komisja wyznacza terminy egzaminów nie rzadziej niż dwa razy w roku.

§ 31. Obsługę Komisji, w szczególności w zakresie związanym z przeprowadzaniem egzaminów, zapewnia Urząd Komisji Nadzoru Finansowego.

§ 32. Ustala się zakres obowiązujących tematów egzaminacyjnych dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, stanowiący załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 33. 1. Do wniosku, o którym mowa w art. 36 ust. 10 ustawy dołącza się dokumenty dotyczące programu kształcenia.

2. Komisja może zwrócić się do wnioskodawcy o uzupełnienie dokumentacji dołączonej do wniosku, o której mowa w ust. 1, oraz o przekazanie dodatkowych informacji.

3. Komisja podejmuje uchwałę w sprawie stwierdzenia uznania studiów wyższych ukończonych w Rzeczypospolitej Polskiej lub zagranicznych studiów wyższych uznawanych w Rzeczypospolitej Polskiej za równorzędne, które zakresem kształcenia obejmują zakres tematów egzaminacyjnych dla brokerów ubezpieczeniowych lub zakres tematów egzaminacyjnych dla brokerów reasekuracyjnych. Przed podjęciem uchwały Komisja może zasięgnąć opinii ogólnopolskich organizacji brokerów ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych.

4. Uchwałą, o której mowa w ust. 3, Komisja podejmuje nie później niż trzy miesiące od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w art. 36 ust. 10 ustawy.

5. Uchwałę, o której mowa w ust. 3, doręcza się wnioskodawcy przesyłką poleconą.

§ 34. Na podstawie uchwały podjętej przez Komisję stwierdzającej uznanie studiów wyższych, o której mowa w § 33 ust. 3, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego zawiera z uczelnią umowę, o której mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2016. poz. 1842, z późn. zm.²⁾).

§ 35. 1. Do wniosku, o którym mowa w art. 36 ust. 11 ustawy, dołącza się dokumenty potwierdzające ukończenie przez kandydata studiów wyższych, co do których została podjęta uchwała, o której mowa w § 33 ust. 3, oraz dokumenty potwierdzające, że kandydat zdał egzaminy na tych studiach przeprowadzone w formie pisemnej.

2. Komisja zwalnia kandydata z egzaminu w formie uchwały podejmowanej, w terminie 30 dni od złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli od ukończenia studiów, o których mowa w art. 36 ust. 10 ustawy, nie upłynęło więcej niż trzy lata.

3. Od uchwały, o której mowa w ust. 2, przysługuje odwołanie w terminie 14 dni od dnia doręczenia kandydatowi uchwały.

4. Komisja podejmuje uchwałę w sprawie odwołania, o którym mowa w ust. 3, w terminie 30 dni od dnia doręczenia Komisji odwołania.

5. Uchwały, o których mowa w ust. 2 i 4, doręcza się kandydatowi przesyłką poleconą.

§ 36. Do przeprowadzania egzaminu, co do którego Przewodniczący Komisji ogłosił komunikat w sprawie przeprowadzenia egzaminu przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 37. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1933, 1010, 1311, 2169 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60.

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 14 października 2014 r. w sprawie egzaminu dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych (Dz. U. poz. 1500), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art.105 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...).

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Rozwoju i Finansów
z dnia ... (poz. ...)

Załącznik nr 1

**REGULAMIN DZIAŁANIA KOMISJI EGZAMINACYJNEJ DLA BROKERÓW
UBEZPIECZENIOWYCH I REASEKURACYJNYCH**

§ 1. Regulamin określa organizację, zasady i tryb działania Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych.

§ 2. 1. Komisja jest organem kolegialnym, który wszystkie swoje decyzje podejmuje w formie uchwał.

2. Komisja jest zdolna do podejmowania uchwał, jeżeli w posiedzeniu uczestniczy co najmniej trzech członków Komisji, w tym przewodniczący lub zastępca przewodniczącego, a w razie ich nieobecności członek Komisji wyznaczony przez przewodniczącego.

3. Komisja podejmuje uchwały zwykłą większością głosów członków obecnych na posiedzeniu. W przypadku równej liczby głosów za i przeciw decyduje głos przewodniczącego obradom Komisji.

4. Uchwały podpisują wszyscy członkowie Komisji obecni na posiedzeniu.

5. Uchwały Komisji mogą być podejmowane również w formie pisemnej bez odbycia posiedzenia, jeżeli wszyscy członkowie Komisji wyrazili zgodę na podjęcie uchwały w tej formie. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

6. Członek Komisji ma prawo zgłosić zdanie odrębne, które podlega zaprotokołowaniu wraz z uchwałą.

§ 3. 1. Posiedzenia Komisji zwołuje przewodniczący, a w razie jego nieobecności – zastępca przewodniczącego.

2. Komisja może wyznaczyć ze swego składu osoby odpowiedzialne za realizację określonych zadań.

§ 4. 1. Komisja wyznacza osoby odpowiedzialne za przygotowanie testów egzaminacyjnych spośród członków Komisji.

2. Komisja Nadzoru Finansowego na wniosek Komisji może zlecić przygotowanie pytań egzaminacyjnych osobom posiadającym wiedzę w zakresie objętym egzaminem.

3. Członkowie Komisji sprawdzają prawidłowość pytań testowych i wariantów odpowiedzi dla poszczególnych testów egzaminacyjnych w celu opracowania wzorca prawidłowych odpowiedzi.

**ZAKRES OBOWIĄZUJĄCYCH TEMATÓW EGZAMINACYJNYCH DLA BROKERÓW
UBEZPIECZENIOWYCH I REASEKURACYJNYCH**

I. Zagadnienia wspólne dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych:

- 1) podstawowe wiadomości z historii ubezpieczeń gospodarczych:
 - a) w Polsce,
 - b) na świecie;
- 2) cechy rozwoju współczesnych ubezpieczeń gospodarczych:
 - c) koncentracja ubezpieczeń,
 - d) interwencjonizm państwa w dziedzinie ubezpieczeń,
 - e) rozwój reasekuracji,
 - f) rozwój działalności lokacyjnej,
 - g) wykonywanie działalności ubezpieczeniowej z wykorzystaniem nowych technologii (zwłaszcza informatycznych),
 - h) wykorzystanie instrumentów pochodnych i alternatywnych w finansowaniu ekonomicznych skutków ryzyka;
- 3) gospodarcze i społeczne znaczenie ubezpieczeń:
 - a) ubezpieczenie jako urządzenie gospodarcze,
 - b) społeczne znaczenie ubezpieczeń;
- 4) funkcje i zasady ubezpieczeń:
 - a) funkcja ochrony ubezpieczeniowej, finansowej, prewencyjnej,
 - b) zasada pewności, pełności, powszechności i szybkości ochrony ubezpieczeniowej;
- 5) wybrane zagadnienia z prawa cywilnego i gospodarczego:
 - a) zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych,
 - b) pojęcie umowy i czynności prawnej,
 - c) zasada swobody umów,
 - d) klauzule abuzywne,
 - e) czynniki kształtujące treść stosunku prawnego,
 - f) forma zawarcia umowy,
 - g) pojęcie zobowiązania,

- h) pojęcie szkody,
 - i) wady oświadczenia woli,
 - j) przedstawicielstwo i pośrednictwo,
 - k) reprezentacja przedsiębiorców w obrocie gospodarczym,
 - l) umowa agencyjna,
 - m) umowa zlecenia,
 - n) odpowiedzialność cywilna i jej zasady;
- 6) źródła i zasady prawa ubezpieczeniowego:
- a) źródła i zasady polskiego prawa ubezpieczeń oraz źródła i zasady prawa ubezpieczeń Unii Europejskiej,
 - b) zasady prowadzenia działalności ubezpieczeniowej;
- 7) podstawy prawne działalności brokerskiej;
- 8) podstawy prawne działalności agencyjnej w zakresie ubezpieczeń;
- 9) umowa ubezpieczenia i stosunek ubezpieczenia:
- a) regulacja prawna umowy ubezpieczenia,
 - b) pojęcie zdarzenia losowego i wypadku ubezpieczeniowego,
 - c) zawarcie umowy ubezpieczenia,
 - d) powstanie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń,
 - e) pojęcie i znaczenie ogólnych warunków ubezpieczeń,
 - f) kwalifikacja prawna umowy ubezpieczenia,
 - g) wygaśnięcie stosunku ubezpieczenia;
- 10) polski i jednolity europejski rynek ubezpieczeniowy i reasekuracyjny:
- a) podstawy prawne działania rynku ubezpieczeniowego i reasekuracyjnego,
 - b) podmioty prowadzące działalność ubezpieczeniową i reasekuracyjną,
 - c) pośrednictwo ubezpieczeniowe,
 - d) aktuariusze – rola i zadania,
 - e) Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny,
 - f) Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych,
 - g) Rzecznik Finansowy,
 - h) nadzór ubezpieczeniowy,
 - i) reprezentant do spraw roszczeń;
- 11) rola i znaczenie reasekuracji i koasekuracji w podziale ryzyka:
- a) koasekuracja i jej rodzaje,

- b) reasekuracja i jej rodzaje,
 - c) funkcja techniczna i finansowa reasekuracji;
- 12) kryteria wyboru i oceny zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji:
- a) ocena sytuacji finansowej – kapitały własne, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, margines wypłacalności, bilans, rachunek zysków i strat oraz inne wskaźniki finansowe,
 - b) konkurencyjność – zakres oferty, jakość usługi, dostosowanie oferty do potrzeb klientów;
- 13) etyka zawodowa brokera:
- a) sfery powinności brokera wobec klienta, zakładu ubezpieczeń, konkurencji,
 - b) przestrzeganie reguł prawnych, ekonomicznych, społecznych, zawodowych i moralnych,
 - c) sankcje za naruszenie reguł postępowania;
- 14) opodatkowanie działalności brokerskiej podatkiem od towarów i usług;
- 15) czytanie i analiza bilansu oraz rachunku zysków i strat.

II. Zagadnienia egzaminacyjne dla brokerów ubezpieczeniowych:

- 1) podstawowe pojęcia związane z obsługą ubezpieczeń gospodarczych – definicje stosowane w ogólnych warunkach ubezpieczeń;
- 2) procedury zarządzania ryzykiem:
 - a) identyfikacja ryzyka, ocena ryzyka, sposoby eliminacji lub przeniesienia ryzyka,
 - b) opracowanie programu ochrony ubezpieczeniowej i jego realizacja;
- 3) umowa brokerska i odpowiedzialność brokera:
 - a) charakter umowy brokerskiej,
 - b) czynniki kształtujące treść umowy brokerskiej,
 - c) obowiązki wynikające z umowy brokerskiej,
 - d) odpowiedzialność brokera – cywilna, administracyjna, karna i inna;
- 4) inne umowy związane z działalnością brokerską – umowa o współpracy z zakładem ubezpieczeń, umowa o wysokości prowizji i inne;
- 5) ubezpieczenia nietypowe;
- 6) znajomość podstawowych produktów ubezpieczeniowych funkcjonujących na polskim rynku;

- 7) podstawowe dokumenty związane z działalnością brokerską – oferta brokerska, slip brokerski, nota prowizoryczna, dokument ubezpieczenia, rozliczenie się ze składek i prowizji.

III. Zagadnienia egzaminacyjne dla brokerów reasekuracyjnych:

- 1) reasekuracja i retrocesja – cele i zadania;
- 2) zakres i podstawy prawne działalności reasekuracyjnej w Polsce i Unii Europejskiej;
- 3) charakter prawny umowy reasekuracji;
- 4) procedury stosowane przy zawieraniu i rozliczaniu umów reasekuracyjnych – rozpoznanie rynku, oferta, negocjacje, plasowanie, rozliczanie umów reasekuracyjnych;
- 5) zasady reasekuracji krajowych ryzyk ubezpieczeniowych za granicą.

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 42 ust. 7 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, ma obowiązek określić , w drodze rozporządzenia:

- 1) regulamin działania Komisji;
- 2) wysokość wynagrodzenia dla osób wchodzących w skład Komisji;
- 3) sposób przeprowadzania egzaminu, w tym terminy przyjmowania zgłoszeń;
- 4) zakres obowiązujących tematów egzaminu;
- 5) sposób i tryb uznawania studiów wyższych zgodnie z art. 36 ust. 10;
- 6) sposób i tryb zwalniania z egzaminu;
- 7) wysokość opłaty egzaminacyjnej i sposób jej uiszczania.

Wydając rozporządzenie Minister właściwy do spraw instytucji finansowych powinien uwzględnić:

- 1) konieczność zapewnienia odpowiedniego sprawdzianu wiedzy kandydatów i sprawnego przeprowadzenia egzaminu oraz działania Komisji w sposób sprawny i skuteczny;
- 2) aby wysokość wynagrodzenia dla osób wchodzących w skład Komisji, mając na uwadze nakład ich pracy i zakres obowiązków, nie była wyższa niż:
 - a) 50% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym przeprowadzenie egzaminu, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887, z późn. zm.), zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem” – za udział w egzaminie,
 - b) 10% przeciętnego wynagrodzenia – za udział w posiedzeniu Komisji oraz za przygotowanie testów egzaminacyjnych,
 - c) 2% przeciętnego wynagrodzenia – za opracowanie pytania testowego;
- 3) aby wysokość opłaty egzaminacyjnej nie była wyższa niż 20% przeciętnego wynagrodzenia;
- 4) konieczność przeprowadzania egzaminu nie rzadziej niż dwa razy w roku;
- 5) możliwość weryfikacji przez Komisję uznania studiów wyższych.

Niniejszy projekt wypełnia powyższe upoważnienie ustawowe.

Regulamin działania Komisji egzaminacyjnej określony zostaje w załączniku do

rozporządzenia. Projekt wskazuje, że Komisja działa kolegialnie, podejmuje decyzje w formie uchwał. Wskazuje się, że Komisja podejmuje uchwały zwykłą większością głosów.

Za udział w posiedzeniu Komisji członkom przysługuje wynagrodzenie w wysokości 200 zł.

Za udział w egzaminie przysługuje wynagrodzenie w wysokości 1100 zł dla Przewodniczącego, 1000 zł dla zastępcy przewodniczącego i sekretarza oraz 900 zł dla każdego członka Komisji.

Wynagrodzenie przysługuje również za opracowanie pytań egzaminacyjnych w wysokości 60 zł za pytanie.

Rozporządzenie określa szczegółowe zasady organizacji egzaminu, w tym zasady ogłaszania o jego przeprowadzeniu.

Zakres obowiązujących tematów egzaminacyjnych dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych określa załącznik nr 2 do rozporządzenia. Składają się na nie zagadnienia wspólne dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz odrębne dla brokerów ubezpieczeniowych o odrębne dla brokerów reasekuracyjnych.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW¹⁾

z dnia

**w sprawie prowadzenia rejestru pośredników ubezpieczeniowych oraz sposobu
udostępniania informacji z tego rejestru**

Na podstawie art. 54 ust. 10 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowy sposób i tryb prowadzenia przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „organem nadzoru”, rejestru pośredników ubezpieczeniowych, zwanego dalej „rejestrem”, w tym uzyskiwania dostępu do rejestru;
- 2) sposób współpracy organu nadzoru i Polskiej Izby Ubezpieczeń, zwanej dalej „Izbą”, w zakresie dotyczącym udzielania informacji określonych w art. 54 ust. 6 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń, zwanej dalej „ustawą”;
- 3) sposób udostępniania informacji z rejestru.

§ 2. Wpis do rejestru jest dokonywany w formie elektronicznej w księdze rejestrowej, odpowiednio w jednym z następujących działów:

- 1) dział pierwszy – rejestr agentów ubezpieczeniowych oraz agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające;
- 2) dział drugi – rejestr brokerów:
 - a) rozdział pierwszy – brokerzy ubezpieczeniowi,
 - b) rozdział drugi – brokerzy reasekuracyjni,
 - c) rozdział trzeci – egzaminy.

§ 3. 1. W dziale pierwszym wpisuje się:

- 1) w odniesieniu do przedsiębiorców będących osobami fizycznymi dane, o których mowa w art. 57 ust. 1 ustawy;

¹⁾ Minister Rozwoju i Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 września 2016 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Finansów (Dz. U. poz. 1595).

- 2) w odniesieniu do przedsiębiorców niebędących osobami fizycznymi dane, o których mowa w art. 57 ust. 2 ustawy;
- 3) informacje, o których mowa w art. 57 ust. 3 ustawy.

2. W dziale drugim, w rozdziale pierwszym i rozdziale drugim wpisuje się:

- 1) w odniesieniu do osób fizycznych dane, o których mowa w art. 61 ust. 1;
 - 2) w odniesieniu do osób prawnych dane, o których mowa w art. 61 ust. 2.
3. W dziale drugim, w rozdziale trzecim wpisuje się dane, o których mowa w art. 61 ust. 3.

§ 4. 1. Wpisując do rejestru przedsiębiorcę jako pośrednika ubezpieczeniowego, organ nadzoru nadaje mu jeden, niepowtarzalny numer wpisu w rejestrze.

2. Osobie wykonującej czynności agencyjne oraz osobom, o których mowa w art. 21 ust. 2 ustawy, organ nadzoru nadaje niepowtarzalne numery wpisu w rejestrze.

3. Agent ubezpieczeniowy może występować w rejestrze wyłącznie jeden raz, niezależnie od liczby zakładów ubezpieczeń, z którymi ma podpisaną umowę agencyjną.

4. Osoba wykonująca czynności agencyjne może występować w rejestrze wyłącznie jeden raz, niezależnie od liczby agentów ubezpieczeniowych, z którymi współpracuje.

5. Do osób, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy, przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.

§ 5. 1. Na podstawie pisemnego wniosku zakładu ubezpieczeń organ nadzoru przyznaje identyfikator i hasło umożliwiające dostęp zakładom ubezpieczeń do systemu teleinformatycznego.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) imię i nazwisko, datę urodzenia oraz miejsce zamieszkania osoby, która będzie odpowiedzialna w zakładzie ubezpieczeń za składanie wniosków o wpis i wniosków o zmianę wpisu;
- 2) adres lub adres elektroniczny, na który organ nadzoru ma przesłać identyfikator oraz hasło umożliwiające dostęp do systemu teleinformatycznego.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

- 1) dokument potwierdzający uprawnienie osoby składającej wniosek do reprezentowania zakładu ubezpieczeń;
- 2) upoważnienie osoby, o której mowa w ust. 2 pkt 1, do składania wniosków o wpis i wniosków o zmianę wpisu oraz oświadczeń dołączanych do tych wniosków.

4. Zakład ubezpieczeń może złożyć więcej niż jeden wniosek, o którym mowa w ust. 1.

5. Organ nadzoru przesyła oddzielnie identyfikator oraz hasło na adres wskazany we wniosku.

§ 6. 1. Zakład ubezpieczeń niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni, zawiadamia organ nadzoru o:

- 1) cofnięciu lub wygaśnięciu upoważnienia do składania wniosków o wpis i wniosków o zmianę wpisu;
- 2) utracie hasła.

2. Organ nadzoru blokuje dostęp do systemu teleinformatycznego organu nadzoru osobie, która nie posiada ważnego upoważnienia do składania wniosków o wpis bądź wniosków o zmianę wpisu, oraz w przypadku utraty hasła.

3. W przypadku utraty hasła organu nadzoru może przyznać nowe hasło umożliwiające dostęp do systemu teleinformatycznego na podstawie pisemnego wniosku zakładu ubezpieczeń.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera:

- 1) imię i nazwisko, datę urodzenia oraz miejsce zamieszkania osoby odpowiedzialnej w zakładzie ubezpieczeń za składanie wniosków o wpis i wniosków o zmianę wpisu;
- 2) adres lub adres elektroniczny, na który organ nadzoru ma przesłać nowe hasło umożliwiające dostęp do systemu teleinformatycznego.

5. Do wniosku, o którym, mowa w ust. 3, dołącza się dokument potwierdzający uprawnienie osoby składającej wniosek do reprezentowania zakładu ubezpieczeń.

§ 7. 1. Po wykreśleniu pośrednika ubezpieczeniowego z rejestru zamieszcza się adnotację o wykreśleniu pośrednika z rejestru.

2. W dziale drugim, odpowiednio w rozdziale pierwszym i rozdziale drugim, zamieszcza się dodatkowo dane dotyczące daty i przyczyny cofnięcia zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej.

§ 8. Informacja o dokonaniu wpisu, zmianie danych objętych wpisem lub wykreśleniu z rejestru agentów ubezpieczeniowych, jest udostępniana bezpośrednio z systemu informatycznego, w którym jest prowadzony rejestr.

§ 9. 1. Informacja o rozwiązaniu z przedsiębiorcą umowy agencyjnej z przyczyn określonych w art. 59 ust. 3 ustawy, o odnotowaniu w rejestrze okoliczności, o której mowa w art. 59 ust. 4 ustawy, lub o wykreśleniu z rejestru informacji zgodnie z art. 59 ust. 5 ustawy,

jest udostępniana bezpośrednio z systemu informatycznego, w którym jest prowadzony rejestr.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1 obejmuje:

- 1) nazwę, pod którą agent ubezpieczeniowy wykonuje działalność gospodarczą, albo nazwę podmiotu lub firmę, numer wpisu w rejestrze, numer identyfikacji podatkowej lub Krajowego Rejestru Sądowego, nazwę zakładu ubezpieczeń składającego wniosek o wykreślenie agenta ubezpieczeniowego z rejestru, datę wpływu wniosku o wykreślenie agenta ubezpieczeniowego z rejestru oraz podaną przez zakład ubezpieczeń przyczynę rozwiązania umowy agencyjnej (wykonywanie działalności z naruszeniem przepisów prawa, umowy agencyjnej, staranności lub dobrych obyczajów);
- 2) informacje, o których mowa w art. 59 ust. 4 ustawy;
- 3) informacje, o których mowa w art. 59 ust. 5 ustawy, dotyczące wykreślenia informacji, o których mowa w art. 59 ust. 3 lub ust. 4 ustawy.

§ 10. 1. Dane, o których mowa w art. 57 ust. 1–3 z wyłączeniem informacji określonych w art. 57 ust. 1 pkt 2 lit. b–c ustawy oraz dane, o których mowa w art. 61 ust. 1 i 2 z wyłączeniem informacji określonych w art. 61 ust. 1 pkt 2 lit. b–c ustawy, udostępniane są za pośrednictwem strony internetowej organu nadzoru.

2. Wniosek o udzielenie informacji z rejestru, o których mowa w art. 54 ust. 5 i 9 ustawy, składa się do organu nadzoru w formie pisemnej lub elektronicznej.

3. Wniosek składany w formie pisemnej powinien zawierać dane umożliwiające wyszukanie w rejestrze żądanych informacji, w szczególności umożliwiające jednoznaczną identyfikację podmiotu występującego z wnioskiem.

4. Wniosek w formie elektronicznej składany jest za pośrednictwem strony internetowej organu nadzoru w sposób zapewniający identyfikację podmiotu występującego z wnioskiem.

§ 11. 1. Wniosek o udzielenie informacji z rejestru, o których mowa w art. 54 ust. 6 ustawy, kierowany jest do Izby i może być składany przez:

- 1) zakład ubezpieczeń – w formie pisemnej, w formie elektronicznej lub telefonicznie po uprzednim uzgodnieniu z Izbą dodatkowych mechanizmów uwierzytelniania;
- 2) przedsiębiorcę, którego informacja dotyczy – w formie pisemnej.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać dane umożliwiające wyszukanie w rejestrze żądanych informacji, w szczególności umożliwiające jednoznaczną identyfikację podmiotu.

3. Udzielenie przez Izbę informacji:

- 1) zakładowi ubezpieczeń, którego informacja dotyczy, następuje:
 - a) w formie pisemnej w siedzibie Izby, w godzinach pracy Izby,
 - b) przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru,
 - c) w formie elektronicznej,
 - d) telefonicznie po uprzednim uzgodnieniu z Izbą dodatkowych mechanizmów uwierzytelnienia;
- 2) podmiotowi, którego informacja dotyczy, następuje:
 - a) w formie pisemnej w siedzibie Izby, w godzinach pracy Izby,
 - b) przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru.

4. Izba, udzielając informacji, przekazuje dane, o których mowa w § 9 ust. 1.

§ 12. 1. W przypadku udzielenia przez Izbę zakładowi ubezpieczeń informacji z rejestru, o których mowa w art. 54 ust. 6 ustawy, drogą elektroniczną, informacje te są szyfrowane, a tożsamość wnioskującego o ich udzielenie zakładu ubezpieczeń jest uwierzytelniana za pomocą podpisu elektronicznego kwalifikowanego.

2. Izba może zapewnić zakładom ubezpieczeń dostęp do informacji poprzez swoją oficjalną stronę internetową, z zachowaniem środków bezpieczeństwa określonych w ust. 1.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 18 września 2006 r. w sprawie prowadzenia rejestru pośredników ubezpieczeniowych oraz sposobu udostępniania informacji z tego rejestru (Dz. U. poz. 1316), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 105 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...).

UZASADNIENIE

W projekcie ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń proponuje się w zakresie rejestru pośredników ubezpieczeniowych kilka istotnych zmian. Pierwsza polega na objęciu rejestrem agentów ubezpieczeniowych również agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, których rejestracji wymaga dyrektywa. Druga istotna zmiana polega na konieczności ustanowienia systemu rejestracji internetowej (art. 3 ust. 2 akapit 2 dyrektywy) w miejsce dotychczasowego systemu informatycznego. Proponuje się także rozszerzenie katalogu danych dostępnych z rejestru przy jednoczesnej zmianie sposobu udostępniania tych danych. Dotychczasowa ustawowa umożliwia organowi nadzoru jedynie udzielanie aktualnych informacji potwierdzających niektóre dane rejestrowe. Projekt ustawy proponuje więc, aby rejestr agentów i rejestr brokerów był jawny w zakresie aktualnych danych, natomiast informacje z rejestru dotyczące danych historycznych byłby udzielane na wniosek podmiotu, których informacje dotyczą.

Z kolei, na podstawie art. 54 ust. 10 projektu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb prowadzenia przez Komisję Nadzoru Finansowego rejestru pośredników ubezpieczeniowych, sposób współpracy organu nadzoru i Polskiej Izby Ubezpieczeń w zakresie dotyczącym udzielania informacji określonych w art. 54 ust. 6 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, a także sposób udostępniania informacji z rejestru, uwzględniając w szczególności konieczność zapewnienia sprawnego funkcjonowania rejestru pośredników ubezpieczeniowych.

Wpis do rejestru będzie dokonywany w formie elektronicznej w księdze rejestrowej, odpowiednio w jednym z następujących działów: dział pierwszy – rejestr agentów ubezpieczeniowych oraz agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, dział drugi – rejestr brokerów: ubezpieczeniowych (rozdział pierwszy) reasekuracyjnych (rozdział drugi) oraz egzaminy dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych (rozdział trzeci). Wpisując do rejestru przedsiębiorcę jako pośrednika ubezpieczeniowego, osobę wykonującą czynności agencyjne, oraz osoby, o których mowa w art. 21 ust. 2 ustawy, organ nadzoru będzie nadawał jeden, niepowtarzalny numer wpisu w rejestrze.

W opinii projektodawcy regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1

decyzji Rady nr 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. UE L 189 z 03.07.1998, s. 42).

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt zostanie zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych dotyczącym rozporządzeń Ministra Finansów.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa, w związku z art. § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204), projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW¹⁾

z dnia.

**w sprawie wniosków o wpis do rejestru agentów ubezpieczeniowych i agentów
oferujących ubezpieczenia uzupełniające**

Na podstawie art. 56 ust. 4 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (.Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób składania wniosków o wpis do rejestru agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, zwanych dalej „wnioskami o wpis”;
- 2) sposób składania wniosków o zmianę wpisu do rejestru agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, zwanych dalej „wnioskami o zmianę wpisu”;
- 3) wykaz dokumentów dołączanych do wniosków, o których mowa w pkt 1 i 2.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń;
- 2) organie nadzoru – należy przez to rozumieć Komisję Nadzoru Finansowego;
- 3) środkach komunikacji elektronicznej – należy przez to rozumieć środki komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2016 r. poz. 1030 i 1579);
- 4) systemie teleinformatycznym – należy przez to rozumieć prowadzony przez organ nadzoru system teleinformatyczny umożliwiający składanie wniosków o wpis i wniosków o zmianę wpisu oraz spełniający warunki systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną;

¹⁾ Minister Rozwoju i Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 września 2016 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Finansów (Dz. U. poz. 1595).

- 5) dokumencie elektronicznym – należy przez to rozumieć dokument elektroniczny w rozumieniu art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 570).

§ 3. 1. Wnioski o wpis oraz wnioski o zmianę wpisu składa się za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej w postaci dokumentu elektronicznego generowanego przez system teleinformatyczny organu nadzoru. Wnioski składa się na formularzu udostępnionym nieodpłatnie przez organ nadzoru w systemie teleinformatycznym organu nadzoru za pośrednictwem strony internetowej lub elektronicznej skrzynki podawczej.

2. Adres strony internetowej, pod którym dostępny jest system teleinformatyczny, organ nadzoru publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej.

3. Organ nadzoru udostępnia system teleinformatyczny zakładom ubezpieczeń nieodpłatnie.

§ 4. Wnioski o wpis i wnioski o zmianę wpisu oraz oświadczenia dołączane do tych wniosków są podpisywane przez osobę odpowiedzialną w zakładzie ubezpieczeń za składanie tych wniosków oraz uwierzytelniane przy użyciu technologii określonych w art. 20a ust. 1 albo ust. 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

§ 5. Wniosek o wpis sporządza się na podstawie dokumentów będących w posiadaniu zakładu ubezpieczeń:

- 1) w odniesieniu do agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające:
 - a) odpisu z rejestru przedsiębiorców, wydanego nie później niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku o wpis, jeżeli agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające nie jest osobą fizyczną,
 - b) oryginału lub kopii polisy poświadczonej przez zakład ubezpieczeń, stwierdzającej zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności agencyjnej, w przypadku, o którym mowa w art. 22 ust. 2 ustawy,
 - c) pełnomocnictwa do dokonania czynności agencyjnych w imieniu zakładu ubezpieczeń;
- 2) w odniesieniu do osób fizycznych wykonujących czynności agencyjne oraz osób wymienionych w art. 21 ust. 3 ustawy:

- a) informacji o osobie, wydanej z Krajowego Rejestru Karnego, lub zaświadczenia o niekaralności, wydanego przez organ innego państwa właściwy do wydawania zaświadczeń o niekaralności nie później niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku o wpis, świadczących o niekaralności za przestępstwa określone w art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy; zakład ubezpieczeń może posiadać poświadczoną przez siebie kopię tej informacji lub tego zaświadczenia,
- b) oświadczenia o pełnej zdolności do czynności prawnych,
- c) kopii dokumentu potwierdzającego posiadanie wymaganego wykształcenia,
- d) oryginału lub kopii zaświadczenia o zdaniu egzaminu.

§ 6. Do wniosku o wpis dołącza się:

- 1) oświadczenie zakładu ubezpieczeń stwierdzające, że wniosek o wpis dotyczący agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające został sporządzony na podstawie dokumentów, o których mowa w § 5 pkt 1;
- 2) oświadczenie zakładu ubezpieczeń stwierdzające, że osoby fizyczne mające wykonywać czynności agencyjne oraz osoby wymienione w art. 21 ust. 3 ustawy wskazane we wniosku spełniają warunki określone w art. 21 ust. 1 ustawy i że wniosek o wpis został sporządzony na podstawie dokumentów, o których mowa w § 5 pkt 2;
- 3) dowód zapłaty należnej opłaty skarbowej sporządzony w postaci pliku PDF.

§ 7. 1. Wniosek o zmianę wpisu sporządza się na podstawie dokumentów wymienionych w § 5, dotyczących wnioskowanych zmian, będących w posiadaniu zakładu ubezpieczeń.

2. Do wniosku o zmianę wpisu dołącza się:

- 1) oświadczenie zakładu ubezpieczeń stwierdzające, że wniosek o zmianę wpisu dotyczący agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające został sporządzony na podstawie dokumentów, o których mowa w § 5 pkt 1;
- 2) oświadczenie zakładu ubezpieczeń stwierdzające, że osoby fizyczne mające wykonywać czynności agencyjne wskazane we wniosku spełniają warunki określone w art. 21 ust. 1 ustawy i że wniosek o zmianę wpisu został sporządzony na podstawie dokumentów, o których mowa w § 5 pkt 2;
- 3) oświadczenie zakładu ubezpieczeń stwierdzające, że osoby wymienione w art. 21 ust. 3 ustawy wskazane we wniosku spełniają warunki określone w art. 21 ust. 1 ustawy i że

wniosek o zmianę wpisu został sporządzony na podstawie dokumentów, o których mowa w § 5 pkt 2;

- 4) kopię dokumentu potwierdzającego dokonanie opłaty skarbowej, sporządzoną w postaci pliku PDF.

§ 8. 1. Do wniosku o zmianę wpisu w przedmiocie dopisania do danych agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające osób wykonujących czynności agencyjne, zmiany danych osób wykonujących czynności agencyjne lub usunięcia danych osób wykonujących czynności agencyjne nie dołącza się oświadczeń, o których mowa w § 7 ust. 2 pkt 1 i 3.

2. Do wniosku o zmianę wpisu w przedmiocie zmiany danych, o których mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2 lit. a–c ustawy, nie dołącza się oświadczenia, o którym mowa w § 7 ust. 2 pkt 1.

3. Do wniosku o zmianę wpisu w przedmiocie zmiany danych, o których mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2 lit. d–f, pkt 3 i 6 oraz ust. 2 pkt 2, 3 i 6 ustawy, nie dołącza się oświadczeń, o których mowa w § 7 ust. 2 pkt 2 i 3.

4. Do wniosku o zmianę wpisu w przedmiocie zmiany danych, o których mowa w art. 57 ust. 2 pkt 7–9 ustawy, nie dołącza się oświadczeń, o których mowa w § 7 ust. 2 pkt 1 i 2.

§ 9. Do wniosków o wpis oraz wniosków o zmianę wpisu złożonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 30 września 2014 r. w sprawie wniosków o wpis do rejestru agentów ubezpieczeniowych (Dz. U. poz. 1376), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art.105 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...).

UZASADNIENIE

Zasadność podjęcia prac zmierzających do wydania rozporządzenia wynika z opublikowania w Dzienniku Ustaw z dnia ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...).

Na podstawie art. 63 ust. 1 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, w przypadku każdej zmiany danych, objętych wpisem do rejestru brokerów, broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia zaistnienia tej zmiany, jest obowiązany złożyć do organu nadzoru wnioski o dokonanie zmian treści wpisu wraz z niezbędnymi dokumentami. Jednocześnie w ust. 4 została zawarta delegacja ustawowa skierowana do ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do wydania aktu wykonawczego. Przedmiotowe rozporządzenie będzie określało sposób składania wniosków o zmianę treści wpisu do rejestru brokerów oraz wykaz dokumentów dołączanych do takich wniosków, w szczególności mając na uwadze zapewnienie sprawnego funkcjonowania rejestru oraz pełnej informacji o osobach, których dane są wpisywane do rejestru.

Mając powyższe na uwadze powstaje konieczność wydania aktu wykonawczego na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 63 ust. 4 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń.

Zgodnie § 2 projektowanego rozporządzenia wnioski o zmianę wpisu są składane na piśmie. Wniosek o zmianę wpisu podpisany będzie przez brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego. Jeżeli brokerem ubezpieczeniowym lub brokerem reasekuracyjnym jest osoba prawna, wniosek o zmianę wpisu podpisują osoby uprawnione do jej reprezentacji.

Z uwagi na powyższe zasadne jest odstąpienie od wynikającej z uchwały Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednolicenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205) zasady ustalania na dzień 1 stycznia albo 1 czerwca daty wejścia w życie przepisów określających warunki prowadzenia działalności gospodarczej.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), dlatego też projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji.

Rozporządzenie nie wymaga przedstawiania go organom i instytucjom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. W szczególności regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE) w sprawie konsultacji Europejskiego

Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. UE L 189 z 03.07.1998, str. 42).

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt został zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych dotyczących rozporządzeń Ministra Rozwoju i Finansów.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, w związku z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia w trybie przepisów ww. ustawy.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROZWOJU FINANSÓW¹⁾

z dnia

**w sprawie wniosków o zmianę wpisu do rejestru brokerów ubezpieczeniowych
i brokerów reasekuracyjnych**

Na podstawie art. 63 ust. 4 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób składania wniosków o zmianę wpisu do rejestru brokerów ubezpieczeniowych i brokerów reasekuracyjnych, zwanych dalej „wnioskami o zmianę wpisu”;
- 2) wykaz dokumentów dołączanych do wniosków o zmianę wpisu.

§ 2. 1. Wnioski o zmianę wpisu są składane na piśmie.

2. Wniosek o zmianę wpisu podpisywany jest przez brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego.

3. Jeżeli brokerem ubezpieczeniowym lub brokerem reasekuracyjnym jest osoba prawna, wniosek o zmianę wpisu podpisują osoby uprawnione do jej reprezentacji.

§ 3. Do wniosku o zmianę wpisu, jeżeli wnioskodawca jest osobą fizyczną, dołącza się:

- 1) w przypadku zmiany danych osobowych, o których mowa w art. 61 ust. 1 pkt 2 lit. a–c ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń, zwanej dalej „ustawą” – kopię dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego zmianę tych danych;
- 2) w przypadku zmiany danych, o których mowa w art. 61 ust. 1 pkt 2 lit. d i f ustawy – dokument potwierdzający zmianę tych danych;
- 3) w przypadku zmiany danych, o których mowa w art. 61 ust. 1 pkt 5 ustawy – pisemną informację, o której mowa odpowiednio w art. 48 ust. 1 lub 7 ustawy;

¹⁾ Minister Rozwoju i Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 września 2016 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Finansów (Dz. U. poz. 1595).

- 4) w przypadku zmiany danych dotyczących osób fizycznych, o których mowa w art. 61 ust. 1 pkt 7 ustawy:
- a) oświadczenie brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego, że wniosek o zmianę wpisu, dotyczący osoby fizycznej, przy pomocy której wykonywane są czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji, został sporządzony na podstawie dokumentów wymienionych w § 5,
 - b) oświadczenie brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego, że osoba fizyczna, przy pomocy której wykonywane są czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji, spełnia wymogi określone w art. 36 ust. 4 pkt 1 lit. a–e ustawy, albo dokumenty potwierdzające spełnienie przez osobę fizyczną, przy pomocy której wykonywane są czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji, wymogów określonych w art. 36 ust. 8 lub 9 ustawy i oświadczenie brokera ubezpieczeniowego lub reasekuracyjnego, że osoba ta spełnia wymogi określone w art. 36 ust. 4 lit. a–d ustawy;
- 5) w przypadku zmiany danych, o których mowa w art. 61 ust. 1 pkt 8 ustawy – oryginał lub kopię polisy poświadczoną przez zakład ubezpieczeń, stwierdzającą zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji;
- 6) w przypadku zmiany danych, o których mowa w art. 61 ust. 3 pkt 2 lit. a–c i pkt. 3 lit. kopię dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego zmianę tych danych.

§ 4. 1. Do wniosku o zmianę wpisu, jeżeli wnioskodawca jest osobą prawną, w przypadku zmiany danych, o których mowa w art. 61 ust. 2 pkt 2 lit. a–d ustawy, dołącza się:

- 1) akt notarialny umowy spółki potwierdzający zaistniałe zmiany;
- 2) odpis z Krajowego Rejestru Sądowego, potwierdzający zaistniałe zmiany.

2. Do wniosku o zmianę wpisu, jeżeli wnioskodawca jest osobą prawną, w przypadku zmiany danych osobowych osób wchodzących w skład zarządu, o których mowa w art. 61 ust. 2 pkt 2 lit. c ustawy, należy dołączyć kopię dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego zmianę tych danych oraz:

- 1) w przypadku zmian składu zarządu należy dołączyć:
 - a) oświadczenie o pełnej zdolności do czynności prawnych,

- b) informację o osobie, wydaną z Krajowego Rejestru Karnego, lub zaświadczenie o niekaralności, wydane przez organ innego państwa, właściwy do wydawania zaświadczeń o niekaralności, nie później niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku o zmianę wpisu, świadczące o niekaralności za przestępstwa określone w art. 36 ust. 4 pkt 1 lit. b ustawy,
 - c) kopię świadectwa dojrzałości lub świadectwa ukończenia szkoły dającej wykształcenie średnie lub dyplomu ukończenia szkoły wyższej,
 - d) oświadczenie, że członek zarządu był lub nie był członkiem zarządu brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego będącego osobą prawną, któremu cofnięto zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji,
 - e) oświadczenia, że członek zarządu był lub nie był brokerem ubezpieczeniowym lub brokerem reasekuracyjnym, któremu cofnięto zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji;
- 2) w przypadku zmian składu zarządu dotyczących składu członków zarządu, którzy spełniają wymogi określone w art. 36 ust. 4 pkt 1 lit. e i f ustawy, należy dodatkowo dołączyć:
- a) kopię zaświadczenia o zdanym egzaminie przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych albo kopię uchwały Komisji, o której mowa w art. 36 ust. 11 ustawy, zwalniającej z egzaminu,
 - b) informację o przebiegu pracy zawodowej oraz świadectwa pracy, umowy agencyjne lub inne dokumenty, potwierdzające co najmniej dwuletnie doświadczenie zawodowe w zakresie ubezpieczeń, zdobyte w okresie 8 lat bezpośrednio poprzedzających złożenie wniosku o zmianę wpisu;
- 3) w przypadku zmian składu zarządu dotyczących członków zarządu, którzy spełniają wymogi określone w art. 36 ust. 8 lub 9 ustawy, należy dodatkowo dołączyć:
- a) informację o przebiegu pracy zawodowej oraz świadectwa pracy lub inne dokumenty, potwierdzające, że członek zarządu przez co najmniej 5 lat wykonywał czynności bezpośrednio związane z czynnościami brokerskimi w zakresie ubezpieczeń albo reasekuracji w okresie 10 lat bezpośrednio poprzedzających złożenie wniosku o zmianę wpisu,
 - b) pozytywną opinię brokera ubezpieczeniowego albo reasekuracyjnego, pod kierunkiem którego wykonywane były czynności, o których mowa w lit. a.

3. Do wniosku o zmianę wpisu, jeżeli wnioskodawca jest osobą prawną, w przypadku zmiany danych, o których mowa w art. 61 ust. 2 pkt 4 ustawy, dołącza się pisemną informację, o której mowa odpowiednio w art. 48 ust. 1 lub 7 ustawy.

4. Do wniosku o zmianę wpisu, jeżeli wnioskodawca jest osobą prawną, w przypadku zmiany danych, o których mowa w art. 61 ust. 2 pkt 6 ustawy, w odniesieniu do osób fizycznych, dołącza się:

- 1) oświadczenie brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego, że wniosek o zmianę wpisu, dotyczący osoby fizycznej, przy pomocy której wykonywane są czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji, został sporządzony na podstawie dokumentów wymienionych w § 5;
- 2) oświadczenie brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego, że osoba fizyczna, przy pomocy której wykonywane są czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji, spełnia wymogi określone w art. 36 ust. 4 pkt 1 lit. a–e ustawy, albo dokumenty potwierdzające spełnienie przez osobę fizyczną, przy pomocy której wykonywane są czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji, wymogów określonych w art. 36 ust. 8 i 9 ustawy i oświadczenie brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego, że osoba ta spełnia wymogi określone w art. 36 ust. 4 pkt 1 lit. a–d ustawy.

5. Do wniosku o zmianę wpisu, jeżeli wnioskodawca jest osobą prawną, w przypadku zmiany danych, o których mowa w art. 61 ust. 2 pkt 7 ustawy, dołącza się oryginał albo kopię polisy poświadczoną przez zakład ubezpieczeń, stwierdzającą zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji.

§ 5. Wniosek o zmianę wpisu w zakresie danych, o których mowa w § 3 pkt 4 i § 4 ust. 4, sporządza się na podstawie następujących dokumentów, będących w posiadaniu brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego:

- 1) oświadczenia osoby fizycznej o pełnej zdolności do czynności prawnych;
- 2) informacji o osobie, wydanej z Krajowego Rejestru Karnego, lub zaświadczenia o niekaralności, wydanego przez organ innego państwa, właściwy do wydawania zaświadczeń o niekaralności, nie później niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku, świadczących o niekaralności za przestępstwa określone w art. 36 ust. 4 pkt 1 lit. b ustawy;

- 3) kopii świadectwa dojrzałości lub świadectwa ukończenia szkoły dającej wykształcenie średnie lub kopii dyplomu ukończenia szkoły wyższej;
- 4) kopii dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz miejsce zamieszkania;
- 5) kopii zaświadczenia o zdanym egzaminie przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych albo kopii uchwały Komisji, o której mowa w art. 36 ust. 11 ustawy, zwalniającej z egzaminu.

§ 6. 1. Oświadczenia, o których mowa w § 3 pkt 4 i § 4 ust. 4, są składane na piśmie oddzielnie dla każdej osoby fizycznej, przy pomocy której wykonywane są czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji.

2. Oświadczenia, o których mowa w § 3 pkt 4 i § 4 ust. 4, są podpisywane przez brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego.

3. Jeżeli brokerem ubezpieczeniowym lub brokerem reasekuracyjnym jest osoba prawna, oświadczenia, o których mowa w ust. 2, podpisują osoby uprawnione do jej reprezentacji.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 8 września 2014 r. w sprawie wniosków o zmianę wpisu do rejestru brokerów ubezpieczeniowych (Dz. U. poz. 1273), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 105 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...).

UZASADNIENIE

Zasadność podjęcia prac zmierzających do wydania rozporządzenia wynika z opublikowania w Dzienniku Ustaw z dnia ... ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...).

Na podstawie art. 63 ust. 1 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, w przypadku każdej zmiany danych, objętych wpisem do rejestru brokerów, broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia zaistnienia tej zmiany, jest obowiązany złożyć do organu nadzoru wniosek o dokonanie zmian treści wpisu wraz z niezbędnymi dokumentami. Jednocześnie w ust. 4 została zawarta delegacja ustawowa skierowana do ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do wydania aktu wykonawczego. Przedmiotowe rozporządzenie będzie określało sposób składania wniosków o zmianę treści wpisu do rejestru brokerów oraz wykaz dokumentów dołączanych do takich wniosków, w szczególności mając na uwadze zapewnienie sprawnego funkcjonowania rejestru oraz pełnej informacji o osobach, których dane są wpisywane do rejestru.

Mając powyższe na uwadze powstaje konieczność wydania aktu wykonawczego na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 63 ust. 4 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń.

Zgodnie § 2 projektowanego rozporządzenia wnioski o zmianę wpisu są składane na piśmie.

Wniosek o zmianę wpisu podpisany będzie przez brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego. Jeżeli brokerem ubezpieczeniowym lub brokerem reasekuracyjnym jest osoba prawna, wniosek o zmianę wpisu podpisują osoby uprawnione do jej reprezentacji.

Z uwagi na powyższe zasadne jest odstąpienie od wynikającej z uchwały Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednolicenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205) zasady ustalania na dzień 1 stycznia albo 1 czerwca daty wejścia w życie przepisów określających warunki prowadzenia działalności gospodarczej.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), dlatego też projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji.

Rozporządzenie nie wymaga przedstawiania go organom i instytucjom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. W szczególności regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1

decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE) w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. UE L 189 z 03.07.1998, str. 42).

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt został zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych dotyczących rozporządzeń Ministra Rozwoju i Finansów.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, w związku z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia w trybie przepisów ww. ustawy.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW¹⁾

z dnia

w sprawie sprawozdania z działalności brokerskiej

Na podstawie art. 83 ust. 3 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres, częstotliwość, formę i sposób sporządzania sprawozdania z działalności brokerskiej, zwanego dalej „sprawozdaniem” oraz termin i sposób jego przedstawiania organowi nadzoru.

§ 2. Sprawozdanie składa się z części dotyczących:

- 1) spraw personalnych w zakresie wykonywanej działalności brokerskiej, która zawiera w szczególności informacje dotyczące:
 - a) danych ogólnych przedsiębiorstwa i danych adresowych,
 - b) danych dotyczących członków zarządu, udziałowców i akcjonariuszy,
 - c) osób wykonujących czynności brokerskie i pozostałych osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie,
 - d) szkoleń osób wykonujących czynności brokerskie,
 - e) skarg;
- 2) spraw formalnych w zakresie wykonywanej działalności brokerskiej, która zawiera w szczególności informacje w zakresie:
 - a) wykonywanej działalności,
 - b) współpracy z innymi podmiotami i ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej;
- 3) podstawowych informacji finansowych dotyczących wykonywanej działalności brokerskiej, która zawiera w szczególności informacje w zakresie:
 - a) przychodów z działalności brokerskiej;

¹⁾ Minister Rozwoju i Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 września 2016 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Finansów (Dz. U. poz. 1595).

b) lokowania ryzyk ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych.

§ 3. 1. Sprawozdanie w zakresie spraw personalnych sporządza się zgodnie ze stanem na dzień sporządzenia sprawozdania.

2. Sprawozdanie w zakresie spraw formalnych sporządza się ujmując informacje zgodnie ze stanem na dzień sporządzenia sprawozdania.

3. Sprawozdanie w zakresie podstawowych informacji finansowych sporządza się zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia roku sprawozdawczego.

§ 4. Sprawozdanie należy przedstawić organowi nadzoru w formie elektronicznej za pomocą systemu rejestracji internetowej pośredników ubezpieczeniowych, o którym mowa w art. 54 ust. 3 ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń, do dnia 31 marca roku następującego po roku sprawozdawczym.

§ 5. 1. Wzory formularzy sprawozdania z działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń – osoba fizyczna, określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2 Wzory formularzy sprawozdania z działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń – osoba prawna, określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

3. Wzory formularzy sprawozdania z działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji – osoba fizyczna, określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

4. Wzory formularzy sprawozdania z działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji – osoba prawna, określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Rozwoju i Finansów
z dnia ... (poz. ...)

Załącznik nr 1

Sprawozdanie z działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń – osoba fizyczna

rok sprawozdawczy

SPRAWY PERSONALNE /Dane ogólne

Osoba fizyczna

REGON	
PESEL	
Nazwisko	
Imię	
Pełna nazwa brokera	
Pełny nr zezwolenia	
z dnia (dd-mm-rrrr)	

SPRAWY PERSONALNE /Adres zamieszkania

Osoba fizyczna

Kod pocztowy	
Miejscowość	
Ulica/Plac/Osiedle	
Nr domu	
Nr lokalu	
Nr telefonu (1)	
Nr telefonu (2)	
Nr faksu	
E-mail	

SPRAWY PERSONALNE /Adres działalności

Osoba fizyczna

Kod pocztowy	
Miejscowość	
Ulica/Plac/Osiedle	
Nr domu	
Nr lokalu	
Nr telefonu (1)	
Nr telefonu (2)	
Nr faksu	
E-mail	

SPRAWY PERSONALNE /Adres do korespondencji

Osoba fizyczna

Kod pocztowy	
Miejscowość	
Ulica/Plac/Osiedle	
Nr domu	
Nr lokalu	
Nr telefonu (1)	
Nr telefonu (2)	
Nr faksu	
E-mail	

SPRAWY PERSONALNE /Dane ogólne

Osoba fizyczna

Liczba osób wykonujących czynności brokerskie	
Ogólna liczba osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie	

Lista osób wykonujących czynności brokerskie:

L.p.	Nazwisko i imię/nazwa	Pesel

Czy w roku sprawozdawczym wpłynęły do Pana/Pani skargi na wykonywaną działalność brokerską?

TAK/NIE	
Jeśli TAK, proszę podać liczbę skarg, krótko opisać, czego dotyczyły oraz jak zostały załatwione:	

Czy osoby wykonujące czynności brokerskie w Pana/Pani przedsiębiorstwie odbywały szkolenia zawodowe w roku ?

TAK/NIE	

SPRAWY FORMALNE /Dane na dzień

Osoba fizyczna

Dane polisy OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej

Pełna nazwa zakładu ubezpieczeń, z którym została zawarta umowa ubezpieczenia OC	Suma gwarancyjna w zł	Okres ubezpieczenia Od (dd-mm-rrrr) Do (dd-mm-rrrr)	

Czy polisa obejmuje ochroną również inne podmioty wykonujące działalność brokerską	
TAK/NIE	
jeśli TAK, proszę podać nazwę ubezpieczonego podmiotu	

SPRAWY FORMALNE

Osoba fizyczna

Czy Pana/Pani prowadzi obok działalności brokerskiej inną działalność ?

TAK/NIE	
jeśli TAK, proszę podać jaką:	

Czy w ramach wykonywania działalności brokerskiej przez Pana/Pani przedsiębiorstwo zgłaszane były w roku sprawozdawczym roszczenia o naprawienie szkody z ubezpieczenia OC brokera ?

TAK/NIE	
Jeśli TAK, proszę podać jakie i jak się zakończyły	

Czy w ramach wykonywania działalności brokerskiej, w roku sprawozdawczym, zlecane były przez Pana/Pani przedsiębiorstwo czynności brokerskie wymagające specjalistycznej wiedzy, innym podmiotom?

TAK/NIE	
Jeśli TAK, proszę podać jakie oraz nazwę podmiotu	

Czy Pana/Pani przedsiębiorstwo współpracowało w roku sprawozdawczym, z innymi podmiotami wykonującymi działalność brokerską?

TAK/NIE	
Jeśli TAK, proszę podać imię i nazwisko (osoby/osób fizycznych) lub nazwę brokera (osoby/osób prawnych)	

Czy obecnie Pana/Pani przedsiębiorstwo współpracuje z innym brokerem ?

TAK/NIE	
Jeśli TAK, proszę podać imię i nazwisko (osoby/osób fizycznych) lub nazwę brokera (osoby/osób prawnych)	

INFORMACJE FINANSOWE

Osoba fizyczna

Przychody z działalności brokerskiej

Przychody z działalności brokerskiej ogółem w roku sprawozdawczym w zł	
W tym przychód z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w zł	

INFORMACJE FINANSOWE

Osoba fizyczna/ubezpieczenia

L.p.	Pełna nazwa zakładu ubezpieczeń	Składka plasowana		Prowizja		Liczba umów ubezpieczenia ogółem	Ocena
		przypisana	zainkasowana	przypisana	zainkasowana		
	Ogółem wszystkie zakłady ubezpieczeń						
	Poniżej poszczególne zakłady ubezpieczeń (pełna nazwa)						
1							
2							
3							

Noty objaśniające do załącznika nr 1

- Sprawozdanie należy przedstawić organowi nadzoru w formie elektronicznej za pomocą systemu rejestracji internetowej pośredników ubezpieczeniowych.

- Przez rok sprawozdawczy rozumie się okres od 1 stycznia do 31 grudnia roku poprzedzającego przedstawienie sprawozdania.

- Dane finansowe wyraża się w złotych.

- Dane ilościowe wykazuje się z dokładności do jednostki.

- Wszystkie dane powinny być wpisywane w odpowiednie pola formularza dużymi drukowanymi literami.

- Numer zezwolenia ma strukturę w postaci {nr_zezwol.}/{rok_wyd.}.

- W przypadku gdy zezwolenie jest wydane przez Ministra Finansów należy wpisać tylko {nr_zezwol.}.

- W przypadku prowadzenia przez brokera innej działalności gospodarczej poza brokerską należy przedstawić krótki opis tej działalności np. usługi, działalność prawnicza, wynajem pomieszczeń.

- Przychody z działalności brokerskiej ogółem podaje się łącznie z przychodami uzyskanymi w ramach współpracy z innymi brokerami.

- Prowizja przypisana - prowizja należna brokerowi z tytułu współpracy z danym zakładem ubezpieczeń.

- Prowizja zainkasowana – prowizja, która fizycznie wpłynęła na konto brokera.

- Ocena – subiektywna ocena współpracy z zakładami ubezpieczeń. Skala ocen od 1 do 5, gdzie 5 jest oceną najwyższą, a 1 oceną najniższą.

- Sprawozdanie zawiera dane polisy OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej, której bieg zaczyna się w roku sprawozdawczym.

Załącznik nr 2

Sprawozdanie z działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń – osoba prawna

rok sprawozdawczy

SPRAWY PERSONALNE /Dane ogólne

Osoba prawna

REGON	
KRS	
Pełna nazwa przedsiębiorstwa	
Pełny nr zezwolenia	
z dnia (dd-mm-rrrr)	

SPRAWY PERSONALNE /Adres

Osoba prawna

Kod pocztowy	
Miejscowość	
Ulica/Plac/Osiedle	
Nr domu	
Nr lokalu	
Nr telefonu (1)	
Nr telefonu (2)	
Nr faksu	
E-mail	

SPRAWY PERSONALNE /Adres do korespondencji

Osoba prawna

Kod pocztowy	
Miejscowość	
Ulica/Plac/Osiedle	
Nr domu	
Nr lokalu	
Nr telefonu (1)	
Nr telefonu (2)	
Nr faksu	
E-mail	

SPRAWY PERSONALNE

Osoba prawna

Dane członków Zarządu przedsiębiorstwa

L.p.	Nazwisko i imię członka Zarządu	Pesel	Funkcja
1			
2			
3			
4			

Sprawy personalne

Osoba prawna

Dane udziałowców/akcjonariuszy krajowych przedsiębiorstwa

L.p.	Nazwisko i imię/nazwa	Pesel	Wartość objętego kapitału (PLN)
1			
2			
3			
4			
Kapitał zakładowy bądź akcyjny ogółem w zł			

SPRAWY PERSONALNE

Osoba prawna

Dane udziałowców/akcjonariuszy zagranicznych przedsiębiorstwa

L.p.	Nazwisko i imię/nazwa	Kraj pochodzenia	Wartość objętego kapitału (PLN)
1			
2			
3			
4			
Kapitał zakładowy bądź akcyjny ogółem w zł			

SPRAWY PERSONALNE /Dane ogólne

Osoba prawna

Liczba osób wykonujących czynności brokerskie	
Ogólna liczba osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie	

Lista osób wykonujących czynności brokerskie:

L.p.	Nazwisko i imię/nazwa	Pesel

Czy w roku sprawozdawczym wpłynęły do przedsiębiorstwa skargi na wykonywaną działalność brokerską?

TAK/NIE	
Jeśli TAK, proszę podać liczbę skarg, krótko opisać, czego dotyczyły oraz jak zostały załatwione:	

Czy osoby wykonujące czynności brokerskie w przedsiębiorstwie odbywały szkolenia zawodowe w roku ?

TAK/NIE	

SPRAWY FORMALNE /Dane na dzień

Osoba prawna

Dane polisy OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej

Pełna nazwa zakładu ubezpieczeń, z którym została zawarta umowa ubezpieczenia OC	Suma gwarancyjna w zł	Okres ubezpieczenia Od (dd-mm-rrrr) Do (dd-mm-rrrr)	

Czy polisa obejmuje ochroną również inne podmioty wykonujące działalność brokerską	
TAK/NIE	
jeśli TAK, proszę podać nazwę ubezpieczonego podmiotu	

SPRAWY FORMALNE

Osoba prawna

Czy członkowie Zarządu przedsiębiorstwa:

- a) prowadzą inną działalność gospodarczą w zakresie usług pośrednictwa finansowego ?
- b) występują w charakterze członków władz, prokurentów, pełnomocników innych podmiotów prowadzących działalność brokerską ?
- c) świadczą pracę lub wykonują usługi na podstawie umów cywilnoprawnych na rzecz innych podmiotów prowadzących działalność brokerską ?
- d) posiadają akcje bądź udziały innych podmiotów prowadzących działalność brokerską ?

TAK/NIE	
jeśli TAK, proszę podać jaką:	

L.p.	Nazwisko i imię członka Zarządu	Rodzaj działalności

SPRAWY FORMALNE

Osoba prawna

Czy przedsiębiorstwo prowadzi obok działalności brokerskiej inną działalność ?

TAK/NIE	
jeśli TAK, proszę podać jaką:	

Czy w ramach wykonywania działalności brokerskiej przez przedsiębiorstwo zgłaszane były w roku sprawozdawczym roszczenia o naprawienie szkody z ubezpieczenia OC brokera ?

TAK/NIE	
Jeśli TAK, proszę podać jakie i jak się zakończyły	

Czy w ramach wykonywania działalności brokerskiej, w roku sprawozdawczym, zlecane były przez przedsiębiorstwo czynności brokerskie wymagające specjalistycznej wiedzy, innym podmiotom?

TAK/NIE	
Jeśli TAK, proszę podać jakie oraz nazwę podmiotu	

Czy przedsiębiorstwo współpracowało w roku sprawozdawczym, z innymi podmiotami wykonującymi działalność brokerską?

TAK/NIE	
Jeśli TAK, proszę podać imię i nazwisko (osoby/osób fizycznych) lub nazwę brokera (osoby/osób prawnych)	

Czy obecnie przedsiębiorstwo współpracuje z innym brokerem ?

TAK/NIE	
Jeśli TAK, proszę podać imię i nazwisko (osoby/osób fizycznych) lub nazwę brokera (osoby/osób prawnych)	

INFORMACJE FINANSOWE

Osoba prawna

Przychody z działalności brokerskiej

Przychody z działalności brokerskiej ogółem w roku sprawozdawczym w zł	
W tym przychód z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w zł	

INFORMACJE FINANSOWE

Osoba prawna/ubezpieczenia

L.p.	Pełna nazwa zakładu ubezpieczeń	Składka plasowana		Prowizja		Liczba umów ubezpieczenia ogółem	Ocena
		przypisana	zainkasowana	przypisana	zainkasowana		
	Ogółem wszystkie zakłady ubezpieczeń						
	Poniżej poszczególne zakłady ubezpieczeń (pełna nazwa)						
1							
2							
3							

Noty objaśniające do załącznika nr 2

- Sprawozdanie należy przedstawić organowi nadzoru w formie elektronicznej za pomocą systemu rejestracji internetowej pośredników ubezpieczeniowych.

- Przez rok sprawozdawczy rozumie się okres od 1 stycznia do 31 grudnia roku poprzedzającego przedstawienie sprawozdania.

- Dane finansowe wyraża się w złotych.

- Dane ilościowe wykazuje się z dokładności do jednostki.

- Wszystkie dane powinny być wpisywane w odpowiednie pola formularza dużymi drukowanymi literami.

- Numer zezwolenia ma strukturę w postaci {nr_zezwol.}/{rok_wyd.}.

- W przypadku gdy zezwolenie jest wydane przez Ministra Finansów należy wpisać tylko {nr_zezwol.}.

- W przypadku prowadzenia przez brokera innej działalności gospodarczej poza brokerską należy przedstawić krótki opis tej działalności np. usługi, działalność prawnicza, wynajem pomieszczeń.

- Przychody z działalności brokerskiej ogółem podaje się łącznie z przychodami uzyskanymi w ramach współpracy z innymi brokerami.

- Prowizja przypisana - prowizja należna brokerowi z tytułu współpracy z danym zakładem ubezpieczeń.

- Prowizja zainkasowana – prowizja, która fizycznie wpłynęła na konto brokera.

- Ocena – subiektywna ocena współpracy z zakładami ubezpieczeń. Skala ocen od 1 do 5, gdzie 5 jest oceną najwyższą, a 1 oceną najniższą.

- Sprawozdanie zawiera dane polisy OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej, której bieg zaczyna się w roku sprawozdawczym.

Załącznik nr 3

Sprawozdanie z działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji – osoba fizyczna

rok sprawozdawczy

SPRAWY PERSONALNE /Dane ogólne

Osoba fizyczna

REGON	
PESEL	
Nazwisko	
Imię	
Pełna nazwa brokera	
Pełny nr zezwolenia	
z dnia (dd-mm-rrrr)	

SPRAWY PERSONALNE /Adres zamieszkania

Osoba fizyczna

Kod pocztowy	
Miejscowość	
Ulica/Plac/Osiedle	
Nr domu	
Nr lokalu	
Nr telefonu (1)	
Nr telefonu (2)	
Nr faksu	
E-mail	

SPRAWY PERSONALNE /Adres działalności

Osoba fizyczna

Kod pocztowy	
Miejscowość	
Ulica/Plac/Osiedle	
Nr domu	
Nr lokalu	
Nr telefonu (1)	
Nr telefonu (2)	
Nr faksu	
E-mail	

SPRAWY PERSONALNE /Adres do korespondencji

Osoba fizyczna

Kod pocztowy	
Miejscowość	
Ulica/Plac/Osiedle	
Nr domu	
Nr lokalu	
Nr telefonu (1)	
Nr telefonu (2)	
Nr faksu	
E-mail	

SPRAWY PERSONALNE /Dane ogólne

Osoba fizyczna

Liczba osób wykonujących czynności brokerskie	
Ogólna liczba osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie	

Lista osób wykonujących czynności brokerskie:

L.p.	Nazwisko i imię/nazwa	Pesel

Czy w roku sprawozdawczym wpłynęły do Pana/Pani skargi na wykonywaną działalność brokerską?

TAK/NIE	
Jeśli TAK, proszę podać liczbę skarg, krótko opisać, czego dotyczyły oraz jak zostały załatwione:	

Czy osoby wykonujące czynności brokerskie w Pana/Pani przedsiębiorstwie odbywały szkolenia zawodowe w roku ?

TAK/NIE	

Sprawy formalne /Dane na dzień

Osoba fizyczna

Dane polisy OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej

Pełna nazwa zakładu ubezpieczeń, z którym została zawarta umowa ubezpieczenia OC	Suma gwarancyjna w zł	Okres ubezpieczenia Od (dd-mm-rrrr) Do (dd-mm-rrrr)	

Czy polisa obejmuje ochroną również inne podmioty wykonujące działalność brokerską

TAK/NIE	
jeśli TAK, proszę podać nazwę ubezpieczonego podmiotu	

SPRAWY FORMALNE

Osoba fizyczna

Czy Pana/Pani prowadzi obok działalności brokerskiej inną działalność?

TAK/NIE	
jeśli TAK, proszę podać jaką:	

Czy w ramach wykonywania działalności brokerskiej przez Pana/Pani przedsiębiorstwo zgłaszane były w roku sprawozdawczym roszczenia o naprawienie szkody z ubezpieczenia OC brokera?

TAK/NIE	
Jeśli TAK, proszę podać jakie i jak się zakończyły	

Czy w ramach wykonywania działalności brokerskiej, w roku sprawozdawczym, zlecane były przez Pana/Pani przedsiębiorstwo czynności brokerskie wymagające specjalistycznej wiedzy, innym podmiotom?

TAK/NIE	
Jeśli TAK, proszę podać jakie oraz nazwę podmiotu	

Czy Pana/Pani przedsiębiorstwo współpracowało w roku sprawozdawczym, z innymi podmiotami wykonującymi działalność brokerską?

TAK/NIE	
Jeśli TAK, proszę podać imię i nazwisko (osoby/osób fizycznych) lub nazwę brokera (osoby/osób prawnych)	

Czy obecnie Pana/Pani przedsiębiorstwo współpracuje z innym brokerem?

TAK/NIE	
Jeśli TAK, proszę podać imię i nazwisko (osoby/osób fizycznych) lub nazwę brokera (osoby/osób prawnych)	

INFORMACJE FINANSOWE

Osoba fizyczna

Przychody z działalności brokerskiej

Przychody z działalności brokerskiej ogółem w roku sprawozdawczym w zł	
Przychody z działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji ogółem w roku sprawozdawczym w zł	

INFORMACJE FINANSOWE

Osoba fizyczna/reasekuracja

Wykaz umów reasekuracji w zawarciu których uczestniczył broker w roku sprawozdawczym

L.p.				Pełna nazwa reasekuratora	Prowizja od cedenta		Prowizja od reasekuratora	
	Rodzaj umowy reasekuracyjnej	Forma reasekuracji	Pełna nazwa cedenta		przypisana	zainkasowana	przypisana	zainkasowana
	Ogółem							
1								
2								
3								

Noty objaśniające do załącznika nr 3

- Sprawozdanie należy przedstawić organowi nadzoru w formie elektronicznej za pomocą systemu rejestracji internetowej pośredników ubezpieczeniowych.

- Przez rok sprawozdawczy rozumie się okres od 1 stycznia do 31 grudnia roku poprzedzającego przedstawienie sprawozdania.

- Dane finansowe wyraża się w złotych.

- Dane ilościowe wykazuje się z dokładności do jednostki.

- Wszystkie dane powinny być wpisywane w odpowiednie pola formularza dużymi drukowanymi literami.

- Numer zezwolenia ma strukturę w postaci {nr_zezwol.}/{rok_wyd.}.

- W przypadku gdy zezwolenie jest wydane przez Ministra Finansów należy wpisać tylko {nr_zezwol.}.

- W przypadku prowadzenia przez brokera innej działalności gospodarczej poza brokerską należy przedstawić krótki opis tej działalności np. usługi, działalność prawnicza, wynajem pomieszczeń.

- Przychody z działalności brokerskiej ogółem podaje się łącznie z przychodami uzyskanymi w ramach współpracy z innymi brokerami.

- Prowizja zainkasowana – prowizja, która fizycznie wpłynęła na konto brokera.

- Forma reasekuracji odnosi się do określeń fakultatywna, fakultatywno-obligatoryjna, obligatoryjna.

- Sprawozdanie zawiera dane polisy OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej, której bieg zaczyna się w roku sprawozdawczym.

- W ramach umowy reasekuracyjnej odróżniamy umowy proporcjonalne /odmiany: system kwotowy, system ekscedentowy, system mieszany/ oraz umowy nieproporcjonalne /odmiany: nadwyżki szkód, nadwyżki szkodowości.

Załącznik nr 4

Sprawozdanie z działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji – osoba prawna

Rok sprawozdawczy

SPRAWY PERSONALNE /Dane ogólne

Osoba prawna

REGON	
KRS	
Pełna nazwa przedsiębiorstwa	
Pełny nr zezwolenia	
z dnia (dd-mm-rrrr)	

SPRAWY PERSONALNE /Adres

Osoba prawna

Kod pocztowy	
Miejscowość	
Ulica/Plac/Osiedle	
Nr domu	
Nr lokalu	
Nr telefonu (1)	
Nr telefonu (2)	
Nr faksu	
E-mail	

SPRAWY PERSONALNE /Adres do korespondencji

Osoba prawna

Kod pocztowy	
Miejscowość	
Ulica/Plac/Osiedle	
Nr domu	
Nr lokalu	
Nr telefonu (1)	
Nr telefonu (2)	
Nr faksu	
E-mail	

SPRAWY PERSONALNE

Osoba prawna

Dane członków Zarządu przedsiębiorstwa

L.p.	Nazwisko i imię członka Zarządu	Pesel	Funkcja
1			
2			
3			
4			

Sprawy personalne

Osoba prawna

Dane udziałowców/akcjonariuszy krajowych przedsiębiorstwa

L.p.	Nazwisko i imię/nazwa	Pesel	Wartość objętego kapitału (PLN)
1			
2			
3			
4			
Kapitał zakładowy bądź akcyjny ogółem w zł			

SPRAWY PERSONALNE

Osoba prawna

Dane udziałowców/akcjonariuszy zagranicznych przedsiębiorstwa

L.p.	Nazwisko i imię/nazwa	Kraj pochodzenia	Wartość objętego kapitału (PLN)
1			
2			
3			
4			
Kapitał zakładowy bądź akcyjny ogółem w zł			

SPRAWY PERSONALNE /Dane ogólne

Osoba prawna

Liczba osób wykonujących czynności brokerskie	
Ogólna liczba osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie	

Lista osób wykonujących czynności brokerskie za okres sprawozdania:

L.p.	Nazwisko i imię/nazwa	Pesel

Czy w roku sprawozdawczym wpłynęły do przedsiębiorstwa skargi na wykonywaną działalność brokerską?

TAK/NIE	
Jeśli TAK, proszę podać liczbę skarg, krótko opisać, czego dotyczyły oraz jak zostały załatwione:	

Czy osoby wykonujące czynności brokerskie w przedsiębiorstwie odbywały szkolenia zawodowe w roku ?

TAK/NIE	

SPRAWY FORMALNE /Dane na dzień

Osoba prawna

Dane polisy OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej

Pełna nazwa zakładu ubezpieczeń, z którym została zawarta umowa ubezpieczenia OC	Suma gwarancyjna w zł	Okres ubezpieczenia Od (dd-mm-rrrr) Do (dd-mm-rrrr)	

Czy polisa obejmuje ochroną również inne podmioty wykonujące działalność brokerską

TAK/NIE	
jeśli TAK, proszę podać nazwę ubezpieczonego podmiotu	

SPRAWY FORMALNE

Osoba prawna

Czy członkowie Zarządu przedsiębiorstwa:

- a) prowadzą inną działalność gospodarczą w zakresie usług pośrednictwa finansowego ?
- b) występują w charakterze członków władz, prokurentów, pełnomocników innych podmiotów prowadzących działalność brokerską ?
- c) świadczą pracę lub wykonują usługi na podstawie umów cywilnoprawnych na rzecz innych podmiotów prowadzących działalność brokerską ?
- d) posiadają akcje bądź udziały innych podmiotów prowadzących działalność brokerską ?

TAK/NIE	
jeśli TAK, proszę podać jaką:	

L.p.	Nazwisko i imię członka Zarządu	Rodzaj działalności

SPRAWY FORMALNE

Osoba prawna

Czy przedsiębiorstwo prowadzi obok działalności brokerskiej inną działalność ?

TAK/NIE	
jeśli TAK, proszę podać jaką:	

Czy w ramach wykonywania działalności brokerskiej przez przedsiębiorstwo zgłaszane były w roku sprawozdawczym roszczenia o naprawienie szkody z ubezpieczenia OC brokera ?

TAK/NIE	
Jeśli TAK, proszę podać jakie i jak się zakończyły	

Czy w ramach wykonywania działalności brokerskiej, w roku sprawozdawczym, zlecane były przez przedsiębiorstwo czynności brokerskie wymagające specjalistycznej wiedzy, innym podmiotom?

TAK/NIE	
Jeśli TAK, proszę podać jakie oraz nazwę podmiotu	

Czy przedsiębiorstwo współpracowało w roku sprawozdawczym, z innymi podmiotami wykonującymi działalność brokerską?

TAK/NIE	
Jeśli TAK, proszę podać imię i nazwisko (osoby/osób fizycznych) lub nazwę brokera (osoby/osób prawnych)	

Czy obecnie przedsiębiorstwo współpracuje z innym brokerem ?

TAK/NIE	
Jeśli TAK, proszę podać imię i nazwisko (osoby/osób fizycznych) lub nazwę brokera (osoby/osób prawnych)	

INFORMACJE FINANSOWE

Osoba prawna

Przychody z działalności brokerskiej

Przychody z działalności brokerskiej ogółem w roku sprawozdawczym w zł	
Przychody z działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji ogółem w roku sprawozdawczym w zł	

INFORMACJE FINANSOWE

Osoba prawna/reasekuracja

Wykaz umów reasekuracji w zawarciu których uczestniczył broker w roku sprawozdawczym

L.p.				Pełna nazwa reasekuratora	Prowizja od cedenta		Prowizja od reasekuratora	
	Rodzaj umowy reasekuracyjnej	Forma reasekuracji	Pełna nazwa cedenta		przypisana	zainkasowana	przypisana	zainkasowana
	Ogółem							
1								
2								
3								

Noty objaśniające do załącznika nr 4

- Sprawozdanie należy przedstawić organowi nadzoru w formie elektronicznej za pomocą systemu rejestracji internetowej pośredników ubezpieczeniowych.

- Przez rok sprawozdawczy rozumie się okres od 1 stycznia do 31 grudnia roku poprzedzającego przedstawienie sprawozdania.

- Dane finansowe wyraża się w złotych.

- Dane ilościowe wykazuje się z dokładności do jednostki.

- Wszystkie dane powinny być wpisywane w odpowiednie pola formularza dużymi drukowanymi literami.

- Numer zezwolenia ma strukturę w postaci {nr_zezwol.}/{rok_wyd.}.

- W przypadku gdy zezwolenie jest wydane przez Ministra Finansów należy wpisać tylko {nr_zezwol.}.

- W przypadku prowadzenia przez brokera innej działalności gospodarczej poza brokerską należy przedstawić krótki opis tej działalności np. usługi, działalność prawnicza, wynajem pomieszczeń.

- Przychody z działalności brokerskiej ogółem podaje się łącznie z przychodami uzyskanymi w ramach współpracy z innymi brokerami.

- Prowizja zainkasowana – prowizja, która fizycznie wpłynęła na konto brokera.

- Forma reasekuracji odnosi się do określeń fakultatywna, fakultatywno-obligatoryjna, obligatoryjna.

- Sprawozdanie zawiera dane polisy OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej, której bieg zaczyna się w roku sprawozdawczym.

- W ramach umowy reasekuracyjnej odróżniamy umowy proporcjonalne /odmiany: system kwotowy, system ekscedentowy, system mieszany/ oraz umowy nieproporcjonalne /odmiany: nadwyżki szkód, nadwyżki szkodowości.

UZASADNIENIE

W projekcie ustawy z dnia ... o dystrybucji ubezpieczeń proponuje się nałożenie na brokerów ubezpieczeniowych i brokerów reasekuracyjnych ustawowego (stałego) obowiązku przedstawiania organowi nadzoru sprawozdania z działalności brokerskiej. Sprawozdanie to obejmowałoby również podstawowe informacje finansowe w zakresie wykonywanej działalności brokerskiej. Szczegółowe regulacje będą określone w drodze rozporządzenia wydawanego, na podstawie art. 83 ust. 3 ustawy proponowanej ustawy, przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych.

Informacje dotyczące działalności brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych będą przekazywane do celów nadzoru i będą sankcjonowałyby dotychczasową praktykę organu nadzoru. Bowiem od 20 lat organ nadzoru rozsyła do brokerów ankiety, które wykorzystuje w celach nadzorczych. Na podstawie otrzymywanych informacji organ nadzoru, co roku, sporządza i publikuje również ogólny raport o rynku brokerskim w Polsce.

Rozporządzenie będzie określało szczegółowy zakres, częstotliwość, formę i sposób sporządzania sprawozdania z działalności brokerskiej oraz termin i sposób jego przedstawiania organowi nadzoru. Sprawozdanie będzie się składało się z części dotyczących spraw personalnych w zakresie wykonywanej działalności brokerskiej, spraw formalnych w zakresie wykonywanej działalności brokerskiej, a także podstawowych informacji finansowych dotyczących wykonywanej działalności brokerskiej. Sprawozdanie będzie przedstawiane organowi nadzoru w formie elektronicznej za pomocą systemu rejestracji internetowej pośredników ubezpieczeniowych. W załącznikach do rozporządzenia proponuje się również określić odpowiednie wzory formularzy sprawozdania z działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji. Powinno to ujednolicić zakres przekazywanych danych oraz ułatwić podmiotom zobowiązanym przekazywanie informacji do organu nadzoru. Umożliwi to również realizację wytycznej określonej w upoważnieniu ustawowym, tj. umożliwienie organowi nadzoru efektywne przetwarzanie i analizowanie danych.

W opinii projektodawcy regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady nr 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji

Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. UE L 189 z 03.07.1998, s. 42).

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt zostanie zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych dotyczącym rozporządzeń Ministra Finansów.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, w związku z art. § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. 1006 i 1204), projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.